

Waterlichaam	maatregel 2015	Aantal	Eenheid	investeringskosten	Exploitatiekosten (eenmalig)	Exploitatiekosten (jaarlijks)	initiele kostendrager / initiatiefnemer	mogelijke medekostendragers	realisatie- termijn	Opgeven aan Brussel?	Kansrijke subsidies
									voor 2010 2010-2012 2012-2015		
	onderhoud van natuurvriendelijke oevers										
Wieringerwaard	Inrichting en onderhoud van natuurvriendelijke oevers	0,1	ha				HHNK	geen	2012-2015	ja	Prov/Rijk/EU
Wieringerwaard	Kunstwerken vispasseerbaar maken	2	st				HHNK	geen	voor 2010	ja	Prov/Rijk
Wieringerwaard	Inrichting en onderhoud van natuurvriendelijke oevers	2	ha				HHNK	geen	2012-2015	nee	Prov/Rijk/EU
Duingebied Noord	Baggeren						Natuur- monumenten Natuur- monumenten		2007-2009 2010-2015		

Bijlage 3 – Overzicht van onderzoeks- en beleidsmaatregelen

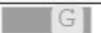

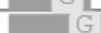
Onderzoeksmaatregelen

Uitvoering voor 2010

	Naam onderzoek	Inschatting kosten	In samenwerking met	Aangedragen door
1.	Onderzoek naar realisatiekansen en effectiviteit rietmoeras/ helofytenfilter en defosfateringsinstallaties (overgangspunten polder/ boezem)			Boezem/ Noord Kop/ West-Friesland/ Noord-Kennemerland
2.	Onderzoek doen naar effectiviteit (kwaliteits) baggeren: hoeveel baggeren waterbodems is nodig conform behoeften vanuit de KRW. Dus vanuit waterkwantiteitseisen aanvullend op de huidige Keur vereisten (algemeen) en haalbaarheid extra baggeren in stedelijk slibrijk water (bv Schagen)			Alle regio's
3.	Effectieve maatregelen RWZI;s (koppelen aan huidig optimalisatie programma)			Boezem
4.	Onderzoek visbeheer: - gewenst visstandbeheer - ontwikkelen paaigebieden (oppervlak + waar)			West-Friesland / Noord Kop
5.	Onderzoek naar effecten en haalbaarheid slibvangen			Boezem
6.	Onderzoek naar aanpassing waterhuishouding (diverse maatregelen)			Noord Kop/ West-Friesland
7.	Onderzoek naar gecreosoteerde beschoeiingen			West-Friesland / Boezem/ Noord-Kop
8.	Onderzoek gladheidbestrijding		Provincie en gemeenten	Noord-Kennemerland
9.	Onderzoek hergebruik baggerspecie		Provincie en gemeenten	Noord-Kennemerland
10.	Verder ontwikkelen KRW-verkenner (loopt tot 2015)			HHNK
11.	Onderzoek effecten actief biologische beheer			Boezem
12.	Onderzoek fauna uittreed plaatsen			Boezem

	Naam onderzoek	Inschatting kosten	In Samenwerking Met	Aangedragen door
13.	Onderzoek effecten afwenteling PAKs, TBT, Cu, Stikstof (bronnen onderzoek, inschatten effect generiek beleid, definiëren aanvullende maatregelen)		RWS	HHNK/RWS
14.	Onderzoeksmaatregel om het inlaten van "vervuild" boezemwater te beperken en doorspoelen met gebiedsvreemd water te beperken			Laag Holland

Uitvoering 2010-2012

	Naam onderzoek	Inschatting kosten	In samenwerking met	Aangedragen door
1.	Onderzoek naar beperking van bestrijdingsmiddelen		Provincie/ Gemeenten	Noord-Kop/ Boezem
2.	Re-allocatie gemalen			Boezem
3.	Onderzoek naar gevolgen nieuw peilbeheer IJsselmeer en Markermeer op waterhuishouding in gebied HHNK		Afstemmen met Rijkswaterstaat	West-Friesland/ Noord-Kop
4.	Onderzoek mogelijkheden extra afkoppelen		gemeenten	Noord-Kennemerland
5.	Onderzoek hergebruik landbouwwater		agrarische sector	Noord-Kennemerland
6.	Onderzoek Alternatieve bestrating		gemeenten	Noord-Kennemerland
7.	Onderzoek blauw-groene diensten		agrarische sector	Noord-Kennemerland
8.	Onderzoek effecten afwenteling PAKs, TBT, Cu, Stikstof (excl. metingen)		RWS	HHNK/RWS

Uitvoering 2012-2015

	Naam onderzoek	Inschatting kosten	In samenwerking met	Aangedragen door
1.	Mogelijkheden en effectiviteit flexibel peilbeheer		3	Boezem
2.	Nutriënten pilot gericht op: <ul style="list-style-type: none"> - Effectgerichte landbouwmaatregelen - Mogelijkheden reductie mestgift naast wettelijke verplichtingen - Meststofsamenstelling in relatie tot bodemtype 	Financiering onder nutriënten-pilots	HHNK en provincie	West-Friesland/ Noord-Kennemerland/ Noord-Kop

	Naam onderzoek	Inschatting kosten	In samenwerking met	Aangedragen door
3.	Onderzoek naar de mogelijkheden voor extensivering/ functieverandering van de landbouw gericht op verminderde belasting oppervlaktewater.		Provincie	West-Friesland / Noord-Kennemerland/ Laag Holland
4.	Quick-scan naar wenselijkheid en haalbaarheid van bufferstroken breder dan wettelijk is verplicht.		Provincie	West-Friesland
5.	Onderzoek effecten afwenteling PAKs, TBT, Cu, Stikstof (combineren met onderzoek inzetten vierde trap zuiveringen)		RWS	HHNK/RWS

Regionale beleidsmaatregelen

Naast landelijk generiek beleid zijn er ook binnen het beheergebied mogelijkheden om beleid aan te passen of in te zetten om een verbetering van de waterkwaliteit te bewerkstelligen. De volgende regionale beleidsmaatregelen zijn geïdentificeerd:

- Afvoer maaisel (van oevers en uit watergangen e.d.) voor bio-energie
- Koppeling van beheerstaken (o.a. handhaving) van gemeenten en HHNK
- Striktere handhaving van (eigen) beheer- en onderhoudstaken
- Opstellen KRW-doelen als randvoorwaarden aan RO-ontwikkelingen
- Aanpassen baggerplannen provincies, HHNK en gemeenten aan KRW
- Opstellen gemeentelijk actieplannen diffuse bronnen
- Aanpassen en opstellen gemeentelijke beheerplannen onkruidbestrijding
- Gemeentelijke rioleringsmeetplannen KRW-proof maken
- Opstellen rioleringsplannen
- Reguleren recreatievaart (omvang, vaarsnelheden, type e.d.) waar deze een beperking vormt voor het behalen van de ecologische doelstellingen van de KRW
- Gedragsveranderingscampagne voor waterrecreanten en burgers
- Bewustwordingscampagne bestrijdingsmiddelen landbouw
- Implementatie nota veenweidebeleid

Besluit

Registratienummer
08.785

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 12 februari 2008, nr. 08.784;
gehoord de commissie Water & Wegen;

besluit:

1. de indeling in waterlichamen vast te stellen (bijlage 1);
2. de voorlopige ecologische doelstellingen per watertype vast te stellen en verder uit te werken in WBP4 (bijlage 1);
3. de maatregelpakketten incl. het pakket aan beleid- en onderzoekmaatregelen vast te stellen en verder uit te werken in WBP4 (bijlage 2 en 3);
4. de raming en verdeling van kosten vast te stellen;
5. de bestuurlijke structuur van het KRW gebiedsproces te gebruiken voor de participatie van externe partijen bij de totstandkoming van het WBP4.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 19 maart 2008
van het college van hoofdingelanden,

de voorzitter,

de secretaris,

drs. J.M. de Vries

M.J. Kuipers

Onderwerp Programma investeringsmaatregelen Kader Richtlijn Water	Registratienummer 09.29448
Voorstel Aan het CHI voor te stellen: 1. De uitvoering te starten van een rompprogramma gericht op de aanleg van 95 kilometer natuurvriendelijke oevers en 33 vismigratiemaatregelen als onderdeel van het programma Kader Richtlijn Water en het vismigratieplan "Vismigratie Vice versa" en daarbij: <ul style="list-style-type: none"> a. een investeringskrediet van € [redacted] G te verstrekken voor de periode 2010 tot en met 2014; b. kosten, kansen en resultaatverplichting als belangrijkste criteria te hanteren voor de prioritering van de maatregelen; c. overige resultaatverplichtende KRW maatregelen (o.a. ecoduikers) uit te voeren als zich kansen voordoen; d. inspanningsverplichtende maatregelen in uitvoering te nemen als deze als logisch onderdeel in een project kunnen worden meegenomen. 2. In 2013 een tussenbalans op te maken van de gevolgen van het temporiseren van het programma voor de afspraken met de Europese Unie en een advies op te stellen voor de tweede fase.	Infocentrum NEE

Routing	Paraaf	Besluitvormingstraject	Besluit
Steller [redacted] J	[redacted] J	Datum vergadering D&H 10 november 2009	
Afdeling Programmabureau	[redacted] J	Agendapunt 6.	
Afgestemd [redacted] J	[redacted] J		
Afdeling Planvorming	[redacted] J		
Afdelingshoofd [redacted] J	20-10-09 p.a. 22/10/09 [redacted] J	Commissie Bestuur, Middelen en Waterketen	
Secretaris M.J. Kuipers	[redacted] J	Commissie Water & Wegen 11 november 2009	
Portefeuillehouder [redacted] J	3-11-09 [redacted] J	Ter kennisname	
Afdoening Retour steller na CHI		Datum vergadering CHI 16 december 2009	
Voorstel leidt tot begrotingswijziging	Ja/Nee	Zo ja*, codering:	
Voorstel leidt tot investeringsbesluit	Ja	Zo ja*, codering:	7001/12267/1226701

* In dat geval dient de steller een kopie van het voorstel en **ondertekend besluit** te zenden aan **de afdeling FEZ, medewerkers A.**

Opmerkingen

Voorstel CHI

college van hoofdingelanden

Registratienummer
09.29448

Commissie
Water & Wegen

Datum behandeling D&H
10 november 2009

Datum vergadering CHI
16 december 2009

Portefeuillehouder

Agendapunt
6

Onderwerp

Programma investeringsmaatregelen Kader Richtlijn Water

Voorstel

1. De uitvoering te starten van een rompprogramma gericht op de aanleg van 95 kilometer natuurvriendelijke oevers en 33 vismigratiemaatregelen als onderdeel van het programma Kader Richtlijn Water en het vismigratieplan "Vismigratie Vice versa" en daarbij:
 - a. een investeringskrediet van € [redacted] te verstrekken voor de periode 2010 tot en met 2014;
 - b. kosten, kansen en resultaatverplichting¹ als belangrijkste criteria te hanteren voor de prioritering van de maatregelen;
 - c. overige resultaatverplichtende KRW maatregelen (o.a. ecoduikers) uit te voeren als zich kansen voordoen;
 - d. inspanningsverplichtende² maatregelen in uitvoering te nemen als deze als logisch onderdeel in een project kunnen worden meegenomen.
2. In 2013 een tussenbalans op te maken van de gevolgen van het temporiseren van het programma voor de afspraken met de Europese Unie en een advies op te stellen voor de tweede fase.

Samenvatting

Voorgesteld wordt om een start te maken met de uitvoering van het investeringsprogramma Kader Richtlijn Water (KRW) in de vorm van een rompprogramma voor de periode van 2010-2014. Dit biedt de gelegenheid om ervaring op te doen, 'laaghangend fruit te plukken' en de contacten in de regio over dit onderwerp voort te zetten. Op deze manier kan worden gestart met het investeringsprogramma in overeenstemming met het meerjarenplan. In bijlage 1 vindt u een toelichting op het programma KRW en de besluiten die u hierover reeds heeft genomen.

¹ Resultaatverplichting: betreft een maatregel waarover in EU verband is afgesproken dat HHNK deze in 2015 ook daadwerkelijk heeft gerealiseerd.

² Inspanningsverplichting: betreft een maatregel waarover in EU verband is afgesproken dat HHNK zich er voor zal inzetten dat deze voor 2027 wordt gerealiseerd.

Datum vergadering CHI
16 december 2009

Toelichting

Het rompprogramma

Het rompprogramma KRW is gericht op de aanleg van 95 kilometer natuurvriendelijke oevers en 33 vismigratiemaatregelen.

Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat het totale pakket aan resultaatverplichtende maatregelen inclusief enkele inspanningsverplichtende maatregelen kan worden uitgevoerd voor € [redacted] G. Oorspronkelijk was dit bedrag € [redacted] G. Dit bedrag was exclusief bouwrente, personele kosten, bijdragen van derden en het vismigratieplan "Vismigratie Vice versa".

Volgens de huidige prognose kan binnen het rompprogramma 61% van de vismigratie-knelpunten en 62% van de natuurvriendelijke oevers (NVO) worden opgelost respectievelijk aangelegd voor een totaalbedrag van € [redacted] G. Hierbij zijn kosten, kansen en resultaatverplichting als belangrijkste criteria gehanteerd voor de prioritering van de maatregelen. 'Laaghangend fruit' wordt geplukt. Onderdeel van het rompprogramma zijn de kansrijke vismigratieknelpunten uit het vismigratieplan "Vismigratie vice versa" en het aanleggen van inspanningsverplichtende natuurvriendelijke oevers als deze als logisch onderdeel in een project kunnen worden meegenomen. Een toelichting op het rompprogramma vindt u in bijlage 2.

Voorstel 1

Voorgesteld wordt om de uitvoering te starten van een rompprogramma gericht op de aanleg van 95 kilometer natuurvriendelijke oevers en 33 vismigratiemaatregelen als onderdeel van het programma Kader Richtlijn Water en het vismigratieplan "Vismigratie Vice versa".

Tussenbalans

Bij het besluit over de meerjarenraming 2010/2013 heeft uw college besloten (09.14918) om voor de KRW de mijlpaal voor het realiseren van de resultaatverplichtende maatregelen te verzetten van 2015 naar 2017. Voor het programma KRW betekent dit besluit dat:

1. er grote kans is dat de afspraak met de Europese Unie (EU) ten aanzien van de realisatieverplichting *niet* wordt nagekomen. Het risico van het verplaatsen van de einddatum zal de komende periode duidelijk worden;
2. de afspraken met de omgeving ten aanzien van de investeringsmaatregelen niet in het afgesproken tempo kunnen worden nagekomen. Hierdoor worden mogelijke subsidiekansen gemist en moeten samenwerkingsafspraken met collega overheden worden bijgesteld.

In 2013 wordt een tussenbalans gemaakt, op grond waarvan een advies wordt gegeven voor de tweede fase. Daarin zullen tevens de ervaringen, onderzoeksresultaten, monitoringsresultaten en de landelijke ontwikkelingen een rol krijgen.

Voorstel 2

In 2013 een tussenbalans op te maken van de gevolgen van het temporiseren van het programma voor de afspraken met de EU en een advies op te stellen voor de tweede fase.

Werkwijze

Op 28 oktober 2008 heeft uw dagelijks bestuur besloten (08.26816) dat de uitvoering van de investeringsmaatregelen bij het Programmabureau wordt neergelegd.

Samenhang totale KRW-programma

Het investeringsdeel van de KRW maakt onderdeel uit van het totale KRW programma van HHNK (bijlage 1). Om de voortgang en de samenhang van het totale KRW-programma te bewaken is een

Datum vergadering CHI
16 december 2009

coördinator KRW aangesteld. Het programmabureau is verantwoordelijk voor het investeringendeel en zal u over de voortgang van het programma rapporteren zoals in dit voorstel is aangegeven. Door de coördinator wordt over het totale programma KRW in de kwartaalrapportages gerapporteerd.

Rapportage over de voortgang

In de rapportage wordt informatie opgenomen over de fase waarin het proces zich bevindt en de knelpunten die daarin optreden. In de rapportage wordt in ieder geval ingegaan op de stand van zaken qua planning en financiën in relatie tot de meerjarige prognoses. Conform de bestaande rapportage van het Programma Wateropgave wordt op de volgende prestatie-indicatoren gerapporteerd:

Kwantitatieve prestatie-indicatoren (cijfermatig):

- aantal km's NVO's op orde;
- aantal vismigratiemaatregelen gerealiseerd;
- overige maatregelen;
- kasritme uitgaven en inkomsten.

Kwalitatieve prestatie-indicatoren (in woorden):

- win-win en/of synergie met andere projecten of partner;
- risico's en risicobeheersmaatregelen.

Risicoparagraaf

Bij de uitvoering van het programma KRW is een scherpe sturing op de risico's van groot belang. Daarbij gaat het zowel om risico's buiten de feitelijke scope van het programma als om risico's binnen het programma of de projecten. Voorbeelden van externe risico's zijn:

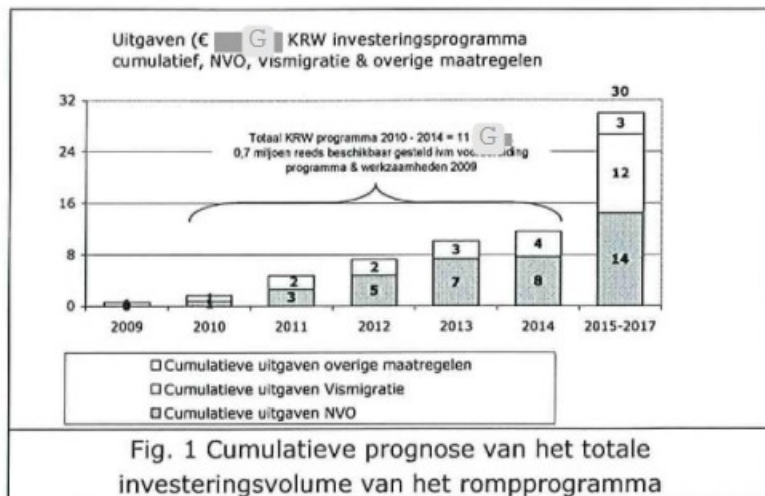
- vertraging en kostenstijgingen door maatschappelijke weerstand tegen voorgenomen projecten,
- het niet beschikbaar komen van grond in eigendom van gemeenten of maatschappelijke organisaties,
- tussentijdse aanpassingen van de landelijke of provinciale kaders, of
- het niet kunnen voldoen aan de door de EU gestelde eisen.

Om een goede risicosturing mogelijk te maken worden per project risicoanalyses uitgevoerd, waarbij beheersmaatregelen geformuleerd worden. Deze systematiek wordt door HHNK al toegepast bij het programma wateroverlast. In de rapportage wordt u hierover geïnformeerd.

Financiële consequenties

Voor het rompprogramma wordt thans een investeringskrediet gevraagd van € [] G voor de periode van 2010 tot en met 2014. Van dit bedrag is € [] G opgenomen in de begroting voor 2010 en in lijn met het meerjarenplan 2010-2013. De verwachte uitgaven in de periode van 2010-2014 bedragen € [] G en de verwachte inkomsten bedragen € [] G. In 2009 is reeds € [] G als voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.

Datum vergadering CHI
16 december 2009

In de grafiek hiernaast is het netto investeringsvolume op basis van de huidige prognose weergegeven. Op basis van de huidige afspraken wordt een subsidiebijdrage verwacht van

€ G

De investeringen worden afgeschreven in respectievelijk 20 en 30 jaar, conform de HHNK-methodiek. Voor de natuurvriendelijke oevers is 30 jaar gehanteerd en voor de vismigratie maatregelen gemiddeld twintig jaar omdat deze zijn opgebouwd uit civiele en technische maatregelen. Dit leidt tot een kapitaallast in 2015 van € G per jaar, daarna in dertig jaar lineair afnemend naar € G in 2044.

De gemiddelde kapitaallasten zijn:

70% van het krediet afschrijvingstermijn 30 jaar gemiddelde kapitaallast € G
30% van het krediet afschrijvingstermijn 20 jaar gemiddelde kapitaallast € G

In welke mate de jaren voorafgaand aan 2014 reeds worden belast met kapitaallasten is afhankelijk van het gereedkomen van deelprojecten. Dit is nu nog niet te overzien. Bij het in gebruik nemen van de afzonderlijke investeringen wordt het concrete bedrag en de afschrijvingstermijn bepaald volgens het afschrijvingsbeleid van het hoogheemraadschap.

Communicatieaspecten

Vanwege het te leveren maatwerk per gebied wordt voor zowel het programma als per project een communicatiestrategie opgesteld. Het doel van de communicatie is tweeledig: enerzijds gericht op het creëren van begrip en draagvlak voor het programma en de projecten en anderzijds het bevorderen van de bewustwording van de zorg voor de waterkwaliteit.

Publieksvoorzieningen

Per deelproject bekijken.

Overige consequenties

Niet van toepassing

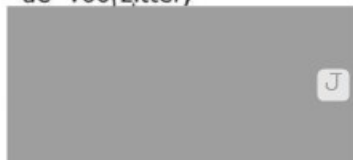
Datum vergadering CHI
16 december 2009

Bijlagen

1. Concept-besluit
2. Toelichting KRW programma
3. Toelichting Rompprogramma

het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de voorzitter,

drs. L.H.M. Kohsiek

de secretaris,

M.J. Kuipers

Datum vergadering CHI
16 december 2009

Bijlage 1 Toelichting KRW-programma

Vanaf december 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. De richtlijn is in 2005 opgenomen in de Nederlandse wetgeving.

Op 19 maart 2008 is door uw college het KRW maatregelenpakket vastgesteld om opgenomen te worden in het Waterbeheersplan 2010-2015 (WBP4). Op 28 oktober 2008 heeft het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden op basis van de resultaten van de uitvoerbaarheidstoets besloten om de resultaatverplichtende maatregelen voor de natuurvriendelijke oevers (NVO's) naar beneden toe bij te stellen van 135 km naar 112 km. Daarbij is tevens afgesproken dat de uitvoering van de investeringsmaatregelen bij het programmabureau wordt neergelegd.

Het volledige KRW-programma bestaat uit de vier onderdelen.

1. *Inrichtingsmaatregelen:*

- a. Investeringsmaatregelen van nieuwe voorzieningen zoals natuurvriendelijke oevers en vismigratievoorzieningen (dit voorstel).
- b. Inrichtingsmaatregelen binnen reeds lopende projecten en huidig beheer. Het gaat hierbij om het beperken van gebiedsvreemd water, de aanleg van fauna uittreedplaatsen en de invoering van flexibel peilbeheer (exploitatiebegroting).

2. *Omschakelen naar natuurvriendelijk onderhoud (exploitatiebegroting):*

Dit onderhoud betreft baggeren, maaien en schonen. Deze maatregel is van alle voorgestelde maatregelen de belangrijkste voor het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit. De omschakeling leidt tot een verandering in de aanpak van de gehele onderhoudsketen. Dit heeft tevens juridische consequenties, en impliceert aanpassing van de keur, de legger en de schouwkaart. Hiervoor wordt uw college een separaat voorstel gedaan.

3. *Onderzoeksmatregelen (exploitatiebegroting):*

Er vinden verschillende typen onderzoek plaats.

- a. Onderzoek ter onderbouwing van de ecologische KRW-normeringen (water en stoffenbalansen). Dit type onderzoek dient tevens de nadere uitwerking van het KRW-monitoringsprogramma. Hiermee worden de effecten van de maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit geregistreerd.
- b. Onderzoeksmatregelen die geformuleerd zijn tijdens het KRW-gebiedsproces in samenwerking met gemeenten en provincie (meedenkend en meefinancierend). Dit onderzoekspakket is bedoeld om de keuze voor specifieke KRW-maatregelen te onderbouwen.

4. *Monitoring, evaluatie en rapportage (exploitatiebegroting):*

Op verschillende niveaus (EU, Rijk, provincie en directie/bestuur HHNK) worden eisen gesteld aan de KRW-monitoring. Om hieraan te kunnen voldoen, en te weten of we doelstellingen halen, meten we het effect van de maatregelen. Afhankelijk van de effecten zullen we de maatregelen bepalen voor de volgende periode (2015-2021).

Op korte termijn is er echter geen ecologisch effect, omdat het jaren duurt voordat ecologische verbetering zichtbaar is. Bovendien zijn de natuurlijke omstandigheden van ons gebied dusdanig dat het de vraag is of de doelstellingen voor ons gebied wel realistisch zijn. Om dit te kunnen beargumenteren richting EU, wordt er binnen HHNK onderzoek gedaan naar de achtergrondbelasting (zie hierboven onderdeel 3a).

De in dit voorstel uitgewerkte investeringsmaatregelen (1a) komen voort uit de afspraken.

Datum vergadering CHI
16 december 2009

De KRW-maatregelen van HHNK zijn opgenomen in het *stroomgebiedbeheersplan Rijndelta*. In dit plan zijn alle afspraken met de EU voor de Rijndelta vastgelegd. Voor HHNK zijn de investeringsmaatregelen onderverdeeld in 3 onderdelen:

Omschrijving	Periode 2010-2015	Periode 2015-2027 *	Totaal
	Resultaatverplichting	Inspanningsverplichting ³	
Vispasseerbaar maken kunstwerken	41	51	92
Natuur vriendelijke oevers (km)	112	146	258
Overige maatregelen: ecoduikers	18	15	33

* De maatregelen voor de periode van 2015 tot 2027 zijn indicatief en worden in 2016 opnieuw vastgesteld.

De investeringsmaatregelen voor de KRW worden ondergebracht in een investeringsprogramma onder de hoede van het Programmabureau.

Overzicht bestuurlijke besluiten:

- 19 maart 2008; CHI besluit (registratienummer 08.784): vaststellen doelen maatregelen en kosten voor de uitvoering van de KRW (en verankering in WBP4);
- 28 oktober 2008; D&H besluit (registratienummer 08.26816): KRW maatregel aanleg natuurvriendelijke oevers;
- 17 december 2008; CHI besluit (registratienummer 08.26080): Vismigratieplan "Vismigratie Vice versa.
- 11 februari 2009; CHI besluit (registratienummer 08.34171): Opstellen investeringsprogramma KRW, vooronderzoeken t.b.v. uitvoering 42 vismigratiemaatregelen en realisatie van een vispassage bij het gemaal de Helsdeur

³ De maatregelen voor deze periode zijn indicatief. In het WBP 2 wordt ervan uitgegaan de investering per periode van 5 jaar vergelijkbaar zal zijn met de eerste periode van 2010-2015.

Datum vergadering CHI
16 december 2009

Bijlage 2 Toelichting Rompprogramma

Het rompprogramma is tot stand gekomen aan de hand van een beoordeling van het maatregelenpakket op basis van gebiedskennis en ervaringsgegevens, waarbij met name kosten, kansen en snelheid bepalend zijn.

Vismigratie

Voor de vismigratie zijn aan de hand van deze methodiek 33 knelpunten geprogrammeerd, waarvan 27 uit het KRW-programma en 6 uit het vismigratieplan Vice versa. De 6 knelpunten uit Vice versa maken tevens deel uit van de inspanningsverplichtende maatregelen voor de KRW voor de periode tot 2027. Voor de vismigratie knelpunten gemaal de Poel, Westerkoog & Mijzen zijn geen financiële middelen opgenomen; deze gemalen worden binnen de komende 5 jaar vervangen en wij zijn ervan uitgegaan dat de financiële middelen voor de vismigratieknelpunten in het bedrag voor de vervanging wordt meegenomen.

Fig. 1 Cumulatieve prognose van het aantal vismigratiemaatregelen

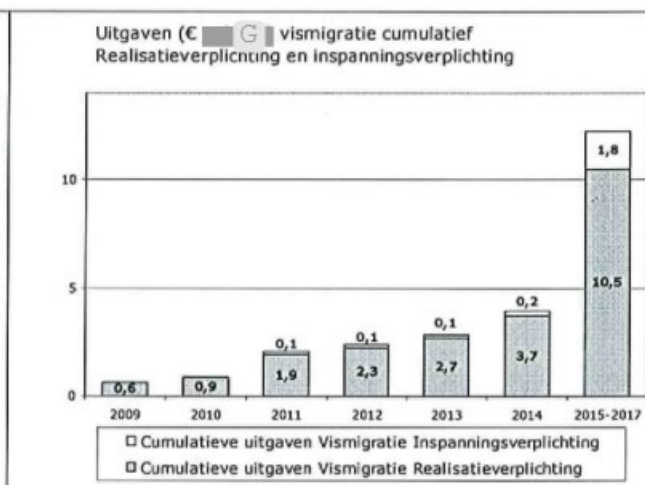

Fig. 2 Cumulatieve prognose van het investeringsvolume vismigratie

Natuurvriendelijke oevers

Voor de natuurvriendelijke oevers is aan de hand van deze methodiek 94 kilometer geprogrammeerd, waarvan 82 km valt onder de resultaatverplichtende maatregelen en 12 km natuurvriendelijke oever onder de inspanningsverplichting.

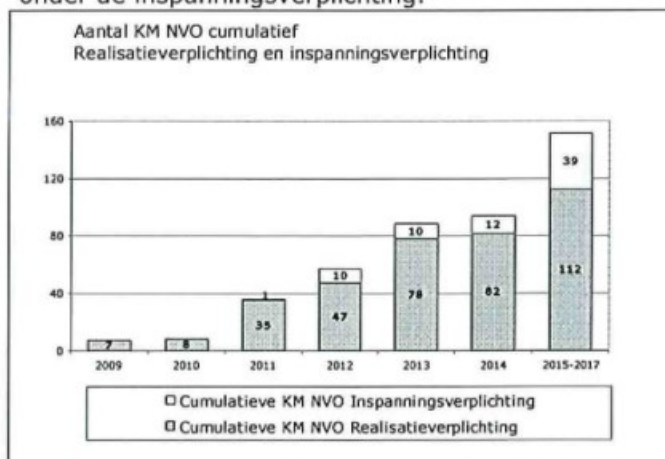

Fig. 3 Cumulatieve prognose van het aantal km NVO

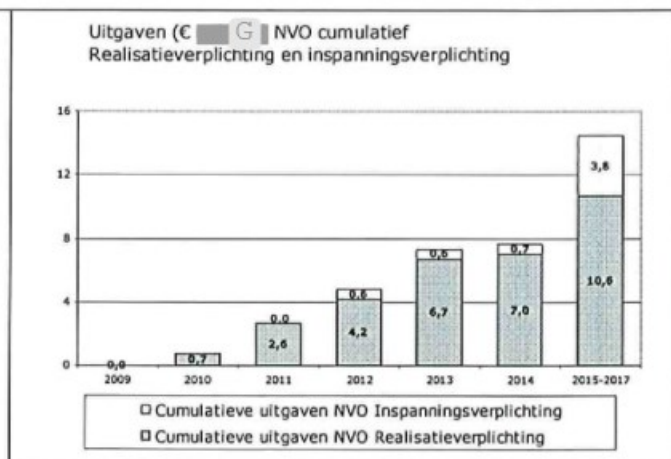

Fig. 4 Cumulatieve prognose van het investeringsvolume NVO

Datum vergadering CHI
16 december 2009

Uit de analyse over de eigendomssituatie is naar voren gekomen dat de lengte van natuurvriendelijke oevers op gemeentelijke gronden meer is dan waar in het gebiedsproces afspraken over zijn gemaakt. Het plan is dat de gemeenten en natuurbeheerorganisaties gronden beschikbaar stellen. Het gaat bij gemeenten met name om plantsoenstroken gelegen langs hoofdwaterlopen die een waterlichaam zijn. In het gebiedsproces was ingeschat dat het om een geringe lengte plantsoenstrook ging. Nu blijkt dat over veel meer lengte en met veel meer gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt moeten worden.

Overige maatregelen: ecoduikers

Ecoduikers maken onderdeel uit van de resultaatverplichtende maatregelen. Er doen zich op korte termijn geen kansen voor; daarom zijn deze niet in de programmering opgenomen. Wel wordt voorgesteld om mee te liften op kansen die zich de komende periode voordoen.

Als extra ambitie voor de periode tot 2015 heeft HHNK in het kader van de KRW 7 km duinrelherstel opgenomen. Deze maatregel is *niet* opgenomen in het stroomgebiedsbeheersplan (niet bij de EU bekend), maar heeft in de regio wel groot draagvlak. Om financiële redenen is dit onderdeel *buiten* het rompprogramma gehouden. Over toekomstige duinherstelmaatregelen wordt uw college een separaat voorstel gedaan.

Communicatie

Enkele algemene uitgangspunten voor de communicatie zijn: interactief waar mogelijk, open, pro-actief, tijdig, begrijpelijk en gericht op de behoefte van de ontvanger. Er wordt een mix van bestaande en nieuwe communicatiemiddelen ingezet, zoals informatie- en inloopbijeenkomsten, 'keukentafelgesprekken' met direct belanghebbenden, advertenties, informatie op gemeentepagina's, folders en digitale media zoals internet. De programmamanager is eindverantwoordelijk voor de communicatie met betrekking tot de investeringsmaatregelen en stemt dit af met de coördinator KRW. De coördinator KRW is verantwoordelijk voor de communicatie over het totale KRW-programma. Communicatie over de vismigratiemaatregelen worden tevens afgestemd met de procesleider van 'Vismigratie vice versa'.

Gebiedspartners

De KRW investeringsmaatregelen worden, evenals de overige KRW-maatregelen, uitgevoerd in samenspraak en afstemming met onze gebiedspartners, zowel op regionaal als op stroomgebiedsniveau. HHNK is vertegenwoordigd in het Regionaal ambtelijk overleg (RAO) en Regionaal bestuurlijk overleg (RBO) van Rijn West. Op deze manier heeft het Rijk inzicht in de stand van zaken rond de uitvoering van het maatregelpakket dat opgenomen is in het Stroomgebiedsbeheersplan (SGBP).

Besluit

Registratienummer
09.29583

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 10 november 2009, nr. 09.29448;
gehoord de commissie Water & Wegen;

besluit:

1. De uitvoering te starten van een rompprogramma gericht op de aanleg van 95 kilometer natuurvriendelijke oevers en 33 vismigratiemaatregelen als onderdeel van het programma Kader Richtlijn Water en het vismigratieplan "Vismigratie Vice versa" en daarbij:
 - a. een investeringskrediet van € [redacted] G te verstrekken voor de periode 2010 tot en met 2014;
 - b. kosten, kansen en resultaatverplichting als belangrijkste criteria te hanteren voor de prioritering van de maatregelen;
 - c. overige resultaatverplichtende KRW maatregelen (o.a. ecoduikers) uit te voeren als zich kansen voordoen;
 - d. inspanningsverplichtende maatregelen in uitvoering te nemen als deze als logisch onderdeel in een project kunnen worden meegenomen.
2. In 2013 een tussenbalans op te maken van de gevolgen van het temporiseren van het programma voor de afspraken met de Europese Unie en een advies op te stellen voor de tweede fase.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 16 december 2009
van het college van hoofdingelanden,

de voorzitter,

drs. L.H.M. Kohsiek

M.J. Kuipets

Onderwerp Restant resultaatverplichte KRW-maatregelen		Registratienummer 12.38268	
Voorstel Aan het CHI voor te stellen: 1. Alle resultaatverplichte KRW-maatregelen vóór 2016 uit te voeren; 2. Hiervoor een voorbereidingskrediet van € [REDACTED] G -- beschikbaar te stellen; 3. De in 2013 op te stellen 'Tussenbalans' te laten vervallen.		Infocentrum Nee	
Routing	Paraaf	Besluitvormingstraject	Besluit
Steller [REDACTED] J		Datum vergadering D&H 6 november 2012	Gewyzigd aankond.
		Agendapunt 5.	
Afdeling Watersystemen		Commissie Water & Wegen 4 december 2012	
Afdelingshoofd [REDACTED] J		Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen	
Secretaris-directeur M.J. Kuipers		Ter kennisname	
Portefeuillehouder [REDACTED] J		Datum vergadering CHI 12 december 2012	
Afdoening Retour steller na CHI			
Voorstel leidt tot begrotingswijziging	Nee	Codering:	
Voorstel leidt tot investeringsbesluit	Ja*	Codering:	7006 / 12241 / 1224101
Subsidie	Nee	Codering:	
* In dat geval dient de steller een kopie van het voorstel en dit begeleidingsformulier te zenden aan de afdeling Financiën: financien-formatcijfers@hhnk.nl.			
Opmerkingen			

Voorstel CHI

(college van hoofdingelanden)

Registratienummer
12.38268

Commissie
Commissie Water & Wegen

Datum behandeling D&H
6 november 2012

Datum vergadering CHI
12 december 2012

Portefeuillehouder

Agendapunt
9.

Onderwerp

Restant resultaatverplichte KRW-maatregelen

Voorstel

1. Alle resultaatverplichte KRW-maatregelen vóór 2016 uit te voeren;
2. Hiervoor een voorbereidingskrediet van € [redacted] G -- beschikbaar te stellen;
3. De in 2013 op te stellen 'Tussenbalans' te laten vervallen.

Kern van de zaak

De wijze waarop Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) realiseert, ligt vast in het Waterbeheersplan 2010-2015 (WBP4). Het WBP4 is samen met andere regionale plannen onderdeel geworden van het Stroomgebiedbeheerplan (SGBP) voor deelstroomgebied Rijnwest.

Met de vaststelling van het WBP4 heeft HHNK als resultaatverplichting op zich genomen een pakket van maatregelen uit te voeren in de 1^e KRW planperiode, die afloopt op 22 december 2015. Het betreft hier de aanleg van 116 km natuurvriendelijke oevers (nvo's) en het oplossen van 41 vismigratieknelpunten.

Op 16 december 2009 heeft uw college besloten te starten met een rompprogramma, gericht op de aanleg van 95 kilometer nvo's en het oplossen van 33 vismigratieknelpunten.

Op basis van de huidige inzichten is de prognose dat het rompprogramma, conform planning en binnen het reeds beschikbare gestelde krediet, eind 2014 is gerealiseerd. Om ook de overige resultaatverplichte maatregelen uit het WBP4 (21 km nvo's en 8 knelpunten) voor de einddatum van de 1^e KRW-planperiode te kunnen afronden, dient in 2013 met de voorbereiding van deze maatregelen te worden gestart.

Gevraagd wordt te besluiten ook de overige resultaatverplichte maatregelen uit het WBP4 voor de einddatum van de 1^e KRW planperiode uit te voeren. Tevens wordt gevraagd hiervoor een voorbereidingskrediet van € [redacted] G -- beschikbaar te stellen.

Tussenbalans

Uw college heeft in 2009 tevens besloten om in 2013 een tussenbalans op te maken van de gevolgen van het temporiseren van het programma voor de afspraken met de EU, en een advies op te stellen voor de 2^e fase. Het rompprogramma kent tot op heden geen vertraging en dit wordt ook

Hoogheemraadschap

T 072-582 8282

Hollands Noorderkwartier

F 072-582 7010

Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

info@hnhk.nl

Bevelandseweg 1, 1703 AZ Heerhugowaard

www.hnhk.nl

Registratienummer
12.38268

niet voorzien. Bij een positief besluit over het vervroegd opstarten van de overige resultaatverplichte maatregelen, treedt geen vertraging over de 1^e KRW-planperiode op. Inmiddels wordt vier maal per jaar een bestuurlijke rapportage over de voortgang van het KRW-programma opgesteld. Met deze rapportages wordt uw college geïnformeerd over de actuele situatie en prognose. De besluitvorming over het nieuwe pakket maatregelen voor de KRW-planperiode na 2015, vindt in het kader van een nieuw Waterbeheerplan/Beheerprogramma 2015-2020 integraal plaats. Voorgesteld wordt de afgesproken tussenbalans te laten vervallen.

Eerdere besluiten

- 19 maart 2008; CHI-besluit: vaststellen doelen, maatregelen en kosten voor de uitvoering van de KRW (reg.nr. 08.784);
- 28 oktober 2008; D&H-besluit: KRW- maatregel natuurvriendelijke oevers (reg.nr. 08.26816);
- 17 december 2008; CHI-besluit: Vismigratie Vice versa (reg.nr. 08.26080);
- 11 februari 2009; CHI-besluit: Opstellen investeringsprogramma KRW, vooronderzoeken t.b.v. uitvoering vismigratiemaatregelen en realisatie van een vispassage bij gemaal de Helsdeur (reg.nr. 08.34171);
- 16 december 2009; CHI-besluit: Programma investeringsmaatregelen Kaderrichtlijn Water (reg.nr. 09.29448).

Risico's

De maatregelen waartoe HHNK zich heeft verplicht zijn ook opgenomen in fact sheets. Deze fact sheets zijn als bijlage gevoegd bij het waterplan van de provincie Noord-Holland. In de Waterwet en het Waterbesluit is de verplichting opgenomen tot het operationeel maken van de maatregelen die zijn opgenomen in de waterplannen. Het niet operationeel maken van de resultaatverplichte KRW-maatregelen is daarmee (in beginsel) onwettig.

Op programmaniveau is er een risico van vertraging waardoor de maatregelen niet voor de einddatum van de 1^e planperiode gereed zijn. Als beheersmaatregel is in de 1^e planperiode rekening gehouden met een beperkte overprogrammering.

Financiële consequenties

De kosten voor de overige resultaatverplichte maatregelen uit het WBP4 (21 km nvo's en 8 knelpunten) zijn begroot op € G. Realisatie is momenteel voorzien in 2015. De kosten voor de overige resultaatverplichte maatregelen zijn in de jaarschijf 2015 van het Meerjarenplan 2013-2016 opgenomen. Om in 2015 de maatregelen gerealiseerd te hebben, dient reeds in 2013 met de voorbereiding van de werken gestart te worden.

Gevraagd wordt daarom een voorbereidingskrediet van € G (10%) beschikbaar te stellen. Het beschikbaar stellen van het krediet heeft een nauwe relatie met de besluitvorming over de uit te voeren maatregelen. Uit besluitvormingsefficiëntie wordt daarom het krediet in dit voorstel aangevraagd en niet apart via D&H, hoewel die daartoe gemandateerd zijn. Uw college wordt naar verwachting in 2014 gevraagd het voor de overige resultaatverplichte maatregelen benodigde uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen.

De investeringsvolumes van het Programma KRW, zoals opgenomen in de concept begroting 2013 en het vastgestelde Meerjarenplan 2013 – 2016, worden niet door de voorbereidingsfase van de maatregelen voor 2015 overschreden. Indien nodig vindt compensatie binnen het programma plaats. Hierdoor zijn er in de periode tot 2016 geen extra kapitaallasten. Aan het binnen het

Registratienummer
12.38268

programma compenseren zijn geen risico's verbonden omdat de doelstellingen binnen de gestelde termijnen worden bereikt. De voorbereidingsfase leidt niet tot hogere exploitatiekosten.

Publieksvoorzieningen

Deze worden per project bekeken.

Milieuconsequenties

Door de aanleg van meer natuurvriendelijke oevers en het wegnemen van knelpunten in de vismigratieroutes ontstaat er meer variatie en rijkdom in planten en dieren. Dit komt de kwaliteit van het water ten goede.

Bijlagen

- Conceptbesluit (12.43640)

College van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de voorzitter,

drs. L.H.M. Konsiek

Besluit CHI

Registratienummer
12.43640

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 6 november 2012, nr. 12.38268;
gelet op ;
gehoord de commissie Water & Wegen;

b e s l u i t :

1. Alle resultaatverplichte KRW-maatregelen vóór 2016 uit te voeren;
2. Hiervoor een voorbereidingskrediet van € [redacted] G,-- beschikbaar te stellen;
3. De in 2013 op te stellen 'Tussenbalans' te laten vervallen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 december 2012
van het college van hoofdingelanden,

de secretaris,

de voorzitter,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

Datum
28 februari 2008

Uw kenmerk

Contactpersoon

Onderwerp
KRW raadsbesluit

Registratienummer
08.5769

Doorkiesnummer

Geacht college,

In overleg met de gemeenteambassadeur water en in afstemming met de provincie en Rijkswaterstaat informeer ik u met deze brief over de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Ik vraag u een KRW-raadsbesluit aan uw gemeenteraad voor te leggen. Wij vragen u dit raadsbesluit te nemen vóór of vlak na de zomervakantie van 2008 en een kopie hiervan toe te zenden aan de contactpersoon in de aanhef. Ter ondersteuning van uw besluitvorming stuur ik twee documenten als voorbeeld mee: een nota aan B&W en een raadsvoorstel en -besluit. Deze voorbeelden zijn ontwikkeld door de gemeenteambassadeur water in overleg met enkele medewerkers van ons hoogheemraadschap en van gemeenten. U kunt de documenten aanpassen naar uw eigen specifieke situatie. Beide stukken én de bestuurlijke samenvatting 'Samen werken aan schoon water' worden digitaal verstuurd naar uw ambtelijke KRW-contactpersoon (via de projectleider van uw regio).

Afgelopen jaar heeft een lid van uw college door participatie in een regionale KRW stuurgroep bijgedragen aan het proces en de uitwerking van gebiedsgerichte maatregelpakketten. Dat pakket heeft veel draagvlak in de regio, omdat het tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met alle gemeenten en belangenorganisaties. Met het pakket wordt de waterkwaliteit aanzienlijk verbeterd. Het is echter praktisch niet mogelijk om al in 2015 alle doelstellingen te halen. Deze doelstellingen moeten uiterlijk in 2027 worden gehaald.

In de regionale stuurgroepvergaderingen van december 2007 is besloten de doelstellingen, het pakket aan maatregelen en de kosten van de maatregelen voor te leggen aan alle gemeenteraden. In bijgaande bestuurlijke samenvatting "Samen werken aan schoon water" zijn de pakketten voor alle regio's opgenomen. Namens deze stuurgroepen verzoek ik u de raad voor te stellen om akkoord te gaan met:

- De uitkomst van het gebiedsproces voor Hollands Noorderkwartier;
- Het pakket aan maatregelen 2009-2015 in uw eigen regio;
- Het verder uitwerken van beleidsmaatregelen;

Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier
Postbus 130, 1135 ZK Edam
Schepmakersdijk 16, 1135 AG Edam

T 0299-66 30 00
F 0299-66 33 33
info@hhnk.nl
www.hhnk.nl

Waterschapsbank
63.67.53.778
Postbank 1258851

Datum
28 februari 2008

- Het specifieke aandeel van uw gemeente, te weten:
 - mee te doen aan het onderzoeksprogramma en daarvoor een bedrag van € [G] per jaar beschikbaar te stellen gedurende de (zesjarige) planperiode 2009-2015;
 - het hoogheemraadschap te ondersteunen bij de uitvoering van het maatregelenpakket en de noodzakelijke ondersteuning bij ruimtelijke maatregelen te verlenen.

Tevens verzoek ik u te besluiten de KRW-plannen en uw(ontwerp-) besluiten daarover ter inzage te leggen vanaf 22 december 2008 tot 1 maart 2009. Ter zijner tijd zullen we u nader informeren over de aanvullende stukken die in het kader van het nationale KRW-proces door alle overheden ter inzage moeten worden gelegd.

Daarnaast vraag ik u aandacht te besteden aan de uitvoering van het bestaande beleid. Dat is de basis voor de waterkwaliteit in uw gemeente, waarop met KRW-maatregelen wordt voortgebouwd.

De regionale stuurgroepen blijven het KRW-proces begeleiden. Na de raadsbesluiten van de gemeenten en het KRW-besluit van het Hoogheemraadschap zal een volgende bijeenkomst van deze stuurgroepen worden georganiseerd. De agenda bevat de voortgang van de raadsbesluiten en een eerste aanzet voor het onderzoeksprogramma. Tevens zal worden besproken op welke wijze de maatregelen uit de KRW-raadsbesluiten en ons nieuwe Waterbeheersplan 2010-2015 (WBP4) uiteindelijk aan de EU worden gerapporteerd. Deze maatregelen worden onderdeel van het landelijke pakket dat in het Stroomgebiedbeheersplan wordt vastgelegd en uiterlijk 22 december 2009 aan de EU wordt aangeboden.

De bestuurlijke samenvatting 'Samen werken aan schoon water' vormt de basis voor het raadsbesluit. De bestuurlijke samenvatting is gebaseerd op een gebiedsanalyse bestaande uit vier documenten:

1. Deelrapport 1 Proces, aanpak en keuzes;
2. Deelrapport 2 Gebiedsprocessen;
3. Deelrapport 3 Bijlagen;
4. Deelrapport 4 Participatie.

Deze documenten kunt u vinden op de site van HHNK www.hhnk.nl onder Kennisdossier Kaderrichtlijn Water > KRW Regionaal > Documenten en links.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:

- [J] KRW-coördinator HHNK [J] [@hhnk.nl](mailto:[J]@hhnk.nl) of [J]
- [J] gemeenteambassadeur Water [J] [@alkmaar.nl](mailto:[J]@alkmaar.nl) of [J]
- [J] projectleider regio Kop van Noord-Holland en Texel
[J] [@milieudienstkvnh.nl](mailto:[J]@milieudienstkvnh.nl) of [J]
- [J] hoofd cluster projecten Milieudienst Westfriesland, [J] [@mdwf.nl](mailto:[J]@mdwf.nl) of [J]
[J]

Datum
28 februari 2008

- [redacted] projectleider regio Laag Holland [redacted]@hhnk.nl of [redacted]
- [redacted] projectleider regio Noord-Kennermerland [redacted]@dhv.com of [redacted]

Hoogachtend,

Namens de stuurgroepen gedetailleerde analyse KRW HHNK

de dijkgraaf,

drs. J.M. de Vries

Wilt u de correspondentie richten aan de genoemde contactpersoon.

NB: U heeft recent een brief ontvangen van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (kenm. VenW/DGW-2008/197). De minister vraagt de betrokken overheden de KRW-uitgangspunten op te nemen in de Stroomgebiedsbeheersplannen. Met name wordt gevraagd de keuzes en de fasering voor de maatregelen goed te motiveren en een aantal uitgangspunten mee te nemen in de plannen. De voorliggende KRW-uitwerking voor Hollands Noorderkwartier voldoet geheel aan deze aanbevelingen.

Bijlage(n)

- Eindconcept 'Samen werken aan schoon water' (bestuurlijke samenvatting KRW gedetailleerde analyse (2 st)
- Voorbeeld nota aan B&W over KRW
- Voorbeeld raadsvoorstel KRW

College van Gedeputeerde Staten van de provincie
Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Datum
19 november 2009

Uw kenmerk

Contactpersoon

[REDACTED] J

Onderwerp
Waterbeheersplan 2010-2015 'Van
veilige dijken tot schoon water'

Registratienummer
09.33147

Doorkiesnummer

[REDACTED] J

Geacht college,

Het college van hoofdingelanden van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft op 14 oktober 2009 het Waterbeheersplan 2010-2015 'Van veilige dijken tot schoon water' (WBP4) vastgesteld. Het plan heeft van 5 januari 2009 tot en met 15 februari 2009 ter inzage gelegen op de kantoren van het hoogheemraadschap en bij de gemeenten in Hollands Noorderkwartier. De reacties, die naar aanleiding van de terinzagelegging zijn ontvangen, zijn gebundeld in een nota van inspraak. In deze nota is tevens aangegeven of de reactie tot een wijzigingsvoorstel heeft geleid en, zo ja, tot welke wijziging. Conform artikel 26 van de Provinciale verordening op de Waterhuishouding en Waterkeringen zenden wij u hierbij het WBP4 ter goedkeuring. De nota van inspraak en het vaststellingsbesluit zijn bijgevoegd.

Met vriendelijke groet,

het college van dijkgraaf en hoogheemraden,
de dijkgraaf, de secretaris,

drs. L.H.M. Kohsiek

M.J. Kuipers

Wilt u eventuele correspondentie richten aan de bovengenoemde contactpersoon?

Bijlage(n)

1. Waterbeheersplan 2010-2015 'Van veilige dijken tot schoon water'
2. Nota van inspraak Waterbeheersplan 2010-2015
3. Vaststellingsbesluit CHI

Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier
Postbus 130, 1135 ZK Edam
Schepensmakersdijk 16, 1135 AG Edam

T 0299-66 30 00
F 0299-66 33 33
info@hhnk.nl
www.hhnk.nl

Waterschapsbank
63.67.53.778
ING 1258851

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Verwijderen kroos en drijflagen

Resultaatverplichte maatregel

Auteur

[Redacted] J

Voor akkoord:	datum
[Redacted] J	14/10'13
[Redacted] J	J
[Redacted] J	17/10/2013

[Redacted] J

Registratienummer
13.44915

Datum
10 oktober 2013

Versie
1.0

Status
Definitief

Afdeling
Afdeling Watersystemen

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Doel	3
3	Achtergrond maatregel	3
4	Activiteiten	4
5	Status	5
6	Tot slot	5

1 Inleiding

In het Waterbeheersplan 4 (WBP4) en het Stroomgebied Beheerplan 1 Rijn-West (SGBP 1) is het verwijderen van 13,6 ha drijfslagen en kroos in diverse waterlichamen in Laag-Holland één van de resultaatverplichte maatregelen die HHNK voor de eerste periode (2009-2015) van de Kaderrichtlijn Water (KRW) op zich heeft genomen.

2 Doel

Doel van deze notitie is:

- aan te geven wat de achtergronden zijn geweest bij het aangaan van deze resultaatverplichting;
- te beschrijven welke activiteiten in het kader van deze resultaatverplichting hebben plaatsgevonden en welke activiteiten in de toekomst voorzien zijn;
- conclusies te trekken over de status van deze resultaatgerichte maatregel, ten behoeve van de interne en externe voortgangsrapportages die ten aanzien van KRW vereist zijn.

3 Achtergrond maatregel

Het is goed om stil te staan bij de wijze waarop de resultaatverplichting met betrekking tot het verwijderen van drijfslagen en kroos tot stand is gekomen.

Om te komen tot een lijst met resultaatverplichte maatregelen is in 2009 een gebiedsproces doorlopen; "Samen werken aan Schoon water". Vanuit de landelijke organisatie is destijds ten behoeve van dit proces een limitatieve lijst verstrekt met potentiële KRW maatregelen. Eén van de maatregelen uit de lijst betrof het verwijderen van drijfslagen en kroos. In Laag-Holland is gekozen voor beheermaatregelen. Naast drijfslagen en kroos verwijderen gaat het daarbij ook om baggeren, schonen en het beperken van de inlaat van gebiedsvreemd water. De reden is vooral de enorme voedselrijkdom en de relatief brede sloten in Laag-Holland.

In andere gebieden binnen het beheergebied van HHNK is primair gekozen voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers als resultaatverplichte maatregel.

Het initiatief om het verwijderen van drijfslagen en kroos als resultaatverplichting op te nemen, komt niet van externe partijen maar vanuit medewerkers van HHNK. De betrokken externe partijen hebben dit voorstel uiteindelijk wel onderschreven.

De motivatie voor de maatregel is simpel: door kroos en drijfslagen te verwijderen en naar de stort te brengen, ontrek je nutriënten aan het systeem.

4 Activiteiten

Ondernomen activiteiten:

- In 2011 en 2012 is de pilot "Kroosverwijdering" uitgevoerd in enkele watergangen in de stad Purmerend. Het doel van de pilot was tweeledig.
 - bepalen wanneer en volgens welke methode het kroos het meest effectief verwijderd kan worden tegen zo laag mogelijke kosten,
 - bepalen van de oorza(a)k(en) van het kroosdek per locatie om wellicht zo maatregelen te kunnen benoemen om de symptomen (=kroosdek) te voorkomen.

Het resultaat van deze pilot:

- Een overzicht van werkwijze(n) en mogelijke inzet hiervan.
- Het algemene kroosprotocol, dat wordt benoemd in het kroosdocument (STOWA 2009), is vertaald naar de situatie in het beheergebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. In het kroosprotocol wordt volgens een stroomschema bepaald of er maatregelen genomen dienen te worden om de oorzaak aan te pakken of de symptomen te bestrijden (=kroos verwijderen).
- Er is door cluster onderzoek (Ben Eenhoorn) een uitgebreide analyse gemaakt met ons basismetnet. Alle kroosmetingen (vele duizenden) vanaf 1988 zijn daarin meegenomen. Resultaat: duidelijke en inzichtelijke overzichten in Excel sheet met draaitabel. Met behulp van de draaitabel is een selectie gemaakt van meetpunten die scoren bij de volgende criteria:
 - In de periode 2010-2012 (er wordt eens in de drie jaar gemeten) is meerdere malen veel kroos (bedekking > 50%) waargenomen. Daardoor is de kans groot dat er ook al in de voorzomer een hoge bedekkinggraad van kroos is (voor details, zoals datum van monitoring, wordt verwezen naar het tabblad 'meetpunten met vaak kroos').
 - Er is in het verleden vaker veel kroos waargenomen, verspreid over diverse jaren.
 - Het totale aantal waarnemingen vanaf 1988 met veel kroos is hoog.
- HHNK heeft in totaal ca. 420 pompen. Momenteel staan er 134 krooshekreinigers. 15 daarvan zijn geplaatst na 2009. Hoewel kostenbesparing en arbo-eisen de primaire redenen waren voor de uitbreiding van het aantal reinigers, is een bijkomend effect dat, naast waterplanten, ook meer kroos uit het systeem verwijderd wordt. Het gaat daarbij echter om procentueel marginale verschillen. Het krooshek houdt namelijk vooral waterplanten tegen en is in essentie niet ontworpen op het specifiek tegenhouden / verwijderen van kroos. Er wordt echter wel inhoud gegeven aan het achterliggende doel van de betreffende KRW-maatregel, namelijk het extra onttrekken van nutriënten aan het systeem. In extreme gevallen (topdagen) kan dat oplopen tot wel vier of vijf vrachtwagens per locatie per dag.

Vervolg activiteiten

- De pilot wordt in 2013 voortgezet, met als doel betere handvatten te krijgen voor het verwijderen van kroos. Dit kan in een later stadium opgenomen worden in onderhoudsbestekken.
- In 2013 wordt het nut bekeken van het breder trekken van de pilot dan alleen de watergangen in de stad Purmerend. De pilot wordt dan uitgebreid met de geselecteerde locaties uit ons basismetnet (zie hierboven).

5 Status

De kwantitatieve resultaatverplichting is 13,6 ha drijfslagen en kroos verwijderen. Hiervan is ca. 1,5 ha in het kader van een pilot gerealiseerd. Op basis van expert judgement wordt door de gemalenbeheerder ingeschat dat in de periode 2009 t/m 2013 als gevolg van het invoeren van krooshekreinigers in ons hele beheergebied minstens 12 hectare kroos en drijfslagen meer zijn verwijderd dan gebeurd zou zijn in de "autonome" situatie van voor 2009.

Op grond van het bovenstaande kan de inspanningsverplichte maatregel gereed gemeld worden.

6 Tot slot

Terugkijkend is de overall conclusie dat "verwijderen van drijfslagen en kroos" een wat ongelukkig gekozen KRW-maatregel is. Gelijkertijd is het, gelet op de strakke KRW-systematiek die geldt voor het melden van de voortgang van resultaatverplichte maatregelen, niet opportuun ons bestuur een besluit voor te leggen de betreffende maatregel formeel in te laten trekken. De les die we uit dit dossier kunnen trekken is dat bij een volgende KRW periode resultaatverplichte maatregelen smarter dienen te worden geformuleerd.

Vergadering

College van hoofdingelanden van 11 februari 2009

Aanwezig

drs. L.H.M. Kohsiek (voorzitter),

J.E.M. van Baar, S.A. van Balen Blanken, I.A. van der Blik, J.C.M. de Boer, drs. C.J.A. Borst, Tj. Doornenbal, K. Francis, I.B.F.M. Geels, W.J.J. Greve, S. Groot, C.J. Grooteman, mw. K. Hartog, mw. E.A. Koning-Bruijn, drs. B. Korf, J.D. Kramer, A. Lap, drs. ing. J.P. Leek, mw. ir. M.A. Leijen, C. Mantel, drs. G.J. van Os, dr. ir. K. Schaafsma, ing. L.J.M. Schagen, B. Schrieken, mw. drs. L.E. Snuif-Verwey, ir. C.J.M. Stam, A.Th. Steltenpool, R. Veenman, drs. P. Vonk,

M.J. Kuipers secretaris-directeur,

█ (hoofd afdeling Bestuursondersteuning),

█ (medewerker Bestuursondersteuning)

Afwezig

J.C. Koorn, P.C.M. Mak

Gewijzigd vastgesteld in de vergadering van het college van hoofdingelanden van 18 maart 2009

de voorzitter,

de secretaris,

drs. L.H.M. Kohsiek

M.J. Kuipers

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering.

Een bericht van verhindering is ontvangen van de heren Mak en Koorn.

De heer Doornenbal (CDA) vraagt het hamerstuk agendapunt 6 toe te voegen aan de bespreekstukken. Het zal na agendapunt 11 worden behandeld.

De heer Vonk vraagt naar het aangekondigde extra agendapunt. De voorzitter geeft aan dat dit gaat om het voorstel Aanbeveling 1^e en 2^e loco-dijkgraaf (09.3435). Dit zal als agendapunt 5.a. worden behandeld.

Datum
11 februari 2009

2. Notulen/besluitenlijsten
 - a) Notulen CHI-vergadering 17 december 2008 (09.1102)
De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.
Notulen CHI-vergadering 8 januari 2009 (09.1103)
De notulen worden gewijzigd vastgesteld.
 - b) Besluitenlijst CHI-vergadering 17 december 2008 (08.29467) en 8 januari 2009 (09.101)
De besluitenlijsten worden ongewijzigd vastgesteld.
 - c) Lijst van toezeggingen
De lijst van toezeggingen wordt vastgesteld en zal worden aangepast.
 3. Gelegenheid tot inspreken
Er zijn geen sprekers.
 4. Ingekomen stukken
Brief van de Stivas; wordt betrokken bij de behandeling van agendapunt 6.
 5. Gelegenheid tot het stellen van vragen
 - *De heer Van Balen Blanken stelt een vijftal vragen m.b.t. de ontwikkelingen rondom het Wieringerrandmeer:*
 - *Biedt het Wieringerrandmeer in zijn huidige opzet nog dezelfde waterhuishoudkundige voordelen als die van het oorspronkelijke plan?*
 - *Biedt de huidige versie, de zogenaamde schorrenvariant, gelet op de enorme waterinlaatbehoefte voor het doorspoelen sowieso een positieve bijdrage aan de gestelde doelstelling "het in stand houden van een goed watersysteem in de Kop van Noord-Holland", en zo ja op welke wijze?*
 - *Waarom wordt de zogenaamde "Grote BOK" niet ondertekend, maar wordt een waterakkoord voorgelegd?*
 - *Kan het CHI kennis nemen van de inhoud van het waterakkoord?*
 - *Wat is het bestuurlijke standpunt van ons hoogheemraadschap thans ten aanzien van het Wieringerrandmeer?*
- De heer Mantel antwoordt als volgt:
- Ten aanzien van het Wieringerrandmeer heeft het hoogheemraadschap een adviserende, een vergunnende en een beherende taak. Vanuit deze positie denkt het hoogheemraadschap mee over de uitwerking van het plan voor het Wieringerrandmeer en over de procedures. Uitgangspunt voor ons is het in stand houden van de huidige waterhuishouding en, waar mogelijk, het verbeteren daarvan. Het hoogheemraadschap is bereid om het toekomstige beheer kostenneutraal over te nemen. HHNK heeft het Rijk de voorwaarden geschetst onder welke omstandigheden HHNK het Wieringerrandmeer in onderhoud wil nemen.
 - Betreffende de waterovereenkomst die HHNK heeft gesloten. Die was nog afgesteld op het plan dat er in 2008 lag voor het Wieringerrandmeer. Ondertussen zijn daar wat wijzigingen in gekomen, maar dat wordt constant in de gaten gehouden. Zodra alles definitief is, zit men weer aan tafel met het hoogheemraadschap.
 - Betreffende de vraag of de huidige versie van het plan, de zogenaamde

Datum
11 februari 2009

schorrenvariant, gelet op de enorme waterinlaatbehoefte sowieso een positieve bijdrage zal leveren aan de gestelde doelstelling (het in stand houden van een goed watersysteem in de Kop van Noord-Holland) - zie hiervoor het tweede antwoord. Deze variant wordt op haar merites beoordeeld. De verwachting is dat de schorrenvariant geen grote voordelen in zich heeft. Daar wordt de overeenkomst op afgestemd.

- Betreffende de of het college van hoofdingelanden kennis kan nemen van de inhoud van het waterakkoord - dat akkoord is er op dit moment nog niet. Wel worden daarover gesprekken gevoerd, in dit geval met Rijkswaterstaat.
- Betreffende de vraag wat het bestuurlijke standpunt van het hoogheemraadschap is ten aanzien van het Wieringerrandmeer - dat is onveranderd en volgend. Er wordt zelf geen initiatief genomen ten aanzien van het Wieringerrandmeer. Dat is ook de reden waarom de bestuursovereenkomst niet door HHNK wordt ondertekend.

5.a. Aanbeveling 1^e en 2^e loco-dijkgraaf (09.3435)

Te besluiten wie van de hoogheemraden de functie van loco-dijkgraaf tijdens de bestuursperiode 2009-2012 gaat vervullen. Het college van dijkgraaf en hoogheemraden beveelt daartoe aan:

- als 1^e loco-dijkgraaf: de heer C. Mantel;
- als 2^e loco-dijkgraaf: mevrouw L.E. Snuif-Verwey.

Het College van Hoofdingelanden neemt de aanbeveling over. De heer Mantel dankt de vergadering voor het in hem gestelde vertrouwen.

Hamerstukken

6. Agendapunt 6 is toegevoegd aan de bespreekpunten en wordt na agendapunt 11 behandeld
7. Extra krediet investeringsnummer 32324 Verkeersveiligheid (08.33068)
Voor het afronden van het project Verkeersveiligheid, investeringsnummer 32324, een extra krediet van € 190.000,- beschikbaar te stellen.

Bespreekstukken

8. Milieu- en klimaatbeleid 2009-2012 (08.27321)
Het Milieu- en klimaatbeleid 2009-2012 vast te stellen.

Mevrouw Snuif zegde in de commissie reeds toe dat er dit jaar een uitwerking komt van de nota. In die uitwerking zullen in ieder geval een tijdsplanning en prestatienormen worden opgenomen. Ook zal er een memo worden opgesteld hoe om te gaan met de externe boodschap, met daarin ook aandacht voor interne communicatie. Dit memo zal vervolgens aan CHI gezonden worden.

Een amendement van de heer Vonk namens AWP, CDA en GW om:

- Het percentage van 50% te wijzigen in 75% (m.b.t. duurzaam inkopen) wordt met een meerderheid van stemmen aangenomen.

9. Afvalstromen als energiebron (08.31686)

Datum
11 februari 2009

1. De Slibdrooginstallatie (SDI) in Beverwijk open te houden tot eind 2014 en het granulaat tot die tijd af te zetten bij de ENCI.
2. De SDI in ieder geval open te houden tot eind 2014; Samen met de HVC Groep een oplossing te zoeken voor het verwerken van het rioolwaterzuiveringsslib en overige biomassastromen.
3. Onderzoek verrichten naar de voorwaarden om aandeelhouder te worden van de HVC-groep ('NV Huisvuilcentrale N-H').

Mevrouw Snuif wijst nogmaals op het aanvullende memo dat naar de commissie W&W is gestuurd en stelt de volgende tekstwijziging in het ontwerpbesluit voor:

- "1. De Slibdrooginstallatie (SDI) in Beverwijk open te houden tot eind 2014 en het granulaat tot die tijd af te zetten bij de ENCI" (dit punt is ongewijzigd).*
- "2. Nader onderzoek te doen naar een oplossing voor het verwerken van het rioolzuiveringsslib en overige biomassastromen, in de toekomst. Daarbij naast de HVC (NV Huisvuilcentrale N-H), ook anderen (b.v. waterschappen) te betrekken.*
- 3. In het verlengde hiervan nader onderzoek te doen naar mogelijke organisatorische en bestuurlijke samenwerking. Een mogelijk aandeelhouderschap van de HVC, zal onderdeel uitmaken van het onderzoek."*

Het voorstel wordt met bovenstaande wijziging aangenomen.

10. Aanschaf Oracle licenties (08.28241)
 1. Akkoord te gaan met de deelname aan de overeenkomst tussen Oracle en de waterschappen inzake de aanschaf van softwarelicenties Oracle en het onderhoud van de Oracle software voor de periode 2009 – 2013.
 2. Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € G
11. KRW projecten 2009 (08.34171)
 1. In te stemmen met de uitvoering van
 - a. het opstellen van het investeringsprogramma Kader Richtlijn Water (KRW) 2010 – 2015;
 - b. vooronderzoeken ten behoeve van de uitvoering van 42 vismigratiemaatregelen genoemd in het maatregelenpakket KRW;
 - c. een vispassage bij het gemaal de Helsdeur.
 2. Hiervoor een krediet van € G beschikbaar te stellen ten behoeve van de onder punt 1 genoemde projecten,

met dien verstande dat de VVD-fractie een stemverklaring aflegt alleen tegen punt 1.b. van het besluit te zijn.

6. Grondaankoop ten behoeve van uitbreiding helofytenfilter bij RWZI Eversteekooog Texel (08.28878)

Akkoord te gaan met de grondaankopen en grondruilingen ten behoeve van de uitbreiding van het helofytenfilter bij RWZI Eversteekooog en hiervoor een krediet van € G beschikbaar te stellen.

Een amendement van de heer Lap namens de CDA-fractie en de AWP-fractie om het DB op te dragen om met Stivas in gesprek te gaan om een mogelijke betere grondruil te onderzoeken alvorens de eerder voorgestelde ruil uitgevoerd wordt en daartoe de tekst van het besluit te wijzigen in:

Datum
11 februari 2009

Akkoord te gaan met de grondaankopen ten behoeve van de uitbreiding van het helofytenfilter bij RWZI Evertsekoog en hiervoor een krediet van € [REDACTED] G beschikbaar te stellen.

Grondruil toe te passen om de meest gewenste oplossing tot stand te brengen.

Hiertoe overleg te voeren met Stivas om de door hen voorgestelde oplossing te

bezien. Pas tot de oorspronkelijk voorgestelde grondruil over te gaan als blijkt dat de

Stivas-oplossing niet haalbaar is,

wordt met een meerderheid van stemmen verworpen.

Het ongewijzigde voorstel wordt met twee stemmen tegen aangenomen.

12. Sluiting

Ter kennisname:

- Brief Ministerie van Verkeer en Waterstaat d.d. 15 december 2008, 'Aanbieding Ontwerp Nationaal Waterplan en Ontwerp Stroomgebiedbeheerplannen'
- Brief Ministerie van Verkeer en Waterstaat d.d. 16 december 2008, 'Aanbieding Ontwerp-BPRW'

Besluitenlijst van de vergadering van het college van dijkgraaf en hoogheemraden gehouden op 11 november 2008 te Edam

Aanwezig:

mw. drs. J.M. de Vries

Tj. Doornenbal, B.J.A. Hakvoort, C. Mantel, dr. ir. K. Schaafsma en J. Wentink

dijkgraaf

hoogheemraden

M.J. Kuipers

secretaris

■■■■■ J

■■■■■ J

hoofd BO

notulist

T.b.v. toelichting Definitief Ontwerp centrale huisvesting:

■■■■■ J (architect), ■■■■■ J (projectleider) en ■■■■■ J (projectassistent)

Afwezig:

mw. drs. L.E. Snuif-Verwey

Hoogheemraad

Gewijzigd vastgesteld in de vergadering van het college van dijkgraaf en hoogheemraden van 25 november 2008

de dijkgraaf, de secretaris,

drs. J.M. de Vries M.J. Kuipers

1. **Opening, mededelingen**

De voorzitter deelt mee dat een bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Snuif.

Verder informeert zij de vergadering dat de vordering van de stichting 'Wij vertrouwen stemcomputers niet' door de voorzieningenrechter is afgewezen.

Vanaf woensdag 12 november worden de stembiljetten gedistribueerd.

2. **Vaststellen Definitief Ontwerp centrale huisvesting**

Het Definitief Ontwerp voor de centrale huisvesting vast te stellen.

■■■■■ J ■■■■■ J architect, geeft een toelichting op het definitief ontwerp.

3. **Besluitenlijst van 28 oktober 2008 (08. 28129)**

BO

Ongewijzigd vast te stellen.

N.a.v. pag.1, punt 2 vraagt de heer Doornenbal naar de uitwerking van 'integraal werken'. Mevrouw De Vries heeft de brief hierover nog niet ontvangen. Deze geeft uitsluitel. Zij komt hierop terug.

4. **Stand van zaken organisatie**

Geen nieuwe informatie te melden.

Ter doorgeleiding naar het CHI

5.	Voortgangsrapportage WBP3, Wegenbeleidsplan, Beheersplan Waterkeringen (08.28643)
Aan het CHI voor te stellen:
De voortgangsrapportages 2008 over Waterbeheersplan (2006-2009),
Wegenbeleidsplan (2003-2010) en Beheersplan Waterkeringen (2006-2010)
vast te stellen,

met inachtneming van enige tekstuele wijzigingen. | Beleid &
Onderzoek |
| 6. | Aanvullend uitvoeringskrediet uitbreiding rwzi Wervershoof 3^e fase (08.29167)
Aan het CHI voor te stellen:
Een aanvullend uitvoeringskrediet van € [REDACTED] G ter beschikking te stellen
voor de uitbreiding van de rwzi Wervershoof 3 ^e fase. | Voorbereiding |
| 7. | Evaluatie functioneren rekenkamercommissie (08.28933)
Aan het CHI voor te stellen:
1. de inhoud van het rapport van Hoffman Krul en Partners en het
commentaar van de Rekenkamercommissie daarop voor kennisgeving aan
te nemen;
2. de aanbevelingen te voegen bij het overdrachtdossier ten behoeve van
het nieuwe bestuur. | BO |
| 8. | Vaststelling Besluit vergoedingen lidmaatschap bijzondere commissies HHNK 2008 (08.28123)
Aan het CHI voor te stellen:
Het Besluit vergoedingen lidmaatschap bijzondere commissies HHNK 2008 vast
te stellen,

met inachtneming van een tekstuele wijziging. | Cluster JuZa
namens
Bestuursonderste
uning |
| 9. | Agenda CHI 17 december 2008
Gewijzigd vast te stellen. | BO |
| Ter besluitvorming D&H | | |
| 10. | KRW maatregel natuurvriendelijke oevers (08.26816)
1. De resultaatverplichte lengte natuurvriendelijke oever in het WBP4 te
vermindern van 135 km naar 112 km;
2. Het KRW investeringsbedrag voor de eerste zes jaar (2010-2015) te
handhaven op € [REDACTED] G
3. Met gemeenten aanvullende afspraken maken over het beschikbaar stellen
van gronden;
4. Te onderzoeken of een stimuleringsregeling mogelijk is voor de aanleg van
natuurvriendelijke oevers door particulieren, bedrijven en organisaties,

met inachtneming van een tekstuele wijziging. | B&O |
| 11. | Overeenkomst wandelpad Opperwoud (08.28748)
In te stemmen met de ondertekening van de overeenkomsten met [REDACTED] J | PJCI |

- █ J en █ J inzake het openbare wandelpad Opperwoud en hoogheemraad Tj. Doornenbal te machtigen deze overeenkomsten te ondertekenen.
12. **Knelpunten in de afvalwaterketen (08.26842)** Planvorming
Kennis te nemen van de geconstateerde knelpunten in de afvalwaterketen.
13. **Evaluatie Meerjarenbeleidskader 2005-2008 en nieuwe dossiers (overdrachtsdocument) (08.29036)** BO
1. Overdrachtsdocument vaststellen;
2. Het document ter beschikking stellen aan het huidige en nieuwe algemeen bestuur,

met inachtneming van enige tekstuele wijzigingen.

De nog ontbrekende gedeelten komen terug in de D&H-vergadering van 25 november 2008.
14. **Benoeming nieuwe voorzitter Adviescommissie nadeelcompensatie (08.28423)** PJCI
█ J te █ J te benoemen tot voorzitter van de Adviescommissie nadeelcompensatie.
15. **Jaarrekening Stichting Waterproef (08.28172)** Directie
De jaarrekening 2006 en 2007 van de Stichting Waterproef goed te keuren
16. **Beslissing op bezwaar █ J te █ J (08.27738)** Cluster JuZa
Het advies van de Adviescommissie bezwaren van 30 september 2008 over te namens
nemen en het bezwaarschrift van █ J te █ J van 1 juli 2008, Vergunningen &
aangevuld op 29 juli 2008, ontvankelijk en ongegrond te verklaren Handhaving
17. **Ter kennisname**

Uitnodigingen BO
a. Molencontactdag, vrijdag 21 november 2008 te Arnhem
b. Afscheidsreceptie hoogheemraden Delfland d.d. 6 januari 2009 te Delft
c. WWF5, 16-22 maart 2009 te Istanbul
De nieuwe dijkgraaf zal hiervoor worden opgegeven.

Diversen
d. Bedankkaartje na overlijden █ J
18. **Bestuurlijke Overleggen**
Overzicht bestuurlijke overleggen d.d. 11 november 2008
De heer Mantel gaat 12 november niet mee naar de gemeente Koggenland.
De heer Doornenbal wil mee naar Purmerend, als zijn onderwerp kan worden toegevoegd aan de agenda.
Er moet gekeken worden of de data nog kloppen.
19. **Terugmeldingen**
De vergadering blik kort terug op de commissievergaderingen van 4 en 5 november.
N.a.v. een vraag in de commissie Bestuur en Financiën vraagt de heer

Doornenbal om het vergaderschema 2009 naar alle CHI-leden te zenden.

20. **Rondvraag**

Hr. Schaafsma:

- Informeert over de software voor het belastingpakket 2013 (Oracle). Het gaat om een investering van € [REDACTED] G, die wordt betaald in termijnen over een periode van 5 jaar. Hiervoor komt een CHI-voorstel, dat nog wel dit jaar in D&H zal komen, maar dan toegevoegd wordt aan het overdrachtdossier voor het nieuwe bestuur.
- Meldt bezig te zijn met grondtransacties in Stede Broec.

Hr. Mantel:

- Informeert m.b.t. de Volgermeer, dat deze gekoppeld was aan het Burkmeer. Deze koppeling zal hoogstwaarschijnlijk losgelaten worden. HHNK heeft bericht hier in principe mee akkoord te gaan, maar dat er dan € [REDACTED] G in mindering wordt gebracht én dat HHNK wil meepraten over de inrichting.
- Meldt terug m.b.t. het baggeren in de Eilandspolder, waar alleen in september en oktober gebaggerd mocht worden: dit blijkt voor HHNK geen probleem op te leveren aangezien hiermee al rekening was gehouden in het plan.

Hr. Hakvoort:

- Informeert over een inloopavond over dijkversterking Edam-Volendam die deze week plaatsvindt. Hotel Spaander wil graag een variant met een weg bij hotel Spaander. Hij zal met [REDACTED] J nogmaals kijken wat de mogelijkheden zijn.
- Meldt deze week ook naar Den Oever te gaan i.v.m. dijkversterking.

Besluitenlijst

Nr. 08.4371

Besluitenlijst van de vergadering van het college van dijkgraaf en hoogheemraden gehouden op 12 februari 2008 te Edam

Aanwezig:

Mw. drs. J.M. de Vries

Tj. Doornenbal, dr. ir. K. Schaafsma, mw. drs. L.E. Snuif-Verwey,
C. Mantel en J. Wentink

dijkgraaf
hoogheemraden

M.J. Kuipers

secretaris

[redacted] J
[redacted] J en [redacted] J

hoofd BO
notulist/medewerker
BO

Afwezig:

B.J.A. Hakvoort

plv. dijkgraaf

Gewijzigd vastgesteld in de vergadering van het college van dijkgraaf en hoogheemraden van 26 februari 2008

de dijkgraaf, de secretaris,

drs. J.M. de Vries

M.J. Kuipers

1. **Opening, mededelingen**

2. **Besluitenlijst van 29 januari 2008 (08.2628)**
Gewijzigd vast te stellen.

BO

3. **Stand van zaken organisatie**
Geen bijzonderheden.

Ter doorgeleiding naar het CHI

4. **Bijdrage conform het convenant IJperveld Integraal (08.2318)**

Planv.

Aan het CHI voor te stellen:

In het kader van de uitvoering van werkzaamheden uit het Convenant IJperveld Integraal als bijdrage in de kosten, uit het baggerfonds een bedrag van € [redacted] G beschikbaar te stellen aan de provincie Noord-Holland.

5. **Uitvoeringskrediet fase 1 project Wormer en Jisperwater (07.33385)**

Planv.

Aan het CHI voor te stellen:

1. Een uitgavenkrediet van € [redacted] G ter beschikking te stellen voor de afronding van 8 deelprojecten van fase 1 van het samenwerkingsproject Wormer- en Jisperwater.

2. Kennis te nemen van de kosten voor 4 activiteiten ter voorbereiding van de uitvoering van fase 2 van dit project ad € [redacted] G
3. Kennis te nemen van de kosten voor het baggeren van het 2^e deel van blok 3 in 2008 ad € [redacted] G

Het voorstel zal grotendeels worden herschreven.

Om vooral de subsidierisico's te minimaliseren, zal van tevoren een audit worden uitgevoerd om deze risico's te inventariseren, te beheersen en de deugdelijkheid van de administratie te toetsen.

6.	<p>Vervangen van een drietal noodpompen (08.829)</p> <p>Aan het CHI voor te stellen:
Voor het vervangen van een drietal noodpompen € [redacted] G uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen.</p>	Beh. W&W
7.	Aanvullend investeringskrediet waterberging kassengebied Alton II (08.2254) Aan het CHI voor te stellen: 1. Een extra investeringskrediet van € [redacted] G beschikbaar te stellen voor de aanleg van waterberging in het Alton gebied in Heerhugowaard. 2. Kennis te nemen van verwachte inkomsten ad € [redacted] G uit de verkoop van waterberging aan tuinders.	Planv.
8.	<p>Vervangen van de pomp in gemaal Oosterwilles Noord (08.821)</p> <p>Aan het CHI voor te stellen:
voor het vervangen van de pomp in gemaal Oosterwilles Noord een uitvoeringskrediet van € [redacted] G beschikbaar te stellen.</p>	Beh. W&W
9.	<p>Reconstructie gebiedsontsluitingsweg Driehuizen te Wervershoof (08.703)</p> <p>Aan het CHI voor te stellen:
Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € [redacted] G voor reconstructie van de gebiedsontsluitingsweg Driehuizen/Kerspelweg in Wervershoof.</p>	Planv.
10.	<p>Vervangen van krooshekreiniger van gemaal Starnmeer (08.833)</p> <p>Aan het CHI voor te stellen:
voor het vervangen van de krooshekreiniger van gemaal Starnmeer € [redacted] G uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen.</p>	Beh. W&W
11.	<p>Aanbrengen oeverbescherming Lage Oude Veer (08.1736)</p> <p>Aan het CHI voor te stellen:
Een krediet van € [redacted] G beschikbaar te stellen ten behoeve van het voorbereiden en herstellen van een oeverbescherming langs de oostelijke oever van de Lage Oude Veer te Anna Paulowna.</p>	Planv.

Het voorstel wordt gedeeltelijk herschreven.

In verband met het ondeugdelijk gebleken advies beraadt het hoogheemraadschap zich op stappen richting adviseur.

De heer Mantel zegt toe met de provincie in overleg te treden over wat zij kan bijdragen.

12. **Wijziging en intrekking Verordening sluis- en bruggeld HHNK 2005 (08.2421)** PJCI
 Aan het CHI voor te stellen:
 de Verordening sluis- en bruggeld HHNK 2005 met ingang van 1 april 2008 te wijzigen en met ingang van 1 januari 2009 in te trekken.
13. **Verlegging tracé regionale waterkering Ansjoviskade te Kolhorn (08.2146)** Planv.
 Aan het CHI voor te stellen: (CHI juni)
 Het plan vast te stellen voor de verlegging van het tracé van de boezemwaterkering ter plaatse van de Ansjoviskade te Kolhorn,
 met inachtneming van enige redactionele aanpassingen.
14. **Uitvoeringskrediet transportsysteem Ursem (08.205)** Planv.
 Aan het CHI voor te stellen:
 Een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar stellen, groot € [redacted] G voor aanpassingen aan het transportstelsel Ursem,
 met inachtneming van enige redactionele aanpassingen.
15. **Investeringsbeslissing centrale huisvesting (08.1929)** Proj. Huisv.
 Aan het CHI voor te stellen:
 1. Beschikbaar stellen van een totaalbudget van € [redacted] G voor de bouw van de nieuwe centrale huisvesting in Heerhugowaard.
 2. Het college van dijkgraaf en hoogheemraden machtigen de noodzakelijke besluiten met betrekking tot de bouw van het nieuwe kantoor te nemen, binnen de gestelde beleidsmatige en financiële kaders.
 3. Het verwerven van extra terrein ter grootte van ca. 7.700 m², voor een bedrag van ca. € [redacted] G (aanschaf en inrichting, incl. BTW).
16. **Vaststellen van doelen, maatregelen en kosten voor de uitvoering van de KRW (en verankering in WBP4) (08.784)** B&O
 Aan het CHI voor te stellen:
 1. de indeling in waterlichamen vast te stellen;
 2. de voorlopige ecologische doelstellingen per watertype vast te stellen en verder uit te werken in WBP4;
 3. de maatregelpakketten incl. het pakket aan beleid- en onderzoekmaatregelen vast te stellen en verder uit te werken in WBP4;
 4. de raming en verdeling van kosten vast te stellen;
 5. de bestuurlijke structuur van het KRW gebiedsproces te gebruiken voor de participatie van externe partijen bij de totstandkoming van het WBP4.
 Het voorstel en bijlagen 2 en 3 worden aangepast.
17. **Toevoegen project Balgzanddijk aan lijst van eerder vastgestelde HWBP-projecten (08.1566)** PMB
 Aan het CHI voor te stellen:
 Het project Balgzanddijk toevoegen aan de lijst van projecten waarvoor op 19 december 2007 een investeringskrediet van € [redacted] G voor de voorfinanciering van de voorbereiding van het dijkversterkingprogramma van de

primaire waterkeringen in de periode 2008-2010 is toegekend.

18. **Aanpassing gemaal Vier Noorder Koggen te Wervershoof (08.1060)** Planv.
Aan het CHI voor te stellen:
1. Het beschikbaar stellen van het in de begroting voor 2008 opgenomen bedrag van € [] G ten behoeve van de voorbereiding van de renovatie van het gemaal Vier Noorder Koggen te Wervershoof.
2. In te stemmen met de vervanging van de aandrijflijn van pomp 2, vooruitlopend op de in voorbereiding zijnde renovatie, vanuit bovenstaand budget.
19. **Versterking Inkoop (08.2565)** PJCI
Aan het CHI voor te stellen:
1. € [] G ten laste van de post onvoorzien ten gunste van de post personeelslasten voor de salarissen en de werving en selectiekosten van 3 inkoopadviseurs en
2. € [] G ten laste van de post onvoorzien ten gunste van de post personeelslasten voor de salarissen van de inhuur van twee inkoopadviseurs.
20. **Agenda CHI 19 maart** BO
Gewijzigd vast te stellen.

Ter besluitvorming D&H
21. **Vervangen pontveer 't Schouw te Akersloot (08.971)** Beh. W&W
Een bijdrage te doen van € [] G aan de gemeente Castricum ten behoeve van het vervangen van het pontveer 't Schouw bij Akersloot.

Bij het opstellen van de begroting 2008 werd de bijdrage in de vervanging van het pontveer bij Akersloot opgevoerd als investeringswerk. Doordat de verwachte uitgaven onder de investeringsgrens blijven, vindt verantwoording plaats in de exploitatierekening. De verwachting is dat binnen de bestaande budgetten voldoende dekking aanwezig is.
22. **Dijkversterkingsplan Het Molwerk op Texel (08.2144)** Planv.
In te stemmen met het Ontwerp-Dijkversterkingsplan Het Molwerk op Texel.
23. **Reconstructie Schagerweg in de gemeente Zijpe (08.903)** Beh. W&W
Het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet van € [] G ten behoeve van het voorbereiden van de wegconstructie van de Schagerweg.
24. **Vervanging houten beschoeiing kade Oosterhaven te Enkhuizen (08.905)** Beh. W&W
Aan het CHI voor te stellen:
Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € [] G ten behoeve van het voorbereiden van het werk "vervanging houten beschoeiing en gedeelte kademuur aan de kade van de Oosterhaven te Enkhuizen".
25. **Startnotitie Milieubeleid (08.2681)** B&O
1. Opdracht geven voor de start van de ontwikkeling van milieubeleid binnen de kaders van dit voorstel;

2. [redacted] J aanstellen als portefeuillehouder voor dit beleidsontwikkeltraject,

met inachtneming van enige redactionele aanpassingen.
Het voorstel wordt ter kennisname aan het CHI toegezonden.

26. **Beslissing op bezwaarschriften Vogelwerkgroep IVN Waterland, [redacted] J en, [redacted] J mede namens de Stichting Behoud Waterland (08.1868)** V&H

Het bezwaarschrift van de Vogelwerkgroep IVN Waterland en het bezwaarschrift van [redacted] J namens de Stichting Behoud Waterland ontvankelijk en ongegrond te verklaren, alsmede het bezwaarschrift van [redacted] J in persoon en het bezwaarschrift van [redacted] J niet ontvankelijk te verklaren, overeenkomstig de adviezen van de Adviescommissie bezwaren van respectievelijk 9 januari 2008 en 25 oktober 2007.

27. **Ter kennisname**

Uitnodigingen

- a. Uitnodiging opening tentoonstelling 'Texel hot/cool' in Ecomare, 22 februari 2008
 - b. Uitnodiging Wageningen Universiteit voor symposium 'The Water Professional of Tomorrow' op 20 maart 2008
 - c. Uitnodiging Ruhrverband, Essen (D) voor een bezoek op 2 en 3 juni 2008
- Diversen*
- d. Brief GS 2007-64254, d.d. 22 januari 2008, 'Voorlopig weigeren voorschot. Aanleg ecologische verbindingzones-Inrichting Waardkanaal'
 - e. Notitie 'Van afval naar biomassa' d.d. 25 januari 2008: te agenderen voor de D&H-vergadering van 26 februari a.s.
 - f. Einddocument opdracht transformatiemanager d.d. 28 januari 2008
 - g. Brief Rijkswaterstaat d.d. 29 januari 2008, 'Overstromingsberekeningen Noordzeekanaal'
 - h. Memo 'Positiebepaling HHNK bij implementatie Wabo en Waterwet' d.d. 29 januari 2008
 - i. Memo 'Stand van zaken Waterbeheersplan 2010-2015'

28. **Bestuurlijke Overleggen**

Overzicht bestuurlijke overleggen d.d. 12 februari 2008

29. **Terugmeldingen**

Samenvatting resultaten bestuurlijke brainstorm commissie Vellinga d.d. 25 januari 2008

Rondvraag

Mw. Snuif:

- vraagt om een formele regeling voor de vervanging van de plaatsvervangend dijkgraaf. Na terugkomst van de heer Hakvoort zal hier een beslissing over worden genomen.

Hr. Schaafsma:

- vraagt naar de vergoedingsregeling cursussen CHI-leden. Deze zal nog worden opgesteld.

- stelt de interpellatieaanvraag van CHI-lid Vonk aan de orde. Hiervoor zal gelegenheid worden gegeven tijdens de CHI-vergadering van 19 maart a.s.

Hr. Mantel:

- meldt de vergadering van de commissie watersystemen van de Unie van Waterschappen van 8 februari jl. terug.

Hr. Kuipers:

- infomeert dat er met betrekking tot de huisvesting inmiddels formeel een positief advies van de OR is ontvangen

Vergadering

College van hoofdingelanden van 14 oktober 2009

C. Mantel (loco-dijkgraaf en voorzitter),
J.E.M. van Baar, I.A. van der Blik, J.C.M. de Boer, drs. C.J.A. Borst, Tj.
Doornenbal, K. Francis, I.B.F.M. Geels, W.J.J. Greve, S. Groot, C.J.
Grooteman, J.C. Koorn, drs. B. Korf, A. Lap, drs. ing. J.P. Leek, P.C.M.
Mak, drs. G.J. van Os, dr. ir. K. Schaafsma, ing. L.J.M. Schagen, B.
Schrieken, mw. drs. L.E. Snuif-Verwey, ir. C.J.M. Stam, A.Th.
Steltenpool, R. Veenman, drs. P. Vonk,
M.J. Kuipers secretaris-directeur,
[redacted] (hoofd afdeling Bestuursondersteuning),
[redacted] (medewerker Bestuursondersteuning)

Afwezig

drs. L.H.M. Kohsiek (dijkgraaf),
S.A. van Balen Blanken, mw. K. Hartog, mw. E.A. Koning-Bruijn, J.D.
Kramer, mw. ir. M.A. Leijen

Ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van het college van hoofdingelanden van
18 november 2009

de voorzitter, de secretaris,

drs. L.H.M. Kohsiek M.J. Kuipers

- 1. Opening**
De voorzitter, de heer Mantel in afwezigheid van de heer Kohsiek, opent de vergadering.
Vervolgens informeert de voorzitter de vergadering nader omtrent actie Storm, die voor het Rijk een besparing van € [redacted] moet opleveren door vergroting van doelmatigheid en rationaliteit zonder kostenverhoging. Het Uniebestuur heeft unaniem besloten zelf met initiatieven te komen en kijkt naar verschillende oplossingsrichtingen: waterketen, waterkeringen, schaalvergroting. De Unie voert de regie en stemt af met het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De werkgroep die zich hier mee bezig houdt bestaat uit dijkgraven, secretaris-directeuren en Uniemedewerkers.
De werkgroep verkiezingen maakt pas op de plaats in afwachting van de uitkomsten. Alle communicatie over actie Storm loopt via de Unie.
M.b.t. de benoeming van een nieuwe voorzitter voor de Unie: een interne procedure is van start gegaan. De Unie krijgt een tweehoofdige leiding: secretaris-directeur en directeur.

Datum
14 oktober 2009

De voorzitter geeft ook een korte samenvatting van de bijeenkomst op 1 oktober n.a.v. het rapport Doornbos. Een verslag van deze bijeenkomst zal het CHI worden toegezonden.

De heer Doornenbal (CDA) vraagt of dit betekent dat het algemeen bestuur uit de media moet horen dat de waterschappen gereduceerd worden tot een aantal van 8? De heer Mantel antwoordt dat dit niet het geval is.

De heer Koorn (VVD) is van mening dat opschaling tot provinciale grootte het voorportaal is tot samengaan.

De heer Mantel merkt op dat het te vroeg is voor speculatie.

De heer Steltenpool (KNSB) verzoekt de hamerstukken agendapunten 7 en 9 toe te voegen aan de bespreekstukken. Zij zullen als punt 16 en 17 worden behandeld.

Naar aanleiding van de behandeling in de commissie Bestuur, Middelen en Waterketen wordt het bespreekstuk agendapunt 14 toegevoegd aan de hamerstukken.

2. Notulen/besluitenlijsten

a. Notulen CHI-vergadering 16 september 2009 (09.21387)

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

b. Besluitenlijst CHI-vergadering 16 september 2009 (09.21386)

De besluitenlijst wordt gewijzigd vastgesteld.

c. Lijst van toezeggingen

De lijst van toezeggingen wordt vastgesteld.

3. Gelegenheid tot inspreken

Er zijn geen insprekers.

4. Ingekomen stukken

Er is een brief binnengekomen van de Stichting Behoud Cultuurhistorie Wijdewormer. Deze brief zal beantwoord worden en zowel brief als antwoord zullen dan ter kennisgeving aan het CHI worden toegezonden.

De heer Van Os (WN) vraagt naar binnengekomen brieven van PWN en Stichting Animo. Deze zijn onbekend bij D&H. Het zal worden nagezocht en kopieën van beide brieven zullen dan alsnog ter kennisgeving aan het CHI worden gezonden.

5. Gelegenheid tot het stellen van vragen

De heer Lap (CDA) merkt op vragen te hebben gesteld over de knelpuntenschouw. Hij heeft hier van twee verschillende afdelingen tegengestelde antwoorden op ontvangen. De heer Mantel antwoordt dat het hier om twee verschillende zaken gaat: de klacht is behandeld en naar tevredenheid afgedaan. De tweede vraag handelt om de vraag hoe om te gaan met de knelpuntenschouw.

De heer Steltenpool stelt een vraag over de Westfrisiaweg. In de laatste nieuwsbrief staat dat ook HHNK het eens is met de tracé-keuze. De heer Stam antwoordt dat HHNK zitting heeft in de stuurgroep i.v.m. haar belangen. Wat betreft de tracé-keuze volgt HHNK de gemeentes.

De heer Doornenbal roept de AB-leden op zich via de eigen politieke partijen te mengen in de discussie omtrent het voortbestaan van de waterschappen.

De heer Vonk merkt op geen verkiezingen te willen hebben, samen met de gemeenteraadsverkiezingen. De politieke partijen zijn dan te veel in het voordeel.

Datum
14 oktober 2009

Hamerstukken

6. Verlagen exploitatiebudget 'herstel Lage Oude Veer' (09.23337)
Het exploitatiebudget 2009 voor 'Aanleg, verbetering en verwerving waterlopen' met € [REDACTED] G te verlagen en via het rekeningresultaat 2009 toe te voegen aan de taakreserve Watersysteem.
7. Agendapunt 7 is toegevoegd aan de bespreekpunten en wordt als agendapunt 16 behandeld.
8. Uitvoeringskrediet bijdrage bestemmingsplannen (09.22950)
Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € [REDACTED] G voor bijdrage bestemmingsplannen van de gemeenten Heemskerk en Uitgeest.
9. Agendapunt 9 is toegevoegd aan de bespreekpunten en wordt als agendapunt 17 behandeld.
10. Leaseconstructies – delegatiebesluit (09.22670)
Aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden de bevoegdheid te delegeren om BTW-leaseconstructies te wijzigen en te beëindigen.
11. Bekrachtiging besluit terugkoopoptie SDI (09.23502)
Om het besluit te bekrachtigen tot het uitoefenen van de terugkoopoptie in de leaseconstructie bij de slibdroger.
14. Capaciteit noodbemalingen (09.22930)
Negen trekkerpompen met benodigd leidingwerk en opslagrekken aan te schaffen ten behoeve van een goede invulling van de 'brandweerfunctie' bij wateroverlast.

Bespreekstukken

12. Waterbeheersplan 2010-2015 (09.23808)
 1. In te stemmen met de wijzigingsvoorstellen op het ontwerp-Waterbeheersplan 2010-2015 (WBP4) zoals deze zijn beschreven in de Nota van wijziging (reg.nr. 09.23038)
 2. De Nota van inspraak (reg.nr. 09.23039) vast te stellen en deze vrij te geven om toe te sturen aan de insprekers.
 3. En hiermee het Waterbeheersplan 2010-2015 vast te stellen.

N.a.v. een opmerking van de heer Lap (CDA) wordt op pagina 30 van het Waterbeheersplan 2010-2015 een derde streepje toegevoegd met de tekst: 'bovenstaande is in detail uitgewerkt in de beleidsnota Waterbeheer in het veenweidegebied - pappen en nathouden?.'

Een amendement van de heer Van der Blik (WN), medeondertekend door de heren Korf (Bosschap), Lap (CDA), Groot (VVD) en Steltenpool (KNSB), om de tekst in de Nota van wijziging (blz. 6 bovenaan) te vervangen door de tekst 'Bij sloten kleiner dan 5 meter wordt waar mogelijk gestreefd naar een minimumdiepte van 50 cm' wordt met 16 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen.

Datum
14 oktober 2009

Een amendement van de heer Vonk (AW), medeondertekend door de heren Geels (MMW) en Leek (AW), om op pagina 65 en 66 van het Waterbeheersplan 2010-2015 onder het kopje 'Buitendijkse gebieden' de tweede alinea (regels 7 t/m 19) uit de tekst te schrappen, wordt met 23 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. (Dit leidt tot een wijziging in de Nota van wijziging en in het Waterbeheersplan 2010-2015).

13. Bijdrage Wilhelminasluis (09.23525)
 1. De Wilhelminasluis te Zaandam over te dragen aan de provincie Noord-Holland onder de voorwaarden:
 - a. dat het eigendom en beheer van de Wilhelminasluis met toebehoren in de huidige staat per 1 januari 2010 wordt overgedragen;
 - b. dat er een totale afkoopsom van € [redacted] G [redacted] G wordt betaald.
 2. De resterende boekwaarde van de Wilheminasluis (€ [redacted] G) ten laste te brengen van de exploitatie 2009.
 3. Het exploitatiebudget van het beleidsprogramma 'Voldoende water' in de begroting 2010 te verhogen met € [redacted] G
15. Aanbevelingen Werkgroep Bestuurlijke Zaken
De vergadering gaat akkoord met de aanbevelingen.
16. Uitvoeringskrediet natstructuurplan Buikslotermeer (09.20835)
(7) Een uitvoeringskrediet van € [redacted] G beschikbaar te stellen voor de maatregelen van het natstructuurplan Buikslotermeer in Amsterdam-Noord.
17. Uitvoeringskrediet reconstructie gebiedsontsluitingsweg Driehuizen/Kerspelweg te Wervershoof (09.24083)
(9) Een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € [redacted] G voor de herinrichting van de gebiedsontsluitingsweg Driehuizen/Kerspelweg in Wervershoof.
18. Sluiting

Ter kennisneming:
 - Programmarapportage 2^e triaal 2009
 - Concernrapportage 2^e kwartaal 2009

Vergadering

College van hoofdingelanden van 16 december 2009

drs. L.H.M. Kohsiek (voorzitter),
S.A. van Balen Blanken, I.A. van der Blik, J.C.M. de Boer, Tj.
Doornenbal, K. Francis, I.B.F.M. Geels, W.J.J. Greve, S. Groot, C.J.
Grooteman, mw. K. Hartog, mw. E.A. Koning-Bruijn, J.C. Koorn, drs. B.
Korf, J.D. Kramer, A. Lap, drs. ing. J.P. Leek, mw. ir. M.A. Leijen, P.C.M.
Mak, C. Mantel, drs. G.J. van Os, dr. ir. K. Schaafsma, ing. L.J.M.
Schagen, B. Schrieken, mw. drs. L.E. Snuif-Verwey, ir. C.J.M. Stam,
A.Th. Steltenpool R. Veenman, drs. P. Vonk,
M.J. Kuipers secretaris-directeur,
[REDACTED] (hoofd afdeling Bestuursondersteuning),
[REDACTED] (medewerker Bestuursondersteuning)

Afwezig

J.E.M. van Baar, drs. C.J.A. Borst

Ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van het college van hoofdingelanden van
17 februari 2010

de secretaris,

de voorzitter,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering.

Hij deelt mee dat er nieuws te melden valt m.b.t. actie Storm. De reactie van de staatssecretaris op het aanbod van de waterschappen is bekend. Een kopie van de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer wordt uitgereikt en de voorzitter vat hem kort samen:

- de taken betreffende de primaire waterkeringen komen in één hand, i.e. de waterschappen
- doelmatigheid in de afvalwaterketen
- indirecte verkiezingen

Het aanbod van de waterschappen is dus gehonoreerd door het kabinet. Dit is een kans, maar de komende vier maanden moeten de waterschappen veel eenheid laten zien en een goed voorstel op tafel leggen.

Er worden twee boeken uitgereikt:

- Polderlands, Glossarium van waterstaatstermen
- Over de WVO gesproken...

Datum
16 december 2009

Een bericht van verhindering is ontvangen van de heren Van Baar en Borst. De heer Vonk (AWP) vraagt de voorzitter om de ambtelijke organisatie een verkenning te laten doen op mogelijke fusiepartners, vergroten doelmatigheid waterketen in ons gebied en financiële consequenties voor hoogwaterbeschermingsprogramma en begroting 2011. De voorzitter vraagt de CHI-leden in alle commissies na te denken over een oplossing. De voorzitter deelt mee dat agendapunt 8 is teruggetrokken en vraagt of de vergadering instemt met de agenda en de verdeling in hamer- en bespreekstukken. Hierop wordt bevestigend geantwoord.

2. Notulen/besluitenlijsten

- a. Notulen CHI-vergadering 18 november 2009 (09.27787)
De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.
- b. Besluitenlijst CHI-vergadering 18 november 2009 (09.27786)
De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
- c. Lijst van toezeggingen
De lijst van toezeggingen wordt vastgesteld.

3. Gelegenheid tot inspreken

uit spreekt in op agendapunt 7 (peilbesluit Marken): betreurt het dat een blok bij de ingang van het eiland nu uit de procedure is gehaald.

uit spreekt voorts in op agendapunt 6 (Programma investeringsmaatregelen Kader Richtlijn Water): biedt in zijn functie als bestuurder bij Water, Land en Dijken samenwerking aan op het gebied van de uitvoering (groene diensten).

uit spreekt (ook namens in m.b.t. het wervenplan (CHI-vergadering 18 november jl, agendapunt 7): benadrukt dat de bewoners beloofd is dat ze op de hoogte gehouden worden, ook als er weinig te melden valt. Vervolgens leest hij een pamflet voor dat verspreid zal worden in Zuidoostbeemster.

De voorzitter deelt mee dat dit punt in de termijnagenda staat voor besluitvorming in mei 2010. De heer Schaafsma informeert dat er een brief naar de bewoners zal worden gezonden in januari 2010.

4. Ingekomen stukken

- Brief heren en betreffende Uitvoeringskrediet wervenplan d.d. 16 november 2009

De secretaris merkt op m.b.t. de volgende ingekomen stukken:

- Brief PWN: is mondeling beantwoord in een gesprek. Er zal nog een vervolgesprek plaats vinden. Daarna zal het pas schriftelijk beantwoord worden.
- Brief Animo: is reeds beantwoord door D&H.
- Brief Milieufederatie m.b.t. Marken: is in uw bezit en komt aan de orde bij de behandeling van agendapunt 7 (peilbesluit Marken).
- Brief stichting Stichting Behoud Cultuur Historie Wijdewormer: de loods is inmiddels gesloopt.

maakt melding van een binnengekomen brief van Deze zal naar het CHI worden gezonden.

5. Gelegenheid tot het stellen van vragen

Er zijn geen vragen gesteld.

Datum
16 december 2009

Bespreekstukken

6. Programma investeringsmaatregelen Kader Richtlijn Water (09.29448)
 1. De uitvoering te starten van een rompprogramma gericht op de aanleg van 95 kilometer natuurvriendelijke oevers en 33 vismigratiemaatregelen als onderdeel van het programma Kader Richtlijn Water en het vismigratieplan "Vismigratie Vice versa" en daarbij:
 - a. een investeringskrediet van € [REDACTED] G te verstrekken voor de periode 2010 tot en met 2014;
 - b. kosten, kansen en resultaatverplichting¹ als belangrijkste criteria te hanteren voor de prioritering van de maatregelen;
 - c. overige resultaatverplichtende KRW maatregelen (o.a. ecoduikers) uit te voeren als zich kansen voordoen;
 - d. inspanningsverplichtende² maatregelen in uitvoering te nemen als deze als logisch onderdeel in een project kunnen worden meegenomen.
 2. In 2013 een tussenbalans op te maken van de gevolgen van het temporiseren van het programma voor de afspraken met de Europese Unie en een advies op te stellen voor de tweede fase.
7. Peilbesluit Marken (09.29714)
 1. akkoord te gaan met de reactie op de zienswijzen zoals die in de bijlage is verwoord;
 2. het peilbesluit Marken vast te stellen, inhoudende dat het waterpeil in de gebieden die zijn aangegeven op de bij dit besluit behorende kaart nummer 12a worden gehandhaafd.
 3. het college van dijkgraaf en hoogheemraden te machtigen een nader besluit te nemen inzake het in werking treden van dit peilbesluit.
 4. het peilbesluit Marken vastgesteld op 16 juni 1992 en goedgekeurd op 27 april 1993 door Gedeputeerde Staten in te trekken op de datum van het inwerking treden van dit peilbesluit.

Het voorstel wordt met 26 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen.
De heer Van Os (WN) legt een stemverklaring af: hij stemt tegen, omdat hij zich niet kan vinden in het rapport, het beheersplan er niet bij zit en hij geen precedent wil scheppen.
8. Teruggetrokken
9. Vaststelling heffingsverordeningen 2010 (09.29517)

Vast te stellen de:

 - Verordening watersysteemheffing HHNK 2010;
 - Verordening wegenheffing HHNK 2010;
 - Verordening zuiveringsheffing HHNK 2010;
 - Verordening verontreinigingsheffing HHNK 2010.

¹ Resultaatverplichting: betreft een maatregel waarover in EU verband is afgesproken dat HHNK deze in 2015 ook daadwerkelijk heeft gerealiseerd.

² Inspanningsverplichting: betreft een maatregel waarover in EU verband is afgesproken dat HHNK zich er voor zal inzetten dat deze voor 2027 wordt gerealiseerd.

Datum
16 december 2009

De heer Doornenbal (CDA) legt een stemverklaring af: is ongelukkig met positie in watersysteemheffing, maar kan niet anders dan dit zo voor te stellen. Wat betreft de wegenheffing had er onderzoek gedaan moeten worden om dit aan te passen. Het CDA stemt voor, omdat heffing moet plaatsvinden.

Hamerstukken

10. Aanvraag uitvoeringskrediet fase 2 Wormer- en Jisperwater (09.29723)
 1. akkoord te gaan met de voorfinanciering van de kosten van fase 2 Wormer- en Jisperveld; en daarvoor
 2. een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € [redacted] G

11. Verhogen exploitatiebudget "herstel Lage Oude Veer" (09.30287)

In de exploitatiebegroting 2010 het budget voor "herstel Lage Oude Veer" te verhogen met € [redacted] G - en dit te dekken uit de taakreserve Watersysteem.

12. Peilbesluit Texel (09.29710)
 1. het peilbesluit Texel vast te stellen, inhoudende dat het waterpeil in de gebieden die zijn aangegeven op de bij dit besluit behorende peilentabel Texel en peilgebiedenkaart (tekeningnummer SR09_291), d.d. 20-03-2009 wordt gehandhaafd.
 2. het college van dijkgraaf en hoogheemraden te machtigen een nader besluit te nemen inzake het in werking treden van dit peilbesluit.
 3. De onderstaande peilbesluiten in te trekken op de datum van het inwerking treden van dit peilbesluit:
Het peilbesluit voor Texel; vastgesteld door College van Hoofdingelanden van waterschap Texel op 3 mei 1974, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland op 17 september 1974. En de partiële herzieningen polder Buitendiek (1977,1978), Kogerveld (1983), de Naal (1984, 1985), Prins Hendrikpolder (1987, 1988), 't Stappenland (nabij De Koog, 1991), nabij Den Burg (zuid-west, 1991) en Everstekooog (1999, 2000).

13. Peilbesluit Starnmeer (09.29708)
 1. het peilbesluit Starnmeer vast te stellen, inhoudende dat het waterpeil in de gebieden die zijn aangegeven in de bij dit besluit behorende peilentabel en peilenkaart (krt7b), d.d. 13-01-2009 wordt gehandhaafd.
 2. het college van dijkgraaf en hoogheemraden te machtigen een nader besluit te nemen inzake het in werking treden van dit peilbesluit.
 3. het onderstaande peilbesluit in te trekken op de datum van het in werking treden van dit peilbesluit:
Het peilbesluit voor Starnmeer; vastgesteld door College van voormalig waterschap Het Lange Rond op 30 juni 1989 (besluitnummer 7); goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland op 19 december 1989 (besluitnummer 89-510746).

14. Uitvoeringskrediet waterketen Katwoude (09.20631)
 1. Een uitvoeringskrediet van € [redacted] G er beschikking te stellen voor maatregelen aan het transportsysteem en de RWZI Katwoude.
 2. Akkoord te gaan met het verzoek van de gemeente Waterland om de bijdrage van de gemeente te verlagen van € [redacted] G naar € [redacted] G en de bijdrage van het hoogheemraadschap te verhogen met € [redacted] G

Datum

16 december 2009

15. Gereed maken van de technische infrastructuur voor de nieuwe huisvesting in Heerhugowaard (09.31465)
Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € [REDACTED] G voor het gereed maken van de technische infrastructuur voor de nieuwe huisvesting in Heerhugowaard.
16. Aanvraag uitvoeringskrediet e-HRM (09.30027)
Een uitvoeringskrediet van € [REDACTED] G beschikbaar te stellen ten behoeve van de aanschaf en implementatie van e-HRM software.
17. Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering en dankt het Stenografisch Bureau De Jong voor haar werkzaamheden voor HHNK sinds 1983. Er heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden en het Bureau heeft besloten hier niet op in te schrijven.

Ter kennisneming:

- Memo 'Uitwerking milieu- en klimaatbeleid – Voortgang'
- Concernrapportage 3^e kwartaal 2009

Besluitenlijst van de vergadering van het college van dijkgraaf en hoogheemraden gehouden op 23 maart 2010 te Edam

Aanwezig:

drs. L.H.M. Kohsiek

C. Mantel, dr. ir. K. Schaafsma, ir. C.J.M. Stam, R. Veenman

dijkgraaf

hoogheemraden

M.J. Kuipers

secretaris

■■■■■ J

hoofd BO

■■■■■ J

notulist

Afwezig:

mw. drs. L.E. Snuif-Verwey

Gewijzigd vastgesteld in de vergadering van het college van dijkgraaf en hoogheemraden van 6 april 2010

de secretaris,

de dijkgraaf,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

1. **Opening, mededelingen**

De heer Kohsiek heeft mevrouw Snuif bezocht. Zij zal tot na de zomervakantie afwezig zijn.

De heer Schaafsma deelt mee dat er een akkoord is bereikt tussen de Waterlandstichting en de belastingdienst. Er zal een bestuursvoorstel worden geschreven.

2. **Stand van zaken**

- Storm
Wordt besproken bij agendapunt 4.

- Portefeuilles

Hr. Mantel:

- informeert naar het overleg Brak Westzaan te zijn geweest. Dit ligt erg moeilijk en het wordt de komende twee maanden spannend.

Hr. Veenman:

- heeft 10 maart jl. een overleg gehad met de gemeente Beverwijk.
- heeft donderdag 25 maart 2010 een bestuurlijk overleg met de gemeente Langedijk over de overname van stedelijk water.

Hr. Stam:

- heeft volgende week overleg over een quickscan over de vooroevers Dijkversterking Amsterdam-Hoorn. De DG Water wil dit volledig meenemen als optie. Het gaat tijd kosten.
- Woensdag 24 maart a.s. is de aftrap cultureel seizoen Westfrieze Omringdijk. De provincie wil dat wij hier ook aan bijdragen. Er moet een overeenkomst getekend worden, maar er is nog geen bestuursvoorstel over. Het kost € ■■■■ G per jaar gedurende 3 jaar.

D&H besluit na enig overleg dat de overeenkomst kan worden aangegaan. Gekeken zal worden ten koste van welke post dit kan worden geboekt, waarbij wordt gedacht aan de 1% regeling Brede Kijk.

3. **Besluitenlijst van 9 maart 2010 (10.7859)** BO
Ongewijzigd vast te stellen.

N.a.v.:

Hr. Stam:

- informeert dat het gesprek met het bewonerscomité De Woude positief is verlopen. Het bestuursvoorstel gaat met een kleine aanpassing naar het CHI.

Hr. Schaafsma:

- informeert m.b.t. Eversteekoog, Texel dat er eerst nog een ambtelijk gesprek zal plaatsvinden met een buurman met bezwaren tegen de HHNK-plannen. Daarna zal de heer Mantel met de heer Lap en mevrouw Heringa overleggen over het vervolgtraject.

Bespreekstukken

4. **Standpunt Unie uitwerking doelmatig waterbeheer (10.8994)** CHI BO
Aan het CHI voor te stellen:
in te stemmen met de inhoud van het concept-standpunt van de Unie over de uitwerking doelmatig waterbeheer.
5. **Nota molenbeleid HHNK (10.5976)** D&H Planv
Het voorstel wordt aangehouden.
6. **Vaststellen Inspraakverordening HHNK 2010 (10.6519)** CHI PJCI
Aan het CHI voor te stellen:
De Inspraakverordening HHNK 2010 vast te stellen,

met inachtneming van tekstuele wijzigingen.

Hamerstukken

7. **Samenwerkingsafspraken provincie/RWS/waterschappen (10.7421)** D&H BO
1. De 20 geactualiseerde samenwerkingsafspraken te onderschrijven.
2. De directie te verzoeken de samenwerkingsafspraken uit te dragen in de organisatie.

8. **Ter kennisname** BO

Uitnodigingen

- a. Symposium over een landschap vol verrassingen d.d. 31 maart 2010 te Groningen
- b. Themabijeenkomst 'Bevolkingskrimp: kans of bedreiging?' d.d. 26 april 2010 te Den Haag
- c. Historische kerkgang d.d. zondag 30 mei 2010 te Middenbeemster
De heer Kohsiek neemt contact op met de burgemeester van de gemeente Beemster om na te vragen wat de rol is van de kerkgang in het totaal van

de feestelijkheden.

Memo's

- d. Memo Muskusrattenbestrijding 2010

Diversen

- e. Brief provincie Noord-Holland d.d. 9 maart 2010, 'goedkeuring Waterbeheerplan 2010 – 2015 'Van veilige dijken tot schoon water'

9. **Bestuurlijke Overleggen**

BO

Overzicht bestuurlijke overleggen d.d. 23 maart 2010
Het overleg met de gemeente Castricum zal op 31 maart 2010 plaatsvinden.

10. **Rondvraag**

Hr. Kohsiek:

- informeert dat het bewonerscomité Volgermeer de brug aan de Galgouw wil herstellen. De heren Kohsiek en Mantel zijn gevraagd in het aanbevelingscomité plaats te nemen. Besloten wordt hier afwijzend op te reageren.

BESLUITENLIJST

Nr. 12.2176

Vergadering

College van hoofdingelanden van 14 november 2012

Aanwezig

drs. L.H.M. Kohsiek (voorzitter),
S.A. van Balen Blanken, I.A. van der Blik, J.C.M. de Boer, T.
Doornenbal, I.B.F.M. Geels, W.J.J. Greve, S. Groot, C.J. Grooteman, mw.
K. Hartog, mw. E.A. Koning-Bruijn, drs. B. Korf, J.D. Kramer, A. Lap,
drs. ing. J.P. Leek, mw. ir. M.A. Leijen, P.C.M. Mak, C. Mantel, drs. G.J.
van Os, P.N.M. Otten, dr. ir. K. Schaafsma, ing. L.J.M. Schagen, B.
Schrieken, mw. drs. L.E. Snuif-Verwey, ir. C.J.M. Stam, A.Th.
Steltenpool, C. Streefkerk, R. Veenman, drs. P. Vonk, J.H. Wijnholds,
M.J. Kuipers (secretaris-directeur),
[redacted] (hoofd afdeling Bestuur- en directiezaken)

Afwezig

[redacted]

Ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van het college van hoofdingelanden van
12 december 2012

de secretaris,

de voorzitter,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

1. **Opening, mededelingen**
-
2. **Notulen/besluitenlijsten**
 - a. Notulen CHI-vergadering 17 oktober 2012 (12.15351)
 - b. Besluitenlijst CHI-vergadering 17 oktober 2012 (12.2155)
 - c. Lijst van toezeggingen (12.15368)
 - d. Besluitenlijst CHI vergadering 12 september 2012 (12.37981)
3. **Gelegenheid tot inspreken**
4. **Ingekomen stukken**
5. **Gelegenheid tot het stellen van vragen**
6. **Installatie heer J.H. Wijnholds**

Datum
14 november 2012

7. **Herbenoeming dagelijks bestuur** (vervallen)
Wordt verplaatst naar de CHI-vergadering van
12 december 2012.
8. **Begrotingswijziging 2012 (12.40690)**
Aan het CHI voor te stellen:
 1. In te stemmen met de gewijzigde exploitatiebegroting 2012;
 2. In te stemmen met de gewijzigde investeringsbegroting 2012;Het restant van het budget CO₂-reductie 2012 te storten in de egalisatiereserve
Maatregelen CO₂-emissiereductie.
9. **Begroting 2013 (12.34512)**
Aan het CHI voor te stellen:
 1. De begroting 2013 vast te stellen.
 2. Het college van dijkgraaf en hoogheemraden voor het jaar 2013 te machtigen tot het:
 - a. compenseren van budgettekorten en -overschotten binnen begrotingsprogramma's en belastingtaken
 - b. beschikken over de posten onvoorzien
 - c. beschikken over een algemeen krediet voor het voorbereiden van investeringen tot een totaalbedrag van € G
 - d. beschikken over de kredieten voor de in de begroting opgenomen investeringen tot € G
 - e. aangaan van krediet in rekening-courant en kasgeldleningen tot een bedrag van € G
 - f. het aantrekken van vastgeldleningen tot een bedrag van € G
 - g. uitzetten van overtollige kasgelden
 3. Het positieve rekeningresultaat over 2013 aan te wenden voor het opschonen van de balans door het reduceren van (immateriële) vaste activa
10. **Investeringsvoorstel voor de realisatie zandige variant Prins Hendrikdijk Texel (12.38866)**
Aan het CHI voor te stellen:
In te stemmen met een investeringsvoorstel voor een zandige variant voor de Prins Hendrikdijk van Texel voor een bedrag van € G
11. **Wijziging Kostentoedelingsverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2009 (12.39074)**
Aan het CHI voor te stellen:
Te besluiten tot wijziging van de Kostentoedelingsverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2009, in die zin dat de tariefsdifferentiatie voor verharde openbare wegen wordt verhoogd tot 200%
12. **Renoveren uitstroomconstructie gemaal De Waker te Oostzaan (12.39044)**
Aan het CHI voor te stellen:
Aanvullend voorbereidingskrediet van € G en uitvoeringskrediet van € G beschikbaar te stellen voor de renovatie van de uitstroomconstructie van gemaal De Waker te Oostzaan.

Registratienummer
12.2176

Pagina
3 van 3

Datum
14 november 2012

13. **Partiële herziening "Westerdel" op het peilbesluit Geestmerambacht (12.37703)**
Aan het CHI voor te stellen:
De partiële herziening "Westerdel" op het peilbesluit Geestmerambacht vast te stellen.
14. **Sluiting**

Provincie Noord-Holland
 Afdeling Beleid/Water
 [redacted]
 Postbus 3007
 2001 DA Haarlem

Datum
 11 augustus 2008

Uw kenmerk
 2008-35752

Contactpersoon
 [redacted]

Onderwerp
 KRW/overzicht
 oppervlaktewatermaatregelen

Registratienummer
 08.21800

Doorkiesnummer
 [redacted]

Geachte [redacted]

Naar aanleiding van uw verzoek van 25 juni 2008 ontvangt u hierbij de lijst van Kaderrichtlijn Water oppervlaktewaterprojecten waarvan de inschatting is, dat de provincie Noord-Holland een kansrijke subsidie verstrekker kan zijn. De lijst is een selectie van alle maatregelen genoemd in het rapport 'Samen werken aan schoon water'. Dit rapport is in uw bezit.

De inschatting of een project kansrijk is voor provinciale subsidies, is gedaan op basis van de bestaande subsidieregelingen. Dat is wanneer een waterlichaam onderdeel is van de ecologische hoofdstructuur of een ecologische verbinding vormt binnen de provinciale ecologische structuur. Dan is overeenkomstig de bestaande provinciale subsidieregelingen (ILG en fonds natuur en landschapbescherming) een maatregel als het omvormen van oevers subsidiabel.

Deze lijst beantwoordt niet al uw vragen. Een van uw vragen is in welk jaar het project wordt uitgevoerd en wanneer de start- en einddatum is. Deze detailvragen zijn door ons nu niet te beantwoorden. Het totale pakket aan maatregelen wordt thans nog getoetst op uitvoerbaarheid. Daarna wordt het pakket overgedragen aan de uitvoeringsorganisatie van onze dienst die in 2009 een uitvoeringsprogramma gaat maken. Als beeld van een mogelijk uitvoeringsvolume per jaar toon ik u de raming die in onze meerjarenraming staat. Deze raming is gebaseerd op een staffeling van projecten op basis van de aanname dat de eerste vier jaar jaarlijks 10% van de projecten in uitvoer wordt genomen en de jaren daarna jaarlijks 20%.

		Realisatie	Begroting							
Investeringsvolumes (bedragen x €)		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Inrichtingsmaatregelen	Uitgaven			G	G	G	G	G	G	G

Een belangrijk onderdeel van het maatregelenpakket is het onderzoeksprogramma. Dit programma wordt geraamd op een bedrag van € [redacted]. In het gebiedsproces is afgesproken de kosten van dit programma te verdelen tussen de partijen. Dat betekent dat de provincie 1/3 deel van deze onderzoekskosten voor zijn rekening neemt. Uw college heeft hierover al een besluit genomen (Nota PS-commissie d.d. 21 januari 2008).

Hoogheemraadschap
 Hollands Noorderkwartier
 Postbus 130, 1135 ZK Edam
 Schepenvaardersdijk 16, 1135 AG Edam

T 0299-66 30 00
 F 0299-66 33 33
 info@hhnk.nl
 www.hhnk.nl

Waterschapsbank
 63.67.53.778
 Postbank 1258851

Datum
11 augustus 2008

Bij 9 van de 23 waterparels worden in de periode tot en met 2015 maatregelen uitgevoerd. Het zijn de maatregelen aan de volgende waterlichamen:

Waterparel	Waterlichaam	
	Naam	Nummer
De Roggesloot	Polder Eijerland	NL12_610
Horsmeertjes	Duingebied Texel	NL12_840
Lage Oude Veer	Anna Paulownapolder laag	NL12_540
Langereis	VRNK Boezem	NL12_140
Harger- en Pettemerpolder	Hargerpolder	NL12_780
Duinwater Texel	Duinwater Texel	NL12_840
Duinwater Noord Kennermerland	Duingebied Zuid NHN	NL12_830
De Bol, Zwinnen en Noodkanalen	Waal en Burg en het Noorden	NL12_620
Weideveld	Waterland	NL12_260

Ik hoop dat u hiermee voldoende informatie heeft om een voorstel voor co-financiering via het Provinciaal Waterplan mogelijk te maken.

Hoogachtend,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

Afdelingshoofd Beleid & Onderzoek

Wilt u de correspondentie richten aan de genoemde contactpersoon.

Bijlage(n)
Lijst van KRW oppervlaktewaterprojecten

Besluit

Registratienummer
08.34172

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 13 januari 2009, nr. 08.34171;
gehoord de commissie Water & Wegen;

besluit:

1. In te stemmen met de uitvoering van
 - a. het opstellen van het investeringsprogramma Kader Richtlijn Water (KRW) 2010 – 2015
 - b. vooronderzoeken ten behoeve van de uitvoering van 42 vismigratiemaatregelen genoemd in het maatregelenpakket KRW
 - c. een vispassage bij de realisatie in 2009 van het gemaal de Helsdeur.
2. Hiervoor een krediet van € G beschikbaar te stellen ten behoeve van de onder punt 1 genoemde projecten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 11 februari 2009
van het college van hoofdingelanden,

de voorzitter,

de secretaris,

drs. L. Kohsiek

M.J. Kuipers

Besluit

Registratienummer

09.23809

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;

gelezen het voorstel van college van hoofdingelanden, nr. 09.23808;

gehoord de commissie Water & Wegen;

besluit:

1. Instemmen met de wijzigingsvoorstellen van het ontwerp-Waterbeheersplan 2010-2015 (WBP4) zoals deze zijn beschreven in de Nota van wijziging (reg. nr 09.23038)
2. De Nota van inspraak (reg. nr. 09.23039) vast te stellen en deze vrij te geven om toe te sturen aan de insprekers.
3. En hiermee het Waterbeheersplan 2010-2015 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 14 oktober 2009 van het college van hoofdingelanden,

de voorzitter,

de secretaris,

drs. L.H.M. Kohsiek

M.J. Kuipers

Onderwerp KRW projecten 2009		Registratienummer 08.34171	
Voorstel Het CHI voor te stellen: 1. In te stemmen met de uitvoering van a. het opstellen van het investeringsprogramma Kader Richtlijn Water (KRW) 2010 – 2015 b. vooronderzoeken ten behoeve van de uitvoering van 42 vismigratiemaatregelen genoemd in het maatregelenpakket KRW c. een vispassage bij de realisatie in 2009 van het gemaal de Helsdeur. 2. Hiervoor een krediet van € [redacted] G beschikbaar te stellen ten behoeve van de onder punt 1 genoemde projecten.		Infocentrum NEE	
Routing	Paraaf	Besluitvormingstraject	Besluit
Steller [redacted] J en [redacted] J		Datum vergadering D&H 13 januari 2009	
Afdeling Programmabureau		Agendapunt	
		Commissie Water & Wegen	
Afdelingshoofd [redacted] J		Commissie Waterketen	
Secretaris M.J. Kuipers		Commissie Bestuur & Financiën	
Portefeuillehouder [redacted] J		Ter kennisname	
Afdoening Retour steller na CHI		Datum vergadering CHI 11 februari 2009	
Voorstel leidt tot begrotingswijziging	Ja/Nee	Zo ja*, codering:	
Voorstel leidt tot investeringsbesluit	Ja	Zo ja*, codering:	7001/12241/89001
* In dat geval dient de steller een kopie van het voorstel en dit begeleidingsformulier te zenden aan de afdeling Financiën Team A.			

Opmerkingen

Voorstel CHI

college van hoofdingelanden

Registratienummer

08.34171

Datum behandeling D&H

13 januari 2009

Portefeuillehouder

■ J

Commissie

Water & Wegen

4 februari 2009

Datum vergadering CHI

11 februari 2009

Agendapunt

11.

Onderwerp

KRW projecten 2009

Voorstel

1. In te stemmen met de uitvoering van
 - a. het opstellen van het investeringsprogramma Kader Richtlijn Water (KRW) 2010 – 2015;
 - b. vooronderzoeken ten behoeve van de uitvoering van 42 vismigratiemaatregelen genoemd in het maatregelenpakket KRW;
 - c. een vispassage bij het gemaal de Helsdeur.
2. Hiervoor een krediet van € ■ G beschikbaar te stellen ten behoeve van de onder punt 1 genoemde projecten.

Samenvatting

In 2010 start het investeringsprogramma KRW 2010-2015. Om direct en voortvarend in 2010 te kunnen beginnen met het Programma is het efficiënt dat in 2009 gestart wordt met de hieronder genoemde projecten:

- opstellen van het investeringsprogramma KRW 2010 – 2015;
- vooronderzoeken ten behoeve van de vismigratiemaatregelen (42 stuks) en
- realiseren van een vispassage bij het gemaal De Helsdeur.

In de begroting 2009 is aangekondigd dat hiervoor (afgerond) € ■ G krediet benodigd is.

In dit voorstel wordt u dan ook verzocht om € ■ G beschikbaar te stellen ten behoeve van de voor de KRW uit te voeren projecten 2009.

Het investeringsprogramma KRW 2010-2015 wordt u in de tweede helft van 2009 aangeboden. Daarbij wordt u tevens gevraagd het voor het Programma KRW benodigd krediet beschikbaar te stellen.

Toelichting

Eerdere besluitvorming Kader Richtlijn Water (KRW)

In de CHI vergadering van 19 maart 2008 heeft u onder andere besloten tot het vaststellen van de maatregelenpakketten KRW en zijn de ramingen van de kosten vastgesteld.

Daarnaast is bij de vaststelling op 19 november 2008 van de begroting 2009 bepaald dat:

- het investeringsprogramma KRW wordt opgesteld;

- een klein deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd, zoals realisatie van de vispassage gemaal De Helsdeur en de vooronderzoeken in het kader van alle vispassages.

Programma 2010-2015

In de tweede helft van 2009 wordt u gevraagd om het investeringsprogramma KRW 2010-2015 vast te stellen en te besluiten om het daarvoor benodigde krediet beschikbaar te stellen.

Financiële consequenties

Voor een bedrag van € [] G is reeds een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.

Voor het resterende bedrag van € [] G wordt u in dit voorstel gevraagd het krediet beschikbaar te stellen voor de uitvoeringsmaatregelen 2009.

Communicatieaspecten

Bij de uitwerking van de KRW activiteiten in 2009 wordt per project aandacht besteed aan de communicatieve aspecten middels een communicatieplan. De kosten hiervoor worden gedekt middels het te besluiten krediet.

Publieksvoorzieningen

Niet van toepassing

Overige consequenties

Niet van toepassing

Bijlagen

Concept-besluit

het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de dijkgraaf,

de secretaris,

drs. L.H.M. Kohsiek

M.J. Kuipers

Onderwerp Waterbeheersplan 2010-2015		Registratienummer 09.23808	
Voorstel Aan het CHI voor te stellen: 1. In te stemmen met de wijzigingsvoorstellen op het ontwerp- Waterbeheersplan 2010-2015 (WBP4) zoals deze zijn beschreven in de Nota van wijziging (reg.nr. 09.23038). 2. De Nota van inspraak (reg.nr. 09.23039) vast te stellen en deze vrij te geven om toe te sturen aan de insprekers. 3. En hiermee het Waterbeheersplan 2010-2015 vast te stellen.		Infocentrum NEE	
Routing	Paraaf	Besluitvormingstraject	Besluit
Steller [Redacted] J		Datum vergadering D&H	
Afdeling Beleid & Onderzoek		Agendapunt	
Afdelingshoofd [Redacted] J		Commissie Bestuur, Middelen en Waterketen	
Secretaris M.J. Kuipers		Commissie Water & Wegen 7 oktober 2009	
Portefeuillehouder [Redacted] J		Ter kennisname	
Afdoening Retour steller na CHI		Datum vergadering CHI 14 oktober 2009	
Voorstel leidt tot begrotingswijziging		Ja/Nee	Zo ja*, codering:
Voorstel leidt tot investeringsbesluit		Ja/Nee	Zo ja*, codering:
* In dat geval dient de steller een kopie van het voorstel en ondertekend besluit te zenden aan de afdeling FEZ, medewerkers A.			
Opmerkingen			

Voorstel CHI

college van hoofdingelanden

Registratienummer
09.23808

Commissie
Water & Wegen

Datum behandeling D&H
9 september 2009

Datum vergadering CHI
14 oktober 2009

Portefeuillehouder

Agendapunt
12

Onderwerp

Waterbeheersplan 2010-2015

Voorstel

1. In te stemmen met de wijzigingsvoorstellen op het ontwerp-Waterbeheersplan 2010-2015 (WBP4) zoals deze zijn beschreven in de Nota van wijziging (reg.nr. 09.23038)
2. De Nota van inspraak (reg.nr. 09.23039) vast te stellen en deze vrij te geven om toe te sturen aan de insprekers.
3. En hiermee het Waterbeheersplan 2010-2015 vast te stellen.

Samenvatting

Het ontwerp-Waterbeheersplan 2010-2015 (WBP4) heeft begin 2009 ter inzage gelegen. Alle inspraakreacties en nieuwe inzichten zijn in de afgelopen maanden behandeld en indien nodig afgestemd met het Rijk en de provincie. Vervolgens zijn ze vastgelegd in een Nota van inspraak en een Nota van wijziging. Dit voorstel heeft betrekking op de voorgestelde wijzigingen op het WBP4. Als het college van hoofdingelanden deze vaststelt zal op basis van deze wijzigingsvoorstellen een definitieve versie van het WBP4 worden gemaakt.

Bij dit voorstel zijn een Nota van inspraak, met een overzicht van alle inspraakreacties, en een Nota van wijziging, met alle wijzigingsvoorstellen gevoegd. Er is geen nieuwe versie van het waterbeheersplan bijgevoegd; deze volgt na behandeling van dit voorstel.

Toelichting

Procedure

Het Waterbeheersplan 2010-2015 'Van veilige dijken tot schoon water' (WBP4) beschrijft het beleid van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Op 28 oktober 2008 is het ontwerp van het plan vrijgegeven voor inspraak. Begin 2009 heeft het vervolgens 6 weken ter inzage gelegen en zijn belanghebbenden uitgenodigd om op onze plannen te reageren. Daaraan hebben 37 insprekers gehoor gegeven. In de periode tot nu toe zijn de insprekers geïnformeerd over de gevolgde werkwijze en op de hoogte gesteld van de ruime tijdsplanning. U bent hierover al eerder geïnformeerd.

Relatie met plannen van andere overheden

In het afgelopen half jaar hebben het Stroomgebiedbeheersplan Rijn-West (SGBP) en het provinciaal Waterplan ter inzage gelegen. Het waterbeheersplan van het hoogheemraadschap is een onderbouwing voor deze plannen en vormt een nadere uitwerking van het rijks- en provinciale beleid. Deze aanpak, waarbij op verschillende niveaus gelijktijdig plannen worden uitwerkt, is voor het waterbeleid voor het eerst toegepast. De aanleiding hiervoor was de implementatie van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Het min of meer gelijktijdig ter inzage leggen van de plannen geeft de mogelijkheid voor gezamenlijk afgestemde reacties. Er heeft dan ook veel afstemming plaatsgevonden tussen het Rijk, de provincies

en de waterschappen. Dit heeft geleid tot een redelijk ingewikkeld, maar uiteindelijk goed verlopen proces. De reden dat het WBP4 nu pas ter vaststelling wordt aangeboden heeft te maken met de verwerking van de inspraakreacties op het Stroomgebiedbeheersplan (SGBP). De inspraaktermijn van het SGBP liep van 22 december 2008 tot 23 juni 2009. In de zomer heeft vervolgens de laatste afstemming over de beantwoording van enkele inspraakreacties plaatsgevonden. De insprekers op het WBP4 hebben helaas meer dan een half jaar op de inhoudelijke beantwoording van hun inspraakreactie moeten wachten. Dat is de consequentie van dit omvangrijke landelijke afstemmingsproces. De insprekers zijn hierover geïnformeerd.

Inspraakreacties

De eerste bijlage, de Nota van inspraak, geeft een overzicht van alle ontvangen inspraakreacties op het waterbeheersplan. Van de 37 externe insprekers zijn bijna 190 deelreacties onderscheiden. Deze zijn in de nota beschreven en afzonderlijk behandeld en afgewogen. Ongeveer 15% van deze deelreacties leidt tot een voorstel tot wijziging van het WBP4. Bij het overgrote deel van de deelreacties is aangegeven waarom niet wordt overgegaan tot een wijzigingsvoorstel.

De wijze waarop is ingesproken geeft aan dat het waterbeheersplan goed is gelezen en de insprekers hebben duidelijk hun bevindingen en opmerkingen beschreven.

De inspraakreacties zijn gewogen in een algemene belangenafweging. Veel reacties zijn vanuit een persoonlijk of sectoraal belang ingestoken, terwijl het waterbeheersplan een integraal gewogen beleid beschrijft. Het is daarom niet mogelijk om iedere inspreker tevreden te stellen, wat de reden is voor het geringe aantal voorgestelde wijzigingen.

Wijzigingsvoorstellen

De tweede bijlage, de Nota van wijziging, geeft een overzicht van alle wijzigingen in het waterbeheersplan. De wijzigingsvoorstellen zijn gebaseerd op de inspraakreacties en op nieuwe (bestuurlijke) inzichten. Verder is een aantal fouten hersteld en zijn enkele tabellen en figuren vervangen. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Op verzoek van vijf insprekers (waaronder de provincie) is een financiële paragraaf toegevoegd;
- De vastgestelde temporisering uit het meerjarenplan 2010-2013 is doorgevoerd;
- De doelstelling om alle peilbesluiten te laten voldoen het Kader Integrale Peilbesluiten is in de tijd verschoven naar 2017;
- Twee tabellen met KRW-doelstellingen bleken verouderd, de door het college van hoofdingelanden vastgestelde KRW-tabellen worden opgenomen.

Vervolg

Na goedkeuring van de wijzigingsvoorstellen door het college van hoofdingelanden wordt de definitieve versie van het waterbeheersplan opgemaakt en gedrukt. In december zal het definitieve exemplaar onder het bestuur, de insprekers en de ambtelijke organisatie worden verspreid. Verder wordt het plan ter goedkeuring aangeboden aan Gedeputeerde Staten.

Financiële consequenties

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. Het waterbeheersplan natuurlijk wel. Deze zijn verwerkt in het plan en reeds opgenomen in het Meerjarenplan 2010-2013.

Communicatieaspecten

Voor het vervolg, de implementatie van het waterbeheersplan, is een communicatietraject uitgezet. Dit richt zich vooral op de implementatie binnen de ambtelijke organisatie.

Publieksvoorzieningen

Dit voorstel betreft een procesvoorstel. Er volgen geen publieksvoorzieningen uit dit voorstel.

Overige consequenties

Het ontwerp-Waterbeheersplan heeft ter inzage gelegen tot 15 februari van dit jaar. In de daarop volgende periode zijn de programma's van het WBP4 verwerkt in het Meerjarenplan 2010-2013. Bij het uitwerken van de meerjarige programma's heeft het bestuur, vanwege de wens voor een geleidelijke tariefstijging, in het meerjarenplan gekozen voor het aanpassen van de planning van enkele programma's. Deze aanpassing van de ambitie van het waterbeheersplan heeft niet ter inzage gelegen, maar is wel een openbaar besluit van het algemeen bestuur. Het is daarom ook passend om dit besluit te verwerken in het WBP4. Over de aanpassingen is overleg opgestart met de provincie Noord-Holland. Dit overleg moet nog (bestuurlijk) worden afgerond. Onze interne procedure laat

echter niet toe om dit voorliggende voorstel uit te stellen voor behandeling in het CHI. Een mogelijk risico is dat Gedeputeerde Staten bezwaar maakt bij het goedkeuren van het definitieve plan. Dat zou kunnen betekenen dat het WBP4 opnieuw ter inzage moet worden gelegd.

Bijlagen

1. Waterbeheersplan 2010-2015, Van veilige dijken tot schoon water, Nota van inspraak
2. Waterbeheersplan 2010-2015, Van veilige dijken tot schoon water, Nota van wijziging
3. Concept-besluit

het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de dijkgraaf,

de secretaris,

drs. L.H.M. Kohsiek

M.J. Kuipers

Memo

college van dijkgraaf en hoogheemraden

Registratienummer

08.21967

Steller

■■■■■ J

Datum

2 september 2008

Afdeling

Beleid & Onderzoek

Datum vergadering D&H

16 september 2008

Doorkiesnummer

■■■■■ J

Agendapunt**Portefeuillehouder**

■■■■■ J

Onderwerp

KRW stand van zaken

1. Kennis te nemen van de wisseling van de portefeuillehouder;
2. De mededelingen en antwoorden genoemd in de bijlage (besluitvorming gebiedsproces) te gebruiken in de regionale stuurgroepvergaderingen eind september 2008;
3. Kennis te nemen van de stand van zaken.

Portefeuillewisseling

Het Kaderrichtlijn Water proces maakt sinds het besluit van 19 maart 2008 onderdeel uit van het WBP4 project. ■■■■■ J heeft daarom de KRW portefeuille overgedragen aan ■■■■■ J ■■■■■ J ■■■■■ J was de bestuurlijke vertegenwoordiger in het RBO Rijn West, terwijl ■■■■■ J sinds 2006 de bestuurlijke leiding had over het gebiedsproces. Nu het KRW proces volledig onder het WBP4 valt is het logisch dat ■■■■■ J de portefeuille geheel overneemt.

WBP4, Adviesnota Rijn West en SGBP

Op 19 maart 2008 heeft het CHI een besluit genomen over de Gedetailleerde Analyse voor de KRW. De resultaten van dat proces zijn samengevat in de nota 'Samen werken aan Schoon Water'. De doelstellingen en de maatregelen zijn in het WBP4 opgenomen. Tevens zijn de resultaten verwerkt in de Adviesnota Schoon Water Rijn West en op rijksniveau in het Rijn Delta Stroomgebiedbeheersplan. Over het WBP4 proces wordt u regelmatig geïnformeerd. De Adviesnota Schoon Water Rijn West is op 2 september 2008 in het D&H aan de hand een CHI-memo behandeld. Het Stroomgebiedbeheersplan (SGBP) wordt gelijktijdig met het WBP4 opgesteld en gaan gelijktijdig de inspraak in. Dat gebeurt op 5 januari 2009. Het SGBP is het juridisch document waarin het rijk alle water(beheers)plannen van alle waterbeheerders bij de EU aanmeld. Op 1 september 2008 verschijnt de eerste bestuurlijke versie, op 15 oktober verschijnt de tweede bestuurlijke versie. Aan de eerste versie is een ambtelijke versie voorafgegaan. Op 1 november 2008 is de sluitingsdatum voor wijzigingen in het SGBP die een gevolg zijn van een bestuurlijk besluit. De behandeling van de SGBP verloopt via het RBO Rijn West. Uw inbreng zal via de portefeuillehouder ■■■■■ J verlopen.

Besluitvorming gebiedsproces

Op basis van de Gedetailleerde Analyse is aan de gemeenten gevraagd een KRW raadsbesluit te nemen. Zeven gemeenten hebben dat op dit moment gedaan. De verwachting is dat alle gemeenten

een dergelijk besluit voor het eind van dit jaar hebben genomen. Eind september worden in de vier regio's stuurgroepvergaderingen gehouden waar de stand van zaken ten aanzien van de KRW besluitvorming wordt gemeld. Bijgevoegde bijlage bevat de agenda en de mogelijk mededelingen of antwoorden die u tijdens die vergaderingen kunt doen of geven. Een daarvan is een terugkoppeling van de besluitvorming in het CHI van 19 maart 2008 waar in het maatregelenpakket de maatregelen aan de RWZI Wervershoof zijn doorgeschoven naar het onderzoekspakket.

Uitvoerbaarheidstoets

De portefeuillehouder heeft gevraagd om een uitvoerbaarheidstoets van het KRW maatregelenpakket. De reden hiervoor is de resultaatverplichting op dit pakket en de mogelijke gevolgen voor het hoogheemraadschap. Met de portefeuillehouder zijn de resultaten besproken en de resultaatverplichte lengte natuurvriendelijke oevers blijven gehandhaafd. De reden is dat de voorlopige resultaten van de toets uitwijzen dat in de eerste uitvoeringsperiode de meeste lengte natuurvriendelijk uitvoerbaar zijn. De totale lengte aan te leggen natuurvriendelijke oever in de KRW plannen bedraagt 210 km. 112 km is opgevoerd als resultaatverplichte maatregel. 56 km is zonder meer te realiseren is, 50 km ligt op gemeentelijk gronden of op gronden van natuurbeheerorganisaties. Voor een kleine 30 km moeten gronden verworven worden. De laatste lengte is dus onzeker. Ingeschat wordt dat de onzekerheidsmarge overbrugbaar is. Voor de 50 km oeverlengte moeten nog wel aanvullende bestuurlijke afspraken in de regio stuurgroepvergaderingen van september worden gemaakt.

AMvB Doelstellingen

Er is een AMvB (werktitel is AMvB Doelstellingen) in de maak, die de wettelijke borging van de waterkwaliteitsdoelstellingen regelt. De Kaderrichtlijn Water vereist namelijk dat de doelstellingen een wettelijke status hebben. In deze AMvB worden de doelstellingen van de natuurlijke wateren (referentie) en de doelstellingen van de rijkswateren vastgelegd. Vervolgens is er in de AMvB een koppeling gemaakt tussen de doelstellingen van de natuurlijke wateren en de doelstellingen van de sterk veranderde en kunstmatige wateren. Die koppeling houdt in dat de provincies de doelstellingen van sterk veranderde en kunstmatige wateren vaststellen. De waterschappen stellen volgens de AMvB het KRW maatregelenpakket in het Waterbeheersplan vast. Dat betekent dat het hoogheemraadschap bij de vaststelling van het WBP4 geen officieel besluit neemt over de doelstellingen, terwijl de doelstellingen wel door het hoogheemraadschap zijn voorgesteld. Het hoogheemraadschap neemt alleen een besluit over het maatregelenpakket. De provincie Noord-Holland zal het besluit over de doelstellingen nemen bij de vaststelling van het Provinciaal Waterplan, dat nu gelijktijdig met het WBP4 wordt opgesteld.

Subsidieregeling Synergie en Innovatie

Er lopen op dit moment twee subsidieregelingen, de synergie- en de innovatieregeling. Voor de synergieregeling zijn vijf projecten ingediend. Dat zijn voornamelijk projecten uit het WB21/ ILG programma. Vier projecten zijn gehonoreerd, het vijfde project valt buiten de boot. Toegekend is een subsidiebedrag van totaal € G

De innovatieregeling is net geopend. Voor 15 september 2008 moeten projecten worden ingediend.

Waterlichamen

De drinkwaterbedrijven vragen of de infiltratievoorzieningen in de duinen geschrapt kunnen worden als waterlichaam. De drinkwaterbedrijven hebben namelijk hun positie gewijzigd. De bedrijven zijn nu van mening dat de drinkwatervoorzieningen door de grondwaterlichamen al voldoende beschermd worden. De belangrijkste bescherming is nodig bij de innamepunten langs het IJsselmeer, de Rijn en de Maas.

In het afstemmingsoverleg van de Rijn West Waterschappen is het verzoek van de drinkwaterbedrijven besproken. De opinie in dat overleg is, dat het verzoek te laat in het proces komt om de waterlichamen nu nog aan te passen. Beschouw het verzoek als eerste inspraakreactie op het WBP en SGBP.

Bijlagen

Agenda regiostuurgroep vergaderingen met antwoorden en mededelingen

Beleid & Onderzoek

Bijlage 1 Besluitvorming Gebiedsproces

Vergaderschema regionale stuurgroepvergaderingen:

Kop van Noord-Holland en Texel op 23 september 2008 om 15.30 uur in Schagen

Noord Kennemerland op 24 september 2008 om 15.30 uur in Castricum

West Friesland - datum nog te bepalen

Laag Holland op 3 oktober 2008, AB vergadering Laag Holland

De conceptagenda van de regionale stuurgroepen:

1. Stand van zaken KRW besluitvorming;
2. Stand van zaken Onderzoeksprogramma;
3. Overlegvorm uitvoeringsprogramma KRW;
4. Ontwikkelingen KRW landelijk en Europees;
5. Programmering KRW uitvoering.

Bij agendapunt 1 kunt u melden dat het hoogheemraadschap op 19 maart 2008 een besluit heeft genomen over de resultaten van het gebiedsproces. U heeft in dat besluit een wijziging aangebracht in het KRW maatregelenpakket ten opzichte van de uitkomsten van het gebiedsproces. De maatregelen aan de RWZI Wervershoof heeft u namelijk doorgeschoven naar het onderzoekspakket. In het bestuurlijk overleg zullen nadere afspraken gemaakt moeten worden over de natuurvriendelijke oevers op gemeentegrond.

Bij agendapunt 2 kunt u melden dat een deel van het onderzoeksprogramma wordt ingediend bij de stimuleringsregeling Innovatieprogramma KRW en een deel van de projecten in samenwerking met de Rijn West waterschappen wordt uitgevoerd. Wat dat betekent voor de financiële bijdrage van de gemeenten in het programma is nog niet bekend. De rest van het programma wordt in 2009 geprogrammeerd.

Bij agendapunt 3 gaat het over de overlegvorm om het commitment over de uitvoering van de KRW maatregelen vast te houden. Voorgesteld wordt het voorstel te doen om naast het jaarlijks symposium een informatief symposium op een vast moment in het jaar te organiseren waar de voortgang van alle gezamenlijke thema's worden behandeld. Naast KRW (waterkwaliteit) wordt ook onderwerpen zoals WB21 (wateropgave en watertekort), wegen en waterkeringen (veiligheid) besproken.

Bij agendapunt 4 zal met name worden ingegaan op de relatie tussen het SGBP, het Provinciaal Waterplan, het waterschappelijk Waterbeheersplan en het gemeentelijk KRW Raadsbesluit. Ook zal de AMvB Doelstellingen worden toegelicht

Bij agendapunt 5 zal worden medegedeeld dat het uitvoeringspakket in 2009 wordt geprogrammeerd door het Programmabureau van J

4. Kennis te nemen van de wisseling van de portefeuillehouder;
5. De mededelingen en antwoorden genoemd in de bijlage (besluitvorming gebiedsproces) te gebruiken in de regionale stuurgroepvergaderingen eind september 2008;
6. Kennis te nemen van de stand van zaken.

Portefeuillewisseling

Het Kaderrichtlijn Water proces maakt sinds het besluit van 19 maart 2008 onderdeel uit van het WBP4 project. [REDACTED] heeft daarom de KRW portefeuille overgedragen aan [REDACTED] was de bestuurlijke vertegenwoordiger in het RBO Rijn West, terwijl [REDACTED] sinds 2006 de bestuurlijke leiding had over het gebiedsproces. Nu het KRW proces volledig onder het WBP4 valt is het logisch dat [REDACTED] de portefeuille geheel overneemt.

WBP4, Adviesnota Rijn West en SGBP

Op 19 maart 2008 heeft het CHI een besluit genomen over de Gedetailleerde Analyse voor de KRW. De resultaten van dat proces zijn samengevat in de nota 'Samen werken aan Schoon Water'. De doelstellingen en de maatregelen zijn in het WBP4 opgenomen. Tevens zijn de resultaten verwerkt in de Adviesnota Schoon Water Rijn West en op rijksniveau in het Rijn Delta Stroomgebiedbeheersplan. Over het WBP4 proces wordt u regelmatig geïnformeerd. De Adviesnota Schoon Water Rijn West is op 2 september 2008 in het D&H aan de hand een CHI-memo behandeld. Het Stroomgebiedbeheersplan (SGBP) wordt gelijktijdig met het WBP4 opgesteld en gaan gelijktijdig de inspraak in. Dat gebeurt op 5 januari 2009. Het SGBP is het juridisch document waarin het rijk alle water(beheers)plannen van alle waterbeheerders bij de EU aanmeldt. Op 1 september 2008 verschijnt de eerste bestuurlijke versie, op 15 oktober verschijnt de tweede bestuurlijke versie. Aan de eerste versie is een ambtelijke versie voorafgegaan. Op 1 november 2008 is de sluitingsdatum voor wijzigingen in het SGBP die een gevolg zijn van een bestuurlijk besluit. De behandeling van de SGBP verloopt via het RBO Rijn West. Uw inbreng zal via de portefeuillehouder [REDACTED] verlopen.

Besluitvorming gebiedsproces

Op basis van de Gedetailleerde Analyse is aan de gemeenten gevraagd een KRW raadsbesluit te nemen. Zeven gemeenten hebben dat op dit moment gedaan. De verwachting is dat alle gemeenten een dergelijk besluit voor het eind van dit jaar hebben genomen. Eind september worden in de vier regio's stuurgroepvergaderingen gehouden waar de stand van zaken ten aanzien van de KRW besluitvorming wordt gemeld. Bijgevoegde bijlage bevat de agenda en de mogelijk mededelingen of antwoorden die u tijdens die vergaderingen kunt doen of geven. Een daarvan is een terugkoppeling van de besluitvorming in het CHI van 19 maart 2008 waar in het maatregelenpakket de maatregelen aan de RWZI Wervershoof zijn doorgeschoven naar het onderzoekspakket.

Uitvoerbaarheidstoets

De portefeuillehouder heeft gevraagd om een uitvoerbaarheidstoets van het KRW maatregelenpakket. De reden hiervoor is de resultaatverplichting op dit pakket en de mogelijke gevolgen voor het hoogheemraadschap. Met de portefeuillehouder zijn de resultaten besproken en de resultaatverplichte lengte natuurvriendelijke oevers blijven gehandhaafd. De reden is dat de voorlopige resultaten van de toets uitwijzen dat in de eerste uitvoeringsperiode de meeste lengte natuurvriendelijk uitvoerbaar zijn. De totale lengte aan te leggen natuurvriendelijke oever in de KRW plannen bedraagt 210 km. 112 km is opgevoerd als resultaatverplichte maatregel. 56 km is zonder meer te realiseren is, 50 km ligt op gemeentelijk gronden of op gronden van natuurbeheerorganisaties. Voor een kleine 30 km moeten gronden verworven worden. De laatste lengte is dus onzeker. Ingeschat wordt dat de onzekerheidsmarge overbrugbaar is. Voor de 50 km oeverlengte moeten nog wel aanvullende bestuurlijke afspraken in de regio stuurgroepvergaderingen van september worden gemaakt.

AMvB Doelstellingen

Er is een AMvB (werktitel is AMvB Doelstellingen) in de maak, die de wettelijke borging van de waterkwaliteitsdoelstellingen regelt. De Kaderrichtlijn Water vereist namelijk dat de doelstellingen een wettelijke status hebben. In deze AMvB worden de doelstellingen van de natuurlijke wateren (referentie) en de doelstellingen van de rijkswateren vastgelegd. Vervolgens is er in de AMvB een koppeling gemaakt tussen de doelstellingen van de natuurlijke wateren en de doelstellingen van de sterk veranderde en kunstmatige wateren. Die koppeling houdt in dat de provincies de doelstellingen van sterk veranderde en kunstmatige wateren vaststellen. De waterschappen stellen volgens de AMvB het KRW maatregelenpakket in het Waterbeheersplan vast. Dat betekent dat het hoogheemraadschap bij de vaststelling van het WBP4 geen officieel besluit neemt over de doelstellingen, terwijl de doelstellingen wel door het hoogheemraadschap zijn voorgesteld. Het hoogheemraadschap neemt alleen een besluit over het maatregelenpakket. De provincie Noord-Holland zal het besluit over de doelstellingen nemen bij de vaststelling van het Provinciaal Waterplan, dat nu gelijktijdig met het WBP4 wordt opgesteld.

Subsidieregeling Synergie en Innovatie

Er lopen op dit moment twee subsidieregelingen, de synergie- en de innovatieregeling. Voor de synergieregeling zijn vijf projecten ingediend. Dat zijn voornamelijk projecten uit het WB21/ ILG programma. Vier projecten zijn gehonoreerd, het vijfde project valt buiten de boot. Toegekend is een subsidiebedrag van totaal € G

De innovatieregeling is net geopend. Voor 15 september 2008 moeten projecten worden ingediend.

Waterlichamen

De drinkwaterbedrijven vragen of de infiltratievoorzieningen in de duinen geschrapt kunnen worden als waterlichaam. De drinkwaterbedrijven hebben namelijk hun positie gewijzigd. De bedrijven zijn nu van mening dat de drinkwatervoorzieningen door de grondwaterlichamen al voldoende beschermd worden. De belangrijkste bescherming is nodig bij de innamepunten langs het IJsselmeer, de Rijn en de Maas. In het afstemmingsoverleg van de Rijn West Waterschappen is het verzoek van de drinkwaterbedrijven besproken. De opinie in dat overleg is, dat het verzoek te laat in het proces komt om de waterlichamen nu nog aan te passen. Beschouw het verzoek als eerste inspraakreactie op het WBP en SGBP.

Bijlagen

Agenda regiostuurgroep vergaderingen met antwoorden en mededelingen

Beleid & Onderzoek

Bijlage 1 Besluitvorming Gebiedsproces

Vergaderschema regionale stuurgroepvergaderingen:

Kop van Noord-Holland en Texel op 23 september 2008 om 15.30 uur in Schagen

Noord Kennemerland op 24 september 2008 om 15.30 uur in Castricum

West Friesland - datum nog te bepalen

Laag Holland op 3 oktober 2008, AB vergadering Laag Holland

De conceptagenda van de regionale stuurgroepen:

6. Stand van zaken KRW besluitvorming;
7. Stand van zaken Onderzoeksprogramma;
8. Overlegvorm uitvoeringsprogramma KRW;
9. Ontwikkelingen KRW landelijk en Europees;
10. Programmering KRW uitvoering.

Bij agendapunt 1 kunt u melden dat het hoogheemraadschap op 19 maart 2008 een besluit heeft genomen over de resultaten van het gebiedsproces. U heeft in dat besluit een wijziging aangebracht in het KRW maatregelenpakket ten opzichte van de uitkomsten van het gebiedsproces. De maatregelen aan de RWZI Wervershoof heeft u namelijk doorgeschoven naar het onderzoekspakket. In het bestuurlijk overleg zullen nadere afspraken gemaakt moeten worden over de natuurvriendelijke oevers op gemeentegrond.

Bij agendapunt 2 kunt u melden dat een deel van het onderzoeksprogramma wordt ingediend bij de stimuleringsregeling Innovatieprogramma KRW en een deel van de projecten in samenwerking met de Rijn West waterschappen wordt uitgevoerd. Wat dat betekent voor de financiële bijdrage van de gemeenten in het programma is nog niet bekend. De rest van het programma wordt in 2009 geprogrammeerd.

Bij agendapunt 3 gaat het over de overlegvorm om het commitment over de uitvoering van de KRW maatregelen vast te houden. Voorgesteld wordt het voorstel te doen om naast het jaarlijks symposium een informatief symposium op een vast moment in het jaar te organiseren waar de voortgang van alle gezamenlijke thema's worden behandeld. Naast KRW (waterkwaliteit) wordt ook onderwerpen zoals WB21 (wateropgave en watertekort), wegen en waterkeringen (veiligheid) besproken.

Bij agendapunt 4 zal met name worden ingegaan op de relatie tussen het SGBP, het Provinciaal Waterplan, het waterschappelijk Waterbeheersplan en het gemeentelijk KRW Raadsbesluit. Ook zal de AMvB Doelstellingen worden toegelicht

Bij agendapunt 5 zal worden medegedeeld dat het uitvoeringspakket in 2009 wordt geprogrammeerd door het Programmabureau van J

Onderwerp KRW maatregel natuurvriendelijke oevers			Registratienummer 08.26816
Voorstel <ol style="list-style-type: none"> 1. De resultaatverplichte lengte natuurvriendelijke oever in het WBP4 te verminderen van 135 km naar 112 km; 2. Het KRW investeringsbedrag voor de eerste zes jaar (2010-2015) te handhaven op € [REDACTED] G 3. Met gemeenten aanvullende afspraken maken over het beschikbaar stellen van gronden; 4. Te onderzoeken of een stimuleringsregeling mogelijk is voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers door particulieren, bedrijven en organisaties. 			Infocentrum NEE
Routing	Paraaf	Besluitvormingstraject	Besluit
Steller [REDACTED] J		Datum vergadering D&H 28 oktober 2008	
Afdeling Beleid & Onderzoek		Agendapunt	
		Commissie Water & Wegen 2 december 2008	
Afdelingshoofd [REDACTED] J		Commissie Waterketen	
Secretaris M.J. Kuipers		Commissie Bestuur & Financiën	
Portefeuillehouder [REDACTED] J		Ter kennisname	
Afdoening Retour steller na D&H		Datum vergadering CHI	
Voorstel leidt tot begrotingswijziging	Ja/Nee	Zo ja*, codering:	
Voorstel leidt tot investeringsbesluit	Ja/Nee	Zo ja*, codering:	
* In dat geval dient de steller een kopie van het voorstel en dit begeleidingsformulier te zenden aan de afdeling Financiën Team A.			
Opmerkingen			

Voorstel

college van dijkgraaf en hoogheemraden

Registratienummer

08.26816

Steller

■■■■■ J

Datum

28 oktober 2008

Afdeling

Beleid & Onderzoek

Datum vergadering D&H

11 november 2008

Doorkiesnummer

■■■■■ J

Agendapunt**Portefeuillehouder**

■■■■■ J

Onderwerp

KRW maatregel aanleg natuurvriendelijke oevers

Voorstel

1. De resultaatverplichte lengte natuurvriendelijke oever in het WBP4 te verminderen van 135 km naar 112 km;
2. Het KRW investeringsbedrag voor de eerste zes jaar (2010-2015) te handhaven op € ■■■■■ G
3. Met gemeenten aanvullende afspraken maken over het beschikbaar stellen van gronden;
4. Te onderzoeken of een stimuleringsregeling mogelijk is voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers door particulieren, bedrijven en organisaties.

Samenvatting

Op 19 maart 2008 is in het CHI besloten het KRW maatregelenpakket nader uit te werken voor het WBP4. Dat betekent dat een uitvoerbaarheidstoets is uitgevoerd. De uitkomst van de toets is dat voorgesteld wordt de resultaatverplichte lengte aan te leggen natuurvriendelijke oever (135 km) in het WBP4 te verminderen naar 112 km. Uit de uitvoerbaarheidstoets is verder gebleken dat wel gronden verworven moeten worden voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Dat betekent dat het investeringsbudget in principe verhoogd moet worden. Vanwege onzekere uitvoeringsfactoren wordt echter geadviseerd het investeringsbedrag op € ■■■■■ G te handhaven. Daarnaast is uit de toets gebleken dat gemeenten meer lengte oevers beschikbaar moeten stellen. HHNK maakt daarom met gemeenten aanvullende bestuurlijke afspraken.

HHNK gaat onderzoeken of een stimuleringsregeling voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers door particulieren, bedrijven en organisaties tot de mogelijkheden behoort. De verwachting is dat met deze regeling meer lengte natuurvriendelijk oever langs waterlichamen op eigendom van derden wordt aangelegd.

Toelichting

Op 19 maart 2008 is door het CHI het KRW maatregelenpakket vastgesteld en besloten het verder uit te werken voor het WBP4. Dat betekent dat voor het resultaatverplichte deel van het pakket een toets is uitgevoerd op uitvoerbaarheid van de maatregelen. De resultaatverplichte maatregelen moeten namelijk binnen een periode van

zes jaar (2010-2015) worden uitgevoerd. Er worden problemen voorzien bij de uitvoering van natuurvriendelijke oevers. Daarom gaan de resultaten van de toets met name over die KRW maatregelen.

De aan te leggen natuurvriendelijke oevers bestaan uit resultaatverplichte en inspanningsverplichte oevers. De resultaatverplichte oeverlengte wordt via het Stroomgebiedbeheersplan (SGBP) aangemeld aan de EU (Brussel). Uitgangspunt voor de toets is geweest dat de totale opgave aan te leggen natuurvriendelijke oevers niet wijzigt. Dat betekent dat verschuivingen in de resultaatverplichte lengte doorwerken in de inspanningsverplichte lengte. De toets is in drie stappen uitgevoerd:

- analyse eigendomssituatie;
- uitvoeringsanalyse;
- financiële toetsing (zie paragraaf financiële consequenties).

Uit de toets komen de volgende resultaten:

Tabel 1: Uitkomsten analyse eigendomssituatie en uitvoeringsanalyse

Aanleg natuurvriendelijke oevers	Eigendom	Uitvoerbaarheidstoets
Resultaatverplichte oevers	Lengte in km	Lengte in km
Op eigen grond	56	50
Op grond van gemeenten e.d.	50	38
Grondverwerving nodig / Gronden van derden	29	24
Totaal resultaatverplichte lengte	135	112
Lengte inspanningsverplichting (overig water)	78	101
Totale lengte in gebiedsproces	213	213

Uit de analyse over het eigendom is gebleken dat de helft van de lengte voldoet aan het vooraf gestelde criterium, dat de aanleg van de natuurvriendelijke oevers in het eerste deel van de KRW uitvoeringsperiode 2009-2015 zonder grondverwerving kan geschieden. Gemeenten en andere overheden of natuurbeheerorganisaties zullen plantsoenstroken e.d. beschikbaar moeten stellen voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Voor een kwart van de lengte zal grond verworven moeten worden bij derden, zoals bedrijven of particulieren.

Bij de uitvoerbaarheidstoets is naar voren gekomen dat er uitvoeringsfactoren zijn die de aanleg van natuurvriendelijke oevers belemmeren. Dat zijn:

- verpachte gronden kunnen niet worden ingericht;
- kabels en leidingen;
- natuurdoelstelling is strijdig met een natuurvriendelijke oever.

Dat betekent dat de lengte oevers bij de eigendomsanalyse zijn verlaagd. Concluderend is de uitkomst van de toets dat de resultaatverplichte lengte natuurvriendelijke oever in het WBP4 teruggebracht wordt van 135 km naar 112 km. In het SGBP wordt de lengte ook teruggebracht en dat is gemeld in het RBO Rijn West. De helft van de ingeschatte resultaatverplichte lengte is gemakkelijk uit te voeren tijdens de eerste KRW uitvoeringsperiode. Voor de andere helft zijn aanvullende inspanningen nodig zoals het beschikbaar stellen van

gronden door gemeenten en aankoop van gronden. Over de aankoop van gronden is de inschatting dat de genoemde lengte van 24 km mogelijk is omdat het om geringe oeverbreedten gaat.

Beschikbaar stellen van gronden door gemeenten

Uit de analyse over de eigendomssituatie is naar voren gekomen dat de lengte natuurvriendelijke oevers op gemeentelijke gronden meer is dan waar in het gebiedsproces afspraken over zijn gemaakt. Het plan is dat de gemeenten en natuurbeheerorganisaties gronden beschikbaar stellen. Het gaat bij gemeenten met name om plantsoenstroken gelegen langs hoofdwaterlopen die een waterlichaam zijn. In het gebiedsproces was ingeschat dat het om een geringe lengte plantsoenstrook ging. Over die geringe lengte zijn bestuurlijke afspraken met betrokken wethouders gemaakt (zie tabel 2). Nu blijkt dat over veel meer lengte en met veel meer gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt moeten worden. De tijd is kort, maar het is niet onmogelijk om het te regelen. De bereidheid bij gemeenten is groot om mee te werken aan de KRW maatregelen. De bestuurlijke overleggen van september en oktober zijn gebruikt voor een aanzet om aanvullende afspraken te maken.

Tabel 2: Lengte natuurvriendelijke oevers op eigendom van derden

Gemeente	Waterlichaam	Totale lengte openbare grond (o.a.) plantsoenstrook (km) De lengte tussen haakjes was de uitkomst van het gebiedsproces
Alkmaar	Bergermeer	0,45 (0,5)
Anna Paulowna	Wieringerwaard	0,17
Bergen	Verenigde polders	0,1 (0)
Uitgeest	Castricumerpolder	0,75 (0)
Heemskerk	Uitgeester- en Heemskerkerbroek	1,3 (0)
Langedijk	Geestmerambacht	1,35 (0,17)
Medemblik	Vier Noorderkoggen	0,1
Uitgeest	Uitgeester- en Heemskerkerbroek	0,7 (0)
Wervershoof	Vier Noorderkoggen	0,5
	Totaal km	5,42 (0,67)
Andere organisaties		
Provincie Noord Holland (BBL)	Hargerpolder	0,95
Provincie Noord Holland (EHS)	Wieringerwaard	3,3
Provincie Noord Holland (EHS)	Wieringermeer Oost	13,3
NBO (NM en SBB)	Eijerland	0,6
NBO (NM en SBB)	Waal en Burg	3
NBO (m.n. NM)	Gemeenschappelijke polders	3,8
NBO (Stichting Hoge Weide)	Castricumerpolder	0,5
	Totaal km	25,45

Onderzoek stimuleringsregeling aanleg natuurvriendelijke oevers

Voor 24 km resultaatverplichte lengte (zie tabel 1) is grondverwerving bij derden nodig om een natuurvriendelijke oever met voldoende breedte aan te leggen. Een natuurvriendelijke oever hoeft natuurlijk niet altijd even breed te zijn en de gronden hoeven niet altijd te worden verworven. Ook op gronden van derden kunnen natuurvriendelijke oevers worden aangelegd. Er zijn namelijk particulieren en bedrijven die mee willen werken aan de aanleg indien de breedte van een oever bespreekbaar is. Op dit moment kent het hoogheemraadschap geen stimuleringsregeling voor de aanleg van natuurvriendelijk oever door particulieren en derden. Voorgesteld wordt te onderzoeken of een stimuleringsregeling mogelijk is voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers door particulieren, bedrijven en organisaties.

Financiële consequenties

Voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers is in het CHI voorstel van 19 maart 2008 € [G] aan investeringen opgenomen. Dit bedrag is als volgt verdeeld:

Tabel 3: Verdeling natuurvriendelijke oevers in CHI voorstel 19 maart 2008

Aanleg natuurvriendelijke oevers	Gebiedsproces	Investerings
	Lengte in km	[G] €
Resultaatverplichte lengte	135	[G]
Inspanningsverplichte lengte (overig water)	78	[G]
Totale lengte in gebiedsproces (afgerond)	210	[G]

Uit de uitvoerbaarheidstoets zijn drie hoofdconclusies getrokken:

- Niet 135 km, maar 112 km resultaatverplichte lengte natuurvriendelijke oever is in de periode van zes jaar uitvoerbaar;
- De inrichtingskosten van 210 km natuurvriendelijke oever bedraagt niet € [G] maar € [J] [G] incl. BTW en excl. personeelskosten
- Voor 24 km resultaatverplichte lengte oever moeten gronden verworven gaan worden.

Uitgangspunt voor de becijfering van de natuurvriendelijke oevers in het gebiedsproces was dat geen rekening is gehouden met grondverwerving. Uit de uitvoerbaarheidstoets blijkt dat wel gronden verworven moeten gaan worden voor het realiseren van de totale opgave. Voor de resultaatverplichte lengte is voor 24 km grondverwerving nodig en voor de inspanningslengte is dat voor de volledige 101 km. Dat betekent het volgende investeringsbeeld:

Tabel 4: Investeringsbedragen aanleg natuurvriendelijke oevers

Aanleg natuurvriendelijke oevers	Toets	Investerin gen	Grondaank oop	Totaal
	Lengte in km	€ G	€ G	€ G
Resultaatverplichte	112	G	G	G
Inspanningsverplichte	101	G	G	G
Totaal (afgerond)	210	G	G	G

Bedragen incl btw en excl personeelskosten HHNK (de personeelskosten leiden niet tot uitbreiding van de organisatie)

Uit tabel 4 blijkt dat in principe meer geld nodig is voor het realiseren van de natuurvriendelijke oevers. Geadviseerd wordt in het WBP4 geen aanvullend investeringsbudget op te nemen, maar het bedrag te handhaven. De reden hiervoor is dat € G aan investeringen in de eerste KRW periode van zes jaar zondermeer kan worden uitgevoerd. Dit zijn de resultaatverplichte oevers. Minder zeker zijn de investeringen voor de inspanningsverplichte oevers.

In het CHI voorstel van 19 maart 2008 is voor de eerste KRW periode van zes jaar een investeringsbedrag genoemd van € G € G is gereserveerd voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Dat bedrag is voldoende voor de aanleg van de resultaatverplichte oevers en voor 50 % van de inspanningsverplichte oevers. Gezamenlijk is dat een grote opgave gezien alle onzekere uitvoeringsfactoren.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de aanleg van de natuurvriendelijke oevers komt in handen van het programmabureau. Het bureau streeft er naar om de WB21 opgave zoveel mogelijk te combineren met de KRW opgave. Er kunnen zich bij de uitwerking van de WB21 opgave kansen voordoen voor de uitvoering van de KRW maatregelen. Mogelijk kan dat leiden tot een versnelling van de KRW opgave. Vanuit dat perspectief is het handhaven van het investeringsbedrag op € G een minimum. Een verruiming van het investeringsbedrag is nu nog te opportuun, maar kan zich de komende jaren aandienen.

Voorgesteld wordt te onderzoeken of een stimuleringsregeling mogelijk is voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers door particulieren, bedrijven en organisaties. De totale geraamde lengte natuurvriendelijke oever in het KRW maatregelenpakket bedraagt 210 km en behelst een bedrag van € J G aan investering. Omdat voor circa 24 km resultaatverplichte natuurvriendelijke oever grondverwerving nodig is, wordt voorgesteld te onderzoeken of een achtste van het investeringsbedrag, zijnde € G te bestempelen is als startbedrag voor de stimuleringsregeling.

Communicatieaspecten

Met de gemeenten in overleg treden over aanvullende bestuurlijke afspraken.

Publieksvoorzieningen

Geen

Overige consequenties

Geen

Bestuurlijke behandeling

- In D&H van 11 november 2008
- Voorstel ter kennisname van de commissie Water en Wegen van 2 december 2008 te brengen

Bijlagen

Geen

Beleid & Onderzoek

Documentaireproject

Ik wil alleen maar zwemmen.... (werktitel)

(spinvis)

ARCHIEFEXEMPLAAR

Overeenkomst Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

“Ik wil alleen maar zwemmen..” is een documentaireproject over de miljoenen jaar oude gewoonte van vissen om heen en weer te trekken van zee naar de beken diep in het binnenland om zich voort te planten, de problemen die vissen in onze tijd ondervinden en de instanties die zich met man en macht inzetten om deze vismigratie weer op gang te krijgen.

Het doel van het documentaireproject is het publiek laten kennismaken met het fenomeen vismigratie. Dat doen we door te laten zien wat voor obstakels vissen tegenkomen tijdens de vissentrek en op een toegankelijke manier de projecten te belichten die uitgevoerd worden om vismigratie mogelijk te maken. Daarnaast is het doel om het brede publiek te enthousiasmeren voor de natuur onder water, het leven van vissen en het belang van een verbetering van de leefomstandigheden.

We bereiken het brede publiek met uitzending op regionale tv zenders. Ook zal het filmmateriaal verwerkt worden tot een film van ca 20 a 25 minuten, met begeleidende modules: dit materiaal dient als kennisuitwisselings-DVD voor betrokken instanties (zoals de politiek, bestuurders, opleidingen, scholen, vrijwilligersopleidingen). In een later stadium zal de nationale omroep en/of Animal Planet/National Geographic Channel benaderd worden voor uitzending.

Algemene inleiding: sfeer en uitgangspunt

In de film *“ik wil alleen maar zwemmen...”* duiken we onder water, gaan we op zoek naar de vissen die er zwemmen, horen alles over het wonderlijke fenomeen van de vissentrek, gaan we op zoek naar de huidige obstakels en oplossingen en leren we de mensen kennen die zich met hart en ziel inzetten voor het verbeteren van de vismigratie in ons land. Ook laten we zien hoe belangrijk het voor de natuur is, dat het water in ons land weer enigszins teruggebracht wordt naar hoe het ooit geweest moet zijn.

De interviews en activiteiten zullen dynamisch zijn: met mensen die vol enthousiasme vertellen terwijl ze intussen bezig zijn: bijvoorbeeld met het binnenhalen van netten om vissen te tellen, het zoeken van de larven van een beekprik, of het bouwen aan een vispassage.

De onderwerpen zijn bedoeld voor het brede publiek, maar zullen inhoudelijk meerdere lagen bevatten, zodat ze ook interessant zijn voor vakmensen uit de water- en natuurwereld.

We zullen in de film uitgaan van het landelijke aspect (de algemene context over vismigratie en wetenschappelijk onderzoek, waaronder het onderzoek naar mogelijke schade aan vissen bij gemalen) en van verschillende regio's. Voor elke regionale zender wordt een aparte regionale versie gemaakt.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier hebben wij afgesproken dat zij bijdragen aan het vismigratie filmproject met een bedrag van 7.000 euro (ex BTW). Die bijdrage wordt ingezet voor de volgende elementen:

1.

Twee opnamedagen waarin verschillende aspecten van de vismigratieprojecten in het gebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier behandeld worden. We zullen tijdens de dagen gebruik kunnen maken van de expertise van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier op dit gebied. De opnamedagen hebben als voornaamste doel het op een voor het brede publiek aantrekkelijk en boeiend neerzetten van de noodzaak van vismigratie projecten zoals vispassages en te laten zien wat er allemaal gedaan is om vismigratie mogelijk te maken en op welke manier.

2.

Uit het materiaal van deze opnamedagen wordt een montage gemaakt die deel zal uitmaken van de regionale tv versie van de vismigratie film. De film zal ca 20 a 25 minuten duren. Ca een vijfde deel hiervan zal gaan over de nationale context en het wetenschappelijk onderzoek naar vismigratie. De overige tijd zal ingezoomd worden op vismigratieprojecten in Noord Holland.

3.

Het materiaal van de opnamedagen wordt ook gebruikt voor een landelijke kennisuitwisselings DVD. Hierop staan een langere documentaire waarin alle partijen en onderwerpen figureren, en de eerder gemaakte regionale versies. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zal 30 DVD's van deze kennisuitwisselings DVD's ontvangen (ca najaar 2012)

4.

Het logo van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zal figureren op de achterflap en in het opstartmenu van de DVD, als een van de medemogelijkmakenden. In de aftiteling van de regionale documentaires zal Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier medemogelijkmakende vermeld worden, als de regels van de betreffende regionale omroep dit toestaan. In de afleveringen kan Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier geen reclame maken voor eigen producten of diensten (bijvoorbeeld met een logo).

5.

Na afronding van de landelijke fase worden stappen ondernomen om het project op Europees niveau te tillen, met het oog op internationale kennisuitwisseling en (als uiteindelijk doel) internationale televisie. Het eerder gefilmde materiaal wordt hiervoor gebruikt (na overleg)

6.

Het tijdens de twee opnamedagen gefilmde materiaal zal in een digitaal bestand bewaard worden en zal (na wederzijds overleg) toegankelijk zijn voor zowel Kunst & Wunderkammer als Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

7.

De research, redactie en montage van de regionale tv versies en de kennisuitwisselings DVD wordt uitgevoerd door Kunst & Wunderkammer. Kunst & Wunderkammer is hierin onafhankelijk. Wel zal Kunst & Wunderkammer de resultaten van de research aan Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

voorleggen om onjuistheden te voorkomen en gebruik kunnen maken van de expertise van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier op het gebied van vismigratie en schade aan vissen door gemalen. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft de mogelijkheid om de gemonteerde versies voorafgaand aan uitzending op televisie te zien.

8.

De bijdrage van [G] euro (ex 19% BTW) zouden wij graag factureren in drie termijnen:

Termijn 1 50% bij aanvang van de research en productie

Termijn 2 30% euro volgend op de twee opnamedagen

Termijn 3 20% na het gereedkomen van de regionale uitzending

Kunst & Wunderkammer

[J]

Amsterdam 17 januari 2012

Voor akkoord:

Hoogheemraadschap Hollands
Noorderkwartier

[J]

Plaats en datum: HERZINGO WAARD
16/2/12.

Linnaeusparkweg 158w
1098 EN Amsterdam
T 020 - [J]
M 06 - [J]
E info@wunderkammer.nl

www.wunderkammer.nl

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier
Postbus 130
1135 ZG EDAM

ARCHIEFSTUK HHNK

12 MRT 2010

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

BEL/WAT

Doorkiesnummer

@noord-holland.nl

VERZONDEN 11 MAART 2010

1 | 3

**Betreft: goedkeuring Waterbeheerplan 2010 - 2015 'Van veilige
dijken tot schoon water'**

Kenmerk

2010-10060

- 9 MAART 2010

Uw kenmerk

09.33147

Geacht college,

Op 19 november 2009 heeft u het Waterbeheerplan 2010 - 2015 'Van
veilige dijken tot schoon water' conform artikel 26 van de provinciale
verordening op de Waterhuishouding en Waterkeringen ter goedkeuring
aan ons toegestuurd.

Wij hebben kennis genomen van de naar aanleiding van het
ontwerpbesluit ingediende zienswijzen en onderschrijven de
antwoorden hiervan.

Wij hebben het Waterbeheerplan getoetst aan de bepalingen uit de
provinciale verordening, aan ons waterplan en de inspraakreactie die wij
hebben gegeven op uw beheerplan. De Provinciale Planologische
Commissie heeft tenslotte een advies over het plan gegeven. Op basis
van de toetsing en het advies van de PPC verlenen wij goedkeuring aan
het Waterbeheerplan 2010 - 2015 'Van veilige dijken tot schoon water'.
Wel hebben wij nog een aantal kanttekeningen.

In onze inspraakreactie op het Waterbeheerplan hebben wij onder
andere verzocht om het maatregelenprogramma voor wateroverlast in
het waterbeheerplan op te nemen. Dit verzoek vloeide voort uit de
afpraak in het NBW hierover. In uw antwoord op deze inspraakreactie
stelt u dat het Raamplan 'bescherming tegen wateroverlast' integraal
onderdeel uitmaakt van het waterbeheerplan. U stelt echter ook dat
vanwege voortschrijdend inzicht het maatregelenpakket zeer snel
achterhaald zal zijn. Wij hebben hier begrip voor. Op ambtelijk niveau is

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

Provincie Noord-Holland

2 | 3

daarom overleg gevoerd. Afgesproken is dat HHNK een kaart maakt met de locaties waar het moeilijk is om waterberging te realiseren en waar eventueel hulp van de provincie nodig is. Wij zijn er hierbij van uitgegaan dat deze kaart aan het waterbeheerplan zou worden toegevoegd. Tot onze teleurstelling ontbreekt deze kaart echter in het waterbeheerplan en is deze op een andere manier ook nog niet tot stand gekomen.

Recent heeft de Inspectie Verkeer en Waterstaat een onderzoek uitgevoerd naar het dossier wateroverlast en de invulling van de regierol van de provincie hierin. De conclusies uit het rapport is dat we als provincie onze regierol in dit dossier voldoende invullen maar dat er wel aandachtspunten zijn. Een van de aanbevelingen luidt om op voorhand met de waterschappen duidelijke afspraken te maken over de wijze van toetsing/goedkeuring van de maatregelen voor wateroverlast en de wijze waarop een en ander wordt vastgelegd in de waterbeheerplannen. Gezien het advies van de inspectie en het ontbreken van de kaart met waterbergingslocaties in het waterbeheerplan willen wij hierover concrete afspraken met u maken. Wij stellen voor deze afspraken te koppelen aan de herziening van het raamplan 'Bescherming tegen wateroverlast' wat komend jaar door u wordt uitgevoerd. Wij nemen hierover op korte termijn contact met uw organisatie op.

In het waterbeheerplan heeft u naar aanleiding van uw meerjarenprogramma dat in juni 2009 door het CHI is vastgesteld voor een aantal dossiers temporisering doorgevoerd. Onder andere is de termijn van 'het watersysteem op orde' verschoven van 2015 naar 2017. Hoogheemraad Mantel heeft tijdens een bestuurlijk overleg over het waterplan/waterbeheerplan d.d 16 september 2009 aangegeven deze temporisering door te voeren vanwege financiële redenen. Gedeputeerde Kruisinga heeft hierop geantwoord dat de provincie een dergelijk besluit voorbarig vindt en hierover pas bij de 'midterm review' van het waterplan een besluit te nemen. Wij betreuren het dan ook u in uw waterbeheerplan de termijn heeft opgeschoven. Om het waterbeheerplan op dit punt van goedkeuring te onthouden vinden we een stap te ver gaan. Wel zien wij de komende jaren strakker toe op de voortgang in dit dossier. Wij maken in het kader van het monitoringsprogramma voor het waterplan nadere afspraken met u over het rapporteren over het op orde komen van het watersysteem. Daarnaast nemen wij bij de 'midterm review' van het waterplan een besluit, op basis van artikel 2.2 van de provinciale waterverordening, wanneer het watersysteem in het gebied van Hollands Noorderkwartier voor het eerst aan de gebiedsnormen voldoet.

Tot slot van deze brief spreken wij onze waardering uit voor de samenwerking bij het tot stand komen van onze wederzijdse plannen. Wij hopen dat deze samenwerking de komende jaren bij de uitvoering van de plannen op dezelfde wijze plaatsvindt.

Provincie Noord-Holland

3 | 3

Wij verzoeken u zorg te dragen voor de bekendmaking van het waterbeheerplan op de daartoe voorgeschreven wijze, onder vermelding van de mogelijkheid tot het instellen van beroep tegen het besluit tot goedkeuring bij de Arrondissementsrechtbank te Haarlem.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

[Redacted signature box] J
Provindiesecretaris
[Redacted signature box] J

H.M.W. Appenhuys de Jong

[Redacted signature box] J
voorzitter
[Redacted signature box] J

E. Post

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Waterbeheersplan 2010-2015 Van veilige dijken tot schoon water

Nota van inspraak

Registratienummer
09.23039

Datum
14 oktober 2009

Versie
1.0

Status
Definitief

Afdeling
Beleid & Onderzoek/Beleid

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Procedure	2
3	Inspraakreacties	3
4	Overzicht insprekers	4
5	Algemeen	6
6	Peilbeheer en waterberging	8
7	Wateroverlast	17
8	Advies Deltacommissie	19
9	Gemaalcapaciteit en onderbemalingen	20
10	GGOR, TOP-beleid en grondwater	21
11	Doorspoelen	24
12	Kaderrichtlijn water	25
13	Baggeren	28
14	Groenblauwe diensten en bufferstroken	29
15	Mestbeleid	32
16	Bestrijdingsmiddelen	33
17	Diffuse bronnen en indirecte lozingen	35
18	Zuivering, afvalwater en rwzi	37
19	Schouw- en maaibeleid	38
20	Stedelijk water	39
21	Watertoets	40
22	Kostenveroorzakingsbeginsel	41
23	Waterkering	42

24 Zwemwater	50
25 Combineren van functies	52
26 Natuur, ecologie en waterparels	54
27 Regionale verdringingsreeksen	61
28 Functiefaciliteringskaarten	65
29 Financiën en doelen	67
30 Uitwerking WBP4	69
31 Bijlagen	70

1 Inleiding

In het Waterbeheersplan 2010-2015 'Van veilige dijken tot schoon water' (hierna WBP4) beschrijft het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de doelstellingen voor de periode 2010-2015 voor de drie kerntaken: veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water. Het WBP4 heeft van 5 januari 2009 tot en met 15 februari 2009 ter inzage gelegen. In deze nota zijn de resultaten van deze inspraakprocedure vastgelegd.

Tijdens de inspraaktermijn hebben 37 organisaties en particulieren, al dan niet gezamenlijk, gebruik gemaakt van de mogelijkheid in te spreken op het waterbeheersplan. In deze nota zijn alle inspraakreacties en de antwoorden daarop opgenomen. Tevens is aangegeven of de betreffende deelreactie voor het bestuur van het hoogheemraadschap aanleiding is geweest de tekst van het WBP4 aan te passen.

Inspraakreacties die na de termijn van ter inzage legging zijn binnengekomen en pro-forma reacties die niet binnen een redelijke termijn inhoudelijk zijn toegelicht zijn niet ontvankelijk verklaard en derhalve ook niet in deze nota meegenomen.

2 Procedure

Het ontwerp-WBP4 heeft van 5 januari 2009 tot en met 15 februari 2009 ter inzage gelegen. Op 28 januari 2009 is er door de provincie Noord-Holland en het hoogheemraadschap een inloopbijeenkomst georganiseerd over het Provinciaal Waterplan en het WBP4. Op 14 oktober 2009 is deze nota behandeld door het college van hoofdingelanden van het hoogheemraadschap en vrijgegeven voor verspreiding onder de insprekers.

De lange periode tussen de sluiting van de inspraak en de verspreiding onder de insprekers is veroorzaakt door het feit dat het afgelopen half jaar het Stroomgebiedbeheersplan Rijn-West (SGBP) en het Provinciaal Waterplan ook ter inzage lagen. Het waterbeheersplan van het hoogheemraadschap is een onderbouwing voor deze plannen en vormt een nadere uitwerking van het rijks- en provinciale beleid. De aanleiding voor deze aanpak was de implementatie van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het min of meer gelijktijdig ter inzage leggen van de plannen geeft de mogelijkheid voor gezamenlijk afgestemde reacties. De inspraaktermijn van het SGBP liep van 22 december 2008 tot 23 juni 2009. In de zomer heeft vervolgens de laatste afstemming over de beantwoording van enkele inspraakreacties plaatsgevonden.

3 Inspraakreacties

In de hoofdstukken 5 en verder staan de inspraakreacties van alle insprekers. De reacties zijn (meestal) opgesplitst in deelvragen; gelijklopende deelvragen zijn voor de beantwoording samengevoegd. Bij elke deelvraag is een antwoord geformuleerd en aangegeven of en op welke manier de betreffende deelvraag heeft geleid tot een aanpassing van het WBP4. De nummers bij de deelvragen verwijzen naar de insprekers; zie hiervoor het overzicht van insprekers in hoofdstuk 4. In dit overzicht staan achter elke inspreker de nummers van de hoofdstukken waarin (onderdelen van) hun inspraakreactie worden behandeld.

De inspraakreacties zijn gerangschikt op onderwerp en niet op volgorde conform de inhoudsopgave van het ontwerp-WBP4. De reden hiervoor is dat inhoudelijke onderwerpen zowel bij de beheertaken (hoofdstuk 3 in het ontwerp-WBP4) als bij de programma's (hoofdstuk 4) genoemd worden. De inhoudelijke onderwerpen zijn daarom net als gelijklopende inspraakreacties geclusterd.

Als er in deelvragen of antwoorden verwezen wordt naar paginanummers, betreft dit pagina's in het ontwerp-WBP4. Deze nummers kunnen afwijken van de paginanummers in het definitieve waterbeheersplan.

4 Overzicht insprekers

Nummer	Naam	Hoofdstuk
1	n.v.t.	
2	Gemeente Heerhugowaard, Heerhugowaard	5
3	Waternet, Amsterdam	5
4	Gemeente Alkmaar, Alkmaar	5
5	Waterschap Rivierenland, Tiel	5
6	Bloembollenkwekerij W.Th. Langelaan en Zn. BV, Julianadorp	6
7	LTO Noord, vestiging Haarlem	27, 28
8	Kontakt Milieubeheer Zaanstreek, Zaandam	11
9	[REDACTED]	6
10	[REDACTED]	6, 28
11	n.v.t.	
12	[REDACTED] Landsmeer	6, 28
13	[REDACTED]	23
14	[REDACTED]	5
15, 15b, 15c	Miliefederatie Noord-Holland, Zaandam Staatsbosbeheer, regio West, Amsterdam Stichting Verantwoord Beheer IJsselmeer, Castricum	5, 6, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 23, 24, 25, 26, 27, 29
16	[REDACTED]	6
17	Firma Roos, Katwoude	6, 28
18	Gemeente Waterland, Monnickendam	5, 14
19	Nederlandse Akkerbouw Vakbond, Noordhoek	5, 6, 14, 26
20	Maatschap A.Th.L. & G.S.A. Verbij, Landsmeer	6, 28
21	[REDACTED]	7, 8, 9, 21, 28, 29
22	[REDACTED]	8, 9, 28, 29
23	Maatschap Laan-Bloemhoff, Warder	6, 9, 15, 16
24	Gemeente Heemskerk, Heemskerk	17, 19, 20, 22
25	Firma Klaas Bark, Monnickendam	6, 7, 15, 30
26	Koninklijk Nederlands Watersport Verbond, Nieuwegein	13, 23, 25
27	LTO Noord, afdeling Groot Waterland, Broek in Waterland	6, 28
28	Gemeente Wieringermeer, Wieringerwerf	24
29	Water, Land en Dijken, Purmerend	6, 13, 14, 19, 26
30	[REDACTED]	6, 14, 30
31	Nederlandse Melkveehouders Vakbond, Ingen	6, 14, 15, 16, 29
32	Maatschap Visser-Veldhuisen, Purmer	6, 7, 15, 30
33	VOF Ken u zelve, Landsmeer	6, 7, 15, 30
34	Vereniging voor Energie, Milieu en Water, Woerden	18, 26, 27

35	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland, Alkmaar	6, 18, 23, 26, 27, 29
36	Provincie Noord-Holland, Haarlem	5, 6, 7, 10, 23, 24, 27, 29
37	Maatschap J. Kraaij, Landsmeer	6, 28

5 Algemeen

Inspraakreactie [2, 3, 4, 5]

Insprekers geven aan dat het WBP4 geen aanleiding geeft tot het maken van op- of aanmerkingen.

Antwoord en conclusie

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [14]

Inspreker stelt voor om in de nabije toekomst het beleid voor het land te laten maken en uitvoeren door de provincie Noord-Holland en het hoogheemraadschap, als toekomstig waterketenbedrijf, het beleid voor water te laten maken en uitvoeren.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap vindt dit een interessante gedachte, die de rolverdeling tussen de provincie en het hoogheemraadschap verder aanscherpt. Dit is echter iets voor de algemene democratie om zich over uit te spreken.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker is ervan overtuigd dat de doelstellingen van het waterbeheer veel gemakkelijker worden gehaald wanneer de burgers bij de uitvoering van het beleid worden betrokken. Zij vraagt de uitvoering van het WBP4 te koppelen aan een stevig water educatieprogramma (met excursies en disputen), in nauw overleg met particuliere (NME)organisaties.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is het eens met de overtuiging van inspreker dat de doelstellingen van het waterbeheer gemakkelijker worden gehaald als de burgers er bij worden betrokken. Om die reden loopt er een educatieprogramma en vinden er veel interactieve planvormingstrajecten plaats. Of de NME-organisaties daarbij een samenwerkingspartner zouden moeten zijn is een uitvoeringskwestie en nog nader te bezien.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [18]

Inspreker verzoekt het hoogheemraadschap te voorkomen dat aan de bestaande wet- en regelgeving nog meer regelgeving wordt toegevoegd en daar waar mogelijk de hoeveelheid wet- en regelgeving voor het gebied te reduceren.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is het hiermee eens en werkt zelf ook aan deregulering.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [19]

Inspreker is van mening dat door de overdosering van waterplannen boer en burger het overzicht zijn kwijtgeraakt, waardoor een goede beoordeling van een en ander vrijwel onmogelijk is. Inspreker verzoekt het hoogheemraadschap alles wat verder gaat dan de Brusselse en Haagse regelingen uit het Waterbeheersplan te schrappen.

Antwoord en conclusie

Het WBP4 bevat geen beleidsmaatregelen die verder gaan dan de rijks- en EU-regelgeving. De maatregelen genoemd bij de programma's waterveiligheid, wateroverlastbestrijding, watertekort en waterkwaliteit zijn een gevolg van de afspraken in het (geactualiseerde) Nationaal Bestuursakkoord Water. De maatregelen van het programma waterkwaliteit zijn ook een gevolg van de Europese Kaderrichtlijn Water. Datzelfde geldt voor hoofdstuk 3.2 Beheersing van lozingen op het watersysteem. De andere twee beheerhoofdstukken bevatten beleidsmaatregelen die een voortzetting zijn van reeds ingezet rijks- en EU-beleid over integraal waterbeheer en beheer van de primaire waterkeringen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [36]

Op de pagina's 10 en 42 staat dat in 2015 de grondwateronttrekkingen geen nadelige gevolgen hebben voor (door de provincie aangewezen) kwetsbare gebieden en Natura 2000-gebieden. In de huidige verordening zijn kwetsbare gebieden gedefinieerd. De verordening wordt aangepast, en de kwetsbare gebieden worden niet meer genoemd. Inspreker verzoekt deze term daarom ook in het WBP4 niet meer te gebruiken.

Antwoord en conclusie

De kwetsbare gebieden werden genoemd in bepalingen van de Grondwaterverordening Noord-Holland 1999. Met het tot stand komen van de Waterverordening Provincie Noord-Holland worden deze bepalingen overgeheveld naar de Keur 2009 van het hoogheemraadschap. De Keur zal eind 2009 in werking treden, waarbij de term 'kwetsbare gebieden' gehandhaafd blijft. Alleen de term '(door de provincie aangewezen)' wordt verwijderd.

Door te voeren wijziging

Op de pagina's 10 en 42 wordt de zinsnede '(door de provincie aangewezen)' verwijderd.

6 Peilbeheer en waterberging

6.1 Functie volgt peil

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op pagina 30 staat dat de provincie de mogelijkheden en randvoorwaarden moet scheppen om 'functie volgt peil' in de praktijk te brengen. Inspreker vraagt het hoogheemraadschap er bij de provincie op aan te dringen hier visie en beleid voor te ontwikkelen. De terreinbeherende organisaties willen graag bij dit onderwerp worden betrokken.

Antwoord en conclusie

In het reguliere overleg tussen de provincie en het hoogheemraadschap staat dit onderwerp regelmatig op de agenda. De betrokkenheid van de inspreker wordt op prijs gesteld.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [27]

Het inrichten van natuurterreinen met hoog water en zo denken dat alles goed komt heeft in het verleden al tot kaalslag op natuurgebied geleid. Het blijkt dat natuurterreinen vooral gebaat zijn bij beheer. Bij gelijkblijvende inkomsten van rijkswegen voor de terreinbeheerders, hogere kosten en meer natuurterreinen is het inschakelen van nabijgelegen agrarische bedrijven noodzaak. Een zekere mate van drooglegging is dan ook nodig. Inspreker zegt dan ook te hopen dat het 'opgeven van gebieden' wegens te duur tot een minimum beperkt blijft.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is van mening dat het principe 'functie volgt peil' alleen goed kan worden toegepast, wanneer daar voldoende maatschappelijk draagvlak voor is.

Het is in eerste instantie dus een keuze van de algemene democratie (provincie, gemeenten). Het hoogheemraadschap faciliteert deze keuze. Het hoogheemraadschap zal derhalve nooit 'gebieden opgeven'. Het spreekt vanzelf dat het peilbeheer zodanig moet zijn dat de beoogde doelstellingen (grasland, veeteelt of natuur) van de functie bereikt kunnen worden.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [36]

Op pagina 30 staat dat het hoogheemraadschap voor veenweidegebieden waar mogelijk 'functie volgt peil' toepast. Deze zin klinkt heel actief. De volgende zin is echter: "Het hoogheemraadschap gaat hiertoe over als:

- de provincie Noord-Holland de mogelijkheid van herschikking van bestaande functieordening positief heeft beoordeeld;
- de provincie Noord-Holland de randvoorwaarden heeft gecreëerd om het principe 'functie volgt peil' in de praktijk te brengen."

Dat is dan weer heel afwachtend. In het provinciale waterplan staat dat wij van het waterschap een signalerende rol verwachten, dat zij knelpunten aangeven en dat wij dan op basis daarvan al dan niet tot functieverandering besluiten.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap zal natuurlijk een signalerende rol vervullen en knelpunten aangeven, maar de randvoorwaarden voor 'functie volgt peil' zullen door inspreker gecreëerd moeten worden.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan

Inspraakreactie [6]

Het plan geeft geen onbelemmerde aan- en afwatering weer van watergangen die van levensbelang zijn voor het bedrijf van inspreker. Duinwater wordt gescheiden van het polderwater.

Antwoord en conclusie

Het WBP4 geeft op de schaal van het gehele beheersgebied van het hoogheemraadschap de doelstellingen weer in het waterbeheer en is dus globaal van karakter. In het plan worden dan ook geen maatregelen voorgesteld met het detailniveau zoals aangegeven in uw reactie.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

6.2 (Flexibel en dynamisch) peilbeheer en gedogen waterberging

Inspraakreactie [29]

Flexibel peilbeheer kan bijdragen aan het voorkomen van droogte en het verbeteren van de waterkwaliteit. Volgens inspreker is nog onvoldoende onderzocht of het voldoende bijdraagt aan het verbeteren van de waterkwaliteit om dit als beleid in te voeren. Daarnaast is de marge tussen bovengrens en ondergrens maatwerk per gebied, wat nader onderzoek vergt.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is het hiermee eens. Dit wordt in het kader van de onderzoeksmaatregelen voor de Kaderrichtlijn Water opgepakt (zie pagina 114, 2^e kader, ontwerp-WBP4).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [10, 12, 20, 37]

Inspreker heeft bezwaar tegen de vertraging/aanpassing in de verlaging van het waterpeil en tegen het flexibel peilbeheer en het gedogen van waterberging. Angst is er onder meer voor schade in de bedrijfsvoering, verminderde gewasopbrengst, later toegankelijk zijn van het land en aantasting van de diergezondheid.

Antwoord en conclusie

Uw gronden liggen in veenweidegebied. Veenweidegebied heeft een agrarische functie met een nevenfunctie natuur. Het gebied maakt onderdeel uit van Natura 2000 en de Ecologische Hoofdstructuur. Dit betekent dat de omstandigheden voor de agrariër in dit gebied minder goed zijn dan in gebieden met alleen een agrarische hoofdfunctie (zoals bijvoorbeeld in de droogmakerijen). Immers in de laatstgenoemde gebieden is de inrichting en het beheer primair gericht op de landbouw. In veenweidegebied spant het hoogheemraadschap zich in om de agrarische en natuurfunctie zo goed mogelijk te faciliteren (onder meer door flexibel peilbeheer in

natuurgebieden). Het hoogheemraadschap merkt dat het steeds moeilijker wordt om beide gebruiksfuncties gelijktijdig te faciliteren. Het is schipperen en het blijft schipperen zolang er geen duidelijke keuze voor of natuur of landbouw wordt gemaakt. Daar hebben agrariërs last van en natuurorganisaties hebben er ook last van. Vandaar dat het hoogheemraadschap met de provincie in gesprek wil gaan over de juiste locaties voor ruimtelijke functies.

Het hoogheemraadschap heeft begrip voor uw zorg. Het realiseren van waterberging voor het op orde brengen van ons watersysteem doet het hoogheemraadschap dan ook zoveel mogelijk op vrijwillige basis. Lukt het op deze manier niet dan zijn er wettelijke instrumenten om de waterberging in de resterende gebieden alsnog te realiseren. Dit zijn onder meer de gedoogplicht waterberging (zie pagina 75) en de provinciale projectprocedure indien er sprake is van een spoedeisend belang en bovenlokale betekenis (vastgelegd in de Provinciale verordening en vanaf december 2009 vastgelegd in de Waterwet).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [20, 25, 32, 33, 37]

Inspreker maakt er bezwaar tegen dat zijn gronden als waterbergingsgebied worden aangewezen. Angst is er onder meer voor waardevermindering van percelen, problemen met de bedrijfsvoering en/of de gezondheid van dieren.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap heeft begrip voor uw zorg. Het realiseren van waterberging voor het op orde brengen van ons watersysteem doet het hoogheemraadschap dan ook zoveel mogelijk op vrijwillige basis. Lukt het op deze manier niet dan zijn er wettelijke instrumenten om de waterberging in de resterende gebieden alsnog te realiseren. Dit zijn onder meer de gedoogplicht waterberging (zie pagina 75) en de provinciale projectprocedure indien er sprake is van een spoedeisend belang en bovenlokale betekenis (vastgelegd in de Provinciale verordening en vanaf december 2009 vastgelegd in de Waterwet).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [25, 30, 32, 33]

Door flexibel peilbeheer, met een hoger peil in de zomer om verdroging te voorkomen, nemen de risico's voor hoogwater in het groeiseizoen toe. Er moet voldoende maling- en afvloeiingscapaciteit zijn om problemen te voorkomen. Inspreker maakt er bezwaar tegen dat zijn gronden als waterbergingsgebied worden aangewezen. Ook maakt hij bezwaar tegen peilverhoging.

Antwoord en conclusie

Flexibel peilbeheer gaat niet uit van een hoger waterpeil in de zomer, maar streeft juist naar een meer natuurlijk peilbeheer, waarbij het waterpeil in droge tijden uitzakt tot een afgesproken minimum voordat water wordt aangevoerd en in natte tijden mag opkomen tot een afgesproken maximum voordat water wordt afgevoerd. Dynamisch peilbeheer gaat juist uit van een peil dat hoger mag zijn wanneer droogte wordt

verwacht en een lager peil wanneer veel regen is voorspeld. Waar en wanneer en binnen welke marges flexibel, dan wel dynamisch peilbeheer kan worden toegepast is ondermeer afhankelijk van de bescherming tegen wateroverlast. Terecht de opmerking dat het risico op wateroverlast toeneemt wanneer hogere peilen (tijdelijk) worden toegestaan. Gebieden zullen ook bij toepassing van flexibel dan wel dynamisch peilbeheer moeten blijven voldoen aan de landelijke normen voor bescherming tegen wateroverlast.

Het hoogheemraadschap gaat alleen over tot peilverhoging wanneer de gebruiksfunctie (alleen natte natuur) daarom vraagt en wanneer daarmee geen andere belangen ernstig worden benadeeld. Deze afwegingen vinden meestal plaats bij de totstandkoming van een peilbesluit of een ontheffing voor een peilbesluit. Het peilbesluit en de ontheffing is onderworpen aan inspraakprocedures. U kunt daar dus altijd in dat kader bezwaar tegen maken.

Vanaf 2010 zal gewerkt worden aan een nieuw peilbesluit voor het Waterlandse veenweidegebied. In dat kader zal een zorgvuldig gebiedsproces worden doorlopen, waarbij alle belangen aan bod zullen komen. Dan zal ook worden bekeken waar flexibel peilbeheer zou kunnen worden toegepast. De verwachting is echter, gezien de continue bodemdaling, dat op onderdelen het peil eerder naar beneden dan naar boven toe zal worden bijgesteld. Centraal staat echter het beleid om bodemdaling, versnippering en vermessing tegen te gaan of zoveel mogelijk te beperken.

Het realiseren van waterberging voor het op orde brengen van ons watersysteem doet het hoogheemraadschap zoveel mogelijk op vrijwillige basis. Lukt het op deze manier niet dan zijn er wettelijke instrumenten om de waterberging in de resterende gebieden alsnog te realiseren. Dit zijn onder meer de gedoogplicht waterberging (zie pagina 75 van het ontwerp WBP) en de provinciale projectprocedure indien er sprake is van een spoedeisend belang en bovenlokale betekenis (vastgelegd in de Provinciale verordening en vanaf december 2009 vastgelegd in de waterwet).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [17]

Inspreker vraagt ernstig rekening te houden met alle bedrijvigheid van de landbouw, die er is in de veenweidegebieden. Dit kan door een grondige herziening van het WBP4 met betrekking tot de landbouw en het peilbeheer.

Antwoord en conclusie

Het beleid van het hoogheemraadschap voor de veenweidegebieden is vastgelegd in de notitie Waterbeheer in het veenweidegebied, Pappen en nathouden (reg.nr. 07.26854). Voor deze notitie is het landelijk beleid, vastgelegd in de 'Agenda voor de westelijke veenweidegebieden', als uitgangspunt gebruikt. Dit landelijk beleid is gericht op het behoud en de ontwikkeling van het waardevolle cultuurhistorische veenweidenlandschap.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [17]

Inspreker merkt op dat voor alle bedrijvigheid van de agrariërs in het veenweidegebied een droogteligging van tenminste 0,50 meter beneden maaiveld van cruciaal belang is; wenselijk

is 0,70 meter beneden maaiveld. 'Flexibel peilbeheer' en 'functie volgt peil', evenals de aanwijzing van het overgrote deel van het veenweidegebied als marginaal grasland met nevenfunctie natuur vormt een bedreigende situatie. Dit zou de doodsteek kunnen betekenen voor veel agrarische bedrijven. Vernatting betekent ook dat de biotoop van het gebied gaat veranderen. Het bodemleven zal veranderen door nieuw beoogd peilbeheer en passief waterbeleid.

Antwoord en conclusie

Uw gronden liggen in veenweidegebied. Veenweidegebied heeft een agrarische functie met een nevenfunctie natuur. Het gebied maakt onderdeel uit van Natura 2000 en de Ecologische Hoofdstructuur. Dit betekent dat de omstandigheden voor de agrariër in dit gebied minder goed zijn dan in gebieden met alleen een agrarische hoofdfunctie (zoals bijvoorbeeld in de droogmakerijen). Immers in de laatstgenoemde gebieden is de inrichting en het beheer primair gericht op de landbouw. In veenweidegebied spant het hoogheemraadschap zich in om de agrarische en natuurfunctie zo goed mogelijk te faciliteren (onder meer door flexibel peilbeheer in natuurgebieden). Het hoogheemraadschap merkt dat het steeds moeilijker wordt om beide gebruiksfuncties gelijktijdig te faciliteren. Het is schipperen en het blijft schipperen zolang er geen duidelijke keuze voor of natuur of landbouw wordt gemaakt. Daar hebben agrariërs last van en natuurorganisaties hebben er ook last van. Vandaar dat het hoogheemraadschap met de provincie in gesprek wil gaan over de juiste locaties voor ruimtelijke functies.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Dynamisch peilbeheer gaat tegen de natuurlijke peilfluctuaties in. Inspreker vraagt daarom om criteria voor deze vorm van peilbeheer: wanneer wel, wanneer niet? Het mag bijvoorbeeld niet ten koste gaan van de ecologische kwaliteit van het betreffende water.

Antwoord en conclusie

De bedoeling is dat dynamisch peilbeheer zich afspeelt binnen bepaalde marges. Een onder- en bovengrens, die niet al te ver uit elkaar mogen liggen. Ook is het niet de bedoeling dat de ondergrens een soort winterpeil wordt en de bovengrens zomerpeil. Het beleid is gericht op een streefpeil. Bij dynamisch peilbeheer, dat (uiteindelijk) vastgelegd wordt in een peilbesluit, betekent dat een wat lager peil in perioden van regen (extra berging) en een wat hoger peil in perioden van droogte. Dit peilbeheer faciliteert vooral het agrarisch gebruik, waarbij de ecologische kwaliteit voldoet aan een aantal basisrandvoorwaarden (KRW-chemisch).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Uit de tabel op pagina 114 volgt dat pas vanaf 2012 onderzoek wordt gedaan naar de effectiviteit van flexibel peilbeheer. Inspreker vraagt, gezien het belang voor de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden, om dit onderzoek in de tijd naar voren te halen. Tevens pleit inspreker ervoor flexibel peilbeheer in te stellen en het tegelijkertijd goed te monitoren en onderzoek te initiëren.

Antwoord en conclusie

De onderzoeksmaatregelen zijn nog onderhevig aan een nadere prioritering. In overleg met de betalende partijen, dat zijn de gemeenten en provincie Noord-Holland, wordt jaarlijks de prioriteit van de onderzoeksvolgorde bepaald. Uw pleidooi voor het naar voren halen van genoemd onderzoek zal in dat afstemmingsoverleg worden betrokken. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [7]

Inspreker acht de toepassing van flexibel peilbeheer in met name de veenweidenatuurgebieden met agrarisch gebruik niet gewenst. De verwachting is dat flexibel peilbeheer zorgt voor watertekort in de zomer, hetgeen tot meer klink en snellere vertering van het veen zal leiden. Nader onderzoek is wat inspreker betreft noodzakelijk.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is het hiermee eens. Dit wordt in het kader van de onderzoeksmaatregelen voor de KRW opgepakt (zie pagina 114, tabel Uitvoering 2012-2015).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [16]

Inspreker merkt op dat de resultaten van de studie naar watertekort met zich mee brengen dat het hoogheemraadschap de prioriteit legt bij het voorkomen van onherstelbare schade (door klink en zettingen) aan de waterhuishoudkundige infrastructuur. Dat is verheugend nieuws. Echter Aangedijkte Landen en Wieringen gaf in 1989 al aan dat in het Oostpoldergebied de zetting zich zou doorzetten als gevolg van een voorgestelde peilverlaging en dat de nodige voorzieningen zouden worden getroffen. Het zou wenselijk zijn als hier nu wel gevolg aan wordt gegeven.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is niet bekend met problemen als gevolg van de door u gemelde peilaanpassingen. Als zich toch problemen mochten voordoen, dan verzoek ik u om hierover contact met ons op te nemen. Er zal dan worden gekeken of er passende oplossingen kunnen worden gevonden.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

6.3 Gedoogplicht waterberging

Inspraakreactie [29]

De Waterwet biedt de mogelijkheid om een gedoogplicht waterberging in te voeren. De waterbeheerder kan bij de gemeente een verzoek indienen om hierover een planologisch besluit te nemen. Inspreker is van mening dat dit nog niet in beeld kan zijn zolang er nog onvoldoende alternatieven zijn onderzocht. Inspreker zou graag willen onderzoeken of er animo onder hun leden is om extra waterbergingmogelijkheden te realiseren. Inspreker acht met name combinaties met structuurverbetering van kavels kansrijk. Bij een eventuele gedoogplicht zal de vergoeding nader onderzocht moeten worden.

Antwoord en conclusie

Het realiseren van waterberging voor het op orde brengen van ons watersysteem doet het hoogheemraadschap zoveel mogelijk op vrijwillige basis. Het instrument van vrijwillige kavelruil kan daarbij mogelijk worden ingezet. Lukt het op deze manier niet dan zijn er wettelijke instrumenten om de waterberging in de resterende gebieden alsnog te realiseren. Dit zijn onder meer de gedoogplicht waterberging (zie pagina 75) en de provinciale projectprocedure indien er sprake is van een spoedeisend belang en bovenlokale betekenis (vastgelegd in de Provinciale verordening). Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

6.4 Peilbesluiten

Inspraakreactie [23]

Om de melkveehouderij te behouden in het veenweidegebied, zal het waterpeil op een dusdanig niveau moeten blijven, dat het land bewerkbaar blijft.

Antwoord en conclusie

Het polderpeil dat gehanteerd wordt in een gebied, is vastgelegd in een peilbesluit en komt tot stand door middel van een zorgvuldige afweging van alle belangen in een gebied. Genoemde belangen kunnen ingebracht worden bij een herziening van het peilbesluit.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [9]

Inspreker vindt het waterpeilniveau in de Eilandspolder zeer hoog. Zij heeft zorg over functie volgt peil, flexibel peilbeheer, functiefaciliteringskaart Eilandspolder en peilafwijkingen.

Antwoord en conclusie

Het polderpeil in de Eilandspolder is vastgesteld in een peilbesluitprocedure, waarbij een afweging is gemaakt tussen alle belangen die spelen in de polder. Genoemde belangen kunnen ingebracht worden bij een herziening van het peilbesluit. De toelaatbare peilstijging bij wateroverlast ten opzichte van dat peil, wordt getoetst aan normen voor bescherming tegen wateroverlast die landelijk zijn vastgelegd. Het hoogheemraadschap kan aan die normen weinig veranderen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [36]

Op pagina 29 staat: "Om alle peilbesluiten actueel te houden is aan het begin van de planperiode een tienjarige cyclus vastgesteld. Vanaf 2010 voldoen alle peilbesluiten die binnen deze tienjarige cyclus zijn vastgesteld aan het geldende Kader Integrale Peilbesluiten." Inspreker vraagt zich af of dit beleid nu betekent dat in 2010 alle peilbesluiten actueel zijn of dat de laatste pas in 2020 actueel is?

Antwoord en conclusie

Voortschrijdend inzicht heeft duidelijk gemaakt dat in 2010 onmogelijk alle peilbesluiten conform het Kader Integrale Peilbesluiten kunnen zijn vastgesteld. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de gebiedscomplexiteit, anderzijds door het GGOR-

proces dat een grote zorgvuldigheid vraagt. In overleg met de provincie is daarom afgezien van een strikte termijn waarop alle peilbesluiten gereed zijn, maar zal veel meer via een programmatische aanpak worden gewerkt. Hierbij prevaleren zorgvuldigheid en kwaliteit van het peilbesluit en het gebiedsproces. De stand van zaken wordt regelmatig aan de provincie gerapporteerd.

Door te voeren wijziging

De aangehaalde tekst op pagina 29 wordt vervangen door: “Het actualiseren van de peilbesluiten zal vanaf 2010 programmatisch verlopen. Dit betekent dat er een onzekerheidsmarge is met betrekking tot het actueel zijn van alle peilbesluiten. Het streven is om in de planperiode alle peilbesluiten aan het Kader Integrale Peilbesluiten te laten voldoen.”

6.5 Risico's hoog water en schadevergoeding

Inspraakreactie [19]

De risico's voor een te hoog water nemen toe door het streven naar flexibel peilbeheer met een hoger waterpeil in de zomer om verdroging te voorkomen. Inspreker verzoekt het hoogheemraadschap in het WBP4 de inspanningsverplichting voor voldoende afvoercapaciteit vast te leggen, waardoor wateroverlast in het groeiseizoen wordt voorkomen en tevens vast te leggen dat eventuele schade volledig wordt vergoed.

Antwoord en conclusie

Flexibel peilbeheer gaat niet uit van een hoger waterpeil in de zomer, maar streeft juist naar een meer natuurlijk peilbeheer, waarbij het waterpeil in droge tijden uitzakt tot een afgesproken minimum voordat water wordt aangevoerd en in natte tijden mag opkomen tot een afgesproken maximum voordat water wordt afgevoerd. Terecht de opmerking dat het risico op wateroverlast toeneemt wanneer hogere peilen (tijdelijk) worden toegestaan. Gebieden zullen ook bij toepassing van flexibel dan wel dynamisch peilbeheer moeten blijven voldoen aan de landelijke normen voor bescherming tegen wateroverlast. Eventuele schade die optreedt in watersystemen die voldoen aan de normen, behoren vervolgens tot een normaal verzekeraar risico. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [35]

Op pagina 30 staat dat het hoogheemraadschap voor veenweidegebieden waar mogelijk 'functie volgt peil' toepast. Volgens inspreker betekent dit dat in sommige veenweidegebieden de veehouderij moet verdwijnen. Inspreker verwacht dat indien dit principe in deze gebieden wordt toegepast de ondernemers in ruimte mate financieel worden gecompenseerd en niet dat het bedrijfsrendabel functioneren het door de veranderende vestigingsomstandigheden onmogelijk wordt gemaakt.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is van mening dat het principe 'functie volgt peil' alleen goed kan worden toegepast, wanneer daar voldoende maatschappelijk draagvlak voor is. Het is in eerste instantie dus een keuze van de algemene democratie (provincie, gemeenten). Het hoogheemraadschap faciliteert deze keuze. Schadeloosstellingen en

financiële compensatie zullen een onderdeel uitmaken van de aanpak om te komen tot 'functie volgt peil', wanneer daar aanleiding voor is. De verwachting is dat de financiële compensatie door de provincie wordt verleend.
Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [23, 31]

Door een peilverhoging neemt de kans op inundatie en daarmee gepaard gaande schade toe. Inspreker vindt dat de grondgebruiker of de eigenaar volledig schadeloos gesteld moet worden (zowel directe schade, productschade als vervolgschade). Inspreker vraagt ook of een eventuele koper ook recht heeft op vergoeding van deze schade?

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap werkt aan maatregelen voor bescherming tegen wateroverlast, volgens landelijk vastgestelde normen. Het hoogheemraadschap heeft krachtens het NBW tot 2015 de tijd om deze maatregelen te treffen. Daarmee wordt bescherming tegen wateroverlast op een maatschappelijk aanvaardbaar niveau gebracht. Dit betekent niet, dat wateroverlast niet meer zal voorkomen. Eventuele schade die optreedt in watersystemen die voldoen aan de normen, behoren vervolgens tot een normaal verzekerbaar risico.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

6.6 De projectprocedure

Inspraakreactie [36]

Op pagina 74 stelt u dat u verwacht dat de provincie - indien zich problemen voordoen - de projectprocedure zal toepassen om in zoveel mogelijk gebieden voor 2015 tot uitvoering van maatregelen over te gaan. De provincie heeft inderdaad de intentie om in de waterverordening de realisatie van waterbergingen aan te wijzen als categorie waarvoor de projectprocedure van toepassing kan zijn. Dit zal echter per geval bekeken worden en alleen bij zeer specifieke omstandigheden zal worden overwogen om dit instrument in te zetten. Verder moet uit de praktijk nog blijken of de projectprocedure een versnelling kan betekenen voor het realiseren van maatregelen tegen wateroverlast. De provincie benadrukt dan ook dat het hoogheemraadschap niet al te hoge verwachtingen moet hebben van de projectprocedure als instrument om het watersysteem in 2015 op orde te krijgen.

Antwoord en conclusie

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

7 Wateroverlast

Inspraakreactie [25, 32, 33]

De normen voor bescherming tegen wateroverlast voor grasland en natuur zijn 1:10. Volgens inspreker is er hier sprake van tekortschietende zorg, omdat andere vastgoedeigenaren hogere zorg wordt geboden. Daarnaast vraagt hij zich af hoe de opstallen in deze gebieden beschermd zullen worden.

Antwoord en conclusie

De genoemde norm is landelijk vastgelegd. Het hoogheemraadschap kan daar weinig aan veranderen. In deze norm zijn de economische waarde van het gebruik, inclusief de opstallen verdisconteerd.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [21]

Op pagina 70 staat dat er in het verleden veel verhard oppervlak is bijgekomen. Inspreker is van mening dat dit moet worden gecompenseerd.

Antwoord en conclusie

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (2003) zijn normen vastgesteld voor wateroverlast. Dit heeft geleid tot een maatregelenpakket, met daarin ondermeer het creëren van ruimte voor water (waterberging). In geval van nieuwe ontwikkelingen (na 2003) geldt dat de ontwikkelaar verantwoordelijk is voor de aanleg van compenserende waterberging. Het hoogheemraadschap heeft sinds 2005 een programma waterberging. Uitgangspunt is dat in 2015 alle gebieden aan de norm voldoen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [36]

In het NBW-Actueel is afgesproken dat in 2012 op basis van de dan geldende klimaatscenario's het watersysteem opnieuw getoetst wordt. Inspreker merkt op dat dit punt niet is opgenomen in het WBP4 en stelt voor dit alsnog te doen.

Antwoord en conclusie

De door inspreker voorgestelde wijziging wordt doorgevoerd in het WBP4.

Door te voeren wijziging

Op pagina 26 wordt de volgende passage toegevoegd: "Het watersysteem zal in 2012, conform de afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water, opnieuw getoetst worden op basis van de dan geldende klimaatscenario's."

Inspraakreactie [36]

Het maatregelenpakket om de wateroverlastopgave op te lossen ontbreekt. Inspreker verwacht (conform gemaakte afspraken) opname van de maatregelen (of minimaal een samenvatting daarvan of verwijzing ernaar) in het WBP4. Het is nu vreemd dat in het Provinciaal Waterplan de maatregelen voor de wateroverlast wel zijn opgenomen, maar dat hierover niets in het beheersplan van het hoogheemraadschap te vinden is.

Antwoord en conclusie

In het WBP4 wordt op pagina 74 verwezen naar het Raamplan bescherming tegen overlast en de gevolgde programmatische aanpak. Dit raamplan vormt een integraal onderdeel van het WBP4. Een overzicht van een maatregelenpakket zal zeer snel achterhaald zijn. Er is inmiddels contact met inspreker om middels een kaart een globaal overzicht te geven van de gebieden waar het hoogheemraadschap de wateropgaaf met moeite kan realiseren en waar hulp van de provincie nodig is. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

8 Advies Deltacommissie

Inspraakreactie [21, 22]

De voorstellen van de Deltacommissie zijn niet in het WBP4 opgenomen en uitgewerkt. Hierdoor kan er volgens de inspreker nog veel veranderen.

Antwoord en conclusie

Het rapport betreft een advies dat in de waterplannen op nationaal, provinciaal en waterschapsniveau wordt uitgewerkt. In het WBP4 zijn nog niet alle voorstellen van de Deltacommissie meegenomen. De voorstellen worden in de planperiode verder uitgewerkt. Uiteraard zal het beleid als nieuwe ontwikkelingen hierom vragen worden geactualiseerd.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [21]

Op pagina 30 is sprake van de boezemstudie. Het advies van de Deltacommissie is van invloed op de resultaten van deze studie. Inspreker vraagt zich af hoe het hoogheemraadschap hiermee om gaat.

Antwoord en conclusie

Het advies van de Deltacommissie zal worden meegenomen in de uitwerking van het WBP4.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

9 Gemaalcapaciteit en onderbemalingen

Inspraakreactie [21, 22]

De gemaalcapaciteit van de poldergemalen nog niet op orde. De capaciteit is nu 10 m³, maar moet worden opgeschaald naar 12 m³ per minuut per 100 ha.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap hanteert bij de aanpak van de wateroverlastproblematiek de trits vasthouden – bergen – afvoeren. Dit betekent dat problemen zo dicht mogelijk bij de plek waar ze ontstaan worden opgelost en zo min mogelijk worden afgewenteld op omliggende watersystemen. Verhoging van de afvoer van poldergemalen is in die zin een oplossing die pas als laatste in beeld komt, als andere maatregelen niet tot voldoende resultaat leiden. Voorwaarde is vervolgens wel, dat ook de ontvangende watersystemen een verhoogde afvoer uit de polder kunnen verwerken.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [23]

Volgens inspreker is het in het WBP4 niet duidelijk hoe het hoogheemraadschap de particuliere onderbemalingen oplost of laat verdwijnen.

Antwoord en conclusie

Het WBP4 geeft op de schaal van het gehele beheersgebied van het hoogheemraadschap de doelstellingen weer in het waterbeheer en is dus globaal van karakter. In het plan worden dan ook geen maatregelen voorgesteld met het detailniveau zoals aangegeven in uw reactie. De opheffing van onderbemalingen door middel van de installatie van eventuele blokbemalingen is maatwerk, dat vraagt om een detailuitwerking voordat tot uitvoering van maatregelen kan worden overgegaan. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

10 GGOR, TOP-beleid en grondwater

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op pagina 29 in het WBP4 staat dat in 2015 het peilbeheer is gericht op het in stand houden van de gewenste oppervlaktewater- en grondwaterregimes (GGOR) ten behoeve van verschillende gebruiksfuncties voor het gebied. Inspreker vraagt in het WBP4 aan te geven hoe de analyse en vaststelling van de GGOR zal verlopen.

Antwoord en conclusie

De analyse en vaststelling van een GGOR is, als onderdeel van een te nemen peilbesluit, beschreven in het Kader Integrale Peilbesluiten. Het voert te ver dit kader in zijn geheel op te nemen in het WBP4. Het Kader Integrale Peilbesluiten is door het hoogheemraadschap vastgesteld in 2004. Bij het maken en nemen van een peilbesluit wordt, indien nodig, een gebiedsproces opgestart, om alle belangen goed in beeld te brengen en af te wegen. Onderdeel van dit gebiedsproces is het maken van een GGOR. Gebieden waarvoor een gebiedsproces wordt opgestart kenmerken zich meestal door hun complexiteit en ingewikkelde belangentegenstellingen. Dat zet de planning van een peilbesluit en de ontwikkeling van een GGOR onder druk.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker vraagt in het WBP4 aandacht voor het TOP-beleid, met name het benoemen van de gebieden en de extra middelen en instrumenten. Conform bestuurlijke afspraken moet het herstel van deze gebieden in 2015 zijn afgerond (NBW Actueel, juni 2008). Welke aanpak staat de provincie en het hoogheemraadschap hiervoor voor ogen?

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap helpt eraan mee de verdroging te bestrijden via de ontwikkeling van het grondwaterbeleid en het vaststellen van de waterpeilen via peilbesluiten. De TOP-lijst van de provincie Noord-Holland is daarbij leidend. De TOP-lijst bevat een hele grove opsomming van maatregelen; het is de bedoeling dat deze verder uitgewerkt gaan worden en dat ook de waterschappen hier actief aan mee werken. Het hoogheemraadschap sluit daar op aan. Bijvoorbeeld voor het veenweidegebied; in de TOP-lijst wordt daarover opgemerkt: "De belangrijkste maatregel in veenweidegebieden is peilverhoging na verwerving van gronden voor de PEHS. Hierdoor kunnen grotere aaneengesloten natte gebieden ontstaan. Het totale verdroogde oppervlak in dit gebied bedraagt 8402 hectare en de kosten voor bestrijding van verdroging worden geraamd op € [redacted] G. Zodra deze gronden zijn verworven bekijkt het hoogheemraadschap of het peil verhoogt kan worden (via een ontheffing op het peilbesluit). Dat kan meestal alleen wanneer andere belangen in hetzelfde peilvak niet geschaad worden.

Er is op dit moment geen programma dat er voor zorgt dat in 2015 alle TOP-gebieden zijn genezen van hun verdroging.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Over de TOP-gebieden is bestuurlijk afgesproken dat in 2015 de verdroging in deze gebieden is opgeheven. Inspreker vraagt het beleid voor TOP-gebieden verdrogingbestrijding op te nemen in het WBP4 en in overleg met de provincie na te gaan welke concrete maatregelen in het WBP4 moeten worden opgenomen.

Antwoord en conclusie

Op pagina 42 heeft het hoogheemraadschap aangegeven dat met behulp van het grondwateronttrekkingbeleid de verdrogingbestrijding in de TOP-gebieden wordt aangepakt. Omdat het grondwaterbeheer nog niet is overgedragen kunnen op dit moment geen concrete maatregelen in het WBP4 worden opgenomen. Dat zal te zijner tijd in het kader van het grondwateronttrekkingbeleid worden opgenomen. Overigens is ook het peilbeheer een maatregel om verdroging te bestrijden.

Door te voeren wijziging

Op pagina 43, 3^e alinea achter de 1^e zin toevoegen: In het integrale grondwaterbeleidskader worden maatregelen opgenomen om de verdroging in TOP-gebieden aan te pakken.

Inspraakreactie [36]

Inspreker merkt op dat de TOP-lijst niet wordt genoemd. Het is wel gewenst dat het hoogheemraadschap aangeeft zich te binden aan de afgesproken maatregelen, uiteraard voor zover ze betrekking hebben op het hoogheemraadschap.

Antwoord en conclusie

Op pagina 42 is aangegeven dat met behulp van het grondwateronttrekkingbeleid de verdrogingbestrijding in de TOP-gebieden wordt aangepakt. Omdat het grondwaterbeheer nog niet is overgedragen kunnen nu geen concrete maatregelen in het WBP4 worden opgenomen. Dat zal te zijner tijd in het kader van het grondwateronttrekkingbeleid worden opgenomen.

Door te voeren wijziging

Zin toevoegen (pagina 43, 3^e alinea, achter de eerste zin): In het integrale grondwaterbeleidskader worden maatregelen opgenomen om de verdroging in TOP-gebieden aan te pakken, zodanig dat de verdroging in 2015 is gestopt.

Inspraakreactie [36]

Op pagina 10 en 40 en in de tabel op pagina 45-47 staat: "In 2015 is de vergunningverlening voor grondwateronttrekkingen zodanig op orde, dat de zoete grondwatervoorraad duurzaam beschikbaar blijft voor gebruiksdoeleinden (...)". Dit geldt binnen het beheersgebied van het hoogheemraadschap wel voor de duinen, maar niet voor de zoetwaterbel bij Hoorn. Daarvoor geldt geen restrictie.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap vindt het ook belangrijk om de zoetwaterbel bij Hoorn te beschermen tegen al te rigoureuze gebruik en verontreiniging. Dit is wellicht van belang in het kader van de klimaatbestendigheid van het gebied en enige zelfvoorzienendheid bij droogteperiodes. In dit kader zijn ook de discussie over de

zoetwatervoorraad rond het IJsselmeer en de vraag van het rijk om zelfvoorzienendheid te stimuleren van belang.
Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker is van mening dat er een visie moet komen op het duurzaam beheer van de zoetwatervoorraad. Hierbij zou moeten worden uitgegaan van de trits: eerst water vasthouden en optimaal benutten, als het niet anders kan water van buiten aanvoeren. Inspreker verwacht dat het hoogheemraadschap dit samen met de provincie oppakt.

Antwoord en conclusie

De waterbeheerders spannen zich al vele jaren in om het zoetwater en de zoetwatervoorraad duurzaam te benutten. Dit is verwoord in de uitgangspunten voor het beleid. Hierbij worden de grenzen van het beheersgebied niet als het einde van onze wereld gezien. Het hoogheemraadschap is van mening dat het zo verstandig en duurzaam mogelijk omgaan met zoetwater met het oog op de diverse functies meer is gebaat bij maatwerk dan bij algemene uitgangspunten.
Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

11 Doorspoelen

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker is blij met de aandacht voor watertekort en het verminderen van het doorspoelen van gebieden en wenst bij de verdere uitwerking van dit thema te worden betrokken.

Antwoord en conclusie

De verdere uitwerking vindt plaats in overleg met betrokken partijen. Inspreker zal ook in de gelegenheid worden gesteld om een inbreng te leveren.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [8]

Inspreker is van mening dat het 's zomers bij droog weer stopzetten van de doorspoeling een gevaar oplevert voor de volksgezondheid, aangezien blauwalg zich dan onbegrensd kan ontwikkelen. Inspreker vraagt wat het beleid is als er op plekken blauwalg gaat ontstaan en of er onderzoek wordt verricht naar het ontstaan van blauwalg.

Antwoord en conclusie

In een studie die in 2010 wordt afgerond, worden de gevolgen van het beperken van de doorspoeling inzichtelijk gemaakt. Risico's voor de volksgezondheid zijn een van de beoordelingscriteria binnen deze studie. Blauwalgen zijn altijd aanwezig in een eutroof (voedsel- of nutriëntenrijk) watersysteem, ze zijn echte pas schadelijk voor de volksgezondheid wanneer het aantal toeneemt tot een risiconiveau. Hierover is voldoende bekend en er is daarom geen nader onderzoek nodig. De hoofdoorzaak van het probleem is de voedselrijkdom van het watersysteem. Een reductie hiervan is noodzakelijk en dat is de doelstelling van het ingezette beleid.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

12 Kaderrichtlijn water

12.1 Onderzoek, normering en maatregelen

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op pagina 94 staat dat de EU en het Rijk duidelijkheid moeten verschaffen over de normstelling voor chemische stoffen. Inspreker vraagt om in de periode dat de normen nog niet zijn vastgesteld uit te gaan van de MTR's (net als AGV).

Antwoord en conclusie

De normstelling voor de als waterlichaam aangeduide wateren is helder vastgelegd in het kader van de KRW. Voor de vergunningverlening zijn de normen in ontwikkeling. Voor de overige wateren is aan de waterschappen gevraagd om over een normenkader te adviseren. Op pagina 86 van het WBP4 is aangegeven dat het hoogheemraadschap ook voor alle overige wateren de KRW-normering wil gebruiken. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker vraagt de 'Onderzoeksagenda KRW-bloembollen' uit het Provinciaal Waterplan toe te voegen aan tabel 5.10 op pagina 113, aangezien deze ook onderdelen bevat die door het hoogheemraadschap worden getrokken.

Antwoord en conclusie

Het onderzoeksprogramma KRW-bloembollen is een initiatief dat in 2007 is opgestart en dat door het hoogheemraadschap wordt ondersteund. Abusievelijk is dit onderzoek niet toegevoegd aan de lijst met onderzoeksmaatregelen in bijlage 5.10.

Door te voeren wijziging

In tabel op p. 113 invoegen: "15. | Onderzoek KRW Bloembollen (communicatie & handhaving voor zorgvuldige bestrijdingsmiddelengebruik en sanering van emissies gewasbeschermingsmiddelen op erf)| Financiering via Innovatie KRW Bollenteelt| Provincie, gemeenten en waterschappen

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker heeft de indruk dat sommige KRW-maatregelen te snel zijn afgeschreven, met als argument dat zij tot significante schade aan andere functies zullen leiden. Zij verzoekt inzicht te krijgen in de afwegingen die hebben geleid tot het maatregelenpakket dat is opgenomen in het WBP.

Antwoord en conclusie

In het proces om te komen tot doelen, maatregelen en kosten voor de KRW zijn de afwegingen gedaan die door de 'Pragmatische' methode van werken zijn voorgeschreven. De verantwoording van dat proces is beschreven in vier rapporten. De samenvatting van die rapporten is het document 'Samen werken aan schoon water'. Voorgesteld wordt de literatuurverwijzing naar dit document aan te passen en ernaar te verwijzen in hoofdstuk 4.4.4 Uitvoeringsprogramma.

Door te voeren wijziging

Toevoegen aan hoofdstuk 4.4.4, eerste alinea: Dit uitvoeringsprogramma is tot stand gekomen in een gebiedsproces 'Detailanalyse KRW'. Dit gebiedsproces is verantwoord in het samenvattende rapport 'Samenwerken aan schoon water', dat gebaseerd is op vier deelrapporten 'Detailanalyse KRW'. [35].

Aanduiding in literatuurlijst wijzigen in: [35] Procesorganisatie Kaderrichtlijn Water HHNK (2007). *Samen werken aan schoon water (Bestuurlijke samenvatting) en Detailanalyse KRW, Deelrapport 1 Proces, aanpak en keuzes, deelrapport 2 Gebiedsprocessen, Deelrapport 3 Bijlagen en Deelrapport 4 Participatie (reg.nr. 07.31489)*

12.2 Detailanalyse

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

In het WBP4 is niet aangegeven dat de detailanalyse als onderdeel van het plan moet worden beschouwd, terwijl de informatie hieruit onmisbaar is om een goede reactie te kunnen geven. Daarnaast is de detailanalyse deels onleesbaar als gevolg van een kaartje dat op diverse plekken over de tekst is 'geplakt'.

Antwoord en conclusie

Via literatuurverwijzing nummer 35 op pagina 90 is de detailanalyse onderdeel van het WBP4. Deze literatuurverwijzing verwijst naar het CHI-besluit van 19 maart 2008. De rapporten van de detailanalyse zijn een bijlage bij het CHI besluit. De onleesbaarheid is inmiddels verholpen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

In bijlage 5.6 staan alle oppervlaktewaterlichamen in veenweidegebieden getypeerd als M10 (laagveen vaarten en kanalen). Dit terwijl in deel III van de detailanalyse KRW M30 (zwak brakke wateren) staat aangegeven voor Krommenieër Woudpolder (NL 12_240), Westzaan (NL 12_250), Waterland West (NL 12_260), Waterland Oost (NL 12_270) en Polder Assendelft (NL12_280). Inspreker is van mening dat alle gebieden met een Natura 2000 brakwaterdoelstelling getypeerd moeten worden als M30.

Antwoord en conclusie

Deel III van de detailanalyse is niet aangepast aan de laatste inzichten van de verzoetingtendens. Deze tendens is voor het hoogheemraadschap maatgevend voor de toekenning van het watertype. De factsheets in deel III gaan uit van het huidige watertype en niet van het doelstellingswatertype. De huidige situatie van de genoemde waterlichamen is inderdaad een zwak brakke. Echter in 2027 is de zoutconcentratie door autonome wateraanvoer zodanig verdund, dat sprake is van een zoet watersysteem. Lokaal kunnen nog wel brakke relicten voorkomen. In de planperiode wordt onderzocht hoe de brakke Natura 2000 doelstellingen gecombineerd kunnen worden met de autonome verzoetingtendens.

Bovenstaande reactie leidt tot een aanpassing van de factsheets in deel III van de detailanalyse en niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

In bijlage 5.8 Resultaatverplichtende maatregelen valt op dat er sprake is van grote hoeveelheden 'verwijderen bagger' in met name veenweidegebieden. Uit de factsheets in deel III van de detailanalyse blijkt dat het hier gaat om het 'natuurvriendelijke uitvoeren' van baggerwerkzaamheden. Inspreker vraagt het kopje in de tabel aan te passen.

Antwoord en conclusie

De tabel uit bijlage 5.8 komt rechtstreeks uit het Stroomgebiedbeheerplan (SGBP) Rijn Delta. De kop in de tabel kan daarom niet worden aangepast. Het hoogheemraadschap heeft er voor gekozen de resultaatverplichte KRW-maatregelen zodanig in het WBP4 vorm te geven dat het zoveel mogelijk overeenkomt met het SGBP. In het SGBP staan alle KRW-maatregelen van alle waterbeheerders in Nederland. Om er voor te zorgen dat de KRW-maatregelen van het hoogheemraadschap terug te vinden zijn in het WBP4, is gekozen voor een gelijke tabelvorm. Dat betekent dat de teksten in de kopjes gelijk zijn aan de kopjes in het SGBP.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

13 Baggeren

Inspraakreactie [26]

Inspreker verzoekt het hoogheemraadschap bij baggeractiviteiten altijd te inventariseren of havens eventueel willen aanhaken op het baggerprogramma voor hun eigen water.

Antwoord en conclusie

Bij het uitvoeren van baggerwerkzaamheden heeft het hoogheemraadschap in principe de onderhoudsplicht voor het beheer van het hoofdwatersysteem. In de haven heeft de eigenaar van de haven of de ontheffinghouder deze onderhoudsplicht. Als belanghebbende zal de eigenaar van de haven zeker worden benaderd voor het maken van afspraken. Dit in verband met mogelijke tijdelijke obstakels en stremmingen in het watersysteem tijdens de baggerwerkzaamheden.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [29]

Inspreker constateert een sterk afnemende acceptatie betreffende de ontvangstplicht van bagger. Hij acht het dan ook wenselijk dat er een degelijke vergoedingsregeling wordt ingevoerd voor het ontvangen of verwerken van bagger voor aangrenzende eigenaren.

Antwoord en conclusie

In 2011 zal het hoogheemraadschap zijn 'vergoedingsregeling ontvangstplicht' evalueren en bijstellen (zie het schema op pagina 45).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

14 Groenblauwe diensten en bufferstroken

Inspraakreactie [18]

Inspreker is van mening dat zij (gemeente) als zelfstandige gesprekspartner betrokken moet worden bij de ontwikkeling van de groen-blauwe kwaliteiten voor het Waterlandse gebied.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap heeft samen met de gemeente het waterplan 'Waterbank-Waterland' gemaakt en kijkt uit naar een verbreding daarvan samen met de gemeente. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [29]

Inspreker heeft veel ambitie bij het verder vormgeven van groene en blauwe diensten. Zij denkt daarmee bij te kunnen dragen aan het realiseren van beleidsdoelstellingen. Daarnaast zien zij voor haar leden volop kansen voor betaalde dienstverlening. Inspreker nodigt het nieuwe bestuur van het hoogheemraadschap uit op werkbezoek, zodat zij haar ambities verder kan toelichten.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap wil niet alleen in het kader van WBP4, maar vooral in het kader van het veenweidenbeleid de mogelijkheden voor groene en blauwe diensten verder ontwikkelen. Daarvoor worden in 2009 verkenningen uitgevoerd, die in een implementatienotitie zullen worden opgenomen. Onderdeel van deze verkenning is overleg met inspreker om te kijken hoe vraag en aanbod bij elkaar kunnen komen. Het bestuur van het hoogheemraadschap zal waarschijnlijk gebruik gaan maken van uw aanbod voor een werkbezoek.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [31]

Inspreker vindt dat uit praktijkonderzoek moet blijken of het instellen van bufferstroken resultaat oplevert. Indien dit zo is dan moeten grondgebruikers/grondeigenaren volledig worden vergoed voor opbrengstderving en kwaliteitsverlies.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap werkt als onderdeel van het Kaderrichtlijn Water Programma ook een aantal onderzoeksvragen uit die gericht zijn op de effecten van een aantal voorgestelde maatregelen. Bufferstroken vormen daar een onderdeel van. De vraag of deze stroken volledig vergoed worden is nog niet te beantwoorden. Dat zal ook van de omstandigheden afhangen en de mogelijkheden om andere functies te verbeteren. Wanneer dergelijke bufferstroken in beheer en onderhoud van het waterschap komen ligt overname in de rede.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [19]

Inspreker is van mening dat voor de door agrariërs te leveren groene (o.a. bufferstroken) en blauwe (o.a. waterberging) diensten een reële vergoeding/beloning dient te worden gegeven,

te weten een vergoeding ter hoogte van kostprijs van de geleverde groene en blauwe diensten plus een risico-opslag of ondernemersmarge. Inspreker verzoekt het hoogheemraadschap duidelijkheid te verschaffen over de reële vergoeding voor groene en blauwe diensten.

Antwoord en conclusie

In 2009 verkent het hoogheemraadschap de mogelijkheden om groene en blauwe diensten te ontwikkelen voor het onderhoud van het secundaire watersysteem. Afhankelijk van de geleverde dienst zal dat waarschijnlijk in ieder geval tegen kostprijs gebeuren met een eventuele duurzaamheidtoeslag wanneer de blauwe dienst substantieel bijdraagt aan de verbetering van de watersysteemkwaliteit en niet bij de reguliere onderhoudsplicht kan worden ondergebracht. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [19, 30]

Inspreker heeft begrip voor het streven naar ecologische zones langs beken en andere waterlopen. Echter de daarmee samenhangende spuit- en bemestingsvrije bufferstroken hebben consequenties voor de bedrijfsuitoefening van agrariërs. Deze maatregelen kosten niet alleen opbrengst, maar ook kwaliteit. De meerkosten en de opbrengstreducties hiervan dienen te worden vergoed; ze dienen te vallen onder de vergoeding voor groene en blauwe diensten.

Antwoord en conclusie

In principe zal het hoogheemraadschap mest-, spuit-, en teeltvrije zones aanhouden overeenkomstig de landelijk vastgestelde beleidslijn. Daar waar wij een beroep doen op een bovenwettelijke maatregel of een die niet redelijkerwijs van een lozer mogen worden verwacht is het redelijk dat hier met de agrariër specifieke afspraken over worden gemaakt. Deze afspraken kunnen naast zoning ook betrekking hebben op het al dan niet gebruiken van stoffen en/of de inzet van technieken om de lozing van stoffen te voorkomen. Een redelijke vergoeding van de kosten zal een onderdeel zijn van deze afspraken. Deze vergoeding kan dan worden beschouwd als een groen/blauwe dienst. In hoofdstuk 3.2.2 op pagina 49 en in hoofdstuk 3.2.5 op pagina 51 is aangegeven dat het hoogheemraadschap hiervoor een regeling zal ontwikkelen. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [30]

Indien eventuele spuit- en bemestingsvrije bufferstroken gelegen zijn op grond van een agrariër, telt deze dan nog mee voor de mestplaatsingsruimte? Zo niet, dan kan het nodig zijn extra mest af te zetten. Telt deze grond nog mee voor het benutten van de toeslagrechten?

Antwoord en conclusie

In de planperiode wordt er een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid en wenselijkheid van het inrichten van bredere bufferstroken dan wettelijk is verplicht. Het hoogheemraadschap zal deze inspraakreactie in de verkenning meenemen. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan

Inspraakreactie [19]

De onkruiddruk op een perceel vanuit spuit- en bemestingsvrije bufferstroken neemt toe, zodat gewasbescherming op het perceel meer aandacht vraagt. Inspreker verzoekt het hoogheemraadschap aandacht te schenken aan dit punt.

Antwoord en conclusie

De onkruiddruk kan inderdaad toenemen. Uit het project Actief Randenbeheer Brabant, dat al enkele jaren loopt, komen ervaringen die voor de Noord-Hollandse situatie van nut kunnen zijn als het hoogheemraadschap ook overgaat tot bovenwettelijke bufferstroken. Deze ervaringen kunnen een plaats krijgen in de afspraken die het hoogheemraadschap met de agrariër zal maken met betrekking tot het versralen, het maaien en afvoeren van het maaisel. Op deze wijze zal getracht worden een voor alle partijen acceptabele situatie te verkrijgen. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker vraagt het hoogheemraadschap de onderzoeken naar nutriëntenpilots, mogelijkheden voor functieverandering en haalbaarheid van bufferstroken in de tijd naar voren te halen. Het gaat om lastige opgaven waarmee tijdig moet worden begonnen.

Antwoord en conclusie

Genoemde onderzoeksmaatregelen worden met de partners nog nader geprioriteerd. Het pleidooi van inspreker wordt bij de prioritering ingebracht. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

15 Mestbeleid

Inspraakreactie [23, 25, 31, 32, 33]

Verdere aanscherping van de bemestingsnormen is zinloos en schadelijk voor de Nederlandse landbouw. Het effect van aanvullende mestmaatregelen moet eerst worden aangetoond, alvorens deze in te voeren. Daarnaast moeten de bijdragen van andere bronnen in kaart worden gebracht.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is van mening dat eerst het ingezette generieke mestbeleid effectiever moet worden, alvorens aanvullende mestmaatregelen te nemen. Het hoogheemraadschap is afhankelijk van andere overheden voor het behalen van het doel voor de ecologische waterkwaliteit. Daarom is de effectiviteit van het mestbeleid als randvoorwaarde geformuleerd.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

16 Bestrijdingsmiddelen

Inspraakreactie [31]

Naar de mening van inspreker zijn de generieke maatregelen, die in de landbouw genomen zijn om belasting van bestrijdingsmiddelen naar oppervlakte- en grondwater te voorkomen, voldoende en kunnen deze ook niet verder verantwoord aangescherpt worden zonder negatieve gevolgen voor de gezondheid van gewassen.

Antwoord en conclusie

Voor het bereiken van KRW-doelen in de waterlichamen waarover het hoogheemraadschap moet rapporteren, doet het hoogheemraadschap onderzoek naar de oorzaken. We gaan ervan uit dat de generieke maatregelen in het algemeen voldoende zijn, maar lokaal kunnen te hoge concentraties bestrijdingsmiddelen zorgen voor het niet bereiken van KRW-doelen. Wanneer dit op enige schaal speelt en algemeen wet- en regelgeving geen soelaas biedt, wil het hoogheemraadschap een uitvoeringsprogramma ontwikkelen om de emissies terug te dringen. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [23]

Inspreker is van mening dat de landbouw niet de grootste vervuiler door middel van bestrijdingsmiddelen is, dit zijn gemeenten, burgers en bedrijven.

Antwoord en conclusie

Bestrijdingsmiddelen die worden gebruikt kunnen in het watersysteem terecht komen. Als dit tot waterkwaliteitsproblemen leidt die moeten worden bestreden, moet onderzoek van de stof en de locatie uitwijzen wat de bron van de verontreiniging is. Bestrijdingsmiddelen worden zowel gebruikt door de agrarische sector, als door overheden, particulieren en het bedrijfsleven. Al deze partijen kunnen dus de oorzaak van het probleem zijn. Indien het gebruik van bestrijdingsmiddelen tot waterkwaliteitsproblemen leidt zullen wij de bronnen trachten te saneren. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker mist de maatregel waarbij doelvoorschriften worden ingezet ten bate van de afvoer van bestrijdingsmiddelen van het erf. In het WBP3 was deze maatregel wel opgenomen. Inspreker verzoekt het hoogheemraadschap deze maatregel weer op te nemen, aangezien deze aanzet tot innovatie bij bedrijven.

Antwoord en conclusie

Circa 400 bedrijven in het gespecialiseerde bollenteeltgebied (binnenduinrand) met bloembollenteelt vallen onder de Wvo-vergunningplicht, omdat deze zijn uitgesloten van Lozingenbesluit open teelt en veehouderij. Deze vergunningplicht vervalt aan het begin van de planperiode van het WBP4 met het in werking treden van het Besluit landbouw activiteiten. De algemene regels van dit besluit vormen dan het nieuwe instrumentarium om de lozingen van agrarische bedrijven en dus ook

bollenteeltbedrijven in de binnenduinrandzone aan te pakken. Het hoogheemraadschap zal deze algemene regels primair en zo ver als mogelijk inzetten om de waterkwaliteitsdoelen te realiseren.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

17 Diffuse bronnen en indirecte lozingen

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op pagina 94 staat dat vooral het Rijk uitvoering moet geven aan een effectiever mestbeleid om de emissies van diffuse bronnen terug te dringen. Inspreker vindt dat het hoogheemraadschap en de provincie hier ook een verantwoordelijkheid hebben, bijvoorbeeld door het inzetten van ruimtelijke ordeningsinstrumentarium (provincie), het nemen van effectgerichte maatregelen (zuiveringen en helofytenfilters), de Wvo-vergunningverlening en diverse AMvB's.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is samen met de partners in Rijn West van mening dat primair het Rijk en de Europese Unie aan zet zijn voor een effectiever mestbeleid. Dat is in Rijn West afgestemd en verwoord in de Adviesnota Schoonwater Rijn West (zie pagina 18 en 19). Dit neemt niet weg dat wij met u van mening zijn dat ook regionale maatregelen kunnen bijdragen. Wij zullen ertoe overgaan om gebiedsgerichte maatregelen te ontwikkelen en te implementeren als daar behoefte aan is en deze maatregelen ook daadwerkelijk een bijdrage leveren aan de oplossing van het waterkwaliteitsprobleem op die locatie. Overigens willen wij u er op wijzen dat de beleidsruimte van het hoogheemraadschap waar het gaat om de inzet van de Wvo en straks de Waterwet om met een vergunning maatregelen voor te schrijven steeds verder wordt beperkt, doordat lozingen meer en meer worden geregeld met algemene regels. Deze algemene regels laten over het algemeen nog maar beperkt ruimte voor het opnemen van een maatwerkvoorschrift om lozingen verdergaand te saneren. Daar waar nuttig en noodzakelijk en indien de algemene regels dat toelaten zal het hoogheemraadschap overgaan tot het opnemen van een passend maatwerkvoorschrift. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op pagina 51 wordt gesteld dat er eventueel een subsidieregeling komt voor sanering van diffuse agrarische emissies. Voorwaarde is dat het zou moeten gaan om maatregelen die bovenwettelijk zijn of logischerwijs niet van een lozer mogen worden verwacht. De voorbeelden die genoemd worden zijn volgens inspreker voorbeelden waarbij het wel logisch is dat lozers maatregelen nemen. Het hoogheemraadschap kan hiervoor bestaand instrumentarium gebruiken, zoals de Wvo-vergunning en diverse AMvB's. Inzetten en handhaving van bestaand instrumentarium ligt dan ook meer voor de hand dan het (enkel) inzetten van subsidies.

Antwoord en conclusie

In het op pagina 51 genoemde uitvoeringsprogramma zullen de handhaving en het bestaande instrumentarium uiteraard worden gebruikt. Het in WBP 3 en 4 genoemde flankerende instrumentarium (voorlichting, subsidies, e.d.) wordt pas ingezet als de inzet van de algemene regels is uitgeput en de doelen nog niet zijn bereikt. Omdat de vergunningen in de nieuwe Waterwet vervallen zijn deze niet meer als instrument opgenomen in het WBP4. Als hiermee de indruk wordt gewekt dat het

hoogheemraadschap het saneren aan de bron door middel van de inzet van regelgeving niet meer voorop stelt is dit niet juist.

De genoemde voorbeelden zijn relevant omdat maatregelen alleen kunnen worden afgedwongen via het AMvB-spoor, zolang ze maatschappelijk aanvaardbaar zijn. Wanneer doelen dan nog steeds niet bereikt worden komt daarna het flankerende instrumentarium aan bod.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [24]

In hoofdstuk 3.2 wordt ingegaan op de beheersing van lozingen op het watersysteem. Het toezicht op indirecte lozingen ligt bij de gemeente of de provincie. Inspreker vraagt zich af waar de Wvo-vergunning dan nog voor nodig is, aangezien die wordt afgegeven voor overstorten, als zijnde indirecte lozingen?

Antwoord en conclusie

In het kader van de Waterwet heeft het hoogheemraadschap alleen nog een vergunningverlenende bevoegdheid voor de directe lozingen (bijvoorbeeld koelwaterlozingen). De Wvo-vergunning wordt vervangen door de Watervergunning. Het vergunningsinstrument voor de overstorten komt (hoogstwaarschijnlijk) te vervallen en wordt vervangen door algemene regels vastgelegd in het Besluit Buiten Inrichtingen(BBI). De overstorten dienen te worden opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), waarbij het hoogheemraadschap mag adviseren.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker wenst dat in de tekst op pagina 50, 3^e alinea onder Directe lozingen wordt opgenomen dat het hoogheemraadschap zich per locatie de vraag stelt of afkoppelen al dan niet wenselijk is, dat hierbij het risico van diffuse verontreiniging wordt meegenomen en dat hierbij een beslisboom wordt gehanteerd. Daarnaast benadrukt inspreker dat het risico van diffuse verontreiniging door afkoppelen leeft onder bewoners. Communicatie met de bewoners is dan ook van belang.

Antwoord en conclusie

Uiteraard zal door middel van de vergunningverlening de vraag of afkoppeling niet tot onnodige diffuse verontreiniging leidt worden gereguleerd. Wanneer onacceptabele diffuse verontreiniging optreedt wordt geen vergunning voor lozing op het oppervlaktewater afgegeven.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

18 Zuivering, afvalwater en rwzi

Inspraakreactie [34, 35]

In hoofdstuk 3.2 wordt aangegeven dat nieuwe doelen voor oppervlaktewater mogelijk leiden tot aanscherpen van eisen voor rwzi's in beheer bij het hoogheemraadschap. In het begin van de planperiode wordt een verkenning afgerond die mogelijk leidt tot aanscherping. Inspreker benadrukt het belang van een afweging op basis van kosteneffectiviteit. Tevens bepleit inspreker voor waterzuivering de eisen van de AMvB Stedelijk Afvalwater als uitgangspunt te nemen. Maatregelenpakketten moeten worden vastgesteld op basis van kosteneffectiviteit. Wanneer maatregelen niet kosteneffectief blijken te zijn, moeten de doelen voor de betreffende waterlichamen worden aangepast aan wat haalbaar is.

Antwoord en conclusie

De in het WBP4 genoemde aanscherping zal plaatsvinden op basis van kosteneffectiviteit. Dat is in beginsel in grote lijnen ook al gebeurd in het KRW-proces zelf.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker gaat ervan uit dat de mogelijkheden van decentrale zuivering, bijvoorbeeld gescheiden inzameling van urine, door het hoogheemraadschap bij de ontwikkeling van een toekomstvisie voor de afvalwaterketen wordt meegenomen.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap ontwikkelt in 2010 een visie op de waterketen voor de komende decennia. Hierbij worden nieuwe technieken en innovaties in de afvalwaterketen meegenomen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [34]

Op pagina 49 kondigt het hoogheemraadschap een 'verkenning' en tevens een toekomstvisie aan op integratie van de taken van hoogheemraadschap en gemeente in de afvalwaterketen. Tegelijk geeft u aan dat het hoogheemraadschap met gemeenten 'actief gaat inspelen' op een kostenbesparing voor de burger van 10 tot 20 % tot 2015. Inspreker vindt dit niet scherp genoeg geformuleerd. Het hoogheemraadschap zou ten minste de landelijke doelstelling moeten vaststellen voor het beheersgebied (2% besparing per jaar). Inspreker is tevens van mening dat een 'verkenning' vrijblijvend dreigt uit te pakken en hij pleit voor een uitgewerkte visie op efficiencyverbetering aan het begin van de planperiode. Wanneer gemeenten en hoogheemraadschap intensief samenwerken zijn aanmerkelijke kostenbesparingen mogelijk. Bovendien verwacht inspreker initiatief van het hoogheemraadschap als het gaat om het bevorderen van samenwerking in de waterketen.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraad neemt bij het ontwikkelen van de visie op de waterketen, die in 2010 wordt gemaakt, de efficiencyverbetering mee.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

19 Schouw- en maaibeleid

Inspraakreactie [29]

De komende jaren past het hoogheemraadschap het schouwbeleid aan. Inspreker wil graag meedenken over een concrete invulling en implementatie daarvan. Het schouwbeleid zal praktisch uitvoerbaar moeten zijn en er zal voldoende draagvlak moeten zijn bij de schouwplichtigen.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap past niet alleen het schouwbeleid aan, maar ontwikkelt in samenwerking met inspreker ook groene en blauwe diensten. Daartussen zit samenhang. Adviezen van inspreker voor aanpassing van de schouw zullen in dat verband worden meegenomen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [24]

Er is een discrepantie tussen het tussen gemeente en hoogheemraadschap overeengekomen gefaseerde maaibeleid en de schouwkaarten. Volgens het WBP4 kan dit helaas niet voor 2013 zijn opgelost.

Antwoord en conclusie

Helaas is het in verband met de consequente verwerking van de enorme hoeveelheid gegevens niet mogelijk om parallel aan de gefaseerde invoering van het nieuwe beleid de schouwkaarten (ook gefaseerd) aan te passen. Voor de gemeente is het wel mogelijk om de met het hoogheemraadschap gemaakte afspraken over gefaseerd maaibeheer te formaliseren, door op basis van deze afspraken voor die locaties één keurontheffing aan te vragen tot de periode dat het overeengekomen maaibeleid wel in de schouwkaarten is opgenomen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [29]

Het maaibeleid van en langs watergangen zal meer verschuiven van klepelen naar maaien en afvoeren. Inspreker werkt reeds succesvol samen met het hoogheemraadschap betreffende compostering van berm- en dijkmaaisel. Onder de leden is er nog veel interesse voor uitbreiding van deze groene dienst. Inspreker zou deze uitbreiding graag verder professioneel vorm willen geven. Ook is er onder de leden interesse in maai- en graasdiensten van dijken en bermen.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is in overleg met uw organisatie om hieraan invulling te geven.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

20 Stedelijk water

Inspraakreactie [24]

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de 6 pilots over de overdracht van het onderhoud van stedelijk water? Inspreker heeft al vaak aangedrongen op het maken van afspraken over het traject van overname van stedelijk water, maar hier is nog geen concrete actie op gezien.

Antwoord en conclusie

In 2006 is de overname van het onderhoud van het stedelijk water in de gemeente Heerhugowaard afgerond. In 2007 heeft een beleidsevaluatie plaatsgevonden en heeft het hoogheemraadschap besloten om het beleid voort te zetten. In 2008 is de 'Handleiding overname stedelijk water' geactualiseerd en bestuurlijk vastgesteld. Tevens is een meerjarenplanning voor de overnames opgesteld die jaarlijks in het bestuurlijk overleg met de gemeenten zal worden besproken. Dit is een dynamische planning die op basis van wensen en verwachtingen kan worden bijgesteld. In 2009 worden de overnames met de gemeenten Purmerend, Alkmaar en Den Helder afgerond. In 2010 wordt de afronding van de lopende trajecten met de gemeenten Hoorn en Edam-Volendam verwacht. De start van de overname met de gemeente Heemskerk is voor 2010 gepland. In 2009 wordt de gemeente geïnformeerd. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

21 Watertoets

Inspraakreactie [21]

Inspreker is van mening dat de watertoets onvoldoende garanties geeft. Het hoogheemraadschap wil de watertoets in 2010 evalueren. Dit dient volgens inspreker nu al te gebeuren.

Antwoord en conclusie

Het WBP4 gaat over de periode 2010-2015. De evaluatie is in 2010 ingepland, dit is het eerste planjaar. Momenteel is het hoogheemraadschap bezig met het realiseren van de doelen van het Waterbeheersplan 2007-2009 'Heldere doelen - Helder water' (WBP3).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [24]

Het hoogheemraadschap kan in het kader van de watertoets geen eisen stellen aan het type riolering dat moet worden aangelegd, dat is een zaak van de gemeente.

Antwoord en conclusie

Het watertoetsadvies van het hoogheemraadschap is bestemd voor de initiatiefnemer (Rijk, provincie of gemeente) van een ruimtelijk plan. Het wordt door de initiatiefnemer zo goed mogelijk verwerkt in het planontwerp en verwoord in de waterparagraaf (zie de brochure 'De Wet ruimtelijke ordening en het Watertoetsproces'). Hieruit blijkt dat in de eerste plaats het hoogheemraadschap en de gemeente met elkaar praten over ruimtelijke plannen. In het watertoetsoverleg komen diverse wateraspecten aan de orde en juist op de grens van waterketen en watersysteem zouden gemeente en hoogheemraadschap elkaar moeten vinden en van gedachten wisselen. Helaas gebeurt het te vaak dat het hoogheemraadschap niet met de gemeente maar met de eerste belanghebbende van het plan aan tafel komt te zitten. Deze werkwijze vergroot de kans op misverstanden (zoals u schetst). Onze wens mag duidelijk zijn, het hoogheemraadschap komt graag met de gemeente in gesprek om de uitgangspunten voor de riolering in relatie tot het watersysteem en de waterketen te bespreken.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

22 Kostenveroorzakingsbeginsel

Inspraakreactie [24]

Inspreker vraagt tot hoever het kostenveroorzakingsbeginsel reikt? Het kan zo zijn dat er ver benedenstreams in het (hoofd)watersysteem een knelpunt ontstaat, door een ontwikkeling die bovenin heeft plaatsgevonden; misschien zelfs grensoverschrijdend. Het is niet reëel om die kosten bij de veroorzaker te leggen; het is toch juist de taak van het hoogheemraadschap om het hoofdwatersysteem op orde te houden?

Antwoord en conclusie

Er worden grote investeringen gedaan om het hoofdwatersysteem op orde te brengen met het oog op klimaatverandering en bodemdaling. Dit betaalt de belastingbetaler. Het zou jammer zijn als deze investeringen vervolgens teniet worden gedaan door lokale ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij de gevolgen voor het watersysteem niet zijn meegenomen. Door het hanteren van het kostenveroorzakingsbeginsel worden in de planvormingsfase de kosten voor het op orde houden of brengen van het watersysteem in de afwegingen meegenomen, in plaats van deze af te wentelen op alle belastingbetalers van het hoogheemraadschap. Het waterbeheer wordt hierdoor meer sturend voor de ruimtelijke ordening. Afwenteling (bijvoorbeeld van bovenstreams naar benedenstreams) wordt zo voorkomen. Dit is conform het uitgangspunt dat problemen worden opgelost waar ze ontstaan (zie pagina 19).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

23 Waterkering

23.1 Dynamisch kustbeheer

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker juicht dynamisch kustbeheer toe. Op pagina 57 staat hierover dat in aanzandende kustvakken gecontroleerde kleinschalige verstuiwing toelaatbaar is. In de 'Themanota Zandige kust' (Beheersplan Waterkeringen 2006-2010) worden echter drie verstuiwingstypen genoemd, waaronder grootschalige verstuiwing. Inspreker vraagt het beleid uit de themanota onverkort op te nemen in het WBP4.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap wil het bestaande dynamisch kustbeheer, zoals vastgelegd in het rapport 'Dynamisch kustbeheer voor de kust tussen Den Helder en IJmuiden' (1999) en beschreven in de 'Themanota Zandige kust', handhaven. Alle vier verstuiwingstypen (vasthouden zeereep, gekerfde zeereep, paraboliserende zeereep en kerf) blijven dus gehandhaafd. Dit is in algemene bewoordingen opgenomen in het WBP4 en wordt in 2010 meer in detail uitgewerkt in het nieuwe Waterkeringenbeheersplan 2011-2016. Tot vaststelling daarvan in 2010 blijft de huidige 'Themanota Zandige kust' van kracht.

Door te voeren wijziging

Toevoegen op pagina 57, 6^e regel van onder: 'bestaande' vóór 'dynamisch kustbeheer'.

Inspraakreactie [35]

Inspreker kan zich verenigen met het uitgangspunt dat de kustlijn met een zo natuurlijk mogelijke zeereep wordt gehandhaafd en ook met het handhaven van het dynamisch kustbeheer en het voor het noordelijke deel van de zandige kust toepassen van een consoliderende strategie. Er is echter ook het plan Petten aan Zee dat een duurzame oplossing geeft door het thema kustveiligheid te integreren in een gebiedsgerichte ontwikkeling met ruimtelijke kwaliteit. Petten aan Zee heeft het voordeel dat er geen maatregelen voor de Pettemer Zeewering en een klein deel van de Hondsbossche Zeewering nodig zijn. De bovengenoemde uitgangspunten mogen het plan Petten aan Zee niet in de weg staan.

Antwoord en conclusie

Een verdere ontwikkeling van de veiligheid van de Noord-Hollandse kust bij Petten staat de ontwikkeling van het plan Petten aan Zee niet in de weg.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

23.2 Primaire waterkeringen

Inspraakreactie [36]

Op pagina 11 staat dat het hoogheemraadschap elke zes jaar verslag uitbrengt over de primaire waterkeringen. Inspreker merkt op dat dit pas geldt na 2011.

Antwoord en conclusie

De Waterwet treedt naar verwachting eind 2009 in werking. Het WBP4 treedt in werking in 2010. Op dat moment geldt een toetscyclus van zes jaar (Waterwet), waar die oorspronkelijk vijf jaar was (Wet op de waterkering). Op pagina 59 wordt dieper ingegaan op de toetscyclus. Abusievelijk is op deze pagina een verkeerde voetnoot afgedrukt. De juiste voetnoot moet zijn: “De toetscyclus was oorspronkelijk vijf jaar, maar is met de invoering van de Waterwet in 2009 verlengd naar zes jaar. Dit is gedaan om beter aan te sluiten bij de termijnen die vanuit de Europese richtlijnen (KRW en ROR/Richtlijn overstromingsrisico’s) worden voorgeschreven.”.

Door te voeren wijziging

De tekst van de voetnoot op pagina 59 wordt vervangen door: “De toetscyclus was oorspronkelijk vijf jaar, maar is met de invoering van de Waterwet in 2009 verlengd naar zes jaar. Dit is gedaan om beter aan te sluiten bij de termijnen die vanuit de Europese richtlijnen (KRW en ROR/Richtlijn overstromingsrisico’s) worden voorgeschreven.”

Inspraakreactie [36]

Inspreker wil als toezichthouder op de primaire waterkeringen en als partner bij het voorbereiden van de versterkingen ook de periodieke voortgangsrapportage ontvangen.

Antwoord en conclusie

De periodieke voortgangsrapportage over het Hoogwaterbeschermingsprogramma wordt ook naar de provincie gestuurd.

Door te voeren wijziging

Toevoegen op pagina 23, na de laatste zin: “Deze voortgangsrapportage wordt ook aan de provincie gestuurd.”

Inspraakreactie [36]

Op de kaart (figuur 4.1) op pagina 67 is aangegeven dat de dijkversterkingsprojecten Duinen Kop van Noord-Holland en Hondsbossche en Pettemer Zeewering in de realisatiefase zijn. Dit is onjuist, beide projecten zijn in de fase van het opstellen van het dijkversterkingsplan en het milieueffectrapport.

Antwoord en conclusie

De genoemde kaart klopt niet en zal worden vervangen door een andere kaart, waarop staat aangegeven dat de genoemde dijkversterkingsprojecten zich in de planfase bevinden.

Door te voeren wijziging

Figuur 4.1 op pagina 67 vervangen door een kaart waarop staat aangegeven dat de dijkversterkingsprojecten Duinen Kop van Noord-Holland en Hondsbossche en Pettemer Zeewering zich in de planfase bevinden en waarop het project IJsselmeerdijk Medemblik – Enkhuizen niet staat aangegeven.

Inspraakreactie [36]

Inspreker merkt op dat voorlandkeringen deel uitmaken van de sterkte van de primaire waterkering (pagina 53), maar dat ze ook autonome betekenis kunnen hebben als bescherming van (ontwikkeld) buitendijks gebied. Inspreker verzoekt het hoogheemraadschap ook deze functie van voorlandkeringen te benoemen (ook in relatie tot hoofdstuk 4.1.2 Buitendijks gebied).

Antwoord en conclusie

Voorlandkeringen kunnen ook een autonome betekenis hebben als bescherming van (ontwikkeld) buitendijks gebied. Deze functie zal in het WBP4 worden benoemd.

Door te voeren wijziging

Toevoegen op pagina 53, 12^e regel van boven: "Daarnaast kunnen voorlandkeringen ook een autonome betekenis hebben als bescherming van (ontwikkeld) buitendijks gebied."

Inspraakreactie [36]

Inspreker wil met het hoogheemraadschap samenwerken in onderzoek naar de betekenis en de mogelijkheden van compartimenteren.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap neemt dit aanbod graag aan.

Door te voeren wijziging

Toevoegen op pagina 68, onderste regel: "Het hoogheemraadschap trekt hierin samen op met de provincie."

Inspraakreactie [13]

Inspreker wil dat realisatieplannen voor het versterken van waterkeringen zodanig worden opgesteld dat woningen en het gebied er om heen geen schade ondervinden. In dat verband verneemt hij graag op welk moment de voorlichting of de terinzagelegging van het deelproject Wieringermeerdijk is gepland.

Antwoord en conclusie

De Wieringermeerdijk staat op de lijst van te versterken dijken van het Hoogwaterbeschermingsprogramma van het hoogheemraadschap. De dijk is afgekeurd, omdat de stenen bekleding aan de zeezijde niet meer voldoet aan de norm. Dat betekent dat alleen de stenen aan de buitenkant zullen worden vervangen, in elk geval tussen km 1 en 11 (vanaf Medemblik gerekend) en km 13.2 en 14. Vanwege de omvang van de dijkversterking moet naast het dijkversterkingsplan ook een startnotitie en een milieueffectrapportage (m.e.r.) worden opgesteld. In deze rapportage worden alle effecten onderzocht op het milieu, landschap en omwonenden. Daarbij is het uitgangspunt dat omliggende woningen en infrastructuur zo veel mogelijk gespaard blijven. Vanwege de aard van het werk is het slopen van woningen sowieso niet aan de orde. Wel zal de omgeving hinder kunnen ondervinden door het transport van materieel over de weg. In het kader van de m.e.r. zal worden onderzocht wat de effecten hiervan zijn en of transport over water mogelijk, zo niet beter, is.

Belanghebbenden konden formeel inspraak uitoefenen op de startnotitie, die door Provinciale Staten in mei/juni 2009 ter inzage is gelegd. Ook kon men vervolgens inspreken op het dijkversterkingsplan, dat in de 2^e helft van 2010 ter inzage is gelegd. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker vindt het van belang dat oplossingen voor veiligheid en wateroverlast zoveel mogelijk voldoen aan het criterium van ecologische robuustheid. Zij vraagt om bij de aanpak van de Hondsbossche Zeewering het alternatief van de klimaatbufferaanpak (overslagbestendige dijk en zoutwateropvang in de Harger- en Pettemerpolder) te bevorderen.

Antwoord en conclusie

In de studie ten behoeve van de m.e.r.-rapportage voor de versterking van de Hondsbossche en Pettemerzeewering worden de effecten onderzocht van vier verschillende oplossingsrichtingen voor versterking. Eén daarvan is een alternatief waarbij de toelaatbare overslag 10 keer hoger is dan bij de andere drie alternatieven, de door u bedoelde 'overslagbestendige dijk'. Het project kent een dubbeldoelstelling, dus naast veiligheid moet de oplossing ook kansen bieden voor de ruimtelijke kwaliteit. Dit heeft geleid tot integrale alternatieven (dus veiligheid én ruimtelijke kwaliteit). Deze integrale alternatieven worden beoordeeld. Er wordt gekeken naar de effecten op, maar ook naar de kansen voor, natuur en ecologie. Hiernaast wordt naar andere aspecten gekeken, die ieder op zich zullen worden gewaardeerd. Op basis van al die informatie zal uiteindelijk een keuze worden gemaakt voor het voorkeursalternatief (VKA). Naar verwachting zal deze keuze in het najaar van 2009 worden gemaakt. Vervolgens zal het VKA worden uitgewerkt tot een versterkingsplan.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [26]

Het is duidelijk dat vele oevers en kades de komende jaren vanwege veiligheidseisen dienen te worden aangepast. Inspreker vraagt nadrukkelijke aandacht voor de inrichting van deze maatregelen. Als oevers en dijken te hoog worden gedimensioneerd, neemt de belevingswaarde vanuit (kleinere) boten sterk af. Wellicht is verbreding een alternatief voor verhoging.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap kijkt naar verschillende oplossingsrichtingen, waarbij soms zowel verbreding of verlegging als verhoging als oplossingsrichting wordt onderzocht. De voor- en nadelen van de alternatieven en de effecten op milieu, landschap, beleving, kosten, etc. worden allemaal uitgewerkt in een planstudie. De beleving in relatie tot recreatie en landschap is dus onderdeel van de afweging. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [36]

Op pagina 12 onder Waterveiligheid gaat het over het ontwerp van de oplossingen voor waterveiligheid. Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met ruimtelijke kwaliteit en LNC-waarden.

Antwoord en conclusie

In het WBP4 wordt opgenomen dat bij het ontwerp van oplossingen voor waterveiligheid ook rekening wordt gehouden met de ruimtelijke kwaliteit en LNC-waarden.

Door te voeren wijziging

Toevoegen op pagina 12, 7^e regel van boven: "Tevens wordt rekening gehouden met de ruimtelijke kwaliteit en landschaps-, natuur- en cultuurhistorische waarden."

Inspraakreactie [36]

Op pagina 66 onder Uitvoeringsprogramma staat dat in de intentieverklaring ook is vastgelegd dat het hoogheemraadschap zorg draagt voor integraliteit van het dijkverbeteringsplan door ondermeer rekening te houden met ruimtelijke kwaliteit en LNC-waarden. Inspreker wil op dat vlak graag samenwerken met het hoogheemraadschap om gegeven de randvoorwaarden vanuit veiligheid dijkverbeteringen goed in te passen en kansen te benutten om regionale of lokale projecten en wensen mee te koppelen.

Antwoord en conclusie

Op pagina 66 van het WBP4 wordt opgenomen dat het hoogheemraadschap zorg draagt voor de integraliteit van het dijkverbeteringsplan door onder andere rekening te houden met de ruimtelijke kwaliteit en LNC-waarden en dat daarbij wordt samengewerkt met de provincie.

Door te voeren wijziging

Toevoegen op pagina 66, onderaan: "Het hoogheemraadschap draagt zorg voor de integraliteit van het dijkverbeteringsplan door onder andere rekening te houden met de ruimtelijke kwaliteit en landschaps-, natuur- en cultuurhistorische waarden. Hierbij wordt samengewerkt met de provincie."

Inspraakreactie [36]

Inspreker nodigt het hoogheemraadschap uit met ons mee te denken over multifunctionele dijken die in de toekomst ruimte bieden aan andere functies en daarmee ook bijdragen aan ruimtelijke kwaliteit. In verstedelijkte gebieden zou dan ook ruimte moeten zijn voor bebouwing op de dijk.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap neemt de uitnodiging van inspreker om mee te denken over multifunctionele dijken graag aan. Dergelijke dijken bieden, gegeven de randvoorwaarden vanuit veiligheid, in de toekomst ruimte aan andere functies en dragen daarmee ook bij aan ruimtelijke kwaliteit.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

23.3 Buitendijkse gebieden

Inspraakreactie [36]

Inspreker is blij met het standpunt dat het beleid van geen overheidsverantwoordelijkheid voor de veiligheid van buitendijkse gebieden ter discussie staat en wil graag met het hoogheemraadschap samen werken aan beleidsontwikkeling.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap neemt uw aanbod graag aan. Het hoogheemraadschap wil de beleidsontwikkeling met betrekking tot buitendijkse gebieden samen met de provincie oppakken. Het idee is het huidige veiligheidsniveau in bestaande buitendijkse gebieden te handhaven (beschermen wat er is) en eisen te stellen aan nieuwe buitendijkse ontwikkelingen (bijvoorbeeld hoogwatervrij bouwen). Bij nieuwe buitendijkse ontwikkelingen draagt de initiatiefnemer (gemeente, toekomstige bewoners, degenen die profijt hebben) de kosten van het op orde brengen van het veiligheidsniveau, waarna het beheer wordt overgedragen aan het hoogheemraadschap.

Door te voeren wijziging

Toevoegen op pagina 65, 5^e regel van onder: ‘samen met de provincie’ zodat de zin wordt: “Het wil samen met de provincie een actieve rol spelen”

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op de pagina's 65 en 66 staat dat de overheid in principe geen bescherming tegen overstromingen in buitendijkse gebieden wil bieden. Het hoogheemraadschap is echter van mening dat een dergelijke beleidslijn maatschappelijk niet houdbaar is en wil daarom een beleidslijn ontwikkelen met betrekking tot het bouwen in buitendijkse gebieden. Inspreker vindt dit een riskante keuze en schaart zich achter de denklijn van de Deltacommissie. Buitendijkse ontwikkelingen horen wat betreft inspreker gericht te zijn op de ecologie. Inspreker wenst mee te denken over bijvoorbeeld maatregelen om het Markermeer minder slibrijk te maken.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap wil de beleidsontwikkeling met betrekking tot buitendijkse gebieden samen met de provincie oppakken. Het idee is het huidige veiligheidsniveau in bestaande buitendijkse gebieden te handhaven (beschermen wat er is) en eisen te stellen aan nieuwe buitendijkse ontwikkelingen (bijvoorbeeld hoogwatervrij bouwen). Bij nieuwe buitendijkse ontwikkelingen draagt de initiatiefnemer (gemeente, toekomstige bewoners, degenen die profijt hebben) de kosten van het op orde brengen van het veiligheidsniveau, waarna het beheer wordt overgedragen aan het hoogheemraadschap. U stelt dat buitendijkse ontwikkelingen wat u betreft op de ecologie gericht horen te zijn. Ruimtelijke ordeningsvraagstukken liggen bij de algemene democratie (rijk, provincie, gemeenten). Het hoogheemraadschap is als waterbeheerder verantwoordelijk voor en aanspreekbaar op de waterveiligheid en ziet in dat verband voor zichzelf een rol weggelegd om voor de burger duidelijkheid te scheppen over het gegarandeerde veiligheidsniveau.

U wenst mee te denken over maatregelen om het Markermeer minder slibrijk te maken. Hiervoor verwijzen wij u naar Rijkswaterstaat, die beheerder is van het Markermeer. Het slibvrij maken van het Markermeer heeft de aandacht van diverse groeperingen (TMIJ, Toekomstagenda Markermeer-IJmeer, en NMIJ, Natuurlijk Markermeer-IJmeer). Doel is te komen tot een toekomstbestendig ecologisch systeem (TBES). Voor het hoogheemraadschap is vooral de waterkwaliteit en de beschikbaarheid van zoet water van belang. Daar zal te allen tijde aan voldaan moeten worden.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

23.4 Ontwikkelingsperspectief IJsselmeergebied

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker mist met betrekking tot het IJsselmeergebied het ontwikkelingsperspectief van de provincies samen met andere overheden en maatschappelijke organisaties en de aangekondigde Natuurfabriek, waarbij € [redacted] G Rijksgeld voor pilots ecologische optimalisatie wordt ingezet.

Antwoord en conclusie

Er zit momenteel nog veel beweging in het ontwikkelingsperspectief en het laatste woord is daar dan ook nog lang niet gezegd. Het hoogheemraadschap doet mee en draagt bij aan de discussies, maar is niet de leidende partner in dit proces.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

23.5 Watersport

Inspraakreactie [26]

Inspreker vraagt zich af of ervan uitgegaan mag worden dat er bij dijkversterking rekening gehouden wordt met de watersportverenigingen die direct aan de dijk liggen. Wij willen u vragen om de verenigingen vroegtijdig bij de plannen te betrekken.

Antwoord en conclusie

In de procedure van alle dijkversterkingsprojecten worden alle direct belanghebbenden (ondernemers, natuurbeheerders, recreatieve organisaties, etc.) benaderd met het verzoek zitting te nemen in de adviesgroep voor het dijkversterkingsproject. Deze belangengroepen kunnen actief inbreng geven. Daarnaast is er op 12 maart jl. een informatieavond specifiek voor de watersportverenigingen op het traject Edam-Amsterdam gehouden om de plannen en oplossingsrichtingen vroegtijdig in het proces te bespreken.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [26]

Inspreker verzoekt om bij verandering van het waterpeil bij voorhand rekening te houden met geschetste consequenties voor de watersport.

Antwoord en conclusie

Voorafgaand aan een peilwijziging wordt een wettelijke procedure doorlopen. In deze procedure wordt ondermeer een integrale belangenafweging uitgevoerd, waarin de functies en het gebruik van het gebied worden gewogen. Uiteindelijk is de provincie het beslissingsbevoegde gezag. Ook is er altijd een (openbare) inspraakprocedure, waarin er de mogelijkheid is om vanuit uw belang een reactie of bezwaar in te dienen. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [26]

Inspreker vraagt nadrukkelijk te inventariseren wat de voor- en nadelen zijn voor de watersport bij aanpassingen van watergangen.

Antwoord en conclusie

Bij iedere wijziging van en aan watergangen worden belangen afgewogen. In verband met de vaak grote hoeveelheid belangen, kan niet worden uitgesloten dat een belang onbedoeld wordt vergeten. Daarom is het altijd goed om alert te zijn op dergelijke ontwikkelingen. Voor iedere aanpassing aan een watergang gelden eisen en randvoorwaarden. Alle werkzaamheden in en grenzend aan watergangen dienen eerst van een vergunning te zijn voorzien, voordat uitvoering van die werkzaamheden is toegestaan. Deze vergunningen hebben een ter inzagetermijn, waarbinnen het mogelijk is om als belanghebbende bezwaar te maken. De aanvragen voor vergunningen worden gepubliceerd in de huis-aan-huiskranten. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [26]

In het kader van de waterkwaliteit worden vele kilometers natuurvriendelijke oevers aangelegd. Inspreker vraagt aandacht voor de bereikbaarheid van deze oevers voor de watersport. In watergangen waar deze oevers aangelegd worden zijn op een aantal punten aanlegmogelijkheden gewenst en daarmee bereikbaarheid van de walkant. Ook moet de vaarweg breed genoeg blijven.

Antwoord en conclusie

Bij de herinrichting van oevers en waterkeringen (dijken) worden alle belangen in een integrale afwegingsprocedure meegewogen. De landschappelijke waarden maken daarvan onderdeel uit. Er is niet één standaard oplossing voor alle locaties, maar aan de hand van de geldende eisen en randvoorwaarden wordt maatwerk uitgevoerd. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

24 Zwemwater

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker mist in het WBP4 aandacht voor de blauwalgproblematiek.

Antwoord en conclusie

In 2007 zijn voor alle zwemwateren in ons beheersgebied zogenaamde zwemwaterprofielen opgesteld, waarin maatregelen zijn opgenomen tegen bacteriën en blauwalgen. In 2009 wordt een uitvoeringsplan opgesteld en een proef uitgevoerd waarin twee locaties met blauwalgen worden onderzocht volgens een nieuwe landelijke aanpak. Op alle overige zwemwaterlocaties gaat het hoogheemraadschap door met monitoren van blauwalgen en bij dreigende overlast neemt de provincie als bevoegd gezag hiervoor passende maatregelen in overleg met de beheerder.

Door te voeren wijziging

Toevoegen op pagina 44, boven het kopje Grondwater: In 2007 zijn voor alle zwemwateren in het beheersgebied van het hoogheemraadschap zogenaamde zwemwaterprofielen opgesteld, waarin maatregelen zijn opgenomen tegen bacteriën en blauwalgen. In 2009 is een uitvoeringsplan opgesteld en een proef uitgevoerd waarin twee locaties met blauwalgen zijn onderzocht volgens een nieuwe landelijke aanpak. Op alle overige zwemwaterlocaties gaat het hoogheemraadschap door met monitoren van blauwalgen en bij dreigende overlast neemt de provincie als bevoegd gezag hiervoor passende maatregelen in overleg met de beheerder.

Inspraakreactie [36]

Op pagina 34 staat: "In 2015 moet zwemwater tenminste voldoen aan de kwaliteit 'aanvaardbaar'." Inspreker verzoekt hieraan toe te voegen: 'aan het eind van het badseizoen 2015'.

Antwoord en conclusie

De door u voorgestelde tekstwijziging wordt overgenomen in het WBP4.

Door te voeren wijziging

Vervangen 1^e zin op pagina 34 onder Zwemwater door: Aan het eind van het badseizoen 2015 moet zwemwater tenminste voldoen aan de kwaliteit 'aanvaardbaar'.

Inspraakreactie [36]

Op pagina 94 staat: "Maatregelen uit zwemwaterprofielen worden in het uitvoeringsplan verwerkt." Inspreker vraagt het hoogheemraadschap hierbij op te nemen de zin: "De maatregelen voor de zwemwaterpunten zijn uitgevoerd, en in 2015 voldoen deze punten aan de eisen van de Zwemwaterrichtlijn."

Antwoord en conclusie

Het watersysteem is een open systeem en is dus onderhevig aan diverse invloeden. Het hoogheemraadschap streeft de gestelde kwaliteitseisen na, maar kan nooit een bepaalde waterkwaliteit garanderen. Wij kunnen slechts de nodig bevonden

maatregelen uitvoeren. Uiteraard is het behalen van de vereiste waterkwaliteit daarbij het doel.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [28]

Op pagina 35 staat de gemeente Wieringermeer een zwemwaterlocatie heeft in Middenmeer. Inspreker heeft deze niet op het 'netvlies'. In het ontwerp Waterplan 2010-2015 van de Provincie is er ook geen sprake van deze locatie. Inspreker vraagt of ze actie moet ondernemen, omdat voorkomen moet worden dat er een zwemwaterlocatie wordt aangewezen en inspreker genoodzaakt is om hier extra inspanningen te verrichten. [28]

Antwoord en conclusie

De zwemwaterlocatie in Middenmeer, aangegeven op de kaart op pagina 35, komt inderdaad niet voor in de provinciale lijst.

Door te voeren wijziging

Op kaart op pagina 35 wordt de zwemlocatie in Middenmeer verwijderd.

25 Combineren van functies

25.1 Combinaties waterberging

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

De insprekers zijn positief over de fijnmazige oplossingen om wateroverlast te bestrijden. Zij zien kansen om de realisatie van waterberging te combineren met versterking van het landschap en het verbeteren van de ecologie (natuurvriendelijke oevers).

Antwoord en conclusie

Ook het hoogheemraadschap ziet in de aanpak van de wateroverlastproblematiek mogelijkheden om het belang van waterbeheer te combineren met andere doelen. Bij integrale projecten hoort echter ook een integrale financiering.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

25.2 Recreatief medegebruik

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

In het waterbeheersplan is op pagina 40 gesteld dat er in 2014 een Nota recreatief medegebruik wordt opgesteld. De insprekers vinden dat erg laat (volgende bestuursperiode). Is het in de planning tijdig voor het samenstellen van de maatregelenpakketten voor het tweede SGBP?

Antwoord en conclusie

De programmering voor 2014 is bepaald in samenhang met andere werkzaamheden binnen de kerntaken van het hoogheemraadschap. Recreatief medegebruik is geen kerntaak, het belang er van wordt echter wel erkent. Indien het noodzakelijk is om eerder beleid te hebben voor het tweede SGBP, dan wordt de planning aangepast. Er lijkt daarvoor nu geen noodzaak.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

25.3 KRW-maatregelen en recreatie

Inspraakreactie [26]

Om inzichtelijk te maken en aan te geven hoe bij de uitwerking van maatregelen rekening kan worden gehouden met recreatie in de meest brede zin van het woord, draagt inspreker een groslijst voor KRW-maatregelen over. Deze zijn in een overzicht aan de inspraakreactie toegevoegd. Inspreker biedt deze handreiking aan om waar mogelijk kansen voor recreatie te benutten en bedreigingen te voorkomen bij het uitwerken van de maatregelen.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap verspreidt de handreiking intern onder medewerkers die met de uitwerking van KRW-maatregelen zijn belast.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker vindt voor integraal waterbeheer de watergebiedsplanbenadering waardevol (zoals toegepast bij Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht). Zij roept op om deze benadering ook toe te passen in Hollands Noorderkwartier.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap past de watergebiedsplan benadering toe. Het hoogheemraadschap wil dit in de planperiode verder ontwikkelen na evaluatie van het peilbesluitenkader, waarin deze aanpak is verankerd.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

26 Natuur, ecologie en waterparels

26.1 Ecologische doelstelling temperatuur

Inspraakreactie [34, 35]

Insprekers zijn bezorgd over de ecologische doelstelling die de provincie Noord-Holland voor de Zaan heeft gekozen. Voor Schermerboezem-Zuid geldt namelijk een doelstelling van 25°C. Dat is 3°C minder dan de achtergrondtemperatuur waar de landelijke CIW-systematiek voor warmtelozingen mee rekent. De insprekers pleiten voor consistentie tussen Provinciaal Waterplan enerzijds en het Beheerplan voor de Rijkswateren anderzijds. De insprekers vragen om steun voor hun pleidooi richting provincie Noord-Holland om de temperatuur te verruimen op rivieren en kanalen.

Indien in het definitieve beheersplan de ecologische doelstelling voor rivieren en kanalen (GEP) verhoogd wordt naar 28°C, dan verzoeken de insprekers om te bevorderen dat het provinciale Waterplan dit voorbeeld volgt. Voor zover de waarde voor GEP gehandhaafd blijft op 25°C verzoeken de insprekers om, conform het nu voorliggende ontwerp-BPR, een provinciale beleidsdoelstelling te bevorderen van 28°C.

Antwoord en conclusie

Uit onderzoek blijkt dat schade aan het ecosysteem steeds evidenter wordt bij temperaturen verder boven de 25°C. De milieukwaliteitseis volgens het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water (BKMW) voor de meeste watertypen is daarom 25°C als maximumwaarde in de zomer. De wijze van beoordeling laat verder een beperkte overschrijding toe (toetsing op 98 percentiel waarde van de metingen). In normale weerjaren is het halen van de doelstelling in vrijwel alle wateren mogelijk. In uitzonderlijke warme en droge jaren is een overschrijding mogelijk. Dit zal met name voorkomen in rivieren en kanalen die door grensoverschrijdend Rijnwater worden gevoed. Dat betekent dat geen absolute garantie kan worden gegeven dat de doelstelling overal en onder elke omstandigheid kan worden gehaald. In die gevallen zal een beroep worden gedaan op de uitzonderingsmogelijkheden die de KRW biedt. Voor de beoordeling van koelwaterlozingen blijft het bestaande emissiebeleid gehandhaafd.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

26.2 Natuurvriendelijke oever en natuurdoelen

Inspraakreactie [29]

Aanleg en goed onderhoud van natuurvriendelijke oevers kunnen bijdragen aan natuur- en landschapswaarden van het gebied en een bijdrage leveren aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Inspreker wil graag een aanbod doen voor het aanleggen en onderhouden van natuurvriendelijk oevers in hun werkgebied.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is geïnteresseerd in dit aanbod en wil met inspreker verkennen hoe dit aanbod in de vorm van groene en blauwe diensten kan worden vertaald.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker mist maatregelen om in EHS-gebieden het waterbeheer zodanig aan te passen dat de natuurdoelen in 2018 kunnen worden gerealiseerd (Rijksbeleid). Zij vraagt om in het WBP4 inzichtelijk te maken dat de watercondities voor de EHS voor 2018 op orde zijn gebracht.

Antwoord en conclusie

Het water vormt meestal de verbinding tussen de EHS-gebieden. Als zodanig is het water een verbindingszone in de ecologische hoofdstructuur. In het KRW-maatregelenpakket wordt in de komende planperiode 112 km oever natuurvriendelijk ingericht (zie tabel 5.8). Mochten voor de EHS-gebieden nog aanvullende watercondities nodig zijn, dan is het standpunt van het hoogheemraadschap dat dergelijke watercondities door de betreffende beheerder worden aangegeven. Het hoogheemraadschap zal een verzoek voor aanvullende watercondities bij het volgende waterbeheersplan in overweging nemen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

26.3 Ecologische kwaliteit

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

In de tekst staat aangegeven dat de KRW-doelen staan weergegeven in figuur 4.8. Bij figuur 4.8 staat echter dat het gaat om de maatlat macrofauna. Er staat niet bij of het gaat om de huidige situatie, 2015 of 2027. Inspreker mist in het waterbeheersplan een duidelijke presentatie van de huidige ecologische kwaliteit, de kwaliteit in 2015 met uitvoering van het gepresenteerde maatregelenpakket en het doel voor 2027.

Antwoord en conclusie

Figuur 4.8 presenteert inderdaad de beoordeling van waterkwaliteitselement macrofauna. Het macrofaunabeeld vormt een indicator voor alle waterkwaliteitselementen en geeft daarom goed de gemiddelde ecologische (huidige) waterkwaliteit weer. De titel van de figuur wordt daarom aangepast.

Een grafische weergave van de doelen in 2015 en 2027 ontbreekt, wel zijn deze doelen omschreven. In het strategisch doel van hoofdstuk 4.4 staat dat in 2015 acht waterlichamen de ecologische doelstelling hebben bereikt, 38 een klasse zijn verbeterd en twaalf onveranderd zijn gebleven. De grafische weergave van de doelstelling 2015 is niet opgenomen omdat het hoogheemraadschap nog niet kan aangeven op welke locaties verbeteringen gerealiseerd worden. Dat is namelijk afhankelijk van de verschillen in uitvoeringstempo.

De doelen voor 2027 zijn de ecologische normen zoals opgenomen in bijlage 5.5. Het overzicht met de fysisch-chemische kwaliteitselementen is niet correct. De getallen in deze tabel worden nog aangepast. In het Provinciaal Waterplan (dat voor dit onderdeel maatgevend is) staat een juist overzicht. Een grafische weergave voor doel 2027 heeft geen toegevoegde waarde. Het betreft een kaart met alle waterlichamen in de klasse goed ecologisch potentieel.

Er zijn eerder wel kaartweergaven gemaakt van de doelstellingen in 2015 en 2027. Deze zijn om de hiervoor aangegeven redenen niet opgenomen in het waterbeheersplan. Zij zijn opgenomen in de Adviesnota Schoon Water Rijn-West.

Door te voeren wijziging

De titel van figuur 4.8 wordt gewijzigd in 'Huidige situatie ecologische waterkwaliteit 2007'.

De in bijlage 5.5 opgenomen tabel Fysisch-chemische normgetallen wordt gecorrigeerd conform ze worden genoemd in het rapport De haalbaarheid van de GEP-norm voor HHNK (reg.nr. 0826823).

De Adviesnota Schoon Water Rijn-West wordt opgenomen in de literatuurlijst.

26.4 Natura 2000

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Momenteel werken de provincies aan de uitwerking van de Natura 2000-beheerplannen. Inspreker vraagt om de hieruit voortkomende maatregelen mee te nemen bij de uitvoering van de KRW en niet te laten liggen tot na 2015.

Antwoord en conclusie

In het proces om te komen tot doelstellingen en maatregelen is rekening gehouden met de Natura 2000-doelstellingen. Een deel van de maatregelen genoemd in het WBP4 leveren, voor zover bekend, een bijdrage aan de Natura 2000-doelstellingen. Aanvullende maatregelen uit de beheerplannen Natura 2000 worden in het volgende WBP opgenomen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker kan zich niet vinden in het gestelde op pagina 84: "In het Natura 2000-beheerplan wordt in de planperiode onderzocht hoe de brakke Natura 2000-instandhoudingsdoelen kunnen worden gecombineerd met de autonome verzoeting van het gebied." De Natura 2000-doelen moeten volgens inspreker leidend zijn. Zij vraagt om de verbrakingsmaatregelen op te nemen in het KRW-maatregelenpakket, ten minste voor Polder Westzaan en enkele natuurgebieden in Laag Holland. Inspreker stelt dat het huidige waterbeheer, gebaseerd op de 'zoete strategie', onvoldoende effectief is. Verbrakking is voor sommige gebieden een effectievere manier om de hypertrofiering van het water terug te dringen. Daarmee stelt inspreker dat verbrakking derhalve niet alleen een doel is, maar ook een oplossing.

Antwoord en conclusie

Voor het hoogheemraadschap is de autonome verzoeting leidend. In 2027 zijn daardoor alle wateren in het veenweidegebied zoet geworden. Dat is een niet omkeerbaar en geleidelijk proces door de aanleg van de Afsluitdijk in 1932. Ten behoeve van het peilbeheer wordt zoet Markermeerwater aangevoerd. Aanwezige brakke natuur zijn relictten in een gebied met een overheersende zoetwater omgeving. Omdat het hoogheemraadschap een partner is in de beheerplannen Natura 2000, gaat het hoogheemraadschap onderzoeken hoe de brakke Natura 2000-

instandhoudingdoelstellingen gecombineerd kunnen worden met de autonome verzoeting.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

26.5 Verbrakking Westzaan

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker stelt voor om het verbrakkingsproject Westzaan toe te voegen aan bijlage 5.7 'Maatregelen in uitvoering'.

Antwoord en conclusie

Dit project wordt niet toegevoegd, omdat bijlage 5.7 een overzicht geeft met maatregelen die in uitvoering zijn. Verbrakkingsproject Westzaan bevindt zich nog in de voorbereidende planvormende fase.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op pagina 88 wordt gesteld dat in beschermde gebieden de waterkwaliteit in 2015 op orde moet zijn conform de KRW-norm. De KRW vraagt in artikel 4.1c en 4.2 om voor 'beschermde gebieden' te bepalen wat de scherpste doelen zijn in de vergelijking tussen de KRW-doelafleiding en de doelstellingen van de betreffende andere communautaire regelgeving. Art. 11.3 vraagt om maatregelenprogramma's 'met inbegrip van (basis)maatregelen' die krachtens de Vogel- en Habitatrichtlijn vereist zijn. Inspreker vraagt het hoogheemraadschap uit te gaan van de scherpste doelen.

Op pagina 89 wordt gesteld dat voor de beheerplannen van Natura 2000 de ecologische doelstellingen KRW richtinggevend zijn. Dit komt niet overeen met bovenstaande artikelen uit de KRW. De scherpste doelstelling geldt. Inspreker vraagt de tekst aan te passen.

Antwoord en conclusie

Op het moment van het vervaardigen van het WBP4 waren de doelstellingen voor de Natura 2000-gebieden nog niet bekend. Er is daarom op dit moment nog geen scherpe doelstelling voor deze beschermde gebieden. Die worden gemaakt in de beheerplannen voor deze gebieden. Omdat er wel KRW-doelstellingen zijn, zijn die nu richtinggevend voor de Natura 2000-gebieden. In de beheerplannen kan geconcludeerd worden dat er scherpere doelstellingen moeten gaan gelden. Die scherpere doelstellingen worden vervolgens in het volgende waterbeheersplan verwerkt.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

26.6 Waterparels

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker is verheugd dat maatregelen in Natura 2000-gebied of waar een waterparel ligt voorrang krijgen (pagina 91). Zij vraagt dit zichtbaar te maken. In veel Natura 2000-gebieden worden maatregelen uitgesteld tot na 2015. Als het gaat om waterparels is het nog onduidelijk welke maatregelen tot 2015 worden genomen.

Antwoord en conclusie

De regel die u citeert is een criterium om te komen tot een keuze van maatregelen. Ten tijde van het opstellen van het KRW-maatregelpakket waren nog onvoldoende de locaties van waterparels bekend. Zoals de inspreker aangeeft is het nog onduidelijk welke maatregelen in waterparels worden genomen. Het is dan ook nog niet mogelijk om deze zichtbaar te maken.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker wenst betrokken te worden bij de verdere uitwerking van doelen en maatregelen voor de waterparels. Verder mist zij een aantal waterparels.

Antwoord en conclusie

Bij het op orde brengen en houden van waterparels werken provincie en hoogheemraadschap samen. Over de uitvoering van het beleid wordt jaarlijks gerapporteerd. Inspreker wordt in voorkomende gevallen betrokken bij de verdere uitwerking.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Het lijkt er op dat het strategische doel voor 2015 als het gaat om de ecologische doelstelling zich beperkt tot de waterlichamen. Inspreker vraagt om een strategische doelstelling voor de waterparels op te nemen (d.w.z. in xx aantal waterparels is waterkwaliteit verbeterd).

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap heeft de KRW-normering en doelstellingen ook gehanteerd voor het overige water. De waterparels maken daarvan onderdeel uit. De provincie heeft de waterparels aangewezen en een strategisch doel daarvoor opgenomen in het Waterplan.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [35]

Met betrekking tot hoofdstuk 3.1.2 Facilitering van gebruiksfuncties en het kopje Waterparels dringt inspreker er op aan eerst een inschatting te maken van de kostenconsequenties van dergelijke 'onschuldig ogende beleidsvoornemens' alvorens deze definitief vast te stellen.

Antwoord en conclusie

Wanneer maatregelen voor het op orde brengen of houden van waterparels nodig zijn zullen altijd eerst de kosten in beeld worden gebracht. Het hoogheemraadschap heeft bij de provincie aangegeven tot een maximum van 40% te willen bijdragen aan de kosten. Dit is een inschatting van het waterkwaliteitsdeel van het op orde houden van de waterparels en behoort tot de kerntaak van het hoogheemraadschap.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

26.7 Ecologische normen

Inspraakreactie [19]

In tegenstelling tot de Nitraatrichtlijn (duidelijke cijfers <50 mg Nitraat in grondwater) is de KRW nogal vaag. Wat is goede waterkwaliteit of een goede ecologische toestand. We moeten ons beperken tot Europese regelgeving (nitraatactieprogramma's) en GWB-beleid. Hier is al een geweldige slag geleverd zowel in kwantiteit als kwaliteit van toediening. Aanvullende eisen in het waterbeheersplan vindt de inspreker ongewenst.

Antwoord en conclusie

De KRW is leidend en stelt eisen. In bijlage 5.5 zijn de ecologische KRW normen voor alle wateren van het hoogheemraadschap opgenomen. De wateren zijn opgedeeld in waterlichamen en zijn naar watertype gesorteerd (bijlage 5.6). Voor elk watertype geldt een norm, niet elk water is hetzelfde. Een water in een duingebied heeft een andere ecologische samenstelling dan water in een veenweidegebied. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

26.8 Uitvoeringsprogramma KRW

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Onder Uitvoeringsprogramma is op pagina 91 opgenomen: "Lokale maatregelen voor terugdringen van de voedselrijkdom worden doorgeschoven tot na 2015. De belangrijkste verbeteringen zijn te verwachten van generieke (beleids)maatregelen." Inspreker vindt dit niet terecht, zeker niet daar waar voedselrijkdom van grote invloed is op Natura 2000-gebieden, overige EHS en waterparels. Daar waar effectgerichte maatregelen of maatregelen in de ruimtelijke ordening kunnen bijdragen aan het terugdringen van de voedselrijkdom is dat niet afhankelijk van generiek beleid.

Antwoord en conclusie

In het regionale en landelijk KRW proces is voor de reductie van de nutriënten gekozen voor generiek beleid boven lokaal beleid. Generiek beleid geldt voor iedereen. Het lokale beleid geldt meestal niet voor iedereen en heeft vaak het karakter van vrijwilligheid. Beleid dat voor iedereen geldt heeft in deze eerste fase van de implementatie van de KRW zwaar meegewogen vanwege het *level playing field principe*. Dat principe zorgt er voor dat alle ondernemers in de EU een gelijke economische uitgangspositie hebben en behouden.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op pagina 91 staat dat maatregelen waarvoor geen grondaankopen nodig zijn voorrang krijgen. Inspreker hoopt niet dat maatregelen die zeer effectief zijn, door dit criterium op de lange baan worden geschoven.

Antwoord en conclusie

Maatregelen die zeer effectief zijn worden niet door dit criterium geremd. Wel kan het zo zijn dat zeer effectieve maatregelen pas worden uitgevoerd na 2015. Het criterium 'maatregelen waarvoor geen grondaankoop nodig zijn' is een middel geweest om tot

een keuze van maatregelen te komen. De praktijk leert dat grondverwerving een factor is die de voortgang van een project belemmert. Daarom is nu voorrang gegeven aan die effectieve maatregelen waarvoor geen grondaankoop nodig is. Deze maatregelen kunnen namelijk direct worden uitgevoerd (nadat de nodige aanlegvergunningen zijn verstrekt).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Figuur 4.2 met grondgebruiksklassen op pagina 71 is niet correct. Grote natuurgebieden zijn weergegeven als 'grasland' zonder verwijzing naar hun hoofdfunctie natuur. Wij verzoeken u voor alle eigendommen van natuurorganisaties het grondgebruik 'natuur' op te nemen. Het wateroverlastcriterium voor het grondgebruik 'natuur' is maatwerk en kan in overleg met natuurorganisaties worden uitgewerkt.

Antwoord en conclusie

De figuur is inderdaad niet correct. Het hoogheemraadschap hanteert bij de bestrijding van wateroverlast een viertal beschermingsklassen, zoals aangegeven in tabel 4.1 van het waterbeheersplan. Figuur 4.2 dient per locatie de beschermingsklasse aan te geven. Nu zijn in de figuur 13 grondgebruiksklassen aangegeven, dat moeten de 4 beschermingsklassen tegen wateroverlast zijn. Daarbij wordt echter geen onderscheid gemaakt tussen grasland en natuur. Beide functies hebben een zelfde beschermingsklasse tegen wateroverlast.

Door te voeren wijziging

Figuur 4.2 wordt aangepast.

Inspraakreactie [19]

Het opnieuw laten meanderen van watergangen is vanuit landbouwkundig gebruik niet gewenst. We verzoeken u het meanderen te heroverwegen en zoveel mogelijk te beperken.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap is op voorhand niet voornemens om watergangen te laten meanderen, wanneer daar vanuit historisch perspectief geen aanleiding voor is. Deze optie zal hooguit langs de duinrand in het duinrellen gebied worden overwogen. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

27 Regionale verdringingsreeksen

27.1 Regionale verdringingsreeks

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op pagina 80 wordt aangegeven dat de gebiedsgerichte droogtestudie van het hoogheemraadschap uit 2007 een andere prioritering in de verdringingsreeks heeft opgeleverd dan de door de provincie in 2008 vastgestelde verdringingsreeks. De tekst is onduidelijk over de vraag of het hoogheemraadschap de eigen prioritering kan handhaven. Inspreker vraagt duidelijkheid te scheppen over de definitieve koers.

Antwoord en conclusie

In de tekst op pagina 80 staat tevens dat een voorstel voor aanpassing van de regionale verdringingsreeks IJsselmeergebied is gedaan aan het Regionaal Droogteoverleg. Medio 2009 is de verdringingsreeks in het verdrogingsoverleg Noord-Nederland opnieuw vastgesteld. Het voorstel van het hoogheemraadschap is hierin niet overgenomen. Overigens moet deze verdringingsreeks ook nog door de provincie worden vastgesteld.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [35]

Met betrekking tot hoofdstuk 4.3 Watertekort stelt de inspreker dat het industriebelang in het waterkwantiteitsbeheer volwaardig moet worden meegewogen om de positie van het bedrijfsleven in de regio te versterken. Inspreker verzoekt, gelet op het belang van water voor de industrie, er bij de provincie op aan te dringen in de tabel op pagina 79 (Regionale verdringingsreeks IJsselmeergebied) de industrie op te nemen.

Antwoord en conclusie

De nieuwe Regionale verdringingsreeks IJsselmeergebied is medio 2009 vastgesteld in het droogteoverleg Noord-Nederland. In deze verdringingsreeks is nog geen industrie opgenomen. Indien binnen de regio Noord-Nederland weer een nieuwe verdringingsreeks wordt afgesproken wordt voor het gebied van het hoogheemraadschap opnieuw een afweging gemaakt. Daarbij wordt de inspreker betrokken.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [7]

Veranderingen in klimaat met de consequenties hiervan voor de zoetwatervoorziening zijn middels onderzoek van het hoogheemraadschap in 2007 inzichtelijk gemaakt. De resultaten van het onderzoek van 2007 zijn inspreker niet bekend. Inspreker wenst hier inzicht in te krijgen en ook intensief bij het opstellen van een uitvoeringsprogramma te worden betrokken.

Antwoord en conclusie

In 2007 is een studie uitgevoerd naar het Watertekort in het beheersgebied van het hoogheemraadschap. Het onderzoek geeft aan wat de waterbehoefte is in de verdringingsreeks. Deze verdringingsreeks geeft de globale waterbehoefte aan per

functie. In de planperiode van het WBP4 wordt een vervolgonderzoek uitgevoerd waarbij het belang en de urgentie van maatregelen ter beperking van schade eveneens aan bod komen. Vervolgens wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Bij dit traject zullen diverse belanghebbenden, waaronder inspreker, worden betrokken. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Op pagina 82 staat onder het kopje 'De verdere uitwerking van het beleid' een opsomming van a t/m e. Inspreker vraagt of dit rijtje een voorkeursvolgorde in zich heeft.

Antwoord en conclusie

Dit is een rijtje met punten waaraan in de beleidsontwikkeling aandacht wordt besteed. Er zit geen voorkeursvolgorde in. De voorkeursvolgorde is verwoord in tabel 4.4 op pagina 79. Deze volgorde vertoont wel grote overeenkomst de punten op pagina 82. Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [35]

Inspreker verzoekt in hoofdstuk 4.3 Watertekort en op pagina 83 onder Monitoring en rapportage het belang van de industrie te vermelden en in de tekst over het belang van het bedrijfsleven alsnog positieve passages op te nemen.

Antwoord en conclusie

Het belang van de industrie valt onder de schade aan de functies.

Door te voeren wijziging

Toevoegen op pagina 83, hoofdstuk 4.3.4 Monitoring en rapportage, 3^e bolletje, tussen de haakjes: 'industrie'.

Inspraakreactie [36]

Op pagina 79 staat: "De provincie heeft in 2008 de regionale verdringingsreeks vastgesteld [37] en daarmee aangegeven welke functies bij watertekort voorrang krijgen bij de zoetwateraanvoer." Dit is volgens inspreker niet juist. De verdringingsreeks Noord-Nederland is nog niet door de provincie vastgesteld, vanwege het ontbreken van een breed bestuurlijk draagvlak voor een ambtelijk concept. Bovendien ontbraken de juiste onderbouwing en de communicatie met belangen (beide inmiddels opgelost).

Antwoord en conclusie

Dat klopt.

Door te voeren wijziging

Verwijderen, de zin op pagina 79: De provincie heeft in 2008 de regionale verdringingsreeks vastgesteld [37] en daarmee aangegeven welke functies bij watertekort voorrang krijgen bij de zoetwateraanvoer.

Inspraakreactie [36]

Literatuurverwijzing 37 naar de regionale verdringingsreeks Noord-Holland is fout; dit rapport of besluit bestaat niet. Wel is de verdringingsreeks Amstelland vastgesteld, maar die geldt niet voor het hoogheemraadschap.

Antwoord en conclusie

De literatuurverwijzing wordt verwijderd.

Door te voeren wijziging

Literatuurverwijzing 37 op pagina 104 verwijderen.

Inspraakreactie [35]

De inspreker mist onder hoofdstuk 3.1 Integraal beheer van het watersysteem aandacht voor het bedrijfsleven. Inspreker stelt voor hier enige concrete passages aan te wijden.

Antwoord en conclusie

Om het bedrijfsleven een nadrukkelijker plaats binnen het waterbeheer van het hoogheemraadschap te geven wordt in de planperiode een functiefaciliteringskaart voor de industriële functies en bedrijfsleven opgesteld. Bij het opstellen van deze kaart worden belanghebbenden betrokken.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [35]

Inspreker is van mening dat het definitieve WBP4 bij de uitvoering zeker ook expliciete aandacht aan het bedrijfsleven dient te besteden. Inspreker mist een zinsnede waarin tot uitdrukking komt dat een goed werkend watersysteem de basis is voor economische voorspoed en een hoge belevingswaarde van de omgeving en dat omgekeerd een gezonde economie een belangrijke voorwaarde is om het waterbeheer goed te kunnen uitvoeren. Het hoogheemraadschap wordt daarom verzocht de tekst in hoofdstuk 1.4 Doelen voor de planperiode en 1.5 Uitgangspunten aan te passen, in die zin dat ook de betekenis van het water voor het bedrijfsleven nadrukkelijker wordt genoemd.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap wil hierover geen misverstanden laten bestaan. In WBP3 is hieraan een passage gewijd. Het voorstel is deze passage ook in WBP4 op te nemen.

Door te voeren wijziging

Toevoegen de volgende tekst uit hoofdstuk 2.1.2 van het WBP3 (op p. 118 na de tekst onder het kopje 'Faciliterende taak'): Een goed werkend, gezond watersysteem is de basis voor economische voorspoed en een hoge belevingswaarde van onze omgeving. Omgekeerd is een gezonde economie een belangrijke voorwaarde om het waterbeheer goed te kunnen uitvoeren. In de praktijk blijkt echter dat niet elke functie op de meest gunstige plek ligt - vanuit het waterbeheer gezien. Nieuwe functies kunnen ook niet altijd zonder meer worden ingepast; soms zijn er zeer hoge inrichtings- en beheerskosten aan verbonden, die doorwerken in de beheer- en onderhoudskosten van de waterbeheerder.

Inspraakreactie [35]

Inspreker adviseert een functiefaciliteringskaart voor het bedrijfsleven op de nemen in bijlage 5.11.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap gaat de functiefaciliteringskaarten verder ontwikkelen. Het voornemen is in de planperiode ook een functiefaciliteringskaart te maken voor de industrie/het bedrijfsleven.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

27.2 Koelwater

Inspraakreactie [34, 35]

Met betrekking tot hoofdstuk 3.2.3 Directe lozingen en de verkenning over de gevolgen van het opwarmen van het oppervlaktewater pleit inspreker ervoor om de koelwater gebruikende bedrijven actief in de verkenning te betrekken. Inspreker wijst met nadruk het beperken van koelwatergebruik af.

Antwoord en conclusie

Bij opwarming wordt uitgegaan van landelijke normen, deze worden in het plan verwoord. Het hoogheemraadschap gaat niet extra doorspoelen om een grotere warmtebelasting mogelijk te maken. Dit is strijdig met diverse uitgangspunten van het plan, zoals verwoord in hoofdstuk 1.5.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

28 Functiefaciliteringskaarten

Inspraakreactie [10, 12]

Inspreker heeft bezwaar tegen de benaming ‘functiefacilitering landbouw’ op de pagina’s 115 ev. en 121.

Antwoord en conclusie

De term functiefaciliteringskaart is gekozen omdat daarmee het beste wordt weergegeven wat de bedoeling van de kaart is. Met deze kaart wordt aangegeven waar een functie makkelijker of moeilijker door het hoogheemraadschap kan worden gefaciliteerd. Dat gebeurt op basis van een aantal voor de functie belangrijke criteria. Dat kan voor de functie landbouw in het algemeen, maar ook meer specifiek voor akkerbouw, bollenteelt, etc. of bijvoorbeeld nog specifieker voor hyacintenteelt. De kaarten zijn in ontwikkeling en moeten een nuttig instrument worden voor de inbreng van het hoogheemraadschap bij de ruimtelijke ordening en de ruimtelijke ontwikkelingen (wateradvies).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [17, 20, 27, 37]

Inspreker is van mening dat gronden op de functiefaciliteringskaart landbouw ten onrechte de functie ‘marginaal grasland met nevenfunctie natuur’ hebben gekregen. Inspreker verzoekt het hoogheemraadschap dit te wijzigen in ‘grasland/veeteelt’.

Antwoord en conclusie

Functiefaciliteringskaarten geven niet de voorkeuren van het hoogheemraadschap voor een bepaalde functie weer, maar waar het hoogheemraadschap tegen de maatschappelijk laagste kosten de functie faciliteert. De aanduidingen op de functiefaciliteringskaart voor de landbouw op pagina 121 geven dus aan waar het hoogheemraadschap een bepaalde functie het makkelijkst kan faciliteren. In de veenweidegebieden is dat de gebruiksfunctie marginaal grasland en nevenfunctie natuur. Elke andere functie vraagt om extra inspanningen van het hoogheemraadschap. Daarmee is nog niet gezegd dat het hoogheemraadschap die extra inspanningen niet wil leveren. De functiefacilitering door het hoogheemraadschap in het veenweidegebied is in overeenstemming met het provinciale en landelijke beleid dienaangaande.

De aanwijzing van gebruiksfuncties gebeurt overigens niet door het hoogheemraadschap, maar door de provincie of de gemeente in een structuurvisie of bestemmingsplan. De term marginaal is echter ten onrechte hier geplaatst. Het betreft “grasland met nevenfunctie natuur”

Door te voeren wijziging

Het woord “marginaal “ in de functieomschrijving “marginaal grasland met nevenfunctie natuur” op de functiefaciliteringskaart op p. 121 komt te vervallen.

Inspraakreactie [21, 22]

Op pagina 121 op de functiefaciliteringskaart landbouw is de Schagerkogge groen gekleurd, dit zou oranje moeten zijn in verband met de reizende bollenkraam.

Antwoord en conclusie

De aanduidingen op de functiefaciliteringskaart voor de landbouw geven aan waar het hoogheemraadschap een bepaalde functie het makkelijkst kan faciliteren. In West-Friesland is dat de gebruiksfunctie grasland/veeteelt. Elke andere functie vraagt om extra inspanningen van het hoogheemraadschap. Daarmee is nog niet gezegd dat het hoogheemraadschap die extra inspanningen niet wil leveren of al reeds levert. Functiefaciliteringskaarten geven niet de voorkeuren van het hoogheemraadschap voor een bepaalde functie, maar waar het hoogheemraadschap tegen de maatschappelijk laagste kosten de functie faciliteert.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [7]

In bijlage 5.11 is de zogenaamde functiefaciliteringskaart opgenomen. Deze kaart zou de basis moeten zijn voor een nadere uitwerking. Inspreker is van mening dat juist deze belangrijke kaart een foutief beeld geeft van de werkelijkheid. Het landbouwkundig gebruik is flexibeler en meer gedifferentieerd dan op deze kaart is weergegeven. Inspreker pleit er daarom voor om middels gedegen onderzoek het huidig grondgebruik vast te stellen. De flexibiliteit in grondgebruik moet daarbij worden gerespecteerd. Tevens moet het duidelijk zijn dat de kaart alleen mag worden toegepast op nieuwe functies en geen invloed mag hebben op bestaand grondgebruik.

Antwoord en conclusie

Voor verdere uitwerking van functiefacilitering zal gebruik worden gemaakt van de meest recente informatie die beschikbaar is. Inspreker zal bij dit project worden betrokken en in de gelegenheid worden gesteld om informatie in te brengen. Er zal echter altijd enige mate van onzekerheid zijn, al was het maar (zoals inspreker zelf ook opmerkt) omdat het grondgebruik niet statisch is. Dat neemt niet weg dat er keuzes kunnen worden gemaakt voor facilitering in de toekomst.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

29 Financiën en doelen

Inspraakreactie [21, 22, 31, 35, 36]

In het WBP4 ontbreekt een financiële paragraaf. Inspreker verzoekt deze alsnog in het plan op te nemen.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap zal alsnog een financiële paragraaf in het WBP4 opnemen.

Door te voeren wijziging

Er wordt een financiële paragraaf in het WBP4 opgenomen, in hoofdstuk 1.7. Deze is als bijlage aan deze nota toegevoegd.

Inspraakreactie [34]

Inspreker vindt het van groot belang dat het hoogheemraadschap, in het kader van de Kaderrichtlijn Water, doelen stelt die al in 2015 haalbaar zijn. Doelen die in 2015 niet kunnen worden behaald, moeten worden aangepast. Indien op voorhand vaststaat dat de doelen niet op een kosteneffectieve wijze kunnen worden behaald, moet al voor de komende planperiode gekozen worden voor doelverlaging.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap volgt de lijn die landelijk is vastgesteld. De aanvraag van doelverlaging voor 2015 is nog niet mogelijk, tenzij dit heel goed kan worden onderbouwd. Een te haastige en slecht onderbouwde aanvraag hiertoe verlaagt de kans op verlaging op de langere termijn.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [35]

Inspreker mist het uitgangspunt dat het waterbeheer betaalbaar/haalbaar moet zijn en stelt daarom voor dit uitgangspunt als een van de eerste punten in de rij van 10 uitgangspunten op pagina 19 en 20 te noemen.

Antwoord en conclusie

Dit uitgangspunt is voor het hoogheemraadschap zo vanzelfsprekend dat het niet nodig geacht werd dit op te nemen in het WBP4. Haalbaarheid en betaalbaarheid is een van de centrale uitgangspunten voor het hoogheemraadschap, die voor al het beleid geldt (niet alleen voor het WBP4).

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [35]

Inspreker heeft inzake de Kaderrichtlijn Water geen behoefte aan extra Noord-Hollandse ambities. Het oplossen van waterproblemen die ontstaan door veranderingen in het watersysteem brengen over het algemeen grote kosten met zich mee. Dat betekent dat de burgers en het bedrijfsleven in Noord-Holland alert moeten zijn op het 'meeliften van andere beleidsdoelen', waarbij de rekening op het waterbeheer wordt afgewenteld.

Antwoord en conclusie

Het hoogheemraadschap heeft doelen uitgewerkt volgens de landelijke en Europese kaders. Er is daarbij niet uitgegaan van extra hoge ambities.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [15, 15b, 15c]

Inspreker vraagt wat de kosten zijn en of de financiering is veiliggesteld van de Overige maatregelen uit bijlage 5.9.

Antwoord en conclusie

De kosten van de resultaatverplichte en de overige maatregelen (bijlagen 5.8 en 5.9) bedragen tezamen circa € [REDACTED] G. De financiering is in zoverre veiliggesteld dat de kosten van het KRW maatregelenpakket opgenomen zijn in het Meerjarenplan 2009-2012 van het hoogheemraadschap.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

30 Uitwerking WBP4

Inspraakreactie [25, 32, 33]

Inspreker formuleert in zijn reactie vele wensen en eisen die pas bij de verdere uitwerking van onderdelen van het WBP4 aan de orde (kunnen) komen. Onderwerpen zijn o.m. gedwongen gronden inleveren/verkoop, de (financiële) gevolgen van de aanleg van spuit- en bemestingsvrije bufferstroken, de (financiële) gevolgen van waterberging, (de effecten van) aanvullende maatregelen met betrekking tot het mestbeleid.

Antwoord en conclusie

Wij hebben kennis genomen van de wensen en eisen die u in uw reactie heeft verwoord. Voor zover er in deze nota van inspraak niet op deze wensen en eisen is ingegaan, betreft het zaken die pas aan de orde komen bij de verdere uitwerking van (onderdelen van) het WBP4. Bij de verdere uitwerking van de betreffende onderwerpen kunt u uw wensen en eisen (voor zover ze niet al worden meegenomen) natuurlijk weer bij ons indienen.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

Inspraakreactie [25, 30, 32, 33]

Inspreker merkt op dat vele veranderingen nog door het hoogheemraadschap moeten worden ingetekend en ingevuld. Dit leidt tot grote onzekerheden, die de bedrijfsvoering van inspreker direct of indirect zullen treffen.

Antwoord en conclusie

De veranderingen die het hoogheemraadschap nog gaat invullen en intekenen worden voor implementatie eerst met de belanghebbenden besproken, zodat kan worden nagegaan wat er nodig is om de gestelde doelen te bereiken. Steeds zal gezocht worden naar de beste oplossing in samenwerking met de omgeving. Dat kan ook betekenen dat er een nadeelcompensatie wordt uitgekeerd, of andere oplossingen worden gezocht.

Deze inspraakreactie leidt niet tot wijzigingen in het ontwerpplan.

31 Bijlagen

31.1 Financiële paragraaf

In het WBP4 zijn de doelstellingen voor de periode 2010-2015 beschreven voor de drie kerntaken: veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water. Er is daarbij een onderscheid gemaakt tussen beheer (hoofdstuk 3) en programma's (hoofdstuk 4).

Om de ambities van het hoogheemraadschap waar te maken zijn de benodigde budgetten voor de planperiode geraamd. Onzekerheid bij deze bedragen zijn de marges van de ramingen en de spreiding over de jaren. Hoe verder in de planperiode hoe groter de onzekerheid wordt. De daadwerkelijke uitvoering en de daarmee samenhangende kosten worden jaarlijks vastgesteld bij de behandeling van de begroting en het meerjarenplan. Jaarlijks is er daarmee een afwegingsmoment waarbij gekeken wordt naar prioritering, fasering, doelmatigheid en haalbaarheid van de uit te voeren activiteiten.

In juni 2009 is door het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap gekozen voor een belasting stijging van gemiddeld 4% in de komende jaren. Dit impliceert een focus op kosten beheersing en het stellen van prioriteiten om het ambitieniveau zoveel mogelijk in stand te kunnen houden. Een gedetailleerde uitwerking is opgenomen in het meerjarenplan dat jaarlijks wordt bijgesteld en kaderstellend is voor de begroting.

Benodigde budgetten voor de programma's in de periode 2010-2015 (x € G)

Waterveiligheid (HWBP)		
Wateroverlastbestrijding (incl. reg. keringen)		
Watertekort (voldoende water, incl. gemalen)		G
Waterkwaliteit (KRW)		
Waterketen (rwzi's)		

Beheerkosten in de periode 2010-2015 (x € G)

Beheer van keringen		
Beheer watersysteem		
Beheer waterketen		G
Crisisbeheersing		
Monitoring watersysteem		

Financiering van maatregelen

De maatregelen waarvan de uitvoering is gepland in de periode 2010—2015, zijn, voor een deel, nog onderwerp van bestuurlijke besluitvorming. Hierbij speelt ook de verdeling van de kosten en de mogelijkheden voor dekking van deze kosten een rol. Wanneer blijkt dat onvoldoende middelen beschikbaar kunnen worden gemaakt, kan uitstel van bepaalde maatregelen naar de periode na 2015 noodzakelijk zijn.

Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de uitvoering van de in het WBP4 genoemde maatregelen. Dat betekent niet dat het hoogheemraadschap ook de volledige kosten moet financieren. Zo worden de kosten voor de waterveiligheid binnen het hoogwaterbeschermingsprogramma voor 100% gefinancierd door het Rijk op basis van werkelijk gemaakte kosten.

Voor de wateroverlast bestrijding is bij het vaststellen van de uitgangspunten gesteld dat het totale pakket aan maatregelen € [redacted] G kost. Het hoogheemraadschap heeft besloten hiervoor € [redacted] G beschikbaar te stellen. Met de provincie is een convenant afgesloten waarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid is neergelegd en waarbij is afgesproken dat de bestrijding van de wateroverlast zoveel mogelijk meegenomen wordt met de ILG1 doelen. Voor de waterketen geldt dat de samenwerking in de waterketen met gemeenten wordt geïntensiveerd. Met de gemeenten in het beheersgebied worden afvalwaterakkoorden afgesloten waarin afspraken worden gemaakt over de waterketen. Uitgangspunt hierbij is doelmatigheid en de laagste maatschappelijke kosten voor de hele keten.

31.2 Tabel fysisch-chemische kwaliteitselementen.

Deze tabel komt in de plaats van de tabel op pagina 106.

Watertype	K/S ¹	Fysisch-chemische kwaliteitselementen						
		P	N	Cl	O	pH	doorzicht	temp
		[mgP/l]	[mgN/l]	[mgCl/l]	[%]	[-]	[m]	[°C]
M1a: zoete sloten, gebufferd	K	<= 0,22	<=2,4	<=150	35-120	5,5-8,5	-	<=25
M3: gebufferde (regionale) kanalen	K	<=0,15	<=2,8	<=300	40-120	5,5-8,5	>=0,65	<=25
M6b: grote ondiepe kanalen met scheepvaart	K	<=0,25	<=3,8	<=300	40-120	5,5-8,5	>=0,65	<=25
M7b: grote diepe kanalen met scheepvaart	K	<=0,25	<=3,8	<=300	40-120	5,5-8,5	>=0,65	<=25
M10: laagveenvaarten en kanalen	K	<=0,15	<=2,8	<=300	40-120	5,5-8	>=0,65	<=25
M14: grote ondiepe gebufferde plassen	S	<=0,09	<=1,3	<=200	60-120	5,5-8,5	>=0,9	<=25
M14: grote ondiepe gebufferde plassen	K	<=0,09	<=1,3	<=200	60-120	5,5-8,5	>=0,9	<=25
M20: matig grote gebufferde plassen	K	<=0,1	<=1,1	<=200	60-120	6,5-8,5	>=1,7	<=25
M30: zwak brakke wateren	K	<=0,22	<=1,8	<=300-3000	60-120	6-9	>=0,9	<=25
M31: matig brakke wateren	K	<=0,22	<=2,9	<=3000-10000	60-120	7,5-9	>=0,9	<=25

¹ K=Kunstmatig S=Sterk veranderd

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Waterbeheersplan 2010-2015

Nota van wijziging

Registratienummer

09.23038

Datum

14 oktober 2009

Versie

1.0

Status

Definitief

Afdeling

Beleid&Onderzoek

1 Inleiding

De Nota van wijziging van het Waterbeheersplan 2010-2015 is gekoppeld aan de Nota van inspraak. Alle wijzigingen voortgekomen uit de Nota van inspraak zijn in deze nota verwerkt.

Bij het tot stand komen van de waterplannen van alle overheden (Rijk, provincie, waterschap) zijn verschillende afstemmingsafspraken gemaakt. Niet alleen op het gebied van de Kaderrichtlijn Water (KRW), maar ook over andere thema's. Ook deze zijn in deze nota verwerkt net als opmerkingen afkomstig uit de interne organisatie.

2 Leeswijzer

De Nota van wijziging is vormgegeven als een tabel. In de eerste kolom wordt aangegeven waar de wijziging wordt doorgevoerd. Hierbij is het basisdocument waarnaar wordt verwezen het 'Ontwerp Waterbeheersplan 2010-2015'.

In de tweede kolom staat aangegeven waarop de wijziging is gebaseerd. Dit is in de meeste gevallen op basis van de inspraakreacties. Daarbij staat aangegeven van welke inspreker(s) de reactie afkomstig is én een verwijzing naar het hoofdstuk in de Nota van inspraak. Een wijziging kan ook worden gemaakt op basis van afstemmingsafspraken, dit staat apart vermeld. Als laatste kan een wijziging worden doorgevoerd op basis van interne reacties. Dan staat in de tweede kolom vermeld [intern] met daarachter de inhoud van de reactie.

In de laatste kolom staat vermeld welke verandering daadwerkelijk in het 'Waterbeheersplan 2010-2015' wordt doorgevoerd. Dit kan betrekking hebben op de tekst, de tabellen of het kaartmateriaal.

3 Wijzigingen

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
Algemeen	[intern] [21], [22], Nederlandse Melkveehouders Vakbond [31], Kamer van Koophandel Noordwest-Holland [35], Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van Inspraak, Financiën en doelen.	Invoegen financiële paragraaf in hoofdstuk 1.7. De tekst van deze paragraaf is als bijlage bij deze nota gevoegd.
Algemeen	[intern] Er ontbreekt een kaartje van het watersysteem (boezemsystemen en grove lijnen hoofdsysteem).	Invoegen kaart met het watersysteem.
Algemeen	[intern] Op 17 juni 2009 heeft het bestuur van het hoogheemraadschap het Meerjarenplan 2010-2013 vastgesteld. De daarin doorgevoerde temporisering van een aantal programma's leidt tot aanpassing van het WBP4.	Strategisch doel wateroverlastbestrijding: In 2017 voldoet het watersysteem aan de normen voor wateroverlast In 2015 voldoen de belangrijkste genormeerde regionale waterkeringen aan de veiligheidsnorm. In 2020 alle regionale keringen op orde. Strategisch doel primaire keringen: In 2017 voldoen de primaire keringen, opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (2007), aan de veiligheidsnormen van het Rijk en zijn maatregelen getroffen om de gevolgen van rampen te verkleinen.
p. 9, Onderhoud watersysteem	[intern] De term WB21 wordt hier in de laatste alinea voor het eerst gebruikt, dus eerst voluit schrijven.	Op p. 9 in de laatste alinea, WB21-afspraken wijzigen in: "De afspraken in de Commissie waterbeheer 21 ^e eeuw (WB21)"
p. 10 en p. 42 Grondwaterbeheer	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van Inspraak, Algemeen.	Op de pagina's 10 en 42 wordt de zinsnede '(door de provincie aangewezen)' verwijderd.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 11, Calamiteitenbestrijding	[intern] In de laatste alinea staat: “Daarom beschikt het hoogheemraadschap over een crisiscommunicatieplan en is er een communicatiedeskundige opgenomen in het zogeheten ‘Alert team’.” Voorstel de zinsnede: ‘en is er een communicatiedeskundige opgenomen in’ te verwijderen.	Zinsnede “... en is er een communicatiedeskundige opgenomen in het zogeheten ‘Alert team’.” verwijderen.
p. 12, Waterveiligheid	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Waterkering.	Op p. 12, achter de 7 ^e regel van boven toevoegen: “Tevens wordt rekening gehouden met de ruimtelijke kwaliteit en landschaps-, natuur- en cultuurhistorische waarden.”
p. 18, 1.4 Faciliterende taak verder uitwerken	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland [35]. Zie Nota van inspraak, Regionale verdringingsreeksen.	Achter de tekst van het kopje Faciliterende taak verder uitwerken op p. 18 invoegen: “Een goed werkend, gezond watersysteem is de basis voor economische voorspoed en een hoge belevingswaarde van onze omgeving. Omgekeerd is een gezonde economie een belangrijke voorwaarde om het waterbeheer goed te kunnen uitvoeren. In de praktijk blijkt echter dat niet elke functie op de meest gunstige plek ligt – vanuit het waterbeheer gezien. Nieuwe functies kunnen ook niet altijd zonder meer worden ingepast; soms zijn er zeer hoge inrichtings- en beheerskosten aan verbonden, die doorwerken in de beheer- en onderhoudskosten van de waterbeheerder.”
p. 23, 2.3 Monitoring en rapportage van de programma’s	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Waterkering.	Achter de laatste zin van p. 23 toevoegen: “Deze voortgangsrapportage wordt ook aan de provincie gestuurd.”
p. 26, 2.3 Risico’s en beheersmaatregelen	[intern] Opsomming van zes parameters: 2 t/m5 schrappen.	P. 26, 4 ^e alinea, opsomming: punten 2 tot en met 5 verwijderen.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 26, 2.3 Risico's en beheersmaatregelen	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Wateroverlast.	Onderaan p. 26 toevoegen: "Het watersysteem zal in 2012, conform de afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water, opnieuw getoetst worden op basis van de dan geldende klimaatscenario's."
p. 28, 3.1.2 Facilitering van gebruiksfuncties	[intern] Functiefaciliteringskaarten: Er wordt gesuggereerd dat de kaarten uit bijlage 5.11 ook iets zeggen over recreatie en industrie (bolletje 3 en 5). Dat klopt niet.	P. 28, 4 ^e alinea tekst "Het hoogheemraadschap heeft zogenoemde ... en transportroute." vervangen door: "Het hoogheemraadschap wil in de planperiode de functiefaciliteringskaarten verder ontwikkelen in samenwerking met de provincie Noord-Holland. Als vingeroefening is er een aantal kaarten gemaakt voor de bollenteelt, de overige agrarische gebruiksfuncties, de natuurfunctie en de stedelijke functies (bijlage 5.11). De functiefaciliteringskaarten geven aan hoe moeilijk of makkelijk facilitering van een functie is. De ambitie is om in de planperiode kaarten te ontwikkelen die de functiefacilitering in euro's in beeld brengen. De kaarten kunnen een belangrijke inbreng vormen bij structuurvisies en andere ruimtelijke ontwikkelingen, wanneer het waterschap een wateradvies uitbrengt."
p. 29, 3.1.3 Peilbeheer	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Peilbeheer en waterberging.	Tekst op p. 29 boven het kopje Dynamisch peilbeheer "Om alle ... Peilbesluiten [6]." vervangen door: "Het actualiseren van de peilbesluiten zal vanaf 2010 programmatisch verlopen. Dit betekent dat er een onzekerheidsmarge is met betrekking tot het actueel zijn van alle peilbesluiten. Het streven is om in de planperiode alle peilbesluiten aan het Kader Integrale Peilbesluiten te laten voldoen."

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 29, 3.1.3 Flexibel peilbeheer	[intern] De zinsnede 'Doel is het voorkomen van droogte' is onjuist en verwarrend. Dat doe je nu juist met dynamisch peilbeheer door hierop te anticiperen.	P. 29, de zin: "Doel is het voorkomen van droogte en verbeteren van de waterkwaliteit door de inlaat van (gebiedsvreemd) water te verminderen." wijzigen in: "Doel is een meer natuurlijke peilfluctuatie en verbeteren van de waterkwaliteit door de inlaat van (gebiedsvreemd) water te verminderen."
p. 30, 3.1.3 Peilbeheer en waterkwaliteit	[intern] Om bij een te laag peilniveau van het oppervlaktewater de toenemende (nadelige) invloed van de waterbodembodem te beperken, hanteert het hoogheemraadschap de vuistregel om voor alle watergangen voor respectievelijk diepte en breedte een verhouding van 1:10 aan te houden. Bij sloten kleiner dan 2 meter wordt gestreefd naar een minimumdiepte van 0,50 meter. Bij een sloot van 2 meter zou men uitgaan van een diepte van 0,5 meter (dit terwijl in het handboek ontheffingen 0,40 meter is opgenomen) en voor een sloot van 4 meter zou volgens de regel een diepte van 0,40 m kunnen worden aangehouden. Een sloot van 6 meter zou volgens de regel een diepte van tenminste 0,60 meter moeten hebben. De verhouding 1:10 voor waterdiepte zou goed kunnen worden gebruikt voor boezemwater, maar is voor polderwater niet werkbaar, omdat dit te kleine waterdieptes zou voorschrijven. Ik adviseer daarom om deze passage niet op te nemen in het WBP4.	P. 30 de zinnen "Bij sloten kleiner dan 2 meter ... door baggeren (zie paragraaf 3.1.4)." vervangen door "Voor sloten kleiner dan 4 meter wordt gestreefd naar een diepte van 40 cm en vanaf 4 meter breedte geldt de vuistregel van 1:10."
p. 31, 3.1.4 Onderhoud watersysteem	[intern] In de alinea boven 'Visbeleid' staat: "In 2012 worden de schouwkaarten aangepast conform de waterkwantiteits- en waterkwaliteitskaders uit de legger." Tekstvoorstel: "In 2012 wordt het beheerregister aangepast conform ..."	P. 31, de zin "In 2012 worden de schouwkaarten aangepast ... de legger." wijzigen in: "In 2012 wordt het beheerregister aangepast conform de waterkwantiteits- en waterkwaliteitskaders uit de legger."

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 32, 3.1.4 Ontvangstplicht bagger	[intern] In 2009 treedt de nieuwe Waterwet in werking.	P. 32 onder 'Ontvangstplicht bagger', eerste zin "Waterstaatswet 1900 en de Keur" vervangen door "Waterwet".
p. 33, kader Besluit Bodemkwaliteit	[intern] Na "... een nuttige toepassing worden aangebracht." toevoegen, n.a.v. interne inzichten: "Uitgangspunt van het hoogheemraadschap is dat, tenzij uit gegevens anders blijkt, het gebied in principe als onverdacht is aangemerkt."	Op p. 33, kader, na "... een nuttige toepassing worden aangebracht." toevoegen: "Uitgangspunt van het hoogheemraadschap is dat, tenzij uit gegevens anders blijkt, het gebied in principe als onverdacht is aangemerkt."
p. 33, 3.1.4 Maaibeheer	[intern] Aangeven dat er een sterke relatie is met de Flora- en faunawet/gedragscode (bv. vanuit broedvogels).	Op p. 33 achter de zin "Door gefaseerd ... het watersysteem." toevoegen: "Als er beschermde dieren of planten voorkomen, dan wordt uitgegaan van de gedragscode Flora- en Faunawet voor waterschappen. Deze geeft aanwijzingen voor de wijze waarop wordt gemaaid, de periode waarin kan worden gemaaid en eventueel ook compenserende maatregelen."
p. 34, 3.1.4 Groene en blauwe diensten	[intern] Aangeven dat de baggerpomp ook een optie is.	Op p. 34 in de eerste alinea onder het kader, achter de zin "Bijvoorbeeld om ... van waterlopen." toevoegen: "(denk hierbij aan het werken met de baggerpomp)."
p. 34, 3.1.4 Zwemwater	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Zwemwater.	P. 34, eerste zin onder het kopje Zwemwater vervangen door: "Aan het eind van het badseizoen 2015 moet zwemwater tenminste voldoen aan de kwaliteit 'aanvaardbaar'."
p. 34, 3.1.4 Zwemwater	[intern] Er is (in 2008 of later) geen programma uitgewerkt met kosteneffectieve maatregelen.	Op p. 34 onder Zwemwater de zin "Op basis ... kosteneffectieve maatregelen." verwijderen. Op deze plaats invoegen: "In de periode 2009/2010 wordt een programma uitgewerkt waarbij tevens prioriteiten worden gesteld."
p. 35, figuur Officiële zwemwaterlocaties	Gemeente Wieringermeer [28]. Zie Nota van inspraak, Zwemwater.	P. 35, kaart, verwijderen zwemlocatie Middenmeer.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 37, kader Waterparels	[intern] De zin “De provincie zal in haar nieuwe waterplan waterkwaliteitsdoelstellingen formuleren.” klopt niet. Dit moet zijn: “Het hoogheemraadschap zal in de planperiode doelstellingen voor waterparels uitwerken”.	P. 37, kader, de zin “De provincie zal in haar nieuwe waterplan waterkwaliteitsdoelstellingen formuleren.” vervangen door: “Het hoogheemraadschap zal in de planperiode doelstellingen voor waterparels uitwerken.”
p. 37, 3.1.4 Zwemwater	[intern] De twee regels onder het kader horen bij de tekst over zwemwater op pagina 34. Is er een mogelijkheid deze regels onder de tekst op pagina 34 te zetten?	Wijzigt in nieuwe opmaak.
p. 39, 3.1.5 Bouwen op water	[intern] De tekst van de laatste alinea op pagina 39 staat onder de kop ‘Bouwen op water’, maar dit sluit niet goed aan bij de inhoud van deze alinea. Voorstel is om boven deze alinea de kop ‘Recreatief medegebruik’ toe te voegen.	Op p. 39, boven de laatste alinea toevoegen de kop ‘Recreatief medegebruik’.
p. 43, 3.1.7 Grondwater-beheer	Milieufederatie Noord-Holland [15], Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, GGOR, TOP-beleid en grondwater.	Op p. 43, 3 ^e alinea, achter de eerste zin toevoegen: “In het integrale grondwaterbeleidskader worden maatregelen opgenomen om de verdroging in TOP-gebieden aan te pakken.”
p. 44, 3.1.8 Zwemwater	Milieufederatie Noord-Holland [15]. Zie Nota van inspraak, Zwemwater.	Op p. 44, onder het kopje Zwemwater, boven het kopje Grondwater, invoegen: “In 2007 zijn voor alle zwemwateren in het beheersgebied van het hoogheemraadschap zogenaamde zwemwaterprofielen opgesteld, waarin maatregelen zijn opgenomen tegen bacteriën en blauwalgen. In 2009 is een uitvoeringsplan opgesteld en een proef uitgevoerd waarin twee locaties met blauwalgen zijn onderzocht volgens een nieuwe landelijke aanpak. Op alle overige zwemwaterlocaties gaat het hoogheemraadschap door met monitoren van blauwalgen en bij dreigende overlast neemt de provincie als bevoegd gezag hiervoor passende maatregelen in overleg met de beheerder.”

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 47, schema, onder 'Buiten gerealiseerd in 2015'	[intern] In 2011 zijn alle peilregulerende kunstwerken in het primaire stelsel op gebiedsregeling afgestemd. Dit is niet realistisch. Er dienen hiervoor nog veel te veel kunstwerken te worden geautomatiseerd en daarnaast is het nodig om het watersysteem in control te hebben, om <u>alle</u> kunstwerken te automatiseren. Er worden dan onnodig teveel kunstwerken geautomatiseerd. Het zou veel verstandiger zijn om de belangrijkste peilregulerende kunstwerken te automatiseren.	P. 47, zin wijzigen in: "In 2011 zijn alle belangrijke peilregulerende kunstwerken in het primaire stelsel op een gebiedsregeling afgestemd".
p. 48, 3.2.2 Beleidskader	[intern] Alinea onder kader 'OSPAR-verdrag': Dit zijn de 'natuurlijke' eigenschappen van het systeem, waar we van uit gaan.	Op p. 48, 1 ^e alinea onder het kader "Naast directe ... te bestrijden." Verwijderen.
p. 49, 3.2.2 Beleidskader	[intern] T.a.v. 4 ^e alinea: Bij de toekomstvisie afvalwaterketen mist het uitwerken van de eisen/randvoorwaarden die vanuit het ontvangende water worden gesteld (waterkwaliteitsspoor).	Op p. 49, 4 ^e alinea, onder het eerste bolletje toevoegen: <ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn de randvoorwaarden die de ontvangende wateren stellen aan de lozingen en hoe kunnen we het beheer van de afvalwaterketen (en in het bijzonder de rwzi's) hierop afstemmen?
p. 53, 3.3 Beheer van de primaire waterkeringen	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Waterkering.	Op p. 53, achter regel 12, boven het kopje Strategisch doel, toevoegen: "Daarnaast kunnen voorlandkeringen ook een autonome betekenis hebben als bescherming van (ontwikkeld) buitendijks gebied."

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 56, kader Maaibeheer	<p>[intern] In het kader staat: “Klepelen vormt een (onderbouwde) uitzondering op maaien en afvoeren. Conform de doelstelling in het Beheerplan Waterkeringen (2006-2010) is klepelen in 2010 verder teruggedrongen (tot 20 procent) ten gunste van maaien en afvoeren (80 procent).”</p> <p>Zo staat het inderdaad in het Beheerplan Waterkeringen 2006-2010. Maar wij weten inmiddels al dat deze percentages niet gehaald gaan worden. Bovendien wordt een groot deel verpacht. Op die locaties vindt beweiding plaats.</p> <p>Ons voorstel is om deze getallen niet te noemen en te verwijzen naar het actualiseren van het Waterkeringenbeheersplan in 2010 (staat genoemd onderaan pagina 55). Er kan nog aan toegevoegd worden dat nader onderzoek zal uitmaken in hoeverre we het klepelen kunnen terugdringen. Dit wordt dan in het geactualiseerde waterkeringenbeheersplan opgenomen.</p>	P. 56, kader, onder ‘Maaibeheer’, laatste alinea, verwijderen: de zin “Conform de doelstelling in het Beheersplan Waterkeringen 2006-2010 is klepelen in 2010 verder teruggedrongen (tot 20 procent) ten gunste van maaien en afvoeren (80 procent).”

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 56, kader onder Pachtbeleid	<p>[intern] In de betreffende passage over het pachtbeleid wordt onder meer gesteld dat “daarvoor in de plaats worden bij voorkeur nieuwe overeenkomsten om niet gesloten”, etc. Hiermee wordt in detail ingegaan op de wijze van gronduitgifte door het hoogheemraadschap waarbij de 1 jarige pacht om niet als hoofdregel wordt gehanteerd. Er bestaat geen noodzaak om in het WBP4 in te gaan op de wijze van gronduitgifte en dit te binden aan één mogelijkheid, zonder de consequenties ervan te belichten. Voorgesteld wordt om deze passage te veralgemeniseren en het uitgangspunt ‘om niet’ te verwijderen.</p> <p>Voorgesteld wordt om de tekst over pachtbeleid in het WBP4 algemener te stellen: Het beleid op het gebied van pacht is dat traditionele pachtovereenkomsten zich ontwikkelen naar actuele pachtovereenkomsten met nadrukkelijke randvoorwaarden om de erosiebestendigheid te waarborgen en recreatief medegebruik mogelijk te maken.</p>	<p>P. 56, kader, onder Pachtbeleid, alinea “Het hoogheemraadschap ... éénjarige pachtovereenkomsten.” vervangen door: “Het beleid op het gebied van pacht is dat traditionele pachtovereenkomsten zich ontwikkelen naar actuele pachtovereenkomsten met nadrukkelijke randvoorwaarden om de erosiebestendigheid te ontwikkelen en waarborgen en recreatief medegebruik mogelijk te maken.”</p>
p. 57, 3.3.4 Zandige kust	<p>Milieufederatie Noord-Holland [15]. Zie Nota van inspraak, Waterkering.</p>	<p>Op p. 57, 6^e regel van onder vóór dynamisch kustbeheer toevoegen: “bestaande”.</p>
p. 59, Voetnoot	<p>Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Waterkering.</p> <p>[intern] Op pagina 59 is een verkeerde voetnoot terecht gekomen. De juiste voetnoot is: De toetscyclus was oorspronkelijk vijf jaar, maar is met de invoering van de Waterwet in 2009 verlengd naar zes jaar. Dit is gedaan om beter aan te sluiten bij de termijnen die vanuit de Europese richtlijnen (KRW en ROR/Richtlijn overstromingsrisico’s) worden voorgeschreven.</p>	<p>Voetnoot op p. 59 vervangen door: “De toetscyclus was oorspronkelijk vijf jaar, maar is met de invoering van de Waterwet in 2009 verlengd naar zes jaar. Dit is gedaan om beter aan te sluiten bij de termijnen die vanuit de Europese richtlijnen (KRW en ROR/Richtlijn overstromingsrisico’s) worden voorgeschreven.”</p>

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 61, 3.4.1 Strategisch doel	[intern] In 2009 treedt de nieuwe Waterwet in werking.	P. 61, onder Wettelijk kader, te tekst “artikel 69 van de Waterstaatswet 1900” vervangen door: “artikel 5.29 van de Waterwet”.
p. 65, 4.1.2 Buitendijkse gebieden	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Waterkering.	Op p. 65, 5 ^e regel van onderaf invoegen ‘samen met de provincie’, zodat de zin wordt “Het wil samen met de provincie een actieve rol spelen ...”.
p. 66, 4.1.3 Uitvoeringsprogramma	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Waterkering.	P. 66, onder de laatste zin toevoegen: “Het hoogheemraadschap draagt zorg voor de integraliteit van het dijkverbeteringsplan door onder andere rekening te houden met de ruimtelijke kwaliteit en landschaps-, natuur- en cultuurhistorische waarden. Hierbij wordt samengewerkt met de provincie.”
p. 67, figuur 4.1	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Waterkering. [intern] Op deze kaart staat het project Medemblik – Enkhuizen ingetekend. Dit project is al afgerond en behoort niet tot de HWBP-projecten.	P. 67, figuur 4.1 vervangen door een kaart waarop staat aangegeven dat de dijkversterkingsprojecten Duinen Kop van Noord-Holland en Hondsbossche- en Pettemer Zeewering zich in de planfase bevinden én waarop het project IJsselmeerdijk Medemblik – Enkhuizen niet staat aangegeven.
p. 68, 4.1.4 Rampenbestrijding	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Waterkering.	P. 68, achter laatste regel toevoegen: “Het hoogheemraadschap trekt hierin samen op met de provincie.”
p. 71, figuur 4.2	Milieufederatie Noord-Holland [15]. Zie Nota van inspraak, Uitvoeringsprogramma KRW. [intern] Tabel 4.1 en figuur 4.2 matchen niet. Er mist een tabel waarin is aangegeven onder welke beschermingsklasse de grondgebruiksklassen vallen. Wat valt bv. onder hoogwaardige landbouw?	Op p. 71, figuur 4.2 aanpassen: op de kaart moeten de 4 beschermingsklassen tegen wateroverlast per locatie worden aangegeven.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 75, 4.2.3 Uitvoerings- programma poldersystemen	[intern] Op pagina 26, in hoofdstuk 2.3 staat: “Per polder is de ... met een maatregelenpakket van 1.200 ha waterberging, 540 m ³ /min uitbreiding gemaalcapaciteit en 270 stuwaanpassingen.” Op pagina 75 (2 ^e alinea) staat: “..., met een maatregelenpakket van 1.237 hectare waterberging, uitbreiding van de gemaalcapaciteit van 319 m ³ /min en 220 stuwaanpassingen.”	P. 75, 2 ^e alinea laatste zin: “Voor 121 polders ... 220 stuwaanpassingen.” verwijderen.
p. 77, 4.2.7 Monitoring en rapportage	[intern] De zin “Een maal per kwartaal rapporteert de organisatie aan het bestuur over de voortgang van de werkzaamheden aan poldersystemen, boezemstelsels en boezemwaterkeringen.” In overeenstemming brengen met de rapportagefrequentie zoals aangegeven in het hoofdstuk 2 Monitoring en rapportage.	P. 77, Monitoring en rapportage, 1 ^e zin vervangen door: “Jaarlijks wordt gerapporteerd over de voortgang van de werkzaamheden aan poldersystemen, boezemstelsels en boezemwaterkeringen.”
p. 79, 4.3.2 Beleidskader	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Regionale verdringingsreeksen.	Op p. 79 boven tabel 4.4., de zin “De provincie heeft in 2008 ... bij de zoetwateraanvoer.” verwijderen.
p. 83, 4.3.4 Monitoring en rapportage	Kamer van Koophandel Noordwest-Holland [35]. Zie Nota van inspraak, Regionale verdringingsreeksen.	P. 83, Monitoring en rapportage, 3 ^e bolletje tussen de haakjes toevoegen: ‘industrie’.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 84, 4.4.2 Beleidskader	[intern] T.a.v. 3 ^e alinea: De brakke historie is niet de hoofdoorzaak van hoge N en P concentraties. Dat is het gevolg van een aantal factoren/processen, die elkaar beïnvloeden.	Op p. 84, de 3 ^e alinea onder het kopje Beleidskader “In veenweidegebieden ... worden (figuur 4.7).” vervangen door: “In het veenweidegebied komen hoge concentraties meststoffen (stikstof en fosfor) voor. Dit gebied is van nature enigszins voedselrijk. Het hoogheemraadschap houdt rekening met de noodzaak tot doelverlaging in 2021 voor fosfor en stikstof. De reden hiervoor is dat door een complex aantal processen de situatie in de twintigste eeuw aanzienlijk is verslechterd. Belangrijkste oorzaken zijn verzoeting (met name door de aanleg van de afsluitdijk), aanvoer gebiedsvreemd (hard en sulfaatrijk) water en ontwatering. Verder worden er door enige intensivering van de landbouw ook in dit gebied meer meststoffen verspreid.”
p. 86, 4.4.2 Beleidskader	[intern] De verwijzing in de 1 ^e van de 3 ^e alinea klopt niet, figuur 4.8 moet zijn 4.5.	P. 86, 3 ^e alinea, verwijzing naar figuur 4.8 wijzigen in ‘(figuur 4.5)’.
p. 87, figuur 4.8	Milieufederatie Noord-Holland [15]. Zie Nota van inspraak, Natuur, ecologie en waterparels. [intern] Nationale afstemmingsafspraken. Figuur 4.8 KRW-maatlat Macrofauna HHNK is de weergave van de ecologische toestand van dit moment (huidige situatie). De titel van deze kaart wijzigt daarom in ‘Huidige situatie ecologische waterkwaliteit (2007)’. Door een verandering in het monitorsysteem wijzigt het kaartbeeld enigszins maar het overall beeld blijft gelijk, de ecologische waterkwaliteit is matig tot ontoereikend.	P. 87, titel kaart en naam figuur 4.8 aanpassen: “Huidige situatie ecologische waterkwaliteit (2007)”.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 87, figuur 4.8	[intern] Afspraak is gemaakt om naast een kaart van de huidige ecologische toestand ook een kaart van de huidige chemische toestand toe te voegen. Deze kaart zal na p. 87 ingevoegd worden.	Na p. 87, figuur 4.8 invoegen: een kaart van de huidige chemische toestand.
p. 90, 4.4.4 Uitvoeringsprogramma	Milieufederatie Noord-Holland [15]. Zie Nota van inspraak, Kaderrichtlijn water.	P. 90, achter 1 ^e alinea van 4.4.4 toevoegen: “Dit uitvoeringsprogramma is tot stand gekomen in een gebiedsproces ‘Detailanalyse KRW’. Dit gebiedsproces is verantwoord in het samenvattende rapport ‘Samen werken aan schoon water’, dat gebaseerd is op vier deelrapporten ‘Detailanalyse KRW’. [35]”.
p. 90, kader Gebiedsproces	[intern] Bij gebiedsproces toevoegen dat het is doorlopen met tevens alle relevante maatschappelijke partijen.	P. 90, kader, 1 ^e regel vervangen door: “In 2006 en 2007 is een gebiedsproces doorlopen met alle gemeenten, de provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat en alle relevante maatschappelijke partijen.”
p. 93, 4.4.5 Monitoring en rapportage	[intern] Opsomming stoffen op 2 ^e en 3 ^e regel (stikstof, fosfaat, chloride, bestrijdingsmiddelen); chemisch en biologisch uit elkaar halen.	Op p. 93, hoofdstuk 4.4.5, 2 ^e en 3 ^e regel, de zin “Voor waterkwaliteit meet ... (planten, kleine waterdieren, algen en vissen)”, wijzigen in: “Voor waterkwaliteit meet het hoogheemraadschap de chemische kwaliteit (zware metalen, bestrijdingsmiddelen) en de biologische kwaliteit (planten, kleine waterdieren, algen, vissen, stikstof, fosfaat en chloride).”
p. 94, schema Waterkwaliteit	[intern] Titel 2 ^e kolom, 2 ^e rij klopt niet: ‘Wateroverlast watersysteem’ moet zijn ‘Waterkwaliteit tot 2015’.	P. 94, titel 2 ^e kolom, 2 ^e rij ‘Wateroverlast watersysteem’ vervangen door ‘Waterkwaliteit tot 2015’.
p. 94, schema Waterkwaliteit	[intern] Titel 3 ^e kolom, 2 ^e rij klopt niet: ‘Regionale keringen’ moet zijn ‘Waterkwaliteit tot 2027’.	P. 94, titel 3 ^e kolom, 2 ^e rij: ‘Regionale keringen’ vervangen door ‘Waterkwaliteit tot 2027’.
p. 94, schema Waterkwaliteit	[intern] Onder ‘Wat is nodig van externen’, punt vier staat ‘uitvoering’ dit moet zijn ‘uitvoering’.	P. 94, onder Wat is nodig van externen: ‘uitvoering’ vervangen door ‘uitvoering’.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 96, 5.1 Begrippenlijst	[intern] Definitie Afvalwaterakkoord klopt niet, hier staat de definitie voor 'waterakkoord'.	Op p. 96, onder Afvalwaterakkoord als definitie opnemen: "Een set van afspraken over samenwerking in de waterketen, op het gebied van investeringen, beheer en onderhoud, tussen waterbeheerder en gemeente."
p. 96, 5.1 Begrippenlijst	[intern] Voorstel definitie blokbemaling: Een blokbemaling is een peilgebied voorzien van een bemalinginstallatie in eigendom en onderhoud van het hoogheemraadschap.	Op p. 96, onder Blokbemaling als definitie opnemen: "Een peilgebied voorzien van een bemalingsinstallatie in eigendom en onderhoud van het hoogheemraadschap."
p. 97, 5.1 Begrippenlijst	[intern] Definitie Flexibel peilbeheer klopt niet. Voorstel definitie flexibel peilbeheer: Peilbeheer waarbij het waterpeil zich zo natuurlijk mogelijk beweegt tussen vastgestelde boven- en ondergrenspeilen.	P. 97, onder Flexibel peilbeheer als definitie opnemen: "Peilbeheer waarbij het waterpeil zich zo natuurlijk mogelijk beweegt tussen vastgestelde boven- en ondergrenspeilen."
p. 97, 5.1 Begrippenlijst	[intern] Definitie Functie volgt peil toevoegen.	P. 97, definitie Functie volgt peil opnemen in de begrippenlijst: "Functie volgt peil: Een uitwerking van het WB21-principe 'Water is sturend voor de ruimtelijke ordening'. Het beoogt een nieuwe insteek van herindeling van functies in gebieden waarin de grenzen van het watersysteem bereikt zijn óf waarin vanwege andere redenen een herrangschikking van functies op handen is. Uiteraard heeft de algemene democratie (de Provincie) hierin een leidende rol."

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 98, 5.1 Begrippenlijst	[intern] Definitie GGOR klopt niet. Voorstel: Een beleidsinstrument dat ondersteunt bij het maken van een evenwichtige en transparante afweging, die leidt tot een heldere keuze. De aanwezige belangen worden zo optimaal mogelijk gefaciliteerd, maar zonder dat dit een doelmatig waterbeheer tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten in de weg staat. Het GGOR is een keuze op bestuurlijk niveau voor de gewenste toestand van het watersysteem.	P. 98, onder GGOR als definitie opnemen: “Een beleidsinstrument dat ondersteunt bij het maken van een evenwichtige en transparante afweging, die leidt tot een heldere keuze. De aanwezige gebruiksfuncties worden gefaciliteerd, op basis van doelmatig waterbeheer tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het GGOR is een keuze op bestuurlijk niveau voor de gewenste toestand van het watersysteem.”
p. 98, 5.1 Begrippenlijst	[intern] Bij definitie Groene en blauwe diensten eventueel voorbeeld toevoegen ter verduidelijking.	P. 98, onder Groene en blauwe diensten, toevoegen: “... en waarvoor het waterschap een marktconforme prijs betaalt.”
p. 100, 5.1 Begrippenlijst	[intern] Toevoegen definitie peilafwijking, voorstel definitie: Een peilafwijking is een afgebakend gebied binnen een peilgebied waarvoor een waterstand wordt nagestreefd die afwijkt van het vigerende peilbesluit.	P. 100, definitie Peilafwijking opnemen in begrippenlijst: “Peilafwijking: Een afgebakend gebied binnen een peilgebied waarvoor een waterstand wordt nagestreefd die afwijkt van het vigerende peilbesluit.”
p. 102, 5.1 Begrippenlijst	[intern] Definitie Watertekort klopt niet	P. 102, definitie Watertekort wijzigen in: “Een incidenteel optredende situatie, waarin minder water van de juiste kwaliteit beschikbaar is dan gewenst. Watertekorten treden meestal op in de zomer.”
p. 102, 5.1 Begrippenlijst	[intern] Begrip Watertoets toevoegen	P. 102 definitie Watertoets opnemen in begrippenlijst: “Watertoets: De watertoets is een instrument om ruimtelijke plannen en besluiten te toetsen op de mate waarin rekening is gehouden met waterhuishoudkundige aspecten. De toets omvat het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen.”
p. 103, 5.2 Afkortingen	[intern] WB21 toevoegen	P. 103, invoegeen: “WB21 Waterbeheer 21ste eeuw”.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 104, 5.3 Literatuurlijst	Milieufederatie Noord-Holland [15]. Zie Nota van inspraak, Kaderrichtlijn water.	P. 104, verwijzing [35] wijzigen in: “Procesorganisatie Kaderrichtlijn Water HHNK (2007). <i>Samenwerken aan schoon water (Bestuurlijke samenvatting) en Detailanalyse KRW, Deelrapport 1 Proces, aanpak en keuzes, deelrapport 2 Gebiedsprocessen, Deelrapport 3 Bijlagen en Deelrapport 4 Participatie (reg.nr. 07.31489)</i> ”.
p. 104, 5.3 Literatuurlijst	Provincie Noord-Holland [36]. Zie Nota van inspraak, Regionale verdringingsreeksen.	P. 104, literatuurverwijzing [37] Regionale verdringingsreeks Noord-Holland verwijderen.
p. 104, 5.3 Literatuurlijst	Milieufederatie Noord-Holland [15]. Zie Nota van inspraak, Natuur, ecologie en waterparels.	P. 104, in literatuurlijst opnemen: “[37] Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Rijn West (juni 2008). <i>Adviesnota Schoon Water Rijn West.</i> ” P. 84, 4.4.2 Beleidskader, 2 ^e alinea na laatste zin: Verwijzing naar deze nota [37] opnemen.
p. 106, 5.5 Overzicht Fysich- chemische kwaliteits- elementen	Milieufederatie Noord-Holland [15]. Zie Nota van inspraak, Natuur, ecologie en waterparels. [intern] De informatie in dit schema klopt niet; moet worden aangepast.	Op p. 106 wordt de tabel met Fysisch-chemische kwaliteitselementen vervangen door een tabel met de juiste getallen, zoals genoemd in het rapport ‘De haalbaarheid van de GEP-norm voor HHNK, 0826823 [15]. De tabel is in bijlage 4.2 bij deze nota gevoegd.
p. 107, 5.5 Overzicht biologische kwaliteits- elementen	[intern] De informatie in dit schema klopt niet; moet worden aangepast.	Op p. 107 wordt de tabel Overzicht biologische kwaliteitselementen vervangen door een tabel met juiste gegevens. Deze tabel is in bijlage 4.2 bij deze nota gevoegd.
p. 106-108, bijlage 5.5. en 5.6.	[intern] Bij 5.5. komen allerlei watertypen voor die ontbreken in 5.6 (en dus niet in ons gebied voorkomen). Verklaren of weglaten!	P. 106-107, in de tabellen worden de watertypen M1b, M6a, M7a en M8 weglaten. De tabellen zijn als bijlage 4.2 bij deze nota gevoegd.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 112, 5.9 Overige maatregelen	[intern] 5 ^e regel, 'natuurvriendelijk' aan begin zin met een hoofdletter	P. 112, 5 ^e regel, 'natuurvriendelijk' vervangen door 'Natuurvriendelijk'.
p. 113, 5.10 Onderzoeksmaatregelen	[intern] 2 ^e en 5 ^e kolom, rij nr. 1, 4, 6, 7 en 13: spaties na / verwijderen (8X)	P. 113, 2 ^e en 5 ^e kolom, rij nr. 1, 4, 6, 7 en 13: spaties na / verwijderen (8X).
p. 113, 5.10 Onderzoeksmaatregelen	[intern] 5 ^e kolom, rij nr. 10: hoogheemraadschap met een hoofdletter	P. 113, 5 ^e kolom, rij nr. 10: hoogheemraadschap met een hoofdletter.
p. 113, 5.10 Onderzoeksmaatregelen	[intern] 2 ^e kolom, rij nr. 2: punt toevoegen na bv	P. 113, 2 ^e kolom, rij nr. 2: punt toevoegen na bv.
p. 113, 5.10 Onderzoeksmaatregelen	Milieufederatie Noord-Holland [15]. Zie Nota van inspraak, Kaderrichtlijn water.	P. 113, aan tabel invoegen: "15. Onderzoek KRW Bloembollen (communicatie & handhaving voor zorgvuldige bestrijdingsmiddelengebruik en sanering van emissies gewasbeschermingsmiddelen op erf) Financiering via Innovatie KRW Bollenteelt Provincie, gemeenten en waterschappen.
p. 114, Schema Uitvoering 2012-2015	[intern] 3 ^e kolom, rij nr. 1: Onder 'In samenwerking met' staat '3'. Wat wordt hiermee bedoeld?	P. 114, 3 ^e kolom, rij nr. 1 '3' verwijderen.
p. 114, Schema Uitvoering 2010-2012	[intern] 2 ^e kolom, rij nr. 6: Alternatieve niet met een hoofdletter	P. 114, 2 ^e kolom, rij nr. 6: Alternatieve niet met een hoofdletter.
p. 114, Schema Uitvoering 2010-2012	[intern] 4 ^e kolom, rij nr. 1: gemeenten met kleine letter	P. 114, 4 ^e kolom, rij nr. 1: Gemeenten met kleine letter.

Pagina, hoofdstuk, paragraaf	(Naar aanleiding van) reactie	Wordt gewijzigd in
p. 114, Schema Uitvoering 2010-2012	[intern] 4 ^e kolom, rij nr. 4, 5, 6 en 7: hoofdletters toevoegen	P. 114, 4 ^e kolom, rij nr. 4, 5, 6 en 7: hoofdletters toevoegen.
p. 114, Schema Uitvoering 2010-2012	[intern] 5 ^e kolom, rij nr. 1, 3 en 8: spatie na / verwijderen	P. 114, 5 ^e kolom, rij nr. 1, 3 en 8: spatie na / verwijderen.
p. 114, schema Uitvoering 2012-2015	[intern] 2 ^e en 5 ^e kolom, rij nr. 3 en 5: spaties na / verwijderen (3X)	P. 114, 2 ^e en 5 ^e kolom, rij nr. 3 en 5: spaties na / verwijderen (3X).
p. 114, schema Uitvoering 2012-2015	[intern] 2 ^e kolom, rij nr. 3 en 4: na tekst de ‘punt’ verwijderen	P. 114, 2 ^e kolom, rij nr. 3 en 4: na tekst de ‘punt’ verwijderen.
p. 115, 5.11 Functiefaciliteringskaarten	[intern] Titel “Stedelijk gebied en bedrijventerrein” heeft overbodige toelichting “(rood)”	P. 115, verwijderen de toevoeging ‘(rood)’ bij de titel ‘Stedelijk gebied en bedrijventerrein’.
p.121 Functiefaciliteringskaart	Firma Roos, Maatschap Verbij, LTO Noord, Maatschap Kraaij [17, 20, 27, 37] zie Nota van inspraak, Functiefaciliteringskaarten.	p.121, Het woord “marginaal “ in de functieomschrijving “marginaal grasland met nevenfunctie natuur” op de functiefaciliteringskaart schrappen.
p. 123, 5.11 Functiefacilitering rood	[intern] Titel kaart ‘Functiefacilitering rood’: toelichten wat ‘rood’ is, net als andere kaarten ‘landbouw’, ‘natuur’, etc.	P. 123, titel kaart wijzigen in “Functiefacilitering Stedelijk gebied en bedrijventerrein”.

4 Bijlage

4.1 Financiële paragraaf

In het WBP4 zijn de doelstellingen voor de periode 2010-2015 beschreven voor de drie kerntaken: veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water. Er is daarbij een onderscheid gemaakt tussen beheer (hoofdstuk 3) en programma's (hoofdstuk 4).

Om de ambities van het hoogheemraadschap waar te maken zijn de benodigde budgetten voor de planperiode geraamd. Onzekerheid bij deze bedragen zijn de marges van de ramingen en de spreiding over de jaren. Hoe verder in de planperiode hoe groter de onzekerheid wordt. De daadwerkelijke uitvoering en de daarmee samenhangende kosten worden jaarlijks vastgesteld bij de behandeling van de begroting en het meerjarenplan. Jaarlijks is er daarmee een afwegingsmoment waarbij gekeken wordt naar prioritering, fasering, doelmatigheid en haalbaarheid van de uit te voeren activiteiten.

In juni 2009 is door het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap gekozen voor een belastingstijging van gemiddeld 4% in de komende jaren. Dit impliceert een focus op kostenbeheersing en het stellen van prioriteiten om het ambitieniveau zoveel mogelijk in stand te kunnen houden. Een gedetailleerde uitwerking is opgenomen in het meerjarenplan dat jaarlijks wordt bijgesteld en kaderstellend is voor de begroting.

Benodigde budgetten voor de programma's in de periode 2010-2015 (x € G):

Waterveiligheid (HWBP)		G
Wateroverlastbestrijding (incl. reg. keringen)		
Watertekort (voldoende water, incl. gemalen)		
Waterkwaliteit (KRW)		
Waterketen (rwzi's)		

Beheerkosten in de periode 2010-2015 (x € G):

Beheer van keringen		G
Beheer watersysteem		
Beheer waterketen		
Crisisbeheersing		
Monitoring watersysteem		

Financiering van maatregelen

De maatregelen waarvan de uitvoering is gepland in de periode 2010-2015 zijn, voor een deel, nog onderwerp van bestuurlijke besluitvorming. Hierbij speelt ook de verdeling van de kosten en de mogelijkheden voor dekking van deze kosten een rol. Wanneer blijkt dat onvoldoende middelen beschikbaar kunnen worden gemaakt, kan uitstel van bepaalde maatregelen naar de periode na 2015 noodzakelijk zijn.

Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de uitvoering van de in het WBP4 genoemde maatregelen. Dat betekent niet dat het hoogheemraadschap ook de volledige kosten moet financieren. Zo worden de kosten voor de waterveiligheid binnen het hoogwaterbeschermingsprogramma voor 100% gefinancierd door het Rijk op basis van werkelijk gemaakte kosten.

Voor de wateroverlastbestrijding is bij het vaststellen van de uitgangspunten gesteld dat het totale pakket aan maatregelen € [redacted] G kost. Het hoogheemraadschap heeft besloten hiervoor € [redacted] G beschikbaar te stellen. Met de provincie is een convenant afgesloten waarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid is neergelegd en waarbij is afgesproken dat de bestrijding van de wateroverlast zoveel mogelijk meegenomen wordt met de ILG1-doelen.

Voor de waterketen geldt dat de samenwerking in de waterketen met gemeenten wordt geïntensiveerd. Met de gemeenten in het beheersgebied worden afvalwaterakkoorden afgesloten waarin afspraken worden gemaakt over de waterketen. Uitgangspunt hierbij is doelmatigheid en de laagste maatschappelijke kosten voor de hele keten.

4.2 Ecologische doelstellingen KRW

Tabellen bijlage 5.5 pagina 106-107 worden vervangen door deze.

Watertype	K/S ¹	Fysisch-chemische kwaliteitselementen						
		P	N	Cl	O	pH	doorzicht	temp
		[mgP/l]	[mgN/l]	[mgCl/l]	[%]	[-]	[m]	[°C]
M1a: zoete sloten, gebufferd	K	<= 0,22	<=2,4	<=150	35-120	5,5-8,5	-	<=25
M3: gebufferde (regionale) kanalen	K	<=0,15	<=2,8	<=300	40-120	5,5-8,5	>=0,65	<=25
M6b: grote ondiepe kanalen met scheepvaart	K	<=0,25	<=3,8	<=300	40-120	5,5-8,5	>=0,65	<=25
M7b: grote diepe kanalen met scheepvaart	K	<=0,25	<=3,8	<=300	40-120	5,5-8,5	>=0,65	<=25
M10: laagveenvaarten en kanalen	K	<=0,15	<=2,8	<=300	40-120	5,5-8	>=0,65	<=25
M14: grote ondiepe gebufferde plassen	S	<=0,09	<=1,3	<=200	60-120	5,5-8,5	>=0,9	<=25
M14: grote ondiepe gebufferde plassen	K	<=0,09	<=1,3	<=200	60-120	5,5-8,5	>=0,9	<=25
M20: matig grote gebufferde plassen	K	<=0,1	<=1,1	<=200	60-120	6,5-8,5	>=1,7	<=25
M30: zwak brakke wateren	K	<=0,22	<=1,8	<=300-3000	60-120	6-9	>=0,9	<=25
M31: matig brakke wateren	K	<=0,22	<=2,9	<=3000-10000	60-120	7,5-9	>=0,9	<=25

¹ K=Kunstmatig S=Sterk veranderd

		Biologische kwaliteitselementen																							
Watertype	Status	fyto plankton	macrofyten					Macro fauna	Vissen																
	K/S ²	Max. chl-a ug/l	Min % vl of areaal					% n	EKR	Aandeel %															
			Submers	Emers	Flab / kroos	Oever min	Drijvend		Brasen karper	plantinnend	Soorten plantinnend+ migerend	Soorten	BA BV van alle eurvopen	Zuurstof tolerante	Soorten CA	Soorten ER	Soorten MJ + MS	Soorten Z1-MBRAK +Z2-LBRAK	Soorten Z3	Biomassa CA	Biomassa ER	Biomassa MJ + MS	Biomassa Z1-MBRAK +Z2	Biomassa Z3 zoet	
M1a: zoete sloten, gebufferd	K		30-90	5-25	<15		30-90	25	0,6	25	50	6													
M3: gebufferde (regionale) kanalen	K	23	20	25				30	0,6	45	30	6													
M6b: grote ondiepe kanalen met scheepvaart	K	23	20	20				30	0,6	65	5	4													
M7b: grote diepe kanalen met scheepvaart	K	23	15	20				25	0,6	65	5	4													
M10: laagveenvaarten en kanalen	K	25	20-60	15-40			30-80	25	0,6	25	50	7													
M14: grote ondiepe gebufferde plassen	K	34	15	50				30	0,4	16	30		12	25	6,5										
M14: grote ondiepe gebufferde plassen	S	23	25	60				40	0,6	8	40		14	30	10										
M20: matig grote gebufferde plassen	K	15	15	50				30	0,4	35	7,5		9	30	1,5										
M30: zwak brakke wateren	K	60	30 of 90	50	7,5			30	0,4							2,5	2,5	2,5	3	3	5	2,5	2,5	15	5
M31: matig brakke wat.	K	90	20 of 90	12,5				30	0,4							2,5	2,5	5	2,5		5	5	7,5	5	

² K=Kunstmatig S=Sterk veranderd

Kunst & Wunderkamer

[REDACTED] J
Linnaeusparkweg 158w
1098 EN AMSTERDAM

Datum
15 februari 2012

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
[REDACTED] J

Onderwerp
Uitvoering vismigratie filmproject

Registratienummer
12.6739

Doorkiesnummer
06 - [REDACTED] J

Geachte [REDACTED] J

Hiermee verlenen wij u opdracht voor de werkzaamheden ten behoeve van het filmproject vismigratie voor een bedrag van € [REDACTED] G exclusief BTW, conform uw offerte van 6 februari 2012. Dit bedrag zal worden betaald in drie termijnen, te weten:

- 50% bij aanvang van de research en productie
- 30 % volgend op de twee opnamedagen
- 20 % na het gereedkomen van de regionale uitzending

Op al onze offerteaanvragen, aanbiedingen, opdrachten en overeenkomsten zijn uitsluitend de volgende voorwaarden van toepassing met de eventuele aanpassingen die voor het sluiten van deze overeenkomst schriftelijk zijn overeengekomen.

'Algemene Waterschapsvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten 2010 (AWVODI-2010)'. Deze voorwaarden kunt u downloaden via http://www.hhnk.nl/home/digitale_balie/inkoop_en_aanbestedingen

Andere voorwaarden op deze overeenkomst worden niet aanvaard.

Voor een vlotte afwikkeling verzoeken wij u op uw correspondentie en de door u in te dienen facturen het registratienummer van deze brief en de in het briefhoofd genoemde contactpersoon te vermelden.

Met vriendelijke groet,
namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

[REDACTED] J
Hoofd Afdeling Planvorming

Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
Bevelandseweg 1, 1703 AZ Heerhugowaard

T 072-582 8282
F 072-582 7010
info@hhnk.nl
www.hhnk.nl

Waterschapsbank
63.67.53.778
ING 1258851
KvK 37161516

Datum
15 februari 2012

Geleidebiljet

(t.b.v. invoer verplichtingen in de financiële administratie)

Aan: **Afdeling FEZ**

Verplichtingsnr./reg.nr:
Crediteurnummer:

12.6739
*

Leverancier	Kunst & Wunderkammer Linnaeusparkweg 158w 1098 EN AMSTERDAM
Opdrachtschrijving	Uitvoering vismigratie filmproject

Meerdere offertes aangevraagd: Nee

BTW-percentage:	19
-----------------	----

Volgnr.	Kostensoort	Hoofdproject	Subproject	Omschrijving	bedrag excl. BTW	bedrag incl. BTW
1	7001	12268	1226801	uitvoering filmproject vismigratie	7.000,00 €	G €
2						0,00 €
3						0,00 €
4						0,00 €
5						0,00 €
6						0,00 €

Totaal incl. BTW G €

Budget voldoende

	Naam	Datum	Paraaf
Opdrachtgever	 J		
Budgethouder	 J		
Accorderingsroute	Q8		

Pilot erfemissie van bloembollenbedrijven in Noord-Holland

Een samenwerking van:

Bloembollentelers, Van Gent van der Meer Nuyens, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Telen met toekomst

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

november 2009

Inhoudsopgave

pagina

1	INLEIDING.....	3
2	ACTIVITEITEN	5
2.1	Selectie stroomgebied	5
2.2	Werving en inventarisatie bedrijven.....	6
2.3	Analyse waterkwaliteit.....	6
2.4	Communicatie activiteiten	6
2.4.1	Bijeenkomsten met de deelnemers	6
2.4.2	Artikelen in vakbladen	6
3	RESULTATEN	7
4	PROJECTORGANISATIE	8
5	PLANNING	9
6	KOSTEN.....	9

1 Inleiding

In het Noordelijk Zandgebied in de provincie Noord-Holland worden nog steeds een aantal gewasbeschermingsmiddelen in MTR overschrijdende hoeveelheden in het oppervlaktewater aangetroffen. Het gaat om de stoffen pirimifos-methyl (Actellic), carbendazim (Topsin M) en imidacloprid (Admire). Deze stoffen worden gebruikt in de bloembollenteelt waarbij de toepassing plaatsvindt op het erf (bolontsmetting en ruimtebehandeling). Actellic wordt toegepast als ruimtebehandeling ("gassen") en als druipnat behandeling waarvoor sommige telers gespecialiseerde apparatuur gebruiken, maar anderen de goedkope variant met de gieter hanteren. Zowel de ruimtebehandeling als de druipnat behandeling kunnen leiden tot emissie. Topsin M en Admire worden gebruikt in de bolontsmetting. Rond of na de bolontsmetting kan ook via verschillende routes emissie optreden.

Aangezien deze stoffen al een aantal jaren worden aangetroffen in het oppervlaktewater is dit probleem al op diverse manieren gecommuniceerd naar de bloembollensector. Zo heeft de KAVB in 2000 de brochure "Voorkom milieubederf op eigen erf" op laten stellen en verspreid onder bloembollentelers en is vanuit het project Telen met toekomst in 2005 een checklist ontwikkeld en verspreid met maatregelen om emissie te voorkomen. Het probleem is in eerste instantie afgenomen, maar de laatste jaren is er weinig verbetering zichtbaar en neemt het probleem van een nieuwe stof imidacloprid (middel Admire) zelfs toe. In 2008 is de KAVB een project gestart om de erfemissie opnieuw onder de aandacht te brengen met medewerking van HHNK en Agrodix.

Om het probleem van erf emissie inzichtelijk en concreet te maken willen we naast de hierboven beschreven algemene communicatie een nieuwe activiteit starten: een pilot in een mini stroomgebied. Dit idee is ontstaan in overleg met toeleverancier van gewasbeschermingsmiddelen Van Gent van der Meer Nuyens, waterschap Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Telen met toekomst. Het is de bedoeling een pilot te starten waarin bollentelers in een klein stroomgebiedje gaan samenwerken om emissie van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen. Daartoe moet een locatie worden gekozen waar overschrijding van de MTR waarden plaatsvindt en waar het mogelijk is een mini stroomgebied te selecteren waar metingen kunnen worden verricht aan de waterkwaliteit van water afkomstig uit het betreffende gebied.

Plaats van de pilot binnen de Kaderrichtlijn Water.

In 2008 is door de werkgroep Rijn-West KRW Bloembollen opgericht. In deze werkgroep zijn de bloembollensector, de waterschappen, de gemeenten en de provincies vertegenwoordigd. Deze werkgroep heeft een gezamenlijke onderzoeks- en uitvoeringsagenda opgesteld. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft in het kader van deze onderzoeksagenda aangekondigd te onderzoeken welke communicatie- en handhavingmaatregelen ingezet kunnen worden om de naleving van zorgvuldig bestrijdingsmiddelengebruik in de bollensector te bevorderen. Hierbij richt het hoogheemraadschap zich op de emissies van het erf van het bloembollenbedrijf. Deze pilot maakt onderdeel uit van de onderzoeksagenda.

De samenhang en de voortgang van de Onderzoeksagenda Rijn-West KRW-Bloembollenteelt 2008-2015 wordt bewaakt door de stuurgroep van het Landelijk Milieuoverleg Bloembollensector. De stuurgroep heeft tevens een adviserende taak richting provincies, waterschappen en de bollensector over het onderzoeks- en maatregelenpakket voor de bollenteelt. De stuurgroep LMB stuurt het advies ter kennisgeving naar RBO Rijn-West.

Doelstelling

Het doel van de pilot is het aantal overschrijdingen van de waterkwaliteitsnormen voor de stoffen imidacloprid, carbendazim en pirimifos-methyl in het geselecteerde mini stroomgebied na 3 jaar te reduceren tot nul.

Sub doelstellingen:

- Vaststellen van emissieroutes op de bedrijven
- Toepassen van maatregelen om emissie te voorkomen
- Uitwisseling van kennis en ervaring tussen alle projectpartners, de gemeente Anna Paulowna en het Gemeentelijk Milieuoverleg Kop van Noord-Holland.

Tussentijdse resultaten:

Na 1 jaar:

- bewustwording onder telers van emissie risico's
- samenwerking tussen telers / uitwisseling over erfemissie

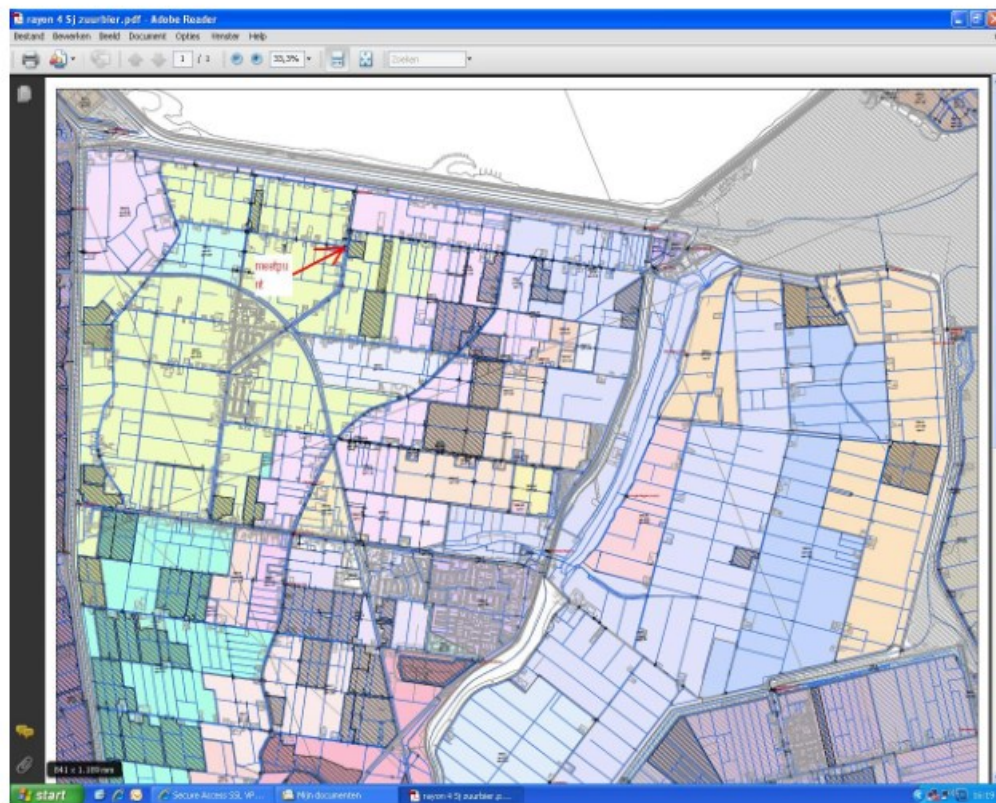
- realiseren van een rol van de gewasbeschermingshandel in communicatie / advies over voorkomen emissie
- afname van het aantal overschrijdingen / ernst van de overschrijdingen
- bedrijven hebben een aantal aanpassingen gedaan op hun bedrijf om emissie te voorkomen

2 Activiteiten

2.1 Selectie stroomgebied

De keuze is in eerste instantie gevallen op het meetpunt Balgzandkanaal ten noorden van Anna Paulowna en Breezand. Bij dit monitoringspunt van HHNK worden al een aantal jaren hoge overschrijdingen gemeten van de stoffen carbendazim, pirimifos-methyl en imidacloprid. Bij nader inzien bleek dat op het meetpunt Balgzandkanaal water uitkomt van een groot gebied, dat te omvangrijk is als onderzoeksgebied. Om die reden wordt er in de zomer van 2009 een extra meetpunt ingericht waarmee het water bemonsterd kan worden van een kleiner gebied. Dit gebied, het onderzoeksgebied, wordt begrensd door het Balgkanaal, de Zandvaart, de spoorlijn Anna Paulowna - Den Helder en het Noord-Hollandskanaal. De locatie van het extra meetpunt is kruising JC de Leeuwweg - Zandvaart.

De bloembollentelers in het onderzoeksgebied (naar schatting 10 telers) zullen benaderd worden om deel te nemen aan de pilot en gezamenlijk met toeleverancier van Gent van der Meer, waterschap HHNK en Telen met toekomst (WUR-PPO en DLV Plant) te zoeken naar oplossingen om emissie van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen. Het is de bedoeling dat de deelnemende bedrijven maatregelen toe gaan passen om emissie via het erf te voorkomen. In de loop van het project zal worden besloten of het wenselijk is om in het geselecteerde stroomgebied een aantal aanvullende wateranalyses uit te voeren om het groepsproces met de deelnemende bedrijven te ondersteunen met meetgegevens en de effecten van de toegepaste maatregelen te beoordelen.

Figuur 1. Extra meetpunt voor het beoordelen van de waterkwaliteit van het water afkomstig uit het onderzoeksgebied.

2.2 Werving en inventarisatie bedrijven

Van Gent van der Meer Nuyens zal zorg dragen voor de werving van de bedrijven in het onderzoeksgebied. Het is de bedoeling dat alle bedrijven meedoen, omdat alleen door inzet van alle bedrijven de waterkwaliteit kan worden verbeterd.

Vervolgens zal een inventarisatie plaatsvinden van de erfsituatie op de bedrijven van alle deelnemers, om zo een nul-meting vast te stellen van de risico's op emissie en mogelijke verbeterpunten. Deze inventarisatie wordt verzorgd door een adviseur van Van Gent van der Meer Nuyens, een Tmt adviseur en een handhaver van HHNK. Deze gezamenlijke aanpak zorgt tevens voor kennisuitwisseling tussen de gewasbeschermingshandel, het waterschap en onderzoek/voorlichting. De inventarisatie levert per bedrijf en in overleg met de teler een beschrijving van de risico's en een plan van aanpak voor verbetering van de situatie op.

2.3 Analyse waterkwaliteit

De gevolgen voor de waterkwaliteit zullen maandelijks op 3 locaties in het proefgebied worden bepaald. De monsterpunten zijn zodanig gekozen dat zowel water dat het gebied binnenstroomt als het water dat het gebied verlaat wordt onderzocht op imidacloprid, carbendazim en pirimifosmethyl. Op deze wijze kan aan de hand van de verschillen worden bepaald wat de bijdrage van de bloembollentelers in het proefgebied is. De start is december 2009. De bemonsterings- en analysekosten bedragen € [redacted] per jaar. Omdat de pilot 3 jaar gaat duren bedragen de monitoringkosten voor de gehele pilot dus € [redacted].

2.4 Communicatie activiteiten

2.4.1 Bijeenkomsten met de deelnemers

- Begin september, voor het ontsmettingsseizoen, vindt een eerste bijeenkomst plaats met de beoogde deelnemers voor afstemming over projectdoel en aanpak.

Na het ontsmettingsseizoen vindt een 2^e telersbijeenkomst plaats, waarin de resultaten van de metingen door HHNK worden besproken en aandacht wordt besteed aan de aanpassingen die telers gemaakt hebben op hun bedrijf.

2.4.2 Artikelen in vakbladen

Beschrijving van het project, de samenwerking en de doelstellingen in verschillende vakbladen, hierbij kan gedacht worden aan:

- Bloembollensector vakbladen
- Waterkwaliteitsbeheerders vakbladen
- Telen met toekomst nieuwsbrief
- foldermateriaal

Nog nader in te vullen in overleg met de deelnemers en projectpartners.

Ten behoeve van de bijeenkomsten met de deelnemers en het ontwikkelen van communicatiemiddelen om de onderzoeksresultaten onder bloembollentelers buiten het pilotgebied te verspreiden wordt een kostenpost van € [redacted] voorzien.

3 Resultaten

Resultaatverwachting na 3 jaar:

1. Het beoogde resultaat van de pilot is een samenwerking van bollenteeltbedrijven en het waterschap voor een betere waterkwaliteit (met inbreng van de gewasbeschermingshandel en Telen met toekomst)
2. De emissieroutes zijn achterhaald en maatregelen zijn geïdentificeerd om emissie via deze routes te voorkomen.
3. De gevonden emissieroutes en oplossingen zijn gecommuniceerd naar de bloembollensector, de gemeente Anna Paulowna en het Gemeentelijk Milieuoverleg Kop van Noord-Holland.

Tussentijdse resultaten:

Na 1 jaar:

- bewustwording onder telers van emissie risico's
- samenwerking tussen telers / uitwisseling over erfemissie
- realiseren van een rol van de gewasbeschermingshandel in communicatie / advies over voorkomen emissie
- afname van het aantal overschrijdingen / ernst van de overschrijdingen
- bedrijven hebben een aantal aanpassingen gedaan op hun bedrijf om emissie te voorkomen

4 Projectorganisatie

Toeleverancier Van Gent van der Meer Nuyens:

- Belang: het is vakbelang (toelatingen middelen), verantwoordelijkheid voor schoon milieu
- Voorwaarden:
 - anonimiteit voor de deelnemende telers
 - eerste jaar niet met de resultaten naar buiten
 - eventuele communicatie in overleg met de telers
 - vertrouwelijkheid in de projectgroep
- Taken
 - contacten met de bloembollentelers
 - begeleiding van de bedrijven
 - opsporen emissieroutes

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

- Belang: schoon water, geen overschrijdingen MTR waarden
- Voorwaarden voor deelname:
 - afstemming met handhavers over handhaving in onderzoeksgebied gedurende de pilot
 - goed projectplan en taakverdeling
 - duidelijkheid over welke informatie nodig is (o.a. metingen)
- Taken
 - analyse waterkwaliteit
 - belang van schoon water en monitoringsgegevens toelichten
 - opsporen emissieroutes
 - afstemmen met de handhavingpartners van de gemeente en de Algemene Inspectiedienst.

Telen met toekomst (WUR-PPO en DLV-Plant)

- Belang: schoon water / duurzame teelt
- Voorwaarden voor deelname:
 - openheid in projectteam
 - initiatief van deelnemende partijen (Tmt faciliteert)
- Taken
 - projectleiding: faciliteren proces en communicatie
 - organisatie groepsbijeenkomsten
 - kennismakelaar: inbreng onderzoeksgegevens emissie, mogelijke emissieroutes en impact maatregelen

5 Planning

Tijdsplanning 2009 en begin 2010

13 Maart: overleg Tmt, HHNK en van Gent van der Meer Nuyens: bespreken idee pilot
Maart: vaststellen draagvlak HHNK
April /mei: start pilot, selectie mini stroomgebied
juni-aug: planvorming
Aug benaderen bedrijven
Sept: eerste bijeenkomst met telers
Okt: inventarisatie bedrijven
dec : eerste analyses waterkwaliteit
Maart 2010: evaluatie eerste analysesresultaten met telers en planvorming 2010

6 kosten

De kosten van het project worden gedeeld door de projectpartners.

Van Gent van der Meer Nuyens levert ersonenele inzet bij de werving van de bedrijven, inventarisaties van de erfsituaties van de deelnemende bollentelers, bijeenkomsten en projectteamoverleg. De kosten hiervoor worden gedragen door van Gent van der Meer Nuyens.

Telen met toekomst faciliteert het project door de projectleiding te verzorgen en kennis in te brengen over mogelijke emissieroutes en oplossingen daarvoor tijdens bijeenkomsten en de inventarisaties op de bedrijven. De kosten hiervoor worden gedragen door het project Telen met toekomst.

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier verzorgt de wateranalyses en licht deze gegevens toe tijdens bijeenkomsten en projectteamoverleg. De kosten van personele inzet voor de bedrijfsinventarisaties, overleg en bijeenkomsten worden gedragen vanuit de reguliere financiering van HHNK.

De kosten voor de extra wateranalyses en communicatiemiddelen zijn nog niet gedekt en bedragen: G Deze zijn als volgt opgebouwd.

Waterkwaliteitsonderzoek	€ G
Communicatiemiddelen	€ G
Totaal	€ G

KRW uitwerking duingebied Rijn-West

Waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren

Hoogheemraadschap van Rijnland

19 februari 2008

Definitief rapport

9S6510A0

A COMPANY OF

ROYAL HASKONING

HASKONING NEDERLAND B.V.
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

George Hintzenweg 85
Postbus 8520
3009 AM Rotterdam
+31 (0)10 443 36 66 Telefoon
010-243 66 88 Fax
info@rotterdam.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel KRW uitwerking duingebied Rijn-West
Waterlichaam Zwanenwater en Texelse
wateren
Verkorte documenttitel Uitwerking Waterlichaam Zwanenwater en
Texelse wateren
Status Definitief rapport
Datum 19 februari 2008
Projectnaam KRW uitwerking duingebied Rijn-West
Projectnummer 9S6510A0
Opdrachtgever Hoogheemraadschap van Rijnland
Referentie 9S6510A0/R00001/501663/Rott

Auteur(s) Drs. Ing. F. (Femkje) Sierdsma
Dr. Ir. M. (Marlies) van der Welle
Drs. T. (Tom) van den Broek

Collegiale toets Ir. R. (Rob) Speets b/c
Datum/paraaf 20080208.....
Vrijgegeven door [Redacted] J b/c
Datum/paraaf 20080208.....

INHOUDSOPGAVE

	Blz.	
1	INLEIDING	1
2	BESCHRIJVING WATERLICHAAM	3
	2.1 Inleiding	3
	2.2 Begrenzing	4
	2.3 Referentie waterlichaam	4
	2.4 Beschrijving referentiesituatie	6
	2.4.1 Hydromorfologie	6
	2.4.2 Fysische chemie	7
	2.4.3 Biologie	7
	2.4.4 Goede chemische toestand	8
3	BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE	11
	3.1 Inleiding	11
	3.2 Hydromorfologische toestand	11
	3.2.1 Ontstaansgeschiedenis en hydromorfologische kenmerken	11
	3.3 Beschrijving huidige situatie	12
	3.3.1 Kenschets abiotische toestand	12
	3.3.2 Kenschets biotische toestand	16
	3.3.3 Chemische toestand	22
	3.4 Verbeteren huidige toestand	22
4	MAATREGELENPAKKET GET	25
	4.1 Inleiding	25
	4.2 Maatregelen	25
	4.2.1 Herstelmaatregelen	25
	4.2.2 Overige maatregelen	25
	4.3 Vergelijking GET met doelen beschermde gebieden	30
	4.4 Conclusie en aanbevelingen	32
5	VOORKEURSSCENARIO, BELEIDSDOESTELLING EN KOSTEN	33
	5.1 Kwaliteitselementen die verbetering behoeven	33
	5.2 Samenvatting van het "lot" van de genoemde maatregelen	34
	5.3 Voorkeursscenario en Beleidsdoelstelling	35
	5.4 Kostenindicatie van de maatregelen	37
6	REFERENTIES	39

1 INLEIDING

Sinds eind 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. Deze richtlijn moet er voor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is. Daarbij gaat de aandacht niet alleen uit naar de fysisch-chemische toestand van het water maar vooral ook naar de ecologische toestand. Om vast te stellen of een waterlichaam ecologisch op orde is, worden er doelen opgesteld waaraan de huidige toestand kan worden afgemeten. De doelen die voor een waterlichaam worden afgeleid, beschrijven de gewenste ecologische toestand. In Nederland verkeren veel van de waterlichamen niet meer in een natuurlijke toestand, maar zijn eerder sterk veranderd of kunstmatig. Voor deze twee categorieën dienen regionaal ecologische doelen te worden afgeleid, afhankelijk van de fysieke veranderingen. Dit is de taak voor de beheerder van deze waterlichamen.

Het waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren, waar voorliggend rapport nader op ingaat, is één van de gebieden binnen het beheersgebied van het Hoogheemraadschap Delfland, waarvoor binnen het project *KRW uitwerking duingebied Rijn-West* ecologische doelen worden afgeleid. De kern van het project bestaat uit het afleiden van het Maximaal (MEP) en Goed ecologisch potentieel (GEP) voor de duinwateren binnen het beheersgebied Rijn-West en het samenstellen van mogelijke maatregelenpakketten teneinde de ecologische doelstellingen te behalen. Het voorliggende rapport is daarmee één van de deelrapporten die in het kader van voornoemd project is verschenen.

De methode voor het afleiden van ecologische doelen is voor een belangrijk deel voorgeschreven in de Kaderrichtlijn Water en de bijbehorende richtsnoeren en nader uitgewerkt in Handreiking MEP/GEP (Projectgroep Implementatie Handreiking, november 2005). In de Handreiking worden veertien stappen onderscheiden (zie inleiding van het hoofdrapport). In de navolgende hoofdstukken worden de stappen 1 tot en met 11c volledig uitgewerkt. Begonnen wordt met het ruimtelijk beschrijven van het waterlichaam (begrenzing) en het vaststellen of het waterlichaam natuurlijk, sterk veranderd of kunstmatig is. Vervolgens volgt een uitgebreide beschrijving van de huidige situatie c.q. ecologische toestand. Dit is van belang omdat deze toestand immers het vertrekpunt vormt voor het opstellen van het MEP en het GEP. De stappen 12 tot en met 14 (zie handreiking) zijn vervolgens aan de beheerders.

2 BESCHRIJVING WATERLICHAAM

Welke stappen uit de Handreiking MEP/GEP worden in dit hoofdstuk besproken?

- Handeling 1A: Pas grenzen waterlichamen aan.
- Handeling 2A: Toets op kunstmatig of niet.
- Handeling 2B/C: Stel het oorspronkelijk of best gelijkende watertype vast.

2.1 Inleiding

In de handreiking MEP/GEP wordt uitgegaan van de huidige opvattingen over de begrenzing van waterlichamen, waarbij het uitgangspunt is dat het waterlichaam één beheerseenheid vormt. Hierbij worden kleine waterlichamen buiten beschouwing gelaten. Bij meren (M-watertypes) worden meren met een oppervlakte van minder dan 50 ha als klein beschouwd. Deze worden derhalve niet meegenomen bij de begrenzing van een waterlichaam. In waterrijke gebieden is het mogelijk om al het water als één waterlichaam te beschouwen. Hierbij geldt dan dat het gebied voor tenminste 20% uit open water moet bestaan en dat het totale wateroppervlak tenminste 250 ha dient te zijn. Dit is het geval voor een groot deel van het Noord- en Zuid-Hollandse duingebied.

Het Noord- en Zuid-Hollandse duingebied is opgedeeld in 8 waterlichamen (zie kader). De begrenzing van het Waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren (stap 1) wordt vastgesteld in paragraaf 2.2.

Binnen een waterlichaam worden alleen die oppervlaktewateren tot het waterlichaam gerekend die permanent watervoerend zijn dan wel die incidenteel droogvallen (waarbij dit dan een kenmerk is van het oppervlaktewater). Duinvalleien behoren niet tot het waterlichaam, omdat de droogvalfrequentie hiervan te groot is (jaarlijks over een groot deel van het oppervlak of het gehele oppervlak) om het nog als een oppervlaktewater te beschouwen.

In stap 2a wordt vastgesteld of het waterlichaam kunstmatig is. Als richtlijn hierbij geldt dat een waterlichaam kunstmatig is wanneer het door de mens is aangelegd op een plaats waar voorheen geen (significant) oppervlaktewater aanwezig was. Een fysiek gewijzigd, verplaatst of rechtgetrokken bestaand waterlichaam wordt niet als kunstmatig beschouwd, maar als sterk veranderd (indien ingrepen onomkeerbaar zijn) of natuurlijk (indien ingrepen omkeerbaar zijn)

Het oorspronkelijke (sterk veranderde wateren en natuurlijke wateren) of best gelijkende (kunstmatige wateren) watertype wordt bepaald op basis van hydromorfologische kenmerken. Er wordt hierbij zoveel mogelijk uitgegaan van de oorspronkelijke hydromorfologie. De (huidige) fysisch-chemische en biologische situatie blijft buiten beschouwing. Het oorspronkelijke of best gelijkende watertype wordt vervolgens in hoofdstuk 3 gebruikt als referentie voor de huidige hydromorfologische, biologische, fysisch-chemische en chemische toestand.

2.2 Begrenzing

Onder het waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren vallen een aantal natuurlijke wateren op Texel en het Zwanenwater. Op Texel gaat het om de Muyen (binnen- en buiten-Muy, de Moksloot, de Geul en de Horsmeertjes. De plassen maken deel uit van het Natura-2000 gebied Duinen en Lage land Texel.

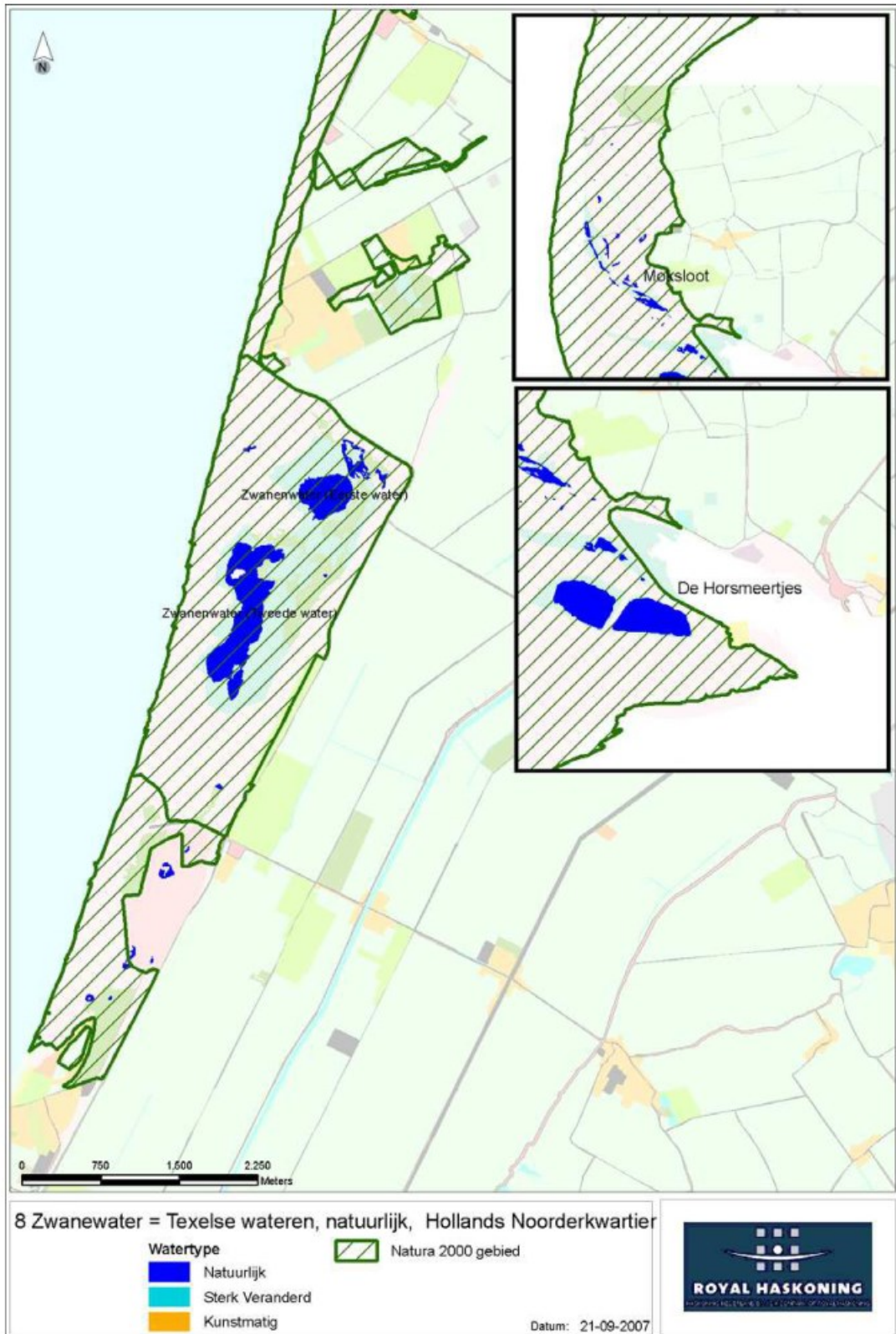
Het Zwanenwater is een natuurgebied gelegen tussen Petten en Callantsoog. Het gebied maakt deel uit van het Natura-2000 gebied Zwanenwater en Pettemerduinen. Alle wateren liggen binnen het beheersgebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De waterbeheerders zijn PWN, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Hollands Noorderkwartier en Landschap Noord-Holland. In figuur 2.1 is de begrenzing van de wateren en de Natura-2000 gebieden weergegeven.

2.3 Referentie waterlichaam

De oorspronkelijke plassen behorend tot het waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren kunnen, net als de meeste overige Nederlandse duinwateren ten noorden van Bergen, gekarakteriseerd worden als Kleine ondiepe gebufferde plassen (M11; Van der Molen, 2004). In de laatste update van het rapport Referenties en Conceptmaatlaten voor Meren (Van der Molen, februari 2007) is dit type echter komen te vervallen vanwege de beperkte omvang van deze wateren (beschrijvingen van watertypen $< 0,5 \text{ km}^2$ zijn komen te vervallen). Van de overgebleven watertypen komt de omschrijving van het watertype M14, de ondiepe (matig grote) gebufferde plassen, het dichtst in de buurt van het oorspronkelijke watertype. De omvang van de plassen in het waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren zijn echter allen kleiner dan $0,5 \text{ km}^2$, waardoor bijvoorbeeld windgeïnduceerde waterbeweging nauwelijks een rol speelt in deze plassen.

In de hierna volgende paragrafen wordt de referentiesituatie voor de ondiepe gebufferde (matig grote) plassen (M14) beschreven ten aanzien van hydromorfologie, fysische chemie en biologie. Tot slot wordt kort ingegaan op de goede chemische toestand.

Figuur 2.1. Begrenzing waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren: de plassen die tot dit waterlichaam behoren zijn donkerblauw gekleurd.

2.4 Beschrijving referentiesituatie

2.4.1 Hydromorfologie

De ondiepe (matig grote) gebufferde plassen (M14) zijn matig groot, vlakvormig, vrij ondiep en semi-stagnant en bevatten gebufferd, zoet water. De plassen zijn vaak gelegen in open duingebieden en ontstaan op een natuurlijke wijze in de oude kalkarme duinvalleien die vooral ten noorden van Bergen liggen.

Relatief grote seizoensfluctuaties in de waterstand zijn afhankelijk van neerslag, verdamping, bodemstructuur en bodemreliëf. Door het grote oppervlak en de geringe diepte (meestal ondieper dan 1 m) spelen vooral verdamping en droogval een grote rol. Een waterpeilfluctuaties van circa 50-100 cm is reëel. Deze peilfluctuaties zijn kenmerkend voor alle ondiepe duinwateren en zijn essentieel voor het voorkomen van amfibische plantengemeenschappen. Het geheel of gedeeltelijk droogvallen van de plassen heeft een belangrijk effect op het voorkomen van soorten en de afbraak van organisch materiaal. Gezien het oppervlak van deze plassen ($>0,5 \text{ km}^2$) speelt windgeïnduceerde waterbeweging een rol¹.

De wateren van dit type worden voornamelijk gevoed door regenwater en staan daarnaast onder invloed van oppervlakkig grondwater. De verhouding tussen de voeding van de meren met neerslag, lokaal en regionaal grondwater is bepalend voor de mate van buffering.

De bodem varieert van zandig en voedselarm tot matig voedselrijk of voedselrijk veen (<50%) en/of klei. Als gevolg van de wind- en golfwerking is de bodem vaak stevig en kaal in de golfslagzone. Aan de luwe zijde kan sediment, dat meestal voor een groot deel bestaat uit organisch materiaal, accumuleren. Er zijn gevarieerde oevers van vlak tot matig steil. De gemiddelde diepte van deze plassen ligt tussen 1 à 2 meter. Aanwezigheid van verschillende duinwateren (variërend in grootte en successiestadium) in elkaars nabijheid heeft een positieve invloed.

De ranges van waarden van de hydromorfologische kwaliteitselementen zijn weergegeven voor de referentietoestand (tabel 2.1)

Tabel 2.1. Referentiewaarden type M14 voor de hydromorfologische kwaliteitselementen.

Parameter	Eenheid	Laag	Hoog
Oppervlak variatie	km ²	0,4	120
Diepte	m	0,5	3
Diepte variatie	m	0,1	3,9
Volume	m ³	0,18*10 ⁶	222*10 ⁶
Volume variatie	m ³	0,15*10 ⁶	266*10 ⁶
Verblijftijd	jaar	1,5	8,9
Kwel	aan- of afwezig (1/0)	1	1
Bodemoppervlak/volume	-	2,0	0,33
Taludhoek (onder water)	°	10	40

¹ De duinwateren wijken hierin af van de natuurlijke referentie, omdat ze veelal kleiner zijn dan $0,5 \text{ km}^2$ en windgeïnduceerde waterbeweging nauwelijks een rol speelt.

2.4.2 Fysische chemie

De in de duinen gelegen plassen zijn, met name door de invloed van het nabijgelegen zeewater, relatief ionenrijk. De bodem van een primaire duinvallei is in tegenstelling tot een secundaire duinvallei langer rijker aan zouten, kalkrijker en meestal humusarm. Dit versnelt de successie. De zandige bodem is, afhankelijk van de locatie, in oorsprong matig tot zeer kalkrijk. Ten noorden van Bergen is de bodem relatief kalkarm. Boven deze kale zandbodem verzamelt zich regenwater en oppervlakkig grondwater, afkomstig uit de omringende duinen. Zowel het water als de bodem zijn arm aan nutriënten (oligo-mesotroof). Het jaarlijks droogvallen van delen van de oever remt de ophoping van nutriënten en voorkomt het woekeren van snelgroeiende waterplanten. Door indamping stijgen de ionengehalten gedurende de zomer. Het water is helder. De systemen zijn gevoelig voor atmosferische depositie.

De ranges van waarden van de algemene fysisch-chemische kwaliteitselementen zijn weergegeven voor de referentietoestand (tabel 2.2).

Tabel 2.2. Referentiewaarden voor de algemene fysisch-chemische kwaliteitselementen van type M14.

Parameter	Descriptor	Eenheid	GET waarde*
Thermische omstandigheden	Dagwaarde	°C	≤25
Zuurstofhuishouding	Verzadiging	%	60-120
Zoutgehalte	Chloridegehalte	mg/l	≤200
Verzuringgraad	pH	-	5.5-8.5
Nutriënten	Totaal-P	mg/l	≤ 0.08
	Totaal-N	mg/l	≤ 1.5
Doorzicht	SD	m	≥ 0.9

* GET = Goede ecologische toestand

2.4.3 Biologie

Er is een rijke vegetatieontwikkeling. De fauna indiceert het jonge, temporaire karakter van deze wateren. In deze grotere plassen spelen windgeïnduceerde waterbewegingen een rol. Op luwe plekken kunnen planten zich ontwikkelen en vormt zich een organische bodem. Op de meest geëxponeerde plaatsen wordt kaal substraat aangetroffen. De fauna weerspiegelt dit.

De levensgemeenschappen van deze wateren verschillen onderling als gevolg van verschillen in de mate van buffering, ook kan de invloed van de zee (zoutgehalte) van belang zijn. Met name voor de vegetatie is de mate van buffering van belang, het zoutgehalte is voor alle groepen sturend. Het areaal droogvallende oever bepaalt de omvang van tijdelijke habitats. Dit is afhankelijk van de grootte van de plas, de peilfluctuatie en het overtalud. Belangrijke habitats voor aquatische organismen zijn droogvallende oevers, diepere plantenrijke delen en open water. Ieder van deze habitats herbergt zijn eigen kenmerkende levensgemeenschappen, voor de plas als geheel is de verhouding tussen deze habitats sturend voor de totale levensgemeenschap. In de ondiepe, plantenrijke (verlandende) plassen of delen van plassen kan het zuurstofgehalte door primaire productie en afbraak gedurende de dag sterk fluctueren. De levensgemeenschap van deze plassen bestaat dan voor een belangrijk deel uit

organismen die tolerant zijn voor lage zuurstofgehalten. Tenslotte kan als gevolg van calamiteiten zoals volledige droogval of het dichtvriezen van een plas vooral de faunagemeenschap volledig veranderen. Na een calamiteit zijn pionierssoorten kenmerkend, herstel van de fauna van een duinplas na een calamiteit kan als gevolg van isolatie lang duren.

Tabel 2.3. GET-waarden voor de biologische kwaliteitselementen van type M14.

Kwaliteitselement	Deelmaatlat	Descriptor	Eenheid	GET-waarde
Fytoplankton	Abundantie	Chlorofyl-a	µg/l	< 23
	Soortensamenstelling	Aanwezigheid bloeien	0/1	Geen bloei aanwezig
Macrofyten	Abundantie (areaal t.o.v. begroeibaar areaal)	Areaal submerse vegetatie	%	25-50
		Areaal oevervegetatie	%	60-80
	Soortensamenstelling	Absolute score ten opzichte van de referentiewaarde	-	19-32 (= 40-70% van 47)
Macrofauna	Abundantie en soortensamenstelling	EKR	-	> 0.6
Vis	Soortensamenstelling	Aantal soorten	n	14-17
	Abundantie	Aandeel brasem	%	2-8
		Aandeel baars+blankvoorn t.o.v. alle eurytypen	%	30-35
		Aandeel plantminnende vis	%	40-65
		Aandeel O ₂ -tolerante vis	%	10-20

2.4.4 Goede chemische toestand

De Kaderrichtlijn Water stelt normen voor 33 zogenoemde prioritaire stoffen. Daarnaast wijst de Kaderrichtlijn Water prioritaire gevaarlijke stoffen aan, deze stoffen mogen in 2020 niet meer in het water voorkomen.

Behalve met de normen voor deze prioritaire stoffen hebben de Noord- en Zuid-Hollandse duingebieden vanuit de Kaderrichtlijn te maken met Rijn-relevante stoffen. Dit zijn specifieke probleemstoffen die niet tot de prioritaire stoffen behoren en die per stroomgebied worden vastgesteld. Ook de normen gelden per stroomgebied.

Van een aantal chemische stoffen worden gebiedspecifieke normen afgeleid. Deze gebiedspecifieke normen vallen onder de ecologische doelen. Ze ondersteunen in feite de ontwikkeling van ecologische kwaliteit. Bijvoorbeeld: stikstof en fosfaat zijn niet aan een directe norm vanuit de Kaderrichtlijn gebonden. De hoeveelheid van deze stoffen in het water mag echter niet verstorend werken op de ecologie.

Om te bepalen of een waterlichaam voldoet aan de KRW normen dienen chemische stoffen getoetst te worden aan één van de twee normeringen: die voor een goede chemische toestand of die voor de goede ecologische toestand. Samen resulteert dit in 190 stoffen waar op getoetst moet worden.

Voor het vaststellen van de goede chemische toestand van een waterlichaam dienen 41 stoffen te voldoen aan KRW-normen zoals die in juli 2006 als concept zijn vastgesteld in

dochterrichtlijn 2000/60/EC van de KRW. Het betreft hier de normen voor 33 prioritaire stoffen en 8 lijst I stoffen volgens de EU-76/464 richtlijn.

Om de huidige kwaliteit van oppervlaktewater in beeld te brengen, kan in Nederland momenteel alleen getoetst worden aan de waterkwaliteitsnormen zoals genoemd in de '2004 Regeling milieukwaliteitseisen gevaarlijke stoffen oppervlaktewateren'. In principe kunnen 188 stoffen getoetst worden aan dit stelsel van zogenaamde MTR-normen om de goede chemische toestand van een waterlichaam te bepalen.

3 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

Welke stappen uit de Handreiking MEP/GEP worden in deze paragraaf besproken?

- Handeling 3: Toets op belangrijke veranderingen in hydromorfologie.
- Handeling 4: Beschrijf hydromorfologische ingrepen.
- Handeling 5A: Bepaal effecten van hydromorfologische ingrepen.
- Handeling 5B: Toets of GET onbereikbaar is geworden.
- Handeling 6: Toets of waterlichaam substantieel van aard is veranderd.

Overige stappen (niet in Handreiking MEP/GEP).

- Bepaal de huidige toestand van de biologische, fysisch-chemische en hydromorfologische parameters.
- Bepaal de huidige toestand van de chemische toestand.

3.1 Inleiding

Omdat de huidige situatie c.q. ecologische toestand als vertrekpunt geldt voor het uiteindelijk opstellen van het MEP en het GEP, wordt in dit hoofdstuk de huidige situatie ten aanzien van hydromorfologie, fysische-chemie, biologie en de chemische toestand beschreven.

Voor het beschrijven van de fysisch-chemische en biologische toestand van het waterlichaam Noord-Hollandse wateren is gebruik gemaakt van oude data (fysisch-chemisch tot 1993 en biologisch tot 1996) van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK), recentere gegevens over zowel de biologische als fysisch-chemische toestand van het Zwanenwater en enkele recente gegevens van Staatsbosbeheer over de macrofytensamenstelling in een aantal Texelse wateren. Gegevens over de huidige chemische toestand van het waterlichaam Noord-Hollandse duinwateren ontbreken.

Voor de beschrijving van de huidige abiotische en biotische toestand is uitgegaan van een aantal representatieve (geclusterde) plassen, op basis van beschikbaarheid van gegevens. Het gaat om de volgende plassen:

ZW	Eerste en Tweede Zwanenwater
HM	Westelijke en oostelijke Horsmeertjes
GE	De Geul
MT	Moksloot
MU	De Muyen

3.2 Hydromorfologische toestand

3.2.1 Ontstaansgeschiedenis en hydromorfologische kenmerken

De wateren die tot het waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren behoren zijn op natuurlijke wijze ontstaan. Er hebben geen onomkeerbare hydromorfologische ingrepen in het waterlichaam plaatsgevonden. Het waterlichaam heeft daarom de status van natuurlijk waterlichaam gekregen.

3.3 Beschrijving huidige situatie

Bruikbaarheid data

Niet voor alle plassen zijn recente en/of complete gegevens beschikbaar om de huidige toestand van de biologische (en fysisch-chemische) kwaliteitselementen te bepalen. In die gevallen zijn de berekende EKR scores niet altijd representatief voor de huidige toestand, met name wanneer recent maatregelen genomen zijn om die toestand te verbeteren of wanneer de gegevens sterk verouderd zijn. Aan deze scores wordt dan niet al te veel waarde gehecht.

3.3.1 Kenschets abiotische toestand

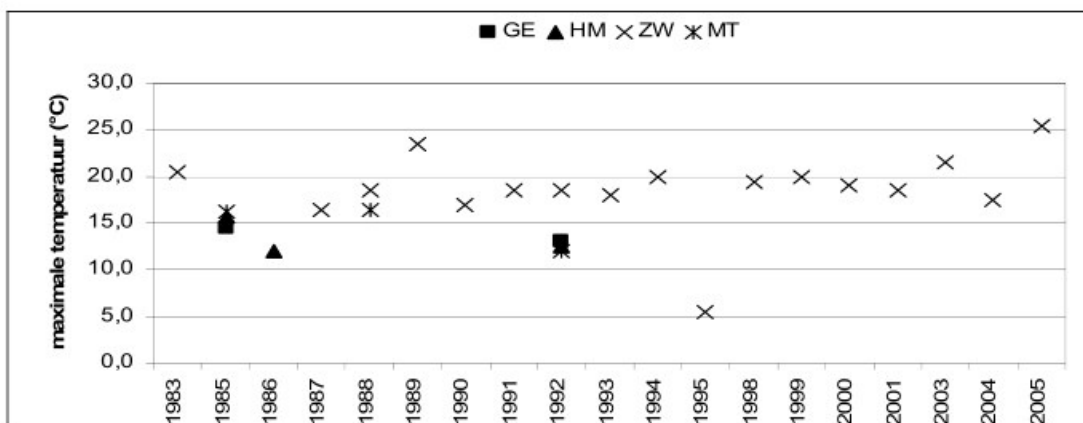
Voor het beschrijven van de fysisch-chemische toestand van het waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren is gebruik gemaakt van waterkwaliteitsdata van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Voor de meeste plassen zijn alleen data beschikbaar van de periode 1981-1992, maar niet van elk jaar. Er is gemeten in 1981, 1984, 1985, 1987, 1988, 1991 en 1992. Voor het Zwanenwater zijn fysisch-chemische gegevens bekend tot begin 2007.

Hieronder wordt per fysisch-chemisch kwaliteitselement een overzicht gegeven van de gemeten waarden (jaargemiddelde of maximale waarde) in een aantal (geclusterde) plassen. In de grafieken worden de volgende codes voor de afzonderlijke plassen gehanteerd:

ZW	Eerste en Tweede Zwanenwater
HM	Westelijke en oostelijke Horsmeertjes
GE	De Geul
MT	Moksloot

Thermische omstandigheden

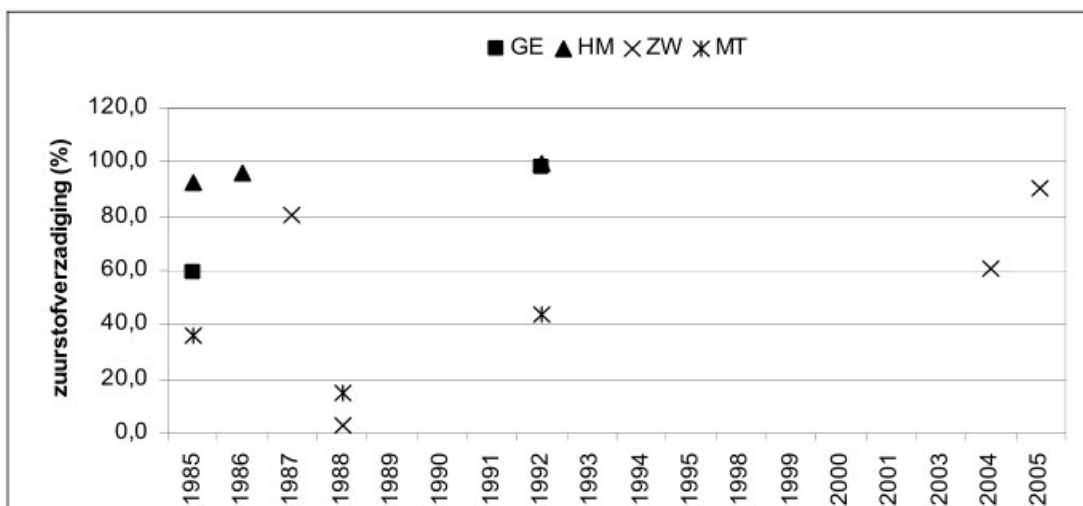
De temperatuur in de duinplassen op Texel en in het Zwanenwater varieert tussen 1,5 en 25,5 °C. Dit patroon lijkt nauwelijks te verschillen tussen de verschillende plassen. De gemiddelde temperatuur ligt op ongeveer 12 °C in de Texelse wateren en op 17 °C. De maximaal gemeten temperatuur (figuur 3.1) is, op een enkele uitzondering na, altijd lager dan 23 °C.

Figuur 3.1. Temperatuurverloop (maximale temperatuur) in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren.

Zuurstofgehalte

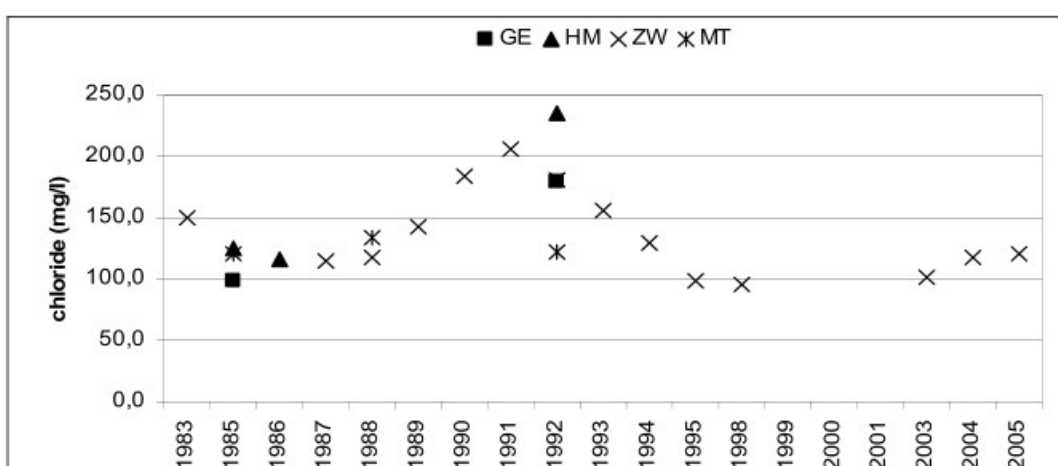
De zuurstofverzadiging is slechts in enkele jaren gemeten. De lage zuurstofverzadiging die in 1988 gemeten werd in twee plassen lijkt een uitzondering te zijn. Zowel in de Moksloot als het Zwanenwater werden op een eerder en/of later tijdstip hogere waarden gemeten. De zuurstofverzadiging van de plassen schommelt (twee waarden uit 1988 buiten beschouwing gelaten) gemiddeld tussen de 40 en 100%.

Figuur 3.2 Verloop van de zuurstofgehalten (% verzadiging) in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren.

Zoutgehalte

Het zoutgehalte van de verschillende plassen varieert van zeer zoet (< 150 mg Cl/l) tot zoet (150 - 300 mg Cl/l). In het Zwanenwater, de Horsmeertjes² en de Geul neemt de zoutinvloed duidelijk toe van midden jaren tachtig tot 1992 (figuur 3.3).

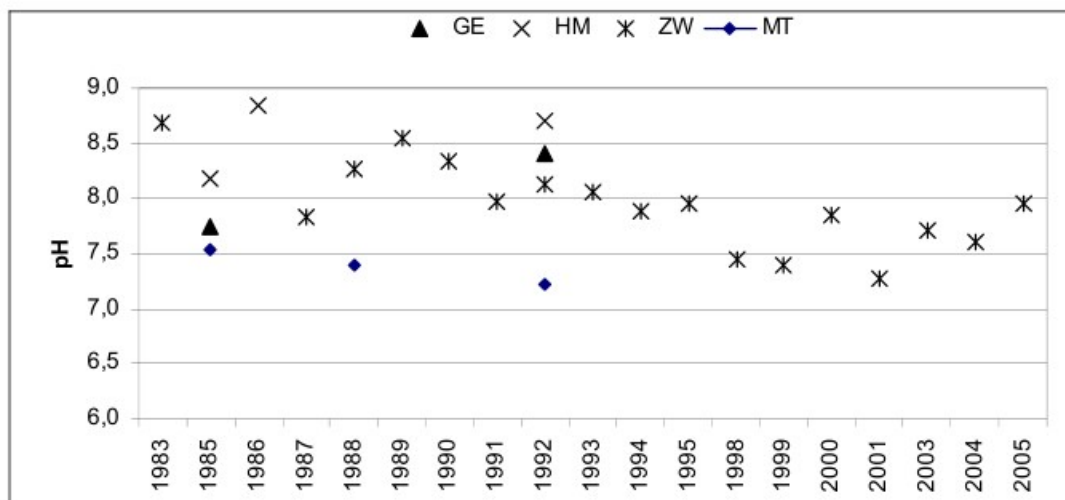
Figuur 3.3. Verloop van de chlorideconcentraties in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren.

² De Oostelijke Horsmeertjes zijn brakker (144-280) dan de westelijke Horsmeertjes (89-141).

Na 1992 neemt de invloed van zout in het Zwanenwater weer af. In de Moksloot lijkt de chlorideconcentratie redelijk stabiel, respectievelijk rond de 125 en 75 mg Cl/l. De verzilting in een aantal van de plassen kan veroorzaakt zijn door drinkwaterwinning in de duinen, waarbij grote hoeveelheden grondwater worden onttrokken en daardoor de zoutinvloed landinwaarts opschuift.

Zuurgraad

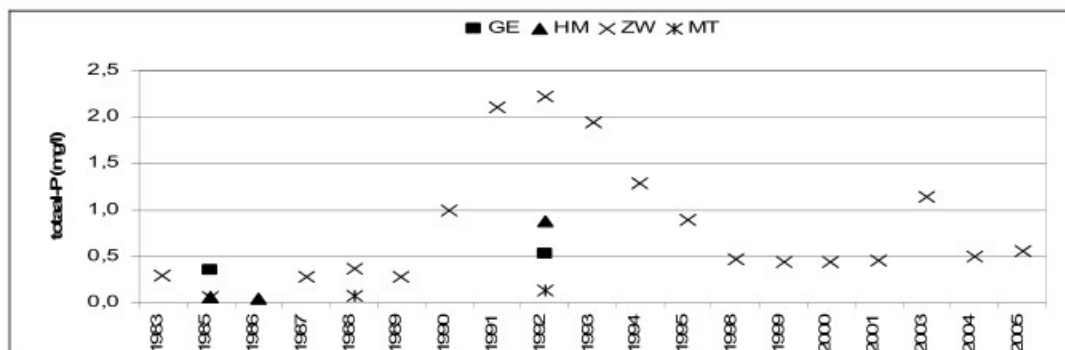
De pH in de plassen ligt gemiddeld rond de 8 en fluctueert tussen de 7 en 9 (figuur 3.4). In de Horsmeertjes komt de pH meerdere malen boven de 8.5 uit. De pH in het Zwanenwater (en de Moksloot) lijkt iets af te nemen (verzuring).

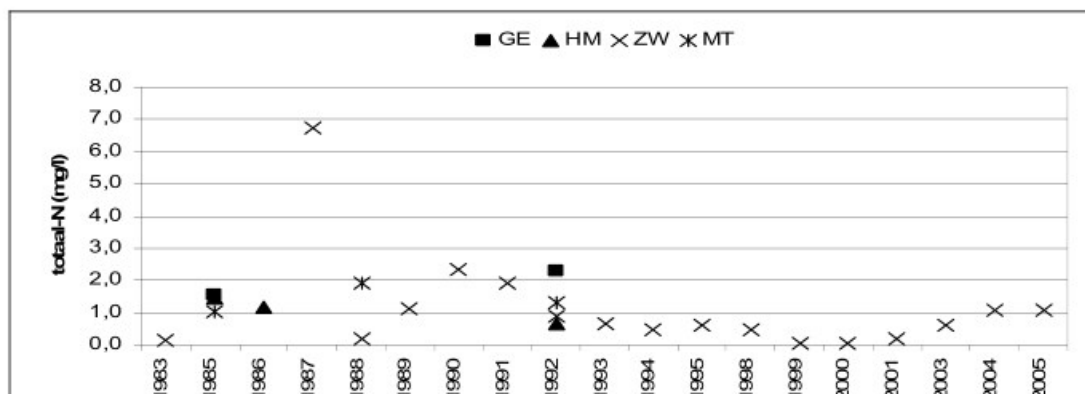
Figuur 3.4. Verloop van de pH in natuurlijke duinplassen in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren.

Nutriënten

De P-concentraties in plassen in het waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren zijn hoog tot zeer hoog te noemen. Alleen in de Moksloot (MT) worden gemiddelde waarden lager dan 0,1 gemeten (figuur 3.5A). In de plassen worden niet erg hoge stikstofconcentraties gemeten; in het Zwanenwater zijn de jaargemiddelde waarden sinds 1998 allemaal lager dan 1,1 mg N/l.

A

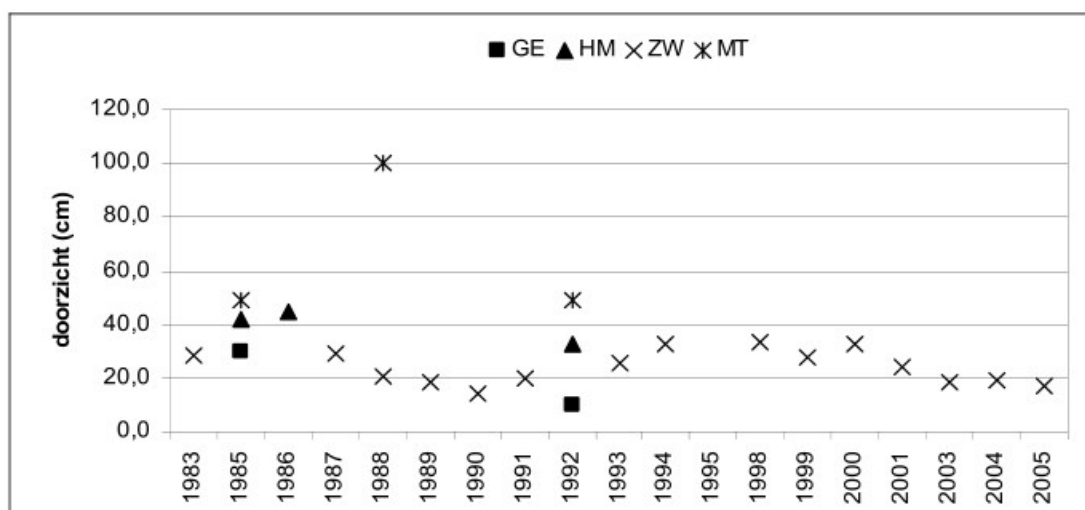
B

Figuur 3.5. Verloop van de concentraties P-totaal (3.5A) en N-totaal in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren (3.5B). Extreem hoge waarden voor N (21.0 in Oostelijke Horsmeertje) en P (16.0 in Eerste Zwanenwater) zijn weggelaten.

In 1992 werd in de oostelijke Horsmeertjes eenmalig een totaal-N gemeten van 21,0 mg/l en in 2001 werd in het Eerste Zwanenwater een totaal-P gemeten van 16,0 mg/l. Deze waarden zijn buiten beschouwing gelaten, omdat ze ruim veel hoger zijn dan de rest van de metingen.

Doorzicht

Het jaargemiddelde doorzicht in de plassen ligt gemiddeld tussen de 10 en 50 cm en is slechts een enkele keer hoger dan 90 cm (fig. 3.6). In 1985 en 1992 was het doorzicht van de Moksloot wat beter dan de andere plassen (max. 50 cm). Anno 2007 is het water van de Moksloot, volgens de beheerder kraakhelder (med. C. Bruin, Staatsbosbeheer). Het doorzicht in de Geul is in beide jaren (1985 en 1992) het laagst. Het doorzicht in het Zwanenwater varieert is vrij beperkt en varieert al jaren tussen de 20 en 35 cm.

Figuur 3.6. Verloop van het doorzicht in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren.

Toetsing aan de GET-waarde

Omdat alleen van het Zwanenwater recente data beschikbaar zijn, kan slechts bij benadering getoetst worden of de plassen in de huidige situatie voldoen aan de GET-

waarden. Hierbij wordt er van uitgegaan dat de waterkwaliteit sinds 1992 verder verbeterd is en dat plassen die tot 1992 voldeden aan de GET-waarde daar ook in de huidige situatie aan zullen voldoen.

De gemiddelde pH van de verschillende plassen voldoet aan de GET-waarde, behalve in de Horsmeertjes. De nutriëntenconcentraties in de meeste plassen liggen ver boven de GET-waarde, m.n. de fosfaatconcentraties. De N-concentratie in het Zwanenwater is de laatste jaren lager dan de GET-waarde.

In tabel 3.2 worden ranges weergegeven van de gemiddelde meetwaardes voor de fysisch-chemische kwaliteitselementen en zijn deze getoetst aan de GET-waarde voor M14.

Uit de gegevens volgt dat de waterkwaliteit in de plassen zonder vogelfunctie (Moksloot, Horsmeertjes en buiten-Muy) een stuk beter is dan de plassen met vogelfunctie (Zwanenwater, Geul en binnen-Muy).

Tabel 3.2. Huidige situatie waterlichaam Zwanenwater en Texelse water met betrekking tot fysisch-chemische parameters en de referentiewaarden horend bij M14. In de laatste kolom met kleur aangegeven of de gemeten waarden voldoen aan een goede ecologische toestand (GET) voor M14. Groen=voldoet, Rood=voldoet niet. De waterkwaliteit in de plassen zonder vogelfunctie (Moksloot, Horsmeertjes en buiten-Muy) is een stuk beter dan de plassen met vogelfunctie (Zwanenwater, Geul en binnen-Muy).

Kwaliteitselement	Descriptor (eenheid)	GET-waarde M14	Zwanenwater & Texel	Beoordeling
Thermische omstandigheden	Dagwaarde (°C)	≤ 25	≤25	Green
Zuurstofhuishouding	Verzadiging (%)	60 - 120	40-100	Green
Zoutgehalte	Saliniteit (mg Cl/l)	≤ 200	≤ 200	Green
Zuurgraad	pH	5.5-8.5	7.0-9.0	Green
Nutriënten	Totaal-P (mg/l)	≤ 0.08	0,3-2.2	Red
	Totaal-N (mg/l)	≤ 1.5	≤ 1.5	Green
Doorzicht	SD (m)	≥0.9	0.1-0.5	Red

3.3.2 Kenschets biotische toestand

Biotische toestand

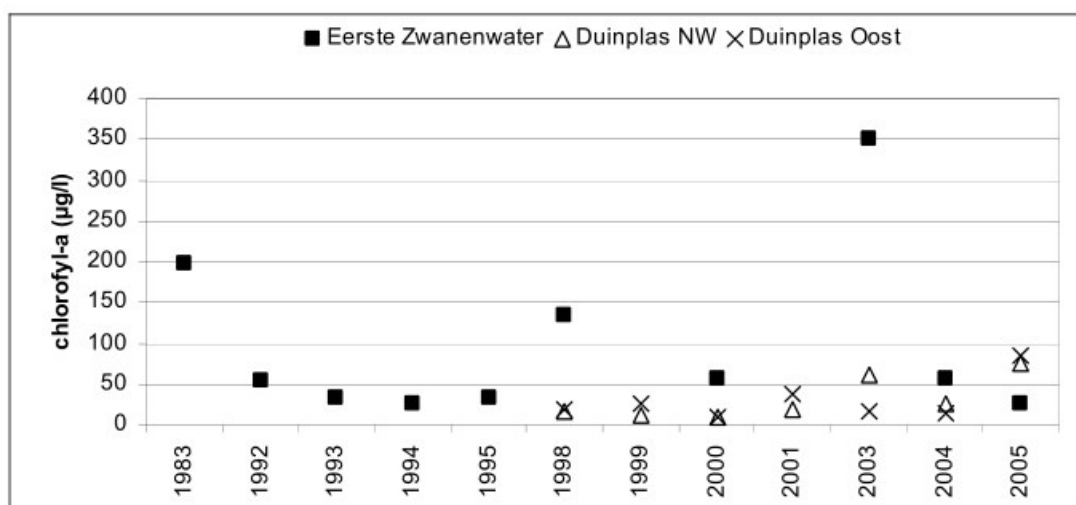
Bij het beschrijven van de biotische toestand van natuurlijke duinwateren op Texel en bij het Zwanenwater is gebruik gemaakt van data van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Alleen voor het Zwanenwater zijn recente gegevens (tot 2007) beschikbaar. Van de plassen op Texel zijn alleen gegevens tot 1996 beschikbaar. De plassen zijn opgedeeld in dezelfde groepen als voor de beschrijving van de fysisch-chemische toestand, namelijk: het Zwanenwater, de Horsmeertjes, De Geul, Moksloot en de Muyen (van dit laatste water ontbraken gegevens over de fysisch-chemische waterkwaliteit). In de hierna volgende paragrafen worden de gegevens kort toegelicht.

Fytoplankton

Abundantie

Er zijn alleen gegevens bekend over de abundantie van fytoplankton in het Zwanenwater. Deze gegevens ontbreken voor de Texelse wateren. De jaargemiddelde concentraties voor het Zwanenwater zijn weergegeven in figuur 3.7.

De jaargemiddelde concentraties chlorofyl-a van het meetpunt Eerste Zwanenwater in 1999 (700 µg/l) en 2001 (2411 µg/l) zijn in de grafiek niet meegenomen, omdat ze zeer hoog waren en daarmee de leesbaarheid van de grafiek niet bevorderen. In het Tweede Zwanenwater hebben geen chlorofyl-a-metingen plaatsgevonden. Het zomergemiddelde chlorofyl-a-gehalte komt daarmee gemiddeld op circa 66 µg/l.

Figuur 3.7. Verloop van de zomergemiddelde concentratie chlorofyl-a in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren. Het betreft alleen data voor het Zwanenwater. De jaargemiddelde concentraties chlorofyl-a van het meetpunt Eerste Zwanenwater in 1999 (700 µg/l) en 2001 (2411 µg/l) zijn in de grafiek niet meegenomen, omdat ze zeer hoog waren en daarmee de leesbaarheid van de grafiek niet bevorderen.

Soortensamenstelling

Er zijn alleen gegevens beschikbaar over de soortensamenstelling van het fytoplankton in het (Eerste) Zwanenwater. Gegevens over de soortensamenstelling van fytoplankton in de Texelse wateren ontbreken.

De meest recente bemonsteringen van de fytoplanktonsoortensamenstelling in het Zwanenwater vonden plaats in 2003 en 2005. In beide jaren werden geen bloeien aangetroffen van negatieve soorten.

Overige waterflora

Abundantie

Er zijn geen gegevens beschikbaar over de abundantie van macrofyten. Volgens de beheerder komen in de Geul en de binnen-Muy geen macrofyten meer voor (med. C. Bruin, Staatsbosbeheer) en in het Eerste Zwanenwater zeer weinig (med. R. Luntz, Natuurmonumenten).

De belangrijkste redenen voor de lage abundantie van macrofyten in het Eerste Zwanenwater zijn het voorkomen van een grote aalscholverkolonie en het voorkomen van een hoog percentage bodemomwoelende vissoorten. Ook in de Geul vormen vogels de belangrijkste reden voor de afwezigheid van macrofyten.

Soortensamenstelling

Voor de soortensamenstelling van het Zwanenwater en Texel zijn gegevens beschikbaar van HHNK uit 2003 en 2005 (Eerste Zwanenwater) en van Natuurmonumenten over de huidige situatie in de Muyen en het zuidelijke deel van Texel (dit laatste gebied omvat de Horsmeertjes, de Geul en de Moksloot).

In het Zwanenwater worden weinig soorten waterplanten aangetroffen. In 2003 en 2005 werden alleen de algemene soorten als Puntkroos, Veenwortel en Gewoon kransblad waargenomen. Wel komt in het Zwanenwater de beschermde soort Waterdrieblad voor. Deze soort is karakteristiek voor verlandingsvegetaties in voedselarm tot matig voedselrijk, zwakgebufferd water (Weeda et al. 1988). Voor het Zwanenwater wordt een telwaarde van drie berekend in zowel 2003 als 2005 in alle drie de monsterpunten.

In de buiten-Muy worden 15 soorten waterplanten aangetroffen, waaronder vijf soorten kranswieren (Gewoon, Breekbaar, Stekelharig, Ruw en Brokkelig kransblad) en vijf soorten fonteinkruid (Duizendknoop-, Schede-, Drijvend, Tenger en Weegbreefonteinkruid). Met name kranswieren zijn indicatief voor helder, (relatief) voedselarm water. De binnen-Muy, of Muyplas, was vroeger heel rijk, maar deze is door invloed van broedende vogels (Lepelaar, Blauwe reiger en vooral Aalscholver) geutrofieerd geraakt en herbergt nagenoeg geen macrofyten meer (med. C. Bruin, Staatsbosbeheer).

In het zuidelijk deel van Texel worden 24 soorten waterplanten waargenomen. De eigenlijke Geulplas is al jaren een plas zonder macrofytenvegetatie (oorzaak is vermoedelijk de aanwezigheid van vogels), maar in de overige plassen in het zuidelijk deel van Texel, met name de Moksloot en in iets mindere mate de Horspolders komen nog een groot aantal soorten waterplanten voor (med. C. Bruin, Staatsbosbeheer). Naast de soorten die ook in de buiten-Muy worden aangetroffen, komen hier ook Teer kransblad, Donker glanswier, Fijne waterranonkel, Gekroesd, Draad- en Ongelijkbladig fonteinkruid voor. Met name het voorkomen van de Rode lijst soorten Donker glanswier, Weegbree- en Ongelijkbladig fonteinkruid wijzen op een goede waterkwaliteit.

Er zijn geen bedekkingspercentages beschikbaar voor de buiten-Muy, de Geul, Horsmeertjes en Moksloot, waardoor de telwaarde niet kan worden bepaald. Op basis van de soortensamenstelling kan echter wel de maximaal mogelijke score berekend worden. Dit is weergegeven in onderstaande tabel.

Locatie	Minimum score	Maximum score
Texel zuid	14	44
Muyen	10	31

Macrofauna

Tussen 1984 en 1992 zijn door HHNK macrofaunagegevens verzameld over diverse plassen op Texel. Voor het Zwanenwater zijn ook recentere gegevens (2003) gebruikt.

In tabel 3.3a is een overzicht gegeven van de gemiddelde abundantie van verschillende groepen macrofauna in de bemonsterde duinwateren tot 1992. In tabel 3.3b volgt een apart overzicht van de macrofaunasamenstelling in het Zwanenwater in 2003.

Tabel 3.3a Gemiddelde abundantie van macrofaunagroepen in 1984, 1985, 1987, 1989, 1991, 1992 van het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren.

Groep														
locatie	Acari	Bivalvia	Coleoptera	Crustacea	Diptera	Ephemeroptera	Gastropoda	Hemiptera	Hirudinea	Lepidoptera	Odonata	Oligochaeta	Platyhelminthes	Trichoptera
De Geul	46	4	63	3	371	91	193	186	81	0	5	71	12	69
Horsmeertjes	74	30	62	0	318	61	249	283	8	1	19	649	10	54
Zwanenwater	96	0	1	496	28	2	1	1	3	0	4	15	0	1
Moksloot	127	121	57	16	397	70	132	70	39	0	10	213	31	54
Gemiddelde	87	26	35	215	212	41	118	118	21	0	9	232	9	33

Tabel 3.3b. Gemiddelde abundantie van macrofaunagroepen in 2003 in het Zwanenwater (op drie monsterpunten). De groepen Heteroptera, Hirudenea, Mollusca en Odonata zijn in de tabel niet meegenomen, omdat ze slechts in één van de drie plassen zijn waargenomen en slechts in beperkte aantallen.

Groep													
locatie	Acari	Annelida	Bivalvia	Coleoptera	Coloeptra	Crustacea	Diptera	Ephemeroptera	Gastropoda	Hemiptera	Oligochaeta	Trichoptera	
Noordelijke plas	6	73	31	3		19	26	46	4	97	17	3	
Duinplas NW	1	1	32	15	2	19	17	2	2	9	34	4	
Duinplas Oost	6	30		7	10	1	42	1	1	68		2	
Gemiddelde	4	35	32	8	6	13	28	16	2	58	26	3	

In de Moksloot domineren groepen die indicatief zijn voor minder schoon water, waaronder borstelwormen (Oligochaeten) en slakken (Gastropoda).

Opvallend is de zeer lage diversiteit in de bemonsterde plassen bij het Zwanenwater. Veel soortgroepen worden niet of nauwelijks waargenomen en alleen de aantallen watermijten (Acari) en Crustaceae voor 1992 zijn noemenswaardig. De grote aantallen Crustaceae in het Zwanenwater voor 1992 worden veroorzaakt door het massaal voorkomen van de estuariene Gewone aasgarnaal (*Neomysis integer*). Het lijkt erop dat hier een grote invloed van zoutwater aanwezig is. Deze soort werd in 2003, op een exemplaar na, niet meer waargenomen.

In de Horsmeertjes (m.n. het westelijke Horsmeertje) komen veel oligochaeten van de families Naididae en Tubificidae voor. Deze soortgroepen staan bekend om hun grote tolerantie voor vervuiling en wijzen op een minder goede waterkwaliteit.

Vissen

Er zijn geen gegevens beschikbaar over de huidige visstand in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren.

Voor vissen geldt dat de maatlat voor M14 is gebaseerd op matig grote, verbonden wateren. In de duinplassen in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren is echter sprake van sterk geïsoleerde wateren, die niet met elkaar verbonden kunnen worden. Door deze geïsoleerde ligging is het voor veel soorten moeilijk om de wateren te koloniseren wanneer de soorten niet in de huidige situatie aanwezig zijn. Uit een onderzoek van De Nie (1997) bleek dat in natuurlijke kleine wateren, waaronder duinplassen, gemiddeld slechts 4.5 soorten werden aangetroffen. Higler et al. (2004) noemen een gemiddeld aantal soorten van 10.8 voor kleine (< 50 ha), geïsoleerde wateren. Gezien de lage huidige aantallen en de zeer lage aangetroffen aantallen in duinplassen (De Nie, 1997) lijkt het voorkomen van 10-12 vissoorten niet haalbaar. Het MEP wordt vastgesteld op tenminste het aantal dat daadwerkelijk in duinplassen is aangetroffen (4.5).

Uit een rapport van Van Emmerik (2003) blijkt dat geen van de door Van der Molen & Pot (2007) genoemde soorten zuurstof-tolerante vis voorkomen in wateren met een zandige bodem. Het is dus onwaarschijnlijk dat een van deze soorten met een aanzienlijke biomassa in duinplassen aangetroffen zal worden. Er wordt dan ook voorgesteld deze maatlat te laten vervallen.

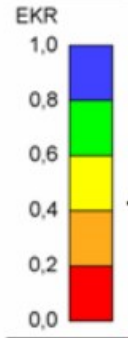
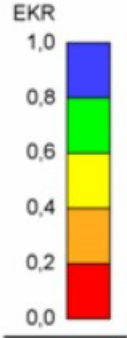
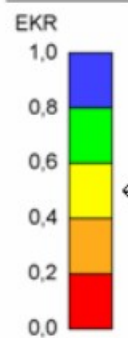
Toetsing aan de natuurlijke referentie

In de verschillende tabellen staan per deelmaatlat de score zoals berekend met behulp van het programma QBwat. Voor fytoplankton en vissen waren geen gegevens beschikbaar en is dus geen score berekend. Niet voor alle plassen waren gegevens voor macrofyten beschikbaar.

Beoordeling van representatieve plassen

Hieronder volgen per plas de resultaten van de vergelijking van de huidige situatie met de natuurlijke referentie voor M14 wateren. De eindscore wordt bepaald door de laagste deelmaatlatscore.

Resultaten QBWat Zwanenwater

Naam	Fytoplankton	Macrofyten	Macrofauna
Zwanenwater			
EKR score			
Fytoplankton	0.40		
Macrofyten		0.13	
Macrofauna			0.47
Eindscore	slecht		

Resultaten QBWat Horsmeertjes

Naam	Macrofyten	Macrofauna
Oostelijke en Westelijke Horsmeertjes		
EKR score		
Macrofyten 0.50 Macrofauna 0.55		
Eindscore	matig	

Resultaten QBWat Moksloot

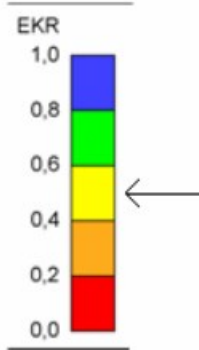
Naam	Macrofyten	Macrofauna
Moksloot		
EKR score		
Macrofyten 0.50 (er kon alleen een minimale score worden bepaald, omdat bedekkingspercentages ontbreken) Macrofauna 0.41		
Eindscore	matig	

Resultaten QBWat De Geul

Naam	Macrofyten	Macrofauna*
De Geul		
EKR score		
Macrofyten 0.00 Macrofauna 0.51		
Eindscore	matig	

* De toestand van macrofauna is gebaseerd op gegevens tot 1992. Van macrofyten zijn wel recente gegevens gebruikt. Het is waarschijnlijk dat ook macrofauna in de huidige situatie slecht zullen scoren.

Resultaten QBWat De Muy

Naam	Macrofyten
De Muy (buiten-Muy)	
EKR score	
Macrofyten vanaf 0.46 (er kon alleen een minimale score worden bepaald, omdat bedekkingspercentages ontbreken)	
Eindscore	matig - zeer goed

Eindoordeel waterlichaam

Het totaaloordeel van de huidige biotische situatie van het waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren is bepaald door de scores van de representatieve plassen (per maatlat) te middelen. Net als voor de fysisch-chemische kwaliteitselementen geldt dat de waterkwaliteit van de plassen met vogelfunctie (Zwanenwater, De Geul en binnen-Muy) een stuk slechter is dan de plassen zonder vogelfunctie (Moksloot, Horsmeertje en buiten-Muy).

Eindoordeel huidige toestand biologische kwaliteitselementen waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren.

Maatlat	Gemiddelde EKR score	Oordeel
Fytoplankton	0.40	Matig
Macrofyten	0.37	Ontoereikend*
Macrofauna	0.49	Matig
Vissen	-	Niet bepaald

* Voor de buiten-Muy en Moksloot konden alleen minimale scores voor macrofyten berekend worden, omdat bedekkingpercentages ontbraken. Het is echter aannemelijk dat de toestand hier beter is dan deze minimale score.

3.3.3 Chemische toestand

Er zijn geen gegevens over de chemische toestand beschikbaar voor het Zwanenwater en Texel.

3.4 Verbeteren huidige toestand

In het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren kan een onderscheid gemaakt worden tussen de representatieve plassen op basis van de aan- of afwezigheid van grote aantallen vogels (m.n. aalscholverkolonies). In onderstaande tabel zijn de plassen in deze twee categorieën ingedeeld.

Wateren met vogelfunctie	Wateren zonder vogelfunctie
Zwanenwater	Moksloot
De Geul	Horsmeertjes
Binnen-Muy	Buiten-Muy

De ecologische toestand van de wateren zonder vogelfunctie is aanzienlijk beter dan de wateren waar grote aantallen vogels aanwezig zijn (m.n. aalscholverkolonies hebben een negatieve invloed op de waterkwaliteit). In de plassen met vogelfunctie geldt over het algemeen dat (t.o.v. plassen zonder vogelfunctie):

- P-gehalten hoger zijn.
- Doorzicht slechter is.
- Minder macrofyten voorkomen (zowel qua soorten als qua abundantie).
- De macrofaunagemeenschap minder goed ontwikkeld is en vooral soorten voorkomen die bekend staan om hun grote tolerantie voor vervuiling (families Naididae en Tubificidae).
- Bij aanwezigheid van vis, het percentage bodemomwoelende vis hoger is.

Maatregelen dienen vooral gericht te zijn op de plassen die geen vogelfunctie hebben.

4 MAATREGELENPAKKET GET

4.1 Inleiding

Om de negatieve ecologische effecten van de hydromorfologische ingrepen op te heffen kunnen herstelmaatregelen of mitigerende maatregelen genomen worden. Voor omkeerbare ingrepen gelden herstelmaatregelen, terwijl voor onomkeerbare maatregelen mitigerende maatregelen geformuleerd worden om de negatieve effecten zoveel mogelijk te verzachten en ervoor te zorgen dat de GET-waarde gehaald kan worden. In natuurlijke wateren is alleen sprake van herstelmaatregelen.

De hydromorfologische ingrepen die gedaan zijn in het waterlichaam Zwanenwater en Texelse wateren (kanalisatie) zijn omkeerbaar. Dit betekent dat herstelmaatregelen kunnen worden uitgevoerd. Het waterlichaam is derhalve niet substantieel van aard veranderd, waardoor het kan worden aangemerkt als een natuurlijk waterlichaam. Dit betekent dat geen MEP en GEP worden afgeleid, maar dat moet worden uitgegaan van de natuurlijke referentie en dat GET waarden gehaald moeten worden.

In de huidige situatie wordt echter niet voor alle (biologische) kwaliteitselementen voldaan aan het GET (zie paragraaf 3.4 Verbeteren huidige toestand). In de komende paragraaf wordt besproken welke maatregelen ertoe moeten leiden dat in de toekomst wel zal worden voldaan aan het GET.

4.2 Maatregelen

4.2.1 Herstelmaatregelen

De hydromorfologische ingreep kanalisatie kan ongedaan gemaakt worden door herstel van de natuurlijke oever. Deze maatregelen is reeds uitgevoerd in de Moksloot op Texel. In de overige wateren is deze maatregelen niet van belang.

4.2.2 Overige maatregelen

Kennisleemte

Over de toestand van een aantal biologische kwaliteitselementen in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren is te weinig bekend om te kunnen bepalen welke kwaliteitselementen verbetering behoeven. Monitoring is nodig om dit alsnog in beeld te brengen. In deze fase is het daardoor niet mogelijk om een maatregelenpakket vast te stellen dat nodig is om MEP/GEP waarden te halen. Het overzicht dat in deze paragraaf wordt gegeven van mitigerende maatregelen is daardoor mogelijk niet volledig of bevat maatregelen die niet relevant zijn voor de KRW.

Na monitoring van nu nog onbekende (deel)maatregelen kunnen er mogelijk aanvullende maatregelen worden voorgesteld of kunnen maatregelen, die reeds door de beheerder zijn gepland, voor het MEP afvallen. Dit laatste betekent niet dat de maatregel niet meer uitgevoerd hoeft te worden; de maatregel kan bijvoorbeeld nog steeds effectief zijn vanuit een ander oogpunt (Natura 2000, ecologisch continuüm, etc.)

In deze paragraaf wordt kort uitgelegd welke maatregelen uitgevoerd zijn in de periode 2000-2006 in het kader van de KRW en welke maatregelen nog uitgevoerd zullen gaan worden. Indien gegevens beschikbaar waren, wordt kort aangegeven wat de (geraamde) kosten van de maatregelen zijn.

In tabel 4.1 wordt een onderscheid gemaakt tussen uitgevoerde, geplande en eventueel aanvullende maatregelen. De aanvullende maatregelen zijn (waar aan de orde) in het kader van dit project geformuleerd.

Als randvoorwaarde voor het goed functioneren van het systeem, geldt dat, indien onderhoud uitgevoerd wordt, dit natuurvriendelijk gebeurt (zie kader). Vanwege de randvoorwaardelijkheid van beheer- en onderhoudsmaatregelen voor een biologisch gezond watersysteem, worden deze maatregelen niet meegenomen als KRW-maatregel. Deze zijn immers niet mitigerend voor hydromorfologische ingrepen. Wel is het nuttig het beheer en onderhoud in de geest van de KRW te evalueren en zonodig bij te stellen

Natuurvriendelijk onderhoud

Een randvoorwaarde voor een optimale ontwikkeling van een watersysteem, is het uitvoeren van natuurvriendelijk beheer/onderhoud (indien beheer noodzakelijk is). Dit betekent dat bij het beheer/onderhoud rekening gehouden wordt met natuurlijke processen en dat variatie blijft bestaan. Dit kan door het gefaseerd (zowel tijd en plaats) uitvoeren van werkzaamheden, lagere frequentie (bijv. minder vaak schonen of maaien van watergangen), aanpassing methode, vervroegen of uitstellen van tijdstip van beheer/onderhoud (bijv. aan paaiperiodes van vissen).

Mitigerende maatregelen zijn niet mogelijk in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren, omdat er geen hydromorfologische ingrepen hebben plaats gevonden of de ingreep is reeds teruggedraaid/hersteld. Verbetering van de kwaliteit van de wateren zonder vogelfunctie zal daardoor vooral samenhangen met aanpassingen in het huidige beheer en onderhoud (natuurvriendelijk). De kwaliteit van 'vogel'wateren kan (tijdelijk) worden verbeterd door op grote schaal te baggeren en actief biologisch beheer toe te passen (bodemonwoelende vissoorten weg te vangen).

Tabel 4.1. Overzicht van de genomen en nog te nemen maatregelen in het gebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en door Haskoning voorgestelde aanvullende maatregelen (kolom Nieuw).

Maatregel	Uitgevoerd 2000-2006	Gepland			Nieuw
		2007-2009	2010-2015	2016-2027	
Aanleg kwelscherm	Oostzijde van het Zwanenwater				
Aanleg bufferzone	Noordzijde van het Zwanenwater				
Aanleg natuurvriendelijke oevers	Moksloot Texel				
Afplaggen oevers	Horsmeertjes				
Verwijderen beschoeiing	Meerdere Texelse wateren				
Baggeren 'vogel'wateren	Texelse wateren	Zwanenwater	Zwanenwater		

Maatregel	Uitgevoerd	Gepland			Nieuw
	2000-2006	2007-2009	2010-2015	2016-2027	
Actief biologisch beheer		Plassen die gedomineerd worden door bodemomwoelende soorten		Waar nodig	
'Vogelwerende maatregelen'					Moksloot, de buiten-Muy en Horsmeertjes

Uitgevoerde maatregelen

Aanleg kwelscherm

Doel

- Vasthouden grondwater.

Mogelijk resultaat

Door het kwelscherm neemt de wegzijging van grondwater naar de 2.5-3 m lager gelegen bollenvelden sterk af³, waardoor de grondwaterstand minder ver wegzakt in droge periodes.

Aard en omvang

De maatregel heeft plaats gevonden aan de oostzijde van het Zwanenwater.

Aanleg bufferzone

Doel

- Vergroten effectiviteit kwelscherm.
- Verminderen wegzijging grondwater.

Mogelijk resultaat

Doordat aan de oost-zijde van het gebied een kwelscherm is geplaatst en aan de noordzijde het peil hoger is gezet wordt de wegzijging van grondwater verminderd. Hierdoor zakt het grondwater minder ver weg in droge periodes en ontstaan gunstiger condities voor natte vegetatietypes.

Aard en omvang

De maatregel heeft plaats gevonden aan de noordzijde van het Zwanenwater.

Aanleg natuurvriendelijke oevers / Verwijderen gecreosoteerde beschoeiing

Doel

- Meer natuurlijke, geleidelijk aflopende oever.
- Bredere oeverzone.
- Goed ontwikkelde oevervegetatie.

Mogelijk resultaat

In de huidige situatie hebben veel wateren erg steile oevers. Voor een goed ontwikkelde oevervegetatie is dit niet ideaal, omdat nauwelijks een oeverzone (met ondiep water) aanwezig is. Een ondiepe oeverzone is niet alleen belangrijk voor de vegetatie, maar ook voor vissen en macrofauna, omdat deze vaak afhankelijk zijn van de aanwezigheid

³ Bron: interview met E. Menkveld in De Water van mei 2006 (pag. 12-13).

van diepere en ondiepe delen en structuurrijke (onder water)vegetatie. Wanneer een ondiepe oeverzone aanwezig is ontstaan gunstige uitgangskondities voor (het kiemen van) oeverplanten. De aanwezigheid van oeverplanten zorgt vervolgens voor goede mogelijkheden voor vissen en macrofauna.

Aard en omvang

De maatregel heeft plaats gevonden in de Moksloot op Texel. Alle oevers zijn tot de oorspronkelijke staat hersteld.

Afplaggen oevers

Doelen

- Verwijderen nutriënten uit systeem.
- Verminderen uitspoeling van nutriënten vanuit oever naar oppervlaktewater.

Mogelijk resultaat

Door plaggen wordt in een keer de voedselrijke toplaag verwijderd en een (meer) voedselarme uitgangssituatie gecreëerd. Wanneer voldoende diep wordt afgeplagd om de voedselrijke laag te verwijderen ontstaan goede uitgangskondities voor een goed ontwikkelde (soortenrijke) oevervegetatie. Daarnaast wordt de uitspoeling van nutriënten naar het oppervlaktewater beperkt.

Aard en omvang

De Horsmeertjes zijn in hun geheel afgeplagd.

Baggeren

Doel

- Verbeteren waterkwaliteit door verminderen nalevering vanuit de bodem.
- Voorkomen verzuivering.

Mogelijk resultaat

Door het verwijderen van de sliblaag wordt een groot deel van de in het systeem aanwezige nutriënten verwijderd. Hierdoor wordt het systeem voedselarmer en zal de algengroei afnemen. De afname van algengroei in combinatie met minder slib dat kan opwervelen zorgen voor helderder water. Dit biedt gunstige uitgangskondities voor waterplanten en daarmee voor vissen en macrofauna.

Aard en omvang

De maatregel is uitgevoerd in de Texelse wateren.

Geplande maatregelen

Baggeren

Doel en Mogelijk resultaat

Zie Uitgevoerde maatregelen.

Aard en omvang

De maatregel Baggeren staat gepland voor 2015 in het Zwanenwater. De kosten voor het baggeren (ca. 100.000 m³ klasse 1 slib) in het Zwanenwater worden geraamd op € [REDACTED] G⁴. De maatregel is reeds uitgevoerd in Texelse wateren.

Actief biologisch beheer en Visstandsbeheer

Doel

- Herstel natuurlijke visgemeenschap.
- Verbeteren waterkwaliteit (minder bodemwoelende vis).

Mogelijk resultaat

Het verwijderen van bodemwoelende vis (Karpers) heeft een positief effect op de waterkwaliteit doordat de opwerveling van slib wordt verminderd (helderder water en minder nutriënten). Vervolgens wordt een natuurlijk visstandstype hersteld, door het uitzetten van (algemene) soorten die van nature in duinwateren zouden moeten voorkomen. Het gaat hierbij om soorten als Blankvoorn, Ruisvoorn, Zeelt en Snoek. Wanneer vissen op een natuurlijke manier de plas kunnen bereiken, worden geen vissen uitgezet. Ook is het mogelijk specifieke (soorten) vissen weg te vangen om de visstand van gewenste soorten te bevorderen. Voorwaarde voor een natuurlijk viswatertype (Baars-Blankvoorn of Ruisvoorn-Snoek; OVB, 2001a) in de duinwateren is dat een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie aanwezig is.

Aard en omvang

De maatregel wordt uitgevoerd in de plassen waar bodemomwoelende soorten het belangrijkste aandeel vormen in de visstand.

Aanvullende maatregelen

'Vogelwerende maatregelen'

Doel

- Behouden goede waterkwaliteit in de plassen zonder vogelfunctie.

Mogelijk resultaat

Een aantal plassen in waterlichaam 8 heeft door de aanwezigheid van grote aantallen vogels een slechte waterkwaliteit als gevolg van de hoge nutriëntenbelasting. Aalscholvers, Iepelaars (Zwanenwater en Texel) en een aantal eenden (alleen Zwanenwater) zijn echter beschermd onder de Vogelrichtlijn (behoudoelstelling). Nutriëntenormen en daarmee ook de GET normen voor de biologische kwaliteitselementen kunnen hierdoor niet gehaald worden.

Om te zorgen dat de waterkwaliteit van de overige plassen (plassen waar in de huidige situatie geen grote aantallen vogels aanwezig zijn) goed blijft, kunnen in deze wateren

⁴ Bron: interview met E. Menkveld in De Water van mei 2006 (pag. 12-13).

'vogelwerende maatregelen' worden uitgevoerd. Dit kan bijvoorbeeld door het weghalen van bomen om zo de broedgelegenheid voor m.n. aalscholvers te beperken (med. R. Luntz, Natuurmonumenten). Goed beheer en onderhoud zijn hier dus cruciaal.

Aard en omvang

De vogelwerende maatregelen kunnen worden uitgevoerd in plassen die momenteel geen grote aantallen vogels herbergen en waar de huidige waterkwaliteit goed is. Het gaat hier om de Moksloot, Horsmeertjes en de buiten-Muy.

Samenvatting effectiviteit maatregelen

In tabel 4.2 wordt een samenvatting gegeven van het effect van de maatregelen op de verschillende biologische kwaliteitselementen en op de chemische toestand.

Tabel 4.2. Samenvatting effect mitigerende maatregelen op biologische maatlatten.

Maatregel	Fytoplankton	Macrofauna	Macrofyten	Vissen	Chemisch
Aanleg bufferzone			X		
Aanleg kwelscherm			X		
Aanleg natuurvriendelijke oevers		X	X	X	
Afplaggen oevers					
Verwijderen gecreosoteerde beschoeiing			X		
Baggeren 'vogel'wateren	X	X	X	X	X
Actief biologisch beheer/visstandbeheer				X	
'Vogelwerende maatregelen'	X		X		

4.3 Vergelijking GET met doelen beschermde gebieden

Het Zwanenwater (Zwanenwater & Pettemerduinen) en de plassen op Texel (Duinen en Lage Land Texel) zijn beide aangewezen als speciale beschermingszone (sbz) onder de Vogel- en Habitatrichtlijn op basis van het voorkomen van een aantal habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten.

De maatregelen die voor de KRW worden voorgesteld hebben geen negatieve effecten op de doelen die voortvloeien vanuit de Habitatrichtlijn en hebben eerder een positief effect doordat de waterkwaliteit verbeterd wordt.

Een goede waterkwaliteit en de aanwezigheid van grote aantallen vogels sluiten elkaar echter vrijwel geheel uit. De *vogelwerende maatregelen* die voor de KRW worden voorgesteld kunnen daardoor in strijd zijn met de Vogelrichtlijn als ze:

1. uitgevoerd worden in plassen waar vogelsoorten voorkomen die een beschermde status hebben; of
2. uitgevoerd worden voor soorten waarvoor een uitbreidingsdoelstelling geldt.

In tabel 4.3 wordt een overzicht gegeven van de vogelsoorten die zijn beschermd onder de vogelrichtlijn en die een direct effect hebben op de waterkwaliteit. Soorten die niet een direct effect hebben op de waterkwaliteit, doordat ze vooral gebonden zijn aan de droge habitats, zijn hier buiten beschouwing gelaten.

Ook de maatregel *actief biologisch beheer/visstandbeheer* moet worden beschouwd in het licht van soorten die zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn. In de plassen met vogelfunctie betekent dit dat er geen soorten (en/of bepaalde jaarklassen) weggevangen mogen worden die een belangrijk onderdeel vormen van het voedsel van vogelsoorten waarvoor een behoudsdoelstelling geldt. Wel kan er gericht op de grote exemplaren van de bodemomwoelende soorten gevist worden, omdat deze geen onderdeel meer uitmaken van het menu van soorten als Aalscholver en Lepelaar.

Tabel 4.3. Vogelsoorten waarvoor in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren instandhoudingsdoelen gelden en die een negatief effect hebben op de waterkwaliteit (Ministerie van LNV, 2007).

Soort	Instandhoudingsdoel	Natura 2000 gebied	Specifiek gebied
<i>Broedvogels</i>			
Lepelaar	behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud sleutelpopulatie van ten minste 80 paren	<i>Duinen en Lage Land Texel</i>	De broedplaatsen liggen in De Muy en De Geul
Lepelaar	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud huidige sleutelpopulatie van ten minste 70 paren.	<i>Zwanenwater en Pettemerduinen</i>	De broedplaatsen liggen in het rietmoeras van het Zwanenwater
Aalscholver	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud huidige sleutelpopulatie van ten minste 300 paren.	<i>Zwanenwater en Pettemerduinen</i>	Zwanenwater
<i>Niet-broedvogels</i>			
Lepelaar	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied als bijdrage aan behoud populatie regio Meren en moerassen van ten minste 80 vogels (maandgemiddelde).	<i>Zwanenwater en Pettemerduinen</i>	Zwanenwater
Smient	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied als bijdrage aan behoud populatie regio Meren en moerassen van ten minste 45.000 vogels (maandgemiddelde).	<i>Zwanenwater en Pettemerduinen</i>	Zwanenwater
Slobeend	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied als bijdrage aan behoud populatie regio Meren en moerassen van ten minste 1000 vogels (maandgemiddelde).	<i>Zwanenwater en Pettemerduinen</i>	Zwanenwater

Waterkwaliteitsdoelen kunnen niet gehaald worden in het Zwanenwater, De Muy (buiten-Muy) en de Geul doordat hier een behoudsdoel ligt voor een aantal watervogels. Er gelden geen uitbreidingsdoelen, waardoor vogelwerende maatregelen in de overige plassen min of meer verantwoord zijn.

4.4 Conclusie en aanbevelingen

Door uitvoering van het voorgestelde maatregelenpakket in combinatie met natuurvriendelijk onderhoud zijn GET-waarden haalbaar in plassen die geen vogelfunctie hebben. Dit is niet het geval voor plassen voor plassen die een vogelfunctie hebben, omdat hier vanuit de Vogelrichtlijn geldt dat de populatie (van Aalscholver, Lepelaar en een aantal eenden) in stand gehouden moet worden.

Voor het monitoringsplan is het aan te raden om onderscheid te maken tussen plassen waar in de huidige situatie hoge aantallen watervogels voorkomen en plassen waar dit niet het geval is. Voor de plassen waar hoge aantallen watervogels zijn Natura 2000 doelen bepalend, KRW doelen zijn hier ondergeschikt. In plassen waar dit niet het geval is, geldt dat GET-normen gehaald moeten worden.

5 VOORKEURSSCENARIO, BELEIDSDOESTELLING EN KOSTEN

5.1 Kwaliteitselementen die verbetering behoeven

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de GET-waarden en huidige situatie van de biologische kwaliteitselementen en wordt door middel van verschillende kleuren aangegeven of een kwaliteitselement verbetering behoeft (omdat deze nog niet voldoet aan het GET-waarde).

In tabel 5.1 staat een overzicht waarin is aangegeven wat de GET-waarden (immers, het waterlichaam is als 'natuurlijk' aangemerkt, zodat GET van de natuurlijke (meest gelijkende) referentie gehaald moet worden) zijn voor de verschillende biologische kwaliteitselementen, wat de huidige situatie is van deze kwaliteitselementen en welke hiervan verbetering behoeven. In de tabel wordt met kleuren onderscheid gemaakt tussen kwaliteitselementen die verbetering behoeven (rood), waarvan de huidige situatie onbekend is (oranje) en die welke reeds voldoen aan de GET-waarde (groen).

Tabel 5.1. Vergelijking huidige situatie met GET-waarden (M14) en duiding of maatregelen nodig zijn door middel van verschillende kleuren: rood = maatregelen nodig, oranje = huidige situatie onbekend, groen = voldoet reeds aan GET.

(Deel)maatlatten	Huidige situatie	GET	Vergelijking Huidige situatie (HS) met voorgestelde GET-waarde		
<i>Fytoplankton</i>					
Chlorofyl a (µg/l)	± 66	< 23	HS	voldoet niet aan	GET
Soortensamenstelling (bloei aanwezig)	Nee	Nee	HS	voldoet aan	GET
<i>Macrofyten</i>					
Bedekking submerse vegetatie (%)	-	> 25	HS	onbekend	GET
Bedekking oevervegetatie (%)	-	> 60	HS	onbekend	GET
Soortensamenstelling (telwaarde)	10-44	> 19*	HS	voldoet alleen in niet-vogelplassen aan	GET
<i>Macrofauna</i>					
EKR	0.49	> 0.6	HS	voldoet niet aan	GET
<i>Vissen</i>					
Aantal soorten	-	> 4**	HS	onbekend	GET
Aandeel Brasem	-	< 8	HS	onbekend	GET
Aandeel BA+BV in % van alle eurytopen	-	> 30	HS	onbekend	GET
Aandeel plantminnende vis	-	> 40	HS	onbekend	GET
Aandeel O2-tolerante vis (%)	-	n.v.t.**	-	-	-

* Alleen in de plassen zonder vogelfunctie. Voor de overige plassen geldt een lagere doelstelling.

** Aangepaste GET-waarden vanwege geringer oppervlak dan M14 en geïsoleerde ligging (anders dan M14).

5.2 Samenvatting van het "lot" van de genoemde maatregelen

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de maatregelen die uitgevoerd zijn, gepland zijn door beheerder en die aanvullend worden voorgesteld (gekwantificeerd dan wel locatie benoemd). Met behulp van kleurtjes wordt vervolgens per maatregel aangegeven wat het lot van deze maatregel is, m.a.w.: wordt de maatregel meegenomen voor de GET.

In tabel 5.2 wordt een overzicht gegeven van de verschillende kwaliteitselementen waarop de voorgestelde maatregelen een gunstig effect hebben.

Tabel 5.2. Effect van voorgestelde maatregelen op de verschillende kwaliteitselementen.

Maatregel	Fytoplankton	Macrofauna	Macrofyten	Vissen	Chemisch
Aanleg bufferzone			X		
Aanleg kwelscherm			X		
Aanleg natuurvriendelijke oevers		X	X	X	
Afplaggen oevers			X		
Verwijderen gecreosoteerde beschoeiing			X		
Baggeren 'vogel'wateren	X	X	X	X	X
Actief biologisch beheer/Visstandbeheer				X	
'Vogelwerende maatregelen'	X		X		

In tabel 5.3 wordt een samenvatting gegeven van het "lot" van de in dit rapport genoemde maatregelen voor dit natuurlijke waterlichaam. De maatregelen die in het maatregelenpakket GET zijn meegenomen, zijn groen gekleurd. Maatregelen die in een eerdere fase zijn afgefallen vanwege sociaal-economische gevolgen, milieueffecten of weinig ecologische effectiviteit worden respectievelijk rood, oranje en geel gekleurd.

De maatregelen *aanleg kwelscherm*, *aanleg bufferzone*, *aanleg natuurvriendelijke oevers*, *afplaggen oevers* en *verwijderen gecreotiseerde beschoeiing* zijn reeds uitgevoerd en zijn daarom niet gekleurd. Voor natuurlijke wateren kunnen geen maatregelen afvallen op basis van sociaal-economische gevolgen. Er worden geen negatieve milieueffecten verwacht. Derhalve worden alle maatregelen meegenomen voor het GET. Deze maatregelen worden nodig geacht om GET te realiseren.

Tabel 5.3. Overzicht uitgevoerde, geplande en nieuwe maatregelen. De kleuren geven het 'lot' van de betreffende maatregel weer (deze kleuren worden onder deze tabel verklaard).

Maatregel	Uitgevoerd	Gepland			Nieuw
	2000-2006	2007-2009	2010-2015	2016-2027	
Aanleg kwelscherm	Oostzijde van Zwanenwater				
Aanleg bufferzone	Noordzijde van Zwanenwater				
Aanleg natuurvriendelijke oevers	Moksloot Texel				
Afplaggen oevers	Horsmeertjes				
Verwijderen beschoeiing	Meerdere Texelse wateren				
Baggeren 'vogel'wateren'	Texelse wateren	Zwanenwater	Zwanenwater		
Actief biologisch beheer*		In plassen gedomineerd door bodemomwoelende soorten		Waar nodig	
'Vogelwerende maatregelen'					Moksloot, de buiten-Muy en Horsmeertjes

* **Let op!** Deze maatregel moet ook worden beschouwd in het licht van soorten die zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn. In de plassen met vogelfunctie betekent dit dat er geen soorten (en/of bepaalde jaarklassen) weggevangen mogen worden die een belangrijk onderdeel vormen van het voedsel van vogelsoorten waarvoor een behoudsdoelstelling geldt. Wel kan er gericht op de grote exemplaren van de bodemomwoelende soorten gevestigd worden, omdat deze geen onderdeel meer uitmaken van het menu van soorten als Aalscholver en Lepelaar.

Legenda:

	Maatregel meegenomen voor GEP
	Maatregel valt af omdat het/de biologische kwaliteitselementen waarop de maatregel ingrijpt, reeds aan het GEP voldoet
	Maatregel van MEP naar GEP afgevallen op basis van gering ecologisch effect
	Maatregel van maximaal pakket naar MEP afgevallen op basis van negatieve milieueffecten
	Maatregel van maximaal pakket naar MEP afgevallen op basis van sociaal-economische gevolgen

5.3 Voorkeursscenario en Beleidsdoelstelling

Gelet op de natuurlijke status van het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren moeten alle maatregelen worden uitgevoerd die nodig zijn om het GET te halen.

Voor het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren gelden echter ook doelstellingen die voortvloeien vanuit de Vogelrichtlijn⁵ voor aalscholwers (alleen Zwanenwater), lepelaars en een aantal eenden. Daarnaast bevinden zich ook rond enkele Texelse wateren Aalscholverkolonies.

⁵ Onder de Vogelrichtlijn zijn nog voor andere vogelsoorten dan de hier genoemde doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen zijn echter niet strijdig met de KRW-doelstelling zodat deze soorten hier niet genoemd worden.

Deze wateren zijn weliswaar niet aangewezen onder de Vogelrichtlijn maar hebben wel degelijk een vogelfunctie (het kan niet zo zijn dat ter plaatse omwille van de waterkwaliteit de kolonies worden weggejaagd).

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de plassen met resp. zonder een aanwijzing onder de Vogelrichtlijn dan wel met resp. zonder een vogelfunctie

Wateren met aanwijzing of vogelfunctie	Wateren zonder aanwijzing of vogelfunctie
Zwanenwater	Moksloot
De Geul	Horsmeertjes
Binnen-Muy	Buiten-Muy

In de vogelplassen (m.n. plassen die door Aalscholvers worden bevolkt) zijn KRW doelstellingen niet haalbaar, doordat hier sprake is van een hoge nutriëntenlast (m.n. fosfaat) en als gevolg daarvan een laag doorzicht, weinig submerse vegetatie en een hierbij passende visstand. Het afschieten of verjagen van bijvoorbeeld aalscholvers behoort niet tot de mogelijkheden, aangezien een behoudsdoelstelling voor deze soort geldt vanuit de Vogelrichtlijn of vanwege de vogelfunctie van de plas. Aangezien er geen uitbreidingsdoelstelling geldt voor de relevante watergerelateerde vogelsoorten, is er geen reden om in de plassen zonder vogelfunctie niet aan de KRW doelen te voldoen.

Het voorstel:

Voorgesteld wordt om binnen het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren een ruimtelijke scheiding te maken tussen plassen waar de Vogelrichtlijn dan wel de vogelfunctie leidend is én plassen waar de Kaderrichtlijn water leidend wordt. Hierdoor wordt doelen die voortvloeien vanuit de Vogelrichtlijn gerealiseerd in de plassen met vogelfunctie en kunnen GET-waarden gehaald worden in plassen zonder vogelfunctie. Voorwaarde bij deze laatste plassen is wel dat het beheer gericht is op het verbeteren van de waterkwaliteit en dat wordt voorkomen dat grote vogelkolonies (m.n. Aalscholvers) zich kunnen vestigen, bijvoorbeeld door het vroegtijdig verwijderen van bomen.

Monitoring van KRW-doelen en de rapportering hiervan kan in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren beperkt worden tot de plassen zonder vogelfunctie: Moksloot, Horsmeertjes en Buiten-Muy.

Voor de plassen met vogelfunctie betekent dit niet dat hier geen waterkwaliteitsdoelen zouden kunnen worden geformuleerd en dat er dus geen maatregelen genomen zouden hoeven worden. Omdat in deze plassen de doelstellingen vanuit de Vogelrichtlijn dan wel vanuit de vogelfunctie prevaleren boven de KRW-doelen, dienen deze positieve maatregelen (bijvoorbeeld *baggeren* en *actief biologisch beheer*) te worden uitgewerkt en vastgelegd in het beheerplan Natura 2000 (allen voor plassen met een aanwijzing als Vogelrichtlijn) dat voor het gebied moet worden opgesteld, waarbij de maatregelen dan zodanig dienen te zijn van aard en omvang dat deze niet leiden tot negatieve effecten op de doelstellingen voortkomend uit de Vogelrichtlijn dan wel vogelfunctie.

Het GET vormt voor het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren op basis van de plassen Moksloot, Horsmeertjes en Buiten-Muy daarmee de Beleidsdoelstelling voor 2015.

5.4 Kostenindicatie van de maatregelen

De kosten voor de maatregelen van het Voorkeursscenario zijn weergegeven in tabel 5.4. Deze zijn in principe steeds gebaseerd op reeds bestede (uitgevoerde maatregelen) dan wel begrote kosten (geplande maatregelen) zoals die in de begroting van de beheerder zijn terecht gekomen. Deze kosten zijn echter niet altijd voor alle maatregelen binnen dit waterlichaam in beeld. Voor Zwanenwater & Texelse wateren zijn geen kosten bekend van de uitgevoerde en/ of geplande maatregelen. Om toch indicatief een en ander te kunnen duiden waar het de kosten betreft, is er daarom voor gekozen om de kosten zoals die voor een aantal maatregelen in het waterlichaam Meijndel in beeld zijn, te gebruiken (als kental) voor dit waterlichaam. Omdat informatie over eenheden waarover de maatregelen zijn/ worden uitgevoerd veelal ontbreken en in feite alleen is/wordt aangegeven in welke plassen een maatregel uitgevoerd is/wordt, is allereerst berekend wat de maatregel gemiddeld per plas in Meijndel heeft gekost. Vervolgens zijn de kosten voor een gemiddelde plas in Meijndel representatief geacht voor een gemiddelde plas in het waterlichaam Zwanenwater & Texelse wateren. De kosten per maatregel binnen Zwanenwater & Texelse wateren worden vervolgens gevonden door het aantal plassen waarin de maatregel is/wordt uitgevoerd te vermenigvuldigen met de gemiddelde kosten van die maatregel per plas. Waar ook binnen Meijndel geen kosteninformatie voor een bepaalde maatregel bekend is, is in tabel 5.4 dan ook geen informatie opgenomen.

In het overzicht zijn de kosten voor de reeds uitgevoerde maatregelen over de periode 2000-2006 niet opgenomen maar deze mogen voor de KRW uiteindelijk wel worden opgevoerd. De in de tabel aangegeven totaalkosten zijn derhalve indicatief. Op basis van aanvullende informatie zal tot een definitieve kostenraming gekomen moeten worden.

Tabel 5.4. Overzicht van indicatieve kosten voor de maatregelen uit het Voorkeursscenario (exclusief de reeds uitgevoerde maatregelen) voor Zwanenwater & Texelse wateren (gebaseerd op eenheidsprijzen Meijndel; e-mail 30102007 [redacted] J)

Maatregel	Gepland door de beheerder			Kosten
	2007-2009	2010-2015	2016-2027	
	In □	In □	In □	In □
Baggeren 'vogel'wateren'	[redacted] G	[redacted] G		[redacted] G
Actief biologisch beheer	?	?	?	?
'Vogelwerende maatregelen'		G		G
Indicatieve Totaalkosten	[redacted] G	[redacted] G	?	[redacted] G

6 REFERENTIES

- De Nie, H.W., 1997. *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen. Stichting Atlas Verspreiding Nederlandse Zoetwatervissen*. Tweede editie. Media Publishing, Doetinchem.
- Higler, B., F. Ottburg, T. Vriese, M. Beers, Z. Jager, J. de Leeuw, M. van de Ven, J. Backx, J. Kranenbarg, N. Jaarsma & M. Klinge, 2004. *Achtergronddocument vissen*. Update November 2004.
- Lamers, L., E. Lucassen, F. Smolders & J. Roelofs, 2005. *Fosfaat als adder onder het gras bij 'nieuwe natte natuur'*. H2O 38 (17): 28-30.
- Ministerie van LNV, 2007. *Ontwerpbesluiten Natura 2000-gebieden (eerste tranche): Solleveld en Kapittelduinen, Meijendel en Berkheide, Kennemerland-Zuid, Noord-Hollands Duinreservaat, Schoorlse Duinen, Zwanenwater en Pettemerduinen en Duinen Den Helder - Callantsoog*.
- Projectgroep Implementatie Handreiking, 2005. *Handreiking MEP/GEP: Handreiking voor het vaststellen van status, ecologische doelstellingen en bijpassende maatregelenpakketten voor niet-natuurlijke wateren*.
- Provincie Noord-Holland, 2007. *Bruggen slaan voor schoon en gezond water. Een provinciale handreiking voor de KRW detailanalyse in Noord-Holland*. Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Van der Molen, D.T. en R. Pot (red.), 2007. *Referenties en concept-maatlatten voor meren voor de Kaderrichtlijn Water*. Update februari 2007.
- Van Eekeren, N., G. Iepema & F. Smeding, 2007. *Natuurherstel in grasland door klaver en kalibemesting*. De Levende Natuur 108 (1): 27-31.
- Van Emmerik, W.A.M., 2003. *Indeling van de vissoorten van de nederlandse binnenwateren in ecologische gilden en hoofdgroepen*. OVB, Nieuwegein.
- Van Emmerik, W.A.M. & H.W. de Nie, 2006. *De zoetwatervissen van Nederland. Ecologisch bekeken*. Vereniging Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- Bruin, C, *Mondelinge en schriftelijke mededelingen*, Staatsbosbeheer.
- Luntz, R, *Mondelinge en schriftelijke mededelingen*, Natuurmonumenten.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Water

Hhr. Hollands Noorderkwartier-Edam
T.a.v. [redacted]
afd Beleid en Onderzoek
Postbus 130
1135 ZK EDAM

ARCHIEFSTUK HHNK
10 JUN 2008
08.16419

Contactpersoon

[redacted]

Datum

10 juni 2008

Ons kenmerk

VENW/DGW-2008/951

Onderwerp

Rapport vismigratieknelpunten: "Nederland leeft met vismigratie"

Doorkiesnummer

[redacted]

Bijlage(n)

-

Uw kenmerk

-

Geachte heer, mevrouw,

Sinds januari 2008 beschikt Nederland met www.vismigratie.nl over een nieuw en bijzonder overzicht van de belangrijkste vismigratieknelpunten en vispassages. In totaal staan op deze internetsite meer dan 2600 stuwen, gemalen, sluisen die door waterschappen en Rijkswaterstaat als vismigratieknelpunt zijn aangemerkt. Er is een landelijke methodiek ontwikkeld waarmee de belangrijkste vismigratieroutes in Nederland inzichtelijk zijn gemaakt, en welke ook als hulpmiddel dient voor een landelijke prioritering bij aanpak van de migratieproblematiek. De uitkomsten van deze studie vormen een belangrijke basis voor de aanpak van de Nederlandse vismigratieproblematiek in Nederland.

De KRW heeft een sterke impuls gegeven aan het nemen van maatregelen om knelpunten in de vismigratie weg te nemen. Denk aan het verwijderen van stuwen, het aanleggen van vistrappen of anderszins vispasseerbaar maken van stuwen/sluisen. In de maatregelenpakketten zijn daarom ook een flink aantal maatregelen opgenomen om de vismigratie te verbeteren.

Het afgelopen jaar is – parallel aan de gebiedsprocessen – een landelijke inventarisatie gemaakt op basis van informatie van o.a. waterschappen van vismigratieknelpunten in Nederland. Deze knelpunten zijn geanalyseerd en een prioritering van de aanpak van vismigratieknelpunten is voorgesteld op basis van diverse ecologische overwegingen. Dit rapport is inmiddels besproken in zowel de regiegroep op 8 februari als het RAO voorzittersoverleg op 20 maart. In beide gevallen zijn de resultaten en uitwerking daarvan goed ontvangen, en besloten het rapport na optimalisering breed te verspreiden onder de waterbeheerders.

Directoraat-Generaal Water

Postadres Postbus 20904, 2500 EX Den Haag

Corsanummer: 08.0016419
Bezoekadres Plesmanweg 1-6, Den Haag

Telefoon 070 3516171

Fax 070 351 90 78

Internet www.dgw.minvenw.nl

Aanleiding en doelstelling onderzoek vismigratieknelpunten.

De visstand is binnen de KRW een van de biologische kwaliteitsparameters. De KRW vraagt waterbeheerders om de doelen en maatregelen af te leiden voor de visstand. Het opheffen van migratiebarrières is, naast herstel van leefgebieden, door waterbeheerders geïdentificeerd als een belangrijke maatregel om een gezonde visstand te bereiken. Bereikbaarheid van paai- en opgroeigebieden voor vissen heeft inmiddels een vaste plek in het Europese en landelijke beleid. Te denken valt onder andere aan de Habitatrictlijn, de Beneluxbeschikking voor "Vrije Vismigratie" en de Europese Aalverordening.

Een landelijk beeld van de migratieproblematiek en de aanpak hiervan was tot voor kort echter niet te geven. Daarom is in de landelijke Decemhernota 2006 afgesproken om een lijst met prioritair op te heffen vismigratieknelpunten op te stellen. Doel hiervan is het bevorderen van vismigratie naar ecologisch waardevolle wateren in binnen- en buitenland. Deze actie uit de Decemhernota is onder auspiciën van de Unie van Waterschappen en DG Water opgepakt door Sportvisserij Nederland, de Waterdienst van Rijkswaterstaat en de adviesbureaus Visadvies en Wanningen Water Consult. Het project, met de titel "*Nederland leeft met vismigratie*" heeft de volgende doelstellingen:

- Een landelijk overzicht met alle beschouwde en specifiek de geprioriteerde op te heffen knelpunten (gemalen, stuwen, sluizen, etc.) en gerealiseerde vismigratievoorzieningen binnen voor de KRW begrensde waterlichamen;
- Een landelijk advies om te komen tot prioritering van migratieknelpunten in Nederland, in samenwerking met de regionale waterbeheerders;
- Het beschikbaar stellen van verzamelde informatie voor een breed publiek via www.vismigratie.nl door de gegevens op een landelijke kaart weer te geven.

Aanpak en uitvoering

In eerste instantie is bij alle waterbeheerders in Nederland informatie opgevraagd over de beleidsmatige status en voortgang van de aanpak van migratieproblematiek. Vervolgens is detailinformatie opgevraagd over knelpunten en migratievoorzieningen voor vissen en verwerkt tot een landelijk geüniformeerde vismigratietabel. Deze vismigratietabel is geanalyseerd en gecombineerd met ecologische informatie over belangrijke trekroutes en leefgebieden voor vissen. Met nadruk is gekozen om de migratieproblematiek vanuit ecologisch oogpunt te benaderen. De migratie-eisen van vissen staan hierbij centraal. Vissoorten zijn geselecteerd op basis van hun migratiebehoeften. Dit is gekoppeld aan de verspreiding van specifieke waterlichamen die ze tijdens hun levenscyclus nodig hebben. Door een combinatie te maken met de vismigratietabel is inzichtelijk gemaakt welke migratieroutes landelijk van belang zijn.

Ruim 90% van de waterbeheerders heeft voor dit project informatie aangeleverd t.a.v. beleid en de vismigratietabel. Door de grote hoeveelheid knelpunten zijn de lijsten niet altijd volledig ingevuld. Enkele waterbeheerders hebben alleen informatie over de belangrijkste knelpunten aangeleverd. Uit de informatieronde blijkt dat in Nederland al jaren gewerkt wordt aan de aanpak van vismigratieproblematiek. Het merendeel van de waterbeheerders heeft beleid en criteria voor vismigratie ontwikkeld. Er zijn echter duidelijke verschillen tussen de waterbeheerders in de mate waarin vismigratie is verankerd binnen het beleid en beheer.

In totaal is door de waterbeheerders van meer dan 2600 knelpunten informatie aangeleverd over o.a. exacte ligging, type waterlichaam, aard van het knelpunt, aanwezigheid van migratievoorziening, prioriteit en planning om een voorziening aan te brengen. Op basis hiervan wordt geadviseerd dat leefgebieden voor deze soorten bereikbaar worden gemaakt voor het opbouwen van levensvatbare populaties.

Verzoek en vervolg.

Van de waterbeheerders wordt gevraagd:

- Kennis te nemen van het rapport en de achtergronddocumenten en na te gaan of deze rapportage andere maatregelen prioriteit geeft dan de maatregelen die in het KRW-maatregelpakket zijn opgenomen.
- Bij verdere uitwerking en prioritering van maatregelen als onderdeel van voorbereiding van waterbeheersplannen te bezien of met adviezen uit het rapport de effectiviteit van aanpak van vismigratieknelpunten verbeterd kan worden.
- Specifiek aandacht te geven aan de knelpunten op de belangrijke migratieroutes voor de vissoorten aal en de beekprik, omdat de knelpuntanalyse aannemelijk maakt dat voorzieningen voor deze soorten onderbelicht zijn.

Bij vragen over de rapportage prioritering vismigratieknelpunten kan contact worden opgenomen met @deltares.nl. Via kan ook inzicht worden verkregen in de precieze informatie die is aangeleverd ten behoeve van de knelpuntenanalyse.

Met vriendelijke groet,

5.8 Resultaatverplichte maatregelen

Omvang maatregelen		SGBP		Maatregelen												
Waterlichaam	Waterlichaamsnaam	stuks	stuks	km	m3	stuks	stuks	stuks	stuks	km	km	stuks	stuks	ha	km	stuks
NL12_110	waterdelen Schermerboezem-Noord +															
NL12_120	waterdelen Schermerboezem-Zuid +															
NL12_130	waterdelen Amstelmeerboezem +															
NL12_140	waterdelen VRNK-boezem +															
NL12_201	Alkmaardermeer															
NL12_202	waterrijk 't Twiske				45000											
NL12_210	waterrijk Eilandpolder +				100000											
NL12_220	waterrijk Wormer- en Jisperveld				100000											
NL12_230	waterdelen polder Zeevang +				100000											
NL12_240	waterrijk Krommenier Woudpolder				50000											
NL12_250	waterrijk polder Westzaan				100000											
NL12_260	waterrijk Waterland +				200000											
NL12_280	waterdelen polder Assendelft (NWI)				100000											
NL12_311	waterdelen de Schermer-Noord															
NL12_312	waterdelen de Schermer-Zuid															
NL12_320	waterdelen Beemster															
NL12_330	waterdelen Purmer +															
NL12_340	waterdelen Wijdemorner															
NL12_401	Gaasterambacht															
NL12_415	waterdelen polder Heerhugowaard															
NL12_425	waterdelen polder Gaasterambacht					1										
NL12_440	waterdelen polder Vier Noorder															
	Koggen -2:20															
NL12_445	waterdelen polder Vier Noorder															
	Koggen -3:70															
NL12_450	waterdelen polder Grootslag +															
NL12_510	waterdelen Wieringemaer-West +				10											
NL12_530	waterdelen polder Wieringenwaard															
NL12_540	waterdelen Anna Paulownapolder laag															
NL12_560	waterdelen Wieringen +															
NL12_610	waterdelen polder Eijerland +															
NL12_620	waterdelen Waal en Burg en het															
	Noorden +															
NL12_630	waterdelen Gemeenschappelijke															
	polders +															
NL12_710	waterdelen Urfgaaster- en															
	Heemskerkerboekpolder +															
NL12_720	waterdelen Castricumerpolder +															
NL12_730	waterdelen Groot-Limmerpolder +															
NL12_740	waterdelen Oosterzijpolder															
NL12_750	waterdelen polders Egnondermeer +															
NL12_760	waterdelen polders Berghemmer +															
NL12_770	waterdelen Verenigde polders +															
NL12_780	waterdelen Hagerpolder +															
NL12_810	waterdelen Westarduinen / PWN															
NL12_820	waterdelen duingebied Zuid NHH	1														
NL12_830	waterdelen duingebied Noord NHH +															
NL12_840	waterdelen duingebied Taxel															
NL12_520	waterdelen Wieringemaer-Oost +															
Totaal		1	1	1	806500	18	8	41	112,4	3,6	45	1	30	1637,2	1	

Overzicht resultaatverplichte maatregelen

Van veilige dijken tot schoon water'

■ Gedeputeerde Staten

PROVINCIE

Datum 17 JUNI 2008

Ons kenmerk 2008-35752

Onderwerp KRW/overzicht van oppervlaktewatermaatregelen
waarvoor een provinciale bijdrage wordt gevraagd

Bezoekadres
Houtplein 33
Haarlem

Hoogheemraadschap Hollands NoorderKwartier
[redacted]
Schepenmakersdijk 16
1135 AG EDAM

Postadres
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Tel (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Directie Beleid

Bijlage(n) VERZONDEN 25 JUNI 2008

Behandeld door

[redacted]

Telefoon

[redacted]

Uw kenmerk

E-mail

[redacted]@noord-holland.nl

Geachte [redacted]

De waterschappen hebben, als trekkers van het gebiedsproces, samen met hun omgeving de Kaderrichtlijn Water (KRW) doelen en maatregelen voor de oppervlaktewaterlichamen geïnventariseerd. Uit de concept-detailanalyses van december 2007 blijkt dat voor de realisatie van een aantal maatregelen co-financiering van de provincie Noord-Holland wordt gevraagd.

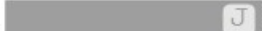
Provinciale co-financiering van KRW maatregelen wordt verankerd in het Provinciaal Waterplan. Het ontwerp-Waterplan wordt in oktober 2008 aan Gedeputeerde Staten voor akkoord voorgelegd. In dit ontwerp wordt de co-financiering van oppervlaktewatermaatregelen opgenomen. In december volgt de inspraak en uiteindelijk stelt PS september 2009 het plan vast, inclusief de financiering.

In het kader van de Rijksregeling Synergiegelden zijn al een aantal maatregelen in beeld gekomen waarvoor een provinciale bijdrage wordt gevraagd. Voor die maatregelen waarbij de provinciale co-financiering uit ILG-gelden kan worden gedekt, is een intentieverklaring afgegeven. Voor de co-financiering van de overige maatregelen is de procedure geschetst.

Om ons beeld compleet te maken, ontvangen wij graag een lijst van maatregelen waarvoor u een provinciale bijdrage vraagt. Mede op basis van deze lijsten zullen wij aan Provinciale Staten een voorstel doen voor provinciale co-financiering voor KRW oppervlaktewatermaatregelen.

Per maatregel dient de volgende informatie gegeven te worden:

- omschrijving van de maatregel;
- complete kosten;
- kosten per partij;
- startdatum maatregel en
- einddatum maatregel.

Gezien het tijdsad van het Waterplan verzoeken wij u de lijst voor 11 augustus aan ons toe te sturen onder vermelding van het onderwerp en de provinciale contactpersoon, BEL/water.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

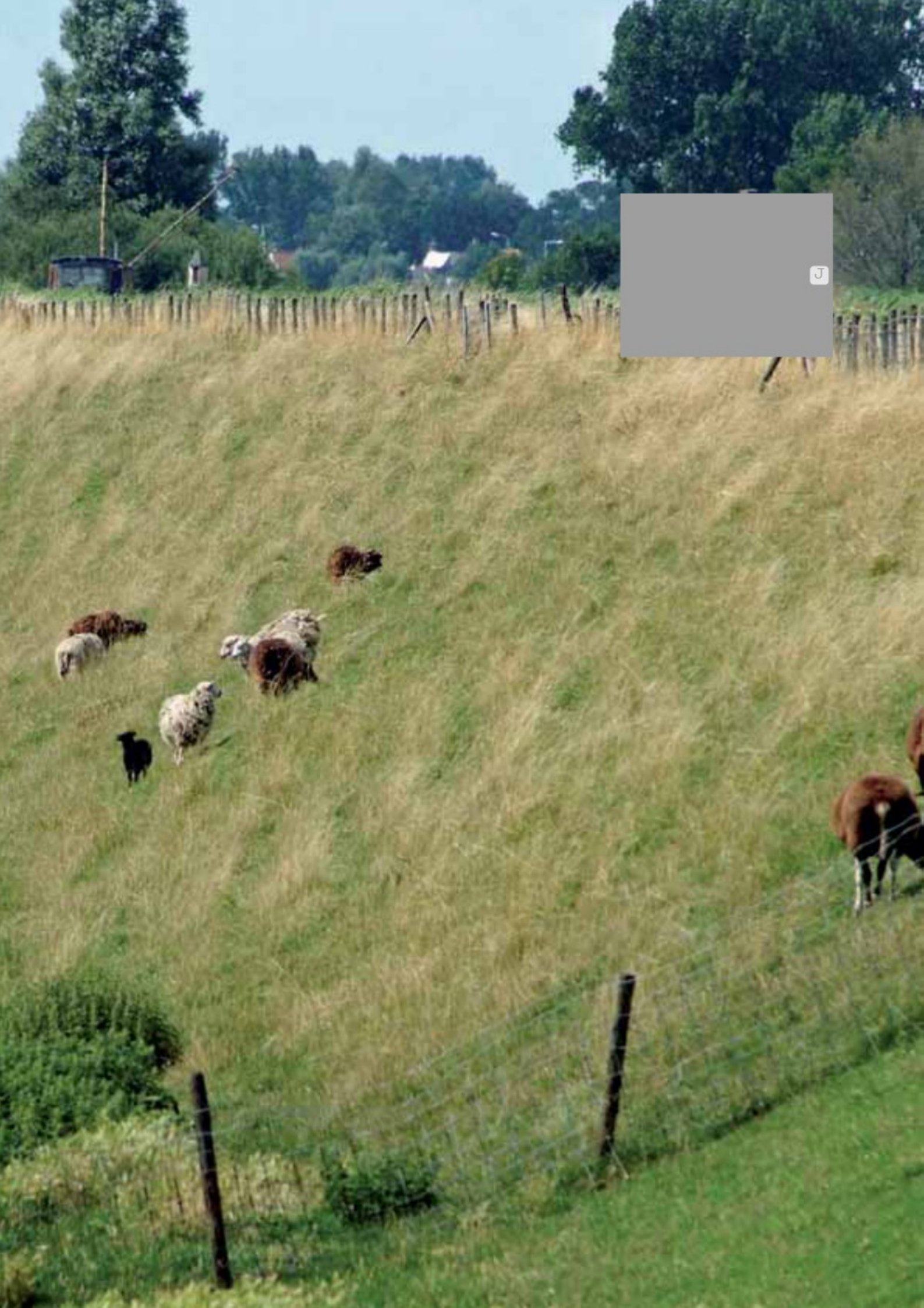

Waterbeheersplan 2010-2015

'Van veilige dijken tot schoon water'

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

Waterbeheersplan 2010-2015

'Van veilige dijken tot schoon water'

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1 Inleiding	15
1.1 Klimaatverandering	16
1.1.1 Wateroverlast, droogte, veiligheid tegen overstromingen	16
1.1.2 Toekomstbewust omgaan met klimaatverandering	16
1.2 Kwalitatieve verbetering van het watersysteem	16
1.3 De opdracht van het hoogheemraadschap	17
1.3.1 Missie en kerndoelen	17
1.4 Doelen voor de planperiode	18
1.5 Uitgangspunten	19
1.6 Plan-m.e.r.	21
1.7 Financiën	21
2 Monitoring en rapportage	23
2.1 Monitoring en rapportage van het beleid	24
2.1.1 Doel	24
2.1.2 Prestatie-indicatoren	24
2.2 Monitoring en rapportage van het beheer	24
2.2.1 Monitoring van waterkwaliteit en -kwantiteit	25
2.3 Monitoring en rapportage van de programma's	25
3 Beheer	29
3.1 Integraal beheer van het watersysteem	30
3.1.1 Strategisch doel	30
3.1.2 Beleidskader	30
3.1.3 Peilbeheer	32
3.1.4 Onderhoud watersysteem	34
3.1.5 Watersysteembeheer en ruimtelijke ordening	40
3.1.6 Beheer van de regionale waterkeringen	43
3.1.7 Grondwaterbeheer	43
3.1.8 Monitoring	46

3.2	Beheersing van lozingen op het watersysteem	51
3.2.1	Strategisch doel	51
3.2.2	Beleidskader	51
3.2.3	Directe lozingen	53
3.2.4	Indirecte lozingen	53
3.2.5	Overige bronnen van verontreiniging	54
3.2.6	Monitoring	54
3.3	Beheer van de primaire waterkeringen	56
3.3.1	Strategisch doel	56
3.3.2	Beleidskader	56
3.3.3	Instandhouding profiel en dijkbekleding	58
3.3.4	Medegebruik en waarden	60
3.3.5	Ruimtelijke ordening	61
3.3.6	Monitoring	62
3.4	Calamiteitenbestrijding	65
3.4.1	Strategisch doel	65
3.4.2	Calamiteiten(bestrijdings)plannen op orde	65
3.4.3	Crisisbeheersingsorganisatie	65
3.4.4	Samenwerking	66
4	Programma's	67
4.1	Waterveiligheid	68
4.1.1	Strategisch doel	68
4.1.2	Beleidskader	68
4.1.3	Uitvoeringsprogramma	70
4.1.4	Rampenbestrijding	72
4.1.5	Monitoring en rapportage	73
4.2	Wateroverlastbestrijding	74
4.2.1	Strategisch doel	74
4.2.2	Beleidskader	74
4.2.3	Uitvoeringsprogramma	78
4.2.4	Nazorg wanneer systeem op orde is	80
4.2.5	Verzekering van schade bij wateroverlast	81
4.2.6	Meekoppeling van lokale waterkwaliteitsdoelen	81
4.2.7	Monitoring en rapportage	81
4.3	Watertekort	82
4.3.1	Strategisch doel	82
4.3.2	Beleidskader	82
4.3.3	Uitvoeringsprogramma	86
4.3.4	Monitoring en rapportage	87
4.4	Waterkwaliteit	88
4.4.1	Strategisch doel	88
4.4.2	Beleidskader	88
4.4.3	Maatregelen in uitvoering	94
4.4.4	Uitvoeringsprogramma	95
4.4.5	Monitoring en rapportage	97

5	Bijlagen	99
5.1	Begrippenlijst	100
5.2	Afkortingen	107
5.3	Literatuurlijst	107
5.4	Vismigratiekneelpuntenkaart	109
5.5	Ecologische doelstellingen KRW	110
5.6	Oppervlaktewaterlichamen	112
5.7	Maatregelen in uitvoering	114
5.8	Resultaatverplichte maatregelen	115
5.9	Overige maatregelen	116
5.10	Onderzoeksmaatregelen	117
5.11	Functiefaciliteringskaarten	119
5.12	Ontwerputgangspunten bij dijkverbeteringen	128

Samenvatting

Samenvatting

Voor u ligt het *Waterbeheersplan 2010-2015* van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, getiteld 'Van veilige dijken tot schoon water'. In dit plan beschrijft het hoogheemraadschap de doelstellingen voor de periode 2010-2015 voor de drie kerntaken: veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water. Wat willen wij op dat gebied de komende jaren bereiken? Wat is daarvoor nodig? En wat gaat dat kosten? Wilt u een gedetailleerd antwoord op deze vragen, dan bevelen wij u lezing van dit gehele plan aan. Wilt u zich snel een indruk vormen van de plannen, ambities, doelen en uitgangspunten, dan vindt u hier een korte samenvatting.

Klimaatverandering

De agenda van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (hierna: het hoogheemraadschap) wordt de komende tijd sterk bepaald door de klimaatverandering. Deze verandering heeft direct invloed op onze kerntaken. We moeten nu al anticiperen op de voorspelde extra wateroverlast, droogte en het verhoogde overstromingsrisico. Het hoogheemraadschap wil met de klimaatverandering toekomstbewust omgaan. De aanpak van dit plan, dat loopt tot en met 2015, past daar goed in. Het beschrijft stappen die nu (moeten) worden gezet om ook in de toekomst een veilige en leefbare woonomgeving te behouden.

Watersystemen van hogere kwaliteit

Een andere koersbepalende ontwikkeling vormt de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Deze richtlijn is bedoeld om watersystemen van hogere kwaliteit te bereiken. Het hoogheemraadschap heeft hierbij een strategische bijdrage geleverd en veel geïnvesteerd in verbreding van het draagvlak. In 2008 zijn maatregelpakketten ontwikkeld. Deze zijn opgenomen in dit plan.

Missie en kerndoelen

De missie van het hoogheemraadschap is erop gericht om ook de komende jaren, ondanks klimaat- en weersveranderingen, Noord-Holland boven het Noordzeekanaal veilig te houden tegen overstromingen en te zorgen voor droge voeten en schoon water. Het kerndoel is vierledig:

1. Het op orde houden van het watersysteem en dit onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren.
2. De verontreiniging van het watersysteem door directe en indirecte lozingen voorkomen en/of beheersbaar houden.
3. Het op orde houden van de primaire waterkeringen en overige waterkeringen met een veiligheidsfunctie en deze onder dagelijkse omstandigheden doelmatig beheren.
4. Het in stand houden en ontwikkelen van een calamiteitenorganisatie die onder bijzondere omstandigheden onmiddellijk operationeel is en die beschikt over actuele calamiteitenbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit.

Uitgangspunten

Het hoogheemraadschap hanteert bij zijn beleid de volgende uitgangspunten:

- Het beheersgebied van het hoogheemraadschap is beveiligd tegen overstromingen.
- Dijkversterking blijft altijd mogelijk.
- Alle inwoners van het beheersgebied van het hoogheemraadschap hebben recht op het afgesproken beschermingsniveau tegen wateroverlast.
- Watersystemen zijn gezond voor mens, plant en dier.
- Problemen worden opgelost waar ze ontstaan.
- Met de watervoorraad wordt zorgvuldig omgegaan.
- Niet alles kan overal.
- Samenwerking staat centraal.
- Water is een ordenend principe in de ruimtelijke inrichting.
- Het waterbeheer is toekomstgericht.

Monitoring en rapportage

Het hoogheemraadschap wil een scherp beeld hebben van de voortgang. De gewenste effecten (voor veiligheid tegen overstroming, droge voeten, schoon oppervlaktewater en veilige (vaar)wegen) zijn daarom vertaald in resultaten. Deze beschrijven welke prestaties moeten worden geleverd om het gewenste effect te sorteren. De prestaties vormen de indicator of de resultaten wel of niet worden behaald. Drie keer per jaar (op 15 april, 15 augustus en 15 december) wordt een rapportage per programma gepubliceerd.

Beheer

Integraal beheer van het watersysteem

In 2015 houdt het hoogheemraadschap het watersysteem onder dagelijkse omstandigheden in stand, conform vigerend beleid en regelgeving.

Dit strategisch doel wordt uitgewerkt voor de onderdelen peilbeheer, onderhoud watersysteem, watersysteembeheer en ruimtelijke ordening, beheer van regionale waterkeringen en grondwaterbeheer.

Peilbeheer

In 2015 is het peilbeheer gericht op het in stand houden van de gewenste oppervlaktewater- en grondwaterregimes (GGOR) voor de verschillende gebruiksfuncties van het gebied. Waar mogelijk wordt dynamisch peilbeheer ingevoerd. In natuurgebieden of gebieden waar een natuurlijk verloop van het peil gewenst is, wordt flexibel peilbeheer ingevoerd. Doel is het voorkomen van droogte en het verbeteren van de waterkwaliteit door vermindering van de inlaat van (gebiedsvreemd) water. Voor veenweidegebieden wordt waar mogelijk het principe *functie volgt peil* toegepast. Daarnaast komt er een onderzoek naar het sturen van water op beheersgebiedniveau.

Onderhoud watersysteem

In 2015 onderhoudt het hoogheemraadschap het watersysteem zodanig, dat de waterhuishoudkundige functie wordt gewaarborgd en de ecologische toestand van het watersysteem wordt verbeterd. De afspraken in de Commissie Waterbeheer 21e eeuw (WB21) en de Kaderrichtlijn Water (KRW) zullen leiden tot aanpassingen in de infrastructuur van waterlopen en waterkeringen. Dit heeft effect op de wijze en omvang van het onderhoud van het watersysteem. Ook de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet hebben gevolgen voor het onderhoud. Verder worden het visbeleid, de praktijk van het baggeren, het maaibeheer en de afspraken over de zogenoemde groene en blauwe diensten aangepast. Het hoogheemraadschap zal aandacht besteden aan de kwaliteit van het zwemwater. Het onderhoud van stedelijk water wordt overgenomen van gemeenten.

Watersysteembeheer en ruimtelijke ordening

Het hoogheemraadschap adviseert in het kader van de watertoets over de functiegeschiktheid en de inrichting van het watersysteem en over maatregelen die nodig zijn om het watersysteem op orde te houden. Het waterplan is een integraal plan waarin het hoogheemraadschap en een of meerdere gemeenten afspraken vastleggen over diverse waterthema's. In de planperiode worden met alle gemeenten afspraken gemaakt over het opstellen van waterplannen. De eerste ervaringen met de waterbank, een boekhoudkundig instrument om gebruik te maken van een overmaat aan waterberging elders in het peilgebied, worden geëvalueerd. Ook stelt het hoogheemraadschap een beleidskader op voor bouwen op water.

Beheer van regionale waterkeringen

In de planperiode wordt geïnventariseerd of de waterlopen en de waterkeringen integraal kunnen worden beheerd en onderhouden. Vervolgens wordt een beleidsvisie met heldere kaders opgesteld. In 2015 houdt het hoogheemraadschap de regionale waterkeringen onder dagelijkse omstandigheden in stand conform de veiligheidsnormen, en met oog voor maatschappelijke belangen.

Grondwaterbeheer

In 2015 is de vergunningverlening voor grondwateronttrekkingen zodanig op orde, dat de zoete grondwatervoorraad duurzaam beschikbaar blijft voor gebruiksdoeleinden en dat negatieve gevolgen voor de omgeving worden voorkomen.

Het hoogheemraadschap wil in de planperiode het volgende bereiken:

- In 2015 hebben grondwateronttrekkingen geen nadelige gevolgen voor kwetsbare gebieden en Natura 2000-gebieden.
- Het grondwateronttrekkingsbeleid levert een positieve bijdrage aan het beleid om verdroging tegen te gaan.
- Nieuwe grondwateronttrekkingen en sluiting van bestaande grondwateronttrekkingen leiden niet tot meer nadelige gevolgen voor het stedelijk gebied.
- Er treden geen nieuwe grondwateroverlast- en -onderlastsituaties op door het aanpakken van de bestaande grondwateroverlast.

Om deze doelen te bereiken is samenwerking tussen het hoogheemraadschap, de provincie en gemeenten nodig. In 2012 wordt, in samenwerking met de provincie en gemeenten, een integraal grondwaterbeleidskader ontwikkeld. In 2013 is dat beleidskader uitgewerkt in de Keur en het watertoetsinstrument. In 2015 worden samenwerkingsafspraken met de provincie geëvalueerd. In datzelfde jaar wordt op basis van de nieuwe inzichten het grondwaterbeleidskader bijgesteld.

Beheersing van lozingen op het watersysteem

In 2015 wordt de verontreiniging van het watersysteem door directe, indirecte en overige lozingen voorkomen en/of beheersbaar gehouden, zodat de (ecologische) waterkwaliteitsdoelstellingen conform de KRW worden gehaald.

Directe lozingen

Vrijwel alle directe lozingen zijn momenteel gesaneerd en gereguleerd. In de planperiode worden rioolwateroverstorten verder teruggedrongen. In 2010 wordt een verkenning afgerond naar de gevolgen van koelwaterlozingen. Ongesaneerde lozingen van huishoudelijk afvalwater worden in de planperiode verder teruggedrongen via het Besluit lozing afvalwater huishoudens.

Indirecte lozingen

Alle indirecte lozingen vallen onder het bevoegd gezag van de gemeentelijke of provinciale overheid. Het hoogheemraadschap heeft geen directe invloed op de indirecte lozingen. Het gaat het gemeentelijk en provinciaal bevoegd gezag stimuleren om deze indirecte lozingen adequaat te controleren.

Overige verontreinigingsbronnen

Overige verontreinigingsbronnen (zoals uit- en afspoeling van bestrijdingsmiddelen, neerslag van verontreinigingen uit de lucht en kwel) zijn niet of nauwelijks te saneren met het instrumentarium van het hoogheemraadschap. In 2010 volgt een verkenning naar de emissies van overige bronnen van verontreiniging. Mocht de wet- en regelgeving tekort schieten om deze emissies beheersbaar te krijgen of te houden, dan wordt in 2011 een uitvoeringsprogramma ontwikkeld om deze emissies terug te dringen.

Beheer van de primaire waterkeringen

In 2015 worden de primaire waterkeringen onder dagelijkse omstandigheden in stand gehouden conform de veiligheidsnormen en met oog voor maatschappelijke belangen.

Het hoogheemraadschap anticipeert daarbij op klimatologische ontwikkelingen en ruimtelijke ontwikkelingen die het functioneren van de waterkeringen kunnen beïnvloeden.

Het dagelijks beheer is gericht op het in stand houden van het profiel dat in de legger is vastgesteld. Dit beheer leidt tot verschillende onderhoudsmaatregelen. In de periode 2008-2010 zijn de leggers van alle primaire waterkeringen vastgesteld, met uitzondering van de legger van de zandige kust van Texel; deze is in 2011 gereed. Het beheerregister wordt dagelijks bijgewerkt. Jaarlijks doet het hoogheemraadschap verslag aan de provincie over de inspecties van de primaire en regionale waterkeringen.

Het hoogheemraadschap zorgt ervoor dat bij waterkeringen (inclusief de zandige kust) de aanwezige potenties van landschap, natuur, cultuurhistorie en recreatie behouden blijven en worden ontwikkeld. Randvoorwaarde hierbij is wel dat de veiligheid van de waterkering niet in het geding komt. Bovendien mag het voor het hoogheemraadschap niet leiden tot substantieel hogere kosten dan vanuit het veiligheidsaspect benodigd is. Het hoogheemraadschap neemt actief deel aan planvormingsprocessen op het gebied van natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatie waarin waterkeringen een belangrijke rol spelen. Het hoogheemraadschap volgt het rijksbeleid uit de Derde Kustnota (2000) en de Beleidslijn Kust (2007) en werkt mee aan de realisering daarvan. Het uitgangspunt is dat de kustlijn met een zo natuurlijk mogelijke zeereep wordt gehandhaafd. Het hoogheemraadschap wil het dynamisch kustbeheer handhaven en werkt mee aan de uitwerking van de Kustvisie 2050.

Elke zes jaar brengt het hoogheemraadschap verslag uit aan de provincie over de primaire waterkeringen. In 2010 rapporteert het over de zogenoemde derde toetsing, gebaseerd op de hydraulische randvoorwaarden 2006. In 2011 stelt het Rijk weer nieuwe hydraulische randvoorwaarden vast voor de daaropvolgende vierde toetsing.

Calamiteitenbestrijding

Het hoogheemraadschap heeft een crisisbeheersingsorganisatie. Deze beschikt over actuele crisisbestrijdingsplannen voor waterveiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit. De plannen worden jaarlijks geoefend.

De effectieve inzet van de crisisbeheersingsorganisatie kan alleen worden gewaarborgd door veel aandacht te besteden aan goede voorbereiding. Voorwaarde is dat het voorkómen van calamiteiten een vanzelfsprekend onderdeel is van de dagelijkse praktijk. Het hoogheemraadschap heeft in 2008 de ontwikkeling van een Hoogwaterinformatiesysteem (HIS) voor zijn gebied afgerond. De HIS-scenario's vormen de basis voor de (gebiedsgebonden) rampenbestrijdingsplannen die vanuit de veiligheidsregio's samen met het hoogheemraadschap, gemeenten en de provincie zijn of worden ontwikkeld. Het hoogheemraadschap draagt de beschikbare informatie over overstromingsscenario's actief uit. Het gaat op zoek naar de manier waarop het de informatie goed kan ontsluiten voor relevante partijen en burgers. Het belang van een goede communicatie bij crisisbeheersing neemt toe. Daarom beschikt het hoogheemraadschap over een crisiscommunicatieplan en een zogeheten 'Alert team'. Dit team komt bij (dreigende) calamiteiten bijeen om de communicatie en informatievoorziening in goede banen te leiden.

Programma's

Waterveiligheid

In 2017 voldoen de primaire waterkeringen, opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (2007), aan de veiligheidsnormen van het Rijk en zijn er maatregelen getroffen om de gevolgen van rampen te verkleinen.

Momenteel is er één uitvoeringsprogramma voor waterveiligheid: het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het hoogheemraadschap heeft veertien maatregelen op het HWBP staan.

Deze maatregelen zijn voor 2016 uitgevoerd. Bij het ontwerp van de oplossingen wordt gebruik gemaakt van de vigerende leidraden van het Rijk, de laatste inzichten over robuust ontwerpen, en de ontwerputgangspunten van het hoogheemraadschap. Tevens wordt rekening gehouden met de ruimtelijke kwaliteit en landschaps-, natuur- en cultuurhistorische waarden.

Het hoogheemraadschap incorporeert de aanbevelingen van de Taskforce Management Overstromingen (TMO) en het nieuwe landelijke en Europese beleid voor de rampenbestrijding in zijn eigen beleid. In het kader van rampenbeheersing in de Nota Waterveiligheid 21e eeuw is daarnaast verkend of er bij overstromingen preventieve fysieke maatregelen en/of aanvullende organisatorische maatregelen kunnen worden getroffen. Drie keer per jaar rapporteert het hoogheemraadschap intern over de voortgang van het HWBP. Drie keer per jaar volgt ook rapportage aan het Rijk over de voortgang.

Wateroverlastbestrijding

In 2015 voldoen de belangrijkste genormeerde regionale waterkeringen aan de veiligheidsnorm.

In 2017 voldoet het watersysteem aan de normen voor wateroverlast.

In 2020 voldoen alle regionale waterkeringen aan de veiligheidsnorm.

Tot 2015 investeert het hoogheemraadschap G euro om de watersystemen van polders klimaatbestendig te maken. Daarbij wordt uitgegaan van actuele werknormen. Ook de boezemsystemen en regionale keringen zullen aan de norm voldoen. Nationale en regionale beleidsnotities zijn bepalend voor de uitvoeringsprogramma's van het hoogheemraadschap. In principe worden problemen opgelost waar ze ontstaan en worden kleinschalige oplossingen gekozen die aansluiten op de trits vasthouden-bergen-afvoeren. Bij ruimtelijke ingrepen wordt gezocht naar functiecombinaties en daarmee bundeling van financieringsmogelijkheden.

Poldersystemen, boezemstelsels en regionale waterkeringen worden in relatie tot elkaar bekeken in drie uitvoeringsprogramma's. Om het systeem op orde te krijgen en te houden, is het van belang dat niet opnieuw een achterstand wordt opgelopen. Binnen zijn bevoegdheid zorgt het hoogheemraadschap ervoor dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen het bestaande beschermingsniveau behouden blijft.

Het hoogheemraadschap maakt in de planperiode een actuele kaart waarop het beschermingsniveau tegen wateroverlast in 2015 staat aangegeven. Deze kaart vormt in 2015 een resultaatsverplichting voor het hoogheemraadschap.

Ruimtelijke maatregelen (waterbergingen) die worden genomen om wateroverlast te bestrijden, kunnen een toegevoegde waarde hebben bij het bereiken van lokale waterkwaliteitsdoelen. Zo mogelijk worden deze kansen voor verbetering van de waterkwaliteit benut.

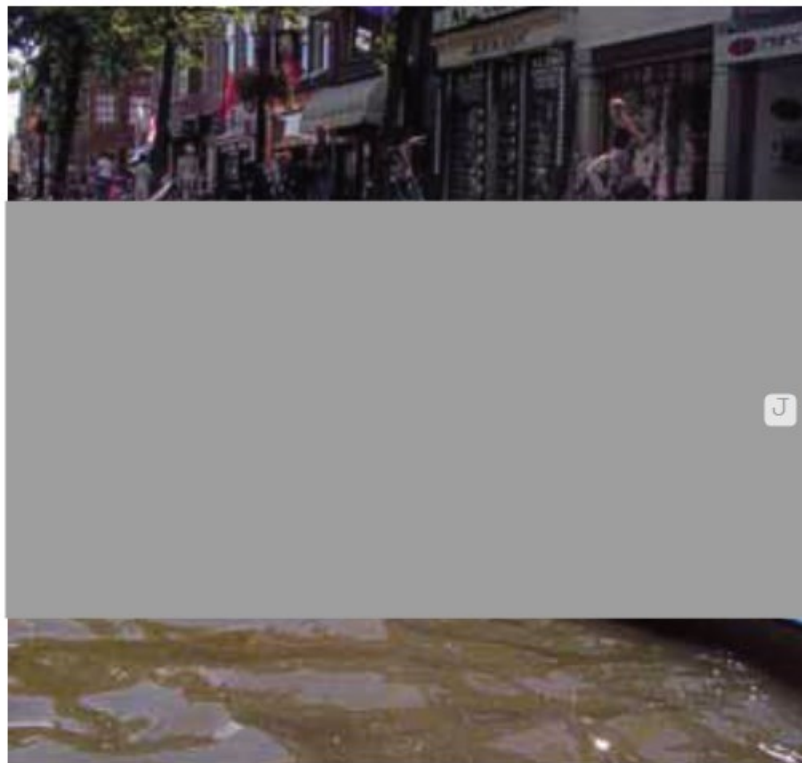
Eenmaal per kwartaal rapporteert het hoogheemraadschap aan het bestuur over de voortgang van de werkzaamheden aan poldersystemen, boezemstelsels en boezemwaterkeringen.

Watertekort

In 2015 wordt de maatschappelijke en economische schade die het gevolg is van watertekorten beperkt door middel van een verantwoorde verdeling van het beschikbare zoete water.

De klimaatverandering zal naar verwachting leiden tot langere droogteperiodes, minder wateraanvoer via de grote rivieren, meer verdamping en verzilting. Daardoor stijgt de kans dat er tijdelijk onvoldoende water vanuit het IJsselmeer of Markermeer kan worden ingelaten. De omvang en frequentie van dit probleem is onvoorspelbaar. Het beleid van het hoogheemraadschap is erop gericht om de maatschappelijke en economische schade zoveel mogelijk te beperken. Daarvoor wordt met een zogenoemde verdringingsreeks vastgesteld in welke volgorde functies worden gekort op de zoetwateraanvoer.

Het hoogheemraadschap heeft in 2007 een studie uitgevoerd naar het watertekort in zijn beheersgebied. De resultaten van deze studie brengen met zich mee dat de prioriteit ligt bij het voorkomen van onherstelbare schade (door klink en zettingen) aan de waterhuishoudkundige infrastructuur en gebouwen. Daarom is het uitgangspunt dat het peil te allen tijde wordt gehandhaafd. Vanaf 2011 wordt de verdringingsreeks ruimtelijk vertaald. Daarbij wordt gekeken naar de optimale verdeling van het beschikbare zoete water bij verschillende doorspoelscenario's. Ook wordt de noodzaak onderzocht van maatregelen om de schade te beperken. In 2013 is een uitvoeringsprogramma vastgesteld voor het oplossen van knelpunten en mitigerende maatregelen. Tezamen met de verdringingsreeks leidt deze ertoe dat het strategisch doel in 2015 is bereikt. De realisatie van het programma wordt gemonitord in 2014 en 2015.

Waterkwaliteit

De ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater is in 2015 verbeterd ten opzichte van 2000. De concentratie van prioritare stoffen in het oppervlaktewater voldoet in 2015 aan de normen. Acht waterlichamen (inclusief het overige water) hebben de ecologische doelstelling bereikt, 38 waterlichamen zijn een klasse verbeterd en twaalf zijn onveranderd gebleven. In 2027 hebben we een gezond en betrouwbaar watersysteem, dat voldoende veerkrachtig is om (plaatselijke) verstoringen op te vangen.

Bij het bereiken van dit doel gelden de volgende uitgangspunten: De waterkwaliteit mag niet verslechteren ten opzichte van peiljaar 2000. Beheer en inrichting worden afgestemd op het halen van de doelen, zonder dat daarbij wateroverlast optreedt. Beschermde gebieden bezitten een aparte status. Dit betekent dat in deze gebieden de doelen voor waterkwaliteit conform de KRW in 2015 moeten zijn bereikt.

Hieronder vallen door de provincie aangewezen zwemwaterlocaties en Natura 2000-gebieden:

- Voor het bereiken van de 'goede toestand' is het noodzakelijk dat het Rijk het mestbeleid effectiever heeft gemaakt en de diffuse bronnen heeft aangepakt.
- Van gemeenten wordt verwacht dat zij de gemaakte afspraken over waterkwaliteitsmaatregelen nakomen en dat zij meewerken aan ruimtelijke ordeningprocedures ten behoeve van de uitvoering van het maatregelenpakket.
- Er vindt geen afwenteling plaats.

Het lopende uitvoeringsprogramma wordt verder gerealiseerd. Het omvat beheer en onderhoud van zuiveringen, investeringsprogramma's aan de rwzi's, investeringsprogramma's voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers, beheer en onderhoud van het boezemsysteem en overige wateren, waterkwaliteitsbaggeren, uitvoering van lopende vismigratieprojecten en verbrakkingsprojecten.

Het hoogheemraadschap stelt meetprogramma's op om vast te stellen of de ecologische en chemische doelstellingen worden gehaald. Voor waterkwaliteit meet het hoogheemraadschap de chemische kwaliteit (stikstof, fosfaat, chloride, bestrijdingsmiddelen) en de biologische kwaliteit (planten, kleine waterdieren, algen, vissen). Verder wordt onderzocht of de zwemwateren aan de eisen voldoen om veilig te kunnen zwemmen. De resultaten van deze monitoring worden eens per jaar gerapporteerd.

1 Inleiding

1 Inleiding

1.1 Klimaatverandering

Dat de planeet aarde te maken heeft met een klimaatverandering, wordt door weinigen meer betwist.

De effecten van die klimaatverandering worden steeds sterker voelbaar. Ook in het gedeelte van Noord-Holland boven het Noordzeekanaal. Daarom wordt de agenda van het hoogheemraadschap sterk bepaald door deze klimaatverandering en het voortschrijdend inzicht daarover.

De klimaatverandering heeft direct invloed op de kerntaken van het hoogheemraadschap. Die kerntaken zijn gericht op veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water. Tussen 2000 en 2004 is fors geïnvesteerd in onderzoek, voorbereiding en communicatie. Sinds 2005 is het hoogheemraadschap bezig met maatregelen om het watersysteem klimaatbestendig te maken. Vanaf 2005 heeft het hoogheemraadschap een (intern) programmabureau dat fungeert als taskforce voor de aanpak van de gevolgen van de klimaatverandering.

1.1.1 Wateroverlast, droogte, veiligheid tegen overstromingen

Klimaatveranderingen brengen niet alleen wateroverlast met zich mee. Het hoogheemraadschap bereidt zich ook voor op maatregelen die de effecten van langdurige droogte en warmte op het water(eco)systeem moeten voorkomen of verzachten. Langdurige warme perioden betekenen ook dat het hoogheemraadschap zich, samen met de provincie, moet beraden op een zogenoemde verdringingsreeks voor het beheersgebied. Dat wil zeggen dat antwoord moet worden gegeven op de vraag: welke (gebruiks)functies worden het langst van zoet water voorzien in tijden van droogte?

Ook voor het handhaven van de veiligheid tegen overstromingen maakt het hoogheemraadschap zich sterk. Zowel de primaire keringen (buitenwater) als de regionale keringen (boezem en polder) staan onder voortdurende controle. Ze worden aangepakt wanneer ze niet voldoen aan de respectievelijk door Rijk en provincie vastgestelde normen. Voor het op orde brengen van de primaire keringen heeft het hoogheemraadschap in 2008 een intentieverklaring getekend. Die verklaring vindt haar beslag via het zogenoemde Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

1.1.2 Toekomstbewust omgaan met klimaatverandering

Het hoogheemraadschap wil met de klimaatverandering toekomstbewust omgaan. Er is voortschrijdend wetenschappelijk inzicht (uitmondend in nieuwe klimaatscenario's) en er zijn nieuwe politieke visies voor de financiering (Commissie Vellinga). Het hoogheemraadschap betreft dit inzicht en deze visies bij zijn koersbepaling voor de toekomst. De recente uitkomsten van de Deltacommissie (Commissie Veerman) zijn niet in dit plan verwerkt. Wel wordt verwacht dat dit waterbeheersplan in grote lijnen zal aansluiten bij de conclusies van de commissie. De commissie gaat immers uit van een aanpak voor de lange termijn. Daar past de aanpak van dit plan, dat loopt tot en met 2015, goed in. Het beschrijft stappen die nu (moeten) worden gezet om ook in de toekomst een veilige en leefbare woonomgeving te behouden. De komende jaren zal constant worden ingespeeld op mogelijke nieuwe ontwikkelingen. Indien die ontwikkelingen van dien aard zijn dat snel ingrijpen nodig is, dan zal in de loop van de planperiode een herziening van dit plan worden onderzocht.

1.2 Kwalitatieve verbetering van het watersysteem

Een andere koersbepalende ontwikkeling vormt de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). De implementatie van deze Europese watterichtlijn is in Nederland een grootschalig en complex proces geworden. Het hoogheemraadschap heeft hierbij een strategische bijdrage geleverd aan het landelijke circuit over de KRW. Maar er is meer gebeurd. Het hoogheemraadschap heeft veel geïnvesteerd in de maximalisering van het draagvlak in het eigen beheersgebied. In 2008 zijn maatregelpakketten voor de implementatie van de KRW ontwikkeld, samen met alle veertig gemeentelijke partners, de provincie en met een aantal maatschappelijke groeperingen. De uitkomsten daarvan zijn opgenomen in dit waterbeheersplan. Het inspraakproces van dit Waterbeheersplan 4 (WBP4) is parallel verlopen aan het proces van het stroomgebiedbeheerplan, waarmee dit WBP4 via paragraaf 4.4 is verbonden.

1.3 De opdracht van het hoogheemraadschap

De wereld van het waterschap wordt steeds dynamischer. Er zijn steeds meer onzekerheden. Niet alleen de randvoorwaarden voor ons bestaan (regen, wind, golven en rivierafvoeren) veranderen, ook het maatschappelijk speelveld van de waterschappen verandert. Het wordt breder.

Oriënteren op de toekomst, anticiperen op wat op ons afkomt – dat doen waterschappen al zolang ze bestaan. Het hoogheemraadschap blijft dat ook in de toekomst doen, op basis van de kennis en deskundigheid op het gebied van watersystemen en waterkeringen. Inwoners, collega-overheden, gemeenten en de provincie kunnen een beroep doen op onze kennis en deskundigheid. Zij mogen verwachten dat water en waterkeringen voldoen aan de afgesproken normering. Maar zij mogen ook op onze hulp rekenen in tijden van wateroverlast of waterbezwaar, mochten die - ondanks al onze inspanningen - optreden. Het hoogheemraadschap wil toekomstgericht, betrouwbaar en open de wereld tegemoet treden.

1.3.1 Missie en kerndoelen

De missie van het hoogheemraadschap is erop gericht om ook de komende jaren, ondanks klimaat- en weersveranderingen, Noord-Holland boven het Noordzeekanaal veilig te houden tegen overstromingen en te zorgen voor droge voeten en schoon water.

Het kerndoel van het hoogheemraadschap is vierledig.

1. Het op orde houden van het watersysteem en dit onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren.
2. De verontreiniging van het watersysteem door directe en indirecte lozingen voorkomen en/of beheersbaar houden.
3. Het op orde houden van de primaire waterkeringen en overige waterkeringen met een veiligheidsfunctie en deze onder dagelijkse omstandigheden doelmatig beheren.
4. Het in stand houden en ontwikkelen van een calamiteitenorganisatie die onder bijzondere omstandigheden onmiddellijk operationeel is en die de beschikking heeft over actuele calamiteitenbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit.

1.4 Doelen voor de planperiode

Het doel van het Waterbeheersplan 2010-2015 is om op hoofdlijnen richting te geven aan de beheer- en ontwikkelopgaven voor het waterbeheer in de planperiode van zes jaar. In WBP4 geven we aan in welke maatschappelijke context het waterbeheer wordt uitgevoerd. We verkennen de beleidsruimte en vullen deze in op basis van bestaand en recent ontwikkeld beleid. De beleidslijnen, zoals beschreven in het WBP3 en het Meerjarenbeleidskader vormen een belangrijke basis voor het WBP4. Het WBP4 is een logisch vervolg op het WBP3, dat in november 2006 is vastgesteld. Was dit WBP3 nog de opmaat naar een nieuwe generatie waterbeheersplannen, dit nieuwe plan is daar de concrete uitwerking van.

Het hoogheemraadschap wil als functionele overheid midden in de samenleving staan. Daarom zoeken we onze verbinding vooral met de gemeenten. Het werkproces rond de implementatie van de KRW is daarvan een voorproefje.

In WBP4 wordt een aantal subdoelen benoemd dat in de planperiode gerealiseerd moet worden om eind 2015 de strategische doelen te behalen. Deze strategische doelen zijn aan de ene kant gekoppeld aan het beheer van het watersysteem, aan de andere kant aan programma's die de komende jaren moeten worden uitgevoerd. Jaarlijks wordt via een beleidsmonitoring gerapporteerd over de voortgang van het proces. Op basis daarvan wordt steeds bijgestuurd.

Integraal waterbeheer

De waterwet geeft het hoogheemraadschap nieuwe taken. Die taken wil het voortvarend implementeren. Dat zal ertoe leiden dat in de komende jaren integraal waterbeheer een bekend en gekend begrip wordt. Water wordt ook steeds meer een zeer gewenst onderdeel van het landschap en van de ruimtelijke ordening. Het hoogheemraadschap wil water op de kaart zetten, zowel de kansen als bedreigingen.

Faciliterende taak verder uitwerken

Het hoogheemraadschap werkt zijn faciliterende taak verder uit voor de gebruikers van het water. Voor alle gebruiksfuncties in het gebied wil het hoogheemraadschap zich inspannen. Niet alleen voor agrarisch watergebruik, maar ook voor gebruik van water in natuurgebieden, zonder daarbij de grenzen van een gezond levend water te overschrijden (indachtig de opdracht van de KRW). Een goed werkend, gezond watersysteem is de basis voor economische voorspoed en een hoge belevingswaarde van onze omgeving. Omgekeerd is een gezonde economie een belangrijke voorwaarde om het waterbeheer goed te kunnen uitvoeren. In de praktijk blijkt echter dat niet elke functie op de meest gunstige plek ligt - vanuit het waterbeheer gezien. Nieuwe functies kunnen ook niet altijd zonder meer worden ingepast; soms zijn er zeer hoge inrichtings- en beheerskosten aan verbonden, die doorwerken in de beheer- en onderhoudskosten van de waterbeheerder.

Evalueren en monitoren vernieuwen

Een ander belangrijk doel is het zoeken van nieuwe manieren om te evalueren en monitoren. Het gaat niet alleen om verantwoordelijkheid nemen, maar ook om het afleggen van verantwoording. Het hoogheemraadschap gaat kostenbewust en zorgvuldig met het geld van zijn belastingbetalers om en wil dat laten zien.

1.5 Uitgangspunten

Zoals eerder vermeld vormen de veiligheid van Noord-Holland boven het Noordzeekanaal, het behoud van droge voeten en de ontwikkeling van schoon water de centrale opdracht van het hoogheemraadschap. Al sinds de jaren negentig van de vorige eeuw hanteert het hoogheemraadschap daarvoor de onderstaande uitgangspunten die hun waarde hebben bewezen en dat nog steeds doen.

Het beheersgebied van het hoogheemraadschap is beveiligd tegen overstromingen

De primaire waterkeringen (duinen, IJsselmeer-, Markermeer- en Waddenzeedijken) zorgen door hun constructie en het beheer voor een blijvende bescherming tegen overstromingen.

Dijkversterking blijft altijd mogelijk

Bebouwing en beplanting op dijken is altijd zodanig dat te allen tijde dijkversterkingswerkzaamheden mogelijk blijven.

Alle inwoners van het beheersgebied van het hoogheemraadschap hebben recht op het afgesproken beschermingsniveau tegen wateroverlast

De waterhuishouding en de natte infrastructuur voldoen aan de landelijke wateroverlastnormen, zoals afgesproken in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). In 2015 zullen alle watersystemen aan deze afspraken voldoen, zodat de effecten van de klimaatverandering geneutraliseerd worden.

Watersystemen zijn gezond voor mens, plant en dier

Oppervlaktewater mag geen noemenswaardig risico vormen voor de gezondheid van mensen, planten en dieren. Het is geschikt voor diverse vormen van gebruik, zoals het drinken van vee, besproeien van gewassen, visserij, zwemmen en andere vormen van recreatie. Bovendien is het ecosysteem gezond: dat wil zeggen dat het voedselweb overal intact is; planten, kleine waterdieren en vissen kunnen overal leven in het oppervlaktewater. De KRW geeft de waterbeherende overheden in Nederland de opdracht om het oppervlaktewater daadwerkelijk aan deze doelen te laten voldoen.

Problemen worden opgelost waar ze ontstaan

Dit uitgangspunt is bevestigd in het NBW. Een andere formulering is: 'We wentelen niet af'. Het watersysteem kan alleen tegen een goede prijs-kwaliteitverhouding beheerd worden als de problemen worden opgelost waar ze ontstaan. Dat geldt niet alleen voor wateroverlast, maar ook voor waterverontreiniging.

Met de watervoorraad wordt zorgvuldig omgegaan

Schoon water is kostbaar. Het is dan ook belangrijk dat er altijd voldoende van beschikbaar is voor diverse vormen van gebruik. Voldoende wil zeggen: niet te weinig, maar ook niet te veel. Dat betekent dat de handhaving van het afgesproken peil (peilbesluit) een van de belangrijkste taken is van het hoogheemraadschap. De klimaatontwikkeling naar warmere droge zomers maakt dit uitgangspunt belangrijker.

Niet alles kan overal

Er zijn grenzen aan het faciliteren van gebruiksfuncties door de waterbeheerder. Watersysteemanalyse heeft duidelijk gemaakt dat het faciliteren van gebruiksfuncties per gebied onverantwoord kostbaar kan worden. Zo is het bijvoorbeeld letterlijk en figuurlijk 'dweilen met de kraan open' als we brakke kwelgebieden vergaand willen verzoeten. De fysieke omgeving stelt hier een grens. Ook het bereiken en in stand houden van een goede watersysteemkwaliteit (KRW) stelt grenzen aan het ongelimiteerd willen gebruiken van het oppervlaktewater. Op basis van faciliteringskaarten worden die grenzen in beeld gebracht.

Samenwerking staat centraal

Het waterbeheer in het gebied van het hoogheemraadschap wordt gebiedsgericht uitgewerkt. Door samenwerking wordt bereikt dat maatregelen elkaar zoveel mogelijk aanvullen en versterken en dat de beschikbare middelen optimaal besteed worden. Goede samenwerking vereist een effectieve communicatie tussen alle bij het waterbeheer betrokken partijen.

Water is een ordenend principe in de ruimtelijke inrichting

Tot op heden speelt water een afgeleide rol in de ruimtelijke ontwikkeling. Het besef dat water meer ruimte moet krijgen om in de toekomst de klimaatontwikkeling bij te kunnen houden, is ondertussen geaccepteerd. Het instellen van een watertoets, de samenwerking met provincie en gemeenten, de vroegtijdige betrokkenheid van het hoogheemraadschap bij ruimtelijke planvorming, zorgen in toenemende mate voor een meer sturende rol van het water.

Het waterbeheer is toekomstgericht

Het hoogheemraadschap volgt de ontwikkelingen en inzichten op de voet op het gebied van: het klimaat, de ruimtelijke ontwikkeling en de veranderingen in het gebruik van het oppervlaktewater en in de waterketen. We dragen bij aan de innovatie van het instrumentarium dat nodig is om ook in de toekomst adequaat en kostenbewust de waterbeheerstaak uit te voeren.

1.6 Plan-m.e.r.

Het waterbeheersplan van het hoogheemraadschap geeft de doelstellingen van het hoogheemraadschap weer voor de periode 2010-2015. Het gaat om strategische doelstellingen die in latere fasen moeten worden uitgewerkt in volgende plannen en besluiten, zoals een Keur, legger, Waterlopenbeheerplan, Waterkeringenbeheerplan, Waterplannen en onderhoudsplannen. Deze plannen kunnen plan-m.e.r.-plichtige onderdelen bevatten.

Daarnaast worden in het waterbeheersplan uitspraken gedaan over onderzoeken die in de planperiode worden uitgevoerd. Aangezien de doelstellingen en uitspraken in het waterbeheersplan zeer abstract geformuleerd zijn, stellen zij geen kader voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten. Er staat slechts dat ervoor wordt gezorgd dat aan de gestelde normen wordt voldaan en dat doelstellingen nog worden uitgewerkt. Er wordt geen toon gezet of richting gegeven aan de manier waarop het voldoen aan de normen of de uitwerking van de doelstellingen moet plaatsvinden. De aanpak in het WBP4 is programmatisch en gericht op het bereiken van maatschappelijk gewenste effecten.

Aangezien de belanghebbenden al zijn en worden betrokken bij het opstellen en de uitwerking van het WBP4, is al sprake van een transparante procedure. In dat opzicht wordt al in sterke mate op een plan-m.e.r.-achtige wijze gewerkt. Bovendien zijn de uitspraken in het plan zo abstract, dat het moeilijk is hiervan de milieueffecten inzichtelijk te maken, laat staan alternatieven te benoemen. De m.e.r.-procedure biedt daarom voor het WBP4 geen meerwaarde.

Wanneer wel een plan-m.e.r.?

Gegeven de overkoepelende rol van het WBP4 en de noodzaak om het uit te werken in meer thematische en gebiedsspecifieke plannen, wil het hoogheemraadschap vooral investeren in goede uitwerkingsplannen met een breed draagvlak. Juist bij dergelijke plannen zal een plan-m.e.r. toegevoegde waarde hebben en bijdragen aan zorgvuldige afweging en variantenkeuze. Het hoogheemraadschap vindt deze aanpak effectiever dan het maken van een plan-m.e.r. op waterbeheersplanniveau.

1.7 Financiën

In het WBP4 zijn de doelstellingen voor de periode 2010-2015 beschreven voor de drie kerntaken: veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water. Er is daarbij een onderscheid gemaakt tussen beheer (hoofdstuk 3) en programma's (hoofdstuk 4).

Om de ambities van het hoogheemraadschap waar te maken zijn de benodigde budgetten voor de planperiode geraamd. Onzekerheid bij deze bedragen zijn de marges van de ramingen en de spreiding over de jaren. Hoe verder in de planperiode hoe groter de onzekerheid wordt.

De daadwerkelijke uitvoering en de daarmee samenhangende kosten worden jaarlijks vastgesteld bij de behandeling van de begroting en het meerjarenplan. Jaarlijks is er daarmee een afwegingsmoment waarbij gekeken wordt naar prioritering, fasering, doelmatigheid en haalbaarheid van de uit te voeren activiteiten.

In juni 2009 is door het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap gekozen voor een belastingstijging van gemiddeld 4% in de komende jaren. Dit impliceert een focus op kostenbeheersing en het stellen van prioriteiten om het ambitieniveau zoveel mogelijk in stand te kunnen houden. Een gedetailleerde uitwerking is opgenomen in het meerjarenplan dat jaarlijks wordt bijgesteld en kaderstellend is voor de begroting.

Benodigde budgetten voor de programma's in de periode 2010-2015 (x € G):

Programma	€ miljoen
Waterveiligheid (HWBP)	G
Wateroverlastbestrijding (incl. reg. keringen)	G
Watertekort (voldoende water, incl. gemalen)	G
Waterkwaliteit (KRW)	G
Waterketen (rwzi's)	G

Beheerkosten in de periode 2010-2015 (x € G):

Beheer	€ G
Beheer van keringen	G
Beheer watersysteem	G
Beheer waterketen	G
Crisisbeheersing	G
Monitoring watersysteem	G

Financiering van maatregelen

De maatregelen waarvan de uitvoering is gepland in de periode 2010-2015 zijn, voor een deel, nog onderwerp van bestuurlijke besluitvorming. Hierbij speelt ook de verdeling van de kosten en de mogelijkheden voor dekking van deze kosten een rol. Wanneer blijkt dat onvoldoende middelen beschikbaar kunnen worden gemaakt, kan uitstel van bepaalde maatregelen naar de periode na 2015 noodzakelijk zijn.

Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de uitvoering van de in het WBP4 genoemde maatregelen. Dat betekent niet dat het hoogheemraadschap ook de volledige kosten moet financieren. Zo worden de kosten voor de waterveiligheid binnen het hoogwaterbeschermingsprogramma voor 100% gefinancierd door het Rijk op basis van werkelijk gemaakte kosten.

Voor de wateroverlastbestrijding is bij het vaststellen van de uitgangspunten gesteld dat het totale pakket aan maatregelen € G kost. Het hoogheemraadschap heeft besloten hiervoor € G beschikbaar te stellen. Met de provincie is een convenant afgesloten waarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid is neergelegd en waarbij is afgesproken dat de bestrijding van de wateroverlast zoveel mogelijk meegenomen wordt met de ILG1-doelen.

Voor de waterketen geldt dat de samenwerking in de waterketen met gemeenten wordt geïntensiveerd. Met de gemeenten in het beheersgebied worden afvalwaterakkoorden afgesloten waarin afspraken worden gemaakt over de waterketen. Uitgangspunt hierbij is doelmatigheid en de laagste maatschappelijke kosten voor de hele keten.

2 Monitoring en rapportage

2 Monitoring en rapportage

2.1 Monitoring en rapportage van het beleid

2.1.1 Doel

De taakuitvoering van het hoogheemraadschap leidt tot maatschappelijk gewenste effecten. Anders gezegd: de burger ziet en/of ervaart wat het hoogheemraadschap doet. Dat is, kort samengevat, veiligheid tegen overstroming, droge voeten, schoon oppervlaktewater en veilige (vaar)wegen. Daarnaast zijn er ook bestuurlijk gewenste effecten. Het bestuur stuurt op het goed functioneren van de (bestuurlijke) organisatie en de algemene maatschappelijke verantwoordelijkheid die het hoogheemraadschap neemt bij het uitvoeren van zijn taken. Het doel is om in beeld te brengen welke voortgang wordt geboekt bij het behalen van de gewenste effecten. Deze aanpak wordt ook gebruikt om in voortgangsrapportages en de jaarrapportage over de stand van zaken te rapporteren.

Het hoogheemraadschap heeft niet eerder op een integrale wijze de voortgang op maatschappelijke effecten in beeld gebracht. De huidige indeling in programma's biedt hiervoor de ruimte. De aanpak is erop gericht om alle losse bijdragen binnen de ambtelijke organisatie te verbinden aan de maatschappelijk gewenste effecten. Het informeren over kengetallen en individuele projecten is daarmee niet meer nodig.

2.1.2 Prestatie-indicatoren

De gewenste effecten zijn vertaald in resultaten, de 'output'. Deze beschrijven welke prestaties moeten worden geleverd om het gewenste effect te sorteren. Hierbij valt te denken aan het op norm brengen van waterkeringen om het maatschappelijk gewenste effect (veiligheid tegen overstroming) te behalen.

De 'output' blijft voor een belangrijk deel over de jaren dezelfde. Het hoogheemraadschap is immers een beheerorganisatie. Naast beheer van het watersysteem zijn programma's noodzakelijk om bijvoorbeeld het watersysteem en de waterkeringen aan nieuwe (maatschappelijk vastgestelde) normen te laten voldoen. Voor het behalen van de resultaten worden prestaties geleverd. Dit zijn themadoelen die voor een jaar zijn aan te geven, maar ook voor een periode van meerdere jaren. In ieder geval zijn zij concreet en meetbaar. De prestaties vormen de indicator of de resultaten wel of niet worden behaald. Een voorbeeld is het percentage van het totale watersysteem dat voldoet aan de normen voor wateroverlast in 2009.

Bij elk hoofdstuk zijn de themadoelen opgenomen in een afsluitende tabel en verbonden met de strategische doelen op de langere termijn.

2.2 Monitoring en rapportage van het beheer

Figuur 2.1. De monitoringscirkel als basis voor optimaliseren beleid en beheer

Monitoring is een belangrijk instrument om te toetsen in welke mate de gestelde doelen voor het watersysteem worden gehaald. In de (beheers)plannen en programma's worden concrete doelen en maatregelen geformuleerd. Regelmatig zullen (tussen)rapportages worden opgesteld waarin duidelijk wordt aangegeven welke doelen zijn behaald. Hierdoor vindt de noodzakelijke terugkoppeling plaats waardoor tijdig kan worden bijgestuurd in het beleid en beheer. De geformuleerde uitgangspunten in hoofdstuk 1.5 zijn hiervoor het kader.

De werkwijze van monitoring kan worden samengevat in de monitoringscirkel (figuur 2.1). Kern daarbij is dat monitoringactiviteiten moeten worden afgestemd op de doelen in plannen en programma's, waarbij de informatiebehoefte het startpunt is. Op deze wijze draagt monitoring bij aan optimalisatie van het waterbeleid en beheer.

2.2.1 Monitoring van waterkwaliteit en -kwantiteit

Voor waterkwaliteit vloeit de monitoringsverplichting grotendeels voort uit het nationale en internationale waterbeleid. Nationaal zijn dat de vierde Nota Waterhuishouding, het Nationaal Milieubeleidsplan, het Natuurbeleidsplan en op provinciale schaal het Waterhuishoudingsplan. Internationaal is dat vooral de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), die dertien bestaande richtlijnen vervangt of zal vervangen in de komende periode tot 2015. Met de komst van de KRW wordt voor het eerst een 'goede ecologische toestand' gekwantificeerd en heeft ecologie een volwaardige plek binnen het waterkwaliteitsbeleid gekregen.

Voor de waterkwaliteit zijn meetnetten opgesteld die voldoen aan de eisen van de KRW en aan de landelijke eisen. Daarbij komt meer nadruk te liggen op het meten van ecologische parameters, terwijl het meten van chemische stoffen grotendeels worden gehandhaafd. Voor zwemwater voldoen de metingen aan de nieuwe Europese Zwemwaterrichtlijn (24 maart 2006) en zijn zwemwaterprofielen opgesteld. De resultaten van deze metingen worden periodiek gerapporteerd via het Rijk aan de EU.

Naast de verplichtingen vanuit Rijk en de EU zijn er ook vragen vanuit beleid, planvorming en realisatie binnen het hoogheemraadschap. Voor de stedelijke wateren is in 2008 een Leidraad Monitoring Stedelijke Wateren opgesteld om een efficiënte monitoring te kunnen uitvoeren. Verder vindt projectmonitoring plaats voor toetsing en advisering van plannen en projecten.

Voor waterkwantiteit speelt het eigen beheer en beleid een belangrijke rol. De informatiebehoefte wordt hierbij bepaald door de doelstellingen uit beleid en (operationeel) beheer. Centrale thema's hierbij zijn: de Keur, legger en beheerplannen, peilbesluiten, voorkomen van wateroverlast en waterschaarste, waterakkoorden en de watertoets. Monitoring is hier noodzakelijk voor het uitvoeren van operationele taken om het waterpeil te handhaven en wateroverlast en -tekort te voorkomen.

In de hoofdstukken 3 Beheer en 4 Programma's wordt de monitoringopgave verder gespecificeerd.

2.3 Monitoring en rapportage van de programma's

Drie keer per jaar wordt een rapportage per programma opgeleverd. De rapportage presenteert de voortgang op programmaniveau en is opgebouwd uit zowel projectinformatie als programma-informatie. Hieronder wordt kort ingegaan op de rapportages over het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) en het programma Wateropgave.

De rapportage over het HWBP aan het bestuur loopt parallel met de voortgangsrapportage aan het Rijk. Deze voortgangsrapportage wordt ook aan de provincie gestuurd.

Voor het HWBP wordt gerapporteerd over zes prestatie-indicatoren:

1. veiligheid op orde in kilometers;
2. planning planstudies en realisatie;
3. kasritme uitgaven en inkomsten;
4. vergelijking met andere beheerders;
5. benutten van win-winsituaties;
6. risico's en beheersmaatregelen.

Veiligheid op orde in kilometers

De doelstelling van het hoogheemraadschap is om op 16 januari 2016 de primaire waterkeringen van het HWBP weer veilig te hebben. Er is een meerjarige prognose opgesteld met welk ritme de 118,7 kilometer waterkeringen weer op orde wordt gebracht. Bij iedere rapportage wordt gekeken naar de stand van zaken en of deze prognose bijstelling vraagt of niet.

Planning planstudies en realisatie

Er is een prognose opgesteld voor de planning van de belangrijkste mijlpalen in de planstudies en in de realisatiefase. Voor 2008, 2010, 2012 en 2016 zijn kaarten gemaakt waarop alle projecten staan met vermelding van de fase waarin de projecten in dat jaar verkeren. In iedere rapportage worden eventuele afwijkingen hierop gerapporteerd.

Kasritme uitgaven en inkomsten

Alle projecten worden voor 100% gefinancierd door het Rijk op basis van de werkelijk gemaakte kosten. Het hoogheemraadschap moet de voorbereidingskosten zelf voorfinancieren; de realisatiefase wordt tot 80% voorgefinancierd; 20% wordt afgerekend op basis van nacalculatie. Voor het totale programma is een meerjarige raming gemaakt van de uitgaven en van de te verwachten subsidiebedragen van het Rijk. Ook is een prognose gemaakt van het meerjarige kasritme van zowel de uitgaven als de inkomsten. Bij iedere rapportage wordt gekeken of de prognose van het meerjarige kasritme wordt gehaald. Verder wordt er gerapporteerd over de stand van zaken van de uitgaven en inkomsten van het lopende jaar.

Vergelijking met andere beheerders

Het landelijk programmabureau van het HWBP ontvangt drie keer per jaar een voortgangsrapportage van alle waterschappen met projecten op het HWBP. Het landelijk programmabureau bundelt deze rapportages tot één HWBP-rapportage, waarin staat hoe de waterschappen in vergelijking met elkaar presteren. Deze informatie wordt verwerkt in de rapportage van het HWBP voor het hoogheemraadschap.

Benutten win-winsituaties

De filosofie van het Rijk is om mogelijkheden voor win-winsituaties te stimuleren en te belonen. Ook binnen het hoogheemraadschap is de intentie om de verschillende waterfuncties meer integraal te benaderen en er wordt actief ingezet op het benutten van kansen, zoals bijvoorbeeld de combinatie veiligheid en het verhogen van de ruimtelijke kwaliteit. Hierbij blijft het op orde brengen van de veiligheid het hoofddoel en de planning hiervan mag niet in gevaar komen.

Risico's en beheersmaatregelen

Het Rijk verlangt van het hoogheemraadschap een gedegen opgezet risicomanagement voor het HWBP. Dit is met hulp van een ervaren externe risicomanager opgepakt en uitgewerkt. De mogelijkheden zijn verkend om dit binnen het hoogheemraadschap breder op te pakken dan alleen voor het HWBP. Aandachtspunten voor het risicodossier HWBP zijn: de financiën, planning, ruimtelijke ordening en ruimtelijke inpassing, communicatie en politiek-bestuurlijke risico's. In de rapportage zullen steeds de toptienrisico's voor het programma en de bijbehorende beheersmaatregelen terugkomen.

Voor het programma Wateropgave wordt gerapporteerd over het aantal polders op orde.

Om flexibel in te kunnen spelen op kansen en koppelmogelijkheden met andere projecten in de verschillende gebieden is voor het programma Wateropgave geen starre blauwdruk gegeven. De wateropgave komt programmatisch/procesmatig tot stand. Per polder is de wateroverlast in beeld gebracht en voor 121 polders is de wateroverlast vastgesteld met een maatregelenpakket van 1.200 ha waterberging, 540 m³/min uitbreiding gemaalcapaciteit en 270 stuwaanpassingen. Door voortschrijdend inzicht, externe ontwikkelingen, beheerdersoordelen, herberekeningen of een combinatie daarvan kunnen de benodigde maatregelen of de wateropgave wijzigen. Het watersysteem zal in 2012, conform de afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water, opnieuw getoetst worden op basis van de dan geldende klimaatscenario's.

3 Beheer

3 Beheer

3.1 Integraal beheer van het watersysteem

3.1.1 Strategisch doel

In 2015 houdt het hoogheemraadschap het watersysteem onder dagelijkse omstandigheden in stand, conform vigerend beleid en regelgeving.

3.1.2 Beleidskader

Kaderstellend voor het integraal beheer van het watersysteem is de watersysteembenadering. Deze wordt in de Waterwet als volgt omschreven:

“Het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de vervulling van functies die krachtens de Waterwet zijn toegekend aan watersystemen. Dit betekent dat het waterbeheer gericht is op alle aspecten van het watersysteem in zijn onderlinge samenhang. Hierbij heeft het watersysteem een brede betekenis. Het bestaat uit het geheel van oppervlaktewater én grondwater en de bijbehorende waterbodems, oevers, flora en fauna, waterkeringen en technische infrastructuur.”

Het hoogheemraadschap werkt deze benadering nader uit door middel van een Keur, leggers en beheerplannen, zoals het Waterlopenbeheerplan, het Waterkeringenbeheerplan, Waterplannen en onderhoudsplannen. Naast de Waterwet zijn de doelstellingen uit de KRW bepalend. Deze hebben betrekking op de ecologie en op de chemische toestand van het water. Paragraaf 4.4 gaat hierop in. Om deze doelstellingen te realiseren, is aangepast beheer en onderhoud noodzakelijk.

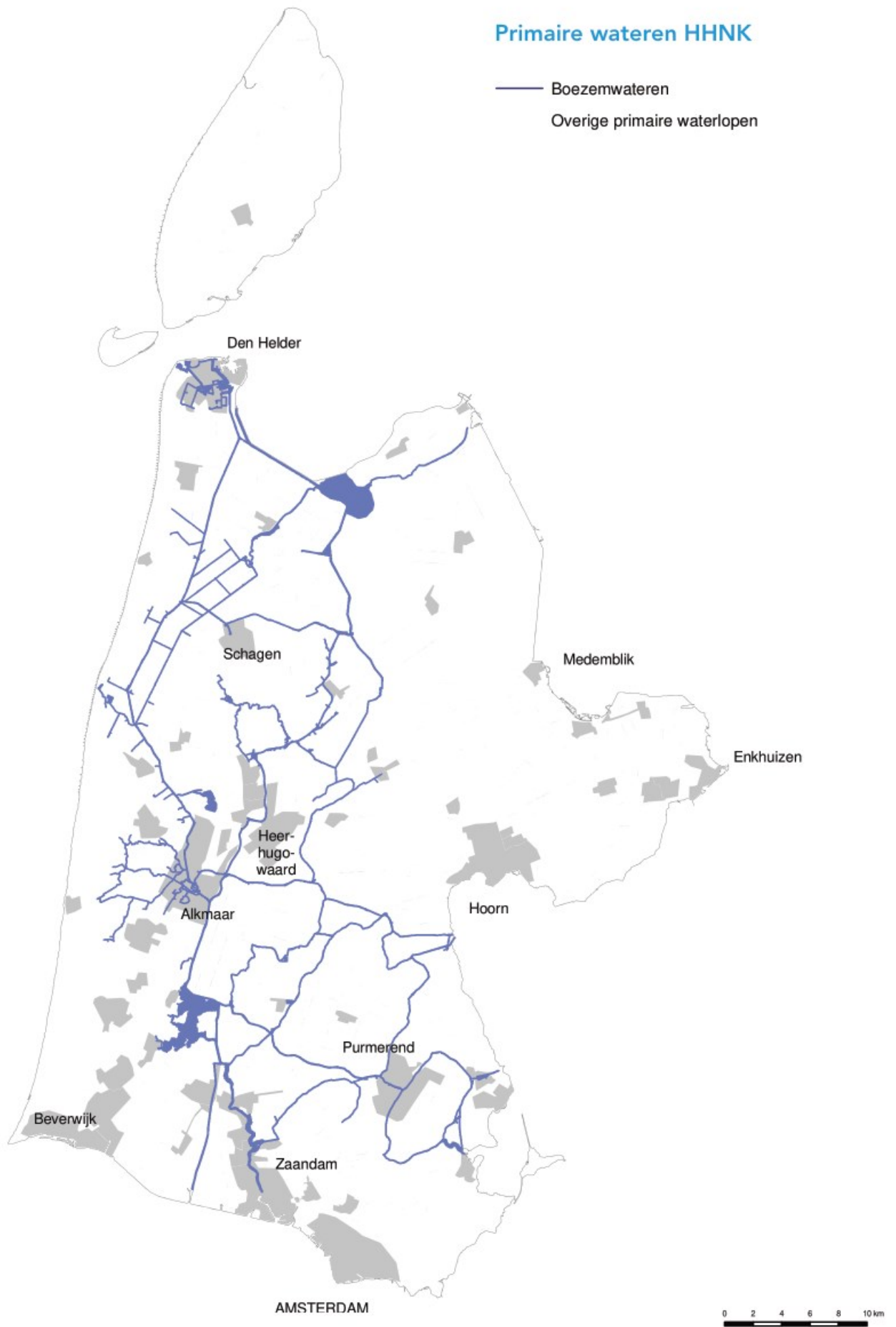
Facilitering van gebruiksfuncties

Het waterbeheer is gericht op het faciliteren van de gebruiksfuncties die in het gebied aanwezig zijn. Aan die facilitering is een grens gesteld. Alles kan nu eenmaal niet altijd overal. De grens wordt bereikt wanneer de eisen van de functie ver afstaan van de omstandigheden die van nature in het gebied aanwezig zijn, of wanneer een combinatie van functies problemen oplevert.

Het hoogheemraadschap wil in de planperiode de functiefaciliteringskaarten verder ontwikkelen in samenwerking met de provincie Noord-Holland. Als vingeroefening is er een aantal kaarten gemaakt voor de bollenteelt, de overige agrarische gebruiksfuncties, de natuurfunctie en de stedelijke functies (bijlage 5.11). De functiefaciliteringskaarten geven aan hoe moeilijk of makkelijk facilitering van een functie is. De ambitie is om in de planperiode kaarten te ontwikkelen die de functiefacilitering in euro's in beeld brengen. De kaarten kunnen een belangrijke inbreng vormen bij structuurvisies en andere ruimtelijke ontwikkelingen, wanneer het waterschap een wateradvies uitbrengt.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen hanteert het hoogheemraadschap het kostenveroorzakingsbeginsel. Dit betekent dat de kosten om het watersysteem ook onder de nieuwe omstandigheden goed te laten functioneren, voor rekening komen van de veroorzaker. Dit beginsel is niet alleen van toepassing op veranderingen uit bestemmingsplanwijzigingen. Het geldt ook voor een verandering van het grondgebruik die grote gevolgen heeft voor het watersysteem. Denk aan de verandering van grasland naar akkerbouw, van akkerbouw naar hoogwaardige landbouw, of van landbouw naar stedelijk gebied. Indien echter sprake is van een historische wateropgave zal het hoogheemraadschap deze voor zijn rekening nemen, conform de afspraken in het NBW [39]. Wanneer een hoogwaardige functie wordt omgezet in een laagwaardige, houdt het hoogheemraadschap de bestaande waterberging intact. Bij verandering van een laagwaardige functie naar een hoogwaardige functie stelt het hoogheemraadschap voorwaarden om het benodigde beschermingsniveau te kunnen bieden. De initiatiefnemer betreft het hoogheemraadschap in het kader van de Watertoets in de beginfase van een ruimtelijke ontwikkeling. Het hoogheemraadschap geeft een wateradvies, dat vervolgens in het ruimtelijke plan wordt verankerd [41].

Primaire wateren HHNK

Figuur 3.1. Primaire wateren HHNK

Afbakening

Dit hoofdstuk Beheer Watersysteem beschrijft op hoofdlijnen hoe het hoogheemraadschap alle elementen wil beheren die tot het watersysteem behoren. Daarnaast beïnvloeden de programma's Wateroverlastbestrijding (paragraaf 4.2), Watertekort (paragraaf 4.3) en Waterkwaliteit (paragraaf 4.4) de manier waarop het beheer van het watersysteem wordt uitgevoerd.

3.1.3 Peilbeheer

Themadoel: In 2015 is het peilbeheer gericht op het in stand houden van de gewenste oppervlaktewater- en grondwaterregimes (GGOR) ten behoeve van de verschillende gebruiksfuncties voor het gebied.

Het peilbeheer is gericht op het mogelijk maken van de gebruiksfuncties die voor het gebied zijn vastgelegd op de kaart met grondgebruiksklassen (zie paragraaf 4.2.2, figuur 4.2). Dit gebiedsspecifieke peilbeheer is vastgelegd in een peilbesluit dat doorgaans meerdere peilgebieden omvat. De uniformiteit bij het opstellen van nieuwe peilbesluiten is gewaarborgd dankzij het Kader Integrale Peilbesluiten. Het strategische doel uit het WBP3 was dat in 2009 alle peilgebieden zouden zijn voorzien van een actueel peilbesluit en dat 75% daarvan is vastgesteld op grond van het Kader Integrale Peilbesluiten.

Het actualiseren van de peilbesluiten zal vanaf 2010 programmatisch verlopen. Dit betekent dat er een onzekerheidsmarge is met betrekking tot het actueel zijn van alle peilbesluiten. Het streven is om in de planperiode alle peilbesluiten aan het Kader Integrale Peilbesluiten te laten voldoen.

Dynamisch peilbeheer

Waar mogelijk wordt dynamisch peilbeheer ingevoerd. Daarbij gaat het er vooral om (min of meer) continu te anticiperen op de actuele weersomstandigheden en de weersverwachting. Dynamisch peilbeheer is vooral bedoeld om de beschikbare berging in het watersysteem te maximaliseren bij voorspelde natte periodes. Het draagt bij aan de veiligheid en is bedoeld om wateroverlast te voorkomen.

Flexibel peilbeheer

In natuurgebieden of gebieden waar een natuurlijk verloop van het peil gewenst is, wordt flexibel peilbeheer ingevoerd. Doel is een meer natuurlijke peifluctuatie en verbeteren van de waterkwaliteit door de inlaat van (gebiedsvreemd) water te verminderen. Dit wordt veelal gerealiseerd door bij neerslag de waterstand te laten stijgen tot aan een afgesproken bovengrenspeil. Bij droogte mag de waterstand dalen tot aan een afgesproken ondergrenspeil. Het peilbeheer en de marges daarbinnen zijn gekoppeld aan de gebruiksfuncties. Bij een nieuw peilbesluit worden peilafwijkingen (onderbemalingen) opgeheven, ondergebracht in blokbemalingen of van een (nieuwe) vergunning voorzien. De peilbesluiten passen binnen de kaders van Natura 2000 [16, 28].

Functie volgt peil

Voor veenweidegebieden wordt waar mogelijk het principe 'functie volgt peil' toegepast [25, 27]. Dit is een uitwerking van het WB21-principe 'water is sturend voor de ruimtelijke ordening'. Het hoogheemraadschap gaat hiertoe over als:

- de provincie Noord-Holland de mogelijkheid van herschikking van bestaande functieordening positief heeft beoordeeld;
- de provincie Noord-Holland de randvoorwaarden heeft gecreëerd om het principe 'functie volgt peil' in de praktijk te brengen.

Bovenstaande is in detail uitgewerkt in de beleidsnota 'Waterbeheer in het veenweidegebied, Pappen en nathouden?'. Deze nota maakt integraal onderdeel uit van dit waterbeheersplan.

Om het watersysteem zo doelmatig mogelijk te beheren, streeft het hoogheemraadschap ernaar het dagelijks peilbeheer zoveel mogelijk te automatiseren. Deze lijn is al enkele jaren geleden ingezet. Het doel is om in 2011 de bemalingsgebieden en de boezemstelsels op basis van gebiedsregelingen te beheren. De gemalen en de stuwen in het primaire stelsel zijn in aanloop naar de planperiode grotendeels geautomatiseerd. In 2015 is tevens een groot deel van de hoofdinalen geautomatiseerd.

Peilbeheer en waterkwaliteit

De waterkwaliteit kan verbeteren door bij het peilbeheer rekening te houden met een aantal randvoorwaarden. Om bij een te laag peilniveau van het oppervlaktewater de toenemende (nadelige) invloed van de waterbodem te beperken, hanteert het hoogheemraadschap de vuistregel om voor alle watergangen voor respectievelijk diepte en breedte een verhouding van 1:10 aan te houden. Bij sloten kleiner dan 5 meter wordt, waar mogelijk, gestreefd naar een minimum diepte van 50 cm.

Daarnaast wil het hoogheemraadschap schoksgewijze veranderingen in waterkwaliteit en -kwantiteit voorkomen. Plotselinge veranderingen van zuurstof-, zout- en kalkgehalte en dergelijke leiden vaak tot flinke stress voor veel waterorganismen, zoals vissen. Het gevolg is soms massale sterfte. Dat betekent dat het hoogheemraadschap terughoudend wil zijn met het doorspoelen van watergangen in de poldersystemen. Op de schaal van het boezemsysteem wordt niet doorgespoeld. Dit is al enige jaren beleid. Aan doorspoelen voor het faciliteren van bijvoorbeeld de agrarische functie in van nature brakke gebieden zit dus een grens. De kwaliteit van het ecosysteem mag er niet onder lijden.

Sturen van water op beheersgebiedniveau

Als gevolg van klimaatveranderingen neemt de intensiteit van regenbuien steeds vaker toe. Buien hebben vaak een lokaal karakter. Dit betekent dat er in het ene poldersysteem sprake kan zijn van wateroverlast, terwijl er in een ander poldergebied of in het boezemstelsel nog waterbergingsruimte aanwezig is.

Met het besluit over de boezemstudie in 2007 heeft het bestuur van het hoogheemraadschap besloten een onderzoek te starten naar de mogelijkheden voor een gebiedsregeling voor de boezem. Met zo'n regeling hebben beheerders de ruimte om zodanig te reguleren met het polder- en boezempeil, dat de berging in het gehele watersysteem optimaal wordt benut. Hiermee wordt de kans op lokale schade als gevolg van wateroverlast verminderd. In 2011 zal het waterkwantiteitsbeheer op beheersgebiedniveau centraal worden aangestuurd. Er wordt dan gemonitord hoeveel gemalen, stuwen en (hoofd)inalen gekoppeld zijn aan een gebiedsregeling met centrale aansturing.

Sturen van water op beheersgebiedniveau

Als gevolg van klimaatveranderingen blijkt steeds vaker dat de intensiteit van regenbuien toeneemt. Regenbuien hebben dikwijls een lokaal karakter. Dit betekent dat er in het ene poldersysteem sprake kan zijn van wateroverlast, terwijl er in een ander poldergebied of in het boezemstelsel nog waterbergingsruimte aanwezig is. In 2011 zal het water op beheersgebiedniveau worden gestuurd. Hierdoor krijgen de peilbeheerders de mogelijkheid zodanig te reguleren met polder- en boezempeil dat de ruimte in het gehele systeem wordt benut en mogelijke schade wordt beperkt of vermeden.

3.1.4 Onderhoud watersysteem

Themadoel: In 2015 onderhoudt het hoogheemraadschap het watersysteem zodanig dat de waterhuishoudkundige functie wordt gewaarborgd en de ecologische toestand van het watersysteem wordt verbeterd.

Maatregelen uit de wateropgave (WB21-afspraken) en de KRW leiden tot aanpassingen in de infrastructuur van waterlopen en waterkeringen. Dit heeft effect op de wijze en omvang van het onderhoud van het watersysteem. Ook de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet hebben gevolgen voor het onderhoud. Er moeten bijvoorbeeld meer natuurvriendelijke oevers worden onderhouden. Om verstikking te voorkomen en een zekere mate van verschraling te bereiken, zal meer maaisel moeten worden afgevoerd.

Een randvoorwaarde voor het behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen voor de KRW in 2015 is dat de legger eind 2010 is afgerond en in procedure gebracht (zie paragraaf 4.4) [17]. In deze legger wordt omschreven waaraan waterstaatswerken (zoals waterlopen, waterkeringen en bergingsgebieden) naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. De legger bevat een overzichtskaart waarop de ligging van de waterstaatswerken staat aangegeven.

Het hoogheemraadschap heeft daarnaast een waterlopenbeheerplan waarin staat beschreven waar welk beheer moet worden uitgevoerd.

Andere onderhoudsplichtigen dan het hoogheemraadschap zullen – gegeven de doelstellingen van de KRW – het onderhoud van hun waterlopen ook op een andere manier moeten doen. Als gevolg hiervan wordt in 2011 het schouwbeleid aangepast. Het gewijzigde schouwbeleid wordt gefaseerd ingevoerd. In 2012 wordt het beheerregister aangepast conform de waterkwantiteits- en waterkwaliteitskaders uit de legger. Vanaf 2013 worden het onderhoud van de waterlopen en de schouw uitgevoerd conform de uitgangspunten van onder andere de KRW.

Visbeleid

In het begin van de planperiode krijgt het visbeleid van het hoogheemraadschap verder vorm en inhoud. Er komt een visplan, huur- en pachtcontracten met (sport)vissers worden aangepast en er komen vismigratievoorzieningen. Het visplan beschrijft de vissenstreefbeelden per KRW-waterlichaam. In de planperiode worden aan de hand van de streefbeelden de huurovereenkomsten en pachtcontracten van sport- en beroepsvissers gereguleerd.

De aanpassingen dragen indirect bij aan het halen van de KRW-doelstellingen.

Tot en met 2015 worden in ieder geval 42 vismigratieknelpunten opgelost. De basis daarvoor is een vismigratieknelpuntenkaart (bijlage 5.4). Belangrijk aandachtspunt bij het vispasseerbaar maken is de visvriendelijkheid van de bestaande kunstwerken. In 2012 wordt de Nota Visbeleid geëvalueerd [20].

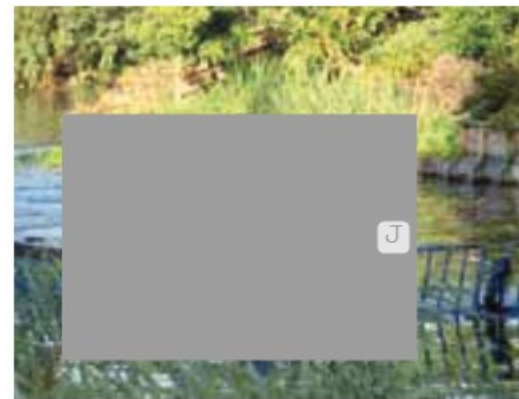
Baggeren

De praktijk van het baggeren wordt aangepast om de waterkwaliteits- en waterkwantiteitsdoelen van de waterlopen te halen. Door de KRW en de Flora- en faunawet gaan milieu- en ecologische aspecten zwaarder wegen bij het baggeren. In de planperiode worden de huidige baggerprogramma's geëvalueerd en waar nodig herzien [4].

Nieuwe baggerprogramma's komen tot stand op basis van onderzoek naar de hoeveelheid en kwaliteit van de aanwezige baggerspecie. De te baggeren profielen worden naast de waterkwantiteitsdoelstellingen mede bepaald aan de hand van waterkwaliteitsrandvoorwaarden en de KRW-doelstellingen, zoals vastgelegd in de legger (2010) en de gebiedsuitwerking van het Waterlopenbeheerplan (2011).

Als gevolg van de Waterwet is het saneren van waterbodems een verantwoordelijkheid geworden van het hoogheemraadschap. Dit geldt ook voor de programmering en de handhaving van saneringen conform de beschikkingen. Het saneren van de waterbodems wordt opgenomen in de baggerprogramma's.

De rijks gelden voor de waterbodemsanering komen ter beschikking via het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). De provincie beheert dit budget. In de planperiode evalueert het hoogheemraadschap samen met de provincie of deze constructie effectief is voor het uitvoeren van het waterbodemsaneringsprogramma. Hierbij wordt ook de haalbaarheid onderzocht van een apart beheerfonds voor waterbodemsanering.

Langs de waterlopen in het beheersgebied bevinden zich kilometers asbesthoudende materialen. Ze zitten met name in beschoeiingen en veroorzaken diffuse verontreiniging van de waterbodems. In 2008 is hiervoor beleid ontwikkeld. Uitgangspunt is dat deze verontreinigende materialen in de planperiode worden verwijderd [5].

Ontvangstplicht bagger

In de Waterwet is de ontvangstplicht van bagger uit de watergangen geregeld. Het gaat om baggerspecie die wordt verwijderd voor de af- of aanvoer van water (kwantiteitsbagger). De afzet van baggerspecie die vrijkomt bij het baggeren met een kwaliteitsdoelstelling (kwaliteitsbagger) is niet geregeld. In verband met het behalen van de doelstellingen van de KRW zal er meer kwaliteitsbagger vrijkomen. Hiervoor moet voor 2011 de ontvangstregeling worden aangepast. Onderzoek volgt in hoeverre een vergoedingsregeling noodzakelijk is.

Voorts is er in het landelijk gebied, ondanks de wettelijke ontvangstplicht, sprake van een afnemende acceptatie om baggerspecie te ontvangen. Zo kunnen in specifieke omstandigheden aangelanden schade lijden door afzet van kwantiteits- dan wel kwaliteitsbagger. Dit speelt bijvoorbeeld bij natuurvriendelijke oevers. Gezien de wettelijke ontvangstplicht stelt de wens van een aanliggende eigenaar om een perceel natuurvriendelijk in te richten, hem niet vrij bagger te ontvangen. De betreffende perceeleigenaar zal een alternatief moeten aanbieden om de vrijkomende baggerspecie te bergen [23].

Bij de inrichting van natuurvriendelijke oevers hebben het hoogheemraadschap en de perceeleigenaar echter een gezamenlijk belang in verband met het behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen. Daarom wil het hoogheemraadschap voor 2011 voor deze specifieke situatie verkennen of een regeling kan worden getroffen.

Besluit Bodemkwaliteit

Het Besluit Bodemkwaliteit (2008) vereenvoudigt de regels voor grond en baggerspecie. Deze waren voorheen sterk versnipperd.

Het besluit stelt voorwaarden aan het verspreiden en toepassen van baggerspecie in zoet water, zout water en langs watergangen. De Regeling bodemkwaliteit stelt hieraan maximale waarden. Het is bij verspreiden niet nodig om te toetsen aan de ontvangende bodem. Wel geldt in zout water de zoute baggertoets. Nieuw is de mogelijkheid om baggerspecie op te slaan in weilanddepots, zodat baggerspecie kan ontwateren en rijpen. Dit is tot maximaal drie jaar zonder vergunning toegestaan.

Voorwaarde is dat de baggerspecie voldoet aan

de maximale waarden voor verspreiding van baggerspecie. Ook moet de opgeslagen baggerspecie vanuit het weilanddepot in een nuttige toepassing worden aangebracht. Uitgangspunt van het hoogheemraadschap is dat, tenzij uit gegevens anders blijkt, het gebied in principe als onverdacht is aangemerkt.

Daarnaast geeft het nieuwe besluit veel meer ruimte en verantwoordelijkheid aan gemeenten, waterschappen en provincies om eigen bodembeleid te voeren. Zo kunnen het hoogheemraadschap en gemeenten een gebiedsspecifiek beleidskader voor het eigen beheersgebied vaststellen, met strengere of soepelere normen dan de landelijke (generieke) normen. Bijvoorbeeld om de bodem extra te beschermen of om te voorkomen dat de baggeropgave stagneert. Wanneer een lokale overheid geen gebiedsspecifiek beleid maakt, geldt automatisch het landelijke kader. Uitgangspunt van het gebiedsspecifieke kader is dat de kwaliteit van de bodem aansluit op de functie ervan en dat de bodem niet (verder) vervuult. Het opstellen van een bodembeheersplan en bodemkwaliteitskaart is dan verplicht.

Het hoogheemraadschap wil in de planperiode de volgende acties ondernemen:

- Evalueren van de consequenties van het Besluit Bodemkwaliteit voor de verspreiding en de toepassing van de baggerspecie en verkennen in hoeverre er een gebiedsspecifiek beleidskader moet worden opgesteld (2010).
- In samenwerking met gemeenten een gebiedsspecifiek beleidskader opstellen voor het toepassen van baggerspecie op de landbodem en in het watersysteem (2011).

Maaibeheer

Het hoogheemraadschap maait zelf de watergangen of besteedt dit werk uit aan derden. Dit onderhoud is van oudsher gericht op waterkwantiteitsaspecten. Maaien gebeurt echter niet alleen om de goede aan- en afvoer van water mogelijk te maken. Het is ook bedoeld om de kwaliteit van het watersysteem te bevorderen. Door gefaseerd maaien wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met de ecologische eisen van het watersysteem. Als er beschermde dieren of planten voorkomen, dan wordt uitgegaan van de gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen. Deze geeft aanwijzingen voor de wijze waarop wordt gemaaid, de periode waarin kan worden gemaaid en eventueel ook compenserende maatregelen. Het afvoeren van het maaisel voorkomt dat het watersysteem extra wordt belast met voedingsstoffen. Dit afgevoerde maaisel kan vervolgens als biomassa worden toegepast bij de biogasproductie [26].

De verbanden tussen de ecologie en het gevoerde maaibeheer worden gedurende de planperiode door monitoring in beeld gebracht. De resultaten worden jaarlijks gerapporteerd en zijn sturend voor de werkwijze.

Gedragscode Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet is de bescherming van dieren en planten geregeld. Voor een aantal bijzondere en kwetsbare soorten is nadere bescherming uitgewerkt. De waterschappen hebben in het kader van de Flora- en faunawet een gedragscode opgesteld. Daarin staat aangegeven hoe zij bij de diverse beheerstaken met deze beschermde soorten rekening houden. Het hoogheemraadschap heeft verder voor zijn beheersgebied werkprotocollen gemaakt, zodat voor iedereen duidelijk is hoe en waar de dieren en planten worden beschermd.

De gedragscode geldt voor alle locaties waar beschermde soorten voorkomen, ongeacht of dit

natuur, landbouwgebied of stedelijk gebied is.

Er worden ook gebieden beschermd doordat ze onder Natura 2000 vallen. In dat geval worden niet alleen soorten beschermd, maar ook habitats en hiervoor belangrijke biologische en landschappelijke processen (gebiedsaanpak).

Groene en blauwe diensten

Begin 2006 heeft het hoogheemraadschap beleid vastgesteld voor de groene en blauwe diensten. Dit zijn diensten die grondeigenaren en -gebruikers aan het hoogheemraadschap leveren, met het doel de kwaliteit in het landelijk gebied te ontwikkelen. Het gaat om kwaliteitverhogende activiteiten die verder gaan dan waartoe een grondeigenaar of -gebruiker verplicht is. Bijvoorbeeld om het versterken van natuurwaarden door het natuurvriendelijk onderhouden van waterlopen (denk hierbij aan het werken met de baggerpomp). Voor deze dienst ontvangt de uitvoerende partij een vergoeding voor de gemaakte kosten. Het beleid over de groene en blauwe diensten krijgt in de planperiode een concrete vertaling naar de praktijk.

Voor het behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen in het kader van de KRW worden in diverse gebieden natuurvriendelijke oevers aangelegd. In de planperiode wordt onderzocht hoe het natuurvriendelijk onderhoud van oevers en walkanten als groene of blauwe dienst kan worden ingericht.

Zwemwater

Aan het eind van het badseizoen 2015 moet zwemwater ten minste voldoen aan de kwaliteit 'aanvaardbaar'. De nieuwe Europese Zwemwaterrichtlijn (24 maart 2006) geeft een kader voor beoordeling en beheer van officiële zwemwaterlocaties. Voor alle zwemwaterlocaties binnen het beheersgebied is een zwemwaterprofiel opgesteld. Dat is een beschrijving van de actuele zwemwaterkwaliteit, de beïnvloedingsfactoren en van mogelijke maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren.

In de periode 2009/2010 wordt een programma uitgewerkt waarbij tevens prioriteiten worden gesteld. De maatregelen voor een aanvaardbare zwemwaterkwaliteit worden genomen door de organisatie die hiervoor verantwoordelijk is. De provincie plaatst bijvoorbeeld tijdelijk een bord met zwemverbod, de locatiebeheerder zet afvalbakken neer, de gemeente saneert een rioolwateroverstort en het hoogheemraadschap zorgt voor tijdige wateraan- en -afvoer en eventueel voor circulatie.

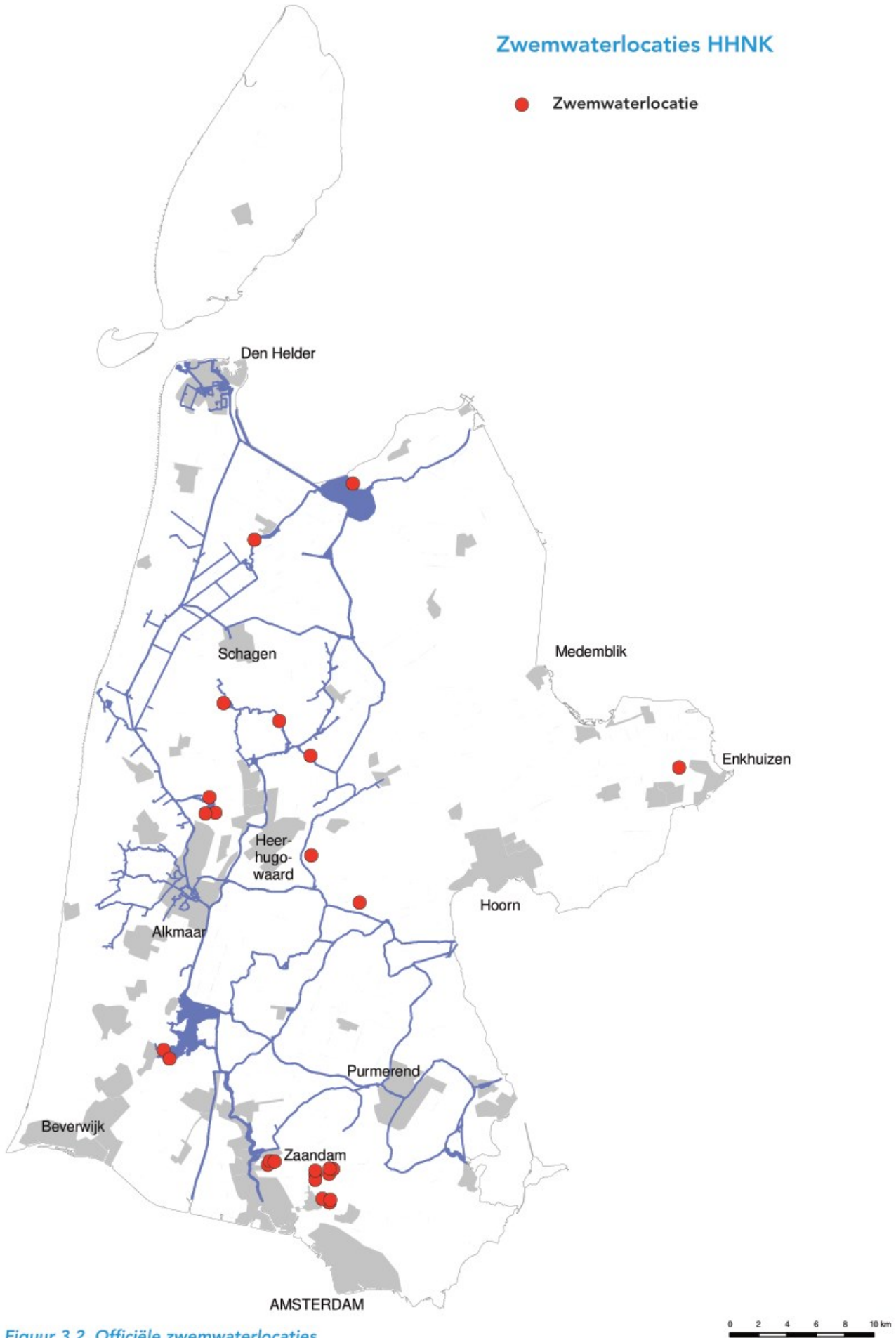
Het hoogheemraadschap blijft verantwoordelijk voor:

- de monitoring van de zwemwaterkwaliteit;
- de beoordeling en classificatie van de zwemwaterkwaliteit;
- de adviesfunctie bij het vaststellen van nieuwe zwemwaterlocaties en zwemverboden.

Aan de hand van metingen van de afgelopen vier badseizoenen wordt elk jaar besloten of de zwemwaterlocatie wordt gehandhaafd. Het hoogheemraadschap heeft hierin een adviserende rol [21].

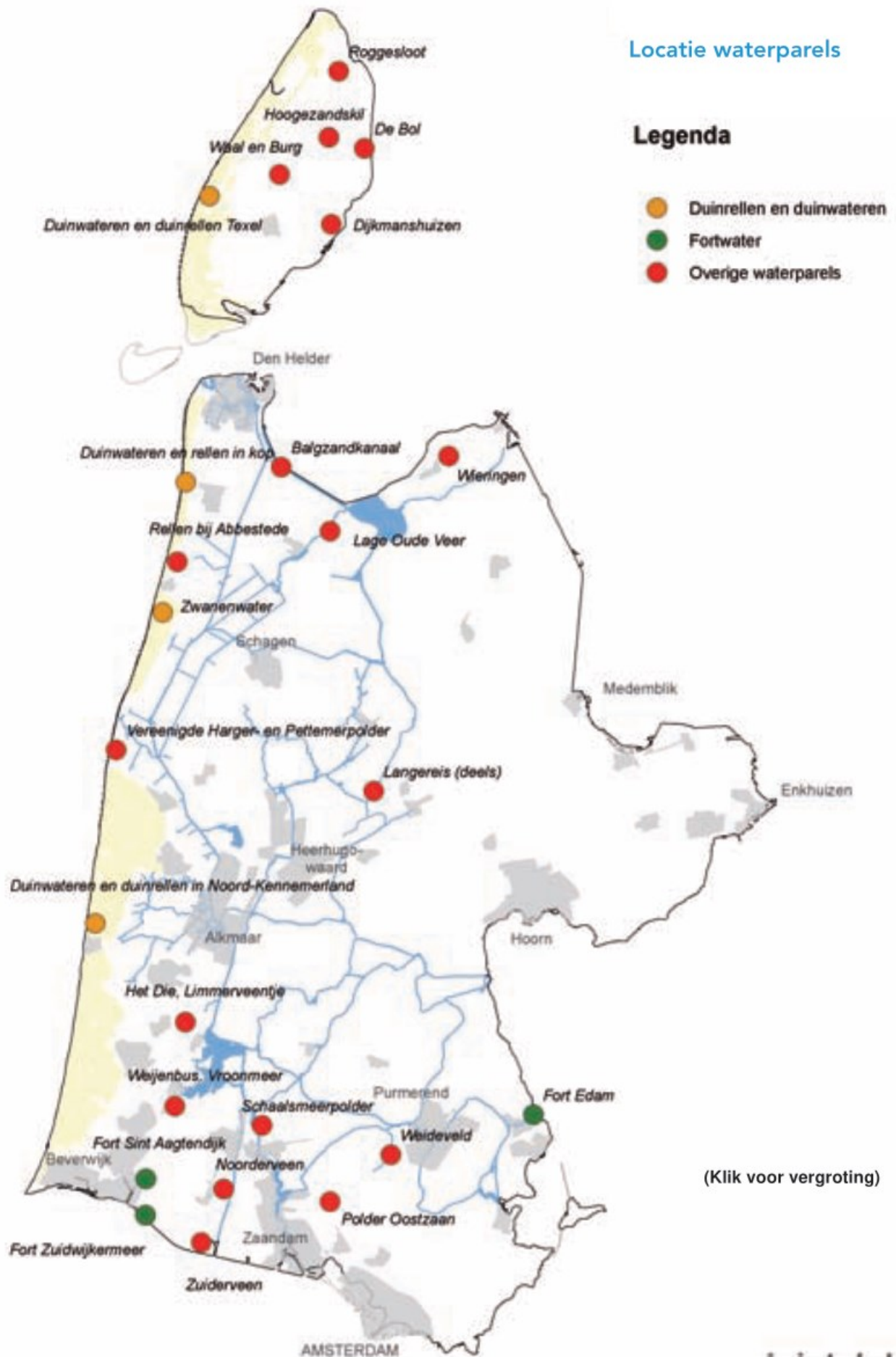
Zwemwaterlocaties HHNK

● Zwemwaterlocatie

Figuur 3.2. Officiële zwemwaterlocaties

Locatie waterparels

Figuur 3.3. Waterparels

Waterparels

De provincie Noord-Holland heeft in haar waterplan (2006-2010) de wateren met de meest bijzondere aquatische natuurwaarden in beeld gebracht (zie figuur 3.3. Waterparels). Deze wateren staan ook wel bekend als 'waterparels'. In overleg met belanghebbenden is uitgewerkt hoe deze wateren kunnen worden beschermd en of er eventueel herstelmaatregelen kunnen worden genomen. Het hoogheemraadschap levert hier maatwerk door het waterbeheer zodanig uit te voeren dat natuurwaarden worden behouden en zo mogelijk versterkt.

In nauw overleg met het hoogheemraadschap heeft de provincie binnen het beheersgebied van het

hoogheemraadschap 27 waterparels vastgesteld. Het gaat om landbouwgebieden, kleine natuureservaten, landgoederen, recreatiegebieden en grote wateren met bijzondere natuurwaarden, zoals levensgemeenschappen in brak water, duinrellen, kwelgebonden levensgemeenschappen en weidevogelrijke polders met natuurvriendelijke oevers.

Het hoogheemraadschap zal in de planperiode doelstellingen voor waterparels uitwerken. Omdat dit de meest waardevolle locaties zijn in het beheersgebied, moeten ze op een natuurvriendelijke wijze worden onderhouden. Het onderhoud wordt zo veel mogelijk afgestemd op de specifieke (en aanwezige) natuurwaarden, zoals verwoord door de provincie (in overleg met het hoogheemraadschap). In waterparels komen dikwijls beschermde soorten uit de Flora- en faunawet voor, zodat natuurvriendelijk onderhoud al vanuit de gedragscode is voorgeschreven. Eventuele herstelmaatregelen worden beoordeeld op kosteneffectiviteit.

Overname onderhoud stedelijk water

Er is vastgesteld beleid om het onderhoud van bestaand stedelijk water over te nemen. De afgelopen jaren zijn voorbereidingen getroffen om zes pilots uit te werken. De ervaringen met overname van onderhoud worden gebruikt bij het formuleren van uitgangspunten en eisen voor de overige gemeenten. Nieuw aan te leggen stedelijk water, dat voldoet aan de onderhoudsuitgangspunten van het hoogheemraadschap, wordt bij oplevering overgenomen.

Op basis van de planning van 2008 (CHI-besluit, oktober 2008) zijn met alle resterende gemeenten afspraken gemaakt over het traject en moment van overname van het onderhoud van het open water in bestaande stedelijke gebieden. Het gaat in totaal om 41 gemeenten, waarvan er met zeven afspraken zijn gemaakt.

Voor de planperiode betekent de overname een toename van onderhoud aan het watersysteem. De voortgang van het overnametraject is sterk afhankelijk van de mogelijkheden tot ruimtelijke inpassing van zaken als aanleg, inrichting en exploitatie van baggerdepots. Verder zijn goede afspraken nodig over achterstallig onderhoud en de verdeling van kosten tussen de gemeente en het hoogheemraadschap [9, 11, 12].

3.1.5 Watersysteembeheer en ruimtelijke ordening

Themadoel: In 2015 worden de belangen van het watersysteem als ordenend principe betrokken bij de ruimtelijke ontwikkelingen.

Watertoets

De watertoets is van toepassing als functies van een gebied veranderen en een planologische procedure aan de orde is. Het hoogheemraadschap adviseert in het kader van de watertoets over de functiegeschiktheid en de inrichting van het watersysteem. Het accent ligt op het vroegtijdig adviseren en pas in tweede termijn op de toetsing.

Het proces dat aan de functiewijziging vooraf gaat, is gericht op het vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige veranderingen die het gevolg zijn van ruimtelijke plannen. Hierbij is het de bedoeling dat de waterhuishoudkundige doelstellingen bij de planvorming expliciet en evenwichtig in beschouwing worden genomen. Bij de advisering wil het hoogheemraadschap gebruik maken van kaarten waarop de functiegeschiktheid van gebieden staat aangegeven, geredeneerd vanuit de eigenschappen van het watersysteem. Hiervoor zal het hoogheemraadschap in de planperiode de (globale) functiefaciliteringskaarten zodanig verfijnen dat deze als waterkansenkaart bruikbaar zijn bij de advisering over wateraspecten bij functiewijzigingen. Bij de advisering hierover hanteert het hoogheemraadschap het kostenveroorzakingsbeginsel (zie kader). In de planperiode wil het hoogheemraadschap nagaan of dit beginsel ook kan worden toegepast op compenserende maatregelen die nodig zijn voor het handhaven van de waterkwaliteit of waterketenbeheer.

Kostenveroorzakingsbeginsel

Het hoogheemraadschap past het kostenveroorzakingsbeginsel toe in situaties waarbij (nieuwe) functies worden ontwikkeld. Dit is conform het beleid in het Provinciaal Waterplan en strookt met de aanbevelingen van de Deltacommissie (Samen Werken aan Water, 2008) [1]. Dit betekent dat de initiatiefnemer van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen verantwoordelijk is voor de financiering van compenserende maatregelen.

Bij de watertoets adviseert het hoogheemraadschap ook over maatregelen die nodig zijn om het watersysteem op orde te houden. Hierbij is het uitgangspunt dat toename van verhard oppervlak en gedempte watergangen worden gecompenseerd. Als peildatum voor nieuwe verharding wordt 1 november 2003 gehanteerd (datum invoering watertoets).

Naast waterkwantiteit vormen veiligheid, waterkwaliteit en de waterketen ook een integraal onderdeel van de watertoets. Als gevolg van de Waterwet is het operationele grondwaterbeheer van de provincie overgedragen aan het hoogheemraadschap. Ook grondwateraspecten worden daarom actief betrokken bij de advisering in de watertoetsprocedure.

Als gevolg van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) zijn er wijzigingen in het watertoetsproces. Zo is de provinciale goedkeuringsbevoegdheid vervallen en is wegens verkorting van proceduretijden niet voor alle ruimtelijke plannen een watertoets verplicht. Het hoogheemraadschap stelt zich pro-actief op. Het zoekt samenwerking met gemeenten (en andere initiatiefnemers, zoals het Rijk en de provincie) om in het voortraject van een ruimtelijke procedure te adviseren over de wateraspecten. Op provinciaal niveau is de ruimtelijke structuurvisie een belangrijk instrument. Hierin worden de strategische ruimtelijke keuzes voor water en ruimtelijke ontwikkelingen gemaakt. Omdat dit een vorm- en procedurevrij instrument is, maakt het hoogheemraadschap afspraken met de provincie, teneinde vroegtijdig betrokken te kunnen worden bij de ontwikkeling van deze visie.

In 2010 wordt geëvalueerd of de waterbelangen voldoende verankerd zijn in het gewijzigde watertoetsproces. Daarnaast zal het hoogheemraadschap pro-actief monitoren hoe initiatiefnemers van plannen de wateradviezen in hun plan verwerken.

Waterplannen

Een waterplan is een integraal plan waarin het hoogheemraadschap en een of meerdere gemeenten afspraken vastleggen over diverse waterthema's. Het waterplan gaat meestal over stedelijk gebied. Het is bedoeld om een gezamenlijke (regionale) visie voor het watersysteem op te stellen, de samenwerking tussen de betrokken partijen te versterken en kostenbesparingen te realiseren. De visie legt de basis voor maatregelen ter verbetering van het watersysteem. Waar een waterplan een toegevoegde waarde heeft voor de verbetering van het watersysteem, zal het hoogheemraadschap initiatiefnemer zijn bij het opstellen ervan.

Voor het hoogheemraadschap is het waterplan het uitgelezen instrument om met gemeenten afspraken te maken over watergerelateerde onderwerpen die niet wettelijk geregeld zijn. Hierbij valt te denken aan de overname van stedelijk water, de aanpak van stedelijke grondwaterproblematiek en de manier waarop de partijen met elkaar willen omgaan bij de watertoets. In de planperiode worden met alle gemeenten afspraken gemaakt over het al dan niet opstellen van waterplannen.

Waterbank

De waterbank is een boekhoudkundig instrument. Het maakt het mogelijk om gebruik te maken van een overmaat aan waterberging die elders binnen het peilgebied beschikbaar is. Een waterbank wordt gebruikt om de wijzigingen in het waterbergend vermogen bij te houden in tijd en ruimte binnen een peilgebied. Door het instrument waterbank kunnen partijen flexibel omgaan met de geldende compensatieverplichtingen. De ruimtelijke omgeving kan op deze wijze optimaal worden ingezet.

In 2008 is begonnen met het instellen van een waterbank voor verschillende gemeenten. De ervaringen leveren nieuwe inzichten op over de manier waarop dit instrument valt in te zetten. In 2011 worden de uitgangspunten geëvalueerd en zo nodig bijgesteld [7].

Bouwen op water

Er komen steeds meer verzoeken om bouwplannen op het water te realiseren. Deze vorm van bouwen past goed in het principe van meervoudig ruimtegebruik, waarmee meerdere maatschappelijke belangen zijn gediend. Voor het hoogheemraadschap is het van belang dat deze bouwvorm niet ten koste gaat van de kwantiteit- en kwaliteitsdoelstellingen van het watersysteem. Om deze belangen eenduidig te behartigen, is in 2010 een duidelijk beleidskader opgesteld. Daarbinnen kan deze bouwvorm worden toegestaan.

Recreatief medegebruik

De toenemende druk op de openbare ruimte maakt dat functies steeds vaker worden gecombineerd. Het watersysteem dient dan veelal meerdere belangen en functies. Vaak gaan ze goed samen. Zo zijn hengelsport en natuurontwikkeling goed te combineren. Maar er zijn ook functies met tegenstrijdige belangen. Bepaalde vormen van recreatie, zoals de pleziervaart, kunnen negatief uitpakken op de gewenste kwaliteitsdoelstellingen van het watersysteem en bijvoorbeeld de oevers van watergangen beschadigen. Een integrale belangenafweging is noodzakelijk om te bepalen welke watersystemen zich lenen voor verschillende vormen van recreatie. Daarbij zal het hoogheemraadschap ook bekijken in hoeverre het ruimtelijk zoneren van functies mogelijkheden biedt om tegenstrijdige functies in een gebied toe te laten. In 2014 wordt een nota recreatief medegebruik opgesteld. Dit is een verdere uitwerking van de nota Meer dan alleen kerntaken [18].

3.1.6 Beheer van de regionale waterkeringen

Beheer en onderhoud van de regionale waterkeringen heeft veel overeenkomsten met het beheer en onderhoud van de primaire waterkeringen (paragraaf 3.3). In deze paragraaf worden enkele beheeractiviteiten beschreven die uitsluitend van toepassing zijn op de regionale waterkeringen.

In de planperiode wordt geïventariseerd of de waterlopen en de waterkeringen integraal kunnen worden beheerd en onderhouden (2013). Vervolgens wordt een beleidsvisie met heldere kaders opgesteld (2014).

Het doel voor de regionale waterkeringen is gelijk aan dat voor de primaire waterkeringen. In 2015 houdt het hoogheemraadschap de regionale waterkeringen onder dagelijkse omstandigheden in stand conform de veiligheidsnormen en met oog voor maatschappelijke belangen. Het versterkingsprogramma waarmee de regionale waterkeringen op orde worden gebracht, loopt tot en met 2020.

Om welke waterkeringen gaat het?

Binnen de dijkkringgebieden, gevormd door de primaire waterkeringen, en op enkele plaatsen erbuiten, liggen veel regionale waterkeringen (zie figuur 3.4). Dit zijn de compartimenteringsdijken, boezemwaterkeringen, polderwaterkeringen en landscheidingen. Deze keringen bieden bescherming tegen binnenwater of fungeren als compartimentering bij inundatie als de primaire waterkering heeft gefaald. Tot slot zijn er nog de overige waterkeringen. Deze hebben hun waterkerende functie verloren, maar worden bijvoorbeeld als provinciaal cultuurhistorisch monument in stand gehouden.

In de provinciale Waterverordening zijn regionale waterkeringen formeel aangewezen en van een veiligheidsnorm voorzien. Voor overige waterkeringen geldt geen veiligheidsnorm.

Boezemwaterkeringen hebben twee waterstaatkundige hoofdfuncties: ze beschermen het lager gelegen achterliggende land tegen overstroming en ze houden de boezem in stand ten behoeve van de waterhuishouding (en eventueel als vaarweg). Met het oog op beide functies worden vanuit het waterkeringenbeheer en waterbeheer eisen gesteld aan de hoogte en sterkte van de boezemwaterkeringen. Die eisen zijn in beginsel hetzelfde, maar de concrete uitwerking verschilt. De boezems in het beheersgebied van het hoogheemraadschap zijn gecontroleerde watersystemen, waarvan de waterstanden worden beheerst via poldergemalen en boezemgemalen. Doordat er relatief weinig vrij afwaterend gebied is, zijn de waterstanden op de boezem goed te beheersen. Daardoor kan het hoogheemraadschap zelf bepalen hoe hoog en hoe sterk de boezemkaden moeten zijn.

Leggers en beheerregisters

In de periode tot 2013 zijn de leggers van alle regionale waterkeringen vastgesteld. In het gebied zijn nog diverse waterkeringen die niet als regionale waterkering zijn aangewezen. Deze waterkeringen worden in beeld gebracht. Vervolgens zal worden onderzocht hoe deze waterkeringen in het beheer worden opgenomen en of en hoe ze moeten worden genormeerd. In 2013 is hierover duidelijkheid. Het beheerregister wordt actueel gehouden.

3.1.7 Grondwaterbeheer

Themadoel: In 2015 is de vergunningverlening voor grondwateronttrekkingen zodanig op orde, dat de zoete grondwatervoorraad duurzaam beschikbaar blijft voor gebruiksdoeleinden en dat negatieve gevolgen voor de omgeving worden voorkomen.

Grondwateronttrekkingen gebeuren voor verschillende doeleinden, zoals gebruik van water door industrie of om bouwputten droog te houden. Als grondwateronttrekkingen ongecontroleerd plaatsvinden, kan dit ernstige gevolgen hebben. Denk aan verzakking van gebouwen en wegen en watertekort in natuur- en landbouwgebieden.

Met het van kracht worden van de Waterwet heeft het hoogheemraadschap het operationele grondwaterbeheer overgenomen van de provincie. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de vergunningverlening en handhaving voor het rechtstreeks infiltreren in de grond en voor de grondwateronttrekkingen anders dan de onttrekkingen waarvoor de provincie het bevoegd gezag blijft.

Regionale waterkeringen HHNK

Figuur 3.4. Regionale waterkeringen

De provincie blijft nog wel het bevoegd gezag voor de vergunningverlening en handhaving voor grondwateronttrekkingen voor:

- de drinkwatervoorziening;
- koude- en warmteopslag;
- de industrie, voor zover de onttrekkingen groter zijn dan 150.000 m³ per jaar.

Gemeenten hebben in het kader van de Waterwet een grondwaterzorgplicht gekregen. Ze zijn daarmee verantwoordelijk voor de ontwatering van openbaar terrein. Gemeenten zijn in het stedelijk gebied het eerste aanspreekpunt (loket) voor burgers bij grondwateroverlast. In het landelijk gebied is het hoogheemraadschap het eerste aanspreekpunt.

De bescherming van de grondwaterkwaliteit blijft de bevoegdheid van de gemeenten en provincie. Het grondwaterkwaliteitsbeheer van de provincie beperkt zich tot het stellen van regels voor activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden. Buiten deze gebieden controleert de provincie op kwaliteitsaspecten bij vergunningaanvragen voor infiltraties in het grondwater. Verder heeft de provincie haar verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het strategisch beleidskader en haar regelgevende bevoegdheid voor het grondwaterbeheer.

Het nationale grondwaterbeleid is vastgelegd in het Nationale Waterplan, het Waterplan van de provincie Noord-Holland en het Nationaal Bestuursakkoord Water. Dit beleid is gericht op het concretiseren van gebiedsgericht grondwaterbeheer. Daarnaast wil de KRW een duurzaam gebruik van oppervlaktewater én grondwater bevorderen.

Het hoogheemraadschap wil in de planperiode het volgende bereiken:

- In 2015 hebben grondwateronttrekkingen geen nadelige gevolgen voor kwetsbare gebieden en Natura 2000-gebieden.
- Het grondwateronttrekkingsbeleid levert een positieve bijdrage aan het beleid om verdroging tegen te gaan (verdrogingsbeleid van de provincie).
- Nieuwe grondwateronttrekkingen en sluiting van bestaande grondwateronttrekkingen leiden niet tot meer nadelige gevolgen voor het stedelijk gebied (stand still-principe).
- Er treden geen nieuwe grondwateroverlast- en onderlastsituaties op door het aanpakken van de bestaande grondwateroverlast (geen afwenteling).

Om deze doelen te bereiken, is samenwerking tussen het hoogheemraadschap, de provincie en gemeenten nodig. Van de provincie wordt verwacht dat ze de kwetsbare gebieden aanwijst, zoals verdrogingsgevoelige gebieden en gebieden die gevoelig zijn voor (zoute) kwel of grondwateroverlast.

Van gemeenten onderling en tussen gemeenten en het hoogheemraadschap wordt een goede informatie-uitwisseling verwacht. Gemeenten leggen de reikwijdte van hun grondwaterzorgplicht vast in hun gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het hoogheemraadschap streeft ernaar om afspraken met gemeenten over het stedelijk grondwaterbeheer vast te leggen in de gemeentelijke rioleringsplannen en desgewenst in de waterplannen. Het hoogheemraadschap geeft bij ruimtelijke plannen een wateradvies, zorgt voor de afwatering en stemt het peilbeheer af op de gewenste grondwaterstand (GGOR). Het actuele provinciale grondwatermeetnet wordt hierbij

als uitgangssituatie genomen. In 2010 wordt verkend in hoeverre aanvullende grondwatermonitoring noodzakelijk is. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn om te volgen wat de gevolgen zijn van het stopzetten van grondwateronttrekkingen.

Voor zowel overlast- als onderlastsituaties zal in 2011 worden onderzocht wat de omvang van de bestaande grondwaterproblematiek betekent en hoe die aangepakt kan worden. Hierbij wordt gekeken naar het effect van nieuwe en het stopzetten van bestaande grondwateronttrekkingen. In het stedelijk gebied vindt dit onderzoek plaats in samenwerking met gemeenten, in het landelijk gebied met de provincie.

In 2012 wordt, in samenwerking met de provincie en gemeenten, een integraal grondwaterbeleidskader ontwikkeld. In het integrale grondwaterbeleidskader worden maatregelen opgenomen om de verdroging in TOP-gebieden aan te pakken. Hierbij wordt rekening gehouden met kwetsbare gebieden en met de grondwaterkwaliteit. In 2013 is het integraal grondwaterbeleidskader uitgewerkt in de Keur en het watertoetsinstrument. In 2015 worden samenwerkingsafspraken met de provincie geëvalueerd. In datzelfde jaar wordt op basis van de nieuwe inzichten het grondwaterbeleidskader bijgesteld.

De resultaten uit het project Leven met zout water worden in het beleidskader betrokken. In dit project wordt gekeken hoe de klimaatverandering van invloed is op de zoute kwelstromen. Bij toename van de zoute kwel zal de zoete grondwatervoorraad meer onder druk komen te staan.

3.1.8 Monitoring

Peilbesluiten

Vanaf 2010 worden de peilbesluiten uitgevoerd volgens het Kader Integrale Peilbesluiten. Tijdens de planperiode wordt door middel van monitoring bijgehouden of de peilbesluiten aan dit kader voldoen en of ze passen binnen de tienjarige cyclusplanning. Tevens wordt gemonitord waar dynamisch peilbeheer en/of flexibel peilbeheer worden toegepast en of dit bijdraagt aan veiligheid, voorkomen van wateroverlast en aan de kwaliteit van natuurgebieden.

Gebiedsregelingen

Vanaf 2011 is er voor het totale beheersgebied (polder- en boezemstelsels) een gebiedsregeling. Binnen de planperiode wordt gemonitord hoeveel gemalen, stuwen en (hoofd)inlaten gekoppeld zijn aan een gebiedsregeling met centrale aansturing.

Vismigratie

In 2012 wordt een evaluatie uitgevoerd op het gebied van vismigratie, waarbij wordt geëvalueerd hoeveel knelpunten zijn opgelost en in hoeverre deze maatregelen hebben bijgedragen om de waterkwaliteitsdoelstellingen te halen.

Maaibeheer

Om te bepalen of het maaibeheer het gewenste effect heeft op het watersysteem wordt de monitoring van ecologie en waterkwaliteit in relatie gebracht met de manier waarop het maaibeheer wordt uitgevoerd. Van oudsher is het maaibeheer van watergangen gericht op waterkwantiteitsaspecten, vooral de aan- en afvoerfunctie. Mede door de KRW veranderen de inzichten en wordt het maaibeheer meer ingezet als instrument ter verbetering van de kwaliteit van het watersysteem. Door rekening te houden met ecologische eisen van het watersysteem, zorgt het hoogheemraadschap voor het ontstaan van een gezond watersysteem. Dat kan bijvoorbeeld door gefaseerd te maaien en het maaisel af te voeren.

Stedelijk water

Het hoogheemraadschap heeft besloten om het stedelijk water over te nemen. De afgelopen jaren is ervaring opgedaan met de overname van bestaand en nieuw stedelijk water binnen gemeenten. Deze ervaringen worden vastgelegd en gebruikt in het overnametraject van (bestaand) stedelijk water bij de overige gemeenten. Voor de monitoring van het stedelijk water is een Leidraad Monitoring Stedelijke Wateren opgesteld.

Zwemwater

Jaarlijks worden de zwemwaterpunten onderzocht en wordt gerapporteerd aan de provincie en het Rijk. Voor alle zwemwaterlocaties binnen het beheersgebied van het hoogheemraadschap is een zogenaamd zwemwaterprofiel

opgesteld. Hierin staat een beschrijving van de actuele zwemwaterkwaliteit, de beïnvloedingsfactoren en er worden mogelijke maatregelen voor verbetering aangegeven. Om de aanvaardbare zwemwaterkwaliteit te behalen worden door de verantwoordelijke organisatie maatregelen genomen. Aan de hand van monitoring wordt bepaald of de uitgevoerde maatregelen het beoogde effect hebben op de zwemwaterkwaliteit. Jaarlijks wordt aan de hand van de metingen van de afgelopen vier badseizoenen besloten of de zwemwaterlocatie gehandhaafd wordt, of dat er extra maatregelen benodigd zijn.

In 2007 zijn voor alle zwemwateren in het beheersgebied van het hoogheemraadschap zogenaamde zwemwaterprofielen opgesteld, waarin maatregelen zijn opgenomen tegen bacteriën en blauwalgen. In 2009 is een uitvoeringsplan opgesteld en een proef uitgevoerd waarin twee locaties met blauwalgen zijn onderzocht volgens een nieuwe landelijke aanpak. Op alle overige zwemwaterlocaties gaat het hoogheemraadschap door met monitoren van blauwalgen en bij dreigende overlast neemt de provincie als bevoegd gezag hiervoor passende maatregelen in overleg met de beheerder.

Grondwater

Vooruitlopend op de planperiode wordt verkend hoe, op basis van de eerste ervaringen, het grondwaterbeheer op een goede manier vormgegeven kan worden. In 2011 worden deze ervaringen geëvalueerd. Hierbij worden de resultaten uit het project Leven met zout water meegenomen. In dit project wordt gekeken hoe de klimaatverandering van invloed is op de zoute kwelstromen. Bij toename van de zoute kwel zal de zoete grondwatervoorraad meer onder druk komen te staan. Daarnaast wordt in 2010 verkend of aanvullende grondwatermonitoring noodzakelijk is.

Periodieke toetsing regionale waterkeringen

Periodiek brengt het hoogheemraadschap verslag uit aan de provincie over de algemene waterstaatkundige toestand van de regionale waterkeringen (Waterverordening). De provincie informeert vervolgens het Rijk over de resultaten. De provincie stelt de voorschriften en randvoorwaarden vast die nodig zijn voor de toetsing. Over de frequentie van de verslaglegging volgen in de periode 2009-2010 afspraken met de provincie.

In 2009 heeft het hoogheemraadschap voor de eerste keer gerapporteerd over de toetsing van alle regionale waterkeringen. Op basis van de resultaten wordt een versterkingsprogramma opgezet (zie paragraaf 4.2.3 voor het uitvoeringsprogramma regionale waterkeringen).

Schema 3.1. Integraal beheer van het watersysteem

Strategisch doel In 2015 houden wij het watersysteem onder dagelijkse omstandigheden in stand, conform vigerend beleid en regelgeving.				
Themadoel	Peilbeheer	Onderhoud watersystemen	Beheer (regionale) waterkeringen	Waterbeheer en Ruimtelijke Ordening
Welke verkenning is nodig? ▶		In 2013 inventarisatie kansen integrale benadering onderhoud watersysteem en waterkeringen 2010-2015 samen met de provincie evalueren van de financieringsconstructie (ILG) voor de waterbodemsanering		Grondwaterbeheer 2009-2011 verkennen hoe ons grondwaterbeheer op een goede manier vormgegeven wordt op basis van de eerste ervaringen In 2010 verkennen in hoeverre grondwatermonitoring noodzakelijk is. In 2011 onderzoek naar overlast en onderlast grondwaterproblematiek In 2012 integraal grondwaterbeleidskader opstellen In 2015 evalueren van het grondwaterbeleidskader
Welk beleid bepalen wij? ▶	In 2012 evaluatie Nota Visbeleid	2010-2015 baggerbeleid afstemmen op KRW-uitgangspunten In 2011 evaluatie en bijstellen vergoedingsregeling ontvangtplicht In 2011 opstellen regeling voor het ontvangen van baggerspecie bij natuurvriendelijke oevers In 2011 wordt het schouwbeleid aangepast op de uitgangspunten van de KRW 2010-2011 evaluatie beleid aanpak sanering asbesthoudende oeverbescherming		In 2010 evaluatie watertoets-instrument In 2010 verfijnen van de functiefaciliteringskaarten t.b.v. watertoetsadvisering In 2011 evaluatie uitgangspunten waterbank In 2014 nota recreatief medegebruik
Hoe vertalen wij het beleid naar uitvoering? ▶	In 2011 gebiedsregeling voor het gehele beheersgebied	In 2014 beleidsvisie op integrale benadering onderhoud 2010-2015 herzien van bestaande en uitwerken van nieuwe baggerprogramma's conform KRW uitgangspunten	In 2010 zijn afspraken gemaakt met de provincie over de frequentie van de toetsing. Afhankelijk van deze afspraken	In 2013 vertalen beleidskader naar Keur en watertoetsinstrument

Intern proces

Strategisch doel In 2015 houden wij het watersysteem onder dagelijkse omstandigheden in stand, conform vigerend beleid en regelgeving.					
Themadoel	Peilbeheer	Onderhoud watersystemen	Beheer (regionale) waterkeringen	Waterbeheer en Ruimtelijke Ordening	Grondwaterbeheer
		<p>2010-2015 overname onderhoud van stedelijk water van alle gemeenten</p> <p>2010-2015 vertalen Notitie groene en blauwe diensten naar concrete richtlijnen voor het waterbeheer</p> <p>In 2010 legger in procedure en vaststellen</p> <p>In 2011 waterlopen-beheersplan vaststellen</p> <p>In 2012 zijn de schouwkaarten aangepast conform de waterkwantiteits- en waterkwaliteitskaders uit de legger</p> <p>In 2015 opstellen integrale onderhoudsplannen</p> <p>In de planperiode de huur- en pachtovereenkomsten met vissers aanpassen aan de vissestreefbeeld en de doelen voor de KRW</p>	<p>wordt in de planperiode wel of niet de 2e toetsronde gerapporteerd</p> <p>In 2013 zijn alle leggers gereed. Tevens zijn alle niet-aangewezen waterkeringen in beeld gebracht en is er duidelijkheid over het beheer en de normering van deze waterkeringen</p>		<p>2010-2015 afspraken tussen gemeenten en hoogheerraad-schap worden verwerkt in gemeentelijke rioleringsplannen en waterplannen</p>
<p>Wat is nodig van externen?</p>	<p>Provincie keurt de voorgestelde peilbesluiten binnen de proceduretermijnen goed</p>	<p>Ruimtelijke inpassing baggerdepots gemeentes/provincie</p> <p>Gebiedsspecifiek bodembeleid vanuit gemeenten voor verspreiding baggerspecie (volgens besluit bodemkwaliteit)</p> <p>De sport- en beroepsvisserij werken mee aan de realisatie van de vissestreefbeeld uit het visplan</p>	<p>De provincie levert het voor-schrift en de randvoorwaarden voor de toetsing</p> <p>Vaststelling van normen voor (nog) niet-genormeerde regionale waterkeringen door provincie</p>	<p>Borging watertoetsadvies bij gemeenten</p> <p>Borging watertoetsadvies bij gemeenten</p>	<p>Borging grondwateroetsadvies bij gemeenten</p> <p>Van de provincie wordt verwacht dat de kwetsbare gebieden zijn aangewezen</p> <p>Nauwe samenwerking met gemeenten en provincie</p> <p>Gemeenten leggen invulling grondwater- en hemelwaterzorg-plicht vast in gemeentelijke rioleringsplan.</p>

Extern proces

Strategisch doel In 2015 houden wij het watersysteem onder dagelijkse omstandigheden in stand, conform vigerend beleid en regelgeving.					
Thema	Peilbeheer	Onderhoud watersystemen	Beheer (regionale) waterkeringen	Waterbeheer en Ruimtelijke Ordening	Grondwaterbeheer
Buiten gerealiseerd in 2015	<p>Het peilbeheer is gericht op het in stand houden van de gewenste oppervlaktewater- en grondwaterregimes (GGOR) ten behoeve van de verschillende gebruiksfuncties voor het gebied:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het dagelijks peilbeheer is zoveel mogelijk geautomatiseerd • De waterstand in sloten en kanalen wordt binnen de marges gehouden die in het peilbesluit zijn vastgesteld. Door flexibel en dynamisch peilbeheer worden natte en ook droge perioden overbrugd, wordt verdroging verminderd en aanvoer van gebiedsvreemd water beperkt • In 2011 zijn alle belangrijke peilregulerende kunstwerken in het primaire stelsel op een gebiedsregeling afgestemd • De kunstwerken die zijn aangemerkt als knelpunt voor migratie van vissen zijn waar nodig visvriendelijk/vispasseerbaar ingericht • Een groot deel van de hoofdliniën is geautomatiseerd • In 2011 wordt het waterwantsbeheer op beheersgebiedniveau centraal aangestuurd 	<p>Wij onderhouden het watersysteem zodanig dat de waterhuishoudkundige functie wordt gewaarborgd en de ecologische toestand van het watersysteem wordt verbeterd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor gemeenten is een overnametraject voor stedelijk water doorlopen • Instandhouding van het vereiste profiel (waterlopen en waterkeringen) en waterbergend oppervlak, gericht op de eisen die waterkwaliteit en waterkwaliteit stellen, door hoogheerraadschap en aangelanden (waaronder de invulling van groene en blauwe diensten) • Vanaf 2013 wordt het onderhoud van de water-lopen en de schouw uitgevoerd conform de uitgangspunten van ondermeer de KRW • Zwemwater voldoet aan de kwaliteit 'aanvaardbaar' • De visstand in diverse KRW-waterlichamen is verbeterd • Asbesthoudende materialen zijn uit het watersysteem verdwenen 	<p>Wij houden de regionale waterkeringen onder dagelijkse omstandigheden in stand conform de veiligheidsnorm, met oog voor maatschappelijke belangen</p> <p>De belangen van de waterkeringen blijven geborgd, er is voldoende oppervlaktewater, een robuuste inrichting van het watersysteem</p>	<p>De belangen van het watersysteem worden mee-genomen in de ruimtelijke ordening</p> <p>Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn de belangen van het watersysteem meegewogen</p> <p>Met gemeenten zijn afspraken gemaakt over het al dan niet opstellen van waterplannen</p>	<p>De vergunningverlening voor grondwateronttrekking is zodanig op orde dat de zoete grondwatervoorraad duurzaam beschikbaar blijft voor gebruiksdoeleinden en dat negatieve gevolgen voor de omgeving voorkomen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grondwateronttrekkingen hebben geen nadelige gevolgen voor de (door provincie) aangewezen kwetsbare gebieden en Natura 2000 gebieden • Het grondwateronttrekkingsbeleid levert een positieve bijdrage aan het beleid om verdroging tegen te gaan (verdrogingsbeleid van de provincie) • Nieuwe grondwateronttrekkingen en het sluiten van bestaande grondwateronttrekkingen leiden niet tot meer nadelige gevolgen voor het stedelijke gebied (stand still) • Er treden geen nieuwe grondwateroverlast- en -onderlastsituaties op door aanpakken van de bestaande grondwateroverlast (geen afwenteling)

3.2 Beheersing van lozingen op het watersysteem

3.2.1 Strategisch doel

In 2015 wordt de verontreiniging van het watersysteem door directe, indirecte en overige lozingen voorkomen en/of beheersbaar gehouden, zodat de (ecologische) waterkwaliteitsdoelstellingen conform de KRW worden gehaald.

3.2.2 Beleidskader

In dit hoofdstuk staat de aanpak van emissies centraal. Hier gaat het vooral om het beheersbaar houden van lozingen op het watersysteem. Het doel is om in 2015 alle watersystemen te laten voldoen aan de waterkwaliteitsnormen en -doelen zoals opgelegd door de KRW, het daarop gebaseerde Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2008 [34] en de afspraken van het OSPAR-verdrag.

De focus is gericht op de afvalwaterketen en op de directe, indirecte lozingen via het riool en de overige verontreinigingsbronnen. Lozingen hebben vaak ook op grotere afstand van het lozingspunt een ongewenst effect op de chemie en op de ecologie van het oppervlaktewater. Voor het oppervlaktewater gelden harde chemische doelstellingen. Die moeten binnen de planperiode gerealiseerd worden. Bovendien mag de chemische toestand van het watersysteem geen beperking vormen voor de ecologie.

OSPAR-verdrag

Het OSPAR-verdrag trad op 25 maart 1998 in werking. De officiële titel luidt: 'Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan'. Het verdrag regelt het dumpen van afval in zee en de vervuiling van de zee door bronnen op het land. Als blijkt dat de kwaliteit van het uitgemalen overtollig boezemwater de kwaliteit van het zeewater onaanvaardbaar aantast, zal het hoogheemraadschap maatregelen moeten nemen om de lozingen te saneren die dit kwaliteitsprobleem voor het zeewater veroorzaken.

Het operationele monitoringsproces van het hoogheemraadschap brengt eventuele knelpunten in kaart voor het voldoen aan of behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen. Het hoogheemraadschap gaat eerst na of deze knelpunten zijn op te lossen door de bronnen van verontreiniging aan te pakken. Mocht blijken dat de aanpak van deze bronnen niet effectief of efficiënt is, bijvoorbeeld op basis van een maatschappelijke kosten-batenanalyse, dan wordt gekozen voor effectgerichte maatregelen. Dit zijn maatregelen die de effecten van de verontreiniging verzachten, bijvoorbeeld inrichtingsmaatregelen in het watersysteem of verandering van beheer.

Binnen het kader van de Waterwet zal het hoogheemraadschap de lozing van probleemstoffen beperken.

De instrumenten voorlichting, subsidie, vergunningverlening en handhaving zullen worden ingezet om gedragsverandering van lozers te stimuleren. Het beheer van rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's), persleidingen en rioolgemalen zal zodanig zijn dat de lozing van het effluent geen knelpunt veroorzaakt.

Het hoogheemraadschap en de gemeenten zijn samen de beheerders van de afvalwaterketen. Het is voor de goede werking van de rwzi's en de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater van belang dat gemeenten adequaat toezien op de kwaliteit van lozingen op het riool.

Het hoogheemraadschap zal samen met de gemeenten hierover afspraken maken in zogenoemde afvalwaterakkoorden. Deze afspraken hebben betrekking op:

- De hoeveelheid afvalwater die het hoogheemraadschap afneemt bij de overdrachtpunten van de gemeente.
- De wijze waarop de zuiveringstechnische werken worden beschermd tegen schadelijke stoffen.
- De maatregelen die de gemeente treft om de emissie uit rioolwateroverstorten te beperken.
- De manier waarop gescheiden ingezameld of afgekoppeld hemelwater gecontroleerd kan worden geloosd op het oppervlaktewater, zonder dat de waterkwaliteit verslechtert.

In 2010 actualiseert het hoogheemraadschap het beleid met betrekking tot deze afvalwaterakkoorden. Dit kan in de vorm van een handboek. In 2015 zijn met alle gemeenten afvalwaterakkoorden afgesloten; deze worden aan het einde van de planperiode geëvalueerd.

Het Bestuursakkoord Waterketen (BWK) noemt doelmatigheid en transparantie, innovatie en de betrokken burger als speerpunten. Het BWK acht over de periode 2006 tot en met 2015 een kostenbesparing voor de burger van 10 tot 20% haalbaar. Dit betekent dat het hoogheemraadschap in de planperiode samen met de gemeenten hierop actief gaat inspelen. Het Rijk beoordeelt in 2011 of de doelmatigheid en transparantie voldoende zijn toegenomen.

Het Rijk herijkt het waterketenbeleid op basis van de geëvalueerde voortgang van de uitvoering van het BWK. Een consequentie van de herijking kan zijn dat het Rijk een verdergaande integratie in de waterketen nastreeft. Het hoogheemraadschap gaat hieraan voorafgaand zelf de strategische positie in de waterketen verkennen. De verkenning gaat in op de vraag of het hoogheemraadschap een samenwerkingspartner wil blijven, of bereid is om een verdergaande integratie in de waterketen na te streven.

In 2010 is een toekomstvisie ontwikkeld voor de afvalwaterketen. Het hoogheemraadschap heeft te maken met een dynamische omgeving. Denk aan de klimaatverandering, ontwikkelingen in wet- en regelgeving, toenemende aandacht voor duurzaamheid, en technische innovaties. Dit kan voor de langere termijn effect hebben op de afvalwaterketen. Hierbij valt te denken aan vragen als:

- Hoe kunnen we, rekening houdend met de klimaatverandering, optimaal het afvalwater, hemelwater en grondwater inzamelen?
- Wat zijn de randvoorwaarden die de ontvangende wateren stellen aan de lozingen en hoe kunnen we het beheer van de afvalwaterketen (en in het bijzonder de rwzi's) hierop afstemmen?
- Welke ontwikkelingen zijn er in het zuiveren van afvalwater (MBR, vierde zuiveringstrap, etc.)?
- Welke toepassingsmogelijkheden (bijv. hergebruik) zijn er voor gezuiverd afvalwater (watertekort)?
- Hoe kunnen we op een duurzame manier omgaan met het restproduct slib en overige biomassastromen, waarbij we proberen het energieverbruik en de milieubelasting te minimaliseren?

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Waterwet bevatten algemene regels voor indirecte en directe lozingen. Hierbij is het mogelijk om de lozings-eisen aan te scherpen als dat vanwege waterkwaliteitsdoelstellingen noodzakelijk is. Mochten deze algemene regels met de extra voorschriften onvoldoende zijn, dan kan het hoogheemraadschap bijdragen in de kosten van saneringsmaatregelen die van derden verlangd worden. Voor het stimuleren van deze bovenwettelijke saneringsmaatregelen ontwikkelt het hoogheemraadschap in 2010 een subsidieregeling.

3.2.3 Directe lozingen

De Waterwet en de daarop gebaseerde besluiten zijn het belangrijkste wettelijk kader voor het reguleren van directe lozingen op het oppervlaktewater. Deze instrumenten bepalen de grenzen waarbinnen het hoogheemraadschap kan opereren en de bronnen kan beheersen.

Bij vrijwel alle directe lozingen is momenteel sprake van een beheerssituatie. Dat wil zeggen: vrijwel alle lozingen zijn gesaneerd en gereguleerd.

Het hoogheemraadschap is beheerder van zuiveringstechnische werken. Het beheer zal zodanig zijn dat de lozing van het effluent geen knelpunt voor de waterkwaliteit veroorzaakt.

Het hoogheemraadschap dringt in de planperiode rioolwateroverstorten terug door de gemeentelijke riolering en de zuiveringstechnische werken van het hoogheemraadschap zo optimaal mogelijk op elkaar af te stemmen. Het terugdringen van overstorten door middel van afkoppelen leidt veelal tot directe hemelwaterlozingen, waarbij sprake kan zijn van diffuse verontreiniging. Waar dit tot waterkwaliteitsproblemen leidt, zal met het beschikbare instrumentarium (voorlichting, subsidieregelingen, vergunningverlening en handhaving) de verontreiniging worden beperkt.

Bij de koelwaterlozingen is er behoefte aan kennis over de gevolgen van het opwarmen van het oppervlaktewater. In 2010 is een verkenning afgerond. Deze is nodig voor vergunningverlening en om te toetsen of de KRW-doelstellingen in het geding komen. Eventueel kan dat - naast het stimuleren van preventie en hergebruik - leiden tot de beleidskeuze om extra door te spoelen of koelwaterlozingen in warme perioden terug te dringen. Ongesaneerde lozingen van huishoudelijk afvalwater worden in de planperiode verder teruggedrongen via het Besluit lozing afvalwater huishoudens. In het verleden werd hierbij het ontzorgingsprincipe toegepast. Particulieren die een IBA moesten aanschaffen, kregen een regeling aangeboden voor plaatsing, beheer en onderhoud van de zuiveringsvoorziening. Samen met de provincie en de gemeenten wordt in 2010 verkend of dit principe ook in de planperiode kan worden toegepast.

Voor de waterkwaliteit gelden onder andere de waterkwaliteitsdoelen die door de KRW en het OSPAR-verdrag worden aangescherpt. Dat heeft als gevolg dat voor een aantal schadelijke stoffen de normstelling naar beneden wordt bijgesteld. Aan het begin van de planperiode wordt een verkenning uitgevoerd naar de gevolgen van deze aangepaste normen voor de directe lozingen. Uit de verkenning kan blijken dat het nodig is om de lozingseisen die het hoogheemraadschap aan lozingen verbindt bij te stellen. Als dit betrekking heeft op de lozing van het effluent van een rwzi, kan dit ertoe leiden dat al in de planperiode moet worden begonnen met het aanpassen van rwzi's teneinde de kwaliteit van het effluent te verbeteren, bijvoorbeeld door middel van een aanvullende zuiveringstrap.

3.2.4 Indirecte lozingen

Indirecte lozingen zijn lozingen van bedrijfsafvalwater die via de riolering en de rwzi's in het oppervlaktewater terecht komen. Het toezicht op de indirecte lozingen ligt bij het bevoegd gezag van de Wabo/Wet milieubeheer: de gemeente of de provincie.

Het hoogheemraadschap sluit met gemeenten een afvalwaterakkoord voor een aansluiting op én het brengen van afvalwater in de persleidingen, pompen, gemalen en rioolwaterzuiveringsinstallaties. Dit gebeurt om de installaties en de kwaliteit van het oppervlaktewater te beschermen.

Overeenkomstig de Waterwet en de Wabo vallen alle indirecte lozingen onder het bevoegd gezag van de gemeentelijke of provinciale overheid. Het hoogheemraadschap heeft geen directe invloed op de indirecte lozingen. Het gaat het gemeentelijk en provinciaal bevoegd gezag stimuleren om deze indirecte lozingen adequaat te controleren.

Het hoogheemraadschap start in 2010 gezamenlijk met de gemeenten discrepantieonderzoeken. In 2012 wordt eventueel een uitvoeringsprogramma opgesteld naar aanleiding van de resultaten. Dit wordt in 2015 geëvalueerd. De bedoeling van het discrepantieonderzoek is meer grip te krijgen op indirecte lozingen en op de heffingen. Daarnaast krijgt het hoogheemraadschap, door gebruik te maken van zijn adviesrol voor de gemeenten, meer grip op het influent van de rwzi. Van deze adviesrol zal het hoogheemraadschap actief gebruik maken. Vooral als blijkt dat de kwaliteit van het effluent van de zuivering te wensen overlaat, als gevolg van onvoldoende gesaneerde indirecte lozingen.

3.2.5 Overige bronnen van verontreiniging

De kwaliteit van het oppervlaktewater wordt ook bepaald door overige verontreinigingsbronnen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om:

- uit- en afspoeling van bestrijdingsmiddelen, nutriënten en chloride;
- diffuse lozingen als gevolg van afvloeiing en uitloging van PAK's, olie, metalen en dergelijke;
- depositie (neerslag) van verontreinigingen uit de lucht;
- kwel (kwaliteit aangevoerd water is van invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater).

Deze bronnen van verontreiniging zijn niet of nauwelijks te saneren met het instrumentarium dat het hoogheemraadschap tot zijn beschikking heeft.

In 2010 volgt een verkenning naar de emissies van overige bronnen van verontreiniging. Mocht de wet- en regelgeving tekort schieten om deze emissies beheersbaar te krijgen of te houden, dan wordt in 2011 een uitvoeringsprogramma ontwikkeld om deze emissies terug te dringen. Eventueel komt er een subsidieregeling voor het stimuleren van saneringsmaatregelen. Alleen saneringsmaatregelen die een bovenwettelijk karakter hebben of die niet redelijkerwijs van een lozer mogen worden verwacht, komen hiervoor in aanmerking. De bijdrageregeling kan bijvoorbeeld van toepassing zijn voor sanering van diffuse agrarische emissies, zoals het lozen van met bestrijdingsmiddelen verontreinigd condenswater vanuit de bedrijfsgebouwen, van verontreinigd regenwater van het erf van bloembollenbedrijven en de afspoeling van mest en organisch materiaal van het erf van een veehouderijbedrijven.

3.2.6 Monitoring

In de planperiode wordt onderzocht in hoeverre het instrumentarium van het hoogheemraadschap heeft geleid tot het behalen van de KRW-doelstellingen en op welke onderdelen dit moet worden bijgesteld (handhaving, communicatie, vergunningverlening, regelingen). In 2010 is duidelijk in hoeverre natuurlijke bronnen zoals eutrofe en zoute kwel beperkend zijn voor het behalen van KRW-doelen. In 2010 is duidelijk in hoeverre opwarming van het oppervlaktewater hierop van invloed is.

Schema 3.2. Beheersing van lozingen op het watersysteem

Strategisch doel

De verontreiniging van het watersysteem door directe, indirecte en overige lozingen voorkomen en/of beheersbaar houden zodat de (ecologische) waterkwaliteitsdoelstellingen conform de KRW worden gehaald.

	Themadoel	Directe lozingen	Indirecte lozingen	Overige lozingen
Intern proces	Welke verkenning is nodig?	In 2010 toekomstvisie afvalwaterketen gereed In 2010 inzicht in de waterkwaliteit en de mogelijke maatregelen voor verbetering van de waterkwaliteit inclusief prioriteitstelling sanering knelpunten (o.m. koelwater- en huishoudelijke lozingen)	In 2010 toekomstvisie afvalwaterketen gereed In 2010 discrepantie-onderzoeken rwzi's In 2015 evaluatie uitvoeringsprogramma naar aanleiding van discrepantie-onderzoeken	In 2010 inzicht in de waterkwaliteit en de mogelijke maatregelen voor verbetering van de waterkwaliteit inclusief prioriteitstelling sanering knelpunten
	Welk beleid bepalen wij?	In 2010 ontwikkelen van een subsidieregeling voor het stimuleren van bovenwettelijke saneringsmaatregelen In 2010 actualiseren van het beleid m.b.t. afvalwaterakkoorden met gemeenten In 2014 vaststellen van beleid aanpassing uitvoeringspraktijk als gevolg van OSPAR	In 2010 actualiseren van het beleid m.b.t. afvalwaterakkoorden met gemeenten	In 2010 ontwikkelen van een subsidieregeling voor het stimuleren van bovenwettelijke saneringsmaatregelen
	Hoe vertalen wij het beleid naar uitvoering?	In 2010 samenwerking met andere handhavingsinstanties a.g.v. veranderende wet- en regelgeving In 2011 start actualisatie maatregelenpakket naar aanleiding van toekomstvisie afvalwaterketen In 2011 uitvoeringsprogramma ontwikkelen lozingen erfroutes agrarische bedrijven In 2011 uitvoering afvalwaterakkoordenbeleid met als doel realisatie in 2015	In 2010 aanpassen van de operationele plannen van HHNK m.b.t. de waterkwaliteit In 2010 samenwerking met andere handhavingsinstanties a.g.v. veranderde wet- en regelgeving In 2011 start actualisatie maatregelenpakket naar aanleiding van toekomstvisie afvalwaterketen In 2011 uitvoering afvalwaterakkoordenbeleid met als doel realisatie in 2015 In 2012 uitvoeringsprogramma naar aanleiding discrepantie-onderzoeken (gericht op realisatie in 2015)	Bij bovenwettelijke saneringsnoodzaak draagt HHNK bij in de saneringskosten In 2011 ontwikkelen van een uitvoeringsprogramma om emissies terug te dringen. Eventueel wordt een bijdrageregeling opgesteld.
	Wat is nodig van externen?			Gemeenten volgen de adviezen van HHNK bij vergunningen voor indirecte lozingen
Buiten gerealiseerd in 2015		<p>Alle directe lozingen op het oppervlaktewater zijn gesaneerd</p> <p>De regulering van alle indirecte lozingen is afgestemd op de capaciteit van de riolering en van de zuiveringstechnische werken en op de draagkracht van het watersysteem</p> <p>Met alle gemeenten zijn afspraken gemaakt over het doelmatig functioneren van de afvalwaterketen</p> <p>Diffuse verontreinigingen geven geen problemen voor de waterkwaliteit</p> <p>Uitvoeringsprogramma naar aanleiding discrepantieonderzoeken (gericht op realisatie in 2015)</p> <p>Uitvoering afvalwaterakkoordenbeleid met als doel realisatie in 2015</p>		

3.3 Beheer van de primaire waterkeringen

Primaire waterkeringen bieden direct of indirect bescherming tegen overstromingen vanuit het buitenwater van Noordzee, Waddenzee, IJsselmeer en Markermeer en de rivieren¹. Het voorkomen van overstromingen valt of staat met deugdelijk dagelijks beheer van deze waterkeringen.

Dat beheer is van een andere orde dan het beheer van de regionale waterkeringen. Die hebben doorgaans een nauwe relatie met de oppervlaktewateren en vormen, conform de Waterwet, een onderdeel van het watersysteem. Hoewel de regionale waterkeringen worden behandeld in paragraaf 3.1 (Integraal beheer van het watersysteem), gelden veel beheerstaken die hier worden beschreven, ook voor de regionale keringen. Voor de beschrijving van beheersactiviteiten die uitsluitend op regionale waterkeringen van toepassing zijn, wordt verwezen naar paragraaf 3.1.6.

Een aparte categorie regionale waterkeringen vormen de voorlandkeringen. Voorlanden zijn buitendijkse gebieden. Een voorlandkering zorgt voor de bescherming en/of vastlegging van dit voorland. Het voorland zorgt voor stabiliteit en/of golfdemping en maakt daarom onderdeel uit van de sterkte van een primaire kering. Daarnaast kunnen voorlandkeringen ook een autonome betekenis hebben als bescherming van (ontwikkeld) buitendijks gebied.

3.3.1 Strategisch doel

In 2015 houdt het hoogheemraadschap de primaire waterkeringen, inclusief de voorlandkeringen, onder dagelijkse omstandigheden in stand conform de veiligheidsnormen en met oog voor maatschappelijke belangen.

3.3.2 Beleidskader

Het beheer van de waterkeringen is een kerntaak van het hoogheemraadschap. De wettelijke grondslag hiervoor vindt zijn oorsprong in de Wet op de waterkering (1996) en is nu opgenomen in de Waterwet. Nadere bepalingen met betrekking tot het beheer, waaronder de plicht tot het opstellen van een beheerplan voor de waterkeringen, zijn opgenomen in de provinciale Waterverordening². In 2006 heeft het hoogheemraadschap het Beheersplan Waterkeringen 2006-2010³ vastgesteld. Dit vormt een belangrijke basis voor dit hoofdstuk.

Algemene uitgangspunten bij het beheer van waterkeringen zijn:

- Het hoogheemraadschap voert zijn waterkeringstaak primair uit vanuit veiligheidsdoelstellingen. Nevenfuncties mogen geen nadelig effect hebben op het waterkerend vermogen van de waterkering.
- Het hoogheemraadschap anticipeert op klimatologische ontwikkelingen (meer neerslag, zwaardere golfaanvallen en stijgende zeespiegel) en ruimtelijke ontwikkelingen die het functioneren van de waterkeringen kunnen beïnvloeden.

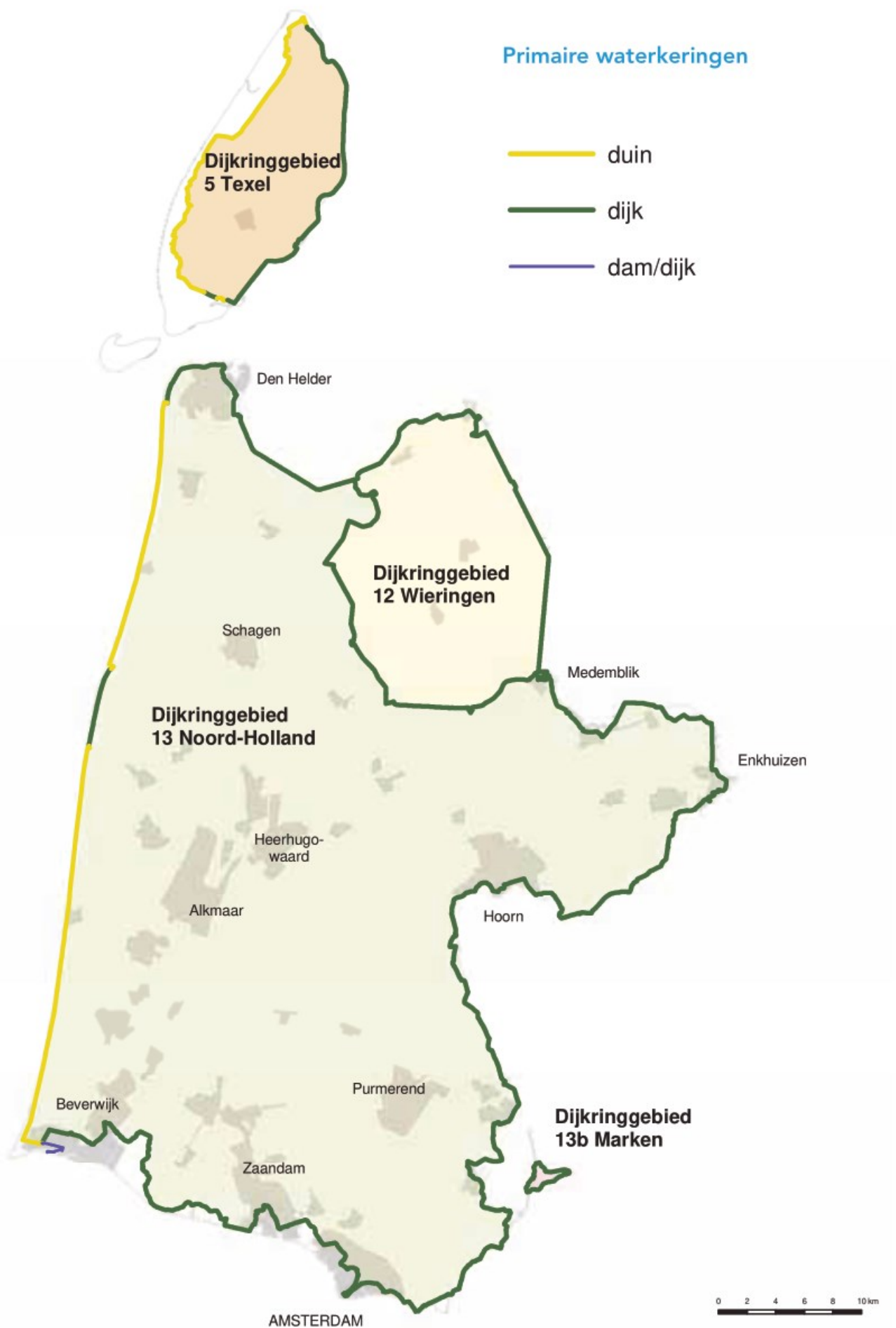
Het hoogheemraadschap heeft de verantwoordelijkheid om, volgens landelijk vastgelegde normen, veiligheid te bieden aan het achterland. De norm voor de vereiste veiligheid tegen overstroming is de gemiddelde kans per jaar op overschrijding van de hoogwaterstand waartegen de primaire waterkering bestand moet zijn.

Voor de dijkkringgebieden 5 en 12 geldt een norm van 1:4.000 per jaar; voor dijkkringgebied 13 geldt een norm van 1:10.000 per jaar. Deze normveiligheid is aangewezen in de Waterwet.

¹ Bij een doorbraak van de Lekdijk komt het water via het Noordzeekanaal ons beheersgebied in.

² De exacte benaming van de provinciale Waterverordening was ten tijde van het schrijven van dit plan nog niet bekend.

³ De hoofdlijnen uit het Beheersplan Waterkeringen 2006-2010 zijn na actualisatie opgenomen in het WBP4. De hoofdnota van het Beheersplan Waterkeringen vervalt dan ook met de inwerkingtreding van het WBP4. De zes themanota's, waarin de uitgangspunten en doelen meer in detail zijn uitgewerkt, blijven van kracht tot de vaststelling in 2010 van een nieuw Waterkeringenbeheersplan 2011-2016.

Figuur 3.5. Primaire Waterkeringen

Om welke waterkeringen gaat het?

Het hoogheemraadschap heeft de zorg voor alle waterkeringen van dijkkringgebied 5, 12 en 13 (zie figuur 3.5). Het areaal primaire waterkeringen wordt uitgebreid met de keringen op Marken (dijkkringgebied 13b). Rijkswaterstaat is de huidige beheerder. Het hoogheemraadschap neemt het beheer over (volgens planning in 2014) na de uitvoering van versterkingswerkzaamheden.

Binnen de dijkkringgebieden, en op enkele plaatsen erbuiten, liggen veel niet-primaire waterkeringen (regionale waterkeringen). Dat zijn compartimenteringsdijken, boezemwaterkeringen, polderwaterkeringen en landscheidingen. Deze waterkeringen bieden bescherming tegen binnenwater of fungeren als compartimentering van de inundatie als de primaire waterkering faalt. Daarnaast zijn er nog voorlandkeringen. Deze keren wel buitenwater, maar zijn geen primaire waterkering. Tot slot zijn er nog de overige waterkeringen⁴.

3.3.3 Instandhouding profiel en dijkbekleding

Het dagelijks beheer is gericht op het in stand houden van het profiel dat in de legger is vastgesteld.

Dit beheer leidt tot verschillende onderhoudsmaatregelen:

- Onderhoud gericht op de ontwikkeling van een voldoende gesloten en doorwortelde grasmat.
Doel: de erosiebestendigheid van de dijkbekleding handhaven en waar nodig versterken.
- Onderhoud gericht op de steenbekleding van de dijken. Doel: de erosiebestendigheid van de dijkbekleding handhaven.
- Onderhoud gericht op dynamisch kustbeheer. Doel: zoveel mogelijk ruimte geven aan de natuurlijke ontwikkeling van het duin. Op plekken waar deze ruimte niet beschikbaar is, wordt de eerste duinenrij in afmeting vastgehouden door maatregelen die verstuiving voorkomen. Voor goed verstuvingsbeheer is het in een aantal gevallen noodzakelijk om een breder gebied als waterkering vast te stellen dan waterstaatkundig strikt noodzakelijk is.
- Jaarlijkse zandsuppleties. Doel: in stand houden van de zandige kust. Dit is een taak van het Rijk; het hoogheemraadschap heeft hierin geen directe taak.
- Onderhoud gericht op herstel van opgetreden schades.
- Muskusrattenbestrijding.

Het beleid met betrekking tot het beheer van de waterkeringen is meer in detail uitgewerkt in de themanota's van het Beheersplan Waterkeringen 2006-2010. Dit beleid wordt in 2010 geactualiseerd. Daarna volgt een nieuw waterkeringenbeheerplan voor de periode 2011-2016.

⁴ Overige waterkeringen zijn waterkeringen die hun functie hebben verloren, maar bijvoorbeeld als provinciaal cultuurhistorisch monument in stand worden gehouden. Voor overige waterkeringen geldt geen veiligheidsnorm.

Onderhoud van de grasmat

Maaibeheer

Om gewenste vegetatietypen te handhaven of te krijgen, is klepelen niet de beste manier van maaibeheer. Daarom wordt klepelen verder teruggedrongen en vervangen door maaien en afvoeren (of klepelen en afzuigen). Klepelen wordt wel toegepast op de eerste meter langs dijkwegen. Hier wordt uit oogpunt van veiligheid drie keer per jaar geklepeld (en zo mogelijk afgezogen). Verder wordt alleen geklepeld in overhoekjes of plaatsen waar maaien en afvoeren bijzonder moeilijk is. Klepelen behoort dus niet tot het standaard maaibeheer.

Klepelen vormt een (onderbouwde) uitzondering op maaien en afvoeren.

Pachtbeleid

Het beleid op het gebied van pacht is dat traditionele pachtovereenkomsten zich ontwikkelen naar actuele pachtovereenkomsten met nadrukkelijke randvoorwaarden om de erosiebestendigheid te ontwikkelen en waarborgen en recreatief medegebruik mogelijk te maken.

Behalve onderhoudsmaatregelen omvat het beheer ook de dagelijkse inspectie van primaire waterkeringen en het uitvoeren van inspecties tijdens en na stormen. Tenslotte bestaat het beheer uit het beoordelen van ontheffingsverzoeken van derden en het handhaven van de bepalingen die zijn vastgelegd in de Keur.

Belangrijke instrumenten bij de beheerstaak zijn de Keur, de legger en het beheerregister. De Keur is een formeel middel voor het hoogheemraadschap om de kwaliteit van de waterkering te waarborgen. Door verbodsbepalingen in deze verordening wordt voorkomen dat de veiligheid wordt aangetast. In gebodsbepalingen wordt de onderhoudsplicht en de wijze van onderhoud geregeld. In de legger staat beschreven waaraan de waterkering moet voldoen naar richting, afmeting en constructie. In het beheerregister zijn de kenmerkende gegevens van de constructie en de feitelijke toestand nader omschreven.

In de periode 2008-2010 zijn de leggers van alle primaire waterkeringen vastgesteld, met uitzondering van de legger van de zandige kust van Texel; deze is in 2011 gereed. Het beheerregister wordt dagelijks bijgewerkt. In 2012 is een systeem operationeel waarin het beheerregister digitaal is opgeslagen en toegankelijk gemaakt. In 2010 is bepaald welke onderdelen in dit systeem moeten worden opgenomen. Naast de basale informatie die nu al grotendeels beschikbaar is, gaan de gedachten uit naar bijvoorbeeld luchtfoto's en digitale hoogtemetingen in een Geografisch Informatie Systeem (GIS).

Jaarlijks doet het hoogheemraadschap verslag aan de provincie over de inspecties van de primaire en regionale waterkeringen. Dit is de rapportage van de dijkschouw. Tijdens deze schouw wordt de onderhoudstoestand van de waterkeringen beoordeeld. Op basis van de resultaten wordt eventueel benodigd onderhoud gepland en uitgevoerd.

3.3.4 Medegebruik en waarden

Het hoogheemraadschap zorgt ervoor dat bij waterkeringen (inclusief de zandige kust) de aanwezige potenties van landschap, natuur, cultuurhistorie en recreatie behouden blijven en worden ontwikkeld. Randvoorwaarde hierbij is wel dat de veiligheid van de waterkering niet in het geding komt. Bovendien mag het voor het hoogheemraadschap niet leiden tot substantieel hogere kosten dan vanuit het veiligheidsaspect benodigd is. Het hoogheemraadschap neemt actief deel aan planvormingsprocessen op het gebied van natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatie waarin waterkeringen een belangrijke rol spelen.

Bebouwing

De ideale waterkering is er een zonder bebouwing. Uit een oogpunt van duurzaamheid en flexibiliteit, is de waterkering idealiter opgebouwd met grond of zand. Het algemene uitgangspunt van het hoogheemraadschap is dat bouwwerken in, op of nabij waterkeringen niet wenselijk zijn.

Natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatie

Waterkeringen kunnen ook andere belangen dienen dan de veiligheid. Zo bieden dijken door hun ligging vaak zeer goede mogelijkheden voor verbindingzones tussen natuurgebieden. Ook hebben ze vaak een karakteristieke cultuurhistorische oorsprong. Dijken vormen aantrekkelijk recreatiegebied: per fiets en te voet is het landschap vanaf de dijk goed te beleven. Ook de duinen vormen een karakteristiek landschap met zeer veel natuurwaarden. Veel mensen trekken naar de kust voor het strand en om er te wandelen en te fietsen. Het hoogheemraadschap ziet de waarde in van deze belangen en wil dan ook het beheer daarop afstemmen, ook nu weer vanzelfsprekend onder voorbehoud dat de veiligheid niet in het geding is of komt.

Op en rond waterkeringen (dijken en duinen) werken vele instanties. Het hoogheemraadschap neemt het initiatief tot samenwerking met al deze organisaties, opdat zowel de veiligheid als andere belangen beter worden behartigd. Als belangen met elkaar conflicteren, zoekt het hoogheemraadschap oplossingen.

Natura 2000

Primaire waterkeringen grenzen aan, of maken onderdeel uit van Natura 2000-gebieden. De beheerstaken van het hoogheemraadschap worden opgenomen in de beheerplannen van deze gebieden. Daarmee worden de reguliere beheerstaken uitgezonderd van de vergunningplicht die geldt voor alle activiteiten in en nabij Natura 2000-gebieden.

Bomen

Op harde waterkeringen zijn bomen een potentiële bron van instabiliteit. Alleen op waterkeringen met een grote overcapaciteit worden bomen gedoogd. Vanuit technische, cultuurhistorische en ecologische overwegingen is de Beemsterringdijk de enige waterkering waarop bomen mogen worden herplant.

Zandige kust

Het hoogheemraadschap volgt het rijksbeleid uit de Derde Kustnota (2000) en de Beleidslijn Kust (2007) en werkt mee aan de realisering daarvan. De druk op de kust vanuit land en zee neemt sterk toe. Dat vergt in de toekomst bredere en sterkere waterkeringen. Het hoogheemraadschap anticipeert zowel op klimatologische als ruimtelijke ontwikkelingen die het functioneren van de waterkering kunnen beïnvloeden.

Het uitgangspunt van het hoogheemraadschap is dat de kustlijn met een zo natuurlijk mogelijke zeereep wordt gehandhaafd. Het Rijk handhaaft de basiskustlijn op de positie die zij in 1990 innam. Dit gebeurt in hoofdzaak door zandsuppleties. Wanneer het huidige suppletiebeleid niet langer toereikend is om de veiligheid van het achterland te garanderen, neemt het hoogheemraadschap in overweging om voor het noordelijke deel van de zandige kust een consoliderende strategie toe te passen (het 'houden wat er is'-principe).

Het hoogheemraadschap wil het bestaande dynamisch kustbeheer handhaven en werkt mee aan de uitwerking van de Kustvisie 2050. In aanzandende kustvakken is gecontroleerde kleinschalige verstuiving in het keurgebied onder voorwaarden toelaatbaar. Voor het verstuivingsbeheer is het in een aantal gevallen, zoals hierboven al werd opgemerkt, noodzakelijk om een breder gebied als waterkering vast te stellen dan waterstaatkundig gezien strikt noodzakelijk is.

Vorming van een slufte(achtig gebied) is vanuit waterkeringoogpunt mogelijk, mits er een alternatief tracé voor de waterkering is en de normveiligheid van het achterland is verzekerd.

Strandslagen

In 2010 wordt vastgesteld hoe strandslagen worden beheerd en hoe het hoogheemraadschap omgaat met het jaarlijks éénmalig schonen van het strand.

Strandpaviljoens

In de themanota Zandige kust van het Beheersplan waterkeringen 2006-2010 is vastgelegd dat de zogenoemde jaarrond-exploitatie van strandpaviljoens niet wordt toegestaan. Het nieuwe beleid uit 2007 staat jaarrond-exploitatie toe, mits er een minimale afstand tot het duin wordt aangehouden.

Texel

In 2007 heeft het hoogheemraadschap het beheer van de duinen overgenomen van Rijkswaterstaat. Het beheersplan voor Texel [38] wordt - voor zover het de uitvoering van het beheer betreft - geïncorporeerd in het nieuwe Waterkeringenbeheerplan voor de periode 2011-2016. Beleids-elementen uit het beheersplan voor Texel worden in 2010 meegenomen bij de actualisatie van het beleid.

Kabels en leidingen

Kabels en leidingen kunnen de veiligheid van de waterkeringen in gevaar brengen. De aanwezigheid ervan in waterkeringen is daarom volgens de Keur verboden. Vanwege het maatschappelijk belang van kabels en leidingen kan het hoogheemraadschap in bepaalde uitzonderlijke gevallen onder strenge voorwaarden de aanwezigheid ervan toestaan. Deze gevallen worden tot een minimum beperkt. De veiligheid van de waterkering mag niet in het geding komen. Het is de intentie van het hoogheemraadschap om het beleid aan te scherpen. Dat wil zeggen dat voor bestaande kabels en leidingen op termijn een nieuw tracé buiten de waterkering zal moeten worden gevonden.

Het beleid met betrekking tot medegebruik van waterkeringen en waarden is meer in detail uitgewerkt in de themanota's van het Beheersplan Waterkeringen 2006-2010. Dit beleid wordt in 2010 geactualiseerd, waarna een nieuw waterkeringenbeheerplan voor de periode 2011-2016 wordt vastgesteld.

3.3.5 Ruimtelijke ordening

Het belang van water als sturend element bij de ruimtelijke inrichting van Nederland is opnieuw erkend bij de ontwikkeling van het waterbeheer voor de 21e eeuw. Het belang krijgt met de uitwerking van de afspraken uit het NBW verder vorm. Met het oog daarop is in 2003 de Watertoets opgenomen in het Besluit op de ruimtelijke ordening. Ruimtelijke plannen kunnen gevolgen hebben voor de waterhuishouding in een gebied. De plannen moeten daarom worden voorzien van een beschrijving van de manier waarop rekening wordt gehouden met de consequenties van het plan voor de waterhuishouding. De waterbeheerder heeft bij de Watertoets een adviserende rol. Het hoogheemraadschap betreft waterkeringen expliciet bij deze overweging.

Om de waterkeringen nu en in de toekomst goed te kunnen beheren en waar nodig te versterken, is voldoende vrije ruimte nodig. Het hoogheemraadschap anticipeert daarom op ruimtelijke ontwikkelingen die het functioneren van waterkeringen kunnen beïnvloeden. Om de belangen van veiligheid te borgen, wordt actief deelgenomen aan planvormings- en uitvoeringsprocessen.

Het hoogheemraadschap zal in het advies in het kader van de watertoets aanbevelen dat in bestemmingsplannen de waterkeringen als zodanig worden bestemd, en dat er een verwijzing wordt opgenomen naar de Keur en legger.

In 2004 heeft het hoogheemraadschap grondbeleid vastgesteld [11, 19]. De kern ervan is dat het hoogheemraadschap problemen bij onderhoud of dijkverbetering voorkomt door waterkeringen in eigendom te verwerven en te houden. Het hoogheemraadschap streeft naar behoud en waar mogelijk verwerving van eigendom van onbebouwde waterkeringen en de daaraan liggende zones, inclusief de vrijwaringzones. Het hoogheemraadschap ziet af van de verwerving van particuliere gronden met woningen en stoot het eigendom af van volledig bebouwde en in erfpacht uitgegeven waterkeringen.

Het beleid met betrekking tot waterkeringen en ruimtelijke ordening is meer in detail uitgewerkt in de themanota's van het Beheersplan Waterkeringen 2006-2010.

Dit beleid wordt in 2010 geactualiseerd, waarna een nieuw waterkeringenbeheerplan voor de periode 2011-2016 wordt vastgesteld.

Vrijwaringszones/profiel van vrije ruimte

De provincie Noord-Holland hanteert in haar streekplannen een aantal zogenoemde indicatieve vrijwaringszones voor de Noordzeekust en de IJsselmeer- Markermeerkust, met het oog op een duurzame kustveiligheid. Dit betekent dat er voor die zones bouwrestricties gelden.

- Voor de **Noordzeekust** is dat het kustfundament. Dit is in beginsel het gebied tussen de NAP-20-lijn en de meest landwaartse grens van de waterkering, met inbegrip van een 200 meter brede strook achter de landwaartse grens van het duingebied tussen Callantsoog en Den Helder, alsmede het gebied achter de Helderse, Hondsbossche en Pettemer Zeewering. Voor bouwactiviteiten in de bebouwde kom van kustgemeenten gelden minder vergaande beperkingen.
- Voor de **IJsselmeer- en Markermeerkust** is dat in beginsel een zone tussen 100 meter binnendijs en 175 meter buitendijs van het huidige waterstaatswerk van de betreffende waterkeringen.

Deze indicatieve vrijwaringszones worden door het hoogheemraadschap verder verankerd in het eigen beleid (de Keur en de legger). Het hoogheemraadschap stimuleert gemeenten om hetzelfde te doen in gemeentelijke plannen op grond van de Wet ruimtelijke ordening. Daarnaast verleent het hoogheemraadschap zijn medewerking aan het omzetten van indicatieve in definitieve vrijwaringszones. Daarbij richt het zich ook op de primaire en regionale waterkeringen waarvan in de streekplannen geen indicatieve vrijwaringszones zijn bepaald.

3.3.6 Monitoring

Elke zes jaar⁵ moet het hoogheemraadschap verslag uitbrengen aan de provincie over de algemene waterstaatkundige toestand van de primaire waterkeringen (Waterwet). De provincie rapporteert vervolgens aan het Rijk. Het Rijk stelt de voorschriften en randvoorwaarden vast die voor toetsing nodig zijn.

In 2006 heeft het hoogheemraadschap gerapporteerd over de toetsing van alle primaire waterkeringen aan de hand van de hydraulische randvoorwaarden 2001 (de zogenoemde tweede toetsing). Deze randvoorwaarden zijn gebaseerd op de verwachte gevolgen van de klimaatveranderingen en recente technische inzichten (bijvoorbeeld ten aanzien van golfbelasting). Uit de toetsing bleek landelijk dat een deel van de primaire waterkeringen niet voldeed. Om deze slagvaardig te verbeteren is het hoogwaterbeschermingsprogramma ingesteld. Paragraaf 4.1 (Waterveiligheid) gaat hier nader op in.

Een ander onderdeel van het beheer is actief meedenken bij de planstudies van de versterkingswerken aan de primaire waterkeringen van het hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit is van belang omdat de primaire waterkeringen na de uitvoering van de versterkingen weer onder het dagelijks beheer en onderhoud van het hoogheemraadschap vallen.

In 2010 rapporteert het hoogheemraadschap over de derde toetsing. Deze wordt gebaseerd op de hydraulische randvoorwaarden 2006. In 2011 stelt het Rijk weer nieuwe hydraulische randvoorwaarden vast voor de daarop volgende vierde toetsing. Daarmee is sprake van een cyclisch proces.

Voor de categorie voorlandkeringen heeft de provincie nog geen normen vastgesteld. Hier ligt een relatie met de (nationale) beleidslijn voor buitendijkse gebieden. Het hoogheemraadschap wil een actieve rol vervullen bij de ontwikkeling van normen voor buitendijkse gebieden.

⁵ De toetscyclus was oorspronkelijk vijf jaar, maar is met de invoering van de Waterwet in 2009 verlengd naar zes jaar. Dit is gedaan om beter aan te sluiten bij de termijnen die vanuit de Europese richtlijnen (KRW en ROR/Richtlijn overstromingsrisico's) worden voorgeschreven.

Schema 3.3. Beheer van de primaire waterkeringen

Strategisch doel

In 2015 houden wij de primaire waterkeringen, inclusief de voorlandkeringen, onder dagelijkse omstandigheden in stand conform de veiligheidsnormen en met oog voor maatschappelijke belangen.

Themadoel		Instandhouding profiel en dijkbekleding	Medegebruik en waarden	Ruimtelijke ordening	
Intern proces	Welke verkenning is nodig?	Beïnvloeding van ontwikkeling normen voor buitendijkse gebieden op landelijk niveau			
	▼ Welk beleid bepalen wij?	In 2010 is het kader met de uitgangspunten voor het technisch beheerregister gereed In 2010 is het beleid met betrekking tot het beheer van de waterkeringen geactualiseerd	In 2010 is het beleid met betrekking tot medegebruik en waarden geactualiseerd	In 2010 is het beleid met betrekking tot ruimtelijke ordening geactualiseerd	
	Hoe vertalen wij het beleid naar uitvoering?	In 2010 is een waterkeringenbeheerplan voor de periode 2011-2016 vastgesteld			
		In 2011 is het waterkeringenbeheerplan uitgewerkt in uitvoeringsplannen			
	▼		In 2010 is het klepelen verder teruggedrongen naar de verhouding maaien en afvoeren:klepelen = 80:20	Opname reguliere beheerstaken in beheerplannen voor Natura 2000-gebieden	Er is actief deelgenomen aan het planvormings- en uitvoeringsproces van ruimtelijke ontwikkelingen (Watertoets)
			In 2013 zijn alle zesjarige pachtcontracten beëindigd en zijn er uitsluitend nog 1-jarige pachtovereenkomsten		
			In 2010 zijn de resultaten van de 3e toetsronde aan de provincie gerapporteerd		
			In 2015 zijn de resultaten van de 4e toetsronde aan de provincie gerapporteerd		
			In 2011 zijn alle leggers gereed		
			In 2012 is het technisch beheerregister operationeel		
Eén jaar na de uitvoering van een dijkversterking is de legger geactualiseerd					
▼	▼	▼	▼	▼	
Extern proces	Wat is nodig van externen?	In 2011 levert het Rijk de hydraulische randvoorwaarden en toetsvoorschrift voor de 4e toetsronde	Het Rijk en gemeenten zijn bereid om mee te denken over de evt. overdracht van het beheer van de strandlagen en het schonen van het strand		
		De provincie vervult haar rol als bevoegd gezag en toezichhouder. Ze treedt actief op, in goede samenwerking met het hoogheemraadschap			
		Vaststelling van normen voor buitendijkse gebieden door provincie en/of Rijk			
Buiten gerealiseerd in 2015		Het profiel van de primaire waterkeringen is in stand gehouden	Medegebruik van de waterkering is gereguleerd, en heeft geen nadelig effect op het waterkerend vermogen	Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn de belangen van de waterkeringen meegenomen	
		De bekleding van de dijken is erosiebestendig	Recreatieve en LNC-waarden zijn behouden dan wel versterkt		

3.4 Calamiteitenbestrijding

3.4.1 Strategisch doel

Het hoogheemraadschap heeft een crisisbeheersingsorganisatie. Deze beschikt over actuele crisisbestrijdingsplannen voor waterveiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit. De plannen worden jaarlijks geoefend.

Toelichting

Het hoogheemraadschap beschikt over een organisatie die in staat is om onder crisismoments professioneel op te treden. In voorkomende gevallen worden adequate maatregelen genomen om schade te voorkomen, dan wel de gevolgen tot een minimum te beperken.

Een crisis komt weinig voor. Daarom kan de effectieve inzet van de crisisbeheersingsorganisatie alleen worden gewaarborgd door veel aandacht te besteden aan goede voorbereiding. Voorwaarde is dat het voorkómen van calamiteiten een vanzelfsprekend onderdeel is van de dagelijkse praktijk van het hoogheemraadschap

De programmahoofdstukken Waterveiligheid en Wateroverlastbestrijding gaan in op ontwikkelingen en activiteiten met betrekking tot het voorkómen van en omgaan met crisissituaties. Het gaat in het bijzonder om rampenbestrijding in het kader van waterveiligheid en schadelastbeperking in het kader van wateroverlastbestrijding. Er zijn echter ook calamiteiten denkbaar die de waterkwaliteit betreffen, bijvoorbeeld een lozing van een milieuvreemde stof of een breuk van een persleiding.

Wettelijk kader

Beheerders van waterstaatswerken zijn op grond van artikel 5.29 van de Waterwet verplicht een calamiteitenplan vast te stellen. De eisen waaraan dit plan moet voldoen, liggen eveneens vast in deze wet. Daarnaast kent de Waterschapswet de dijkgraaf van het hoogheemraadschap bijzondere bevoegdheden toe bij dringend of dreigend gevaar. Voorts zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van gemeenten, hulpdiensten en andere partners (waaronder de waterschappen) in geval van rampen vastgelegd in de Wet op de veiligheidsregio's (2009).

3.4.2 Calamiteiten(bestrijdings)plannen op orde

Het hoogheemraadschap beschikt over een algemeen crisisbeheersingsplan (op strategisch niveau). Dit vormt de basis voor de bestrijdingsactiviteiten. Voor de verschillende beheerstaken zijn er daarnaast crisisbestrijdingsplannen (op tactisch niveau). Deze gaan inhoudelijk in op de bestrijding van calamiteiten. De plannen worden jaarlijks in- en extern getoetst en zo nodig bijgesteld. De crisisbestrijdingsplannen zijn verder uitgewerkt in draaiboeken (op operationeel niveau). Het gaat dan bijvoorbeeld om draaiboeken voor hoog water en kadebreuken. Het hoogheemraadschap heeft in 2008 de ontwikkeling van een Hoogwaterinformatiesysteem (HIS) voor zijn gebied afgerond. De HIS-scenario's vormen de basis voor de (gebiedsgebonden) rampenbestrijdingsplannen die vanuit de veiligheidsregio's samen met het hoogheemraadschap, gemeenten en de provincie zijn of worden ontwikkeld. Het hoogheemraadschap draagt de beschikbare informatie over overstromingsscenario's actief uit. Het gaat op zoek naar de manier waarop het de informatie goed kan ontsluiten voor relevante partijen en burgers.

Meer en meer neemt het belang toe van een goede communicatie bij crisisbeheersing. Daarom beschikt het hoogheemraadschap over een crisiscommunicatieplan en is een communicatiedeskundige opgenomen in het zogeheten 'Alert team'. Dit team komt bij (dreigende) calamiteiten bijeen om de communicatie en informatievoorziening in goede banen te leiden.

3.4.3 Crisisbeheersingsorganisatie

Eind 2008 is een landelijke oefening gehouden voor rampenbeheersing bij overstromingen. Het hoogheemraadschap heeft aan deze oefening deelgenomen. De oefening werd voorbereid door de Taskforce Management Overstromingen (TMO). Er zijn onder andere afspraken gemaakt over de rol en inzet van de waterbeheerders. De TMO heeft een rapport met aanbevelingen voor de rampenbeheersing gepubliceerd (2009) en is vervolgens gestopt. De aanbevelingen van de TMO geven aanleiding om in de planperiode de organisatie van de rampenbestrijding (2010) aan te passen.

Om de crisisbeheersingsorganisatie goed te onderhouden, wordt personeel opgeleid. Uiteraard wordt er jaarlijks geoefend.

3.4.4 Samenwerking

Het crisisbeheersingsplan en de crisisbestrijdingsplannen van het hoogheemraadschap zijn afgestemd op de gemeentelijke rampenbestrijdingsplannen en plannen van andere waterbeheerders. Daarom neemt het hoogheemraadschap deel aan overleg en planvorming in de vier veiligheidsregio's in het beheersgebied: Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland, Kennemerland en Amsterdam-Amstelland.

Schema 3.4. Calamiteitenbestrijding

Strategisch doel		
Het hoogheemraadschap heeft een crisisbeheersingsorganisatie die beschikt over actuele crisisbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit; deze plannen worden jaarlijks geoefend.		
Intern proces	Welke verkenning is nodig? ▼	Van 2010-2012 verkenning van de manier van ontsluiten van informatie over overstromingsscenario's voor relevante partijen en burgers
	Welk beleid bepalen wij? ▼	
	Hoe vertalen wij het beleid naar uitvoering? ▼	<p>In 2010 is de crisisbeheersingsorganisatie van het hoogheemraadschap aangepast conform de aanbevelingen van de TMO</p> <p>Jaarlijks worden de crisisbestrijdingsplannen geactualiseerd</p> <p>In 2012 is het crisisbeheersingsplan geëvalueerd en na actualisatie opnieuw vastgesteld</p>
Extern proces	Wat is nodig van externen?	Samenwerking met de veiligheidsregio's, ter voorbereiding op en tijdens calamiteiten. Jaarlijks wordt samen geoefend
Buiten gerealiseerd in 2015	Bij calamiteiten en in extreme situaties wordt adequaat opgetreden	

4 Programma's

4 Programma's

4.1 Waterveiligheid

4.1.1 Strategisch doel

In 2017 voldoen de primaire waterkeringen, opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (2007), aan de veiligheidsnormen van het Rijk en zijn maatregelen getroffen om de gevolgen van rampen te verkleinen.

4.1.2 Beleidskader

Een groot deel van Nederland ligt beneden de zeespiegel. In dit gebied wonen ongeveer 9 miljoen mensen en er wordt 65% van het Bruto Nationaal Product verdiend. Het is daarom van cruciaal belang met hoge en stevige waterkeringen de kans op een overstroming van dit gebied zo klein mogelijk te maken. Verder is het van belang dat burgers, bestuurders en andere verantwoordelijken weten wat er kan gebeuren en hoe ze bij een overstroming het beste kunnen handelen.

Het hoogheemraadschap zet stevig in op het beheer van de primaire waterkeringen (hoofdstuk 3.3) en op de versterking van de primaire waterkeringen via het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Daarnaast werkt het aan het op orde houden en verbeteren van de rampenbeheersing. Op nationaal en Europees niveau was er de afgelopen jaren een aantal beleidsontwikkelingen waarin deze benadering is vastgelegd en uitgewerkt. Dit beleid wordt deze planperiode in het beleid van het hoogheemraadschap verankerd en vertaald in planvorming en uitvoering.

Wanneer de waterkeringen eenmaal aan de norm voldoen, wordt de veiligheid ervan geborgd door het beheer (zie paragraaf 3.3). Ook is hier een relatie met het beleid voor watertekort. Bij te ver uitzakkende peilen neemt de stabiliteit van waterkeringen namelijk af.

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan (2009) is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding. De Watervisie (2007) was hiervoor de opmaat. In de Watervisie zijn nieuwe speerpunten benoemd (klimaatbestendigheid, waterbewustzijn en water en economie) die naast de meer traditionele waterthema's in het Nationaal Waterplan verder worden uitgewerkt.

Nieuw waterveiligheidsbeleid

In het Nationaal Waterplan ligt het nieuwe waterveiligheidsbeleid verankerd. De wettelijke systematiek van de Wet op de waterkering (onder andere de normering) is tegen het licht gehouden en aangepast aan de huidige inzichten (ruimtelijke ontwikkelingen, kennis van waterkeringen, financieringsstructuur en dergelijke). Ook is het advies van de Deltacommissie [1] hierbij betrokken. Het nieuwe waterveiligheidsbeleid is sterker dan voorheen gefundeerd op een risicobenadering. Ten eerste moeten overstromingen worden voorkomen, ten tweede moeten de gevolgen van een overstroming worden beperkt. De derde pijler van het beleid is bewustwording en risicocommunicatie.

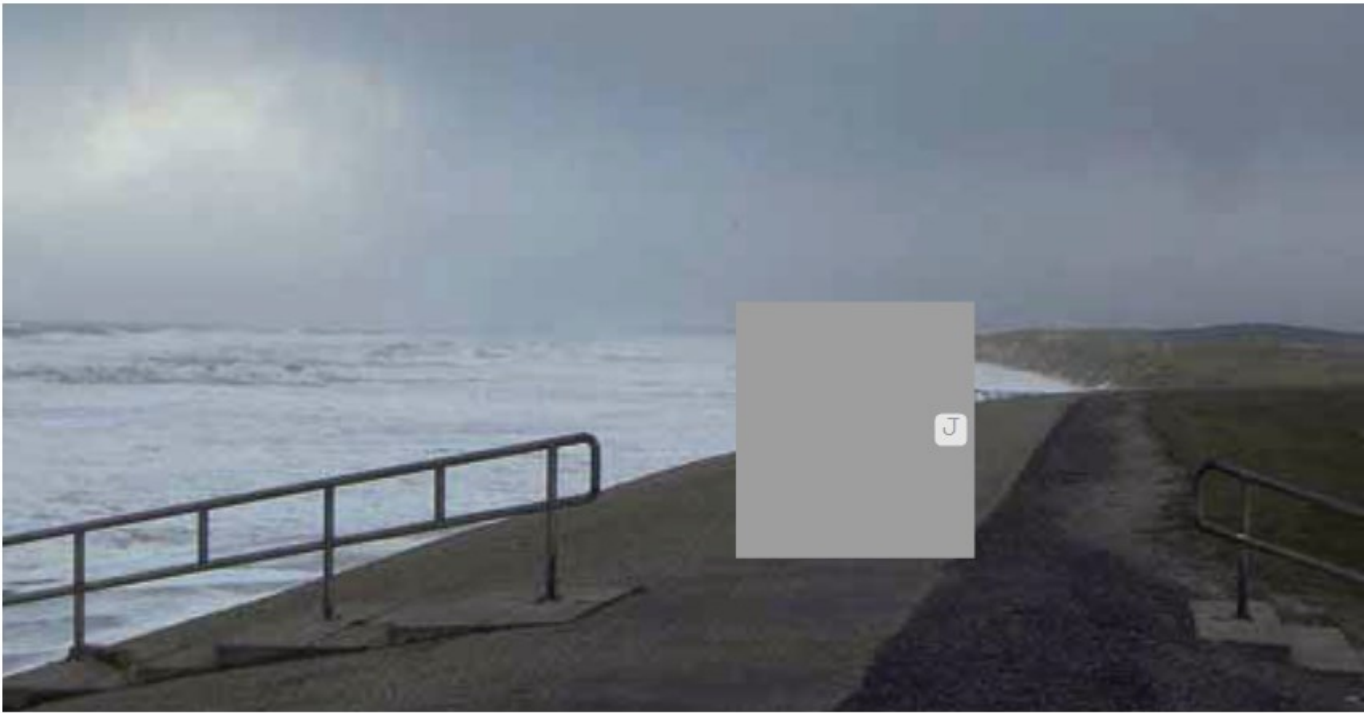
In 2010 verkent het hoogheemraadschap de gevolgen van het nieuwe waterveiligheidsbeleid. Uiterlijk in 2012 zijn de gevolgen ervan uitgewerkt.

Europese Richtlijn Overstromingsrisico's

In het Nationale Waterplan is de implementatiestrategie van de Europese Richtlijn Overstromingsrisico's opgenomen. Ook deze richtlijn benadrukt de risicobenadering voor waterveiligheid. Belangrijke onderwerpen zijn risicocommunicatie (die meer aandacht verdient) en het niet-afwentelprincipe tussen landen en stroomgebieden. De richtlijn schrijft voor dat alle Europese lidstaten vóór 2013 overstromingskaarten gereed moeten hebben. In 2015 moeten daarop gebaseerde rampenbeheersingsscenario's zijn vastgesteld. Ook moet elke lidstaat in 2015 een risicobeheersplan hebben vastgesteld. Wat dit voor het hoogheemraadschap betekent, is in 2010 verkend en vervolgens verder uitgewerkt en verankerd in de organisatie.

Adaptatieprogramma Ruimte en Klimaat

Het hoogheemraadschap gaat met het Adaptatieprogramma Ruimte en Klimaat aan de slag en verankert de afspraken die zijn vastgelegd in de Nationale Adaptieagenda (2008) in 2010 in zijn beleid.

Beleidslijn Kust

In september 2007 heeft het Rijk een nieuwe Beleidslijn Kust gepresenteerd. Het Rijk wil hiermee ontwikkelingen mogelijk maken in combinatie met de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de kust. Bij het beheer van het kustfundament heeft het Rijk gekozen voor een strategie in drie stappen:

1. behoud van zand en ongehinderd transport van zand langs en dwars op de kust;
2. zoveel mogelijk zandige maatregelen, als ingrepen noodzakelijk zijn;
3. alleen in het uiterste geval zand vastleggen met harde constructies.

Deze uitgangspunten zijn van belang voor de ontwikkeling van oplossingen voor de Hondsbossche en Pettemer Zeewering en de duinen van de Kop van Noord-Holland.

IJsselmeerbeleid

Het Rijk heeft in 2007 voor het IJsselmeer een integraal beleidskader gepresenteerd [29]. Dit nieuwe beleid is verankerd in het Nationale Waterplan. Veiligheid, zoetwatervoorziening, ecologie en ruimtelijke ontwikkelingen worden voor de korte en de lange termijn met elkaar verbonden. Voor het HWBP en de periodieke toetsing van de primaire waterkeringen is het beleid rond het toekomstig peilbeheer van het IJsselmeer en Markermeer van belang. Er moet rekening worden gehouden met gewijzigde hydraulische randvoorwaarden.

Buitendijkse gebieden

Voor buitendijkse gebieden wil de overheid in principe geen bescherming tegen overstromingen bieden. Het gaat hier om terreinen die onder directe invloed van rivierafvoer, meerpeil of zeespiegel staan. Voor de kustplaatsen zijn veiligheidsniveaus afgesproken voor buitendijkse delen. De overheid handhaaft deze niveaus. In de buitendijkse gebieden in het rivieren- en merengebied zijn geen beschermingsniveaus vastgesteld. Bewoners en gebruikers hebben hier een eigen verantwoordelijkheid om gevolgbeperkende maatregelen te treffen. De Deltacommissie heeft geadviseerd dat dit ook voor alle nieuwe ontwikkelingen moet gelden.

Programma Nationale Veiligheid

Het programma Nationale Veiligheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken onderzoekt welke dreigingen op Nederland afkomen, of we hier voldoende op zijn voorbereid en of extra inzet nodig is. Klimaatverandering is daarbij een van de belangrijkste thema's. Sinds 2009 functioneert de werkwijze nationale veiligheid volwaardig. In april 2007 is dat vastgelegd in de Strategie nationale veiligheid. De werkwijze is een jaarlijks, cyclisch proces waaruit ook acties kunnen voortvloeien voor het hoogheemraadschap.

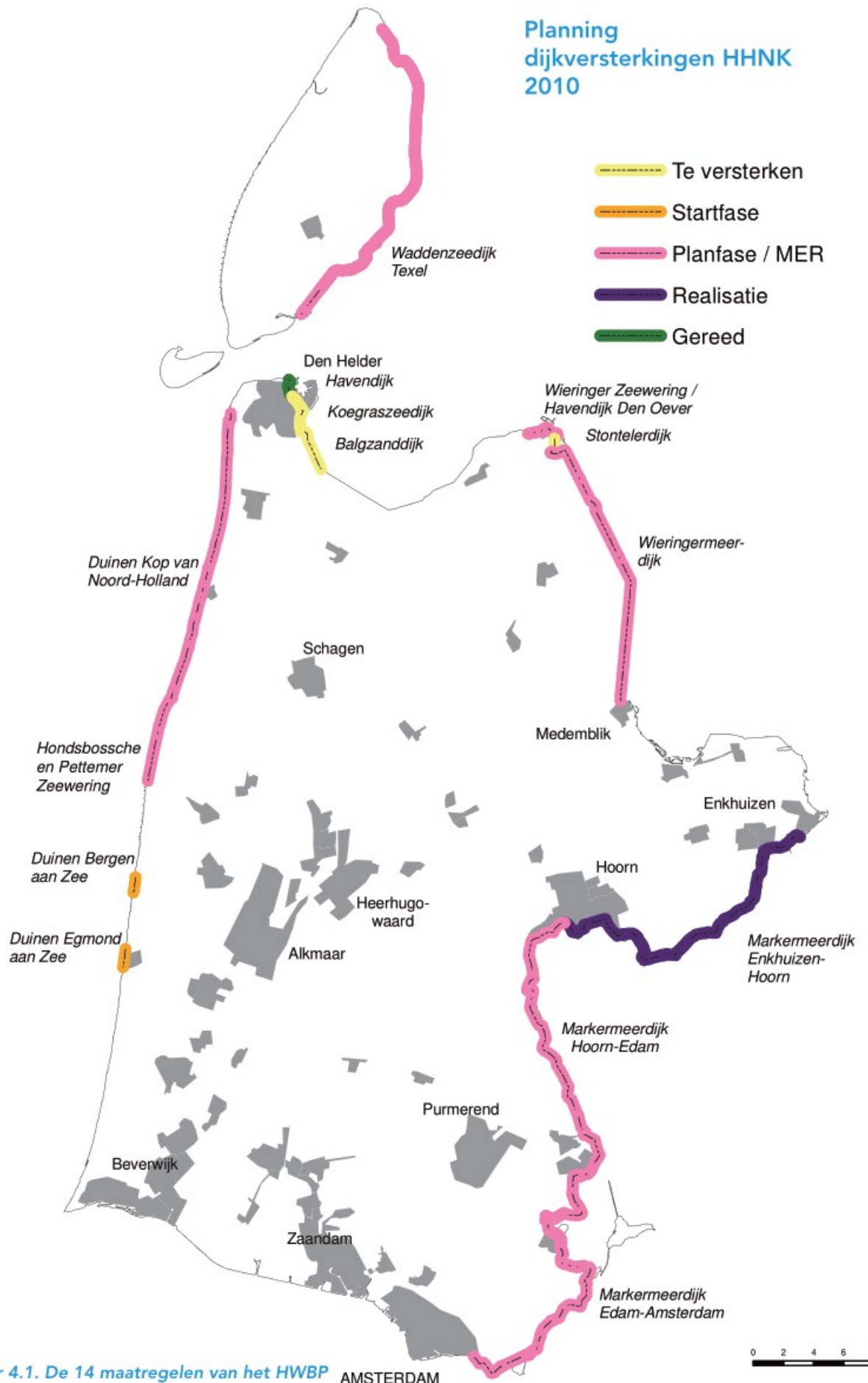

4.1.3 Uitvoeringsprogramma

Momenteel is er één uitvoeringsprogramma voor waterveiligheid: het HWBP. Dit programma komt voort uit de periodieke toetsing van de primaire waterkeringen. Als waterkeringen niet voldoen aan de veiligheidsnorm van de Wet op de waterkering (vanaf 2009 de Waterwet), zijn maatregelen nodig. Deze kunnen bestaan uit extra beheer en onderhoud, of het betekent dat waterkeringen moeten worden versterkt. Versterkingen komen in aanmerking voor financiering door het Rijk. Ze worden opgenomen in het HWBP. Het huidige programma (2007) bestaat uit de maatregelen van de eerste en de tweede toetsing en de zwakke schakels langs de kust. Het totale HWBP bestaat momenteel uit 97 maatregelen door Nederland. Het hoogheemraadschap heeft veertien maatregelen op het HWBP staan (figuur 4.1).

Op 10 april 2008 hebben de dijkgraaf, de gedeputeerde water van de provincie Noord-Holland en de directeur-generaal water van het ministerie van Verkeer en Waterstaat een bestuurlijke intentieverklaring getekend [13]. Deze verklaring is een inspanningsverplichting om de veertien projecten van het HWBP uit te voeren volgens de planning en kostenraming die in 2007 is vastgesteld. Conform die planning zijn alle veertien maatregelen voor 2016 uitgevoerd. Voorafgaand aan de uitvoering worden planstudies gedaan naar verschillende oplossingen voor versterking. Vrijwel altijd wordt ook een m.e.r.-procedure doorlopen, speelt natuurwetgeving een rol en wordt gekeken of combinaties met ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn. Ook wordt rekening gehouden met klimaatverandering en gaat men na of functies als natuur of recreatie kunnen worden gecombineerd met een dijkversterking. Het hoogheemraadschap draagt zorg voor de integraliteit van het dijkverbeteringsplan door onder andere rekening te houden met de ruimtelijke kwaliteit en landschaps-, natuur- en cultuurhistorische waarden. Hierbij wordt samengewerkt met de provincie.

Planning dijkversterkingen HHNK 2010

Figuur 4.1. De 14 maatregelen van het HWBP AMSTERDAM

Zwakke schakels langs de kust

In 2003 bleek dat door zwaardere golven delen van de Nederlandse kust niet meer aan de wettelijke norm voldoen, of binnen 20 tot 50 jaar niet meer zullen voldoen. Deze locaties zijn de zwakke schakels in de Nederlandse kust. De duinen in de Kop van Noord-Holland en de Hondsbossche en Pettemer Zeewering zijn twee van die zwakke schakels. Daar is behalve een maatregel voor de kustveiligheid ook een impuls voor de ruimtelijke kwaliteit gewenst. Beide maatregelen zijn uiterlijk in 2014 afgerond. In totaal gaat het om 26 kilometer kustversterking. Het hoogheemraadschap is samen met de provincie Noord-Holland de regisseur van deze twee maatregelen. Daarbij realiseert het zich dat het hier gaat om onverzekerbare risico's. Dat betekent dat het behalen van het einddoel extra belangrijk is.

Markermeerdijken Enkhuizen-Amsterdam

In 1996 heeft het Rijk het Markermeer als buitenwater bestempeld. Het gevolg daarvan is dat de Markermeerdijken bestand moeten zijn tegen zwaardere golfbelastingen en hogere waterstanden. Het bleek dat het gehele traject van Enkhuizen tot Amsterdam hieraan niet voldoet. In 2007 is al met de dijkversterking van het traject Enkhuizen-Hoorn gestart. Uiterlijk in 2012 start de uitvoering van het laatste traject, Edam-Amsterdam. In 2016 voldoet het traject van Enkhuizen tot Amsterdam weer aan de wettelijke norm. In totaal gaat het om 44,5 kilometer dijkversterking.

Balgzanddijk

De bekleding van de Balgzanddijk bleek bij de tweede toetsing over bijna 3 kilometer onvoldoende sterk om de golven te kunnen keren die bij de veiligheidsnorm uit de Wet op de waterkering (vanaf 2009 de Waterwet) horen. De benodigde dijkversterking ligt buitendijks in een natuurgebied op het wad. Ook moet rekening worden gehouden met een lepelaarkolonie. Intensieve samenwerking met Landschap Noord-Holland was en is hierbij nodig. De uitvoering van het project wordt in 2010 gestart en in 2011 afgerond.

4.1.4 Rampenbestrijding

Het hoogheemraadschap incorporeert de aanbevelingen van de TMO en het nieuwe landelijke en Europese beleid voor de rampenbestrijding in zijn eigen beleid. Dit beleid wordt vertaald in de organisatie van de rampenbestrijding. Het hoogheemraadschap heeft in 2008 het Hoogwaterinformatiesysteem (HIS) voor zijn gebied afgerond. Dit HIS geeft gebiedsdekkend de gevolgen weer van het bezwijken van de primaire keringen op 150 locaties. De informatie wordt landelijk gebruikt om zogenoemde risicokaarten voor overstroming te maken. De HIS-scenario's vormen de basis voor de rampenbestrijdingsplannen die op initiatief van de veiligheidsregio's worden of zijn ontwikkeld in samenwerking met het hoogheemraadschap, de gemeenten en de provincie. In 2012 is het instrumentarium voor rampenbestrijding gereed.

In het kader van rampenbeheersing in de Nota Waterveiligheid 21e eeuw is daarnaast verkend of er bij overstromingen preventieve fysieke maatregelen en/of aanvullende organisatorische maatregelen kunnen worden getroffen. Een kansrijke fysieke maatregel is bijvoorbeeld de benutting of aanleg van tussendijken in een dijkkring (compartimenteren). Een verkenning naar de betekenis hiervan voor het hoogheemraadschap begint in de planperiode. Het hoogheemraadschap trekt hierin samen op met de provincie.

4.1.5 Monitoring en rapportage

Drie keer per jaar rapporteert het hoogheemraadschap intern over de voortgang van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Drie keer per jaar volgt ook rapportage aan het Rijk over de voortgang. Op basis van de voortgangsrapportages van alle beheerders (de waterschappen en Rijkswaterstaat) actualiseert de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat één keer per jaar het HWBP. De staatssecretaris rapporteert de voortgang van het totale HWBP aan de Tweede Kamer.

Het Rijk heeft in 2009 een evaluatie uitgevoerd naar de subsidieregeling en de organisatie van het HWBP. Dit heeft geleid tot aanpassingen in de organisatie en het instrumentarium van het programma. Deze worden in 2010 en 2011 door het hoogheemraadschap uitgewerkt en verankerd.

In 2011 volgt de afronding van de derde toetsing van de primaire waterkeringen, waarna nieuwe concrete versterkingsprojecten worden gedefinieerd. In 2012 stelt het Rijk vervolgens een geactualiseerd HWBP vast. Daarop staan de resterende maatregelen van het huidige programma en de nieuwe maatregelen uit de derde toetsing. Het hoogheemraadschap streeft ernaar dat alle nieuwe maatregelen, voortkomend uit de derde toetsing, in 2015 de planstudies hebben doorlopen.

Schema 4.1. Waterveiligheid

Strategisch doel		
In 2017 voldoen de primaire waterkeringen, opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (2007), aan de veiligheidsnormen van het Rijk en zijn maatregelen getroffen om de gevolgen van rampen te verkleinen.		
Intern proces	Welke verkenning is nodig?	Jaarlijks inzicht in de gevolgen van de Strategie nationale veiligheid
	▼	In 2010 is er inzicht in gevolgen van: <ul style="list-style-type: none"> • De Nota Waterveiligheid 21e eeuw • De aanbevelingen van de Taskforce Management Overstromingen • Het Nationaal Waterplan⁶
		Beïnvloeding totstandkoming en uitwerking beleid buitendijkse gebieden op landelijk niveau
		Evaluatie van de subsidieregeling en de organisatie van het HWBP (2010)
	Welk beleid bepalen wij?	In 2010 is de Nationale Adaptatieagenda verankerd in ons beleid
	▼	In 2011 is de Nota Waterveiligheid 21e eeuw verankerd in ons beleid
		In 2011 is het Nationaal Waterplan verankerd in ons beleid
		In 2011 is beleid met betrekking tot nieuwe buitendijkse ontwikkelingen vastgesteld
	Hoe vertalen wij het beleid naar uitvoering?	In 2011 inzicht in de resultaten 3e toetsronde vastgesteld
▼	In 2011 zijn de gevolgen van de subsidieregeling en de organisatie van het HWBP uitgewerkt	
	In 2012 is de planning van het HWBP op basis van 3e toetsronde vastgesteld	
	In 2012 zijn de gevolgen van de Nota Waterveiligheid 21e eeuw en het Nationaal Waterplan uitgewerkt	
	In 2012 is het instrumentarium voor de rampenbestrijding gereed	
	Alle in de 3e toetsing (2011) afgekeurde waterkeringen hebben in 2015 de planvormingsfase voor de verbeteringsmaatregelen doorlopen	
Extern proces	Wat is nodig van externen?	Reservering van middelen door het Rijk op basis van het geactualiseerde HWBP (2012-2015)
		Het Rijk betaalt voor het op orde brengen van de primaire keringen
		De provincie vervult haar rol als bevoegd gezag
Buiten gerealiseerd in 2015		Bij het vaststellen van het versterkingsprogramma en ruimtelijke ontwikkelingen zijn de veiligheidsbelangen van de regio meegewogen
		Tot en met 2015 94,4 km dijkversterkingen volgens het HWBP
		Tot en met 2015 24,3 km duinverzwaringen volgens het HWBP
		In de periode 2011 tot en met 2015 een x-aantal km dijkversterkingen en duinverzwaringen op basis van de 3e Toetsing
		Bij versterkingswerken zijn kansen voor ruimtelijke ontwikkelingen benut

⁶ Geldt ook voor andere onderdelen van het WBP

4.2 Wateroverlastbestrijding

4.2.1 Strategisch doel

In 2015 voldoen de belangrijkste genormeerde regionale waterkeringen aan de veiligheidsnorm.

In 2017 voldoet het watersysteem aan de normen voor wateroverlast.

In 2020 voldoen alle regionale waterkeringen aan de veiligheidsnorm.

4.2.2 Beleidskader

Polders

Door de klimaatverandering krijgen we in toenemende mate te maken met extreme regenbuien: veel water in korte tijd. Daar komt bij dat in het verleden veel sloten gedempt zijn en er veel verhard oppervlak bij is gekomen. Het gevolg is dat de ruimte voor water is afgenomen. Bij hevige regenval kan het niet snel genoeg worden afgevoerd, met overlast en schade als gevolg. Ingrijpende maatregelen zijn daarom noodzakelijk. Tot 2015 investeert het hoogheemraadschap **G** euro om de watersystemen van polders klimaatbestendig te maken.

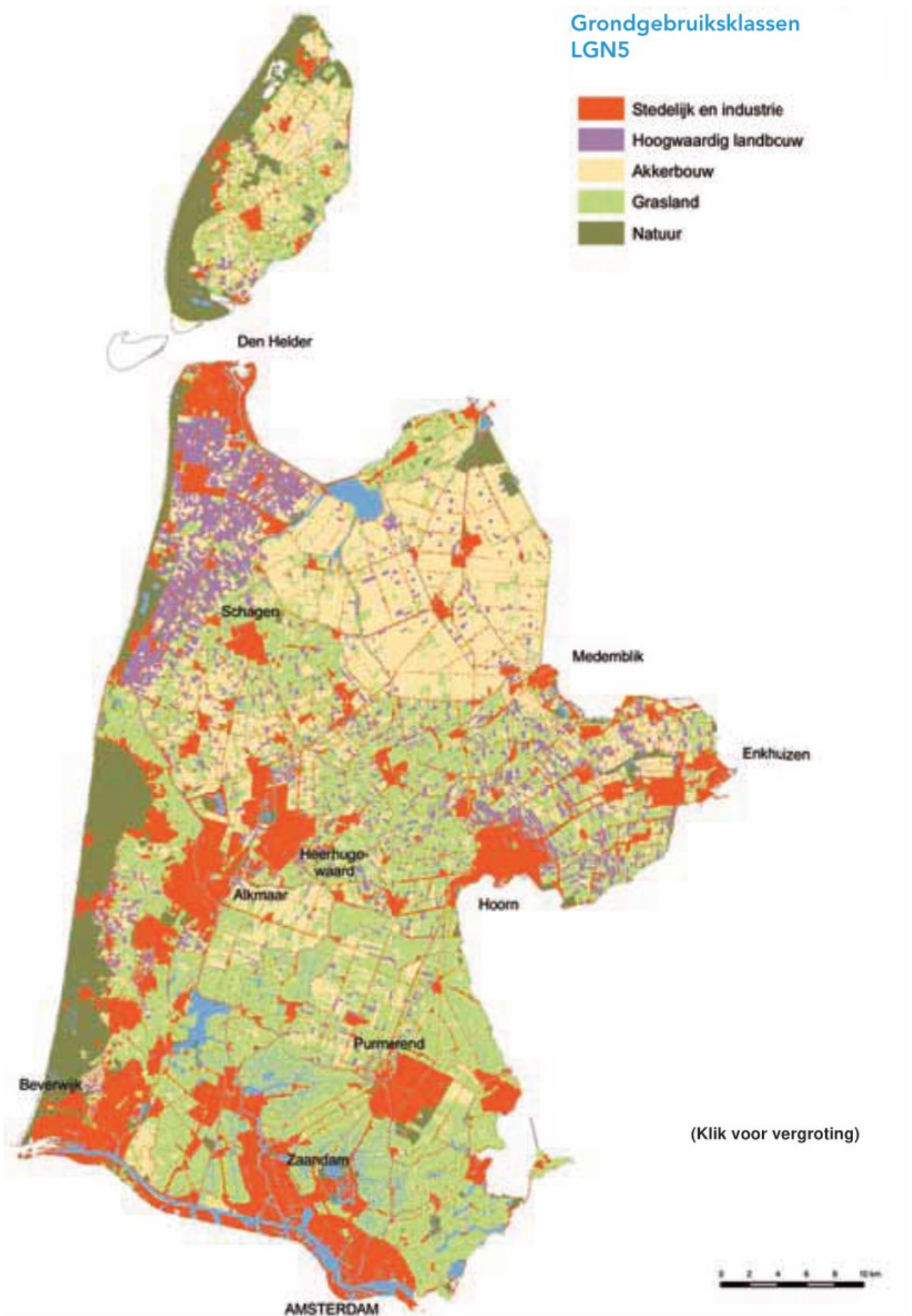
Om het gewenste beschermingsniveau tegen wateroverlast vast te stellen, zijn werknormen opgesteld. Voor de polders is daarbij uitgegaan van de werknormering voor inundatie uit het Nationaal Bestuursakkoord Water, aangevuld met de regionale normering voor wateroverlast uit het Waterbeheersplan 2003-2009 van het hoogheemraadschap. De werknormen voor inundatie en wateroverlast zijn gedifferentieerd naar grondgebruik. Deze kennen een viertal beschermingsklassen. De achterliggende gedachte is dat kapitaalintensieve gebieden, die gevoelig zijn voor wateroverlast, beter moeten worden beschermd dan kapitaalextensieve gebieden. Onderstaande tabel 4.1 toont de frequentie waarmee inundatie en wateroverlast mag optreden per type grondgebruik.

Grondgebruik / beschermingsklasse	Frequentie inundatie	Frequentie van wateroverlast
Stedelijk en industrie	1:100 jaar	1:25 jaar
Hoogwaardig landbouw	1:50 jaar	1:15 jaar
Akkerbouw	1:25 jaar	1:10 jaar
Grasland en natuur	1:10 jaar	n.v.t.

Tabel 4.1. Beschermingsniveau tegen wateroverlast in 2015

Het hoogheemraadschap gebruikt de Landgebruikkaart Nederland versie 5 (LGN5) als uitgangspunt om per locatie te bepalen op welke beschermingsklasse het waterbeheer gericht moet zijn. Figuur 4.2 toont het grondgebruik waarop het hoogheemraadschap het watersysteem inricht. Per locatie is het beschermingsniveau tegen wateroverlast weergegeven in 2015.

Figuur 4.2. Grondgebruiksklasse en beschermingsklasse tegen wateroverlast per locatie

Boezemstelsels

Ook aan het functioneren van de boezemstelsels is een norm gesteld. Per boezemstelsel is een waterpeil vastgesteld waarbij een maalstop wordt afgekondigd. Vanuit de polders mag dan geen water meer worden afgevoerd, of kan er nog slechts beperkt worden geloosd. De norm voor het falen van de boezemstelsels, uitgedrukt in de kans op een stopsein, is vastgesteld op kleiner dan éénmaal per honderd jaar.

Boezemstelsel	Streefpeil (m NAP)	Maalstopniveau (m NAP)	Differentiatie maalstopniveau (m NAP)
Schermerboezem	-0,50	0,00	-
VRNK Boezem	-0,60	-0,30	Korte Langereis - Rustenburg -0,25
Amstelmeerboezem	-0,40	0,60	Van Ewijcksvaart 0,20
Waterlandsboezem	-1,54	niet vastgesteld	-
Schagerkoggeboezem	-0,85	-0,59	-

Tabel 4.2. Streefpeil en maalstopniveau per boezemstelsel in Hollands Noorderkwartier

Regionale keringen

De regionale keringen in Hollands Noorderkwartier bestaan hoofdzakelijk uit de kades van de boezemsystemen. Ook de kades langs de polders aan het Noordzeekanaal en de kades in Waterland zijn regionale keringen. Kades moeten zowel voldoende hoog als sterk (stabiel) zijn. De hoogte die de regionale boezemwaterkeringen minimaal moeten hebben, is gerelateerd aan de maatgevende waterstanden die kunnen optreden. Vanuit boezembeheersperspectief is het wenselijk om kades op uniforme hoogte te hebben. Zo kan de berging van de boezem optimaal worden benut, zonder dat eerst lager genormeerde kades overstromen.

De eis aan de stabiliteit van regionale boezemwaterkeringen wordt gerelateerd aan het achterliggende land dat bij falen overstromt, en daardoor schade en overlast ondervindt. Hoe groter de potentiële schade, hoe hoger de norm aan de regionale boezemwaterkering. De normering van de regionale waterkeringen wordt gedifferentieerd naar vijf veiligheidsklassen.

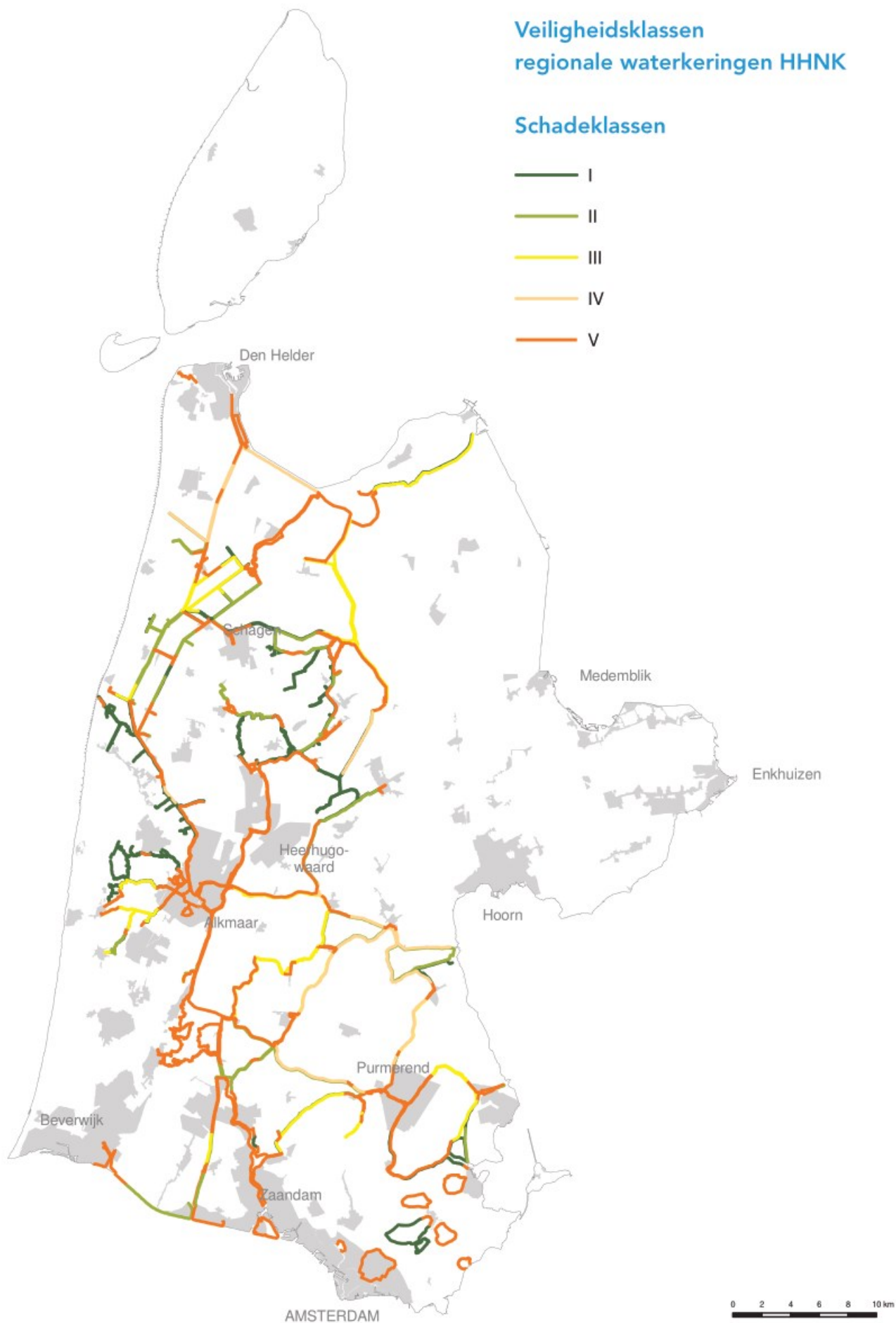
Veiligheidsklasse	Overschrijdingskans bij maatgevende waterstand
I	1:10 jaar
II	1:30 jaar
III	1:100 jaar
IV	1:300 jaar
V	1:1000 jaar

Tabel 4.3. Veiligheidsklassen regionale waterkeringen en bijbehorende overschrijdingskans

Veiligheidsklassen regionale waterkeringen HHNK

Schadeklassen

- I
- II
- III
- IV
- V

Figuur 4.3. Veiligheidsklassen regionale keringen

Nationaal waterplan en Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)

Eind 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. In dit plan is de Watervisie (de kabinetsvisie op het waterbeleid) van 2007 uitgewerkt en zijn de belangrijkste uitgangspunten uit het NBW (NBW 2003, actualisatie in 2007) verankerd. Deze uitgangspunten zijn:

- de watersystemen worden op orde gebracht volgens de trits vasthouden-bergen-afvoeren (NBW 2003);
- de wateropgaven worden bepaald volgens de meest recente klimaatscenario's (NBW 2007).

Het Nationaal Waterplan bevat drie hoofdelementen:

- een streefbeeld voor de zeer lange termijn, dat richting geeft aan ontwikkelingen die op korte en middenlange termijn in gang worden gezet;
- een structuurvisie voor Nederland, waarin de gewenste doorwerking van water op de ruimtelijke inrichting verankerd is;
- een uitvoeringsagenda tot 2015.

Gebiedsontwikkeling is een belangrijk middel om in samenhang met andere doelen en belangen te komen tot een klimaatbestendige inrichting van Nederland.

Provinciaal Waterplan

De provincie geeft met haar eigen waterplan geen starre blauwdruk voor waterberging. In het Provinciaal Waterplan staat, op basis van de normen uit het NBW, welke eisen (normen) aan het watersysteem worden gesteld om pieken in neerslaghoeveelheden te kunnen opvangen. De provincie heeft een voorkeur voor kleinschalige oplossingen om aan deze normen te voldoen. Wanneer de maatregelen niet kosteneffectief zijn om een bepaald gebied aan de normen te laten voldoen, is het mogelijk om in overleg met de provincie, gemeenten, de grondgebruikers en andere belanghebbenden naar andere oplossingen te zoeken. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan functiewijziging of het afkopen van risico's.

De nationale en regionale beleidsnotities zijn bepalend voor de uitvoeringsprogramma's van het hoogheemraadschap. In principe worden problemen opgelost waar ze ontstaan, en worden kleinschalige oplossingen gekozen die aansluiten op de trits vasthouden-bergen-afvoeren. Bij ruimtelijke ingrepen wordt gezocht naar functiecombinaties en daarmee bundeling van financieringsmogelijkheden.

4.2.3 Uitvoeringsprogramma

Investerings in de poldersystemen zijn pas verantwoord wanneer de 'achterdeur' (een stevige kade) en de 'voordeur' (een goed functionerend boezemstelsel) voldoende op slot zitten. Daarom worden poldersystemen, boezemstelsels en regionale waterkeringen in relatie tot elkaar bekeken, in een drietal uitvoeringsprogramma's.

Uitvoeringsprogramma poldersystemen

Het bestuur van het hoogheemraadschap heeft in 2005 besloten om het programma wateroverlast uit te voeren. Dit programma is beschreven in het Raamplan bescherming tegen wateroverlast [44]. Het plan vormt een integraal onderdeel van het WBP4 en is op 10 maart 2005 ter visie gelegd en door de provincie als toezichthouder goedgekeurd. Dit plan vormt ook in de planperiode van dit WBP de basis voor het programma wateroverlast. In dit programma zijn op polderniveau maatregelen op hoofdlijnen geformuleerd. Het hoogheemraadschap ambieert dat in 2017 alle poldersystemen aan de normen voldoen. Daarbij werkt het volgens de trits vasthouden (aanpassen stuwten)-bergen (vergroten waterberging)-afvoeren (vergroten afvoercapaciteit). Uitgangspunt is dat in 2017 alle gebieden aan de norm voldoen. In 2014 evalueert het hoogheemraadschap samen met de provincie de stand van zaken. Dan wordt ook nagegaan of er noodzaak is om extra inspanningen te plegen of de norm aan te passen.

Hoewel het hoogheemraadschap verantwoordelijk is voor de uitvoering, heeft het niet alle instrumenten in handen om die taak uit te voeren (zie kader). Hiervoor is het onder andere afhankelijk van de inzet van andere partijen, van maatschappelijke ontwikkelingen en van de mogelijkheden die de provincie heeft om in 2014 – op basis van de dan uitgevoerde evaluatie – eventueel de gebiedsnormen plaatselijk aan te passen. Het hoogheemraadschap verwacht dat indien zich problemen voordoen, de provincie de projectprocedure zal toepassen. Dit om in zo veel mogelijk gebieden voor 2015 tot uitvoering van maatregelen over te gaan.

Gedooiplicht waterberging

De Waterwet biedt een nieuw instrument om ruimte voor water te creëren. In de wet is de mogelijkheid opgenomen om grondeigenaren te verplichten om onder bepaalde omstandigheden te gedogen dat hun gronden tijdelijk worden gebruikt voor waterberging. Het gaat dan om gronden die als bergingsgebied zijn opgenomen in de legger van de beheerder, en die ook als zodanig ruimtelijk zijn bestemd. Deze gebieden hebben daarmee een functie in het kader van het waterbeheer. Ze vormen een integraal onderdeel van het watersysteem. Realisatie van een bergingsgebied begint met een verzoek van de waterbeheerder aan de gemeente om een planologisch besluit te nemen.

De planologische aanwijzing is een exclusieve bevoegdheid van de gemeente. Blijft een dergelijke aanwijzing achterwege, dan geldt de plicht niet tot het tijdelijk gedogen van de ontvangst van extra water. Aanwijzing van een bergingsgebied in de legger doet op zich die verplichting namelijk niet ontstaan.

Met name voor ruimtelijke maatregelen - zoals de aanleg van waterberging en het verbreden van watergangen - is het noodzakelijk dat er cofinanciering wordt gevonden. Dergelijke investeringen voor het waterbeheer alleen zijn vaak onvoldoende kosteneffectief.

De investeringen van het hoogheemraadschap om wateroverlast op te lossen (de kosten), moeten in relatie staan tot de vermindering van schade die bij wateroverlast kan ontstaan (de baten). In principe financiert het hoogheemraadschap 1,5 maal de baten. Gebieden met een kosten-batenverhouding kleiner dan 5 genieten voorrang. Het hoogheemraadschap stelt zich in deze gebieden actief op.

Per polder is de wateropgave in beeld gebracht. Bekeken is welke maatregelen nodig zijn om het watersysteem op orde te brengen. Deze maatregelen zijn in april 2006 gebundeld in het Raamplan bescherming tegen wateroverlast [24]. Dit plan presenteert een overzicht van de gebieden die, in verband met (toekomstige) wateroverlast, moeten worden aangepakt. De opgenomen maatregelen zijn het uitgangspunt voor de oplossing van de wateropgave in elke polder. Door voortschrijdend inzicht, externe ontwikkelingen, beheerdersoordelen, herberekeningen of een combinatie daarvan kunnen de benodigde maatregelen of de wateropgave echter veranderen.

In 2009 is het uitvoeringsprogramma poldersystemen geëvalueerd. Op basis van de resultaten daarvan wordt het programma in 2010 bijgesteld. In 2013 volgt een inventarisatie van welke polders niet met maatregelen op orde zijn te brengen. In 2014 wordt een evaluatie opgesteld voor de provincie en volgt een advies over de realisatie van de wateropgave in relatie tot de geldende normstelling voor wateroverlast.

Uitvoeringsprogramma boezemstelsels

In 2008 heeft het bestuur van het hoogheemraadschap ook voor de boezemstelsels een uitvoeringsprogramma vastgesteld, gericht op de klimaatverandering [8, 10]. Hiermee worden de boezemstelsels in 2010 op orde gebracht, gerelateerd aan het per boezemstelsel geldende maalstopniveau anno 2008, en aan de huidige waterstanden op het IJsselmeer en Markermeer.

In het uitvoeringsprogramma boezemstelsels volgen in 2010 de volgende maatregelen:

- Optimalisatie van de afvoercapaciteit van de Schermerboezem, door realisatie van bemalingvoorzieningen bij Schardam en Monnickendam. De installatie bij Schardam zorgt ook voor wateraanvoer bij dreigend watertekort.
- Vergroting van twee kunstwerken ter verbetering van de doorstroming.
- Installatie van een spuivoorziening in de Kooysluis.

In 2011 worden de gevolgen van gewijzigd beleid voor IJsselmeer en Markermeer verkend.

Uitvoeringsprogramma regionale waterkeringen

In 2008 is de eerste toetsing van de regionale waterkeringen uitgevoerd en is er aan de provincie gerapporteerd. Waterkeringen die niet aan de norm voldoen, zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma regionale waterkeringen.

In 2009 is gestart met de voorbereiding en uitvoering om de zwakste schakels in regionale waterkeringen te versterken. Vanaf 2010 wordt het bestaande programma jaarlijks geëvalueerd en mogelijk bijgesteld. In 2015 zijn de belangrijkste genormeerde boezemwaterkeringen versterkt.

Alle genormeerde regionale waterkeringen zijn op orde in 2020.

Afstemming programma boezemstelsels en programma regionale waterkeringen

De omvang van het maatregelenpakket dat nodig is voor de boezemstelsels wordt bepaald door de ruimte tussen het streefpeil en het maalstopniveau. Anderzijds bepaalt het maalstopniveau ook de omvang van maatregelen die nodig zijn om de regionale waterkeringen (boezemkaden) op orde te brengen. Een lager maalstopniveau leidt tot minder maatregelen aan kaden en meer maatregelen in het boezemstelsel. Het is daarbij aantrekkelijk om te onderzoeken bij welk maalstopniveau een optimum wordt bereikt in de totale kosten voor beide programma's. In 2010 volgt hiervoor een afwegingskader.

In 2011 worden op basis van dit afwegingskader beide programma's aangepast. Hierbij is binnen de geldende normenkaders een kostentechnisch optimum bepaald voor het maalstopniveau.

De provincie zal voor de tweede toetsingsronde nieuwe randvoorwaarden vaststellen. Deze worden opgenomen in het programma Regionale waterkeringen. Eventuele aanvullende maatregelen in de boezemstelsels volgen voor 2015.

4.2.4 Nazorg wanneer systeem op orde is

Om het systeem op orde te krijgen en te houden, is het van belang dat niet opnieuw een achterstand wordt opgelopen. Binnen zijn bevoegdheid zorgt het hoogheemraadschap ervoor dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen het bestaande beschermingsniveau behouden blijft.

Naast het hoogheemraadschap hebben ook de provincie en de gemeenten (vanuit hun rol in de ruimtelijke ordening) een taak bij het op orde houden van het systeem. Met het watertoetsinstrument adviseert het hoogheemraadschap over de consequenties voor het watersysteem en compenserende maatregelen. Het hoogheemraadschap gaat met gemeenten overleggen of op termijn in bestemmingsplannen onderscheid kan worden gemaakt in de agrarische functies grasland, akkerbouw en hoogwaardige landbouw.

Het watertoetsinstrument kan dan ook bij verandering van agrarisch grondgebruik (dat wil zeggen verandering van overlastnormen (tabel 4.2) worden toegepast. Achteruitgang van het watersysteem is zo te voorkomen.

Het hoogheemraadschap maakt in de planperiode een actuele kaart, waarop het beschermingsniveau tegen wateroverlast in 2015 staat aangegeven. Deze kaart vormt in 2015 een resultaatsverplichting voor het hoogheemraadschap. Tussentijdse ruimtelijke ontwikkelingen die vragen om een hoger beschermingsniveau tegen wateroverlast (omdat de economische waarde van een gebied toeneemt) moeten gepaard gaan met aanpassingen in het watersysteem. Deze maatregelen worden bekostigd door de initiatiefnemer van het ruimtelijk plan. Na dergelijke aanpassingen aan het watersysteem wordt de kaart aangepast. Blijven de aangegeven waterhuishoudkundige aanpassingen achterwege, dan blijft ook beschermingsniveau tegen wateroverlast op de kaart ongewijzigd.

Door autonome ontwikkelingen of veranderde inzichten in de scenario's voor klimaatverandering kan een op orde gebracht watersysteem in de toekomst toch niet meer voldoen. Het hoogheemraadschap heeft dan als taak om op dat moment het uitvoeringsprogramma te evalueren. Zowel de poldersystemen als de boezemkaden en de werking van het boezemstelsel worden daarom onderworpen aan een periodieke toetsingsronde.

4.2.5 Verzekering van schade bij wateroverlast

Het hoogheemraadschap brengt voor 2017 het watersysteem op orde. Toch biedt dit geen garantie dat schade door wateroverlast na 2017 niet meer zal voorkomen. Als alles aan de norm voldoet, wordt het schaderisico op een maatschappelijk aanvaardbaar niveau gebracht. Met andere woorden: het schaderisico is verzekeraar. Desondanks zal het hoogheemraadschap naar vermogen alles in het werk stellen om schade te voorkomen of te minimaliseren, ook bij zeer extreme omstandigheden.

4.2.6 Meekoppeling van lokale waterkwaliteitsdoelen

Ruimtelijke maatregelen (waterbergingen) die worden genomen om wateroverlast te bestrijden, kunnen een toegevoegde waarde hebben bij het bereiken van lokale waterkwaliteitsdoelen.

Zo mogelijk worden deze kansen voor verbetering van de waterkwaliteit benut. Wel blijft waterberging het hoofddoel. Dit betekent dat bij het formuleren van de lokale waterkwaliteitsdoelen voor een dergelijk gebied rekening moet worden gehouden met de waterbergende functie.

4.2.7 Monitoring en rapportage

Jaarlijks wordt gerapporteerd over de voortgang van de werkzaamheden aan poldersystemen, boezemstelsels en boezemwaterkeringen. Op basis van nieuwe en verbeterde gebiedsgegevens en op basis van oplossingskansen die zich voordoen in de praktijk, worden berekeningen (voor boezemsysteem, poldersysteem en keringen) geactualiseerd. Ook de regionale boezemwaterkeringen worden periodiek getoetst. De frequentie hiervan wordt in overleg met de provincie nader bepaald.

Schema 4.2. Wateroverlastbestrijding

Strategisch doel			
In 2015 voldoen de belangrijkste genormeerde regionale waterkeringen aan de veiligheidsnorm. In 2017 voldoet het watersysteem aan de normen voor wateroverlast. In 2020 voldoen alle regionale waterkeringen aan de veiligheidsnorm.			
Themadoel	Wateroverlast watersysteem	Regionale keringen	
Intern proces	Welke verkenning is nodig?	In 2011 worden de gevolgen van gewijzigd beleid voor IJsselmeer en Markermeer verkend	
	Welk beleid bepalen wij?	In 2011 wordt een visie ontwikkeld op basis van gewijzigd beleid voor IJsselmeer en Markermeer	
	Hoe vertalen wij het beleid naar uitvoering?	In 2010 wordt het raamplan WB21 herzien, naar aanleiding van een evaluatie in 2009.	In 2010 wordt een afwegingskader vastgesteld voor het treffen van maatregelen aan het boezemstelsel, dan wel de regionale boezemwaterkeringen. Het maastopniveau vormt hier het scharnierpunt
		In 2010 wordt een kaart met het actuele beschermingsniveau tegen wateroverlast gemaakt en actueel gehouden.	
Extern proces	In 2013 wordt geïnventariseerd welke polders niet met inrichtingsmaatregelen op orde gebracht kunnen worden		
	In 2014 wordt naar aanleiding van de inventarisatie in 2013 een advies opgesteld aan de provincie over de realisatie van de wateropgave in relatie tot de geldende normstelling voor wateroverlast		
Wat is nodig van externen?	In 2014 neemt de provincie een besluit over het op orde brengen van de resterende gebieden. De provincie zet de projectprocedure in om de uitvoering van maatregelen in poldersystemen te bevorderen.	De provincie zal voor de tweede toetsingsronde nieuwe randvoorwaarden vaststellen, die worden opgenomen in het programma Regionale waterkeringen	
Buiten gerealiseerd in 2017	Het boezemstelsel is op orde in 2010, gerelateerd aan het per boezemstelsel geldende maastopniveau anno 2008 Alle poldersystemen zijn op orde in 2017, dat kan zowel door het voldoen aan werknormen en het treffen van structurele maatregelen als door het maken van afspraken	Alle belangrijke genormeerde boezemwaterkeringen zijn op orde in 2015 en alle genormeerde regionale waterkeringen zijn volledig op orde in 2020, ook aanvullende maatregelen in het boezemstelsel en overige maatregelen die in 2011 worden vastgesteld zijn in 2017 uitgevoerd	

4.3 Watertekort

4.3.1 Strategisch doel

In 2015 wordt de maatschappelijke en economische schade die het gevolg is van watertekorten beperkt door middel van een verantwoorde verdeling van het beschikbare zoete water.

4.3.2 Beleidskader

De klimaatverandering zal leiden tot meer extreme weersomstandigheden. In de toekomst zal sprake zijn van langere perioden van droogte en meer verdamping. Dit kan leiden tot beperkingen in de wateraanvoer vanuit het IJsselmeer en Markermeer.

Watertekort betekent incidenteel tekort aan geschikt zoet water. Dat tekort heeft een kwantitatief en kwalitatief aspect. Enerzijds moet er voldoende water beschikbaar zijn om de waterpeilen te handhaven conform de afspraken in de peilbesluiten. Anderzijds moet dit water ook geschikt blijven voor de betreffende functie.

Droogte, verdroging en watertekort

Droogte, verdroging en watertekort zijn verschillende problemen die elkaar slechts in beperkte mate overlappen. In de praktijk worden ze echter soms door elkaar gehaald.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier maakt dit onderscheid.

- Problemen door **droogte** worden veroorzaakt door een laag bodemvochtgehalte en een diep uitgezakte grondwaterstand. Dit kan leiden tot bijvoorbeeld oogstschade, verbranden van veen en verzakken van (lint)bebouwing.
- **Verdroging** is een langdurig gebrek aan voldoende water van geschikte kwaliteit voor natuurgebieden die hun waarde te danken hebben aan veel water (bijvoorbeeld het veenweidegebied).
- **Watertekort** betekent dat incidenteel minder zoet water dan gewenst kan worden ingelaten uit het Markermeer of IJsselmeer. Dat kan betekenen dat bijvoorbeeld het streefpeil van de Schermerboezem minder goed kan worden gehandhaafd, en dat ook de aanvoer naar de poldergebieden moet worden beperkt. Verziltingsgevoelige gebieden hebben daar het eerst last van.

In het verleden zijn er geen grote watertekortproblemen geweest in Hollands Noorderkwartier.

De klimaatverandering zal naar verwachting leiden tot langere droogteperiodes, minder wateraanvoer via de grote rivieren, meer verdamping en verzilting. Daardoor stijgt de kans dat er tijdelijk onvoldoende water vanuit het IJsselmeer of Markermeer kan worden ingelaten. De omvang en frequentie van dit probleem is onvoorspelbaar. Onderzoek heeft aangetoond dat watertekort, in tegenstelling tot wateroverlast, niet kan worden voorkomen door bijvoorbeeld het systeem 'op orde te brengen' [42].

Het landelijk beleid [32] en dat van het hoogheemraadschap is er daarom op gericht om de maatschappelijke en economische schade zoveel mogelijk te beperken. Daarvoor wordt op voorhand met behulp van een zogenoemde verdringingsreeks vastgesteld in welke volgorde functies worden gekort op de zoetwateraanvoer. De Landelijke Commissie Waterverdeling (LCW) heeft na de droge zomer in 2003 een nieuwe landelijke verdringingsreeks vastgesteld [30]. De betrokken regionale overheden hebben deze reeks verder uitgewerkt in een verdringingsreeks voor het IJsselmeergebied (tabel 4.4). In voorkomende gevallen kan van de verdringingsreeks worden afgeweken. Ook nieuwe inzichten, ingebracht bij het Regionaal Droogteoverleg, kunnen tot wijzigingen leiden.

De provincie Noord-Holland is verantwoordelijk voor functietoekenning in het gebied (de ruimtelijke ordening). Daarnaast stelt zij prioriteiten bij het faciliteren van de gebruiksfuncties.

1	Veiligheid en voorkomen van onomkeerbare schade
1.1	Peilhandhaving hoofdsysteem t.b.v. veiligheid waterkeringen
1.2	Peilhandhaving veengebieden ter voorkoming van klink en zettingen
2	Nutsvoorzieningen
2.1	Onttrekken en doorspoelen t.b.v. drinkwatervoorziening
2.2	Doorspoelen t.b.v. koelwater van elektriciteitscentrales
3	Kleinschalig hoogwaardig gebruik
3.4	Berekening van de van 4.1 uitgezonderde kapitaalintensieve teelten
4	Overige belangen (economische afweging)
4.1	Berekening akker- en tuinbouwgewassen, sportvelden en greens
4.2	Doorspoeling t.b.v. berekening van akker- en tuinbouwgebieden
4.3	Peilhandhaving klei- en zandgebieden

Tabel 4.4. Regionale verdringingsreeks IJsselmeergebied [43]

Bij watertekort wordt gekort van laag (categorie 4, subcategorie 4.3) naar hoog (categorie 1, subcategorie 1.1). In de tabel zijn alleen categorieën opgenomen die relevant zijn voor het hoogheemraadschap. In de verdringingsreeks staat 'peilhandhaving klei- en zandgebieden' onder 'doorspoelen ten behoeve van beregening' en deze categorie staat op zijn beurt onder 'beregennen akker- en tuinbouwgewassen'. Dat betekent het volgende: bij droogte wordt eerst gestopt met peilhandhaving, vervolgens gestopt met doorspoelen en daarna pas met beregenen. De gebiedsgerichte droogtestudie van het hoogheemraadschap uit 2007 heeft een andere prioritering opgeleverd [22]. Eerst wordt het doorspoelen beperkt of gestopt, daarna beregening en als laatste peilhandhaving. Aan het Regionale Droogteoverleg is voorgesteld om de volgorde aan te passen.

Een aantal posten voor kleinschalig hoogwaardig gebruik (categorie 3) is weggelaten. Wanneer bij watertekort conform het huidige beleid zal zijn gestopt met doorspoelen en beregenen, is de waterkwaliteit immers doorgaans onvoldoende om nog te kunnen worden gebruikt voor bijvoorbeeld proceswater. Bovendien brengt een aantal posten geen echt verlies met zich mee. Het water wordt slechts tijdelijk onttrokken aan het systeem.

Watertekort: wie doet wat?

Het Rijk stelt de landelijke verdringingsreeks vast, in overleg met andere waterbeheerders (adviesfunctie).

De provincies en de regionale directies van Rijkswaterstaat stellen in overleg met de waterschappen (adviesfunctie) de regionale verdringingsreeksen vast. Hierbij kunnen enkele categorieën van de landelijke verdringingsreeks nader worden bepaald.

Na vaststelling van deze regionale verdringingsreeks is het hoogheemraadschap verantwoordelijk voor de verdere uitwerking en implementatie voor zijn beheersgebied. De provincie stelt vast welke functies prioriteit krijgen voor de wateraanvoer. Dit is bepalend voor de volgorde waarin gebieden worden gekort.

Figuur 4.4. Gebied dat vanuit IJssel- en Markermeer van zoet water wordt voorzien [43]

Na de droge zomer van 2003 heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat het waterbeheer en de waterverdeling geëvalueerd [30]. Deze evaluatie was aanleiding tot een nadere uitwerking van de waterverdeling in tekortsituaties. Deze aanpak is ondergebracht in het *Nationaal Bestuursakkoord Water* [39]. Hierin is vastgelegd dat voor 2010 afspraken moeten worden vastgelegd in de Stroomgebiedbeheerplannen.

Bovendien heeft de ministerraad in 2007 de *Watervisie 'Nederland veroveren op de toekomst'* vastgesteld [33]. Deze beschrijft in welke richting het beleid zich de komende jaren moet ontwikkelen om Nederland op lange termijn klimaatbestendig te houden. Verschillende rapporten over klimaatverandering maken duidelijk dat ons land nu al moet anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. In de *Watervisie* is gekozen voor een aantal thema's om de speerpunten van het waterbeleid uiteen te zetten. Een belangrijk thema is 'duurzaam leven met water'. Daarin spelen maatregelen om verlies aan goede waterkwaliteit te voorkomen een belangrijke rol. Watertekort is een belangrijke oorzaak van vermindering van waterkwaliteit. In de toekomst zal dit gegeven een grotere rol gaan spelen.

De *Watervisie* is het begin van een proces op weg naar een plan voor een klimaatbestendige waterhuishouding van Nederland: het *Nationale Waterplan*, dat in 2009 zal verschijnen [31].

De Deltacommissie heeft op verzoek van het kabinet advies uitgebracht over de bescherming van Nederland tegen de gevolgen van verwachte klimaatveranderingen. Ze beveelt in haar eindrapport aan om in de toekomst het peil van het IJsselmeer met maximaal 1,5 meter te verhogen. Deze aanpassing heeft geen grote consequenties voor de zoetwataaraanvoer naar Hollands Noorderkwartier, omdat er voornamelijk water wordt ingelaten vanuit het Markermeer. Hogere peilen kunnen wel leiden tot extra verzilting, omdat de kweldruk toeneemt en het grondwater brak is. Onderzoek is noodzakelijk om de consequenties en maatregelen in beeld te brengen.

Het hoogheemraadschap is voor de toevoer van zoet water geheel afhankelijk van het IJsselmeergebied. Het visiedocument *Een ander IJsselmeergebied* [29] beoogt meer samenhang te brengen in de ontwikkelingen rond het IJsselmeergebied. De slechte ecologische toestand, de klimaatverandering en de druk op de ruimte en bereikbaarheid in het gebied vergen een integrale aanpak en nieuw beleid. Het rapport schetst een mogelijke oplossing waarbij het gebied wordt verdeeld in compartimenten met verschillende waterpeilen. Het hoogheemraadschap volgt deze ontwikkelingen nauwgezet, in verband met de zoetwataaraanvoer van het hoogheemraadschap.

Op regionaal niveau is tot 1 januari 2010 het *Provinciaal Waterplan 2006-2010 'Bewust omgaan met Water'* van kracht [36]. Dit is een strategisch plan op hoofdlijnen. De provincie speelt met name een rol in de ruimtelijke ordening en daarmee samenhangende vraagstukken. Een mogelijke grotere kans op perioden met watertekort in de toekomst, en daardoor lokale verslechtering van waterkwaliteit, kan invloed hebben op afwegingen rond de functietoedeling. Het hoogheemraadschap adviseert de provincie bij het toekennen van gebruiksfuncties op basis van zijn eigen beleidsontwikkeling rondom watertekorten.

Beleidsontwikkeling bij het hoogheemraadschap

Het hoogheemraadschap heeft in 2007 een studie uitgevoerd naar het watertekort in zijn beheersgebied [22]. Daarbij is de minimale waterbehoefte bepaald en zijn de afzonderlijke posten van de regionale verdringsreeks getalsmatig onderbouwd. Ook ligt er nu een overzicht op tafel van de knelpunten en aanbevelingen voor bijpassende maatregelen. De resultaten van deze studie brengen met zich mee dat het hoogheemraadschap de prioriteit legt bij het voorkomen van onherstelbare schade (door klink en zettingen) aan de waterhuishoudkundige infrastructuur en gebouwen. Daarom is het uitgangspunt dat het peil te allen tijde wordt gehandhaafd. De studie heeft ook duidelijk gemaakt dat onder normale omstandigheden circa 40% van de waterbehoefte wordt bepaald door doorspoelen. Doorspoelen is daarmee de grootste post op de waterbalans. Het is doodgewoon geworden dat er zoet water in overvloed is.

Warmere en drogere zomers kunnen in de toekomst echter leiden tot een beperkte zoetwataaraanvoer. Daardoor wordt doorspoelen problematisch. Bovendien is relatief eenvoudig om op doorspoelen te besparen. Daarom zal het hoogheemraadschap bij watertekort in eerste instantie het doorspoelen beperken. In tweede instantie wordt een beregeningsverbod afgekondigd.

Om in tijden van droogte problemen bij het stoppen van doorspoelen te beperken, wil het hoogheemraadschap nagaan of het mogelijk is om de komende jaren de zoetwaterbehoefte op dit vlak terug te dringen. Anders gezegd: de 'waterverslaving' moet minder worden. Daarmee wordt de economische schade in tijden van droogte door het stopzetten van doorspoelen minder pijnlijk.

In de planperiode worden enkele studies gedaan om meer inzicht te krijgen in de gevolgen van autonome verzilting en in mogelijke oplossingsrichtingen. Verder komen de gevolgen in beeld van het nieuwe beleid voor het IJsselmeergebied. Dit nieuwe beleid (ingegeven door de ideeën van de Deltacommissie) leidt vermoedelijk tot wijzigingen van het peilbeheer op het IJsselmeer.

De verdere uitwerking van het beleid

Vanaf 2011 wordt de verdringingsreeks ruimtelijk vertaald. Daarbij wordt gekeken naar de optimale verdeling van het beschikbare zoete water bij verschillende doorspoelscenario's. Ook wordt de noodzaak onderzocht van maatregelen om de schade te beperken. In 2012 is beleid ontwikkeld om:

- a. te allen tijde het peil te handhaven;
- b. doorspoelen te beperken;
- c. de wateraanvoer naar de gebruiksfuncties in het beheersgebied te optimaliseren;
- d. bestaande schadegevoelige gebruiksfuncties binnen aandachtsgebieden zoveel mogelijk te ontzien;
- e. mede sturend op te treden bij de ruimtelijke ordening van nieuwe gebruiksfuncties om schade als gevolg van watertekort in de toekomst te beperken.

4.3.3 Uitvoeringsprogramma

Zoals is beschreven in paragraaf 3.1.3 streeft het hoogheemraadschap ernaar het dagelijks peilbeheer zoveel mogelijk te automatiseren. In 2011 zullen de bemalinggebieden en de boezemstelsels op basis van gebiedsregelingen worden beheerd. De gemalen en stuwen in het primaire stelsel zullen in de eerste helft van de planperiode worden geautomatiseerd. In 2015 is een groot deel van de (hoofd)inlaten geautomatiseerd. Met deze aanpak wordt bereikt dat het hoogheemraadschap het systeem in tijden van droogte stuurbaar en beheersbaar kan houden. De logische consequentie hiervan is dat de situatie dat grondeigenaren zelf de wateraanvoer regelen (een situatie die in de praktijk is gegroeid) in de planperiode wordt afgebouwd. In 2013 is een uitvoeringsprogramma vastgesteld voor het oplossen van knelpunten en mitigerende maatregelen. Tezamen met de verdringingsreeks leidt deze ertoe dat het strategisch doel in 2015 is bereikt.

De knelpunten en aanbevolen maatregelen uit de watertekortstudie worden gebruikt als basis voor de uitwerking van het uitvoeringsprogramma.

Bij watertekort is goede communicatie met inwoners van belang. In 2011 wil het hoogheemraadschap over een communicatiestrategie beschikken, waarmee snel, transparant, doelmatig en effectief over watertekort kan worden gecommuniceerd.

4.3.4 Monitoring en rapportage

Bij een watertekortperiode worden de gevolgen voor het beheersgebied in beeld gebracht. Dit betreft:

- de waterkwaliteit (onder andere chloride en nutriënten);
- peilveranderingen;
- schade aan de functies (gewasschade, gebouwen, natuur, industrie); omvang en locatie.

Om de waterkwaliteit te volgen wordt gebruik gemaakt van het bestaande meetnet.

Over de gevolgen rapporteert het hoogheemraadschap aan het bestuur en de provincie. Mogelijk wordt bij voortschrijdend inzicht het beleid aangepast, en worden maatregelen uitgewerkt (bijvoorbeeld aanpassing van infrastructuur). Bij deze evaluatie wordt samengewerkt met de provincie en Rijkswaterstaat (directie IJsselmeergebied).

De realisatie van het programma wordt gemonitord in 2014 en 2015.

Als klimaatscenario's veranderen, worden de gevolgen hiervan in beeld gebracht.

Schema 4.3. Watertekort

Strategisch doel			
In 2015 wordt de maatschappelijke en economische schade als gevolg van watertekorten beperkt door middel van een verantwoorde verdeling van het beschikbare zoete water.			
Intern proces	Welke verkenning is nodig?	In 2010 is het verkennend onderzoek naar de gevolgen van de verdringingsreeks voor het beheersgebied en het belang en urgentie van maatregelen ter beperking van de schade afgerond In 2010 wordt het onderzoek naar de autonome verzilting in het beheersgebied afgerond (mogelijk aanleiding extra beleid) In 2010 verkennen gevolgen van nieuw beleid voor IJssel- en Markermeergebied (incl voorstellen Deltacommissie 2008)	
	Welk beleid bepalen wij?	In 2008 zijn de minimale waterbehoefte en de verdeling van het beschikbare water conform de verdringingsreeks IJsselmeergebied vastgesteld In 2012 wordt beleid vastgesteld om in tijden van droogte de schade als gevolg van watertekort te beperken (droogte en zout schade)	
	Hoe vertalen wij het beleid naar uitvoering?	In 2011 adviseert het hoogheemraadschap de provincie bij de prioritering van gebruiksfuncties in het beheersgebied In 2011 ruimtelijke vertaling van de verdringingsreeks voor het verdelen van zoet water in het beheersgebied bij verschillende doorspoelscenario's In 2012 ruimtelijke vertaling van de verdringingsreeks voor het verdelen van zoet water in het beheersgebied bij verschillende doorspoelscenario's In 2013 is er een uitvoeringsprogramma vastgesteld voor het oplossen van knelpunten die er toe leiden dat in 2015 het strategisch doel is bereikt In 2013 is er een communicatiestrategie ontwikkeld waarmee in tijden van waterschaarste effectief met het gebied kan worden gecommuniceerd	
	Extern proces	Wat is nodig van externen?	Nieuw beleid IJssel- en Markermeergebied van RWS In 2011 prioriteert de provincie de gebruiksfuncties voor de zoetwatervoorziening
	Buiten gerealiseerd in 2015		x knelpunten in het wateraanvoersysteem zijn weggenomen Bij watertekort (wanneer minder dan 38m ³ /s kan worden aangevoerd) wordt het waterpeil gehandhaafd en wordt het nog beschikbare zoete water volgens een vastgestelde systematiek verdeeld

4.4 Waterkwaliteit

4.4.1 Strategisch doel

In 2015 is de ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater verbeterd ten opzichte van 2000. De concentratie van prioritare stoffen in het oppervlaktewater voldoet in 2015 aan de normen. Acht waterlichamen (inclusief het overige water) hebben de ecologische doelstelling bereikt, 38 waterlichamen zijn een klasse verbeterd en twaalf zijn onveranderd gebleven.

In 2027 hebben we een gezond en betrouwbaar watersysteem, dat voldoende veerkrachtig is om (plaatselijke) verstoringen op te vangen.

4.4.2 Beleidskader

De kwaliteit van het oppervlaktewater is nu niet op orde. Het oppervlaktewater is te voedselrijk door een te hoog gehalte aan stikstof en met name fosfaat. Dit leidt tot een slecht leefmilieu voor planten en dieren. Ook de inrichting en de wijze van onderhoud van het watersysteem zijn er debet aan dat de ecologische waterkwaliteit niet voldoet.

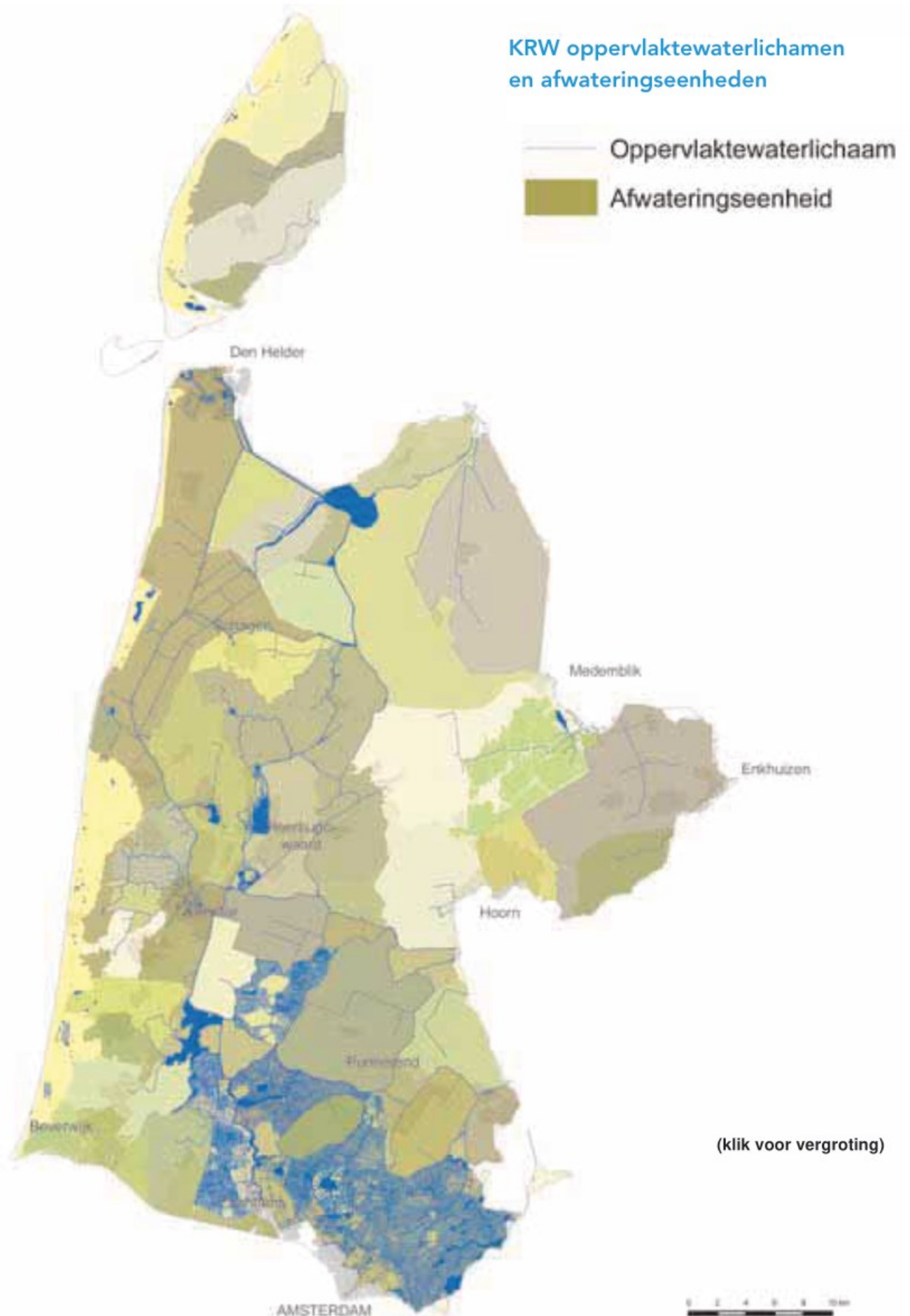
De doelstellingen hebben betrekking op de ecologie en op de chemische toestand van het water. Bij de ecologische toestand gaat het om planten, dieren én stoffen die bepalend zijn voor het ecologische karakter van het water. Dit betekent dat in elk type oppervlaktewater kenmerkende populaties waterdieren, waterplanten en vissen aanwezig zijn. Met behulp van landelijke maatlatten wordt getoetst of deze doelstellingen worden behaald (monitoring). De normen van de ecologische doelstellingen zijn per watertype uitgewerkt (bijlage 5.5 en 5.6). Omdat biologische processen deels onvoorspelbaar zijn, is niet zeker of met de voorgestelde maatregelen de doelen volledig worden gehaald. Daarom wordt ook een pakket aan onderzoeksmaatregelen uitgevoerd. De chemische doelen hebben betrekking op stoffen die van nature meestal niet in het water aanwezig zijn (bijvoorbeeld zware metalen, bestrijdingsmiddelen, teerproducten) [37].

In het veenweidegebied komen hoge concentraties meststoffen (stikstof en fosfor) voor. Dit gebied is van nature enigszins voedselrijk. Het hoogheemraadschap houdt rekening met de noodzaak tot doelverlaging in 2021 voor fosfor en stikstof. De reden hiervoor is dat door een complex aantal processen de situatie in de twintigste eeuw aanzienlijk is verslechterd. Belangrijkste oorzaken zijn verzoeting (met name door de aanleg van de Afsluitdijk) (zie figuur 4.6 en 4.7), aanvoer gebiedsvreemd (hard en sulfaatrijk) water en ontwatering. Verder worden er door enige intensivering van de landbouw ook in dit gebied meer meststoffen verspreid.

Deze verzoetingstendens is de afgelopen decennia versterkt door extra doorspoeling met zoet water in een aantal delen van het gebied die nog steeds brakke eigenschappen hebben. Dat kost circa 40% van de aanvoerhoeveelheden (zie paragraaf 4.3.2).

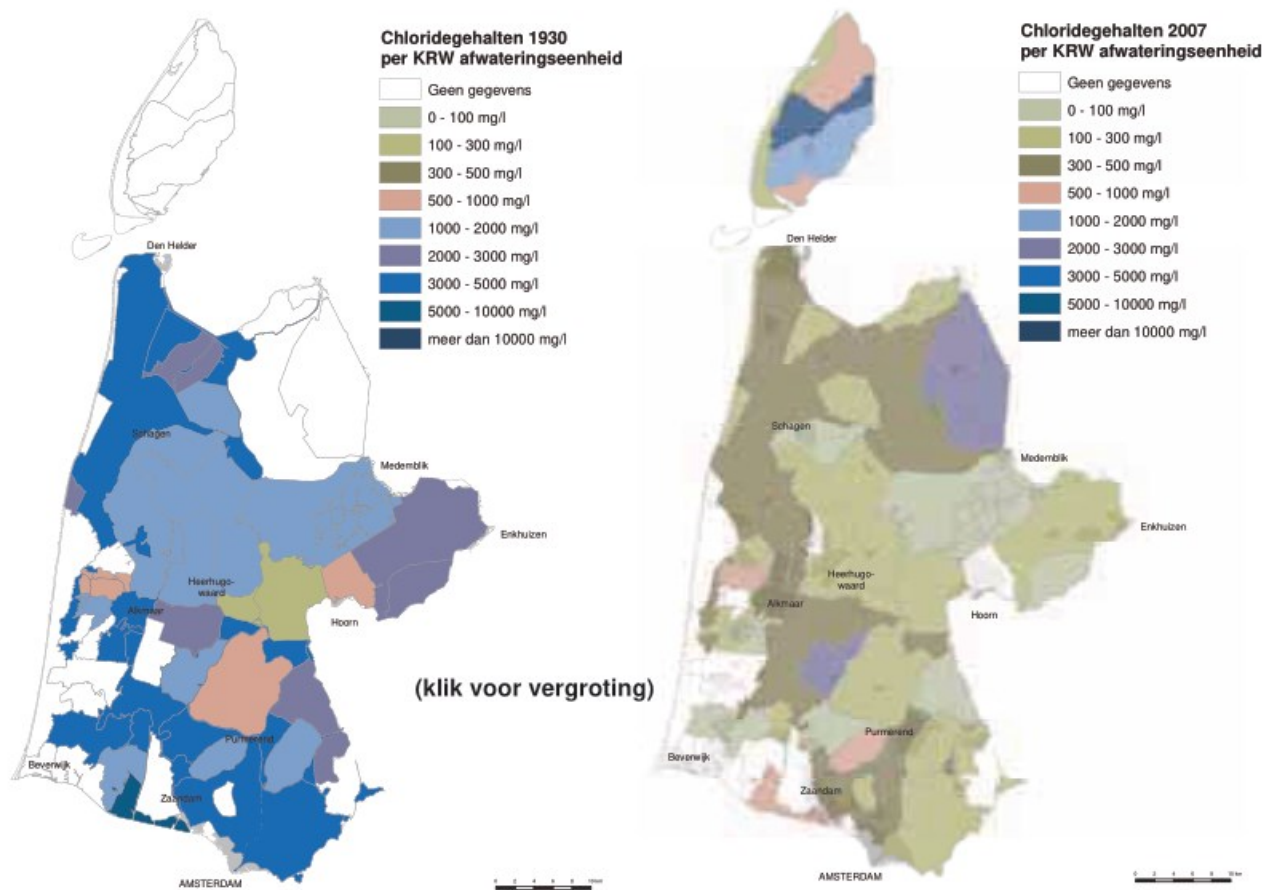
Het hoogheemraadschap heeft de verzoetingstendens van het veenweidegebied als uitgangspunt genomen voor de doelstelling van dit waterlichaam. De reden hiervan is dat dit gebied sinds de afsluiting van het IJsselmeer niet meer met zout water wordt gevoed. Dit betekent dat de waterlichamen een zoete waterdoelstelling hebben, maar dat sluit niet uit dat (kleine) delen een licht brak karakter kunnen hebben en zelfs behouden. Deze geïsoleerde gebieden zijn onderdeel van Natura 2000-gebieden. In het Natura 2000-beheerplan wordt in de planperiode onderzocht hoe de brakke Natura 2000-instandhoudingsdoelen kunnen worden gecombineerd met de autonome verzoeting van het gebied.

KRW oppervlaktewaterlichamen en afwateringseenheden

Figuur 4.5. Oppervlaktewaterlichamen

Figuur 4.6. Het zoutgehalte in het Noorderkwartier in 1930 Figuur 4.7. Het zoutgehalte in 2007

Hoge concentraties aan fosfor en stikstof komen ook nog voor door uitspoeling en nalevering van deze voedingsstoffen uit de landbouwgebieden. Hoewel beleid wordt gevoerd om tot een evenwichtbemesting te komen, zal de nalevering van voedingsstoffen nog jaren voortduren (langer dan tot het jaar 2027).

In het beheersgebied van het hoogheemraadschap komen op verschillende plekken in het oppervlaktewater schadelijke probleemstoffen voor. Lokaal verspreid in het gebied worden te hoge gehalten aan koper, zink en PAK's (teerproducten) geconstateerd. Gewasbeschermingsmiddelen komen voor in gebieden met specifieke teelten (zoals bollenteelt, akkerbouw). De vervuiling door koper wordt veroorzaakt door de *antifouling* van schepen, door koperen drinkwaterleidingen in woningen (en doordat koper niet in de rioolwaterzuivering achterblijft), maar ook door de landbouw (die veevoer gebruikt waaraan koper is toegevoegd).

Vooraf de chemische bestrijdingsmiddelen en de zware metalen vergiftigen vissen en andere dieren en planten in het water. Op hun beurt vormen die weer voedsel voor andere dieren en mensen (vis, schaaldieren). Deze schadelijke stoffen hopen zich op in de voedselketen, waardoor het natuurlijke evenwicht verstoord raakt. De doelen voor schoon en helder water met een gezonde ecologie zijn bij aanwezigheid van deze stoffen niet haalbaar.

De doelstellingen zijn geformuleerd voor de waterlichamen (figuur 4.5) zoals die volgens de KRW-methodiek zijn gekarakteriseerd. Omdat de KRW voor alle wateren geldt, gelden deze doelstellingen ook voor de overige wateren. De waterlichamen zijn kortweg de grotere wateren van het totale watersysteem.

De indeling is bepaald volgens onderstaande methodiek:

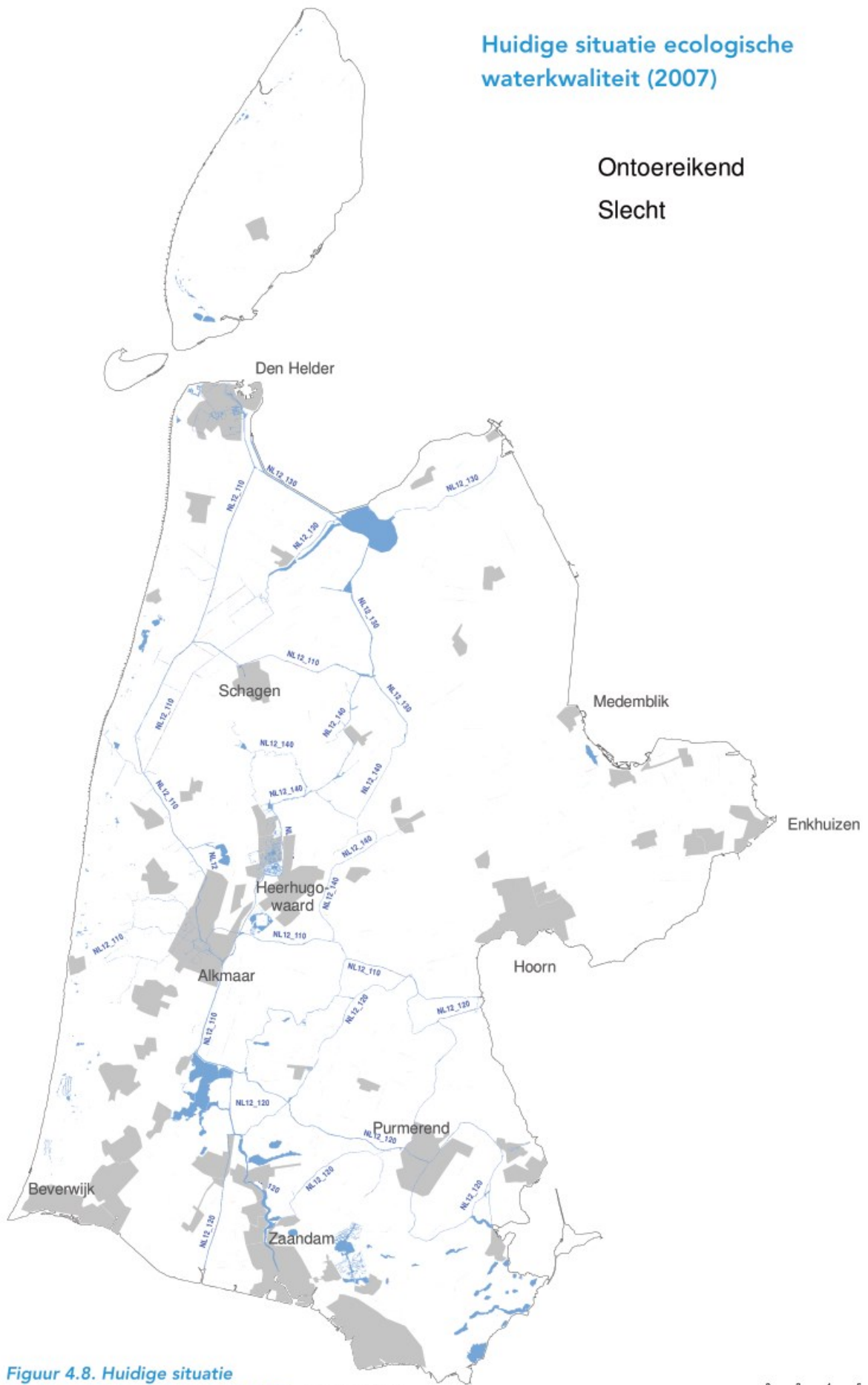
- Vlakvormige wateren met een oppervlak van meer dan 50 ha;
- Lijnvormige wateren met een stroomgebied van meer dan 10 km²;
- Waterrijke gebieden met meer dan 15% open water;
- Water binnen de Natura 2000-gebieden (beschermde gebieden).

De KRW kent vervolgens een typering van waterlichamen in natuurlijke, sterke veranderde en kunstmatige wateren. Nagenoeg alle waterlichamen van het hoogheemraadschap hebben een kunstmatige status. Dat komt omdat door

Huidige situatie ecologische waterkwaliteit (2007)

Ontoereikend

Slecht

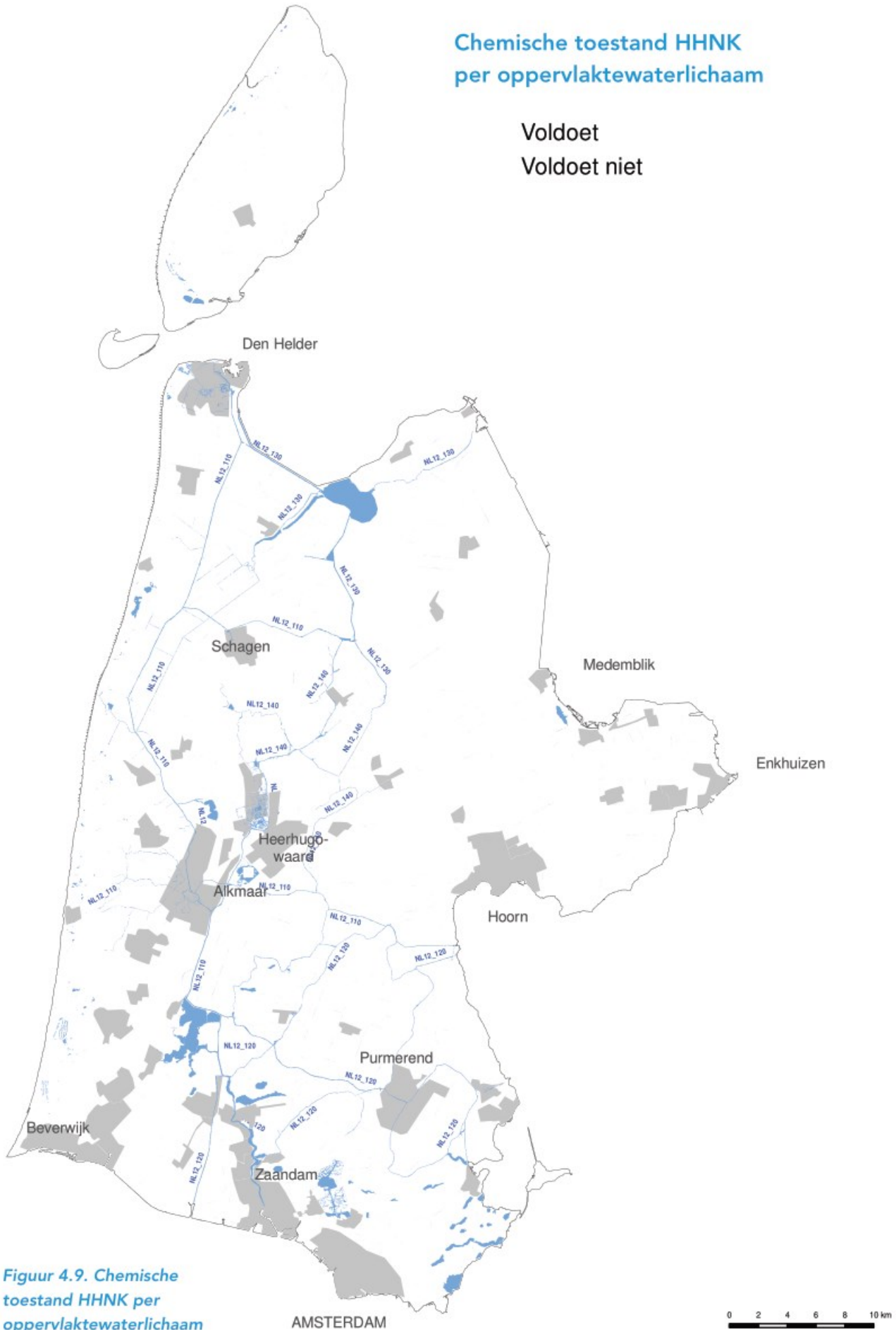
Figuur 4.8. Huidige situatie ecologische waterkwaliteit (2007) AMSTERDAM

Voor meer detailinformatie wordt verwezen naar de waterlichaambijlagen van het provinciaal Waterplan 2010-2015.

Chemische toestand HHNK per oppervlaktewaterlichaam

Voldoet
Voldoet niet

Figuur 4.9. Chemische toestand HHNK per oppervlaktewaterlichaam

Voor meer detailinformatie wordt verwezen naar de waterlichaambijlagen van het provinciaal Waterplan 2010-2015.

de eeuwen heen (sinds omstreeks 800) het gebied van het hoogheemraadschap door de mens is beïnvloed of aangelegd. Er is een waterhuishoudkundig onomkeerbare situatie ontstaan. Enige uitzondering hierop vormen de wateren in de duingebieden. Daar liggen, naast de kunstmatige infiltratievoorzieningen van de drinkwaterbedrijven, sterk veranderde plassen.

Uitgangspunten

- De waterkwaliteit mag niet verslechteren ten opzichte van peiljaar 2000.
- Beheer en inrichting worden afgestemd op het halen van de doelen, zonder dat daarbij wateroverlast optreedt.
- Beschermde gebieden bezitten een aparte status. Dit betekent dat in deze gebieden de doelen voor waterkwaliteit conform de KRW in 2015 moeten zijn bereikt. Hieronder vallen door de provincie aangewezen zwemwaterlocaties en Natura 2000-gebieden.
- Voor het bereiken van de 'goede toestand' is het noodzakelijk dat het Rijk het mestbeleid effectiever heeft gemaakt en de diffuse bronnen heeft aangepakt.
- Van gemeenten wordt verwacht dat zij de gemaakte afspraken over waterkwaliteitsmaatregelen nakomen en dat zij meewerken aan ruimtelijkeordeningsprocedures ten behoeve van de uitvoering van het maatregelenpakket.
- Er vindt geen afwenteling plaats.

Niet afwentelen

De KRW gaat uit van 'niet afwentelen'. Daarmee wordt bedoeld dat maatregelen voor het ene waterlichaam niet ten koste mogen gaan van een ander waterlichaam (zoals benedenstrooms gelegen gebieden). Omdat het boezemsysteem en de daarop afwaterende polders een geheel vormen, is geen sprake van afwenteling tussen de polder en het boezemsysteem, hoewel in het beheersgebied van het hoogheemraadschap polder- en boezemsystemen als aparte waterlichamen zijn te onderscheiden. Voor het beheersgebied gaat het om niet afwentelen naar de Waddenzee, het IJssel- en Markermeer en/of het Noordzeekanaal.

Europees beleid

Het waterkwaliteitsbeleid wordt sinds 2000 sterk bepaald door de KRW. Via Europees beleid, het rijksbeleid en provinciaal beleid is het werkerrein van het hoogheemraadschap ingekaderd.

De KRW schrijft voor dat elke overheid bindende plannen maakt om de waterkwaliteit in 2015 tot een goede toestand te verbeteren. Uiterlijk in 2027 moet die goede toestand zijn gehaald. Deze plannen worden per stroomgebied samengevoegd tot een stroomgebiedbeheerplan (SGBP). Brussel controleert of alle lidstaten hun beloftes nakomen. Zo nodig worden sancties uitgevaardigd.

AMvB Besluit Kwaliteitseisen Monitoring Water (AMvB Doelstellingen)

Het *Besluit Kwaliteitseisen Monitoring Water* regelt de wettelijke borging van de waterkwaliteitsdoelstellingen. De KRW vereist namelijk dat de doelstellingen een wettelijke status hebben. In deze AMvB worden de doelstellingen van de natuurlijke wateren (referentie) en de rijkswateren vastgelegd. Vervolgens is in de AMvB een koppeling gemaakt tussen de doelstellingen van de natuurlijke wateren en de doelstellingen van de sterk veranderde en kunstmatige wateren. De koppeling houdt in dat de provincies (op voordracht van de waterschappen) de doelstellingen van sterk veranderde en kunstmatige wateren vaststellen. De AMvB regelt ook dat de waterschappen het KRW-maatregelenpakket in het Waterbeheersplan vaststellen.

Provinciaal beleid

De provincie Noord-Holland heeft het jaar 2000 vastgesteld als referentiejaar voor de waterkwaliteit. De waterkwaliteit mag dus niet verslechteren ten opzichte van dit jaar. De provincie verlangt van het hoogheemraadschap gerichte inspanningen om de waterkwaliteit te verbeteren voor de natuur en het zwemwater. Jaarlijks vraagt de provincie om een voortgangsrapportage over de ontwikkeling van de actuele waterkwaliteit. Ook wil ze weten welke maatregelen zijn genomen om de kwaliteit te verbeteren.

Het WB21-beleid heeft met een aantal principes richting gegeven aan het waterbeleid. Voor het waterkwaliteitsbeleid is dat het principe van schoonhouden, scheiden en zuiveren. Deze principes blijven van kracht.

De *Richtlijn stedelijk afvalwater* schrijft voor dat effluentlozingen van rwzi's aan bepaalde normen moeten voldoen. Hiertoe moeten voor 2015 nog diverse rwzi's ingrijpend worden verbouwd. Ook de gemeentelijke rioolssystemen moeten voor 2015 voldoen aan de eisen van de *Richtlijn stedelijk afvalwater*. Dat betekent dat voor die tijd afspraken moeten worden nagekomen over het beperken van de vuiluitwerp uit de riolering.

De KRW schrijft voor dat de doelstellingen voor het water in Natura 2000-gebieden in 2015 moeten worden gehaald. De ecologische doelstellingen voor het water zijn geformuleerd in bijlage 5.5 en 5.6. Ecologische doelstellingen KRW. Voor de beheerplannen van de Natura 2000-gebieden zijn deze doelstellingen richtinggevend.

In de planperiode van dit WBP4 wordt de Europese Kaderrichtlijn 'Marine' van kracht, waarin de zogenoemde OSPAR-afspraken worden uitgevoerd [2]. De gevolgen van deze nieuwe richtlijn worden verkend.

4.4.3 Maatregelen in uitvoering

Om de waterkwaliteit in stand te houden en te voldoen aan de *Richtlijn stedelijk afvalwater* heeft het hoogheemraadschap een uitvoeringsprogramma (bijlage 5.7). Dit programma loopt nu. Het wordt tijdens de planperiode van dit WBP verder gerealiseerd en omvat de volgende onderdelen.

- Beheer en onderhoud van zuiveringen.
- Investeringsprogramma's aan de rwzi's.
- Investeringsprogramma's voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers.
- Beheer en onderhoud van het boezemsysteem en overige wateren.
- Waterkwaliteitsbaggeren.
- Uitvoering van lopende vismigratieprojecten.
- Verbrakingsprojecten.

4.4.4 Uitvoeringsprogramma

Om te voldoen aan de ecologische en chemische doelstellingen van 2015 en 2027 is een aantal maatregelen bedacht. Tezamen vormen ze het uitvoeringsprogramma. Dit uitvoeringsprogramma is tot stand gekomen in een gebiedsproces 'Detailanalyse KRW'. Dit gebiedsproces is verantwoord in het samenvattende rapport 'Samen werken aan schoon water', dat gebaseerd is op vier deelrapporten 'Detailanalyse KRW' [35].

In bijlage 5.7 is de tabel met maatregelen voor 2010-2015 opgenomen zoals die ook in het stroomgebiedbeheerplan staat. De tabel met maatregelen voor de periode 2016-2027 is niet in dit WBP opgenomen, omdat er nog sprake is van grote onzekerheid over deze maatregelen. De onzekerheid wordt zoveel mogelijk weggewerkt door uitvoering te geven aan het onderzoekspakket (zie bijlage 5.10). De uitkomsten van het onderzoekspakket zijn bepalend voor het maatregelenpakket 2016-2027. Voor het maatregelenpakket 2016-2027 in het stroomgebiedbeheerplan is gerekend met een pakket, vergelijkbaar met het dubbele maatregelenpakket 2010-2015.

Gebiedsproces

In 2006 en 2007 is een gebiedsproces doorlopen met alle gemeenten, de provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat en alle relevante maatschappelijke partijen. Dit proces, een fase in het KRW-proces, was bedoeld om tot doelstellingen en maatregelen te komen. De uitkomst is vastgelegd in een aantal rapporten dat is vastgesteld in het CHI van 19 maart 2008 [35].

Beheer en onderhoud

Om de KRW-doelstellingen te realiseren moet het watersysteem op een natuurvriendelijker manier worden beheerd. Dat betekent onder meer dat waar ruimte is, meer begroeiing in en langs het water blijft staan.

Hydraulische modelberekeningen zijn nodig om vast te stellen hoeveel procent van het profiel van een watergang begroeid mag zijn met vegetatie. De resultaten van dit onderzoek worden opgenomen in een geactualiseerde legger en beheerregister.

Waar geen ruimte beschikbaar is voor slootvegetatie, kan het profiel mogelijk worden aangepast. Zo'n natuurvriendelijke oever dient dan niet alleen de KRW-doelen, maar levert ook extra waterberging op, waarmee de WB21-doelen weer zijn gediend. Voor goed onderhoud en beheer moeten de volgende instrumenten in 2012 gereed zijn:

- het hydraulisch modelinstrumentarium;
- de legger;
- het waterlopenbeheerplan;
- de onderhoudsplannen;
- het toezicht op onderhoud;
- de schouwkaarten.

Inrichtingsmaatregelen

Het maatregelenpakket gaat verder dan het aanpassen van beheer en onderhoud. Het behelst ook het inrichten van natuurvriendelijke oevers en het vispasseerbaar maken van kunstwerken. Het pakket bestaat uit twee onderdelen: maatregelen met een resultaatverplichting voor Brussel (bijlage 5.8) en overige maatregelen (bijlage 5.9).

Een resultaatverplichte maatregel is een maatregel die direct de waterkwaliteit van een waterlichaam verbetert.

Niet-resultaatverplichtende maatregelen worden genomen in het achterliggende gebied van een waterlichaam.

Niet alle mogelijke maatregelen zijn in de eerste periode van zes jaar uitvoerbaar of betaalbaar. Er is een keuze gemaakt voor maatregelen tot 2015 op grond van onderstaande criteria.

- Maatregelen in een Natura 2000-gebied of waar een 'waterparel' ligt.
- Combinaties van maatregelen waarmee op korte termijn het grootste regionale effect is te bereiken.
- Maatregelen die barrières voor vissen opheffen, zodat deze het hele gebied vrij in en uit kunnen zwemmen.
- Maatregelen waarvoor geen grondaankopen nodig zijn (de uitvoerbaarheid is beter bij eigen grondpositie).
- Maatregelen waarvoor beperkte (of overzienbare) procedures moeten worden doorlopen.

Voor de maatregelen na 2015 geldt de volgende afweging.

- Maatregelen met een lagere kosteneffectiviteit worden uitgesteld tot na 2015.
- Maatregelen die onderdeel uitmaken van een meeromvattend plan of beoordelingstraject zijn qua uitvoering geprogrammeerd in de periode na 2015 (onder andere peilveranderingen).
- Lokale maatregelen voor terugdringen van de voedselrijkdom van het water worden uitgesteld tot na 2015. De belangrijkste verbeteringen zijn te verwachten van generieke (beleids)maatregelen.

Onderzoeksmatregelen

Voor maatregelen waarvan het effect nog onzeker of onduidelijk is, is een onderzoeksvoorstel gedaan (bijlage 5.10). De uitvoering van het onderzoek gebeurt in samenwerking met alle gemeenten en de provincie Noord-Holland. De resultaten van de onderzoeksmatregelen vormen de basis voor het maatregelenpakket na 2015.

Voor het uitvoeren van maatregelen is het hoogheemraadschap deels afhankelijk van andere partijen en overheden. Het hoogheemraadschap is zo nodig initiatiefnemer in de richting van derden om in overleg de voortgang te bespreken en zo nodig bij te stellen. De volgende randvoorwaarden gelden voor het halen van het doel voor de ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater.

- De EU geeft duidelijkheid over de chemische normstelling (prioritair en Rijnrelevant).
- Het Rijk geeft duidelijkheid over de chemische normstelling van de overige chemische stoffen.
- Het Rijk maakt het mestbeleid effectiever en geeft uitvoering aan de beloofde aanpak van diffuse bronnen.
- Het Rijk levert een financiële bijdrage aan de realisatie van vispassages ten behoeve van het Rijnstroomgebied.
- Gemeenten verlenen medewerking aan de realisatie van het maatregelenpakket door benodigde ruimtelijkeordeningsprocedures uit te voeren.
- De gemaakte afspraken met gemeenten over waterkwaliteitsmaatregelen worden nagekomen.

- Gemeenten werken mee aan het veranderen van stedelijk groen in natuurvriendelijke oevers.
- Terreinbeheerders voeren de beheermaatregelen uit die een bijdrage leveren aan de doelstellingen.
- De EU en het Rijk bieden ruimte om de (Europese) subsidies voor plattelandsontwikkeling in te zetten voor de blauwe en groene diensten (lobby samen met VenW en UvW).
- Veiligheid en het voorkomen van wateroverlast staan voorop. Het primaire stelsel wordt gebruikt voor de water aan- en afvoer, het secundaire stelsel voor vasthouden van water, waterberging en het verbeteren van de kwaliteit.
- Handhaving is noodzakelijk voor het halen van chemische doelen. De resultaten van de monitoring zullen worden gebruikt bij het opstellen van het afdelingsplan Vergunningen & Handhaving.
- Bij de inrichting van waterbergingslocaties (WB21) wordt rekening gehouden met waterkwaliteitsaspecten.

4.4.5 Monitoring en rapportage

Het hoogheemraadschap stelt meetprogramma's op om vast te stellen of de ecologische en chemische doelstellingen worden gehaald. Voor waterkwaliteit meet het hoogheemraadschap de chemische kwaliteit (zware metalen, bestrijdingsmiddelen) en de biologische kwaliteit (planten, kleine waterdieren, algen, vissen, stikstof, fosfaat en chloride). Verder wordt onderzocht of de zwemwateren aan de eisen voldoen om veilig te kunnen zwemmen.

De resultaten van deze monitoring worden eens per jaar gerapporteerd. Ze worden gebruikt voor evaluatie van het beleid. Daarnaast dienen ze als input voor de werkzaamheden van andere afdelingen van het hoogheemraadschap.

De (toetsings)resultaten van de monitoring worden gebruikt om de kwaliteit van het oppervlaktewater te beschrijven in het SGBP. Ook wordt hierin gerapporteerd in hoeverre de voorgestelde maatregelen zijn uitgevoerd en wat de effecten ervan zijn op de waterkwaliteit. Het Rijk maakt dit SGBP in opdracht van Brussel. Het wordt iedere zes jaar uitgebracht, te beginnen in 2009. Om de voortgang van de uitvoering van het maatregelenprogramma te bewaken, wordt in 2010 een GIS-module ontwikkeld. Daarnaast levert het hoogheemraadschap jaarlijks een voortgangsbericht over de waterkwaliteit aan de provincie.

Schema 4.4. Waterkwaliteit

Strategisch doel

In 2015 is de ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater verbeterd ten opzichte van 2000.

De concentratie van prioritair stoffen in het oppervlaktewater voldoet in 2015 aan de normen. Acht waterlichamen (inclusief het overige water) hebben de ecologische doelstelling bereikt, 38 waterlichamen zijn een klasse verbeterd en twaalf zijn onveranderd gebleven. In 2027 hebben we een gezond en betrouwbaar watersysteem, dat voldoende veerkrachtig is om (plaatselijke) verstoringen op te vangen.

Themadoel		Waterkwaliteit tot 2015	Waterkwaliteit tot 2027	
Intern proces	Welke verkenning is nodig?	Gericht onderzoek naar afwenteling	Gevolgen van de komende KRW voor de zeeën en oceanen (KRW Marine)	
	Welk beleid bepalen wij?		Uitvoering van het pakket onderzoeksmaatregelen	
	Hoe vertalen wij het beleid naar uitvoering?	In 2010 is van het maatregelenpakket een uitvoeringsprogramma gemaakt.		Bepalen welke maatregelen nodig zijn als gevolg van bovenstaande nieuwe richtlijn
		Om de KRW doeleinden te realiseren moet ons watersysteem op een meer natuurvriendelijke manier worden beheerd.		
		In 2010 moet het volgende instrument gereed zijn: • GIS module voortgang uitvoerings-programma KRW		
In 2012 zijn de juiste instrumenten gereed: • hydraulisch modelinstrumentarium • de legger • waterlopenbeheerplan • onderhoudsplannen • toezicht op onderhoud • schouwkaarten				
Dagelijks beheer conform de gedragscode voor de Flora- en faunawet				
	Wanneer de chemische doelen niet worden gehaald worden monitorgegevens gebruikt voor het afdelingsplan Vergunningverlening & Handhaving			
	Maatregelen met prioriteit in Natura 2000			
	Maatregelen uit zwemwaterprofielen worden in uitvoeringsplan verwerkt			
	Intern en extern communicatietraject over KRW wordt opgestart			
	Wat evalueren wij?	Evaluatie voortgang en effecten maatregelenpakket		
		Beleid bijstellen op basis van resultaten onderzoeksprogramma		
Extern proces	Wat is nodig van externen?	Externen (andere overheden en organisaties) brengen hun beleid in overeenstemming met het beleid van HHNK: • Bij het Rijk wordt aangedrongen op effectiever maken van het mestbeleid en de aanpak van diffuse bronnen • Duidelijkheid door EU en Rijk over chemische normstelling • Financiële bijdrage Rijk voor vispassages op rand beheersgebied • Bij uitvoering maatregelenpakket doorlopen gemeenten RO procedures • Naleving afspraken met gemeenten • Gemeenten geven ruimte aan natuurvriendelijke oevers		
Buiten gerealiseerd in 2015		Het maatregelenpakket (bijlage 5.8) is uitgevoerd		
		Het landschap gaat veranderen en dit zal met iedereen in ons gebied worden gecommuniceerd. In en langs de watergangen zijn op heel veel plekken (daar waar het kan, en ruimte is) meer planten en dieren aanwezig		

5 Bijlagen

5 Bijlagen

5.1 Begrippenlijst

Afvalwaterakkoord

Een set van afspraken over samenwerking in de waterketen, op het gebied van investeringen, beheer en onderhoud, tussen waterbeheerder en gemeente.

Afvalwaterketen

Het stelsel van riolering, transportsysteem en zuiveringsinstallatie.

Automatiseren peilbeheer

Het door middel van een computerprogramma digitaal op afstand bestuurbaar maken van gemalen, stuwen en eventuele andere peilregulerende kunstwerken.

Beheerregister

Het overzicht van de actuele toestand van alle waterlopen en objecten in de waterlopen.

Blokbemaling

Een peilgebied voorzien van een bemalingsinstallatie in eigendom en onderhoud van het hoogheemraadschap.

Boezemstelsel

Stelsel van met elkaar in verbinding staande grote wateren en kanalen waarop het water van lager gelegen polders wordt uitgemalen en van waaruit water wordt ingelaten, voor waterberging en transport.

Bovengrenspeil

Onder normale omstandigheden toegestaan maximaal peil, zoals vastgelegd in een peilbesluit.

Compartmenteren

Het opdelen van een grote dijkkring in (een aantal) kleinere compartimenten of dijkkringen (bijvoorbeeld door aanleg van een nieuwe dijk), om de gevolgen van een overstroming te beperken tot een kleiner gebied.

Compartmenteringsdijken

Tussendijk die het achterliggende land in compartimenten verdeelt bij een overstroming, zodat de gevolgen van de overstroming worden beperkt tot een kleiner gebied.

Crisisbeheersingsplan

Plan waarin is vastgelegd hoe het hoogheemraadschap zich voorbereidt op gevaar voor waterstaatswerken en hoe het daartegen optreedt.

Crisisbestrijdingsplannen

Plan waarin de bestrijdingsactiviteiten en de processen en procedurestappen daarbinnen zijn beschreven, waarmee de gevolgen en de duur van calamiteiten zoveel mogelijk kunnen worden beperkt.

Crisiscommunicatieplan

Plan dat een beschrijving bevat van de interne en externe (zowel op publiek als pers gerichte) communicatie tijdens calamiteiten, en tevens een overzicht van de organisatiestructuur en de verschillende taken en verantwoordelijkheden van de betrokken communicatiemedewerkers.

Discrepantieonderzoeken

Onderzoek naar de oorzaken van de verschillen tussen de vuilvracht die ontvangen wordt op de rwzi's en de van de belastingheffing af te leiden theoretische vuilvracht.

Droogte

Het onvoldoende beschikbaar zijn van water, zowel kwantitatief als kwalitatief (hierbij stellen verschillende sectoren hun specifieke eisen aan de waterbeschikbaarheid).

Dynamisch peilbeheer

Anticiperend peilbeheer, waarbij (min of meer) continu wordt geanticipeerd op de actuele weersomstandigheden en weersverwachting, met als doel het voorkomen van wateroverlast. Dynamisch peilbeheer is vooral bedoeld om de berging in het watersysteem te maximaliseren bij voorspelde natte periodes. Het draagt bij aan de berging van water in het watersysteem en dus aan de veiligheid.

Effluent

(Grotendeels) gezuiverd afval- of rioolwater dat vanuit de rioolwaterzuiveringsinstallatie wordt afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Flexibel peilbeheer

Peilbeheer waarbij het waterpeil zich zo natuurlijk mogelijk beweegt tussen vastgestelde boven- en ondergrenspeilen.

Functiecombinaties

Het in een gebied combineren van meerdere gebruiksfuncties, zoals bijvoorbeeld natuur, landschap, landbouw en recreatie, om zo oplossingen voor wateroverlastproblemen (ook financieel) te zoeken.

Functie volgt peil

Een uitwerking van het WB21-principe 'Water is sturend voor de ruimtelijke ordening'. Het beoogt een nieuwe insteek van herindeling van functies in gebieden waarin de grenzen van het watersysteem bereikt zijn óf waarin vanwege andere redenen een herrangschikking van functies op handen is. Uiteraard heeft de algemene democratie (de provincie) hierin een leidende rol.

Gebiedsnormen

Normen voor de toelaatbare frequentie van wateroverlast.

Gebruiksfunctie

De bestemming van het water, in waterhuishoudkundige zin en met het oog op de daarbij betrokken belangen: bebouwing, landbouw, natuur en recreatie.

Geografisch Informatie Systeem (GIS)

Een informatiesysteem waarmee (ruimtelijke) gegevens of informatie over geografische objecten, zogenoemde geoinformatie, kan worden opgeslagen, beheerd, bewerkt, geanalyseerd en gepresenteerd.

Gewenste oppervlaktewater- en grondwaterregimes, ook: Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR)

Een beleidsinstrument dat ondersteunt bij het maken van een evenwichtige en transparante afweging, die leidt tot een heldere keuze. De aanwezige gebruiksfuncties worden gefaciliteerd, op basis van doelmatig waterbeheer tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het GGOR is een keuze op bestuurlijk niveau voor de gewenste toestand van het watersysteem.

Groene en blauwe diensten

Diensten die door particulieren aan het hoogheemraadschap worden geleverd en die een bijdrage leveren aan maatschappelijke belangen, zoals de kwaliteit van natuur, water, landschap, cultuurhistorie en recreatie in het landelijk gebied en waarvoor het hoogheemraadschap een marktconforme prijs betaalt.

(Grondwater)onderlast

Problemen die ontstaan door een structureel (te) lage grondwaterstand.

Grondwateroverlast

De situatie dat de gebruiksfunctie van een perceel wordt aangetast door een structureel (te) geringe ontwateringsdiepte/structureel te hoge grondwaterstand.

Grondwatertrap

Een classificatie van optredende grondwaterstanden, gebaseerd op gemiddelde hoogste en laagste grondwaterstanden (GHG en GLG). De indeling loopt van I (zeer nat) tot VII (zeer droog).

HoogwaterInformatieSysteem (HIS)

Een geautomatiseerd informatiesysteem dat actuele en eenduidige informatie biedt over de bedreigde plekken in de waterkeringen tijdens een hoogwatersituatie, de mogelijke gevolgen bij het falen van één of meerdere van de bedreigde plekken en de effecten van maatregelen om slachtoffers en schade te beperken.

HIS-scenario

Weergave van de manier waarop een overstroming zich voltrekt, gegeven de locaties van de doorbraken en de buitenwaterstanden.

Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)

Programma waarmee maatregelen worden uitgevoerd om de belangrijkste waterkeringen van Nederland goed te onderhouden om zo overstromingen te voorkomen en daarmee te voldoen aan de wettelijk vastgelegde waterveiligheidsnormen.

Hydraulisch

Door de kracht van water in beweging gebracht.

Hydraulische randvoorwaarden

De extreme waterstanden met bijbehorende golven die maar verwachting niet meer dan eens per 400 jaar optreden en die de waterkeringen moeten kunnen weerstaan.

Influent

Afvalwater dat voor behandeling op een rioolwaterzuiveringsinrichting wordt aangevoerd.

Inundatie

Het tijdelijk onder water (laten) lopen van laaggelegen gebied, bijvoorbeeld om wateroverlast in een ander (bewoond) gebied te voorkomen.

Kader Integrale Peilbesluiten

Notitie die een eenduidige beschrijving biedt van beleidslijnen en beleidsafwegingen (criteria) voor het opstellen en vaststellen van integrale peilbesluiten.

Kaderrichtlijn Water (KRW)

Richtlijn nr. 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor gemeenschappelijke maatregelen betreffende het waterbeleid. Dit is het formele Europese beleidskader voor het waterkwaliteitsbeheer.

Kapitaalextensieve gebieden

Gebieden met gebruiksfuncties van geringe economische waarde.

Kapitaalintensieve gebieden

Bebouwde gebieden en gebieden met economische gebruiksfuncties.

Klepelen

Het verwijderen van ruige vegetatie op oevers en in bermen met een klepelmaaier. Een klepelmaaier slaat het gras af in plaats van het af te snijden, waarna het achterblijft op de oever of in de berm.

Klimaatbestendig/klimaat proof

De verwachte klimaatveranderingen aankunnend; aangepast aan verwachte klimaatveranderingen.

Kosteneffectief

Rendabel; het meeste effect voor de minste kosten.

Kwaliteitsbagger

De bagger die zich onder het normprofiel van de watergang bevindt en die de waterkwaliteit negatief beïnvloedt door de nalevering van voedingsstoffen (veroorzaken algengroei) en door het beperken van de waterdiepte.

Landscheiding

Waterkering die er in het verleden voor zorgde dat er geen water van het ene waterschap naar het andere kon stromen (grens tussen twee waterschappen).

Legger

Openbaar register van de waterbeheerder, met een beschrijving van de onderhoudsverplichtingen en onderhoudsplichtigen voor zowel de primaire als secundaire wateren en kunstwerken.

Meerjarenbeleidskader 2005-2008 (MJBK)

Het Meerjarenbeleidskader schetst de hoofdlijnen van het beleid van het hoogheemraadschap voor de komende jaren en vormt de basis voor de nadere uitwerking van beleid op de verschillende deelterreinen waarvoor het hoogheemraadschap verantwoordelijk is.

Meerjarenplan 2009-2012 (MJP 2009-2012)

Plan dat voor een langere periode inzicht en richting geeft aan het uit te voeren werkpakket en de daarbij behorende uitgaven en kosten.

Nationaal Bestuursakkoord Water

Een op 30 juni 2003 tussen Rijk, provincies, VNG en Unie van Waterschappen gesloten akkoord, waarin de wederzijdse inspanningsverplichtingen met het oog op water zijn vastgelegd.

Natura 2000

Een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie (EU), met als doel het behoud en herstel van de biodiversiteit in Europa (door de Natura 2000-gebieden worden bedreigde en waardevolle soorten en hun leefgebieden behouden en zo nodig hersteld).

Natuurvriendelijke oevers

Oevers waarbij de overgang van land met water op natuurlijke wijze is ingericht. Dit in tegenstelling tot oevers waar met een harde (houten) beschoeiing wordt gewerkt.

Niet-afwentelprincipe/niet afwentelen

Het principe dat geen waterkwantiteits- en kwaliteitsproblemen worden overgedragen of afgeschoven naar een ander gebied of een later tijdstip (zowel fysiek, bestuurlijk als financieel).

Normen programma wateroverlast

De normen voor wateroverlast waar de watersystemen aan moeten voldoen, variërend van 1 x per 10 jaar voor grasland tot 1 x per 100 jaar voor stedelijk gebied.

Ondergrenspeil

Onder normale omstandigheden toegestaan minimum peil, zoals vastgelegd in een peilbesluit.

Ontzorgingsprincipe

Het overnemen van de zorg.

OSPAR-Verdrag

Voluit: Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan. Het verdrag heeft als doel door internationale samenwerking het maritieme milieu in de Noord-Oostelijke Atlantische Oceaan (inclusief de Noordzee) te beschermen.

Overige waterkeringen

Waterkeringen die hun functie als waterkering verloren zijn, maar bijvoorbeeld als provinciaal cultuurhistorisch monument in stand worden gehouden.

Peilafwijking

Een afgebakend gebied binnen een peilgebied waarvoor een waterstand wordt nagestreefd die afwijkt van het vigerende peilbesluit.

Polderwaterkeringen

Waterkeringen die dienen tot kering van polderwater, gelegen tussen gebieden met verschillend peil.

Primaire waterkeringen

Waterkeringen die direct of indirect bescherming bieden tegen overstromingen vanuit het buitenwater (Noordzee, Waddenzee, IJsselmeer en de rivieren).

Regionale (water)keringen

Waterkeringen die bescherming bieden tegen binnenwater of functioneren als compartimentering bij inundatie als de primaire waterkering heeft gefaald (bijvoorbeeld compartimenteringsdijken, boezemwaterkeringen, polderwaterkeringen en landscheidingen).

(Rioolwater)overstorten

Voorziening in een rioolstelsel, waardoor bij overbelasting door grote hoeveelheden neerslag het ongezuiverde rioolwater, verdund met regenwater, direct kan worden geloosd op het oppervlaktewater.

Rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi)

Installatie waar afvalwater (dat via het riool wordt aangevoerd) wordt gezuiverd voordat het op het vrije oppervlaktewater wordt geloosd.

Saneren waterbodems

Baggerwerkzaamheden met als doel het verwijderen de verontreinigde delen in een waterbodem.

Schouw(beleid)

Periodieke controle door de waterbeheerder op het nakomen van de onderhoudsverplichting van watergangen en waterkeringen uit de keur en de legger.

Schouwkaarten

Kaart waarop de te schouwen watergangen zijn vastgelegd.

Stedelijk afvalwaterriichtlijn

Europese richtlijn (91/271/EEG) waarin de lozings-eisen voor rioolwaterzuiveringsinrichtingen zijn vastgelegd.

Stroomgebiedbeheerplan (SGBP)

Een plan als bedoeld in artikel 13 van de Kaderrichtlijn Water, waarin staat wat de huidige toestand van het water in het gebied is, hoe het zou moeten worden, en wat er daarvoor moet gebeuren. Ook gaat het Stroomgebiedbeheerplan over maatregelen rond wateroverlast en watertekort.

Verdringingsreeks

Reeks waarin de prioriteiten worden aangegeven voor de verdeling van het zoetwater in geval van waterschaarste.

Verdroging

Het langdurig tekort aan voldoende water van geschikte kwaliteit dat direct of indirect schade oplevert voor landbouwgewassen en grondwaterafhankelijke natuur.

Verstuivingsbeheer

Het natuurlijke proces van het door de wind verplaatsen van zand in de duinen sturen en mogelijk maken.

Verzilting

Het toenemen van het zoutgehalte in het oppervlaktewater, in het grondwater of in de bodem.

Vissenstreefbeelden

Een verzameling van beschrijvingen per KRW-waterlichaam over de gewenste vissamenstelling, hoeveelheid en leeftijdsopbouw.

Voorlandkeringen

Keringen die buitenwater keren, maar geen primaire waterkering zijn.

Waterbank

Een nieuw instrument om ruimtelijke ontwikkelingen en de bijbehorende compensatie, in de vorm van waterbergend vermogen, te monitoren en te faciliteren, zodat bij (toekomstige) ruimtelijke ontwikkelingen het bestaande systeemgedrag intact blijft. De waterbank vormt als het ware een boekhouding van waterbergingsoverschotten, waarvan (onder voorwaarden) gebruik kan worden gemaakt als realisatie van waterberging elders niet mogelijk is.

Waterbeheersplan 2003-2009 (WBP3)

Plan waarin wordt beschreven hoe het hoogheemraadschap zijn taken in het beheersgebied in de komende jaren gaat uitvoeren.

Wateroverlast

Verzamelterm voor schade, ongemak en ontredde door hoge waterstanden ten gevolge van overvloedige neerslag en/of onvoldoende ontwatering.

Waterparels

Wateren met bijzondere actuele of potentiële natuurwaarden. Daarbij moet het begrip natuurwaarden breed worden geïnterpreteerd. Het kan gaan om planten, macrofauna of vissen, maar bijvoorbeeld ook om vogels, insecten, zoogdieren of amfibieën.

Watertekort

Een incidenteel optredende situatie, waarin minder water van de juiste kwaliteit beschikbaar is dan gewenst. Watertekorten treden meestal op in de zomer.

Waterstaatswerken

Bij het Rijk in beheer zijnde wateren, waterkeringen en wegen, alsmede, voor zover in beheer bij het Rijk, de daarin gelegen kunstwerken en hetgeen verder naar hun aard daartoe behoort.

Watertoets

Een instrument om ruimtelijke plannen en besluiten te toetsen op de mate waarin rekening is gehouden met waterhuishoudkundige aspecten. De toets omvat het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Wet die de omgevingsvergunning regelt. De omgevingsvergunning integreert alle huidige verschillende vergunningen voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu.

Wet milieubeheer (Wm)

De belangrijkste miliewet, die bepaalt welk (wettelijk) gereedschap kan worden ingezet om het milieu te beschermen.

Zandige kust

Het totaal van het getijdengebied, de brandingszone, het strand en de duinen.

Zuiveringstechnische werken

Werken voor het zuiveren van afvalwater in beheer bij een waterschap of gemeente dan wel in exploitatie bij een rechtspersoon die door het bestuur van een waterschap of een gemeente met de zuivering van afvalwater is belast.

5.2 Afkortingen

GEP (KRW)	Goede Ecologische Potentieel
GGOR	Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime
GIS	Geografisch Informatie Systeem
HIS	HoogwaterInformatieSysteem
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
IBA	Individuele Behandeling Afvalwater
K/B-verhouding	Kosten-batenverhouding
KRW	Europese Kaderrichtlijn Water
MJBK	Meerjarenbeleidskader
MJP 2009-2012	Meerjarenplan 2009-2012
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
OSPAR-Verdrag	Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan
PAK's	Polycyclische aromatische koolwaterstoffen
rwzi	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SGBP	Stroomgebiedbeheerplan
TMO	Taskforce Management Overstromingen
UvW	Unie van Waterschappen
VenW	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WB21	Commissie Waterbeheer 21e eeuw
WBP	Waterbeheersplan
WBP3	Waterbeheersplan 3 van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
WBP4	Waterbeheersplan 4 van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Wm	Wet milieubeheer
Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewateren

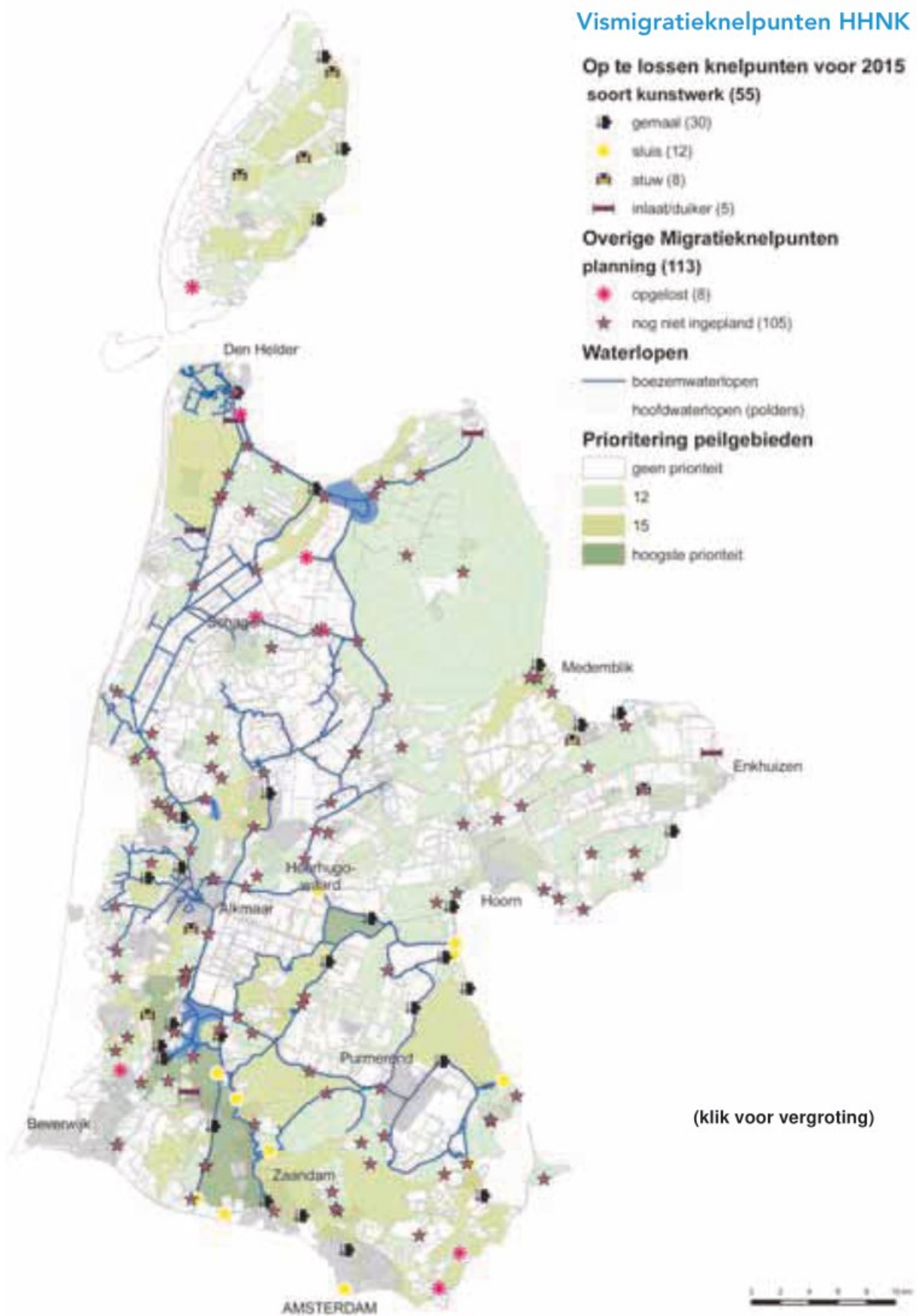
5.3 Literatuurlijst

- [1] Deltacommissie (september 2008), *Samen werken met water, Een land dat leeft, bouwt aan zijn toekomst, Bevindingen van de Deltacommissie 2008*
- [2] Europese Unie e.a. (22 september 1992). *OSPAR: Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan*
- [3] Evers e.a. (2007). *Omschrijving MEP en conceptmaatlatten voor sloten en kanalen voor de Kaderrichtlijn Water*
- [4] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (12 mei 2005). *Beleidsplan Bagger HHNK 2006-2009 (reg.nr. 05.6347)*
- [5] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (2 september 2008). *Bestuursvoorstel Aanpak sanering asbesthoudende oeverbescherming (reg.nr. 08.22195)*
- [6] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (20 maart 2008, D&H 15 april 2008). *Bestuursvoorstel Actualiseren peilbesluiten (reg.nr. 08.8232)*
- [7] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (19 december 2007, D&H 29 januari 2008). *Bestuursvoorstel Op weg met de waterbank (reg.nr. 07.32794)*
- [8] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (december 2007), *Boezemstudie 2007, Hoofdrapport*
- [9] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (19 maart 2008). *CHI-besluitenlijst bij de vergadering van 19 december 2007 (reg.nr. 08.676) (m.b.t. punt 14, Overname stedelijk water (reg.nr. 07.27951))*
- [10] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (2008), *CHI-voorstel Maatregelen en onderzoek voortvloeiende uit de Boezemstudie 2007 (reg.nr. 07.30859)*
- [11] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (17 mei 2005, CHI 6 juli 2005). *CHI-voorstel Overname stedelijk water (reg.nr. 05.12215)*
- [12] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (13 november 2007, CHI 19 december 2007). *CHI-voorstel Overname stedelijk water (reg.nr. 07.27951)*
- [13] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (nog niet vastgesteld), *CHI-voorstel Uitvoering en kredietaanvraag Hoogwaterbeschermingsprogramma (reg.nr. 08.20480)*

- [14] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (22 maart 2005). *Deelnota Erfpacht 2005 (reg.nr. 05.6447)*
- [15] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (2008). *De haalbaarheid van de GEP-norm voor HHNK (reg.nr. 08.26823)*
- [16] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (20 december 2004). *Kader integrale peilbesluiten (reg.nr. 04.25117)*
- [17] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (22 mei 2008). *Kadernotitie legger waterlopen en kunstwerken (reg.nr. 08.10349)*
- [18] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (6 januari 2006). *Meer dan alleen kerntaken?, De uitwerking van de 'brede kijk' (reg.nr. 06.467)*
- [19] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (2004). *Nota Strategisch grondbeleid*
- [20] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (27 april 2005). *Nota Visbeleid, Basis voor integraal waterbeheer onder de Kaderrichtlijn Water (reg.nr. 04.30598)*
- [21] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (september 2007). *Notitie consequenties Europese zwemwaterrichtlijn voor HHNK*
- [22] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (11 november 2007). *Onderzoek Watertekort*
- [23] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (24 april 2007). *Oplegnotitie bij CHI-voorstel Opslag en verwerking baggerspecie*
- [24] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (5 oktober 2005). *Raamplan bescherming tegen wateroverlast (reg.nr. 05.21423)*
- [25] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (17 juli 2006 D&H 22 augustus 2006). *Standpunt functie volgt peil in het westelijke Veenweidengebied (reg.nr. 06.16487)*
- [26] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (25 januari 2008). *Van afval naar biomassa, Naar milieuverantwoord omgaan met afval (reg.nr. 08.0125)*
- [27] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (2 januari 2008). *Waterbeheer in het veenweidegebied, Pappen en nathouden? (reg.nr. 07.26854)*
- [28] Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (juni 2006). *Natura 2000 doelendocument, Duidelijkheid bieden, richting geven en ruimte laten?*
- [29] Ministerie van Verkeer en Waterstaat (28 februari 2007). *Een ander IJsselmeergebied, een ander beleid*
- [30] Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat Generaal Water (2004). *Evaluatienota Waterbeheer Aanhoudende droogte 2003*
- [31] Ministerie van Verkeer en Waterstaat (nog niet vastgesteld). *Nationaal Waterplan*
- [32] Ministerie van Verkeer en Waterstaat (1998). *Vierde Nota Waterhuishouding, Regeringsbeslissing*
- [33] Ministerie van Verkeer en Waterstaat (2007). *Watervisie Nederland veroveren op de toekomst, Kabinetsvisie op het Waterbeleid*
- [34] Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordeningen en Milieubeheer (nog niet vastgesteld). *Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2008*
- [35] Procesorganisatie Kaderrichtlijn Water HHNK (2007). *Samen werken aan schoon water (Bestuurlijke samenvatting) en Detailanalyse KRW, Deelrapport 1 Proces, aanpak en keuzes, Deelrapport 2 Gebiedsprocessen, Deelrapport 3 Bijlagen en Deelrapport 4 Participatie (reg.nr. 07.31489)*
- [36] Provincie Noord-Holland (30 januari 2006). *Provinciaal Waterplan 2006-2010 'Bewust omgaan met Water'*
- [37] Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Rijn West (juni 2008). *Adviesnota Schoon Water Rijn-West*
- [38] Rijkswaterstaat (1999), *Beheersplan Waterkering Texel*
- [39] Staat der Nederlanden (het Rijk), de provincies, het Samenwerkingsverband Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen, (2003). *Nationaal Bestuursakkoord Water*
- [40] STOWA (2007). *Referenties en maatlatten voor natuurlijke watertypen voor de Kaderrichtlijn Water*
- [41] Vereniging Nederlandse Gemeenten en Unie van Waterschappen (2005). *Handreiking uitwerking kostenveroorzakingsbeginsel ex Nationaal Bestuursakkoord Water*
- [42] Versteeg, R., D. Klopstra en T. Kroon, RIZA (2005). *Droogtestudie Nederland, Aard, ernst en omvang van watertekorten in Nederland*
- [43] Werkgroep Regionale Uitwerking Verdringsreeks Noord-Nederland (september 2006). *Waterverdeling Noord-Nederland*
- [44] Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (31 mei 2005). *Raamplan bescherming tegen wateroverlast (reg.nr. 05.21423)*

5.4 Vismigratieknelpuntenkaart

5.5 Ecologische doelstellingen KRW

In onderstaande tabellen zijn de waterkwaliteitsdoelstellingen per watertype weergegeven. Hierin is onderscheid gemaakt in:

1. Fysisch-chemische kwaliteitselementen.
2. Biologische kwaliteitselementen.

Voor het formuleren van de ecologische doelstellingen is gebruik gemaakt van landelijk opgestelde maatlatten [3]. Voor de meren en de zoute wateren (M14 en M30 en M31) is gebruik gemaakt van de landelijke natuurlijke maatlatten [40]. In onderstaande tabel is de ecologische regionale doelstelling zichtbaar. Dat is het goede en gezonde ecologische niveau. In technische maatlattermen: het 0,6 EQR niveau. Deze maatlattermen zijn terug te vinden in rapport De haalbaarheid van de GEP norm voor HHNK [15].

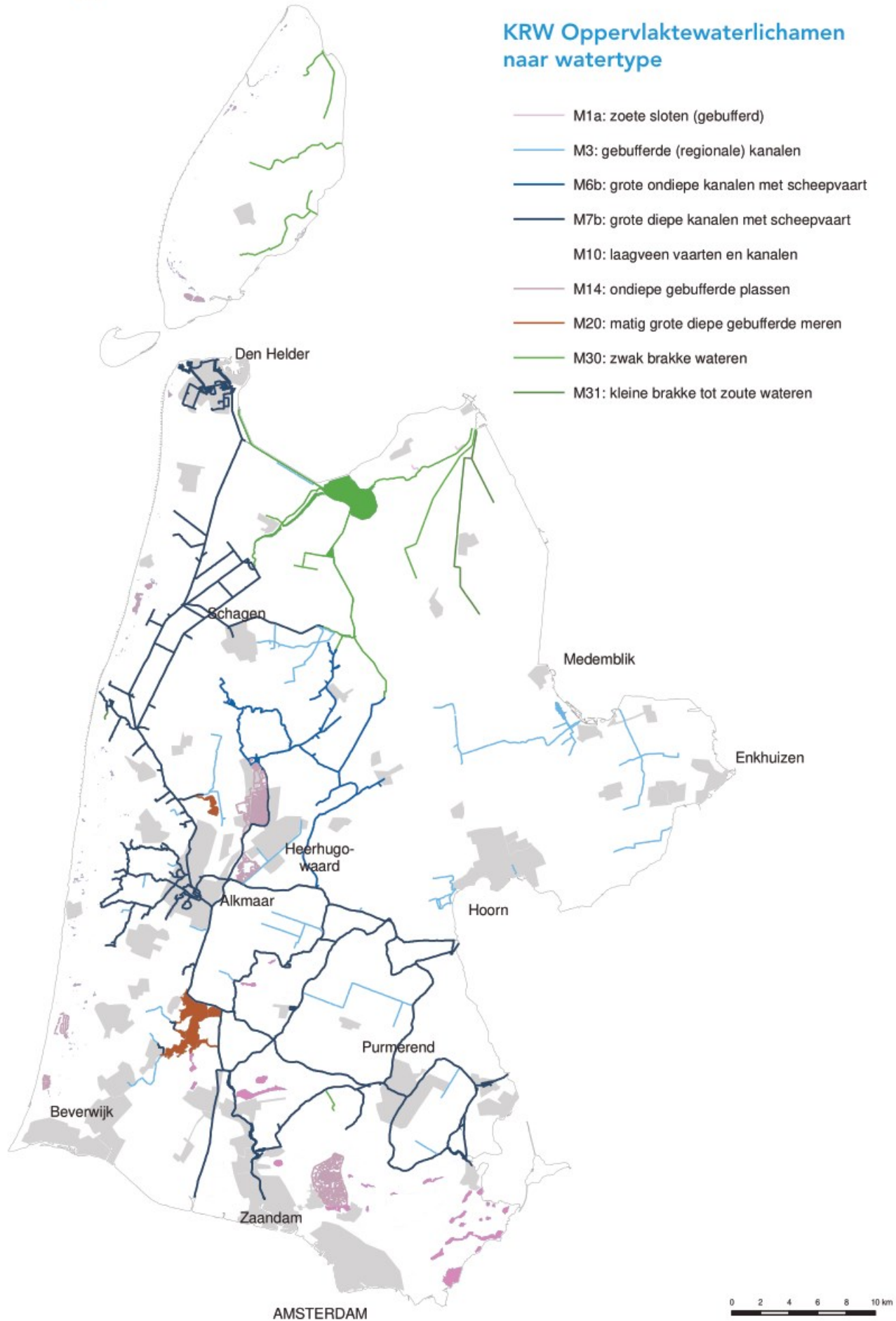
Watertype	K/S ¹	Fysisch-chemische kwaliteitselementen						
		P [mgP/l]	N [mgN/l]	Cl [mgCl/l]	O [%]	pH [-]	doorzicht [m]	temp [0C]
M1a: zoete sloten, gebufferd	K	<= 0,22	<=2,4	<=150	35-120	5,5-8,5	-	<=25
M3: gebufferde (regionale) kanalen	K	<=0,15	<=2,8	<=300	40-120	5,5-8,5	>=0,65	<=25
M6b: grote ondiepe kanalen met scheepvaart	K	<=0,25	<=3,8	<=300	40-120	5,5-8,5	>=0,65	<=25
M7b: grote diepe kanalen met scheepvaart	K	<=0,25	<=3,8	<=300	40-120	5,5-8,5	>=0,65	<=25
M10: laagveenvaarten en kanalen	K	<=0,15	<=2,8	<=300	40-120	5,5-8	>=0,65	<=25
M14: grote ondiepe gebufferde plassen	S	<=0,09	<=1,3	<=200	60-120	5,5-8,5	>=0,9	<=25
M14: grote ondiepe gebufferde plassen	K	<=0,09	<=1,3	<=200	60-120	5,5-8,5	>=0,9	<=25
M20: matig grote gebufferde plassen	K	<=0,1	<=1,1	<=200	60-120	6,5-8,5	>=1,7	<=25
M30: zwak brakke wateren	K	<=0,22	<=1,8	<=300-3000	60-120	6-9	>=0,9	<=25
M31: matig brakke wateren	K	<=0,22	<=2,9	<=3000-10000	60-120	7,5-9	>=0,9	<=25

¹ K=Kunstmatig S=Sterk veranderd

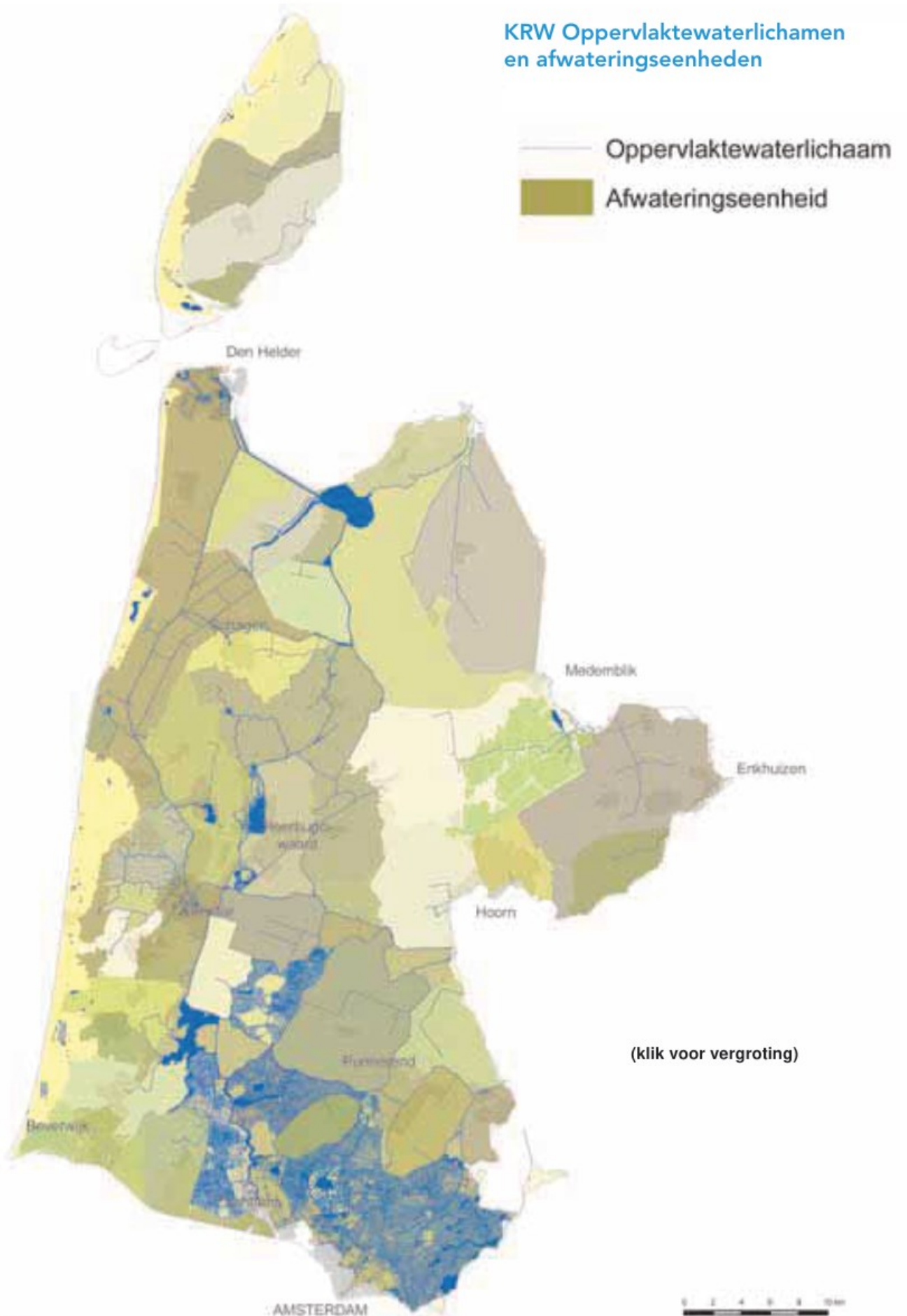
Overzicht Fysisch-chemische kwaliteitselementen

5.6 Oppervlaktewaterlichamen

KRW Oppervlaktewaterlichamen naar watertype

KRW Oppervlaktewaterlichamen en afwateringseenheden

5.7 Maatregelen in uitvoering

Onderdeel	€	G
Beheer en onderhoud zuiveringen		
Investeringsprogramma's aan de rwzi's		
Investeringsprogramma's voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers		
Beheer en onderhoud van het boezemsysteem en overige wateren		G
Waterkwaliteitsbaggeren		
Uitvoering van lopende vismigratieprojecten		
Verbrakingsprojecten		

5.8 Resultaatverplichte maatregelen

Omvang maatregelen		SGBP Maatregelen													
		Puntbronnen (art 11-3g)		Diffuse bronnen (art 11-3h)		Regulering waterbeweging en hydromorfologie (art 11-3i)		Aanvullende maatregelen (art 11-4)				Extra maatregelen (art 11-5)			
Waterlichaam	Waterlichaamnaam	aanpakken riooloverstorten	overige emissiereducerende maatregelen	saneren uitlopende oeverbescherming	verwijderen (verontreinigde) bagger	aanpassen inlaat / doorspoelen / scheiden water	aanpassen waterpeil	vispasseerbaar maken kunstwerk	verbreden / nvo; langzaam stromend / stilstaand water	overige inrichtingsmaatregelen	uitvoeren actief visstand- of schelpdierstandsbeheer	uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer	overige beheermaatregelen	uitvoeren onderzoek	
		stuks	stuks	km	m3	stuks	stuks	stuks	km	km	stuks	stuks	ha	km	stuks
NL12_110	waterdelen Schermerboezem-Noord +							5	21,3	20					1
NL12_120	waterdelen Schermerboezem-Zuid +							8	20,2	3,6	25	1			
NL12_130	waterdelen Amstelmeerboezem +							3							
NL12_140	waterdelen VRNK-boezem +					1		6							
NL12_201	Alkmaardermeer							3							
NL12_202	waterrijk 't Twiske				45000								2	8	
NL12_210	waterrijk Eilandspolder +				100000	2		2					2	96	
NL12_220	waterrijk Wormer- en Jisperveld				100000	1		2					2	88	
NL12_230	waterdelen polder Zeevang +				100000	2		2					2	92	
NL12_240	waterrijk Krommenieer Woudpolder				50000								2	92	
NL12_250	waterrijk polder Westzaan				100000	1		2					2	70	
NL12_260	waterrijk Waterland +				200000	1		5					4	1060	
NL12_280	waterdelen polder Assendelft (NW)				100000								2	54	
NL12_311	waterdelen de Schermer-Noord												2	9	
NL12_312	waterdelen de Schermer-Zuid												2	2	
NL12_320	waterdelen Beemster												2	22	
NL12_330	waterdelen Pumer +												2	9	
NL12_340	waterdelen Wijde wormer												2	2	
NL12_401	Geestmerambacht						1								
NL12_415	waterdelen polder Heerhugowaard								1,5						
NL12_425	waterdelen polder Geestmerambacht			1					5,8						
NL12_440	waterdelen polder Vier Noorder Koggen -2,20							3	10					20	
NL12_445	waterdelen polder Vier Noorder Koggen -3,70		1												
NL12_450	waterdelen polder Grootslag +				10								13,2		
NL12_510	waterdelen Wieringermeer-West +								1,7						
NL12_530	waterdelen polder Wieringerwaard								2						
NL12_540	waterdelen Anna Paulownapolder laag								1						
NL12_560	waterdelen Wieringen +												1		
NL12_610	waterdelen polder Eijerland +								7				1		
NL12_620	waterdelen Waal en Burg en het Noorden +								8						
NL12_630	waterdelen Gemeenschappelijke polders +								8						
NL12_710	waterdelen Uitgeester- en Heemskerkerbroekpolder +						1		3,3						
NL12_720	waterdelen Castricummpolder +								1						
NL12_730	waterdelen Groot-Limmerpolder +								2						
NL12_740	waterdelen Oosterzijpolder						2		0,4						
NL12_750	waterdelen polders Egmondermeer +								0,7						
NL12_760	waterdelen polders Bergermeer +						1		1,6						
NL12_770	waterdelen Verenigde polders +								0,4						
NL12_780	waterdelen Hargerpolder +						3		5						
NL12_810	waterdelen Westerduinen / PWN				1000										
NL12_820	waterdelen duingebied Zuid NHN	1			500										
NL12_830	waterdelen duingebied Noord NHN +				5000										
NL12_840	waterdelen duingebied Texel				5000										
NL12_520	waterdelen Wieringermeer-Oost +								11,5						
Totaal		1	1	1	806500	18	8	41	112,4	3,6	45	1	30	1637,2	1

Overzicht resultaatverplichte maatregelen

5.9 Overige maatregelen

	Aantal	Eenheid
Afvoeren snoeiafval etc.	11.376	m3
Inrichting en onderhoud van natuurvriendelijke oevers	101	km
Kunstwerken vispasseerbaar maken	11	kunstwerken
Herstel profiel duinrellen	7.000	m
Natuurvriendelijk schonen watergangen	81.962	m
Vervangen duikers door grotere of ecoduikers	270	m
Opheffen kopsloten	29	stuks
Bufferstroken, spuitvrije zones, akkerrandenbeheer	7	ha

Overzicht overige maatregelen

5.10 Onderzoeksmaatregelen

Uitvoering voor 2010				
	Naam onderzoek	Inschatting kosten	In samenwerking met	Aangedragen door
1.	Onderzoek naar realisatiekansen en effectiviteit rietmoeras/helofytenfilter en defosfateringsinstallaties (overgangspunten polder/boezem)			Boezem/Noordkop/ West-Friesland/ Noord-Kennemerland
2.	Onderzoek naar effectiviteit (kwaliteits)baggeren: hoeveel baggeren waterbodems is nodig conform behoeften vanuit de KRW. Dus vanuit waterkwantiteitseisen aanvullend op de huidige Keur vereisten (algemeen) en haalbaarheid extra baggeren in stedelijk slibrijk water (bv. Schagen)			Alle regio's
3.	Effectieve maatregelen rwzi's (koppelen aan huidig optimalisatie programma)			Boezem
4.	Onderzoek visbeheer: gewenst visstandbeheer ontwikkelen paaigebieden (oppervlak + waar)			West-Friesland/ Noordkop
5.	Onderzoek naar effecten en haalbaarheid slibvangen			Boezem
6.	Onderzoek naar aanpassing waterhuishouding (diverse maatregelen)		G	Noordkop/West-Friesland
7.	Onderzoek naar gecreosoteerde beschoeiingen			West-Friesland/Boezem/ Noordkop
8.	Onderzoek gladheidbestrijding		Provincie en gemeenten	Noord-Kennemerland
9.	Onderzoek hergebruik baggerspecie		Provincie en gemeenten	Noord-Kennemerland
10.	Verder ontwikkelen KRW-verkenner (loopt tot 2015)			Hoogheemraadschap
11.	Onderzoek effecten actief biologische beheer			Boezem
12.	Onderzoek fauna uittreed plaatsen			Boezem
13.	Onderzoek effecten afwenteling PAKs, TBT, Cu, Stikstof (bronnen onderzoek, inschatten effect generiek beleid, definiëren aanvullende maatregelen)		RWS	Hoogheemraadschap/RWS
14.	Onderzoeksmaatregel om het inlaten van 'vervuild' boezemwater te beperken en doorspoelen met gebiedsvreemd water te beperken			Laag Holland
15.	Onderzoek KRW Bloembollen (communicatie & handhaving voor zorgvuldige bestrijdingsmiddelengebruik en sanering van emissies gewasbeschermingsmiddelen op erf)	Financiering via Innovatie KRW Bollenteelt	Provincie, gemeenten en waterschappen	

Uitvoering 2010-2012				
	Naam onderzoek	Inschatting kosten	In samenwerking met	Aangedragen door
1.	Onderzoek naar beperking van bestrijdingsmiddelen	G	Provincie/gemeenten	Noordkop/Boezem
2.	Reallocatie gemalen		Boezem	
3.	Onderzoek naar gevolgen nieuw peilbeheer IJsselmeer en Markermeer op waterhuishouding in gebied HHNK		Afstemmen met Rijkswaterstaat	West-Friesland/Noordkop
4.	Onderzoek mogelijkheden extra afkoppelen		Gemeenten	Noord-Kennemerland
5.	Onderzoek hergebruik landbouwwater		Agrarische sector	Noord-Kennemerland
6.	Onderzoek alternatieve bestrating		Gemeenten	Noord-Kennemerland
7.	Onderzoek blauw-groene diensten		Agrarische sector	Noord-Kennemerland
8.	Onderzoek effecten afwenteling PAKs, TBT, Cu, Stikstof (excl. metingen)		RWS	Hoogheemraadschap/RWS

Uitvoering 2012-2015				
	Naam onderzoek	Inschatting kosten	In samenwerking met	Aangedragen door
1.	Mogelijkheden en effectiviteit flexibel peilbeheer	G		Boezem
2.	Nutriënten pilot gericht op: Effectgerichte landbouwmaatregelen Mogelijkheden reductie mestgift naast wettelijke verplichtingen Meststofsamenstelling in relatie tot bodemtype		HHNK en provincie	West-Friesland/ Noord-Kennemerland/ Noordkop
3.	Onderzoek naar de mogelijkheden voor extensivering/functieverandering van de landbouw gericht op verminderde belasting oppervlaktewater		Provincie	West-Friesland/ Noord-Kennemerland/ Laag Holland
4.	Quick-scan naar wenselijkheid en haalbaarheid van bufferstroken breder dan wettelijk is verplicht		Provincie	West-Friesland
5.	Onderzoek effecten afwenteling PAKs, TBT, Cu, Stikstof (combineren met onderzoek inzetten vierde trap zuiveringen)		RWS	Hoogheemraadschap/RWS

5.11 Functiefaciliteringskaarten

Stedelijk gebied en bedrijventerrein

Als 'geschikt' zijn geclassificeerd:

- gebieden met een hoogste veiligheid tegen grondwater tot aan maaiveld (< 1: 25 jaar) en een grootste veiligheid tegen inundatie (< 1: 250 jaar);
- een drooglegging van minimaal 1,00 m (norm), maar bij voorkeur 1,30 m (gewenste drooglegging);
- een ontwateringdiepte van minimaal 0,30 m (gedurende maximaal 7 dagen met een herhalingstijd van T= 2 jaar) bij nieuwbouw en van minimaal 0,70 m ter plaatse van bestaande bebouwing met traditionele kruipruimte;
- gebieden waar geen ophoging van het maaiveld nodig is: zand- en kleigebieden met een grondwatertrap >III).

Matig geschikt

- Gebieden waar ophoging van het maaiveld of andere aanvullende voorzieningen nodig zijn voor waterneutraal bouwen: zand- en kleigebieden met een grondwatertrap < III).

Weinig geschikt

- Gebieden met belangrijke bodemdaling (omdat deze alleen door grote inspanning geschikt zijn te maken).
- Gebieden ten behoeve van vasthouden grondwater tegen watertekort (zie kaart tritsmaatregelen watertekort), als gevolg van extra nodige voorzieningen respectievelijk aantasting van het functioneren van het watersysteem.
- 15 % laagste poldergebieden (zie kaart tritsmaatregelen tegen wateroverlast), in verband met reservering van deze gebieden voor berging van piekafvoer.
- Gebieden waar verhoogde risico's voor inundatie bestaan (zie kaart problematiek wateroverlast polders).

Aanvullende voorwaarden bij inrichting om aan de gewenste criteria te voldoen.

- Geen verlaging van grondwaterstand en waterpeil, dus ophogen in gebieden waar vereiste drooglegging en ontwateringdiepte niet worden gehaald, dan wel toepassen van alternatieve bouwwijze, zoals drijvende woningen.
- Vasthouden en berging piekafvoer binnen eigen gebied of aanliggend gebied op hetzelfde peil; eventueel in combinatie met infiltratie (wadisystemen); gebieden waar thans reeds sprake is van belangrijke risico's voor inundatie (zie kaarten faalkansen wateroverlast).
- Toepassen van kruipruimteloos bouwen waar ontwateringdiepte van 0,70 m niet wordt gehaald.
- Bij de inrichting bij voorkeur toestaan van grotere peildynamiek.
- Benodigde inspanning:
 - minimaal (meest geschikt) in zand- en kleigebieden met een grondwatertrap >III;
 - gemiddeld (matig geschikt) in overige zand- en kleigebieden;
 - hoog (weinig geschikt) in veengebieden met een sterke autonome maaiveld daling.

Landbouw

De geschiktheidsklassen in de functiefaciliteringskaart Landbouw zijn gebaseerd op bodemtype en grondwaterstand met gebruikmaking van de zogenoemde HELP-methode (zie onderstaande tabel), uitgedrukt in toepasbare typen landbouw met een opbrengstderving door wateroverlast of watertekort van minder dan 30% ten opzichte van het potentiële maximum productieniveau.

Geschiktheid landbouw in relatie tot bodemtype en grondwatertrap

Grondwatertrap:		I	II	II*	III	III*	IV	V	V*	VI	VII	VII*
Bodemtype		Geschiktheid*										
V	Veengronden	m	m	g	g	ag	tag	g	ag	ag	g	g
W	Moerige gronden	m	m	g	g	ag	tag	g	ag	ag	g	g
K1	Zavel en klei binnen 80 cm op veen	m	m	g	g	ag	ag	ag	ag	ag	g	g
K2	Zavel en klei binnen 80 cm op zand	m	m	g	g	ag	ag	ag	ag	ag	g	g
K3/4	Zavel en klei met zware tussenlaag of zware ondergrond	m	m	g	g	ag	ag	g	ag	ag	g	g
K5	Homogene of licht aflopende zavel en klei	m	m	ag	ag	ag	ag	ag	ag	ag	g	g
H1	Podzol met zwarte bovengrond < 30 cm	m	m	ag	ag	ag	tag	ag	tag	ag	g	g
H2	Podzol met zwarte bovengrond 30-50 cm	m	m	g	g	ag	tag	ag	tag	ag	g	g
Z1	Overige zandgronden met zwarte bovengrond < 50 cm	m	m	ag	ag	ag	tag	ag	ag	ag	g	g
Z2	Overige zandgronden met zwarte bovengrond > 50 cm	m	m	ag	ag	ag	tag	ag	tag	tag	g	g
L	Leemgronden	m	m	g	g	ag	tag	ag	tag	ag	g	g

*) Geschikt voor genoemde landbouwvormen bij depressie landbouwpbrengst kleiner dan 30 % van het potentiële maximum productieniveau (vastgesteld op basis van HELP-tabellen)

Overige aspecten geschiktheid landbouw

Landbouwfunctie (hoogste niveau)	Gewenste maximum concentratie chloride in oppervlaktewater	Gewenste maximum frequentie grondwateroverlast	Gewenste maximum frequentie Inundatie *	Negatieve belasting oppervlaktewater omgeving
b/g Bollen/glastuinbouw	< 300 mg Cl/l	1 : 15 jaar	1 : 100 jaar	Zeer sterk
t Tuinbouw	< 300 mg Cl/l	1 : 10 jaar	1 : 75 jaar	Sterk
a Akkerbouw	< 600 mg Cl/l	1 : 10 jaar	1 : 50 jaar	Sterk
g Grasland/veeteelt	< 2000 mg Cl/l	1 : 5 jaar	1 : 10 jaar	Matig
m Marginaal grasland	> 2000 mg Cl/l	1 : 1 jaar	1 : 1 jaar	Gering

*) Bij risico's van inundatie met zout water is het schaderisico veel groter en zijn lagere overschrijdingsfrequenties gewenst.

m marginaal grasland met nevenfunctie natuur

g grasland/veeteelt

a akkerbouw

t tuinbouw

b bollenteelt (niet te beoordelen op uitsluitend bodemtype en grondwatertrap)

Gebieden geschikt voor tuinbouw en landbouw zijn in principe ook geschikt voor de zogenoemde 'reizende bollenkraam'.

Bollenteelt

Het zoekgebied voor nieuw bollengebied wordt beoordeeld op andere criteria dan de bovengenoemde landbouwvormen.

- Het betreft de gebieden waar het grondwaterniveau door natuurlijke aanvoer van grondwater op peil kan worden gehouden (gebieden met huidige grondwatertrappen II, II*, III en III*).
- De bodemtypen zijn zavel of zand.
- De gebieden zijn niet gelegen in de laagste poldergedeelten bestemd voor waterberging.
- In de gebieden met aanvoer van zout kwelwater is slechts in beperkte mate bollenteelt mogelijk bij teelt op een 'zoetwaterlens' (zie maatregelen Watertekort-Vasthouden).

In de nabijheid van een 'brongebied' is de toepassing van bollenteelt minder gewenst (maar wel mogelijk) in verband met negatieve effecten op de waterkwaliteit.

Natuur

Methodiek

De faciliteringskaart voor natuur geeft aan welke mate van inspanning door de waterbeheerder nodig is om de hydrologische randvoorwaarden voor de gewenste natuurwaarden te realiseren. Dit wordt uitgedrukt in een classificatie: van 'meest geschikt' tot 'minst geschikt'. De mate van benodigde inspanning is daarbij in algemene zin direct gerelateerd aan de huidige geschiktheid voor de gewenste natuur.

De facilitering wordt gericht op de mogelijke ontwikkeling van natte natuurwaarden, omdat deze een directe relatie hebben met het waterbeheer en vanuit zeldzaamheidsoogpunt in het algemeen het meest gewenst zijn. De mogelijkheden voor de ontwikkeling van natte natuur worden met name bepaald door de kwaliteit van de bodem en kwaliteit en kwantiteit van het grondwater. Dit zijn de basissysteemkenmerken. In het algemeen is de geschiktheid groter naarmate de grondwaterstand hoger is en naarmate de voedselrijkdom en het chloridgehalte van water en bodem lager zijn. Deze randvoorwaarden kunnen worden gerelateerd aan de volgende kaartbeelden.

criterium

Grondwaterstand

Bodemkwaliteit

Grondwaterkwaliteit

Oppervlaktewaterkwaliteit

Kaart

- Kwel- en infiltratiegebieden
- Laaggelegen gebieden
- Huidig landgebruik/bestemming
- Kwel- en infiltratiegebieden
- Systeemkenmerken waterkwaliteit
- Toename doorspoelbehoefte 2050

Bodemkwaliteit

De realiseringmogelijkheden voor natuur worden sterk bepaald door het huidige landgebruik. In intensieve landbouwgebieden is de bodem vermist en mogelijk verontreinigd. Daar zal meer inspanning nodig zijn om een goed natuurkwaliteit te realiseren dan in gebieden waar een extensievere gebruiksfunctie aanwezig is. Op de plaatsen waar momenteel al natuur aanwezig is, is natuur het gemakkelijkst te faciliteren, omdat hier de basisrandvoorwaarden al aanwezig zijn. Landbouwgebieden kunnen ook na verandering van bestemming een negatieve invloed blijven uitoefenen op de natuur, bijvoorbeeld door de zogenoemde nalevering van stoffen.

Kwaliteit grondwater

In het beheersgebied van het hoogheemraadschap is de kwel over het algemeen zeer voedselrijk. Voor de meeste natuurtypen is dat ongewenst. Sterke kwel wordt in het algemeen niet beschouwd als een positieve indicatie, met uitzondering van de binnenduinrand.

In de toekomst neemt bovendien het zoutgehalte van het grondwater toe. De doorspoelbehoefte voor de toekomst geeft een indirecte indicatie van geschiktheid van gebieden in relatie tot het zoutbezwaar.

Grondwaterstanden

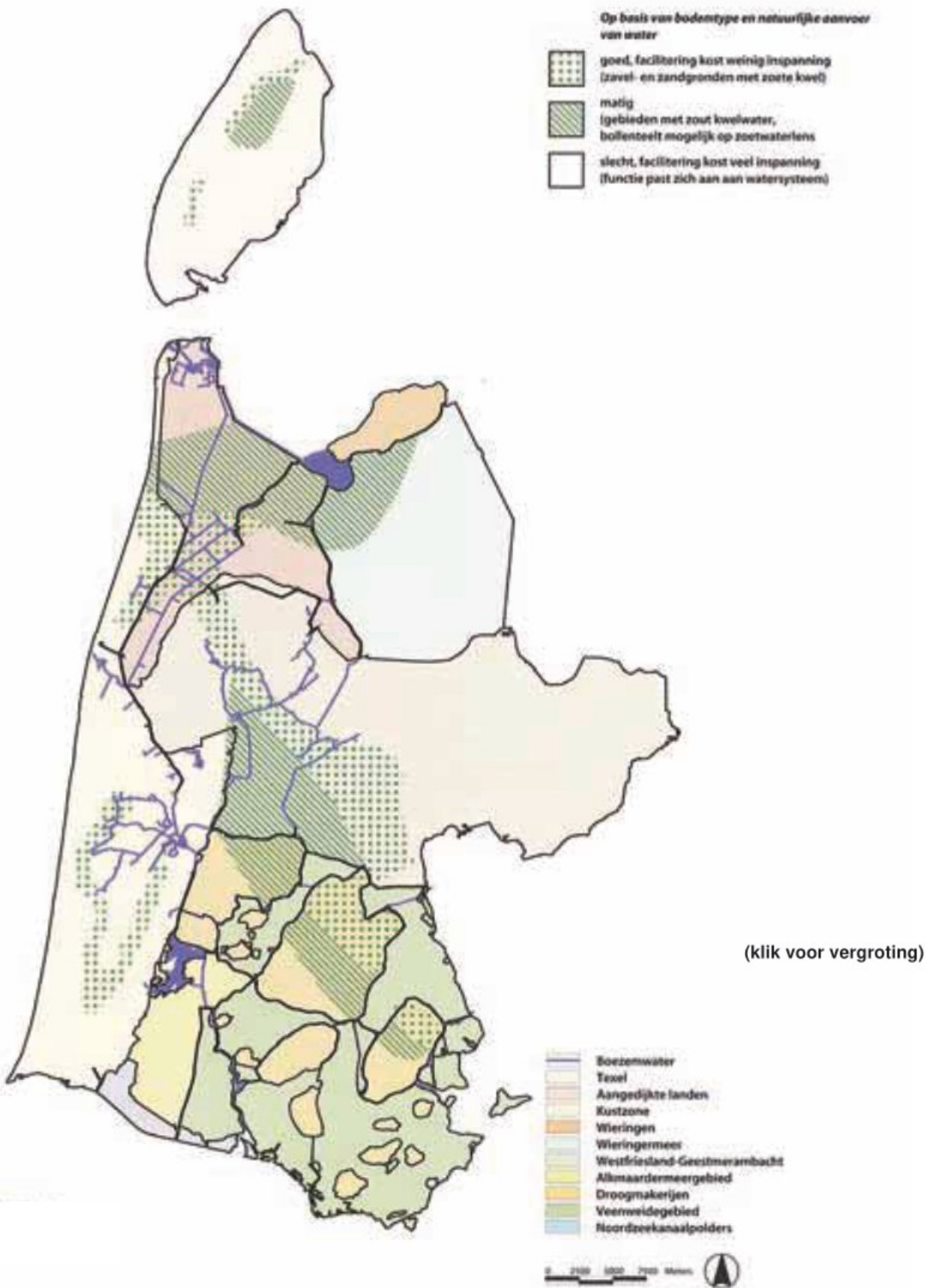
Permanent hoge grondwaterstanden zijn het gemakkelijkst te realiseren in gebieden met kwel. Gezien de voedselrijkdom van het grondwater is echter kwel tot in het maaiveld niet gewenst. In dit opzicht zijn zwakke kwelgebieden het meest geschikt, omdat zich hier een zoetwaterlens kan opbouwen.

Oppervlaktewaterkwaliteit

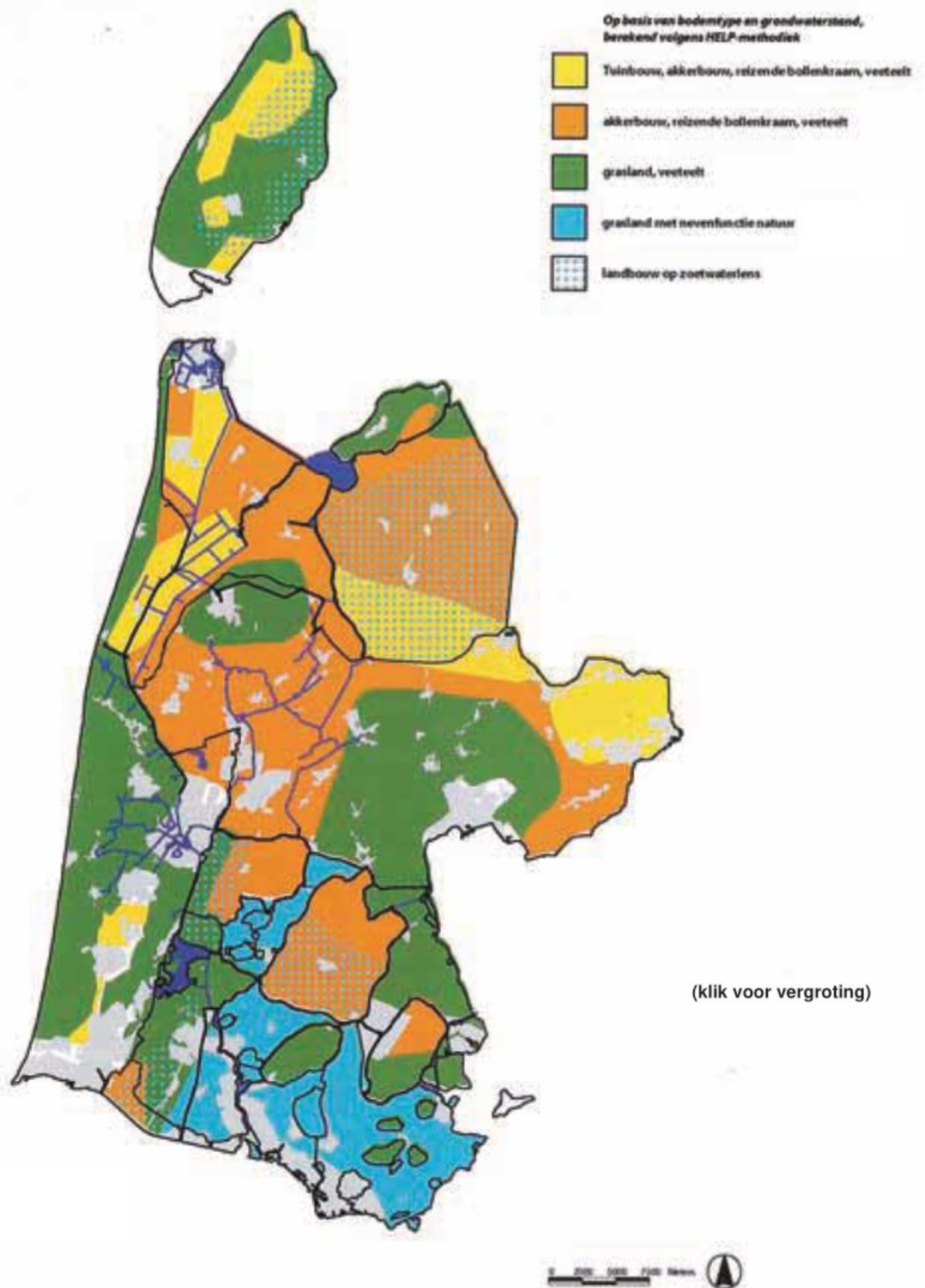
Waar de huidige waterkwaliteit relatief goed is, is het gemakkelijker natuur te faciliteren dan waar de huidige waterkwaliteit slecht is. In dit opzicht scoren brongebieden beter dan tussengebieden en benedenstroomse gebieden.

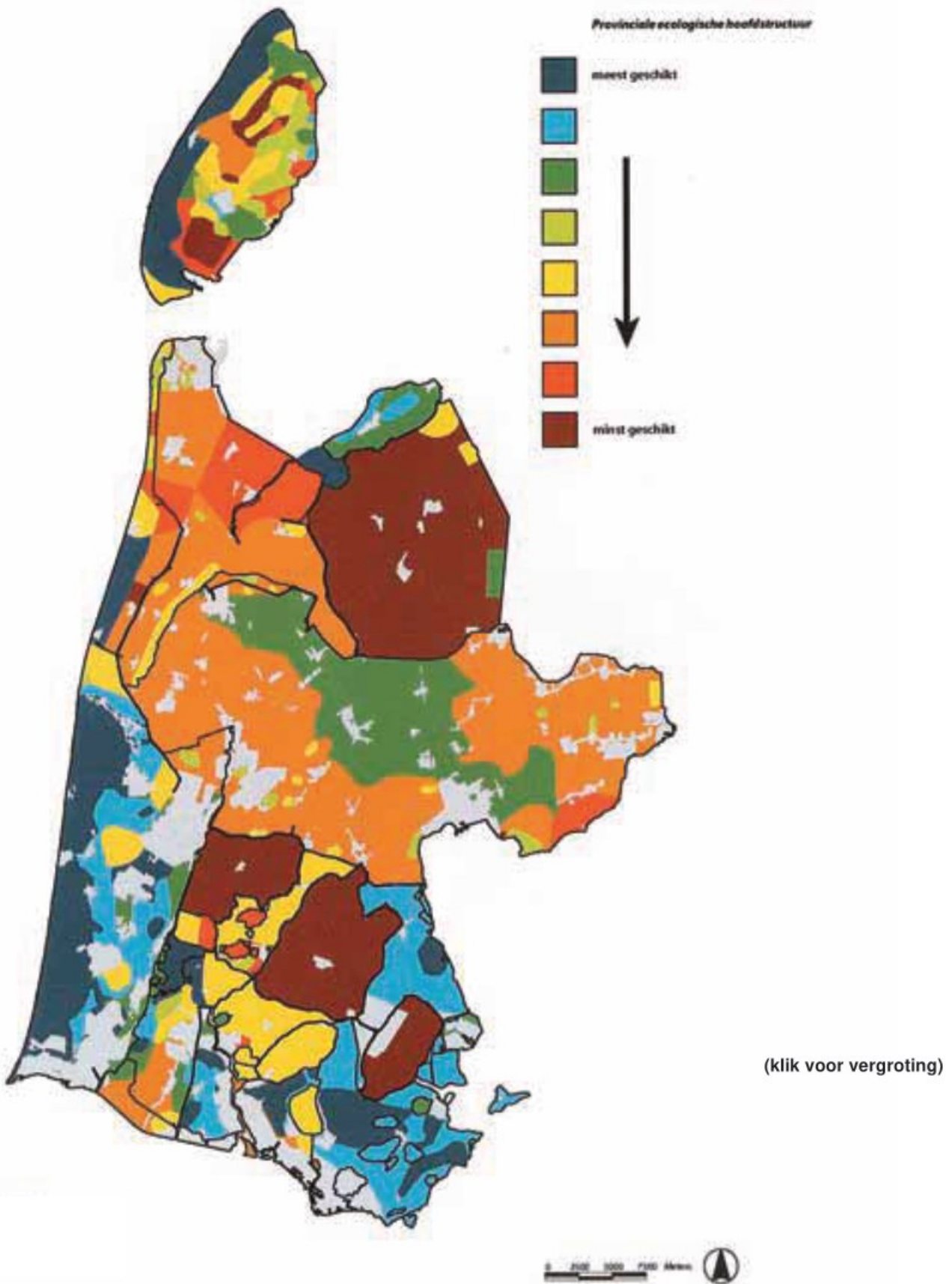
Funciefacilitering permanente bollenteelt op zand

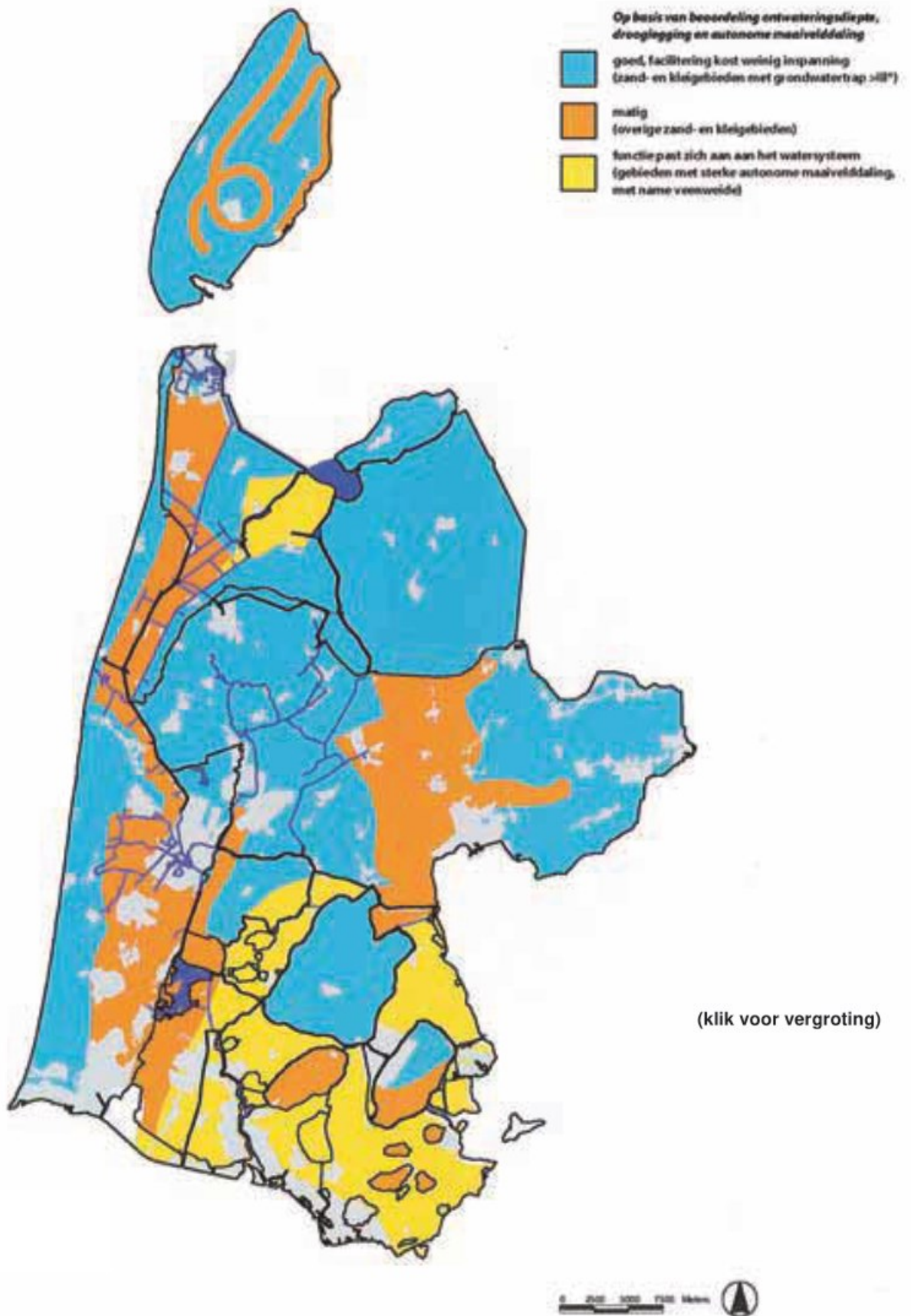
Funcatiefacilitering landbouw

Funciefacilitering natuur

Funciefacilitering stedelijk gebied en bedrijventerrein

5.12 Ontwerputgangspunten bij dijkverbeteringen

In tegenstelling tot onderhoudswerkzaamheden worden verbeteringswerken niet uitgevoerd om aan bestaande normen en/of voorwaarden te voldoen, maar juist aan nieuwe normen en/of randvoorwaarden. Daarbij wordt in het ontwerp van de waterkering rekening gehouden met het vereiste onderhoud gedurende de levensduur. Hierbij spelen factoren als inspanning en kosten van het onderhoud een belangrijke rol.

Bij dijkverbetering of groot onderhoud geldt een aantal randvoorwaarden. Bij het bepalen van alternatieven of het vaststellen van maatregelen worden de volgende uitgangspunten in acht genomen.

Normen

Een waterkering moet minimaal voldoen aan de vastgestelde normen die aan de waterkering zijn toegekend. Deze normen zijn vastgelegd in de Waterwet en de provinciale Waterverordening. Als geen normen zijn toegekend, geldt het leggerprofiel als uitgangspunt. Bij versterkingen en maatregelen voor groot onderhoud wordt uitgegaan van een ontwerp dat vele jaren mee moet kunnen. Daarvoor worden in de ontwerprandvoorwaarden zaken verdisconteerd als de te verwachten waterspiegelstijging, de polderpeildaling, de bodemdaling en de kruindaling binnen de planperiode. De uitgangspunten voor een ontwerp zijn daarmee zwaarder dan die voor een toetsing aan de norm.

Ontwerpperiode

Een waterkering wordt aangelegd voor een lange termijn. Bij primaire keringen geldt in principe voor gronddijken een ontwerpperiode van 50 jaar en voor constructies een ontwerpperiode van 100 jaar. Het verschil tussen deze periodes is gebaseerd op een economische optimalisatie van de onderhoudskosten. Aanpassing van een gronddijk is aanzienlijk goedkoper dan aanpassing of vervanging van een constructie. Daarom wordt een constructie zo ontworpen dat deze 100 jaar voldoet aan de ontwerputgangspunten.

Bij regionale keringen gelden dezelfde ontwerpperioden, tenzij - bijvoorbeeld vanwege de slappe ondergrond - op voorhand duidelijk is dat een ophoging voor een planperiode van 50 jaar niet haalbaar is. Het is dan kosteneffectiever om de kruinzakkingen in meerdere fasen te compenseren.

Uitvoering in grond

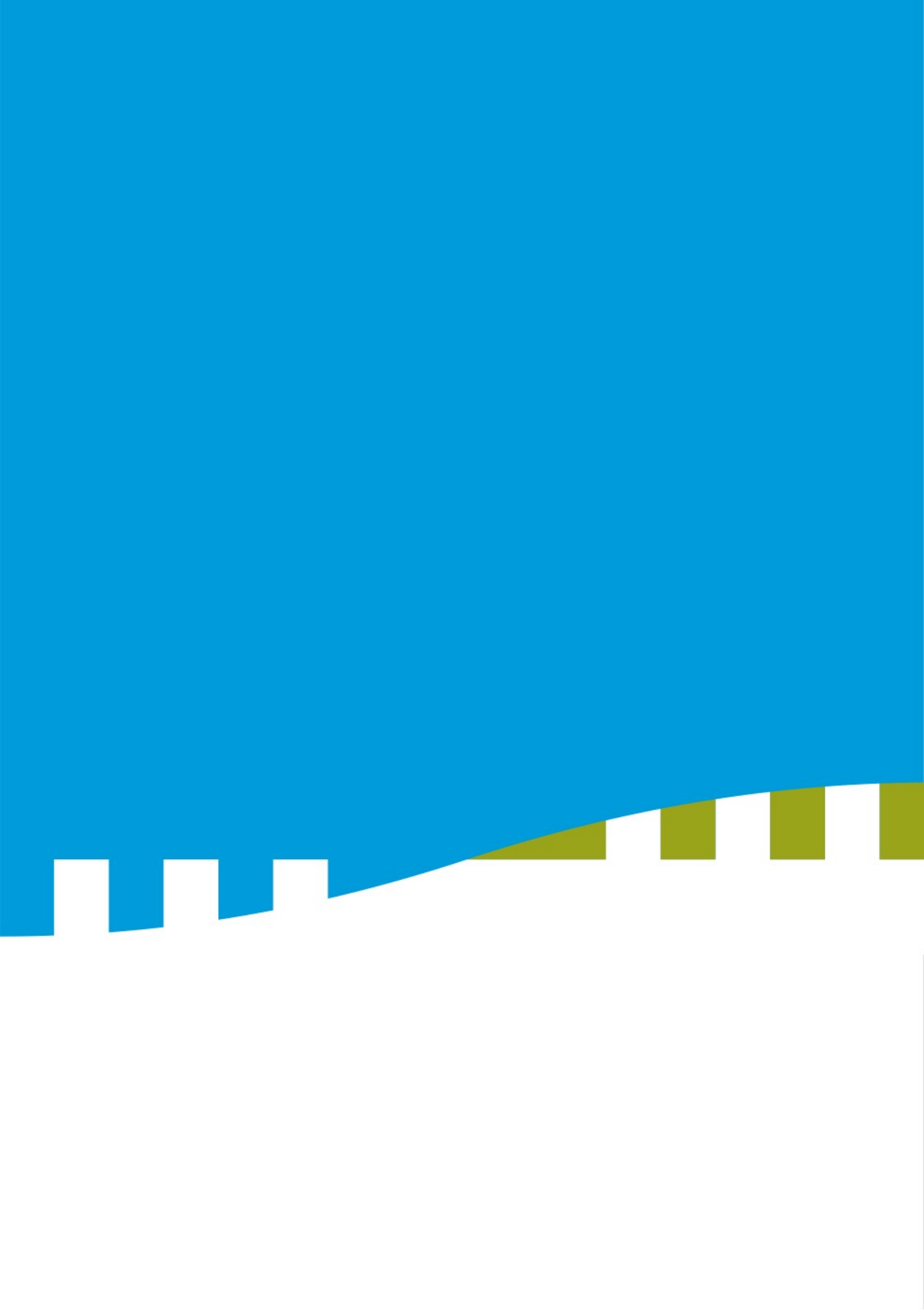
Maatregelen worden primair gezocht in de uitvoering met grond. Deze maatregelen zijn namelijk duurzaam. Met dat begrip wordt bedoeld dat grondconstructies in de toekomst eenvoudig zijn aan te passen aan veranderende randvoorwaarden en externe omstandigheden. Een toekomstige maatregel moet zonder kapitaalvernietiging en zonder grote inspanningen kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast zijn dijken van grond over het algemeen goedkoper qua aanleg en onderhoud.

Het hoogheemraadschap streeft naar zo min mogelijk 'vreemde' waterkerende constructieve objecten in een waterkering. Dergelijke harde keermiddelen zijn moeilijk aanpasbaar en niet flexibel ten aanzien van zettingen. Als uitvoering in grond praktisch gezien niet mogelijk is, wordt overgegaan tot constructieve oplossingen (in combinatie met grond).

Nieuwe technieken

Het hoogheemraadschap gaat behoudend om met nieuwe (constructieve) dijkverbeteringstechnieken. Die moeten zich eerst bewezen hebben. Met veiligheid kan immers niet worden geëxperimenteerd. Het hoogheemraadschap wil wel een positieve bijdrage leveren aan innovatief onderzoek aan dijken.

Documentnr. Mapnaam / Documentnaam

Agrarisch natuur- en landschapsbeheer

- 1 Aanvullende informatie in auditprocedure maatregel 10 - collectieve aanvragen (geanonimiseerd).pdf
- 2 Besluitenlijst DH 161214 (geanonimiseerd).pdf
- 3 Besluitenlijst DH-vergadering 110214 (geanonimiseerd).pdf
- 4 Bestuursvereenkomst Agrarisch Waterbeheer Natuurbeheerplan 2016-2021 (geanonimiseerd).pdf
- 5 Bevestiging cofinanciering agrarisch waterbeheer periode 2022-2025 met herziening in 2023 20.0803808 (geanonimiseerd).pdf
- 6 Brief aan DG-IM inzake deelname GLB pilot WLD 13.0045821 (geanonimiseerd).pdf
- 7 Brief aan staatssecretaris EZ om medewerking en financiering GLB-pilot 13.0036714 (geanonimiseerd).pdf
- 8 Brief betalingsregime cofinanciering POP3-budget blauwe diensten 15.0017686 (geanonimiseerd).pdf
- 9 Brief bevestiging cofinanciering GLB-NSP HHNK 2023-2028 (geanonimiseerd).pdf
- 10 Brief cofinanciering en borging afspraken waterbeheermaatregelen NBP2016 15.0013112 (geanonimiseerd).pdf
- 11 Brief GS-NH inzake deelname GLB pilot WLD 13.0045613 (geanonimiseerd).pdf
- 12 Brief provincie toezending overeenkomst verlenging en wijziging bestuursvereenkomst Agrarisch Waterbeheer (geanonimiseerd).pdf
- 13 CHI-besluit verlengen bestuursvereenkomst Agrarisch waterbeheer 2020-2025 20.0629300 (geanonimiseerd).pdf
- 14 CHI-memo overeenkomst collectieve levering groenblauwe diensten voor HHNK 14.0008175 (geanonimiseerd).pdf
- 15 CHI-voorstel verlengen bestuursvereenkomst Agrarisch waterbeheer 2020-2025 20.0581222 (geanonimiseerd).pdf
- 16 Concept Bestuursvereenkomst Nutriënten Veenweiden Rijn-West 13.0031817 (geanonimiseerd).pdf
- 17 DH voorstel overeenkomst collectieve levering groenblauwe diensten voor HHNK 14.0002920 (geanonimiseerd).pdf
- 18 DH-besluit aangaan bestuursvereenkomst Nutriënten in Veenweiden Rijn-West 13.0036701 (geanonimiseerd).pdf
- 19 DH-besluit cofinanciering POP3-budget blauwe diensten 15.0012629 (geanonimiseerd).pdf
- 20 DH-besluit overeenkomst collectieve levering groenblauwe diensten voor HHNK 14.0002933 (geanonimiseerd).pdf
- 21 DH-Besluit samenwerkingsvereenkomst WLD 2015 14.0054760 (geanonimiseerd).pdf
- 22 DH-voorstel Bestuursvereenkomst Agrarisch Waterbeheer Natuurbeheerplan 2016-2021 (geanonimiseerd).pdf
- 23 DH-voorstel Bestuursvereenkomst Nutriënten in Veenweiden Rijn-West 13.0036689 (geanonimiseerd).pdf
- 24 DH-voorstel cofinanciering POP3-budget blauwe diensten 15.13635 (geanonimiseerd).pdf
- 25 DH-voorstel samenwerkingsvereenkomst WLD 2015 14.0050526 (geanonimiseerd).pdf
- 26 DO-21-03133 Inzet baggerpomp boeren in natuurgebieden WLD 21.0261432 (geanonimiseerd).pdf
- 27 Eindrapportage WLD-HHnk samenwerkingsproject groenblauwe diensten (geanonimiseerd).pdf
- 28 Financiering inzet baggerpomp in 2023 en 2024 (geanonimiseerd).pdf
- 29 Memo KRW-maatregel collectieve levering waterdiensten en maatregelen 15.0008445 (geanonimiseerd).pdf
- 30 Memo PH-overleg Tussenrapportage Boeren werken aan schone sloten 14.0039191 (geanonimiseerd).pdf
- 31 Memo_def Ontwikkeling ANLb - financiering (geanonimiseerd).pdf
- 32 Overeenkomst HHNK-ANV Water, Land en Dijken 14.0002886 (geanonimiseerd).pdf
- 33 Overeenkomst verlenging en wijziging bestuursvereenkomst Agrarisch Waterbeheer (geanonimiseerd).pdf
- 34 Projectplan pilot groenblauwe diensten voor HHNK 14.0002831 (geanonimiseerd).pdf
- 35 Projectvoorstel groenblauwe diensten WLD 2015 14.0057438 (geanonimiseerd).pdf
- 36 Samenwerkingsvereenkomst WLD collectieve levering groenblauwe diensten 2015 14.0057581 (geanonimiseerd).pdf
- 37 Verzoek bevestigen afspraken cofinanciering POP3-blauwe diensten 15.0011220 (geanonimiseerd).pdf
- 38 Verzoek bevestiging cofinanciering GLB-NSP HHNK 2023-2028 (geanonimiseerd).pdf
- 39 Verzoek provincie reactie aanvulling cofinanciering agrarisch waterbeheer periode 2022-2025 herziening 2023 (geanonimiseerd).pdf
- 40 Verzoek van provincie cofinanciering POP3-budget door waterschappen en bestuurlijke borging afspraken NBP2016 (geanonimiseerd).pdf

KRW planperiode 2009-2015

- 41 06.29781 samenvoegbestand brief DH leden GA proces aanzet (geanonimiseerd)
- 42 Besluitenlijst 28 oktober 2008 (geanonimiseerd)
- 43 Besluitenlijst 9 december 2009 (geanonimiseerd)
- 44 Bestuursvereenkomst Samenloop Waterwet 10.0012336 (geanonimiseerd)
- 45 Bijlage Memo PNH basisafspraken bij samenloop IWW vergunning A.00025060 (geanonimiseerd)
- 46 Brief Implementatie Kaderrichtlijn Water Rijndelta West 03.0012232 (geanonimiseerd)
- 47 Brief implementatie wetsvoorstel kaderrichtlijn Water 03.0009155 (geanonimiseerd)
- 48 CHI-Voorstel Globale verkenning KRW 06.0010685 (geanonimiseerd)
- 49 Decernotenota 2006 KRWWB21-beleidsbrief 07.0002159 (geanonimiseerd)
- 50 DH-voorstel Bestuursvereenkomst samenloop waterwet 09.33491 (geanonimiseerd)
- 51 DH-voorstel Kaderrichtlijn Water Plan van Aanpak Rijn West 03.0015951 (geanonimiseerd)
- 52 DH-voorstel KRW doelstelling haalbaarheid GEP 08.27249 (geanonimiseerd)
- 53 Meerwerkopdracht R4 maatlaten sloten kanalen 07.0010032 (geanonimiseerd)
- 54 Monitoring oppervlaktewater Europese Kaderrichtlijn 03.0014173 (geanonimiseerd)
- 55 Offerte meerwerk project KRW maatlaten 07.0007451 (geanonimiseerd)
- 56 Opdracht cursus KRW 07.0014258 (geanonimiseerd)
- 57 Procesplan Kaderrichtlijn Water 2005-2009 05.0025121 (geanonimiseerd)
- 58 Rapport KRW uitwerking duingebied Rijn West 08.0014308 (geanonimiseerd)
- 59 Rapport opstellen van MEPGEP in de Maasregio 07.0001581 (geanonimiseerd)
- 60 RIVM rapport concept modellen kaderrichtlijn water 09.0033479 (geanonimiseerd)
- 61 Verzoek afstemming Natura 2000 Kaderrichtlijn Water (WIJD) 07.0031089 (geanonimiseerd)
- 62 Voorstel D_H vernieuwde schouw 07.0006668 (geanonimiseerd)

KRW planperiode 2009-2015 > Maatregelenpakket KRW 2009-2015

- 63 08.784 CHI-voorstel Vaststellen van doelen, maatregelen en kosten voor de uitvoering van de KRW (geanonimiseerd).pdf
- 64 08.784 KRW besluitvorming Bijlage 1 Overzicht waterlichamen en doelstellingen (geanonimiseerd).pdf
- 65 08.784 KRW besluitvorming Bijlage 2 Overzicht van maatregelenpakketten voor de verschillende waterlichamen (geanonimiseerd).pdf
- 66 08.784 KRW besluitvorming Bijlage 3 Overzicht van onderzoeks- en beleidsmaatregelen (geanonimiseerd).pdf
- 67 08.785 CHI-besluit Vaststellen van doelen, maatregelen en kosten voor de uitvoering van de KRW (geanonimiseerd).pdf
- 68 09.29448 Besluitenlijst CHI goedkeuring KRW rompprogramma + voorstel CHI (geanonimiseerd).pdf
- 69 09.29583 Besluit CHI 16-12-2009 mbt 09.29448 (geanonimiseerd).pdf
- 70 12.38268 voorstel CHI restant resultaatverplichte KRW-maatregelen - getekend (geanonimiseerd).pdf
- 71 12.43640 Besluit CHI tussenbalans KRW (geanonimiseerd).pdf
- 72 Aanbiedingsbrief KRW raadsbesluit 08.5769 (geanonimiseerd).pdf
- 73 Aanbiedingsbrief provincie WBP4 09.33147 (geanonimiseerd).pdf
- 74 Afmelding KRW Maatregel Kroos en drijfvlagen 13.44915 (geanonimiseerd).pdf
- 75 Besluitenlijst 11 februari 2009 - volledig (geanonimiseerd).pdf
- 76 Besluitenlijst 11 november 2008 (geanonimiseerd).pdf
- 77 Besluitenlijst 12 februari 2008 (geanonimiseerd).pdf
- 78 Besluitenlijst 14 oktober 2009 (geanonimiseerd).pdf
- 79 Besluitenlijst 16 december 2009 (geanonimiseerd).pdf
- 80 Besluitenlijst 23 maart 2010 (geanonimiseerd).pdf
- 81 Besluitenlijst CHI 20121114 (geanonimiseerd).pdf
- 82 Brief prov NH lijst van KRW-maatregelen bijdrage prov 08.21800 (geanonimiseerd).pdf
- 83 CHI besluit krediet 2009 vooronderzoeken en Helsdeur (geanonimiseerd).pdf
- 84 CHI-besluit vaststellen Waterbeheersplan 2009-2015 09.23808 (geanonimiseerd).pdf

85 CHI-voorstel KRW projecten 2009 (geanonimiseerd).pdf
86 CHI-voorstel vaststellen Waterbeheersplan 2009-2015 09.23808 (geanonimiseerd).pdf
87 DH-memo svz KRW 2008 08.21967 (geanonimiseerd).pdf
88 DH-voorstel KRW maatregel aanleg natuurvriendelijke oevers 08.26816 (geanonimiseerd).pdf
89 Getekende offerte film vismigratie 12.9244 (geanonimiseerd).pdf
90 Goedkeuring provincie WBP4 10.0008888 (geanonimiseerd).pdf
91 Nota van inspraak Waterbeheersplan 2009-2015 09.0023039 (geanonimiseerd).pdf
92 Nota van wijziging Waterbeheersplan 2009-2015 09.0023038 (geanonimiseerd).pdf
93 Opdracht uitvoering vismigratie filmproject 12.6739 (geanonimiseerd).pdf
94 projectbeschrijving pilot erfmissie (2) (geanonimiseerd).pdf
95 Rapport KRW uitwerking duingebied Rijn West 08.0014308 (geanonimiseerd).pdf
96 Rapport vismigratieknelpunten Nederland leeft met vismigratie 08.0016419 (geanonimiseerd).pdf
97 Resultaatverplichtende maatregelen overzicht uit WBP 4 (geanonimiseerd).pdf
98 Verzoek prov NH lijst van KRWmaatregelen bijdrage prov 08.0018099 (geanonimiseerd).pdf
99 Waterbeheersplan 2010-2015 (geanonimiseerd).pdf

KRW planperiode 2016-2021
100 Memo begrenzing bollenconcentratiegebieden 21.0334332 (geanonimiseerd)
101 Memo Systemische insecticiden 17.0139343 (geanonimiseerd)

KRW planperiode 2016-2021 > Maatregelenpakket KRW 2016-2021
102 CHI-besluit aanvullend investeringskrediet KRW2 20.0045004 (geanonimiseerd).pdf
103 CHI-besluit Tweede planperiode Kaderrichtlijn Water (KRW), aanvraag programmakrediet (geanonimiseerd).pdf
104 CHI-besluit Vaststelling Waterprogramma 2016-2021 2e behandeling (geanonimiseerd).pdf
105 CHI-voorstel aanvullend investeringskrediet KRW2 20.0045004 (geanonimiseerd).pdf
106 CHI-voorstel Tweede planperiode Kaderrichtlijn Water (KRW), aanvraag programmakrediet (geanonimiseerd).pdf
107 CHI-voorstel Vaststelling Waterprogramma 2016-2021 2e behandeling (geanonimiseerd).pdf
108 Memo van wijzigingen Waterprogramma 2016-2021 (geanonimiseerd).pdf
109 Nota van Inspraak Waterprogramma 2016-2021 (geanonimiseerd).pdf
110 Waterprogramma 2016-2021 (geanonimiseerd).pdf

KRW planperiode 2016-2021 > Projecten
111 Opdracht Bezem door de middenkast 2017 - 2018 - HHNK 17.0047271 (geanonimiseerd)

KRW planperiode 2016-2021 > Projecten > Verbrakking Westzaan
112 Beoordeling waterkwaliteitsaspecten vergunningverlening Waterwet Weserarrrest 19.1845876 (geanonimiseerd)
113 Definitief advies vergunbaarheid verbrakking Westzaan 2 oktober 2019 (geanonimiseerd)
114 Memo duiding weserarrrest voor HHNK (geanonimiseerd)

KRW planperiode 2022-2027
115 Memo - KRW-analyses (geanonimiseerd)
116 Memo beoordeling toestand krw-SR (geanonimiseerd)

KRW planperiode 2022-2027 > Juridische quickscan KRW-aanpak HHNK
117 23.0907691 Oplegnotitie juridische quickscan_ (geanonimiseerd)
118 Quick scan juridische houdbaarheid KRW_DEF_ (geanonimiseerd)
119 Quick scan juridische houdbaarheid KRW-aanpak HHNK 25 september 2023_SCHOON (geanonimiseerd)

KRW planperiode 2022-2027 > Maatregelenpakket KRW Gezond Water 2022-2027
120 Aankondiging presentatie opmaat maatregelenpakket KRW 2022-2027 19.2269344 (geanonimiseerd).pdf
121 Beantwoording vragen en opmerkingen provincie NH op bestuursvoorstel en bijlage maatregelenpakket KRW Gezond Water 2022-2027 (geanonimiseerd).pdf
122 Besluit ontwerp maatregelenpakket KRW Gezond Water 2022-2027 20.0052022 (geanonimiseerd).pdf
123 Bespreking 4 maatregelenpakketten en aanlevering PBL SGBP 2022-2027 19.0898961 (geanonimiseerd).pdf
124 Bestuurlijke reactie op artikel ecologische watersysteemanalyses Hollands Noorderkwartier 22.0268037 (geanonimiseerd).pdf
125 CHI Besluit KRW (21.0948358) (ondertekend na CHI 15_12_21) (geanonimiseerd).pdf
126 CHI Voorstel maatregelenpakket Kaderrichtlijn Water _ Gezond Water 2022-2027 (21.0938905) (geanonimiseerd).pdf
127 CHI-besluit voorbereidingskrediet implementatie KRW-maatregel en microverontreinigingen rwzi Everstekooog (geanonimiseerd).pdf
128 CHI-voorstel ontwerp maatregelenpakket KRW Gezond Water 2022-2027 20.0047670 (geanonimiseerd).pdf
129 CHI-voorstel voorbereidingskrediet implementatie KRW-maatregel en microverontreinigingen rwzi Everstekooog (geanonimiseerd).pdf
130 KRWfactsheets_HHnk_mei2021 (geanonimiseerd).pdf
131 Memo aanpassing begrenzing en liggend waterlichamen HHNK (geanonimiseerd).pdf
132 Memo beantwoording technische vragen Ontwerp maatregelenpakket KRW3 - agendapunt 5. cie WW 2-9-2020 (geanonimiseerd).pdf
133 Memo Commissie Water en Wegen Opmaat maatregelenpakket KRW 2022-2027 19.2240642 (geanonimiseerd).pdf
134 Nota beantwoording zienswijzen 21.0959734 (geanonimiseerd).pdf
135 Notitie toelichting KRWmaatregelenpakket versie 15 december 2021 inclusief factsheets (1) (geanonimiseerd).pdf
136 Presentatie opmaat maatregelenpakket Kaderrichtlijn Water 2022-2027 19.2269416 (geanonimiseerd).pdf
137 Rapportage_update_maart2021 (geanonimiseerd).pdf
138 Verslag bijeenkomst maatregelen KRW3 beroeps- en sportvisserij 19.2882904 (geanonimiseerd).pdf
139 Verslag gesprek maatregelen KRW3 met Landschap Noord-Holland 20.0006252 (geanonimiseerd).pdf
140 Verslag gesprek maatregelen KRW3 Natuurmonumenten 19.2886309 (geanonimiseerd).pdf
141 Verslag gesprek maatregelen KRW3 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.opmJvdM (geanonimiseerd).pdf
142 Verslag gesprek maatregelen KRW3 Recreatieschap Geestmerambacht 19.2886089 (geanonimiseerd).pdf
143 Verslag gesprek maatregelen KRW3 Recreatieschap Twiske-Waterland (geanonimiseerd).pdf
144 Verslag gesprek maatregelen KRW3 Staatsbosbeheer 19.2881153 (geanonimiseerd).pdf
145 Verslag gesprekken met provincie over maatregelen KRW3 def (geanonimiseerd).pdf

KRW planperiode 2022-2027 > Projecten KRW 2022-2027

KRW planperiode 2022-2027 > Projecten KRW 2022-2027 > KRW-pilot Uitgeester- en Heemskerkerbroek
146 A2 KRW-UHB intentieovereenkomst final (geanonimiseerd)
147 DH voorstel intentieovereenkomst UHB (1) (2) (2) (2) (geanonimiseerd)
148 Memo pilotgebieden versneld behalen doelen KRW 20.0046539 2.0 (geanonimiseerd)

KRW planperiode 2022-2027 > Projecten KRW 2022-2027 > Project Texel
149 aanbidding HHNK21-2 - Nadere uitwerking KRW-maatregelen GP en WBN Texel_4-5-2023 (geanonimiseerd)
150 CHI-besluit voorbereidingskrediet implementatie KRW-maatregel en microverontreinigingen rwzi Everstekooog (geanonimiseerd)
151 CHI-voorstel voorbereidingskrediet implementatie KRW-maatregel en microverontreinigingen rwzi Everstekooog (geanonimiseerd)

KRW planperiode 2022-2027 > Projecten KRW 2022-2027 > Toekomstbestendig Oosterdel
152 Bijlage 1 - Samenwerkingsovereenkomst Toekomstbestendig Oosterdel - 20221010 (geanonimiseerd)
153 Bijlage 2 - Projectomschrijving - 20221018 (geanonimiseerd)

154 DH-voorstel samenwerkingsovereenkomst Toekomstbestendig Oosterdel (geanonimiseerd)

KRW-voortgangsrapportages bestuur HHNK (nog vullen)

155 10.19427 CONCEPT 1e_triaalrapportage_KRW versie 9 juni 2010 (geanonimiseerd).pdf

156 1e Kwartaalrapportage 2012 KRW 12.0015389 (geanonimiseerd).pdf

157 2e kwartaalrapportage 2012 KRW 12.0027143 (geanonimiseerd).pdf

158 3e kwartaalrapportage 2012 KRW 12.0038541 (geanonimiseerd).pdf

159 4e kwartaalrapportage 2012 KRW 12.0054473 (geanonimiseerd).pdf

160 Q1 2013 programmarapportage KRW 13.0011189 (geanonimiseerd).pdf

161 Q2 2013 Programmarapportage KRW 13.0028913 (geanonimiseerd).pdf

162 Q3 2013 Programmarapportage KRW 13.0042931 (geanonimiseerd).pdf

Landbouwportaal Noord-Holland

163 Besluitenlijst DH 19 september 2017 (geanonimiseerd).pdf

164 Bestuursovereenkomst POP-3 niet-grondgebonden regelingen voor waterdoelen definitief getekend (geanonimiseerd).pdf

165 Bijlage 2b - Financiële afspraken POP 3 Water v (geanonimiseerd).pdf

166 CHI voorstel Subsidieverordening Samenwerken aan Bodem_ Water 17.141378 (geanonimiseerd).pdf

167 CHI-besluit rapportage-evaluatie continuering subsidieregeling Bodem en Water (geanonimiseerd).pdf

168 CHI-besluit Subsidieverordening Samenwerken aan Bodem_ Water 17.0141475 (geanonimiseerd).pdf

169 CHI-voorstel rapportage evaluatie en continuering subsidieregeling na 80_ uitputting 19.2031263 (geanonimiseerd).pdf

170 DH-voorstel Bestuursovereenkomst POP-3 niet-grondgebonden regelingen voor waterdoelen (geanonimiseerd).pdf

171 Evaluatie Bodem en Water 22.0920738 (geanonimiseerd).pdf

172 Evaluatie LBP 2019 (geanonimiseerd).pdf

173 Evaluatie LBP HHKN 2023_def 23.0360166 (geanonimiseerd).pdf

174 Memo evaluatie Landbouwportaal 19.1714463 (geanonimiseerd).pdf

175 Oplegnotitie Evaluatie LBP 23.0662308 (geanonimiseerd).pdf

176 Overzicht (bestuurlijke) documenten Samen werken aan bodem en water - LBP (geanonimiseerd).pdf

177 Subsidieverordening Bodem_ Water nummering werkingsduur aangepast (geanonimiseerd).pdf

178 Webapplicatie Landbouwportaal Noord-Holland, afwijking Inkoop- en aanbestedingsbeleid HHNK (geanonimiseerd).pdf

Memo

Aan

[Redacted] J
[Redacted] J

Kopie aan

[Redacted] J [Redacted] J [Redacted] J [Redacted] J
[Redacted] J [Redacted] J

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

Van

[Redacted] J

Doorkiesnummer

[Redacted] J

E-mail

[Redacted] J @hhnk.nl

Onderwerp

Begrenzing
bollenconcentratiegebieden

Registratienummer

21.0334332

Datum

9 april 2021

Aanleiding

In het kader van de Omgevingswet houdt de provincie Noord-Holland zijn (oude) regels tegen het licht en bepaalt of deze nog actueel zijn. Een van die regels is gericht op begrenzing van bollenconcentratie-gebieden voor concentratie van permanente bollenteelt in bepaalde gebieden. De provincie overweegt om deze regel te laten vervallen en heeft gevraagd om het standpunt van HHNK. In deze memo staat een toelichting op deze regel en een beschrijving van de belangen van HHNK. Bedoeling is om met de portefeuillehouder af te stemmen over het standpunt van HHNK. De informatie in deze memo kan gebruikt worden als achtergrondinformatie.

Toelichting provinciale regels bollenconcentratiegebieden

Rond de eeuwwisseling breidde de permanente bollenteelt zich uit in ons gebied. Op diverse plekken, waaronder in de Wieringermeer werden percelen omgezend om ze geschikt te maken voor permanente bollenteelt. Dit had grote impact op zowel de kwaliteit van bodem als water. Ook voor waterkwantiteit had dit gevolgen. Het schaderisico van gebieden van gebieden nam toe. Bovendien had permanente bollenteelt andere wensen ten aanzien van het waterbeheer (waterpeil) dan andere teelten.

De provincie, HHNK en de betrokken gemeenten wilden om deze redenen de permanente bollenteelt concentreren in bepaalde gebieden. In 2005 hebben ze daarom samen verkend hoe de permanente bollenteelt gereguleerd zou kunnen worden (zie bijlage 2). Uiteindelijk werd besloten om in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (thans Omgevingsverordening) een bollenconcentratiegebied aan te wijzen waarbinnen permanente bollenteelt de ruimte kreeg om zich te ontwikkelen (zie bijlage 1)¹. Buiten dit concentratiegebied waren activiteiten als omzanden niet toegestaan. De reizende bollenkraam, waarbij bollen elk jaar op een ander perceel worden geteeld viel buiten deze regels. Reizende bollenkraam kan gezien worden als vruchtwisseling, zonder specifieke grondbewerking.

Enkele jaren geleden besloot de provincie om alle regels samen te brengen in één provinciale verordening, de Omgevingsverordening NH2020. In deze verordening is de regeling rond permanente bollenteelt vereenvoudigd en beleidsneutraal overgenomen (zie bijlage 1) en is deze

¹ De regeling had de vorm van een instructie naar gemeenten over hoe dit in bestemmingsplannen te regelen.

Datum
9 april 2021

gekoppeld aan werkingsgebieden op een kaart. Momenteel wordt gewerkt aan de Omgevingsverordening NH2022 die van kracht moet worden bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarin is voorlopig een werkingsgebied toegevoegd voor gebieden waar géén permanente bollenteelt is toegestaan.

Belangen HHNK

De regeling voor concentratie van permanente bollenteelt raakt op meerdere vlakken belangen van HHNK:

- **Waterkwaliteit:**
Emissies vanuit de bollenteelt zijn de afgelopen decennia door verbeteringen in de bedrijfsvoering verlaagd maar er ligt nog steeds een verbeteropgave. We zien in bollenconcentratiegebieden relatief meer en hogere overschrijdingen van normen voor gewasbeschermingsmiddelen dan in andere delen van ons gebied. De overschrijdingen zijn nu veelal geconcentreerd in bepaalde gebieden. De vraag is of bij het loslaten van de regels voor begrenzing van permanente bollenteelt deze vervuiling zich meer gaat verspreiden over ons gebied. In dat geval is vasthouden aan de huidige regeling wenselijk totdat de bollenteelt verdere stappen heeft gezet in emissiereductie.
- **Wateroverlast:** hoogwaardige landbouw, zoals bollenteelt heeft een hoger schaderisico dan akkerbouw of grasland. De gebieden die zijn aangewezen voor permanente bollenteelt zijn in de afgelopen jaren waar nodig aanpakt via het Programma Wateropgave. In de Omgevingsverordening NH2020 is vastgelegd dat HHNK hiermee voldoet aan de normen voor waterberging. Indien de begrenzing van permanente bollenteelt wordt losgelaten kunnen bollenbedrijven zich ook vestigen in gebieden die niet hetzelfde beschermingsniveau hebben. Het is dan aan de ondernemer om zelf hiervoor de benodigde voorzieningen te treffen/risico's te aanvaarden.
- **Peilbeheer:** bollenteelt stelt specifieke eisen aan waterpeilen en aan- en afvoer van water. Telers in die gebieden hebben vergelijkbare belangen. Diverse gebieden die zijn aangewezen voor permanente bollenteelt hebben inmiddels een aan- en afvoersysteem wat telers de flexibiliteit biedt om waterpeilen rond hun eigen percelen zelf te sturen. Ook in enkele gebieden met veel akkerbouw zijn er vergelijkbare mogelijkheden. Buiten die gebieden bieden we die mogelijkheden niet en zijn individuele peilafwijkingen nodig als we permanente bollenteelt/akkerbouw willen faciliteren. De vraag is of we daar verder uitbreiding van peilafwijkingen wenselijk vinden. Voorheen had HHNK een eigen regel dat peilafwijkingen niet waren toegestaan voor bollenteelt buiten de bollenconcentratiegebieden. Die is inmiddels vervallen.

De regioadviseur voor de Noordkop wijst erop dat de provinciale regeling voor begrenzing van permanente bollenteelt nog niet in alle bestemmingsplannen goed is overgenomen. Bestemmingsplannen kennen vaak geen omzettingsverbod. Vaak is sprake van een algemene landbouwbestemming, zonder sturing op het type landbouw (zie bijlage 3). Dat is iets voor HHNK om te bespreken met gemeenten bij advisering over omgevingsplannen die gemeenten nu opstellen. Bij het loslaten van de provinciale regeling vraagt de regioadviseur zich af of de provincie gebieden waar omzetting van graslanden ongewenst is goed beschermd heeft.

Afweging provincie

Noord-Holland is de enige provincie die deze regeling voor permanente bollenteelt kent. De provincie vraagt zich daarom af de regeling nog wel nodig is. Er zijn echter wel andere provincies met concentratiegebieden voor glastuinbouw. De vervuiling van water en bodem is volgens de provincie voor bollenteelt niet meer onderscheidend ten opzichte van andere teelten.

Datum
9 april 2021

Ontwikkelingsbeeld sector

Onduidelijk is welke beweging de bollensector zelf verwacht als de regeling voor permanente bollenteelt wordt losgelaten. Is de verwachting dat bedrijven in het concentratiegebied blijven telen, zich elders in Noord-Holland vestigen of kiezen ze liever voor een locatie buiten de provincie (bijvoorbeeld Flevoland of Drenthe)?

Voordat een besluit wordt genomen over de regels voor permanente bollenteelt is het aan te bevelen dit te onderzoeken.

Met vriendelijke groet,

 J
Beleidsadviseur

Bijlage(n)

1. Regelingen van de provincie (oude regeling, huidige regeling en concept toekomstige regeling).
2. Gesprekverslag permanente bollenteelt uit 2005 (aparte bijlage bij email)
3. NBW2003, het bestemmingsplan en de watertoets (aparte bijlage bij email)

Datum
9 april 2021

Bijlage 1

Hieronder is te zien hoe de provinciale regeling door de tijd is veranderd. Eerst is de regeling opgenomen uit de Provinciale Ruimtelijke Verordening (versie 2018, inmiddels vervallen). Eronder volgen de huidige regeling in de Omgevingsverordening NH2020 (onder huidige landelijke wetgeving) en concept regeling² voor de Omgevingsverordening NH2022 die voorzien is om tegelijk met de Omgevingswet inwerking te treden (nog in de maak).

Provinciale Ruimtelijke Verordening (inmiddels vervallen)

Artikel 26b Bollenteelt

1. Een bestemmingsplan bevat uitsluitend bestemmingen of regels die voorzien in het mogelijk maken van grondbewerkingen als bezanden, omzetten en opspuiten ten behoeve van permanente bollenteelt, indien de betrokken gronden zijn gelegen in bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en op de digitale verbeelding ervan.
2. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op bollenconcentratiegebied maakt de vestiging van een nieuw bollenteeltbedrijf voor permanente bollenteelt of de uitbreiding van een bestaand bollenteeltbedrijf in dit gebied niet onmogelijk.
3. Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de desbetreffende commissie van provinciale staten, de begrenzing van bollenconcentratiegebied, zoals aangegeven op kaart 7 en de verbeelding ervan, wijzigen.

Toelichting Artikel 26b Bollenteelt

Van belang is dat het bewerken van de grond, zoals opspuiten, bezanden en omzetten van permanente bollenteelt niet overal wordt toegestaan en enkel in het concentratiegebied plaatsvindt vanwege het milieueffect op de bodem. Artikel 26b wordt hierop toegespitst en stelt geen eisen meer ten aanzien van nieuwvestiging van bollenbedrijven. In de praktijk kunnen bollenbedrijven namelijk ook buiten bollenconcentratiegebied gesitueerd zijn, vanwege de reizende bollenkraam. Dit houdt in dat een bollenkweker jaarlijks wisselende percelen van bijvoorbeeld akkerbouwers huurt om de bollen af te broeien voor de tulpenhandel. Dit resulteert in een vruchtwisseling op de gronden, maar behoeft geen specifieke grondbewerking. De vestiging en uitbreiding van dergelijke bedrijven zou daarom ook op andere plaatsen in de provincie mogelijk moeten zijn. Daarnaast wordt geregeld dat Gedeputeerde Staten, gehoord hebbende de betreffende commissie van Provinciale Staten, de begrenzing van het bollenconcentratiegebied kunnen wijzigen.

Omgevingsverordening NH2020 (huidige regeling)

Artikel 6.36 Permanente bollenteelt

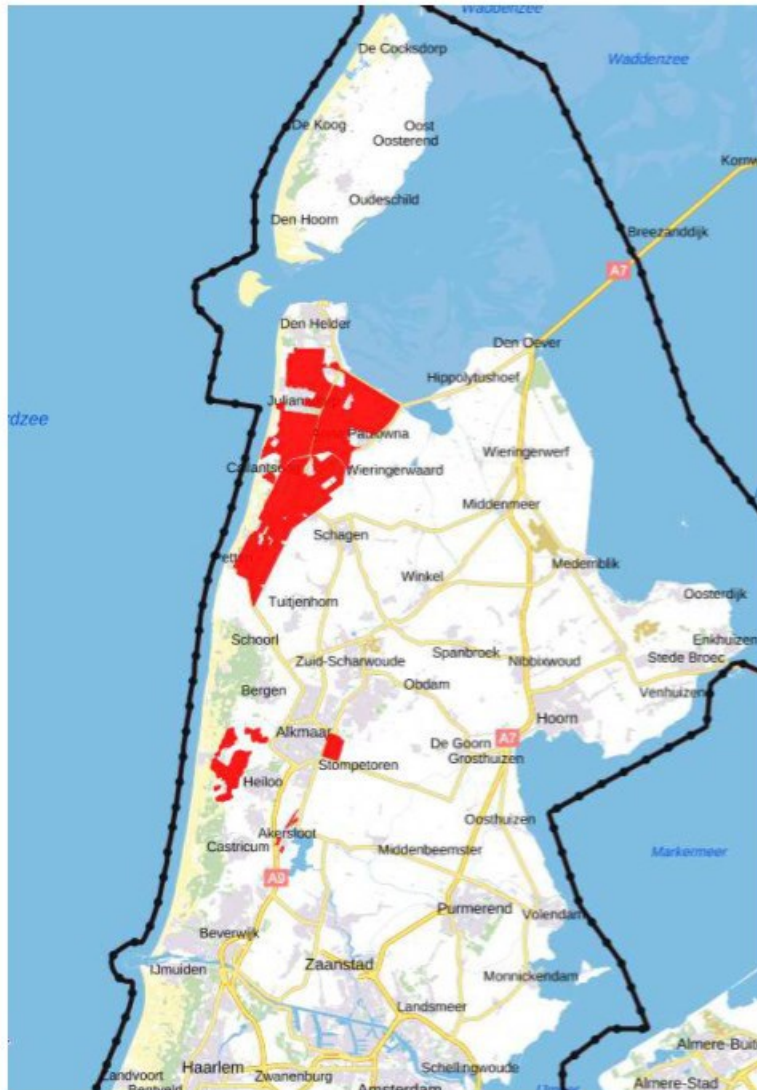
Een ruimtelijk plan kan uitsluitend ter plaatse van het werkingsgebied permanente bollenteelt voorzien in het toestaan van grondbewerkingen ten behoeve van de permanente bollenteelt, zoals bezanden, omzetten en opspuiten.

Toelichting Artikel 6.36 Permanente bollenteelt

Vanwege het effect op de bodem en de waterkwaliteit is het van belang dat het bewerken van de grond, zoals opspuiten, bezanden en omzetten van permanente bollenteelt niet overal wordt toegestaan en enkel in het werkingsgebied permanente bollenteelt plaatsvindt.

Zie hieronder de kaart met de begrenzing van het werkingsgebied (rode vlakken op de kaart).

² De provincie overweegt om de regeling voor bollenconcentratiegebieden te laten vervallen, zie inleiding. De regeling is nog wel opgenomen in deze conceptversie van de Omgevingsverordening NH2022.

Omgevingsverordening NH2022 (toekomstige regeling)

Artikel 6.41 Permanente bollenteelt

Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op het werkingsgebied Permanente bollenteelt kan het grondbewerkingen ten behoeve van de permanente bollenteelt toestaan.

Artikel 6.42 Permanente bollenteelt uitgesloten

Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op het werkingsgebied permanente bollenteelt uitgesloten, sluit het grondbewerkingen ten behoeve van de permanente bollenteelt uit.

Toelichting Artikel 6.41 Permanente bollenteelt

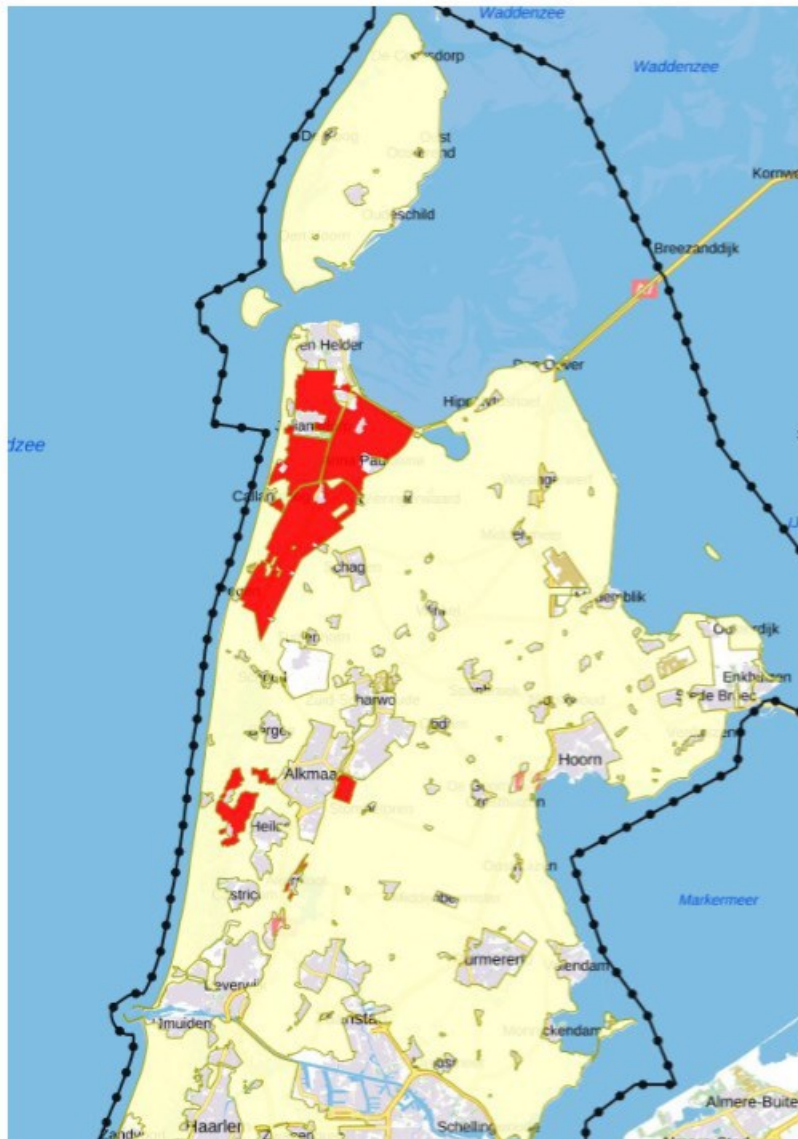
Vanwege het effect op de bodem en de waterkwaliteit is het van belang dat het bewerken van de grond, zoals opspuiten, bezanden en omzetten van permanente bollenteelt niet overal wordt toegestaan en enkel in het werkingsgebied permanente bollenteelt plaatsvindt.

Toelichting Artikel 6.42 Permanente bollenteelt uitgesloten

Zie de toelichting op Artikel 6.41.

Zie hieronder de kaart met de voorlopige begrenzing van het werkingsgebied ('permanente bollenteelt' rood en permanente bollenteelt uitgesloten' licht gele vlakken op de kaart).

Memo

Aan
College van dijkgraaf en hoogheemraden

Kopie aan
College van hoofdingelanden

Van

[Redacted]

Doorkiesnummer

[Redacted]

E-mail

[Redacted]@hhnk.nl

Onderwerp

Systemische insecticiden

Registratienummer

17.139343

Datum

6 december 2017

Aanleiding

Tijdens de D&H-vergadering van 14 november 2017 is door [Redacted] een vraag gesteld over systemische pesticiden. Hierbij bleek dat er behoefte is aan een overzicht van de stoffen, wat er op dit gebied gebeurt, wat HHNK doet en of er trends waarneembaar zijn.

Hierop heeft de portefeuillehouder toegezegd dat een dergelijk overzicht beschikbaar zal komen.

Uiteenzetting feiten

Een systemische insecticide is een gewasbeschermingsmiddel dat door de plant wordt opgenomen en via de sapstroom door de plant wordt verspreid. Hierdoor is het middel in (vrijwel) alle delen van de plant werkzaam en doodt insecten (en geleedpotigen) zonder dat het direct contact tussen insect en spuitniveau van het insecticide noodzakelijk is. Een bekende toepassing is zaadbehandeling, waardoor de plant langere tijd beschermd blijft tegen insecten. Vanwege de efficiëntie (langdurige en effectieve werking) zijn deze middelen populair in de land- en tuinbouw. Veel moderne insecticiden behoren tot de systemische insecticiden. Voorbeelden zijn imidacloprid (Admire) en thiacloprid (Calypso), spirotetramat (Movento) en fipronil, dat bekendheid kreeg door de (illegale) toepassing in de pluimveehouderij. Een aantal systemische insecticiden behoren tot de chemische groep neonicotinoïden. Hierdoor wordt de term neonicotinoïden soms als synoniem voor systemische insecticiden gebruikt.

Schadelijkheid

Systemische insecticiden staan in de belangstelling omdat deze stoffen ervan worden verdacht onbedoeld de oorzaak te zijn van een verhoogde sterfte onder de niet-doelwit-insecten, waaronder bijen. Naast de systemische insecticiden worden hiervoor meer oorzaken genoemd: de varroamijt, monoculturen, aan milieuverandering gerelateerde stress, virussen, ondervoeding en gewasbeschermingsmiddelen in het algemeen. Wetenschappers zijn het er onderling niet over eens welke oorzaak het grootste effect heeft. Omdat insecten de basis vormen van het ecosysteem brengen natuurorganisaties de systemische insecticiden in verband met de teruggang van de biodiversiteit. De discussie over de schadelijkheid heeft de Europese Commissie in 2013 doen besluiten een gedeeltelijk moratorium in te voeren. Zaden die met bepaalde systemische insecticiden (imidacloprid, clothianidin and thiamethoxam) zijn behandeld, mogen niet worden gebruikt of in de handel worden gebracht. Medio december 2017 bespreekt de Europese Commissie een voorstel tot een verbod van de onder het moratorium vallende stoffen voor alle buitenteelten. Engeland, Ierland en Frankrijk hebben al aangegeven dat ze voor een verbod zullen stemmen, andere landen hebben nog geen duidelijk standpunt ingenomen of maken dat niet openbaar. Op 5 december 2017 hebben ruim 80 natuurorganisaties onze regering opgeroepen om voor een onmiddellijk en blijvend verbod van deze middelen te stemmen.

Als het verbod van kracht blijft, heeft dit gevolgen voor de teelt van koolzaad en mais, omdat o.a. deze zaden met deze systemische insecticiden werden behandeld.

Datum
6 december 2017

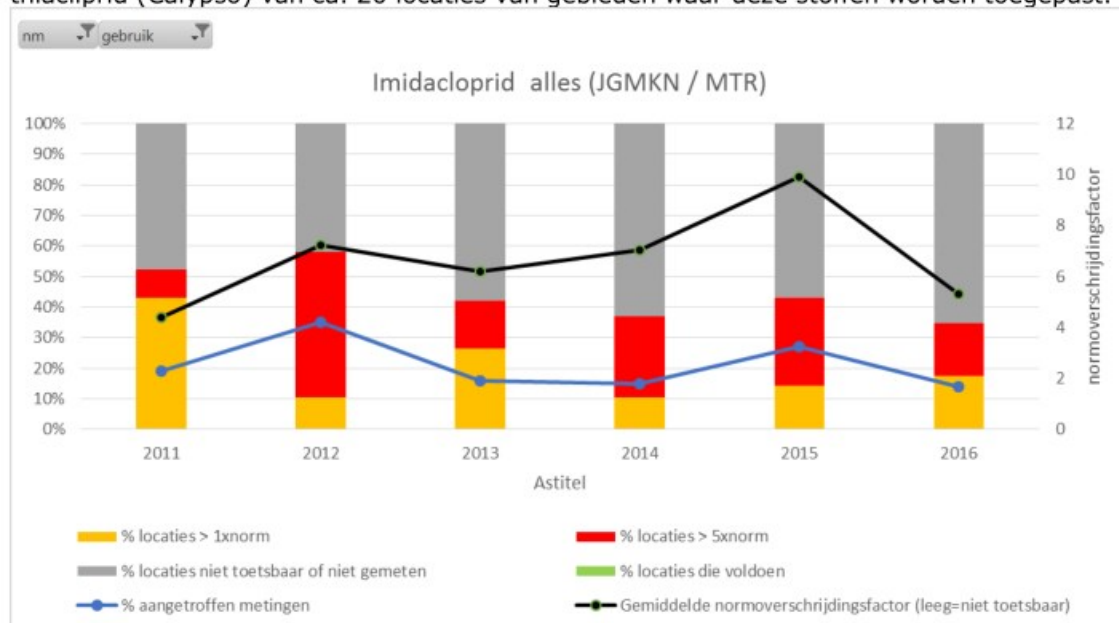
In 2016 is in het slootwater in de gebieden met een concentratie van gras- en maisteelt het contact-insecticide methiocarb en de herbicides, dimethanamide en terbutylazin normoverschrijdend aangetroffen (bron: Concept-evaluatierapport 2016 van het Landelijk Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen Land- en Tuinbouw (Deltares)). Systemische insecticiden zijn niet normoverschrijdend aangetroffen. Dit onderzoek is uitgevoerd door de waterschappen in het oosten en het zuiden van ons land.

In het beheergebied van HHNK is de teelt van mais relatief beperkt. Van het totale landbouwareaal in de provincie Noord-Holland (124.409 ha) was 3,4% (4.247 ha) in gebruik voor de teelt van snijmais (bron CBS 2017). Om deze reden draagt HHNK niet bij aan het onderdeel mais- en grasland van het landelijk meetnet. Er zijn geen analysesresultaten van slootwater uit de omgeving van maispercelen uit het beheersgebied van HHNK.

Monitoring

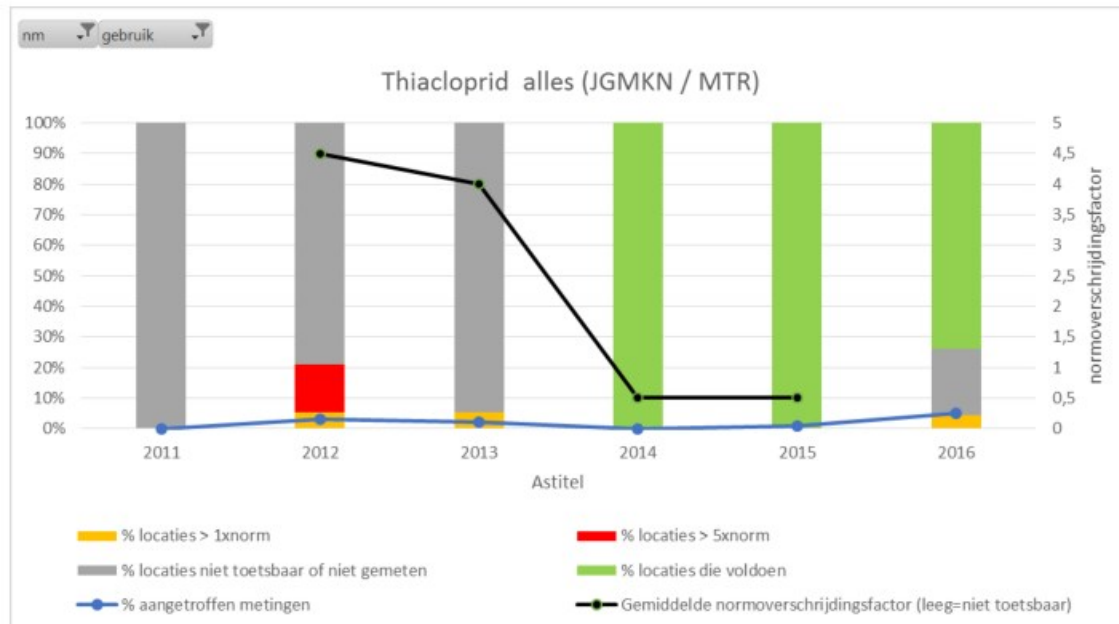
HHNK heeft sinds 1995 een meetnet gewasbeschermingsmiddelen. Sinds de start van dit meetprogramma verbetert de waterkwaliteit ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen. Aanvankelijk spectaculair, de laatste jaren stagneert deze positieve lijn enigszins. Het laaghangende fruit is blijkbaar geplukt.

In dit meetnet zijn ook een aantal in ons beheergebied toegepaste systemische insecticiden opgenomen. Hieronder de grafiek van de monitoringresultaten van de stof imidacloprid (Admire) en thiacloprid (Calypso) van ca. 20 locaties van gebieden waar deze stoffen worden toegepast.

Datum
6 december 2017

Deze stoffen worden aangetroffen in de sloten van akkerbouw en met name de bloembollenteeltgebieden. Imidacloprid wordt ook normoverschrijdend aangetroffen in de polders Grootslag en Drieban, waar meerdere teelten (bollenteelt, vollegrondsgroenten, fruitteelt) de bron kan zijn. Ook fipronil maakt onderdeel uit van het analysepakket. Deze stof is echter niet aangetroffen.

Net zoals dit geldt voor de terrestrische ecologie is het lastig of zelfs onmogelijk om een directe relatie te leggen tussen de analyseresultaten en de ecologische toestand van een watersysteem. Monitoringresultaten geven een momentweergave weer, terwijl onduidelijk blijft wat de situatie is tussen de bemonsteringen. Ook blijft onduidelijk of met het analysepakket wel alle chemische bedreigingen voldoende in beeld worden gebracht. Combinatie-effecten van de verschillende stoffen zijn immers nog maar beperkt in beeld. STOWA stelt dat gemiddeld minder dan 10% van de in bioassays¹ waargenomen biologische effecten kunnen worden verklaard met de aangetroffen stoffen. Om hier verbetering in te brengen werkt HHNK mee aan het STOWA-programma: 'Smart Monitoring' door integratie van innovatieve chemische en ecologische waterkwaliteitsbepaling.

Gebruik monitoringresultaten

De analyseresultaten van het meetnet gewasbeschermingsmiddelen worden intern gebruikt om richting te geven aan het jaarprogramma van het cluster Toezicht en Handhaving. Ook wordt het ingebracht bij voorlichtingsbijeenkomsten in de agrarische sector en bij overleg met vertegenwoordigers van de agrarische sector. De resultaten worden jaarlijks besproken in het Landelijk Milieuoverleg Bloembollen, waarbij met de Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB) een gezamenlijk plan van aanpak wordt bepaald.

De analyseresultaten worden jaarlijks ter beschikking gesteld aan Deltares voor de rapportage van het Landelijk Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen Land- en Tuinbouw, dat weer dient voor de evaluatie van de doelen uit de Tweede Nota Duurzame Gewasbescherming. Tevens worden de gegevens door het Centrum voor Milieuwetenschappen Leiden gebruikt voor het samenstellen van de

¹ Bioassay: kwantitatieve bepaling van biologisch werkzame stoffen door middel van toediening van deze stoffen aan levende organismen onder standaard omstandigheden.

Datum
6 december 2017

landelijke Bestrijdingsmiddelenatlas. De landelijke resultaten worden gebruikt bij de evaluatie van de toelating van gewasbeschermingsmiddelen. Als een middel structureel waterkwaliteitsproblemen veroorzaakt, komt de toelating in discussie. De analyseresultaten maken tevens deel uit van de KRW-rapportage.

Wet- en regelgeving

De *Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden* regelt het op de markt brengen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) beoordeelt op grond van internationale afspraken en nationale wetgeving of een middel veilig en effectief is en verleent op basis van onderzoek hiernaar al dan niet de toelating.

Het bedrijfsmatig gebruik is geregeld in het *Activiteitenbesluit*. Lozingen zijn verboden. Ook zijn er bepalingen om spuitdrift naar oppervlaktewater te beperken. Hierin is o.a. vastgelegd welke spuitvrije/teeltvrije zone in samenhang met welke spuittechniek moet worden toegepast en bij welke maximale windsnelheid.

Toezicht en handhaving

Naast NVWA en politie zijn de toezichthouders van HHNK bevoegd om toe te zien op de watergerelateerde bepalingen uit deze wet- en regelgeving. Veel afvalwaterstromen en regenwater van agrarische bedrijven is door activiteiten op het erf en door opslag van verontreinigde kisten, machines en werktuigen verontreinigd met gewasbeschermingsmiddelen. Bij evidente of verwijtbare verontreinigende lozingen wordt door HHNK handhavend opgetreden. Soms zijn lozingen het gevolg van onbekendheid en onbekwaamheid van de ondernemer en zijn personeel. Om hier verbetering in aan te brengen wordt ook advies gegeven. De inzet van HHK om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater te beperken richt zich op alle norm overschrijdende stoffen. Er is geen specifiek beleid ten aanzien van systemische insecticiden.

Stimuleringsbeleid

In het kader van advisering is HHNK in 2012 met de KAVB en de fabrikanten en handelaren van gewasbeschermingsmiddelen op bloembollenteeltbedrijven gestart met het project Schoon erf-Schone sloot. Hierbij zijn in het beheergebied van HHNK inmiddels meer dan 70 bollenteeltbedrijven betrokken. De KAVB heeft deze activiteit landelijk opgeschaald.

Eind 2017 is het Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM) in opdracht van HHNK in Oostelijk West-Friesland gestart met de actie '*Bezem door de middelenkast*'. Op vrijwillige basis worden op de agrarische bedrijven de overtollige en niet meer toegelaten gewasbeschermingsmiddelen ingezameld en afgevoerd. Hiermee wordt voorkomen dat ondernemers bewust of onbewust stoffen toepassen die niet meer zijn toegelaten.

HHNK, LTO-Noord, de vier agrarische collectieven en de waterbeheerders in Noord-Holland slaan momenteel de handen ineen om met het *samenwerkingsprogramma Bodem & Water* een duurzaam en klimaat-robust watersysteem te realiseren. In dit kader worden agrariërs in 2018 in de gelegenheid gesteld om hun bedrijfsvoering aan te passen met o.a. bovenwettelijke investeringsmaatregelen. Een aantal van deze maatregelen zal gericht zijn op het beperken van de emissie van gewasbeschermingsmiddelen van de percelen en van het erf van het agrarische bedrijf.

Conclusie

Systemische insecticiden worden in het beheergebied van HHNK toegepast en komen plaatselijk normoverschrijdend voor in het oppervlaktewater. In hoeverre dit leidt tot biologische effecten op het aquatisch ecosysteem is nog onduidelijk. De inzet van HHNK om de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater te beperken richt zich op alle stoffen. Er is

Datum
6 december 2017

geen specifiek beleid ten aanzien van systemische insecticiden. Monitoringresultaten worden verzameld en ingezet voor het landelijke beleidsontwikkeling met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen. Ook worden de gegevens binnen HHNK gebruikt om richting te geven aan de inzet van het instrumentarium om de waterkwaliteitsdoelen te realiseren. Door middel van communicatie en advisering wordt gedragsverandering van agrariërs gestimuleerd. Ook worden ondernemers gefaciliteerd om bovenwettelijke investeringen te doen die de emissie beperken. Als sluitstuk wordt bij evidente of verwijtbare verontreinigende lozingen ingezet op toezicht en handhaving: *'Zacht waar het kan, hard waar het moet'*.

Met vriendelijke groet,

 J

Portefeuillehouder Integraal waterbeheer (landelijk gebied)

Besluit CHI

Registratienummer
20.0045004

Onderwerp
Tweede planperiode Kaderrichtlijn Water (KRW2), aanvullend investeringskrediet

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 27 februari 2020, nr. 20.0043624 ;
gehoord de commissie Water & Wegen ;

b e s l u i t :

Voor de KRW-maatregelen in de tweede planperiode 2016-2021 het huidige investeringskrediet van € [G] te verhogen tot € [G] en uit te gaan van € [G] inkomsten in plaats van de eerder verwachte € [G] aan inkomsten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 juni 2020
van het college van hoofdingelanden,

de secretaris,

de voorzitter,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

Besluit CHI

Registratienummer
15.63915

Onderwerp
Tweede planperiode Kaderrichtlijn Water (KRW), aanvraag
programmamakrediet

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 17 februari 2016, nr. 15.54774;
gehoord de commissie Water en Wegen;

b e s l u i t :

Voor de KRW-maatregelen in de tweede planperiode 2016-2012 een programmamakrediet beschikbaar te stellen van € [redacted] G en uit te gaan van € [redacted] G aan inkomsten.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 17 februari 2016

n,

J

J

Besluit CHI

Vaststelling Waterprogramma 2016-2021

Registratienummer
15.51198

Onderwerp
Vaststelling Waterprogramma 2016-2021

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 3 november 2015, nr. 15.47064;
gehoord de commissie Bestuur, Middelen en Waterketen, Waterveiligheid;

b e s l u i t :

1. De beantwoording van de zienswijzen in de Nota van inspraak vast te stellen;
2. Het Waterprogramma 2016-2021 definitief vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 16 december 2015
van het college van hoofdingelanden,

de secretaris,

de voorzitter,

Onderwerp Tweede planperiode Kaderrichtlijn Water (KRW2), aanvullend investeringskrediet		Registratienummer 20.0043624	
Voorstel Aan het CHI voor te stellen: Voor de KRW-maatregelen in de tweede planperiode 2016-2021 het huidige investeringskrediet van € [G] te verhogen tot € [G] en uit te gaan van € [G] inkomsten in plaats van de eerder verwachte € [G] aan inkomsten.		Infocentrum Ja	
Routing	Paraaf	Besluitvormingstraject	Besluit
Steller [J]		Datum vergadering D&H 24 maart 2020	
Programmamanager		Agendapunt	
Afdeling Watersystemen		Commissie Water & Wegen 27 mei 2020	
Hoofd afdeling [J]		Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen	
Secretaris-directeur M.J. Kuipers		Ter kennisname Bestuur, Middelen en Waterketen	
Portefeuillehouder [J]		Datum vergadering CHI 10 juni 2020	
Voorstel leidt tot begrotingswijziging	Nee	Codering:	
Voorstel leidt tot investeringsbesluit	Ja*	Codering:	
Subsidie	Nee	Codering:	
* In dat geval dient de steller een kopie van het voorstel en dit begeleidingsformulier te zenden aan de afdeling Financiën: financiën-formatcijfers@hknk.nl.			
Opmerkingen			

Voorstel CHI

(college van hoofdingelanden)

Registratienummer
20.0043624

Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen

Datum behandeling D&H
24 maart 2020

Commissie Water & Wegen
27 mei 2020

Portefeuillehouder
[REDACTED] J

Datum vergadering CHI
10 juni 2020

Agendapunt

Onderwerp

Tweede planperiode Kaderrichtlijn Water (KRW2), aanvullend investeringskrediet

Voorstel

Voor de KRW-maatregelen in de tweede planperiode 2016-2021 het huidige investeringskrediet van € [REDACTED] G te verhogen tot € [REDACTED] G en uit te gaan van € [REDACTED] G inkomsten in plaats van de eerder verwachte € [REDACTED] G aan inkomsten.

Kern van de zaak

Binnen de KRW wordt tot 2027 in drie planperiodes van zes jaar gewerkt aan maatregelen die zorgen voor schoon en gezond water. Voor de tweede planperiode 2016-2021 is in het besluit van CHI (15.54774) op 17 februari 2016 een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € [REDACTED] G en een verwachte € [REDACTED] G aan inkomsten voor de oplossing van vismigratieknelpunten en de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

In de resultaatgerichte afspraken met de Europese Unie ligt vast dat we in de tweede planperiode 26 vismigratieknelpunten oplossen en 104 kilometer natuurvriendelijke oevers realiseren. We werken in deze opgave zoveel mogelijk samen met derden en zetten in op cofinanciering en/of het verwerven van subsidies. Begin 2020 zijn 22 vismigratieknelpunten opgelost en is circa 77 kilometer aan natuurvriendelijke oevers gerealiseerd. Op basis van de prognoses van de nog in voorbereiding zijnde werken voldoen we aan de opgaven eind 2021.

Om ook in 2020 en 2021 de aanleg van natuurvriendelijke oevers en vismigratieknelpunten te kunnen financieren is een hoger krediet nodig, met daar tegenover een hogere prognose op de inkomsten. In Q2 2020 wordt de hoogte van het beschikbaar gestelde krediet bereikt met als belangrijkste oorzaken:

- Het Visproject Wieringermeer was aanvankelijk onderdeel van het programma Wateropgave en is in 2017 overgeheveld naar het programma Gezond Water. De uitvoering van dit project drukt daarmee op het beschikbaar gestelde budget uit het investeringskrediet tweede planperiode KRW. Deze overheveling tussen programma's is vermeld in de Q1-regieprogrammarapportage 2017 (pagina 19, 17.42732). Naast uitgaven staan er ook inkomsten tegenover. Tot en met 2019 is er een bedrag van € [REDACTED] G aan inkomsten gerealiseerd. Met name door bijdrage van Rijkswaterstaat op vismigratieknelpunten. De resterende inkomsten worden verwacht uit het Visproject Wieringermeer en nog een nadere afrekening van Rijkswaterstaat. Verder staan er inkomsten tegenover uit het Waddenfonds en bijdragen van Nuon en Staatsbosbeheer. Dit project is reeds in uitvoering en leidt tot

Datum
27 februari 2020

realisatie van circa 11 kilometer aan natuurvriendelijke oevers en het versterken van vishabitat en andere biodiversiteit.

- Er zijn meer middelen dan in 2015 voorzien ingezet voor monitoring vismigratie. Het gaat onder andere om onze bijdrage aan de samenwerking monitoring Noordzeekanaal, IJsselmeer/Markermeer en de ontwikkeling van een cameratechniek visherkenning in troebelwater. Deze onderzoeken zijn noodzakelijk voor inzicht over visaanbod bij nog beoogd aan te pakken knelpunten in de KRW-periode tot en met 2027. Door dit inzicht over visaanbod kan er nu en in de toekomst beter sturing worden gegeven om knelpunten op te lossen. Dit levert uiteindelijk ook kostenbesparingen op, omdat er door deze nieuwe monitoringstechnieken en de opgedane kennis meer effectieve keuzes kunnen worden gemaakt.

Aan uw college wordt voorgesteld het huidige investeringskrediet met € [G] te verhogen tot € [G] en de prognose aan inkomsten met € [G] naar boven bij te stellen tot € [J] [G]

Deltavisie

De Deltavisie is het uitgangspunt voor het beleid van het hoogheemraadschap. In de Deltavisie is vastgelegd dat de zorg voor schoon water een van de kerntaken is van het hoogheemraadschap en dat die zorg op dit moment vooral gericht is op de waterkwaliteit, het behalen van doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water en het zuiveren van afvalwater. Dit voorstel geeft invulling aan de randvoorwaarden voor het behalen van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water.

Eerdere besluiten

11/02/2009 (CHI) KRW-programma 2009 (08.34171)
16/12/2009 (CHI) Programma investeringsmaatregelen Kaderrichtlijn Water (09.29448)
12/12/2012 (CHI) Restant resultaatverplichte KRW-maatregelen (12.38268)
15/12/2015 (CHI) Waterprogramma 2016-2021 (15.51198)
17/02/2016 (CHI) Tweede planperiode Kaderrichtlijn Water (KRW), aanvraag programmakrediet (15.54774)

Risico's

Indien u instemt met dit voorstel:

Indien u instemt met dit voorstel zijn er geen directe risico's. De programmafinanciering voor de tweede planperiode KRW 2016-2021 is met dit voorstel geborgd.

Indien u niet instemt met dit voorstel:

Is er, vanuit het oogpunt van rechtmatigheid, voor de jaren 2020 en 2021 geen uitgaven krediet beschikbaar voor de uitvoering van de laatste resultaatverplichte maatregelen: aanleg vismigratievoorzieningen en natuurvriendelijke oevers. Naast hypothetische sancties vanuit de Europese Unie levert het een imago risico op in de samenwerking met andere organisaties, waaronder Rijkswaterstaat, de provincie en gemeenten.

Financiële consequenties

Het totale uitgave krediet programma KRW2 bedraagt € [G] Dit bedrag is op te delen in twee investeringsbesluiten:

- Uitvoering KRW2: investeringskrediet € [G] en € [G] inkomsten (CHI besluit: 15.54774)
- Verbetering Natte Infrastructuur Noordkop: € [G] [G] uitgaven onder voorwaarde van € [G] aan inkomsten (CHI besluit: 18.177254)

Datum
27 februari 2020

Dit voorstel richt zich op een verhoging van het investeringskrediet tweede planperiode KRW (15.54774). Uit de tabel¹ hieronder blijkt dat de netto uitgaven lager liggen dan begroot in het investeringskrediet tweede planperiode KRW (15.54774), dit vanwege hogere inkomsten.

Investering (€ mln.)		Jaar 2016-2019	Jaar 2020+2021	Totaal 2016-2021
Uitgaven	B/MJP	€ [] G	€ [] G	€ [] G
	Voorstel	€ [] G	€ [] G	€ [] G
	Verschil	€ [] G	€ [] G	€ [] G
Inkomsten	B/MJP	€ [] G	€ [] G	€ [] G
	Voorstel	€ [] G	€ [] G	€ [] G
	Verschil	€ [] G	€ [] G	€ [] G
Netto kosten	B/MJP	€ [] G	€ [] G	€ [] G
	Voorstel	€ [] G	€ [] G	€ [] G
	Verschil	€ [] G	€ [] G	€ [] G

Communicatieaspecten

Er zijn door dit voorstel geen wijzingen in de communicatie en publiekvoorziening over maatregelen die wij uitvoeren in het kader van de KRW.

Maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO)

Met het beschikbaar stellen van de aanvullende middelen voor de tweede periode KRW wordt invulling gegeven aan de visie MVO. De maatregelen worden in samenwerking en in overleg met de omgeving uitgevoerd en daarover is het hoogheemraadschap transparant naar zijn partners en burgers.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de leefomgeving en het milieu door de wijze van uitvoering aan te passen aan de omgeving en te handelen naar de Flora-en faunawet.

Bijlage

1. CHI-besluit (20.0045004)

Collegie van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

de dijkgraaf,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

¹ De tabel geeft een overzicht van het programmakrediet KRW in de planperiode 2016 tot en met 2021. Er is in de tabel een splitsing gemaakt in de realisatie tot en met 2019 en het nog benodigde uitgavenkrediet en de te verwachten inkomsten in 2020 en 2021 voor de resterende programmaopgave.

Onderwerp Tweede planperiode Kaderrichtlijn Water (KRW), aanvraag programmakrediet			Registratienummer 15.54774
Voorstel Aan het CHI voor te stellen: Voor de KRW-maatregelen in de tweede planperiode 2016-2021 een programmakrediet beschikbaar te stellen van € [redacted] G en uit te gaan van € [redacted] G aan inkomsten.			Infocentrum Nee
Routing	Paraaf	Besluitvormingstraject	Besluit
Steller [redacted] J		Datum vergadering D&H 12 januari 2016	
Programmamanager [redacted] J		Agendapunt	
Afdeling Watersystemen		Commissie Water & Wegen 10 februari 2016	
Hoofd afdeling [redacted] J		Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen	
Secretaris-directeur M.J. Kuipers		Ter kennisname	
Portefeuillehouder [redacted] J		Datum vergadering CHI 17 februari 2016	
Afdoening Retour steller na CHI			
Voorstel leidt tot begrotingswijziging	Nee	Codering:	
Voorstel leidt tot investeringsbesluit	Ja*	Codering:	7001-31000-12952-1295201
Subsidie	Ja*	Codering:	7100-31000-12952-1295201
* In dat geval dient de steller een kopie van het voorstel en dit begeleidingsformulier te zenden aan de afdeling Financiën: financiën-formatcijfers@hhnk.nl.			
Opmerkingen			

Voorstel CHI

(college van hoofdingelanden)

Registratienummer
15.54774

Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen

Datum behandeling D&H
12 januari 2016

Commissie Water & Wegen
10 februari 2016

Portefeuillehouder
[J]

Datum vergadering CHI
17 februari 2016

Agendapunt
8.

Onderwerp

Tweede planperiode Kaderrichtlijn Water (KRW), aanvraag programmakrediet

Voorstel

Voor de KRW-maatregelen in de tweede planperiode 2016-2021 een programmakrediet beschikbaar te stellen van € [G] en uit te gaan van € [G] aan inkomsten.

Kern van de zaak

Binnen de KRW wordt tot 2027 in drie planperiodes van ieder zes jaar gewerkt aan maatregelen die zorgen voor schoon en gezond water.

Voor de eerste planperiode (2009-2015) zijn vanaf 2007 vier besluiten genomen om totaal € [G] investeringskrediet voor diverse KRW-maatregelen beschikbaar te stellen. Sinds 2008 is uitvoering gegeven aan deze besluiten voor onder andere het uitvoeren van het rompprogramma en zijn kansen gepakt om ook de overige resultaatverplichte maatregelen van de eerste planperiode van de KRW uit te voeren. Door efficiënte samenwerking met interne en externe partijen zijn eind 2015 alle resultaatverplichte maatregelen van de eerste planperiode gerealiseerd. Door deze samenwerkingen en het waar mogelijk aanwenden van externe middelen zoals subsidies en bijdrages, wordt dit alles gerealiseerd voor lagere kosten dan het beschikbaar gestelde investeringskrediet. Van het investeringskrediet resteert aan het einde van de eerste planperiode circa € [G]. In lijn met het financiële beleid wordt dit resterende krediet afgeboekt.

In de tweede planperiode KRW (2016-2021) wordt door HHNK sterk ingezet op samenwerking met provincie, landbouw en agrarische collectieven op het gebied van agrarisch natuurbeheer en het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (Ambitie van LTO om vanuit sector bij te dragen aan duurzaam waterbeheer en bodemgebruik). Daarnaast worden wederom investeringswerken uitgevoerd om de resultaatverplichte afspraken, zoals opgenomen in het Waterprogramma te realiseren. Er wordt uitvoering gegeven aan de aanleg van natuurvriendelijke oevers (circa 65 kilometer) en het oplossen van vismigratieknelpunten (circa 16 stuks). De inspanningen van het hoogheemraadschap zullen aanzienlijk lager zijn dan in de eerste planperiode. Op basis van de huidige afspraken met onder andere Rijkswaterstaat (RWS) wordt er vanuit gegaan dat een substantiële bijdrage van derden wordt ontvangen en dat subsidies worden verkregen. Gevraagd wordt voor deze planperiode een programmakrediet van € [G] beschikbaar te stellen en daarbij uit te gaan van circa € [G] aan inkomsten.

Het beschikbaar stellen van een programmakrediet past binnen de ambities van het Collegeprogramma 2015-2019 om programmatisch te werken. Het hoogheemraadschap handelt

Hoogheemraadschap

T 072-582 8282

Hollands Noorderkwartier

F 072-582 7010

Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

post@hnhk.nl

Bevelandseweg 1, 1703 AZ Heerhugowaard

www.hnhk.nl

Registratienummer
15.54774

daarmee conform de Kadernota Budgetbeheer en krijgt hiermee de mogelijkheid om het beschikbare krediet tussen de verschillende projecten van de KRW te verschuiven. Op die manier handelen we rechtmatig én kan snel worden geschakeld. Dit leidt tot minder bestuurlijke en ambtelijke drukte en meer flexibiliteit om kansen te benutten. Het CHI wordt vier keer per jaar met een rapportage op de hoogte gehouden van de voortgang en ontwikkelingen van de lopende en nieuwe HHNK-projecten in het voortrollend KRW-programma.

Deltavisie

De Deltavisie is het uitgangspunt voor het beleid van het hoogheemraadschap. In de Deltavisie is vastgelegd dat de zorg voor schoon water één van de kerntaken is van het hoogheemraadschap en dat die zorg op dit moment vooral gericht is op de waterkwaliteit, het behalen van doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water en het zuiveren van afvalwater.

Dit voorstel geeft invulling aan de randvoorwaarden voor het behalen van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water.

Eerdere besluiten

12/03/2008 (D&H) Aanvragen voorbereidingskrediet realisatie vispassage bij gemaal De Helsdeur (08.4648)

11/02/2009 (CHI) KRW-programma 2009 (08.34171)

16/12/2009 (CHI) Programma investeringsmaatregelen Kaderrichtlijn Water (09.29448)

12/12/2012 (CHI) Restant resultaatverplichte KRW-maatregelen (12.38268)

15/12/2015 (CHI) Waterprogramma 2016-2021 (15.51198)

Risico's

Indien u instemt met dit voorstel zijn er geen directe risico's. De programmafinanciering voor de tweede planperiode KRW 2016-2021 is met het voorstel gewaarborgd.

Indien u niet instemt met dit voorstel is er geen krediet beschikbaar voor de uitvoering van de resultaatverplichte maatregelen: aanleg vismigratievoorzieningen en natuurvriendelijke oevers. Niet uitvoeren van deze maatregelen kan leiden tot sancties vanuit de Europese Unie. Daarnaast levert het een imago risico op in de samenwerking met andere organisaties, waaronder de provincie en RWS.

Financiële consequenties

De huidige globale raming voor de werkzaamheden in de tweede planperiode KRW is een totale bruto investering van € [redacted] G. Er wordt ook in de tweede planperiode veel samengewerkt met partners waardoor circa € [redacted] G aan inkomsten en subsidies wordt verwacht. De netto uitgaven komen daarmee op circa € [redacted] G.

De verwachte uitgaven zijn naar verwachting als volgt over de jaren verdeeld:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totaal
Uitgaven	[redacted]						
Inkomsten	[redacted]						
Totaal	[redacted]						

Als gevolg van het gewijzigde activeringsbeleid om investeringsuren niet meer te activeren, zijn deze kosten (uren x tarief) vanaf 2016 geëxtraheerd uit zowel de begroting 2016 als het MJP 2016-2019. In deze kredietaanvraag is die lijn ook doorgevoerd en hebben de kosten die ten laste worden gebracht van het krediet alleen betrekking op de externe uitgaven.

Registratienummer
15.54774

De totale netto uitgaven voor de periode 2016 – 2019 van € [redacted] G zijn met € [redacted] G bijna volledig opgenomen in het Meerjarenplan 2016 – 2019. De in dit voorstel opgenomen uitgaven worden verwerkt in de volgende meerjarenplannen en begrotingen. In de begroting 2016 is een netto uitgave opgenomen van € [redacted] G. De werkelijke uitgaven zullen naar verwachting uitkomen op € [redacted] G. Dit blijft binnen het HHNK-brede investeringsvolume over 2016.

De gemiddelde afschrijvingstermijn is 25 jaar en de bijbehorende kapitaallasten voor dit krediet zijn gemiddeld € [redacted] G per jaar. De kapitaallasten worden na afronding van een project opgenomen in de exploitatiebegroting en komen ten laste van watersysteembeheer.

Omdat veel natuurvriendelijke oevers bij derden in beheer zijn en de vismigratiemaatregelen vooral het visvriendelijke uitvoeren van bestaande voorzieningen zoals gemalen betreft, zullen de onderhoudskosten niet of nauwelijks toenemen.

Communicatieaspecten

In de eerste planperiode is veel geïnvesteerd in communicatie en publiekvoorlichting over maatregelen die wij uitvoeren in het kader van de KRW. In tweede periode wordt dit voortgezet.

Maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO)

Met het beschikbaar stellen van de middelen voor de tweede periode KRW wordt indirect invulling gegeven aan de visie MVO. De maatregelen worden in samenwerking en in overleg met de omgeving uitgevoerd en daarover is het hoogheemraadschap transparant naar zijn partners en burgers.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de leefomgeving en het milieu door de wijze van uitvoering aan te passen aan de omgeving en te handelen naar de Flora- en faunawet.

Overige consequenties en vervolg

Geen

Bijlagen

Besluit programmakrediet tweede planperiode KRW (15.63915)

College van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

Onderwerp Vaststelling Waterprogramma 2016-2021 (2 ^e behandeling)		Registratienummer 15.47064	
Voorstel Aan D&H voor te stellen: 1. De voorgestelde wijzigingen in het Memo van wijzigingen vast te stellen. Aan het CHI voor te stellen: 1. De beantwoording van de zienswijzen in de Nota van inspraak vast te stellen; 2. Het Waterprogramma 2016-2021 definitief vast te stellen.		Infocentrum Ja	
Routing	Paraaf	Besluitvormingstraject	Besluit
Steller [J]		Datum vergadering D&H 3 november 2015	Gewyzigd akkoord
Programmamanager		Agendapunt 4.	
Afdeling Bestuur Directie Strategie		Commissie Water & Wegen 9 december 2015	
Hoofd afdeling [J]		Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen	
Secretaris-directeur M.J. Kuipers		Ter kennisname	
Portefeuillehouder [J]		Datum vergadering CHI 16 december 2015	
Afdoening Retour steller na CHI			
Voorstel leidt tot begrotingswijziging	Nee	Codering:	
Voorstel leidt tot investeringsbesluit	Nee	Codering:	
Subsidie	Nee	Codering:	
* In dat geval dient de steller een kopie van het voorstel en dit begeleidingsformulier te zenden aan de afdeling Financiën: financiën-formatcijfers@hknk.nl.			
Opmerkingen Naar aanleiding van de 1 ^e behandeling van D&H op 6 oktober jl. zijn een aantal wijzigingen aangebracht in het Waterprogramma. Deze zijn opgenomen in het Memo van wijzigingen (bijlage 2, nr. 15.46666).			

Voorstel CHI

(college van hoofdingelanden)

Registratienummer
15.47064

Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen

Datum behandeling D&H
3 november 2015

Commissie Water & Wegen
9 december 2015

Portefeuillehouder
[REDACTED]

Datum vergadering CHI
16 december 2015

Agendapunt
6.

Onderwerp
Vaststelling Waterprogramma 2016-2021

Voorstel

1. De beantwoording van de zienswijzen in de Nota van inspraak vast te stellen;
2. Het Waterprogramma 2016-2021 definitief vast te stellen.

Kern van de zaak

Het Waterprogramma 2016-2021 is de wettelijke planvorm waarmee het hoogheemraadschap zijn ambities en intenties voor de komende zes jaar in beeld brengt. In de voorgaande jaren werd dit plan steeds 'het waterbeheersplan' (WBP) genoemd. Om aan te geven dat het hoogheemraadschap meer dan alleen een plan voor ogen heeft is ervoor gekozen dit plan de titel 'Waterprogramma 2016-2021' mee te geven.

Op 16 december 2014 is het Waterprogramma 2016-2021 in ontwerp vastgesteld door het College van dijkgraaf en hoogheemraden (D&H). Het Waterprogramma heeft vervolgens van 5 januari 2015 tot 17 februari 2015 ter visie gelegen. Daarnaast is er een gespreksperiode over het Waterprogramma gecreëerd voor de indieners van zienswijzen, voor betrokken partijen en voor belanghebbenden die liep van 15 januari 2015 tot 22 juni 2015.

Aanpak en opzet van het Waterprogramma

Bij de totstandkoming van het Waterprogramma is veel geïnvesteerd in de dialoog met het gebied, met stakeholders en de belangrijkste partners. Vanaf het begin hebben zij meegedacht, geagendeerd en onderwerpen aangedragen. Dit Waterprogramma is daarmee samen met de partners van het hoogheemraadschap tot stand gekomen. In diezelfde periode is ook uitvoerig met het bestuur van het hoogheemraadschap gesproken over de aanpak. Behalve in enkele themasessies is er ook steeds de uitnodiging geweest aan leden van D&H en CHI om watertafels, debatten en bijeenkomsten bij te wonen, zodat ook ervaren kon worden hoe de inbreng verliep.

Vanaf het begin zijn PWN, de agrarische sector, natuurbeheerders, de provincie, Rijkswaterstaat (RWS) en Kennisinstituten intensief betrokken. Er is daardoor een groot commitment ontstaan met de omgeving. Dat is terug te zien in de zienswijzen van gemeenten, LTO en Natuurorganisaties.

In het Waterprogramma zijn vernieuwingen, programma's en beheer opgenomen voor elk maatschappelijk effect waar het hoogheemraadschap voor staat. Daarbij is er een volledige koppeling aangebracht tussen het financiële kader van het Meerjarenplan en het Waterprogramma. De eerste vier jaren van het Waterprogramma worden financieel gedekt door de vier jaar van het vastgestelde Meerjarenplan 2016-2019.

Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
Bevelandseweg 1, 1703 AZ Heerhugowaard

T 072-582 8282
F 072-582 7010
post@hnhk.nl
www.hnhk.nl

In het ontwerp waren dat nog de cijfers van het vorige Meerjarenplan, deze zijn vervangen door die van het huidige MJP. De ambities van het collegeprogramma liggen in het verlengde van de uitgangspunten en beleidsruimte van dit Waterprogramma.

Werken met bouwstenen

Bij het opstellen van het Waterprogramma zijn door de partners en het hoogheemraadschap gezamenlijk zestien onderwerpen benoemd die als belangrijke Water-agendapunten werden ervaren. Zowel tijdens de waterdebatten als tijdens de discussies met de partners kwamen deze onderwerpen steeds weer in een of andere vorm terug. Deze onderwerpen zijn in de vorm van bouwstenen uitgewerkt door teams die zijn samengesteld uit de geledingen van partners en HHNK, met de ambitie om tot business-cases te komen. Dat proces duurt nog voort, maar zal naar verwachting uiteindelijk leiden tot een gezamenlijke aanpak van de bouwstenen. Niet alle bouwstenen zullen dit stadium bereiken. Voor sommige bouwstenen heeft HHNK een leidende rol, voor anderen geldt dat voor een van de partners.

Als een bouwsteen tot een resultaat of afspraak leidt dan zal die in een apart voorstel aan het bestuur worden voorgelegd. De bouwstenen zijn daarom geen onderdeel van het vaststellingsproces van het Waterprogramma.

Ingediende zienswijzen

De ambitie van het hoogheemraadschap was, om door een intensieve dialoog met de omgeving, het aantal zienswijzen zo laag mogelijk te houden en het draagvlak zo groot mogelijk. In totaal zijn 41 zienswijzen ingediend. Voor het vorige WBP werden 37 zienswijzen ontvangen. Deze toename van het totaal aantal zienswijzen is aanwijsbaar veroorzaakt door de 30 zienswijzen die zijn ingediend door bewoners langs de Markermeerdijk over de voorgenomen versterking daarvan.

Het hoogheemraadschap is van januari tot en met juni in gesprek gegaan met de meeste indieners van de zienswijzen. Voor deze aanpak is gekozen omdat in keukentafelgesprekken beter achterhaald kon worden of de zienswijze door HHNK goed was begrepen. Ook verhelderende vragen waren makkelijker te stellen. Deze aanpak werd zeer gewaardeerd door verschillende indieners van de zienswijzen. In de Nota van inspraak (bijlage 3) zijn de zienswijzen opgenomen samen met het gespreksverslag of briefwisseling en eventueel een voorstel tot tekstwijziging van het Waterprogramma.

Wijzigingen ten opzichte van het ontwerp Waterprogramma

De gesprekken en reacties vanuit partners en indieners van zienswijzen leiden tot een aantal wijzigingen ten opzichte van het ontwerp Waterprogramma. Deze wijzigingen zijn verwerkt in de definitieve versie van het Waterprogramma (bijlage 4) en zijn schematisch opgenomen in het Overzicht wijzigingen Waterprogramma (bijlage 2).

Deltavisie

Het proces van totstandkoming van het Waterprogramma is een voortzetting, uitbreiding en intensivering geweest van het participatieproces dat werd ontwikkeld voor de Deltavisie. Er is een partneroverleg gecreëerd met zeven belangrijke partners. Dit overleg is gestart in juni 2013 met PWN, agrarische sector, natuurbeheerders, kennisinstituten, provincie, RWS en HHNK aan de voorkant van de start van het waterprogramma.

Er zijn in het najaar van 2013 in het verlengde hiervan twaalf watertafels georganiseerd waaraan alle belangrijke stakeholders hebben deelgenomen. Dat leidde er toe dat meer dan 1000 signalen opgehaald zijn over het werk van HHNK en dat meer dan 350 mensen een bijdrage hebben geleverd (ongeveer 70 organisaties).

Registratienummer
15.47064

Eerdere besluiten

17/10/2012 (CHI) Vaststelling Deltavisie Hollands Noorderkwartier (12.31797)
11/06/2013 (D&H) Startnotitie WBP5 (13.19789)
11/11/2014 (D&H) Vrijgeven Waterprogramma 2016-2021 voor tervisielegging (14.48356)
16/12/2014 (D&H) Tervisielegging Waterprogramma 2016-2021 (14.56956)

Risico's

In het Waterprogramma zijn beleidsambities verwoord van het hoogheemraadschap. Het ten uitvoer brengen van die beleidsambities kunnen risico's met zich meebrengen, die in separate voorstellen ter zaken worden verwoord.

Indien u instemt met dit voorstel:

Het plan is opgesteld voor zes jaar. Door ontwikkelingen kan het zo zijn dat niet alle voorgenomen beleidsambities kunnen worden omgezet in beleidsdaden. Door inbreng van de ambities in het Meerjarenplan van HHNK en daardoor rechtstreekse koppeling aan de financiën en via de gebruikelijke verantwoordingsstukken wordt het algemeen bestuur geïnformeerd over de voortgang van het Waterprogramma.

Indien u niet instemt met dit voorstel:

- In een intensief traject is met de omgeving dit Waterprogramma tot stand gebracht. Als niet kan worden ingestemd met het voorliggende document zal dit gemotiveerd moeten worden aan de betrokkenen. Het hoogheemraadschap kan hierbij imagoschade oplopen.
- De tijdige vaststelling van het Waterprogramma komt daarmee in gevaar. Het hoogheemraadschap is wettelijk verplicht een Waterprogramma vast te stellen voor 1 januari 2016, omdat de planperiode van WBP4 op dat moment eindigt. Het is mogelijk om voor die tijd te besluiten het WBP4 voor een bepaalde tijd te verlengen. Dit kan echter niet voor het gedeelte dat gaat over de doelen en maatregelen voor de KRW, dit brengt het hoogheemraadschap in rechtmatigheidsproblemen.

Financiële consequenties

In het Waterprogramma is een volledige koppeling aangebracht met de financiële kaders van het Meerjarenplan. Alle onderdelen in het Waterprogramma die ook in het Meerjarenplan staan zijn voorzien van de in het meerjarenplan vastgelegde bedragen. De vier jaar van het vastgestelde Meerjarenplan 2016-2019 (15.21153) zijn de financiële kaders van de eerste vier jaar van het Waterprogramma. Door deze koppeling geeft de jaarlijkse actualisatie van het Meerjarenplan daardoor de mogelijkheid de uitvoering van het Waterprogramma jaarlijks bij te stellen.

Perspectief

Het hoogheemraadschap stelt nu nog jaarlijks een meerjarenplan op en als afgeleide daarvan een begroting. Daarnaast maken we elke zes jaar een waterbeheersplan (Waterprogramma). Het waterprogramma wordt opgesteld in samenspraak met de omgeving en is leidend voor alle resultaten die wij willen behalen en de prestaties die we daarvoor moeten leveren. De veelheid aan plannen en de frequentie waarmee we dit doen legt een stevig beslag op de ambtelijke organisatie. Inmiddels wordt binnen het hoogheemraadschap gewerkt aan de ambitie, zoals verwoord in het laatste en voorlaatste Meerjarenplan, om te komen tot één integraal plan (Waterprogramma èn Meerjarenplan) dat een aantal jaar vooruit kijkt, dat samen met de omgeving is opgesteld en dat met een zekere regelmaat geactualiseerd wordt. Dit plan geeft ook financieel een langetermijnperspectief, dat jaarlijks in de begroting verder wordt uitgewerkt en via het jaarverslag verantwoord. Daarin kan ook voor de uitvoering van het Waterprogramma de vinger aan de pols worden gehouden en hoeft geen aparte beleidsmonitoring voor het Waterprogramma te worden uitgevoerd.

Registratienummer
15.47064

Communicatieaspecten

- Na vaststelling van het Waterprogramma zal deze worden gepubliceerd op de website van het hoogheemraadschap. Tevens wordt het vastgestelde Waterprogramma in drukvorm verspreid onder de partners.
- Het hoogheemraadschap heeft op interactieve wijze reeds het ontwerp Waterprogramma beschikbaar gemaakt voor het brede publiek. Eventuele wijzigingen zullen worden verwerkt en deze interactieve publieksversie blijft beschikbaar via <http://www.hhnk-waterprogramma.nl/>.
- Na vaststelling van het Waterprogramma zal een persbericht worden verspreid om ook burgers te informeren over de doelstellingen en ambities van het hoogheemraadschap in de komende jaren.

Maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO)

Het Waterprogramma 2016-2021 beschrijft *wat* het hoogheemraadschap de komende jaren als ambities en beleidsdoelstellingen waar wil maken. In de visie MVO is verwoord *hoe* het hoogheemraadschap dit wil doen. In samenhang hiermee komt beleid tot stand dat op maatschappelijk verantwoorde wijze ten uitvoer wordt gebracht.

Overige consequenties en vervolg

- Het Waterprogramma is nauw afgestemd op het provinciale waterplan (Provinciale Watervisie) en het Nationaal Waterplan. Gezien de vereiste parallelle planning, ingegeven door noodzaak gelijktijdig het onderdeel KRW aan Brussel op te leveren, heeft gedurende de ontwikkeling van het Waterprogramma intensief overleg plaatsgevonden met provincie en DG Ruimte en Water (DGRW).
- Na vaststelling van het Waterprogramma wordt deze aan provincie en Rijk toegezonden.
- Het algemeen bestuur ontvangt via de jaarlijkse P&C-producten verantwoording over de vorderingen van de uitvoer van het Waterprogramma.

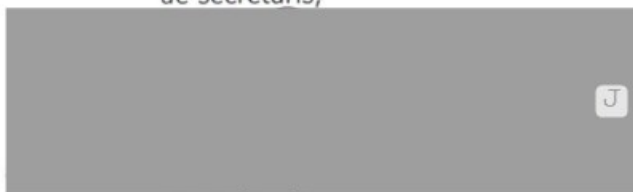
Bijlagen

1. Concept CHI besluit (15.51198)
2. Memo van wijzigingen Waterprogramma (15.46666)
3. Nota van inspraak (15.47864)
4. Waterprogramma 2016-2021 (15.51204)

College van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

de voorzitter,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Waterprogramma

Memo van wijzigingen

Auteur

Registratienummer
15.0046666

Datum
16 oktober 2015

Versie
2.0

Status
Definitief

Afdeling
Watersystemen

1 Wijzigingen naar aanleiding van de zienswijzen

Zienswijze	Oude tekst Waterprogramma versie 3.4	Voorstel aangepaste tekst Waterprogramma
Zaanstad: -Grondwater Blz. 33: Aanvullen onderaan de 3 ^e alinea:	Grondwaterbeheer in relatie tot wateroverlast Het grondwaterbeheer ten aanzien van het maatschappelijke effect wateroverlast heeft betrekking op het voorkomen van negatieve en onomkeerbare effecten van ingrepen in de (directe) omgeving en het verbeteren van het grondwatersysteem voor een gebied. Dat doen we door het verlenen van vergunningen en controle op onttrekkingen en infiltraties conform ons grondwaterbeleidskader en het opstellen van peilbesluiten. De komende jaren gaan we daarvoor de effecten van peilwijzigingen volgens het stappenplan uit het grondwaterbeleidskader bepalen. Daarvoor gaan we een pragmatische berekeningsmethode ontwikkelen. Tevens gaan we in een aantal projecten de mogelijkheden voor verbetering van de relatie tussen het oppervlakte- en grondwater onderzoeken.	Aanvullen met: <i>In tegenstelling tot het oppervlaktewater kan het hoogheemraadschap niet actief sturen op grondwaterstanden. Deze zijn een gevolg van niet zichtbare watercirculaties in de ondergrond. De stroming van het grondwater wordt in gang gehouden door neerslag, topografie en verschillen in de beheerste waterpeilen. Daarom kunnen wij de grondwaterstand niet actief beheren.</i>
Castricum: -Aanpassen blz. 50:	De afgelopen jaren is door zowel HHNK als de gemeenten veel geïnvesteerd om de effecten van lozingen uit de afvalwaterketen zoveel mogelijk te beperken. Onze rwzi's voldoen aan de lozingseisen uit de Waterwet. De gemeenten leveren inspanningen om te voldoen aan de basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor. Deze sporen zijn erop gericht emissies vanuit de rioolstelsels te voorkomen en de waterkwaliteit te verbeteren. Hiermee draagt het beheer van de (afval)waterketen direct bij aan het bereiken van de waterkwaliteitsdoelen, ook voor de KRW. Onderstaand plaatje geeft de watercyclus weer, waarbij ook de relatie tussen onze KRW-doelen en het beheer van de afvalwaterketen zichtbaar wordt.	<i>De afgelopen jaren is door zowel HHNK als de gemeenten veel geïnvesteerd om de effecten van lozingen uit de afvalwaterketen zoveel mogelijk te beperken. Onze rwzi's voldoen aan de lozingseisen uit de Waterwet. Daarnaast leverden de gemeenten inspanningen door het reduceren van de emissie uit de overstorten via het emissie- en waterkwaliteitsspoor om te voldoen aan de basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor. Nu doen de gemeenten dat aan de hand van de methode Denkstappenplan van de STOWA en RIONED. Deze methode richt zich meer op het effect van lozingen op de waterkwaliteit. Hiermee draagt het beheer van de (afval)waterketen direct bij aan het bereiken van de waterkwaliteitsdoelen, ook voor de KRW. Onderstaand plaatje geeft de watercyclus weer, waarbij ook de relatie tussen onze KRW-doelen en het beheer van de afvalwaterketen zichtbaar wordt.</i>
Schagen: - Samenwerken en afhankelijkheid in gedeelde taken: blz. 10:	Samenwerken en afhankelijkheid in gedeelde taken <ul style="list-style-type: none"> KRW-maatregelen nemen we samen met Rijkswaterstaat, PWN, de agrarische sector en de natuur- en milieuorganisaties. 	<i>Wij voegen de gemeente toe aan het lijstje van partners waarmee HHNK de KRW-maatregelen neemt.</i> Samenwerken en afhankelijkheid in gedeelde taken <ul style="list-style-type: none"> KRW-maatregelen nemen we samen met Rijkswaterstaat, PWN, de gemeenten, de agrarische sector en de natuur- en milieuorganisaties.
Schagen: - Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie Blz. 26:	Deltabeslissing ruimtelijke adaptatie Het Nationale Waterplan doet voorstellen over ruimtelijke adaptatie. We hebben met de andere overheden afgesproken om waterveiligheid en klimaatbestendigheid integraal mee te wegen bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, herontwikkelingen en investeringen in beheer en onderhoud. Bij deze afwegingen doorlopen we de stappen 'weten', 'willen' en 'werken'. Belangrijke instrumenten zijn de Watertoets, de handreiking ruimtelijke adaptatie en een stimuleringsprogramma ruimtelijke adaptatie.	Deltabeslissing ruimtelijke adaptatie <i>Het Nationale Waterplan doet voorstellen over ruimtelijke adaptatie. We hebben met de andere overheden afgesproken om waterveiligheid en klimaatbestendigheid integraal mee te wegen bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, herontwikkelingen en investeringen in beheer en onderhoud. Bij deze afwegingen doorlopen we de stappen 'weten', 'willen' en 'werken'. Belangrijke instrumenten zijn de Watertoets, de handreiking ruimtelijke adaptatie en een stimuleringsprogramma ruimtelijke adaptatie. Tot 2020 hebben we de tijd om samen met gemeenten klimaatbestendig handelen en waterrobuust inrichten onderdeel te laten zijn van beleid.</i>
Schagen: - Bronaanpak Blz. 52:	Bronaanpak Met gemeenten sluiten we afvalwaterakkoorden. Met circa een derde van de gemeenten is dat al gebeurd. Deze afvalwaterakkoorden zijn modulair opgebouwd. Per gemeente bekijken we welke modules van toepassing zijn: afkoppelen, onderzoeken, calamiteitenorganisatie, afspraken over afnamehoeveelheden, aansluitingen en dergelijke. Met de akkoorden leggen we afspraken vast over de aard en de hoeveelheid afvalwater bij de bron van de afvalwaterketen. Waar dat doelmatig is, scheiden we de verschillende waterstromen (hemel-, zwart- en grijswater). Ongewenste afvalstoffen worden apart ingezameld of bij de bron verwijderd.	<i>Met gemeenten sluiten we Afvalwaterakkoorden. Met circa een derde van de gemeenten is dat al gebeurd. Deze Afvalwaterakkoorden zijn modulair opgebouwd. Per gemeente bekijken we welke modules van toepassing zijn: afkoppelen, onderzoeken, calamiteitenorganisatie, afspraken over afnamehoeveelheden, aansluitingen en dergelijke. Met de akkoorden leggen we afspraken vast over de aard en de hoeveelheid afvalwater bij de overnamepunten. Waar dat doelmatig is, scheiden we de verschillende waterstromen (hemel-, zwart- en grijswater). Ongewenste afvalstoffen worden apart ingezameld of bij de bron verwijderd.</i>

Zienswijze	Oude tekst Waterprogramma versie 3.4	Voorstel aangepaste tekst Waterprogramma
Zaanstad -Grondwater in relatie tot wateroverlast Blz. 33:	Het grondwaterbeheer ten aanzien van het maatschappelijke effect wateroverlast heeft betrekking op het voorkomen van negatieve en onomkeerbare effecten van ingrepen in de (directe) omgeving en het verbeteren van het grondwatersysteem voor een gebied. Dat doen we door het verlenen van vergunningen en controle op onttrekkingen en infiltraties conform ons grondwaterbeleidskader en het opstellen van peilbesluiten. De komende jaren gaan we daarvoor de effecten van peilwijzigingen volgens het stappenplan uit het grondwaterbeleidskader bepalen. Daarvoor gaan we een pragmatische berekeningsmethode ontwikkelen. Tevens gaan we in een aantal projecten de mogelijkheden voor verbetering van de relatie tussen het oppervlakte- en grondwater onderzoeken.	<i>Aanvullen onderaan de 3e alinea: In tegenstelling tot het oppervlaktewater kan het hoogheemraadschap niet actief sturen op grondwaterstanden. Deze zijn een gevolg van niet zichtbare watercirculaties in de ondergrond. De stroming van het grondwater wordt in gang gehouden door neerslag, topografie en verschillen in de beheerste waterpeilen. Daarom kunnen wij de grondwaterstand niet actief beheren.</i>
Zaanstad -Veenweidegebied Blz. 41:	De relatief snelle bodemdaling in het veenweidegebied is een probleem. De bodemdaling, die wordt veroorzaakt door veenoxidatie, heeft een effect op de waterkwaliteit. Dit probleem valt onder de verantwoordelijkheid van de algemene democratie, namelijk de provincie Noord-Holland en gemeenten in het gebied. Wij faciliteren actief door kennis te bundelen en bij te dragen aan de oplossing van de resterende kennisvragen. Bij het opstellen van peilbesluiten wegen we op een heldere manier belangen af, waarbij we het hele watersysteem in ogenschouw nemen. Het gaat daarbij om de interactie tussen oppervlaktewater en grondwater, van kwantiteit tot kwaliteit.	<i>Geen Aanpassing een na laatste alinea. Het College van Dijkgraaf en hoogheemraden geeft de voorkeur aan de bestaande tekst omdat deze proactiever is ingestoken.</i>
Milieu Federatie Blz. 29: toevoegen	Gemeentelijk waterplan 2.0 In de planperiode maken gemeenten een begin met een nieuwe generatie gemeentelijke waterplannen: het 'Waterplan 2.0'. Daarin is nadrukkelijk aandacht voor klimaatbestendigheid en intensievere samenwerking op het gebied van de ruimtelijke ordening en beheer en onderhoud in de stedelijke omgeving. We stimuleren gemeenten om hun waterplannen actueel te houden op basis van de huidige inzichten.	<i>Aanvulling: Het hoogheemraadschap heeft net als vele andere partijen de Algemene Intentieverklaring Ruimtelijke Adaptatie ondertekend. Daarmee geven we aan dat we ons ook actief gaan inzetten om de stedelijke omgeving in de toekomst klimaatbestendig te maken.</i>
Milieu Federatie blz. 39: toevoegen	Op Texel loopt een gebiedspilot waarin we samen met een aantal belangrijke stakeholders en de gemeente een programma ontwikkelen om de toekomstige (zoet)watertekorten op een innovatieve en aansprekende manier het hoofd te bieden.	Toevoegen: <i>De ontwikkeling van zilte teelten kan een van die oplossingen zijn. Voor de langere termijn kan dat de waterbeheerder helpen om, juist in sterk verziltende gebieden, het waterbeheer beheersbaar en financieerbaar te houden.</i>
Sportvisserij MidWestNederland Blz. 62: toevoegen	Bijlage 8.2. blz 63: Uitvoeren visbeheerplan (actief visbeheer) toevoegen: Vertegenwoordigers van de (sport)visserij noemen voldoende leefgebied en vrij verkeer zonder blokkades als belangrijkste kwaliteit. Te veel waterplanten in het water wordt als negatief bestempeld. Water kan voor vissers ook te schoon zijn.	Toevoegen Op blz. 63: bij 'Uitvoeren visbeheerplan': <i>In het kader daarvan zal tijdens de planperiode, in overleg met belanghebbenden en betrokkenen, worden gezien of- en hoe extra beschermingsmaatregelen genomen kunnen worden ter bescherming van de aal.</i>
Ambtshalve Blz. 32: wijzigen	Overname onderhoud stedelijk water De Waterschapswet van 1992 wijst slechts één publiek watersysteembeheerder aan, zowel in het stedelijke als het landelijke gebied: het waterschap. Maar nog niet alle gemeenten hebben het beheer en onderhoud van het stedelijke water, met een publieke functie, aan ons overgedragen. Waar mogelijk gebeurt dit alsnog, maar alleen voor water met een publiek belang. Hiervoor sluiten we overeenkomsten met de betrokken gemeenten. Vooruitlopend op de overname stellen we met de gemeenten een gemeentelijk waterplan op. Zo krijgen we beter inzicht in het watersysteem en leggen we een gezamenlijke aanpak naar een efficiënt en kwalitatief basisniveau vast.	Overname onderhoud stedelijk water <i>Het hoogheemraadschap streeft ernaar het onderhoud van stedelijk water met een publieke functie over te nemen van gemeenten. Doel hiervan is het onderhoud van stedelijk water op een eenduidige en efficiënte onder te brengen bij één organisatie. Nog niet alle gemeenten hebben onderhoud van het stedelijke water aan ons overgedragen. Waar mogelijk gebeurt dit alsnog, maar alleen voor water met een publiek belang. Hiervoor sluiten we overeenkomsten met de betrokken gemeenten. Vooruitlopend op de overname stellen we met de gemeenten een gemeentelijk Waterplan op. Zo krijgen we beter inzicht in het watersysteem en leggen we een gezamenlijke aanpak vast voor een verbetering van het watersysteem naar een efficiënt en kwalitatief basisniveau.</i>

2 Overige wijzigingen

Opmerking	Waterprogramma definitief	Motivering
Ambtshalve Blz. 12.	Figuur met de norm voor de waterkeringen is vervangen door de nieuwste versie van deze figuur.	Verbetering en actualisering
n.a.v. discussie in D&H Blz. 13, 14, 15, 16, 17, 19, 24, 28, 29, 36, 37, 38, 42, 45, 51, 56, 57.	Voor elk intermezzo over een Bouwsteen is het volgende gewijzigd: <ul style="list-style-type: none"> Het woord 'belang' is steeds vervangen door 'prioriteit' De titel 'Reflectie van HHNK op deze bouwsteen' is vervangen door 'Voorlopige reflectie van HHNK op deze bouwsteen' 	Sluit aan bij visie op bouwstenen.
n.a.v. discussie in D&H Blz. 27	Toegevoegd aan de 3 ^e alinea onderaan, de volgende zin: 'In de komende periode willen we kijken naar de randvoorwaarden van ons watersysteem'	Deze aanvulling is aangebracht om ruimte maken voor een discussie over aan- en afvoernormen naar polders en boezem, zodat beter invulling gegeven kan worden aan een grotere flexibiliteit in het peilbeheer (Deltavisie)
n.a.v. discussie in D&H Blz. 44	Hoofdstuk 5 Schoon en gezond water is opgedeeld in twee losse hoofdstukken: <ul style="list-style-type: none"> Hoofdstuk 5 Gezond Water Hoofdstuk 6 Schoon Water 	Hoofdstuk 5 is opgedeeld om twee redenen: <ul style="list-style-type: none"> Een betere aansluiting op het Meerjarenplan, zodat de toekomstige samenvoeging van Meerjarenplan en Waterprogramma soepel kan verlopen; Zichtbaar houden van de verschillende belastingstromen die gebruikt worden voor de afvalwaterketen (Afvalwaterheffing) en het watersysteem (Watersysteemheffing).
n.a.v. discussie in D&H Blz. 49	Toegevoegd aan de alinea 'Visstandsbeheer' de zin: 'In de planperiode zal worden gewerkt aan de vernieuwing van het visbeleid samen met belanghebbenden.'	Deze aanvulling is toegevoegd omdat het visbeleid toe is aan herziening. Het beleid dateert uit 2004.
n.a.v. discussie in D&H blz. 46	Titel paragraaf 5.2 Programma Schoon en Gezond Water gewijzigd in 'Programma 2 ^e Fase KRW-doelen	Deze wijziging is doorgevoerd om misverstanden te voorkomen
n.a.v. discussie in D&H blz. 2, 44, 45, 46, 48'Programma Schoon en Gezond Water' is gewijzigd in 'Programma 2 ^e Fase KRW-doelen'	Deze wijziging is doorgevoerd om misverstanden te voorkomen
Ambtshalve Blz. 53	Passage over 'Klimaatverandering' geschrapt.	Passage over 'Klimaatverandering' is identiek aan de passage op blz. 52. Daarom is deze passage hier verwijderd.
Ambtshalve Blz. 59	In de paragraaf '8.1.1 Financiële kaders' zijn de cijfers en jaartallen aangepast aan het meerjarenplan 2017-2019, zoals vastgesteld door het CHI in juni 2015. Daardoor is de financiële dekking voor het Waterprogramma nu voorzien van 2016 -2019. Dit was aangekondigd in de tekst van het ontwerp plan.	Conform afspraak.
Ambtshalve Blz. 47	Specificatie dat de chemische en ecologische doelen wettelijk alleen van toepassing zijn op de KRW-lichamen. Beleidsmatig hanteren wij deze doelen echter ook voor de wateren die niet tot een KRW-waterlichaam behoren, omdat we juist in de haarvaten van het watersysteem kansen en bedreigingen zien.	Naar aanleiding van wetswijziging gewijzigd.

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Inspraaknota Waterprogramma 2016-2021

WBP5

Auteur

Registratienummer

15.47864

Datum

16 oktober 2015

Versie

2.0

Status

Definitief

Afdeling

Afdeling Bestuur | Directie | Strategie

Inhoudsopgave

1	Leeswijzer	4
2	Wijzigingen naar aanleiding van de zienswijzen	5
3	Gemeenten	7
4	Bewoners van de Markermeerdijken	29
5	LTO	57
6	Natuurbeheerders en milieufederatie	63
7	Sportvisserij	71
8	Overig	77

1 Leeswijzer

Met deze inspraaknota geeft het hoogheemraadschap een overzicht van alle zienswijzen die zijn ingediend.

De inspraakperiode is officieel geweest van 5 januari tot en met 15 februari (check). In die periode zijn 41 zienswijzen ontvangen.

De wens voor deze inspraakperiode was om een andere aanpak te volgen dan de gebruikelijke, gezien de inspanningen die het hoogheemraadschap zich heeft getroost om daadwerkelijk samen met partners en omgeving het Waterprogramma tot stand te brengen. Daarvoor is in een dialoogproces in 2013 en 2014 veel opgehaald aan ideeën, wensen en signalen.

Ook in de inspraakperiode wilden we deze dialoog voortzetten. Met zoveel mogelijk indieners van zienswijzen is een nader gesprek geweest over hun zienswijze, waarin werd gecheckt of wij de zienswijze goed hadden begrepen en waar het in de kern om ging. Dit werd in alle gevallen zeer gewaardeerd.

Op basis van deze gesprekken zijn ook voorstellen ontstaan over tekstwijzigingen voor het Waterprogramma.

Om de inspraaknota overzichtelijk te houden zijn de zienswijzen in 6 groepen ingedeeld.

1. Gemeenten
2. Bewoners van de Markermeerdijk
3. LTO
4. Natuurbeheerders en milieufederatie
5. Sportvissers
6. Overigen

De inspraaknota is daarom als volgt opgebouwd:

- Een overzicht van alle voorgestelde tekstwijzigingen voor het Waterprogramma
- Per inspraakgroep:
 - Eventuele voorstellen voor tekstwijziging voor het Waterprogramma
 - Het gespreksverslag
 - Eventuele briefwisselingen
 - De zienswijze (ontdaan van privacy gevoelige gegevens)

Uit praktische overwegingen is er voor gekozen om de zienswijzen van de Markermeerdijkbewoners niet integraal op te nemen omdat er veel overlap in deze zienswijzen zat. Er is voor gekozen om de zienswijzen op te delen in tekstblokken die verschillende bewoners hebben gebruikt in hun zienswijzen.

2 Wijzigingen naar aanleiding van de zienswijzen

Zienswijze	Oude tekst Waterprogramma versie 3.4	Voorstel aangepaste tekst Waterprogramma
Zaanstad: -Grondwater Blz. 33: Aanvullen onderaan de 3 ^e alinea:	Grondwaterbeheer in relatie tot wateroverlast Het grondwaterbeheer ten aanzien van het maatschappelijke effect wateroverlast heeft betrekking op het voorkomen van negatieve en onomkeerbare effecten van ingrepen in de (directe) omgeving en het verbeteren van het grondwatersysteem voor een gebied. Dat doen we door het verlenen van vergunningen en controle op onttrekkingen en infiltraties conform ons grondwaterbeleidskader en het opstellen van peilbesluiten. De komende jaren gaan we daarvoor de effecten van peilwijzigingen volgens het stappenplan uit het grondwaterbeleidskader bepalen. Daarvoor gaan we een pragmatische berekeningsmethode ontwikkelen. Tevens gaan we in een aantal projecten de mogelijkheden voor verbetering van de relatie tussen het oppervlakte- en grondwater onderzoeken.	Aanvullen met: <i>In tegenstelling tot het oppervlaktewater kan het hoogheemraadschap niet actief sturen op grondwaterstanden. Deze zijn een gevolg van niet zichtbare watercirculaties in de ondergrond. De stroming van het grondwater wordt in gang gehouden door neerslag, topografie en verschillen in de beheerste waterpeilen. Daarom kunnen wij de grondwaterstand niet actief beheren.</i>
Castricum: -Aanpassen blz. 50:	De afgelopen jaren is door zowel HHNK als de gemeenten veel geïnvesteerd om de effecten van lozingen uit de afvalwaterketen zoveel mogelijk te beperken. Onze rwzi's voldoen aan de lozingseisen uit de Waterwet. De gemeenten leveren inspanningen om te voldoen aan de basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor. Deze sporen zijn erop gericht emissies vanuit de rioolstelsels te voorkomen en de waterkwaliteit te verbeteren. Hiermee draagt het beheer van de (afval)waterketen direct bij aan het bereiken van de waterkwaliteitsdoelen, ook voor de KRW. Onderstaand plaatje geeft de watercyclus weer, waarbij ook de relatie tussen onze KRW-doelen en het beheer van de afvalwaterketen zichtbaar wordt.	<i>De afgelopen jaren is door zowel HHNK als de gemeenten veel geïnvesteerd om de effecten van lozingen uit de afvalwaterketen zoveel mogelijk te beperken. Onze rwzi's voldoen aan de lozingseisen uit de Waterwet. Daarnaast leverden de gemeenten inspanningen door het reduceren van de emissie uit de overstorten via het emissie- en waterkwaliteitsspoor om te voldoen aan de basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor. Nu doen de gemeenten dat aan de hand van de methode Denkstappenplan van de STOWA en RIONED. Deze methode richt zich meer op het effect van lozingen op de waterkwaliteit. Hiermee draagt het beheer van de (afval)waterketen direct bij aan het bereiken van de waterkwaliteitsdoelen, ook voor de KRW. Onderstaand plaatje geeft de watercyclus weer, waarbij ook de relatie tussen onze KRW-doelen en het beheer van de afvalwaterketen zichtbaar wordt.</i>
Schagen: - Samenwerken en afhankelijkheid in gedeelde taken: blz. 10:	Samenwerken en afhankelijkheid in gedeelde taken <ul style="list-style-type: none"> KRW-maatregelen nemen we samen met Rijkswaterstaat, PWN, de agrarische sector en de natuur- en milieuorganisaties. 	<i>Wij voegen de gemeente toe aan het lijstje van partners waarmee HHNK de KRW-maatregelen neemt.</i> Samenwerken en afhankelijkheid in gedeelde taken <ul style="list-style-type: none"> KRW-maatregelen nemen we samen met Rijkswaterstaat, PWN, de gemeenten, de agrarische sector en de natuur- en milieuorganisaties.
Schagen: - Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie Blz. 26:	Deltabeslissing ruimtelijke adaptatie Het Nationale Waterplan doet voorstellen over ruimtelijke adaptatie. We hebben met de andere overheden afgesproken om waterveiligheid en klimaatbestendigheid integraal mee te wegen bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, herontwikkelingen en investeringen in beheer en onderhoud. Bij deze afwegingen doorlopen we de stappen 'weten', 'willen' en 'werken'. Belangrijke instrumenten zijn de Watertoets, de handreiking ruimtelijke adaptatie en een stimuleringsprogramma ruimtelijke adaptatie.	Deltabeslissing ruimtelijke adaptatie <i>Het Nationale Waterplan doet voorstellen over ruimtelijke adaptatie. We hebben met de andere overheden afgesproken om waterveiligheid en klimaatbestendigheid integraal mee te wegen bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, herontwikkelingen en investeringen in beheer en onderhoud. Bij deze afwegingen doorlopen we de stappen 'weten', 'willen' en 'werken'. Belangrijke instrumenten zijn de Watertoets, de handreiking ruimtelijke adaptatie en een stimuleringsprogramma ruimtelijke adaptatie. Tot 2020 hebben we de tijd om samen met gemeenten klimaatbestendig handelen en waterrobuust inrichten onderdeel te laten zijn van beleid.</i>
Schagen: - Bronaanpak Blz. 52:	Bronaanpak Met gemeenten sluiten we afvalwaterakkoorden. Met circa een derde van de gemeenten is dat al gebeurd. Deze afvalwaterakkoorden zijn modulair opgebouwd. Per gemeente bekijken we welke modules van toepassing zijn: afkoppelen, onderzoeken, calamiteitenorganisatie, afspraken over afnamehoeveelheden, aansluitingen en dergelijke. Met de akkoorden leggen we afspraken vast over de aard en de hoeveelheid afvalwater bij de bron van de afvalwaterketen. Waar dat doelmatig is, scheiden we de verschillende waterstromen (hemel-, zwart- en grijswater). Ongewenste afvalstoffen worden apart ingezameld of bij de bron verwijderd.	<i>Met gemeenten sluiten we Afvalwaterakkoorden. Met circa een derde van de gemeenten is dat al gebeurd. Deze Afvalwaterakkoorden zijn modulair opgebouwd. Per gemeente bekijken we welke modules van toepassing zijn: afkoppelen, onderzoeken, calamiteitenorganisatie, afspraken over afnamehoeveelheden, aansluitingen en dergelijke. Met de akkoorden leggen we afspraken vast over de aard en de hoeveelheid afvalwater bij de overnamepunten. Waar dat doelmatig is, scheiden we de verschillende waterstromen (hemel-, zwart- en grijswater). Ongewenste afvalstoffen worden apart ingezameld of bij de bron verwijderd.</i>

Zienswijze	Oude tekst Waterprogramma versie 3.4	Voorstel aangepaste tekst Waterprogramma
Zaanstad -Grondwater in relatie tot wateroverlast Blz. 33:	Het grondwaterbeheer ten aanzien van het maatschappelijke effect wateroverlast heeft betrekking op het voorkomen van negatieve en onomkeerbare effecten van ingrepen in de (directe) omgeving en het verbeteren van het grondwatersysteem voor een gebied. Dat doen we door het verlenen van vergunningen en controle op onttrekkingen en infiltraties conform ons grondwaterbeleidskader en het opstellen van peilbesluiten. De komende jaren gaan we daarvoor de effecten van peilwijzigingen volgens het stappenplan uit het grondwaterbeleidskader bepalen. Daarvoor gaan we een pragmatische berekeningsmethode ontwikkelen. Tevens gaan we in een aantal projecten de mogelijkheden voor verbetering van de relatie tussen het oppervlakte- en grondwater onderzoeken.	<i>Aanvullen onderaan de 3e alinea: In tegenstelling tot het oppervlaktewater kan het hoogheemraadschap niet actief sturen op grondwaterstanden. Deze zijn een gevolg van niet zichtbare watercirculaties in de ondergrond. De stroming van het grondwater wordt in gang gehouden door neerslag, topografie en verschillen in de beheerste waterpeilen. Daarom kunnen wij de grondwaterstand niet actief beheren.</i>
Zaanstad -Veenweidegebied Blz. 41:	De relatief snelle bodemdaling in het veenweidegebied is een probleem. De bodemdaling, die wordt veroorzaakt door veenoxidatie, heeft een effect op de waterkwaliteit. Dit probleem valt onder de verantwoordelijkheid van de algemene democratie, namelijk de provincie Noord-Holland en gemeenten in het gebied. Wij faciliteren actief door kennis te bundelen en bij te dragen aan de oplossing van de resterende kennishiaten. Bij het opstellen van peilbesluiten wegen we op een heldere manier belangen af, waarbij we het hele watersysteem in ogenschouw nemen. Het gaat daarbij om de interactie tussen oppervlaktewater en grondwater, van kwantiteit tot kwaliteit.	<i>Geen Aanpassing een na laatste alinea. Het College van Dijkgraaf en hoogheemraden geeft de voorkeur aan de bestaande tekst omdat deze proactiever is ingestoken.</i>
Milieu Federatie Blz. 29: toevoegen	Gemeentelijk waterplan 2.0 In de planperiode maken gemeenten een begin met een nieuwe generatie gemeentelijke waterplannen: het 'Waterplan 2.0'. Daarin is nadrukkelijk aandacht voor klimaatbestendigheid en intensievere samenwerking op het gebied van de ruimtelijke ordening en beheer en onderhoud in de stedelijke omgeving. We stimuleren gemeenten om hun waterplannen actueel te houden op basis van de huidige inzichten.	<i>Aanvulling: Het hoogheemraadschap heeft net als vele andere partijen de Algemene Intentieverklaring Ruimtelijke Adaptatie ondertekend. Daarmee geven we aan dat we ons ook actief gaan inzetten om de stedelijke omgeving in de toekomst klimaatbestendig te maken.</i>
Milieu Federatie blz. 39: toevoegen	Op Texel loopt een gebiedspilot waarin we samen met een aantal belangrijke stakeholders en de gemeente een programma ontwikkelen om de toekomstige (zoet)watertekorten op een innovatieve en aansprekende manier het hoofd te bieden.	Toevoegen: <i>De ontwikkeling van zilte teelten kan een van die oplossingen zijn. Voor de langere termijn kan dat de waterbeheerder helpen om, juist in sterk verziltende gebieden, het waterbeheer beheersbaar en financieerbaar te houden.</i>
Sportvisserij MidWestNederland Blz. 62: toevoegen	Bijlage 8.2. blz. 63: Uitvoeren visbeheerplan (actief visbeheer) toevoegen: Vertegenwoordigers van de (sport)visserij noemen voldoende leefgebied en vrij verkeer zonder blokkades als belangrijkste kwaliteit. Te veel waterplanten in het water wordt als negatief bestempeld. Water kan voor vissers ook te schoon zijn.	Toevoegen Op blz. 63: bij 'Uitvoeren visbeheerplan': <i>In het kader daarvan zal tijdens de planperiode, in overleg met belanghebbenden en betrokkenen, worden gezien of- en hoe extra beschermingsmaatregelen genomen kunnen worden ter bescherming van de aal.</i>
Ambtshalve Blz. 32: wijzigen	Overname onderhoud stedelijk water De Waterschapswet van 1992 wijst slechts één publiek watersysteembeheerder aan, zowel in het stedelijke als het landelijke gebied: het waterschap. Maar nog niet alle gemeenten hebben het beheer en onderhoud van het stedelijke water, met een publieke functie, aan ons overgedragen. Waar mogelijk gebeurt dit alsnog, maar alleen voor water met een publiek belang. Hiervoor sluiten we overeenkomsten met de betrokken gemeenten. Vooruitlopend op de overname stellen we met de gemeenten een gemeentelijk waterplan op. Zo krijgen we beter inzicht in het watersysteem en leggen we een gezamenlijke aanpak naar een efficiënt en kwalitatief basisniveau vast.	Overname onderhoud stedelijk water <i>Het hoogheemraadschap streeft ernaar het onderhoud van stedelijk water met een publieke functie over te nemen van gemeenten. Doel hiervan is het onderhoud van stedelijk water op een eenduidige en efficiënte onder te brengen bij één organisatie. Nog niet alle gemeenten hebben onderhoud van het stedelijke water aan ons overgedragen. Waar mogelijk gebeurt dit alsnog, maar alleen voor water met een publiek belang. Hiervoor sluiten we overeenkomsten met de betrokken gemeenten. Vooruitlopend op de overname stellen we met de gemeenten een gemeentelijk Waterplan op. Zo krijgen we beter inzicht in het watersysteem en leggen we een gezamenlijke aanpak vast voor een verbetering van het watersysteem naar een efficiënt en kwalitatief basisniveau.</i>

Pagina
7

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

3 Gemeenten

Pagina
8

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Verslag

Vergadering
Overleg met de gemeente Heerhugowaard naar aanleiding van de
zienswijze op het Waterprogramma 2016-2021

Aanwezig
[redacted] (Heerhugowaard), [redacted]
(HHNK)

Afwezig

Kopie aan

Van [redacted]

Doorkiesnummer [redacted]

Registratienummer
15.0041311

Datum vergadering
26 maart 2015

[redacted] vond het gebruik van het digitale loket voor indienen van een zienswijze prettig om te gebruiken. Snel en weinig last van bureaucratie. [redacted] vroeg zich naar aanleiding van ons bezoek af of hij iets verkeerd had gedaan. Want was nog nooit vertoond dat een zienswijze aanleiding was voor een gesprek.

Wat betreft de passage over de Gemeentelijke Waterplannen in de tekst van het WP zijn we het eens dat de tekst scherper moet aangeven wie initiatiefnemer is. Nu is het onduidelijk of dat de gemeente of HHNK is.

Heerhugowaard heeft net het Waterplan samen met het HHNK geëvalueerd. Het opstellen van een Waterplan 2.0 staat voorlopig niet in de planning (met de instemming van beide besturen in het bestuurlijk overleg van 19-02-2015). Gemeente wil daarvoor eerst meer duidelijkheid over de interne rol van de ruimtelijke ordening met betrekking tot de onderwerpen klimaatadaptatie en klimaatstresstest. Volgens [redacted] zal de afdeling R.O. dan ook de initiatiefnemer moeten zijn.

We zijn het eens dat het woord basisinspanning uit de tekst van het WP moet. Is nog ouderwets normdenken, evenals 'emissiespoor' en meer van dat soort woorden. We zijn nu veel meer resultaatgericht bezig.

Advies van [redacted] over grondwaterbeheer is: Biedt niet teveel aan, want je kunt maar in heel beperkte mate sturen op het grondwater. Als je dat met oppervlaktewater/peilbeheer wilt doen zit je zo vast aan onderbemalingen of nieuwe bemalingseenheden (peilverlaging).

Richt je als HHNK bij Warmte en Koudeopslag (WKO) in het grondwater vooral op de lozingen op oppervlaktewater en riolering die ermee gepaard gaan, want daar zit het belang van HHNK, niet bij masterplannen WKO. Risico is met name de piekbelasting bij het doorspoelen van de WKO systemen (gemiddeld 2x per jaar, afhankelijk van de capaciteit van een WKO kan het debiet tot ca. 2000m3/ 2h oplopen). lozing op oppervlaktewater kan/mag vaak niet in verband met troebelheid, zuurstofloosheid of ijzergehaltes. Lozing op riolering is ongewenst in verband met hoeveelheid en relatieve geringe vervuilingsgraad van het water. Bovendien is gemeente met HHNK bezig om zoveel mogelijk schoon water van de riolering af te halen in verband met enorme kostenbesparing. Trend is dat steeds meer bedrijven WKO gaan toepassen. Korte inventarisatie in Heerhugowaard leverde al vijf nieuwe locaties op die niet vergund waren.

Pagina
9

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0041311

Pagina
2 van 2

Datum
26 maart 2015

Afspraak is dat HHNK een schriftelijke reactie geeft op de ingediende zienswijze. Er is geen nader bestuurlijk overleg nodig.

Zienswijze gemeente Heerhugowaard

Het is onduidelijk wie een begin met een nieuwe generatie gemeentelijke waterplannen maakt. Zijn dat de gemeenten of het HHNK. Op de blz. 29 staat In de planperiode maken gemeenten een begin met een nieuwe generatie gemeentelijke waterplannen. In de tabel op de blz. 34 staat We maken een begin met een nieuwe generatie gemeentelijke waterplannen. Op de blz. 44 wordt gesteld De gemeenten leveren inspanningen om te voldoen aan de basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor. Deze sporen zijn erop gericht emissies vanuit de rioolstelsels te voorkomen en de waterkwaliteit te verbeteren. De basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor zijn normen en de stelling is tegenstrijdig met de uitspraken Niet de norm, maar het maatschappelijk effect staat centraal. (blz. 10) We zetten in op risicogestuurd beheer en onderhoud (asset management).(blz. 51) Het normdenken (de basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor) is achterhaald. Het normdenken heeft plaats gemaakt voor resultaatgericht werken o.b.v. risicogestuurd beheer, uitgaande van doelmatigheid en maatschappelijk belang (optimale prestatie). Ook is er een handreiking voor de aanpak van vraagstukken over stedelijk water (Denkstappenmodel) die hierover handelt door STOWA en RIONED ontwikkeld. Op de blz. 40 is te lezen Voor het grondwaterbeheer is een goede samenwerking tussen HHNK, de provincie, de gemeenten en de terreineigenaren nodig. We gaan de samenwerking en afstemming op de volgende punten intensiveren: o.a. masterplannen koude-warmteopslag (KWO). Hoewel een masterplan KWO waarschijnlijk ook over de lozingen bij aanleg en onderhoud van bodemenergiesystemen handelt, verdient echter dit onderwerp een aparte aandacht in het hoofdstuk over het integraal stedelijk waterbeheer in verband met de oppervlaktewaterkwaliteit, capaciteit van rioolstelsels en het rendement van RWZI.

Pagina
10

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Verslag

Vergadering
Overleg over zienswijze Waterprogramma 2016-2021 van gemeente
Waterland

Aanwezig
[redacted] (Gemeente Waterland)
[redacted] (HHNK)

Afwezig

Kopie aan

Van	Doorkiesnummer	Registratienummer	Datum vergadering
[redacted]	[redacted]	15.0027673	21 mei 2015

De afspraak is gemaakt omdat het hoogheemraadschap de afwikkeling van de zienswijze op het Waterprogramma 2016-2021 meer in dialoog met de indieners gestalte wil geven. Dus geen 'Nota van overwegingen' met veel kleine lettertjes en een strikt schriftelijke reactie, maar een gesprek om te achterhalen of de inhoud van de zienswijze door HHNK goed wordt begrepen en of er wellicht nog extra punten zijn.

[redacted] vertegenwoordigt de gemeente Waterland in het gesprek en geeft aan deze benadering zeer op prijs te stellen, maar geeft ook aan dat de zienswijze vooral bedoeld is als geheugensteun voor al gemaakte afspraken tussen hoogheemraadschap en gemeente Waterland.

De ontwikkeling rond de verbetering van de Markermeerdijk en de Markerdijk vormen de belangrijkste redenen voor de zienswijze.

De gemeente ziet in het Waterprogramma graag wat meer aandacht voor Meerlaagsveiligheid in relatie tot de Markermeerdijk. De oplossingsrichtingen voor de Markerdijk vormen daar interessante voorbeelden van.

De gemeente hecht eraan dat er ook voor de Markermeerdijk wat meer MLV oplossingsrichtingen betrokken worden in de versterkingen die nodig zijn, waaronder bijvoorbeeld zogenaamde 'Stapeldijken' en de ervaringskennis van 'Dijken op Veen'.

Een ander punt waarvoor aandacht wordt gevraagd is een meer integrale benadering, waarin ook stukken die nu niet 'verbetert' hoeven te worden toch worden meegenomen, vooral als het kleine stukjes zijn tussen twee trajecten waarop wel verbeterwerkzaamheden worden uitgevoerd.

Aan het bestuur van het hoogheemraadschap zal worden voorgesteld om de laatste zin van de derde alinea op blz 18 van het Waterprogramma als volgt aan te vullen:
.... Tevens zal de uitvoering in samenhang, maar gefaseerd uitgevoerd gaan worden om dit zo goed mogelijk af te stemmen met de omgeving en ruimte te laten voor de inbreng van nieuwe methoden en technieken (zoals de ervaring met Dijken op veen, JLD-klapankers en de zogenaamde Stapeldijk).

Verder ziet de gemeente graag dat Meerlaagsveiligheid Marken uitgebreider wordt opgenomen in het Waterprogramma. Dit om de oplossingsrichtingen die tot nu toe zijn gevonden en waarover is besloten in het bestuurlijk overleg tussen het Ministerie, HHNK, de provincie, RWS, de veiligheidsregio en de

Hoogheemraadschap	T 072-582 8282
Hollands Noorderkwartier	F 072-582 7010
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard	post@hnhk.nl
Bevelandseweg 1, 1703 AZ Heerhugowaard	www.hnhk.nl

Pagina
11

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0027673

Pagina
2 van 2

Datum
21 mei 2015

gemeente Waterland, meer recht te doen. (kortcyclisch versterken, overslagbestendige kade, geoptimaliseerde kade en dijken op veen).

De stapeldijk, de vernieuwing bij de Markermeerdijken, is een combinatie van kortcyclisch versterken, dijken op veen, nieuwe rekenmethode en toepassen van de nieuwe normeringen waarbij het uiterlijk van de dijk zo weinig mogelijk verandert.

Het verslag van het gesprek is een aanvulling op de zienswijze van de gemeente Waterland.

Pagina
12

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250
1700AG HEERHUGOWAARD

VERZONDEN 12 FEB 2015

Datum : 11 februari 2015
Kenmerk : U15.00257 *W15.00575*
Behandeld door :
Doorkiesnummer : (0299)
Bijlagen : x
Uw brief van : 15 januari 2015
Uw kenmerk : x

In uw antwoord graag datum en kenmerk vermelden.

INGEKOMEN 13 FEB. 2015

Onderwerp: Waterprogramma 2016-2021, zienswijze

Geachte heer, mevrouw,

Op 8 januari 2015 bracht een van uw medewerkers de ter inzage legging van het Waterprogramma 2016-2021 en het Grondwaterbeleidskader onder onze aandacht. Op uw website nodigt u ons uit om te reageren op de stukken voor 16 februari 2015 door een zienswijze in te brengen. Wij analyseerden de stukken op zaken die niet duidelijk of volledig zijn en op ontwikkelingen die voor onze gemeente van invloed kunnen zijn. In deze brief leest u ons standpunt.

Zienswijze waterprogramma

Na bestudering van het Waterprogramma 2016-2021 willen wij u attenderen op het volgende. U geeft aan dat in het Waterprogramma het beleid, de maatregelen, de programma's en de projecten, die u zelf en samen met andere uitvoert, aan de orde komen. Wij willen opmerken dat u samen met de gemeente Waterland en andere overheden momenteel twee zoektochten uitvoert naar alternatieve methodes voor dijkversterking. Wij vragen u de hieronder genoemde oplossingsrichtingen voor Meerlaagsveiligheid Marken en de dijkversterking bij Uitdam een hoge prioriteit te geven in uw Waterprogramma.

De zoektocht naar Meerlaagsveiligheid Marken met o.a. als oplossing kortcyclisch versterken.

In uw programma schenkt u kort aandacht aan meerlaagsveiligheid. De veiligheidsopgave voor het eiland Marken wordt als een landelijke pilot voor meerlaagsveiligheid samen met u uitgewerkt. Wij vragen u in uw programma ook aandacht te schenken aan de oplossingsrichtingen die door het Bestuurlijk Overleg, waar u deel van uitmaakt, zijn vastgesteld. In een MIRT verkenning worden de oplossingsrichtingen verder uitgewerkt. Deze oplossingsrichtingen zijn voor u van groot belang. Wij noemen hierbij kortcyclisch versterken, maar ook de overslagbestendige kade en de geoptimaliseerde kade worden verder uitgezocht. Ook de toepassing van de door u ontwikkelde methode 'Dijken op veen' zouden wij graag genoemd zien in uw programma. Wij vertrouwen erop dat u deze oplossingsrichtingen een hoge prioriteit geeft in uw Waterprogramma.

De zoektocht naar een alternatieve dijkversterking in Uitdam met o.a. als oplossing de Stapeldijk

In uw programma schenkt u aandacht aan vernieuwing. Wij vragen u in uw programma ook aandacht te schenken aan de nieuwe variant die is aangedragen door de Uitdammers in de ateliers voor de dijkversterking bij Uitdam, namelijk de stapeldijk. De stapeldijk is een nieuwe variant voor dijkversterking, waarbij verschillende alternatieve normen en rekenmethodes worden gecombineerd. Hierbij verandert zo weinig mogelijk aan het uiterlijk en de ligging van de dijk. Een dergelijke oplossing komt tegemoet aan de waarden van het dorp Uitdam. Bij de stapeldijk gaat het om een combinatie van het benutten van Dijken op Veen, een second opinion via een berekening met een andere rekenmethode, kortcyclisch versterken en

Pagina
13

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

het werken met de nieuwe normering die in 2017 wettelijk toepasbaar wordt. Wij vertrouwen erop dat u de genoemde oplossingen een hoge prioriteit geeft in uw Waterprogramma.

Grondwaterbeleidskader

Wij hebben geen opmerkingen over dit beleidskader.

Vragen?

Hebt u nog vragen? Neemt u dan contact op met [redacted] van de afdeling VROM via telefoonnummer [redacted] of [redacted]@waterland.nl.

Tot slot

Rest ons u veel succes toe te wensen bij de verdere procedure en vaststelling van het Waterprogramma 2016-2021.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

locosecretaris

L.M.B.C. Wagenaar-Kroon
burgemeester

Verslag

Vergadering

Overleg zienswijze gemeente Zaanstad op het Waterprogramma 2016-2021

Aanwezig

[redacted] (Zaanstad), [redacted] (Zaanstad), [redacted]

Afwezig

[redacted] (Zaanstad)

Kopie aan

Van

[redacted]

Doorkiesnummer

[redacted]

Registratienummer

15.0033201

Datum vergadering

23 juni 2015

Het overleg vindt plaats naar aanleiding van de zienswijze die gemeente Zaanstad aan het hoogheemraadschap stuurde over het Waterprogramma 2016-2021.

Zaanstad wil graag met klimaatadaptatie aan de slag, zeker in relatie tot de Deltavisie en heeft zich aangemeld voor de klimaatstresstest.

Zaanstad geeft aan dat zij dat niet alleen willen doen en er daarom ook een mening over willen vormen. Zij denken daar begin 2016 klaar voor te zijn. Een van de dingen die ze graag willen toepassen is 3 Di. Zaanstad gaat met een programma van Tauw aan de slag dat een eerste idee geeft over overlast situaties. Het programma kan niet zoveel als 3Di, maar is voorlopig wel genoeg. Inundatie kun je er echter niet zichtbaar mee maken.

Zaanstad gaat ook met hittestress en droogte aan de slag, zodat er informatie beschikbaar is als basis voor een nieuw Waterplan. Mogelijk kan 3 DI in een volgende fase een verdiepingsslag bieden voor het nieuwe Waterplan.

Als één van de grootste gemeente in het gebied van HHNK bepleit Zaanstad een snelle start. Zouden we op korte termijn een afspraak kunnen maken om over het procesplan voor het nieuwe Waterplan met elkaar te spreken? Bij Zaanstad staat het beleid m.b.t klimaatadaptatie nog behoorlijk in de kinderschoenen. Het Waterplan is daar wellicht een mooie opstap voor.

Zaanstad is beducht voor de lage norm voor een deel van de regionale kering langs de Assendelveveenspolder. Zij willen met ons van gedachte wisselen over het gewenste risico. De lagere norm is daar vastgelegd in verband met de veel geringere kans op schade dan elders langs deze kering.

Verbrakking Westzaan.

HHNK is ambivalent over dit project. We doen mee in de faciliterende en vergunningverlenende zin, maar blijven de zorgpunten hebben, die we eind vorig jaar hebben ingebracht. Het is van ons nieuwe bestuur afhankelijk of zij hier nog een ander standpunt over willen innemen. Voor het Waterprogramma is deze informatie echter te gedetailleerd.

Zaanstad neemt wel een besluit over de scheepvaart in de Nauernasche vaart zodat de bouw van een sluis in de Nauernasche Vaart mogelijk is.

In haar zienswijze reageert Zaanstad op de tekstonderdelen "dat bodemdaling onder de verantwoording van de algemene democratie valt". Bij het nemen van peilbesluiten is het HHNK de instantie die belangenafweging maakt. Het HHNK onderkent haar rol maar het uitgangspunt blijft dat het te kiezen waterpeil, het gebruik van het maaiveld volgt. Vooralsnog ziet HHNK geen aanleiding teksten in het Waterprogramma hierop aan te passen.

Met betrekking tot de passages over het grondwater wijst de gemeente erop dat het grondwater niet echt te beheren valt. Nu HHNK het etiket 'Grondwaterbeheerder' heeft zal ze waarschijnlijk regelmatig te maken krijgen met mensen die een ingreep op het grondwater vragen. Om deze verwarring te voorkomen adviseert de gemeente om daarover helderheid te verschaffen in het Waterprogramma en in algemene publicaties zoals op de website van het HHNK.

Tekstvoorstel over het grondwater blz 33. Aanvullen onderaan de 3^e alinea:

In tegenstelling tot het oppervlaktewater kan het hoogheemraadschap niet actief sturen op grondwaterstanden. Deze zijn een gevolg van niet zichtbare watercirculaties in de ondergrond. De stroming van het grondwater wordt in gang gehouden door neerslag, topografie en verschillen in de beheerste waterpeilen. Daarom kunnen wij de grondwaterstand niet actief beheren.

Tekstvoorstel veenweidegebied blz 41: een na laatste alinea:

De bodemdaling, die wordt veroorzaakt door veenoxidatie, heeft een effect op de waterkwaliteit. Dit probleem valt onder de verantwoordelijkheid van de algemene democratie, namelijk de provincie Noord-Holland en gemeenten in het gebied. De verantwoordelijkheid van het hoogheemraadschap bij de bodemdaling vertaalt zich in het zo goed mogelijk handhaven van het peil, zodat klink enigszins beperkt kan worden.

Zienswijze gemeente Zaanstad

Geacht college,

U heeft in november 2014 een concept Waterprogramma vastgesteld, en deze in januari 2015 ter inzage gelegd. U heeft ons daarbij uitgenodigd om een zienswijze hierop in te dienen. Bij deze willen wij graag gebruik maken van die mogelijkheid.

Het Waterprogramma omvat een veelheid aan projecten c.q. bouwstenen, die nog nader uitgewerkt en geïmplementeerd moeten worden. U zoekt daarbij nadrukkelijk de samenwerking op met andere partijen, waaronder de gemeenten. Wij willen hier graag op ingaan.

Ons huidige waterplan Zaans Blauw hebben wij ook in samenwerking opgesteld. Inmiddels is dit programma uitgevoerd en niet langer actueel. In 2016 willen wij samen met u werken aan een nieuw waterplan, waarbij we samen de vertaalslag kunnen maken van de bouwstenen uit het Waterprogramma naar de gemeentelijke situatie.

Een van de onderdelen van het nieuwe waterplan zal klimaatverandering en klimaatadaptatie worden. Om goed te weten waar we in de stad actie moeten ondernemen om de kwetsbaarheid te verkleinen, verzoeken wij u om ons in 2015 in aanmerking te laten komen voor een klimaatstresstest.

Ook willen wij in 2015 ons structuurplan Groen en Water afronden. Hierin zullen de structuren van groen en water in de gemeente worden weergegeven, waarbij tevens inzicht wordt gegeven in de natuurwaarde, de landschappelijke waarde, de belevingswaarde en de recreatiewaarde. Dit biedt ons een goed uitgangspunt om een nieuw waterplan op te stellen.

Op het kaartje op pagina 21 m.b.t. de veiligheidsklassen regionale waterkeringen, constateren wij dat een deel van de waterkering langs de Nauernasche vaart van de Polder Westzaan en polder Assendelft een lagere overschrijdingskans heeft, terwijl het grootste deel van dit dijktraject een hogere overschrijdingskans heeft. Gezien de nabij gelegen waardevolle industrieën en stedelijke bebouwing, lijkt het ons gewenst een hogere overschrijdingskans aan te houden voor de gehele waterkering.

Wij zouden graag zien dat u in hoofdstuk 5, waar het gaat over waterkwaliteit, een passage opneemt over het project Westzaan-Brak is bijzonder. Gezien het besluit van de provincie tot verbrakking van een deel van de Polder Westzaan, ligt hier een mogelijkheid om ervaring op te doen met een brakwatersysteem, zonder dat daarbij beslag wordt gelegd op de aanvoer van zoet water.

In hoofdstuk 4.3 gaat u ook in op de problematiek van bodemdaling in veenweidegebieden. U stelt daarin dat bodemdaling onder de verantwoordelijkheid valt van de algemene democratie, namelijk de provincie Noord-Holland en gemeenten in het gebied. Wij zijn van mening dat ook het hoogheemraadschap hierin verantwoordelijkheid draagt, daar u de peilbesluiten vaststelt. Dit betekent dat gemeenten geen verantwoordelijkheid kunnen dragen voor de gevolgen van veenoxidatie als gevolg van bodemdaling in relatie tot het gevoerde peilbeheer.

Pagina
17

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Conform de Waterwet formuleert u in het Waterprogramma uw activiteiten in het kader van grondwaterbeheer. Aangeven wordt dat u door een vergunningenstelsel negatieve effecten van onttrekkingen wilt voorkomen. Ook andere overheden hebben een taak in het kader van grondwater en u spreekt de ambitie uit om het grondwatersysteem verantwoord te benutten en duurzaam te verbeteren. Wij constateren dat uw ambitie niet financieel wordt vertaald en u alleen door samenwerking de ambities denkt te realiseren. Wij vragen ons af dat haalbaar is. Een tweede opmerking heeft meer betrekking op communicatie richting bewoners over grondwaterbeheer en grondwaterzorgtaken. In het kader van onze grondwaterzorgtaken zouden wij geholpen zijn als u kenbaar maakt dat u als grondwaterbeheerder niet de grondwaterstand beheert maar specifieke taken uitvoert met een ander doel. Wij willen graag met u in contact treden om de communicatie richting bewoners hierover verbeteren.

Voor het overige scharen wij ons achter de zienswijze van de gebiedscommissie Laag Holland.

Met vriendelijke groet,

Namens burgemeester en wethouder van de gemeente Zaanstad

Sectorhoofd Kennis & Expertise,

 J

Pagina
18

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Verslag

Vergadering

Overleg met de gemeente Schagen naar aanleiding van de zienswijze op het Waterprogramma 2016-2021

Aanwezig

 (gemeente Schagen),
 (HHNK)

Afwezig

Kopie aan

Van

Doorkiesnummer

Registratienummer

15.0041902

Datum vergadering

11 mei 2015

Aanleiding voor het overleg was de door de gemeente Schagen ingediende zienswijze op het Waterprogramma. Gemeente was verrast over de aanpak om met elkaar in dialoog te gaan en was zeer te spreken over de wijze waarop de zienswijze door HHNK werd opgepakt. Het verder aanscherpen van de zienswijze en het toelichten van een eerste beantwoording heeft bij beide partijen geleid meer inzicht in de materie en begrip voor elkaars standpunten en belangen.

Hieronder een overzicht van de ingediende zienswijzen met een beantwoording door HHNK.

- 1) Blz. 9, 1.4 Uitgangspunten: Bij de bullet "Ons werk richt zich op de volgende taken", derde bullet: "wegen: het beheren en onderhouden van plattelandswegen voor gemeenten". U geeft hier in een bullet een verwijzing naar uw toekomstvisiewegenbeheer, een strategische discussie over de wegentaak van HHNK. Het staat u vrij hier een discussie over aan te willen gaan met de gemeenten. Momenteel is het echter niet zo dat u, in ieder geval in de gemeente Schagen, gemeentelijke wegen voor ons beheert. Het zijn uw eigen (plattelandswegen) die in de gemeente liggen. Ook vanuit het aspect dat u wilt bereiken is dit een zin die niet juist hoeft te zijn: dat hangt geheel en al af van de resultaten van die strategische discussie. Gelet op de inhoud zoals deze bij ons bekend is, is de zin bij de derde bullet ook strijdig met de eerste bullet bij de uitgangspunten (wat u wilt bereiken).
Antwoord: Wegenbeheer is een verantwoordelijkheid van de algemene democratie. Door de Wet herverdeling wegenbeheer (1993) kunnen gemeenten in West-Nederland deze taak laten uitvoeren door waterschappen. De wegentaak van HHNK voeren wij dus voor de gemeenten uit, ondanks dat wij in een aantal gevallen ook het eigendom van de weg hebben. Dat dit in ons gebied niet zo expliciet is vastgelegd laat onverlet dat de wettelijke basis klopt. Het voorstel is daarom om het woord 'voor' te handhaven maar de voetnoot die verwijst naar de Toekomstvisie wegenbeheer, wel te verwijderen. In het kader van het Waterprogramma is het namelijk niet gepast om de strategische discussie over de wegentaak te voeren. Omdat de Wegentaak verder geen onderdeel uitmaakt van het Waterprogramma zal er geen nadere toelichting in de tekst worden opgenomen.
- 2) Bladzijde 10, Samenwerken en afhankelijkheid in gedeelde taken: 5e bullet: "KRW-maatregelen nemen we samen met Rijkswaterstaat, PWN, de agrarische sector en de natuur- en milieuorganisaties".
Het valt ons op dat de gemeenten hier niet worden genoemd. De gemeenten zijn niet alleen door het HHNK betrokken bij de implementatie van het KRW-proces, zij hebben ook in het

Pagina
19

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0041902

Pagina
2 van 3

Datum
11 mei 2015

algemeen via raadsbesluiten ingestemd met diverse (beleids)doelstellingen, maatregelpakketten en ook financiële bijdragen (tot en met 2015!) bij onderzoeksmaatregelen. Daarnaast werken zij, al dan niet samen met het HHNK, inrichtings- en beheermaatregelen uit in lijn met de KRW. Het lijkt ons dus niet meer dan logisch dat u bij deze bullet de gemeenten vermeldt.

Antwoord: Wij voegen de gemeente toe aan het lijstje van partners waarmee HHNK de KRW-maatregelen neemt.

- 3) Bladzijde 26, 3. Wateroverlast: Deltabeslissing ruimtelijke adaptatie In deze paragraaf haalt u een 'stimuleringsprogramma ruimtelijke adaptatie aan'. Inhoudelijk gaat u hier verder niet op in. Is het alsnog mogelijk om iets meer daarover te vermelden?

Antwoord: De gemeente Schagen is niet de enige die met deze reactie komt. Via de normale circuits bereiken ons vergelijkbare vragen. Het aantal vragen op dat gebied is samen met onze eigen voornemens zo groot, dat ons voorstel is om gezamenlijk met gemeenten een procesplan te maken hoe we dit in de komende jaren vorm gaan geven. In dit procesplan regelen we hoe we het gaan aanpakken, wanneer we dat gaan doen en met wie. Verder geven we de samenhang met andere dossiers weer, zoals de afspraken in de waterketen (Samenwerking Waterketen Noorderkwartier). We hebben namelijk tot 2020 de tijd om klimaatbestendig handelen en waterrobuust inrichten onderdeel te laten zijn van het gemeentelijk beleid.

- 4) Bladzijde 32, Overname onderhoud stedelijk water: Hier haalt u de Waterschapswet 1992 aan. Wij vragen ons af of u hier niet twee zaken met elkaar verwardt: het eigendom, in dit geval van oppervlaktewater, en het beheer/onderhoud van oppervlaktewater in het kader van het Bestuursakkoord Water. Wij zouden hierover graag met u van gedachten wisselen.

Antwoord: Gemeente en een waterschap geven een andere betekenis aan het begrip beheer & onderhoud. Voor een gemeente is beheer & onderhoud één geheel. Wij halen beheer en onderhoud uit elkaar. In de Waterschapswet is vastgelegd dat er in een beheersgebied maar één waterbeheerder is en dat is een waterschap. Dat betekent niet dat het hoogheemraadschap ook eigenaar is of wordt van het stedelijk water. Wij hebben hiervoor de keur als instrument waarin via de legger is vastgelegd en wie het onderhoud aan het stedelijk water verricht. Het Bestuursakkoord Water gaat in het stedelijk gebied voornamelijk over kostenreductie in de waterketen door een doelmatig beheer.

Bladzijde 47, Effectgericht werken: laatste alinea. Tot de ecologie behoren naast de planten en dieren ook stoffen die van nature in het water voorkomen en systeemvreemde stoffen zoals moderne gewasbeschermingsmiddelen. Het is de laatste toevoeging die wij eigenaardig vinden; u verklaart in feite 'systeemvreemde stoffen zoals moderne gewasbeschermingsmiddelen' tot een ecologisch bestanddeel. Wij denken dat deze stoffen van invloed zijn op de ecologie. Is dat misschien wat u bedoelt?

Bladzijde 51, Bronaanpak: halverwege de alinea. "Met de akkoorden leggen we afspraken vast over de aard en de hoeveelheid afvalwater bij de bron van de afvalwaterketen". Wij denken dat u hier doelt op de 'overnamepunten' van afvalwater. Wat precies de bron is, daarover kunnen meningen verschillen. De term 'overnamepunten' lijkt ons duidelijker.

Antwoord: Wij begrijpen de verwarring over de typologie van gewasbeschermingsmiddelen en zijn het met u eens dat deze stoffen van invloed zijn op de ecologie. HHNK heeft zich echter te houden aan de structuur van de chemische en de ecologische KRW normen waarin systeemvreemde stoffen zoals koper, zink en de moderne gewasbeschermingsmiddelen een onderdeel zijn van de ecologische beoordeling.

Wij nemen uw voorstel, om het woord 'overnamepunt' bij de tekst over bronaanpak, over.

Wij stellen voor de tekst als volgt te wijzigen:

Pagina
20

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0041902

Pagina
3 van 3

Datum
11 mei 2015

Waterprogramma Bronaanpak blz 51

Met gemeenten sluiten we Afvalwaterakkoorden. Met circa een derde van de gemeenten is dat al gebeurd. Deze Afvalwaterakkoorden zijn modulair opgebouwd. Per gemeente bekijken we welke modules van toepassing zijn: afkoppelen, onderzoeken, calamiteitenorganisatie, afspraken over afnamehoeveelheden, aansluitingen en dergelijke. Met de akkoorden leggen we afspraken vast over de aard en de hoeveelheid afvalwater bij de overnamepunten. Waar dat doelmatig is, scheiden we de verschillende waterstromen (hemel-, zwart- en grijswater). Ongewenste afvalstoffen worden apart ingezameld of bij de bron verwijderd.

- 5) Bladzijde 51, 5.3 Beheer: Wij zouden het terecht vinden als u in dit hoofdstuk ook iets zou beschrijven over de lozingen in het buitengebied die niet op riolering zijn aangesloten. Ook deze lozingen hebben hoe dan ook invloed op de waterkwaliteit. Het lijkt ons een gemiste kans als dit onderwerp in dit Waterprogramma niet aan de orde zou komen.
- Antwoord: De suggestie van de gemeente Schagen om een passage te wijden aan lozingen in het buitengebied die niet op riolering zijn aangesloten nemen wij niet over. Wij gaan er namelijk vanuit dat er geen ongezuiverde en niet geregelde directe lozingen meer plaatsvinden en dat alle lozingen in het buitengebied dus voldoen aan de criteria die daar wettelijk voor zijn gesteld en zodanig zijn gesaneerd dat deze het realiseren van de waterkwaliteitsdoelen niet in de weg staan of uitsluitend ter plaatse meetbaar effect hebben.*

Afspraak is dat HHNK een schriftelijke reactie geeft op de ingediende zienswijze. Er is geen nader bestuurlijk overleg nodig.

Pagina
21

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

INGEKOMEN 13 FEB. 2015

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250
1700 AG HEERHUGOWAARD

Bezoekadres

Laan 19, 1741 EA Schagen

Postadres

Postbus 8, 1740 AA Schagen

Tel. (0224) 210 400

Fax (0224) 210 455

postbus8@schagen.nl

www.schagen.nl

@SchagenGemeente

Gemeente Schagen

KvK 56838328

IBAN NL25BNGH0285156721

BIC BNGHNL2G

Datum 12 februari 2015
Ons kenmerk 15.002692
Uw kenmerk 14.41730 en 14.27537
Contact Openbaar Gebied
Onderwerp Concept Waterprogramma 2016-2021 (WBP 5)
Bijlagen -
Afschrift -

VERZONDEN 12 FEB 2015

Geachte heer/mevrouw,

Wij hebben uw ontwerp 'Waterprogramma 2016-2021' met veel belangstelling gelezen. Allereerst vinden wij het een goede zaak dat u voortgaat op de ingezette weg. U zoekt en heeft contact met het gebied en de betrokkenen, zoals ook blijkt uit de invulling van de 'bouwstenen'. Daarnaast hebben wij een aantal vraagtekens en opmerkingen. Wij willen daarom graag gebruik maken van de mogelijkheid om zienswijzen kenbaar te maken.

Zienswijzen

Graag vestigen wij uw aandacht op de volgende punten.

Biz. 9, 1.4 Uitgangspunten

Bij de bullet "Ons werk richt zich op de volgende taken", derde bullet: "wegen: het beheren en onderhouden van plattelandswegen voor gemeenten".

U geeft hier in een bullet een verwijzing aan naar uw toekomstvisiewegenbeheer, een strategische discussie over de wegentaak van HHNK. Het staat u vrij hier een discussie over aan te willen gaan met de gemeenten. Momenteel is het echter niet zo dat dat u, in ieder geval in de gemeente Schagen, gemeentelijke wegen voor ons beheert. Het zijn uw eigen (plattelandswegen) die in de gemeente liggen. Ook vanuit het aspect dat u wilt bereiken is dit een zin die niet juist hoeft te zijn: dat hangt geheel en al af van de resultaten van die strategische discussie. Gelet op de inhoud zoals deze bij ons bekend is, is de zin bij de derde bullet ook strijdig met de eerste bullet bij de uitgangspunten (wat u wilt bereiken).

Bladzijde 10, Samenwerken en afhankelijkheid in gedeelde taken, 5e bullet: KRW-maatregelen nemen we samen met Rijkswaterstaat, PWN, de agrarische sector en de natuur- en milieuorganisaties.

Het valt ons op dat de gemeenten hier niet worden genoemd. De gemeenten zijn niet alleen door het HHNK betrokken bij de implementatie van het KRW-proces, zij hebben ook in het algemeen via raadsbesluiten ingestemd met diverse (beleids)doelstellingen, maatregelpakketten en ook financiële bijdragen (tot en met 2015!) bij onderzoeksmaatregelen. Daarnaast werken zij, al dan niet samen met het HHNK, inrichtings- en beheermaatregelen uit in lijn met de KRW. Het lijkt ons dus niet meer dan logisch dat u bij deze bullet de gemeenten vermeldt.

www.schagen.nl

Pagina
22

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Bladzijde 26, 3. Wateroverlast, Deltabeslissing ruimtelijke adaptatie

In deze paragraaf haalt u een 'stimuleringsprogramma ruimtelijke adaptatie aan'. Inhoudelijk gaat u hier verder niet op in. Is het alsnog mogelijk om iets meer daarover te vermelden?

Bladzijde 32, Overname onderhoud stedelijk water

Hier haalt u de Waterschapswet 1992 aan. Wij vragen ons af of u hier niet twee zaken met elkaar verwart: het eigendom, in dit geval van oppervlaktewater, en het beheer/onderhoud van oppervlaktewater in het kader van het Bestuursakkoord Water. Wij zouden hierover graag met u van gedachten wisselen.

Bladzijde 47, Effectgericht werken, laatste alinea

Tot de ecologie behoren naast de planten en dieren ook stoffen die van nature in het water voorkomen en systeemvreemde stoffen zoals moderne gewasbeschermingsmiddelen. Het is de laatste toevoeging die wij eigenaardig vinden; u verklaart in feite 'systeemvreemde stoffen zoals moderne gewasbeschermingsmiddelen' tot een ecologisch bestanddeel. Wij denken dat deze stoffen van invloed zijn op de ecologie. Is dat misschien wat u bedoelt?

Bladzijde 51, Bronaanpak, halverwege de alinea

Met de akkoorden leggen we afspraken vast over de aard en de hoeveelheid afvalwater bij de bron van de afvalwaterketen. Wij denken dat u hier doelt op de 'overnamepunten' van afvalwater. Wat precies de bron is, daarover kunnen meningen verschillen. De term 'overnamepunten' lijkt ons bullet duidelijker.

Bladzijde 51, 5.3 Beheer

Wij zouden het terecht vinden als u in dit hoofdstuk ook iets zou beschrijven over de lozingen in het buitengebied die niet op riolering zijn aangesloten. Ook deze lozingen hebben hoe dan ook invloed op de waterkwaliteit. Het lijkt ons een gemiste kans als dit onderwerp in dit Waterprogramma niet aan de orde zou komen.

Grondwaterbeleidskader HHNK

Blz 2, 1.3 Uitgangspunten.

Zie onze zienswijze bij Waterprogramma bij Blz. 9, 1.4 Uitgangspunten.

Blz 5, 2.1.7 De omgevingswet.

"In de loop van 2014 wordt naar verwachting het voorstel.....".

Dit moet wellicht zijn:

"Op 17 juni 2014 heeft de minister van I&A het wetsvoorstel naar de tweede kamer gestuurd.

Blz 7, 2.2 Verantwoordelijkheden, tabel 1.

Hierin is vermeld dat de gemeente de watertoets opstelt. Niet juist, het is de initiatiefnemer die hier voor moet zorgen.

Blz 8, 2.2.4 Gemeenten.

In deze tekst is beschreven dat gemeente verplicht zijn grondwater van huiseigenaren via het gemeentelijk riool of een drainagesysteem in ontvangst te nemen als eigenaren grondwater onder huizen of gebouwen willen afvoeren.

Dit is niet juist. Er is wel een zorgplicht, maar deze is hier te absoluut omschreven. De nuance in deze tekst ontbreekt en kan daarom zowel voor gemeente als waterschap voor de nodige onrust zorgen. (Zie ook blz 17, 3.2 Gevoeligheden watersysteem.)

Blz 9, 2.3 Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

"De provincie en gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de grondwaterkwaliteit".

Wij vragen ons af of de begrippen "verantwoordelijkheid" en "zorgplicht" verwisseld zijn.

Zie art. 3.6 van de van de Waterwet. Zie ook blz 20, 4.3 Verbinding waterprogramma 2016-2012 én het concept waterprogramma: blz 40, Grondwaterbeheer. Wij krijgen het gevoel dat een en ander niet goed aansluit op elkaar.

Pagina
23

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Bijlage 1 verantwoordelijkheden

Kolom gemeente Wet milieubeheer/Wabo versus gemeente.

Waarom is hier vermeld dat de gemeente een verordening afvoer grond- en hemelwater verantwoordelijkheid heeft? Er zijn nog meer artikelen in de Wm, deze zijn niet opgenomen in de tabel. Bovendien gaat het om de wettelijke mogelijkheid, niet om een verplichting.

Tot zover onze inhoudelijke opmerkingen bij uw concept Waterprogramma 2016-2021. Wij wensen u veel succes met de uitvoering van het programma en als afsluiting rest slechts nog de aanvulling dat de gemeente Schagen niet alleen ontwikkelingen volgt, maar ook actief is /wil zijn bij de uitwerking van (enkele) bouwstenen.

Gemeente Schagen

J

Afdelingshoofd Openbaar Gebied

Pagina
24

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Verslag

Vergadering

Verslag overleg gemeente Castricum naar aanleiding van de zienswijze op het Waterprogramma 2016-2021

Aanwezig

[redacted] en [redacted] (gemeente Castricum), [redacted]
[redacted] en [redacted] (HHNK)

Afwezig

Kopie aan

Van

[redacted]

Doorkiesnummer

[redacted]

Registratienummer

15.0041973

Datum vergadering

2 juni 2015

Aanleiding voor het overleg was de door de gemeente Castricum ingediende zienswijze op het Waterprogramma 2016-2021.

Hieronder een overzicht van de ingediende zienswijzen op het Waterprogramma met een beantwoording door HHNK.

Algemeen: Reactie gemeente: Gemeente pleit voor een stimulan van het toepassen van natuurvriendelijke oevers (NVO's) en afkoppelprojecten binnen de stedelijke omgeving (subsidie). Deze dragen bij aan verschillende doelstellingen:

- verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater (blz. 44, hfdst 5, Schoon en gezond; blz. 47 Effect gericht werken; blz. 48 KRW maatregelen 2016-2021, Inrichtingen),
- het concentreren van de vuilwaterstroom naar de RWZI (blz. 45, 5.1.1 Microverontreinigingen; blz. 46 Klimaatveranderingen, '... ontlasten van de RWZI ...'),
- het doen afnemen van de 'overstorten' (blz. 10, Samenwerken en afhankelijkheid) en
- afname van doorspoelwater voor de Castricumerpolder (blz. 36, Bouwsteen M).

Op dit moment wordt er vanuit het Waterplan 1.0 subsidie verstrekt op de realisatie van NVO's (50% op de realisatiekosten). Dit is echter voor een beperkte lengte (2 km) en er is een maximum aan het totaalbedrag gesteld (€ [redacted] G [redacted])."

Antwoord: Samenwerking is mogelijk bij de aanleg van NVO's, omdat HHNK in het kader van het realiseren van de KRW-doelen de aanleg van nvo's stimuleert daar waar nuttig en gewenst. Een stimuleringsregeling voor het afkoppelen van regenwater is niet meer aan de orde. HHNK had in de jaren '90 een dergelijke regeling maar die is afgeschaft omdat de gemeenten sinds 2009 de hemelwaterzorgplicht hebben en er voor moeten zorgen dat schoon hemelwater niet op de RWZI wordt geloosd. Een financiële bijdrage voor afkoppelen is wel mogelijk indien afkoppelen op projectbasis aantoonbare financiële voordelen oplevert in de investering in zuiveringstechnische werken. In dat geval is sprake van een optimalisatiestudie.

Voorgestelde aanpassing van de tekst van het Waterprogramma blz. 44:

"De afgelopen jaren is door zowel HHNK als de gemeenten veel geïnvesteerd om de effecten van lozingen uit de afvalwaterketen zoveel mogelijk te beperken. Onze rwzi's voldoen aan de lozingseisen uit de Waterwet. Daarnaast leverden de gemeenten een inspanning door het reduceren van de emissie uit de overstorten via het emissie- en waterkwaliteitsspoor om te voldoen aan de

Hoogheemraadschap

T 072-582 8282

Hollands Noorderkwartier

F 072-582 7010

Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard

post@hknk.nl

Bevelandseweg 1, 1703 AZ Heerhugowaard

www.hknk.nl

Pagina
25

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0041973

Pagina
2 van 3

Datum
2 juni 2015

basisinspanning en het waterkwaliteitsspoor. Nu doen de gemeenten dat aan de hand van de methode Denkstappenplan van de STOWA en RIONED. Deze methode richt zich meer op het effect van lozingen op de waterkwaliteit. Hiermee draagt het beheer van de (afval)waterketen direct bij aan het bereiken van de waterkwaliteitsdoelen, ook voor de KRW. Onderstaand plaatje geeft de watercyclus weer, waarbij ook de relatie tussen onze KRW-doelen en het beheer van de afvalwaterketen zichtbaar wordt.

Pag. 2 Wateroverlast: Reactie gemeente: "Doe dit samen met gemeenten. Juist binnen de woonomgeving begint wateroverlast zich op te dringen. Een goede (beleids)afstemming met gemeenten is vereist om de overlast te beperken."

Antwoord: In de samenvatting is het niet relevant om dit toe te voegen. Later wordt in hoofdstuk 3 Wateroverlast uitgebreid ingegaan op de rol van de gemeente bij het beperken van wateroverlast in de stedelijke omgeving in samenspraak met de gemeenten. Verder komt dit punt ook in Bouwsteen I - Noodventielen goed geregeld- aan de orde. Voorstel is om de tekst derhalve niet aan te passen.

Pag. 25, Bewustwording waterveiligheid: Reactie gemeente: "Ook hier is weer een koppeling Waterplan en Afvalwaterketen op z'n plaats, omdat vanuit beide invalshoeken naar bewustwording over (afval)water-items onder burgers wordt gestreefd. Dit wordt gedaan door reeksen van artikelen in de krant en persberichten over projecten (Infiltratietuinen, Waterdag). Het item 'waterveiligheid sluit hier bij aan."

Antwoord: uit het gesprek wordt duidelijk dat er op het vlak van communicatie meer mogelijk is. De gemeente kan via haar kanalen gemakkelijker de burgers informeren over ontwikkelingen. De gemeente ziet een rol voor HHNK op het gebied van het geven van voorlichting over het terugdringen van de toename aan verharding in tuinen. Voorgesteld wordt om hier dan ook aan te sluiten bij het initiatief van het Rijk van het overleg "Ons Water". Zowel de gemeente als het hoogheemraadschap hebben hier zitting in.

Pag. 29, Gemeentelijk Waterplan 2.0 aandacht voor: klimaatbestendigheid, R.O. en beheer en onderhoud in stedelijke omgeving: Reactie gemeente: "De gemeente juicht de intentie en de rol van het hoogheemraadschap toe. Aandacht voor deze onderwerpen is zeer gewenst en vraagt om een gerichte aanpak. Wij zijn verheugd dat in de integrale benadering ook het 'groen' nadrukkelijk wordt meegenomen; juist het groen is binnen de gemeenten vaak een ondergeschoven kindje. Wij willen wel een integratie tussen het Waterplan met de planontwikkeling Afvalwaterketen (BAW) voorstellen. De afvalwaterketen houdt zich veelal bezig met klimaatverandering en (indirect) kwaliteit van het oppervlaktewater. Een integreren van beide invalshoeken leidt tot een meer integrale en volledige aanpak. Daarbij komt dat een goed deel van de planontwikkeling uit het waterplan dezelfde financiële bron heeft als de Afvalwaterketen, namelijk het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), oftewel de rioolheffing."

Antwoord: Er zijn meerdere gemeenten die met deze reactie komen en aan het hoogheemraadschap vragen om de vraagstukken meer integraal aan te pakken. Het aantal vragen op dat gebied is samen met onze eigen voornemens zo groot dat ons voorstel is om gezamenlijk met gemeenten een procesplan te maken hoe we dit in de komende jaren vorm gaan geven. In dit plan regelen we hoe we het gaan aanpakken, wanneer we dat gaan doen en met wie. Belangrijk aspect hierbij is de aandacht voor klimaatadaptatie bij toekomstige ontwikkelingen. Verder geven we de samenhang met ander dossiers weer zoals de afspraken in de waterketen (Samenwerking Waterketen Noorderkwartier). We hebben namelijk tot 2020 de tijd om klimaatbestendig handelen en waterrobuust inrichten onderdeel te laten zijn van het gemeentelijk beleid.

Pagina
26

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0041973

Pagina
3 van 3

Datum
2 juni 2015

Blz. 36 , Bouwsteen M: Reactie gemeente: "Wij constateren bij het project Schoonwatervallei een terughoudende opstelling en zelfs weerstand bij de agrariërs / LTO binnen onze gemeente. Ons inzien had dit te maken met de communicatiewijze en de handelingssnelheid tussen Hoogheemraadschap en de agrariërs. Voor een succesvolle continuering van het project is dan ook een open communicatie en vlot nakomen van afspraken gewenst. Uit oogpunt van inzichtontwikkeling rond omgaan met langdurige droogte (fase II van het project) is een goede verstandhouding met de agrariërs essentieel."

Antwoord: De communicatieopmerking over bouwsteen M is terecht. Bij het project Schoonwatervallei gaat de LTO in gesprek met het Landschap Noord-Holland.

Wij doelden specifiek op de communicatie van HHNK met de agrariërs en de handelingssnelheid. Ongetwijfeld wordt ook wat oud zeer opgelost indien LTO en Landschap met elkaar het gesprek aangaan, maar ons inzien is dat een deel van het verhaal.

Tijdens het overleg brengt de gemeente de volgende punten nog naar voren die aandacht vragen van het hoogheemraadschap:

- Gemeente signaleert dat de normeringen voor secundaire waterkeringen 'regelmatig' worden aangepast, wat kan leiden tot andere maatregelen en/of uitstel van activiteiten. De gemeente wordt daar niet altijd over geïnformeerd, terwijl de gemeente wel de eerste aangesproken partij is voor burgers en ondernemers die vragen hebben over activiteiten rond de waterkeringen. Toegezegd wordt dat dit punt met de programmamanager van de VBK wordt kortgesloten.
- Gemeente wil graag op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek naar het functioneren van natuurvriendelijke oevers. Toegezegd wordt dat de gemeente hierover wordt geïnformeerd door de programmamanager KRW.

Afspraak is dat HHNK een schriftelijke reactie geeft op de ingediende zienswijze. Er is geen nader bestuurlijk overleg nodig.

Tenslotte, wij hebben ook nog gesproken over ons beleid tav watercompensatie bij toename van verharding en onze wens de 800 meter ondergrens te verlagen.

Pagina
27

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

From:
Sent:
To:
Cc:
Subject:

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@castricum.nl]
Verzonden: donderdag 12 februari 2015 10:45
Aan: Kroonenberg, Tanja; Schreijer, Michiel
Onderwerp: zienswijze Waterprogramma HHNK 2016-2021

Geachte [redacted]

De gemeente Castricum wil graag een zienswijze indienen op het Waterprogramma 2016-2021 van het HHNK. Indiening via de website loopt helaas vast: 'gebruik verkeerde tekens'. Er wordt echter niet duidelijk gemaakt om welke verkeerde tekens het gaat.

Mag ik daarom de zienswijze bij u als trekker van het programma indienen?

Ik hoor graag van u of dit al dan niet akkoord is.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Senior beleidsmedewerker
Gemeente Castricum

06 [redacted]

Waterprogramma 2016-2021, HHNK:

- Pag. 2 Wateroverlast
Reactie gemeente Castricum: "Doe dit samen met gemeenten. Juist binnen de woonomgeving begint wateroverlast zich op te dringen. Een goede (beleids)afstemming met gemeenten is vereist om de overlast te beperken."
- Pag. 29, Gemeentelijk Waterplan 2.0 → aandacht voor: klimaatbestendigheid, R.O. en beheer en onderhoud in stedelijke omgeving.
Reactie gemeente: "De gemeente juicht de intentie en de rol van het hoogheemraadschap toe. Aandacht voor deze onderwerpen is zeer gewenst en vraagt om een gerichte aanpak. Wij zijn verheugd dat in de integrale benadering ook het 'groen' nadrukkelijk wordt meegenomen; juist het groen is binnen de gemeenten vaak een ondergeschoven kindje.

Wij willen wel een integratie tussen het Waterplan met de planontwikkeling Afvalwaterketen (BAW) voorstellen. De afvalwaterketen houdt zich veelal bezig met klimaatverandering en (indirect) kwaliteit van het oppervlaktewater. Een integreren van beide invalshoeken leidt tot een meer integrale en volledige aanpak. Daarbij komt dat een goed deel van de planontwikkeling uit het waterplan dezelfde financiële bron heeft als de Afvalwaterketen, namelijk het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), oftewel de rioolheffing."
- Blz. 36, Bouwsteen M
Reactie gemeente: "Wij constateren bij het project Schoonwatervallei een terughoudende opstelling en zelfs weerstand bij de agrariërs/LTO binnen onze gemeente. Ons inzien had dit te maken met de communicatiewijze en de handelingsnelheid tussen Hoogheemraadschap en de agrariërs. Voor een succesvolle continuering van het project is dan ook een open communicatie en vlot nakomen van afspraken gewenst. Uit oogpunt van inzichtontwikkeling rond omgaan met langdurige droogte (fase II van het project) is een goede verstandhouding met de agrariërs essentieel."
- Algemeen:
Reactie gemeente: "Gemeente pleit voor een stimulans van het toepassen van NVO's en afkoppelprojecten binnen de stedelijke omgeving (subsidie). Deze dragen bij aan verschillende doelstellingen:
 - verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater (blz. 44, hfdst 5, Schoon en gezond; blz. 47 Effect gericht werken; blz. 48 KRW maatregelen 2016-2021, Inrichtingen),
 - het concentreren van de vuilwaterstroom naar de RWZI (blz. 45, 5.1.1 Microverontreinigingen; blz. 46 Klimaatveranderingen, '... ontlasten van de RWZI ...').

Pagina
28

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

- het doen afnemen van de 'overstorten' (blz. 10, Samenwerken en afhankelijkheid) en
- afname van doorspoelwater voor de Castricumerpolder (blz. 36, Bouwsteen M).

Op dit moment wordt er vanuit het Waterplan 1.0 subsidie verstrekt op de realisatie van NVO's (50% op de realisatiekosten). Dit is echter voor een beperkte lengte (2 km) en er is een maximum aan het totaalbedrag gesteld (€ G).

- Pag 25., bewustwording waterveiligheid.
Reactie gemeente: "Ook hier is weer een koppeling Waterplan en Afvalwaterketen op z'n plaats, omdat vanuit beide invalshoeken naar bewustwording over (afval)water-items onder burgers wordt gestreefd. Dit wordt gedaan door reeksen van artikelen in de krant en persberichten over projecten (Infiltratietuinen, Waterdag). Het item 'waterveiligheid' sluit hier bij aan."

Met vriendelijke groet,

 J
Afdeling Civiele Werken en Verkeer
Gemeente Castricum

06 J
 J

Werkdagen: ma. t/m do.

4 Bewoners van de Markermeerdijken

Verslag

Vergadering
Bewonersavond Warder en Zeevang

Aanwezig
Zie presentielijst

Afwezig

Kopie aan

Van	Doorkiesnummer	Registratienummer	Datum vergadering
[Redacted]	[Redacted]	15.0036555	6 juli 2015

1. Opening

[Redacted] J heet alle aanwezigen welkom.

2. Historie, varianten, overleg

[Redacted] J geeft een korte toelichting op de stappen die tot nu toe zijn genomen¹.

- a. [Redacted] J In het KRK komt de oeverdijk als beste naar voren bij Zeevang. Welke partijen zijn betrokken bij de keuze voor dit alternatief? En hoe is deze afweging gemaakt?
[Redacted] J het KRK is een afweging vanuit landschappelijke kwaliteiten (incl. cultuurhistorie). Zowel de adviesgroep, provincie, RWS en landschapsarchitecten zijn betrokken geweest bij de totstandkoming. Het KRK is een ruimtelijk toetskader, een visie, en geen oplossingsdocument. Het KRK staat los van het vastgestelde VKA, maar is wel een toetskader voor het Voorontwerp Projectplan.
De keuze voor de oeverdijk in het KRK is voornamelijk gebaseerd op behoud van de cultuurhistorische dijk en bereikbaarheid tijdens de uitvoering. Het KRK maakt onderdeel uit van de besluitvormingsstukken. Al deze stukken, incl. MER, projectplan, aanvraag vergunningen etc. gaan in 2016 ter visie.
- b. [Redacted] J deze dijk is een provinciaal- en cultuurhistorisch monument. Waarom wordt de dijk niet op dusdanige wijze aangepakt dat de vorm onveranderd blijft?
[Redacted] J Op reguliere wijze versterken van de dijk (flauwer talud, bredere binnenberm) betekent aantasting van het monument. Juist door de aanleg van een oeverdijk blijft de huidige dijk zelf onaangetast.
- c. Hoe ziet de oeverdijk eruit? Is het mogelijk om eroverheen te lopen?
[Redacted] J er zijn nog veel onduidelijkheden voor wat betreft de oeverdijk. In de volgende fase wordt er verder ingegaan op beheer, onderhoud en inrichting van de oeverdijk, incl. zaken als natuur, recreatie en bereikbaarheid. Bewoners (-vertegenwoordigers) worden betrokken bij het nadere ontwerp.
- d. [Redacted] J jullie hebben het over een dijk op veen? De dijk is al honderd jaar oud, en nu is die laag opeens niet dik genoeg meer? [Redacted] J de laag veen bij Zeevang is dunner dan ten

¹ Presentatie is als bijlage toegevoegd aan verslag; registratienummer 15.36563

Pagina
30

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0036555

Pagina
2 van 7

Datum
6 juli 2015

zuiden van Edam. Vandaar dat altijd is aangegeven dat het effect van Dijken op veen in dit gebied kleiner zal zijn.

[redacted] de laag veen is tussen 20 en 50 cm dik.

3. Lopende onderzoeken [redacted] en [redacted]

Nut en noodzaak - onderzoek naar pompen Houtribdijk

Naar aanleiding van de nut en noodzaakbijeenkomst op 17 maart zijn diverse technische vragen naar voren gekomen. Deze zijn behandeld tijdens de vervolgbijeenkomst op 18 mei. Een van de resultaten die uit deze bijeenkomsten volgde, is dat de minister opdracht heeft gegeven tot een onderzoek of pompen bij kunnen dragen aan minder dijkversterking.²

Het onderzoek wordt momenteel uitgevoerd; na de zomer is het concept-rapport gereed. Op basis van het onderzoek dat nu loopt, neemt de minister in september haar besluit. De minister kan besluiten om nader onderzoek te plegen, te kiezen voor pompen in combinatie met een beperkte dijkversterking of door te gaan met de huidige plannen voor de dijkversterking. Indien nader onderzoek leidt tot vertraging van de dijkversterking, moet de minister dit in de Tweede Kamer verantwoorden. Tot het besluit van de minister worden er geen onomkeerbare besluiten genomen.

[redacted] het gaat om omstandigheden waarbij het langdurig regent en de waterstand in het Markermeer redelijk hard stijgt. Het onderzoek naar hoe groot de pompen zouden moeten zijn, heeft inmiddels plaatsgevonden.

- e. [redacted] welke wetenschappers en universiteiten zijn er bij het pompenonderzoek betrokken? [redacted] o.a. KNMI, Deltares, Expertise Netwerk Waterviligheid (ENW), maar ook KPR (Kennisplatform Risicobenadering), en [redacted] (deskundig geotechnicus, oud RWS medewerker, nu TU Delft). Daarnaast worden door [redacted] en [redacted] kostenschattingen gemaakt.
- f. [redacted] op 1 juli kwam naar voren dat het technisch haalbaar is om het MHW te verlagen. Kostentechnisch moet nog e.e.a. worden uitgezocht.

Bij verlaging van het MHW neemt de voorkeur voor de oeverdijk als dijkversterkingsalternatief af, omdat de oeverdijk dan te laag zou worden en de mogelijk scheefstand en opwaaiing dan leidt tot maatgevende omstandigheden waardoor de oeverdijk wat betreft afmetingen gelijk blijft. Op dat moment is het zinvoller om te kiezen voor een traditionele dijkversterking.

[redacted] geeft aan dat HHNK de sterkte van de dijken met modellen uit 2006 berekent. Het huidige model geeft in de ogen van de adviesgroepen in de begeleidingscommissie onvoldoende informatie over de sterkte van de dijk. De begeleidingsgroep heeft dan ook aangegeven meer te laten kijken naar de bewezen sterkte van de huidige dijk. [redacted] geeft aan dat dit met het model Plaxis wordt gedaan. Uitkomsten hiervan worden in augustus verwacht en besproken.

- g. Tijdens de bijeenkomst van de Zuyderzeedijk Alliantie op 18 juni werd veel gesproken over waterbeheersing in plaats van dijkversterking. Hoe is de stemming daar over? [redacted] er wordt eerst onderzoek gedaan naar de pompen, en hun vermogen om in te spelen op pieken in waterstanden. De begeleidingsgroep had aanvankelijk een hogere verwachting van het kosteneffect van de beheersbaarheid van het waterpeil van het Markermeer. Voor de Markermeerdijken tussen Hoorn en Durgerdam komt het gevaar vooral vanuit waterhoogte en is het een interessante oplossing, maar voor bijvoorbeeld de dijk tussen Almere en Lelystad heeft de windbelasting door de overheersende westelijke windrichting en scheefstand van het water meer

² Presentatie is als bijlage toegevoegd aan verslag; registratienummer 15.36563

invloed op de veiligheid van de dijk. Hierdoor moeten de kosten van de pompen voornamelijk uit de besparing op de dijkversterking van de Markermeerdijken tussen Hoorn en Durgerdam komen. Een voordeel van het reguleren van het MHW is dat er gedurende een langer periode geloosd kan worden. Spuien is in deze omstandigheden niet mogelijk, gezien de hoge waterstand in het IJsselmeer.

- h. Meneer: op 18 juni werd door HHNK gesproken over MHW en de dijkversterking en dat er geen appels en peren vergeleken konden worden.
- in dit zinsverband waren de appels de dijkversterking, uitgaande van het huidige MHW en de peren het verlagen van het risico/belasting op de dijk door het verlagen van het MHW door het plaatsen van pompen. Deze vergelijking wordt nu wel uitgewerkt in de begeleidingsgroep.
- in de begeleidingsgroep is veel overeenstemming, alleen niet over bijv. het vertrekpunt. Wordt er in het pompenonderzoek uitgegaan van de stabiliteit van de huidige dijk – en gekeken water dan nog moet worden aangepast, of van de reeds versterkte dijk – en wat er dan minder versterkt zou kunnen worden. Helaas is in de media het enige verschilpunt extreem uitgelicht.
- i. momenteel is er een proef gaande in De Purmer, met JLD Klapankers. Op 24 juni is de dijk gecontroleerd doorgebroken. Uit het model was op te maken dat tot op een kwartier nauwkeurig voorspeld kan worden hoe en wanneer de dijk zou afschuiven. De begeleidingsgroep ziet graag dat dit (Plaxis-) model ook wordt toegepast voor de Markermeerdijken.
- j. hebben de opgravingen in Schardam bij de bouw van het nieuwe gemaal nog tot nieuwe ontwikkelingen, kennis of resultaten geleid
- de opgraving heeft niet tot specifieke nieuwe inzichten geleid maar zijn wel een bevestiging dat er veel onzekerheden in de opbouw en sterkte van de dijk zijn. De laagopbouw is overal anders. Specifiek bij het gemaal is er ooit een dijkdoorbraak geweest.
- k. Hoe is de stemming in de begeleidingsgroep?
- het is een goed en open overleg. Doel van alle partijen is te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Via Joint fact finding proberen we met elkaar de juiste oplossingen te vinden. Een van de grote zorgpunten (en tevens drijfveer) zijn de hoge kosten voor de dijkversterkingsprojecten. Wanneer er in een project bespaard kan worden, door de dijken op een eenvoudiger, robuustere manier te versterken, staat de minister daarvoor open.
- heeft op 26 mei – met enkele andere adviesgropleden – met minister Schultz – Van Haegen gesproken. Zij gaf aan dat, als de monumentale dijk ook maar enigszins behouden kan blijven, deze behouden dient te worden. Ze vindt het zeer interessant dat er nu allerlei onderzoeken worden uitgevoerd.
- i. er wordt veel gekeken naar de kosten van het project en de waarden van het achterland, hoe verhoudt zich dat tot de andere dijken rondom het Markermeer en IJsselmeer?
- deze nieuwe manier van benaderen wordt gebruikt in de Nieuwe Normering. Uitgangspunt hierbij is dat iedere inwoner van Nederland dezelfde kans op overlijden door wateroverstroming krijgt toebedeeld. Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid, of waar veel economische waarde is, krijgen een andere overstromingskans toebedeeld.
- conform de Nieuwe Normering geldt er straks een norm van 1:3.000, in Flevoland is deze veel hoger namelijk 1:30.000. De impact (gevolgen voor slachtoffers en economische schade) bij een dijkdoorbraak in Noord-Holland met deze nieuwe norm is vele malen lager dan in Flevoland. De begeleidingsgroep stelt deze norm niet ter discussie.

- m. [] begrijpt niet dat er actie van bewoners nodig is om een onderzoek naar pompen op te starten. Waarom zet HHNK dit onderzoek niet zelf op de agenda bij het Rijk?
[] niet alleen het huidige pompenonderzoek, ook het onderzoek Dijken op veen is aangedragen door bewoners. HHNK heeft vanuit het Rijk de opdracht gekregen om de veiligheidsopgave op te lossen, conform de doelstelling 'sober, robuust en doelmatig', waarbij de dijken in 2021 veilig moeten zijn. Omdat HHNK kaders van de opdracht niet zomaar ter discussie kan stellen, is (aanvullende) actie vanuit bewoners zeer waardevol.
[] er wordt door sommige bewoners ontzettend veel tijd gestoken in het betrokken zijn en blijven bij de dijkversterking, de Adviesgroep, begeleidingsgroep, actiegroep, etc. Dit lijkt heel vanzelfsprekend, maar zou het niet moeten zijn.
[] wij vinden het niet vanzelfsprekend, en waarderen het zeer.
- n. [] bij eerdere bijeenkomsten leek HHNK stoicijns te richten op 'dijken veilig in 2021'. Nu lijkt het tijd te keren. Er wordt meer gekeken vanuit waterveiligheid en oplossingsrichtingen.
- o. [] in de nieuwsbrief Markermeerdijken van 3 juli werd slechts anderhalve regel gewijd aan de onderzoeken die nu (gaan) plaatsvinden. Dit is erg summier.
[] er worden regelmatig nieuwsbrieven verstuurd. In de nieuwsbrief van 8 juni is uitgebreid ingegaan op de start van het pompenonderzoek, in de brief van 3 juli is de stand van zaken beschreven. Deze is inderdaad summier, er is nog niet veel bekend. In de volgende nieuwsbrief zullen de resultaten worden opgenomen. Bovendien heeft HHNK maandelijks advertenties in huis-aan-huis-bladen. Ook hier wordt aandacht besteed aan het onderzoek pompen en dijkverzwaring.
- p. [] wil graag opmerken dat er momenteel veel overlast is van blauwalg en botulisme. Waarom doet HHNK hier niets aan, maar wel allerlei plannen bedenken voor de dijkversterking?
[] hier komen wij straks op terug, bij het agendapunt Waterprogramma.
- q. []: als de oeverdijk er ligt, en er is sprake van extreme regenval en een verhoogd waterpeil, wat gebeurt er dan met het hoge water? Waar gaat dit water naartoe?
[] in die situatie waarbij extreem hoogwater optreedt, biedt de oeverdijk bescherming aan de oude dijk en het achterland. De oeverdijk is de primaire waterkering. Het water kan in dat geval niet worden weggepompt en er zal worden gewacht tot het peil langzaam zakt.
- r. [] Hoe komt de situatie er bij het kruispunt Warder uit te zien? Blijft de catamaranvereniging bestaan?
[] de oeverdijk start ten zuiden van het zwembad, de KNRM en de catamaranvereniging. Op deze locatie komt een lokale oplossing, inclusief een stuk damwand. Het kruispunt Warder is een van de plekken langs de dijk waar intensief overleg met omwonenden en verenigingen is geweest. Hier zijn afspraken gemaakt om ook in het geval dat de onderzoeken geen smallere dijk opleveren, toch tot een voor de betrokkenen aanvaardbare oplossing te komen.
- s. [] eigenlijk zou de discussie over de oeverdijk pas gevoerd moeten worden na de uitkomsten van het pompenonderzoek en het besluit van de minister in september. Wellicht is de oeverdijk dan niet meer aan de orde.

4. Overige onderzoeken

Dijken op veen: meer effect verwacht in het zuidelijk deel, in september/oktober worden nieuwe resultaten van Dijken op veen verwacht.

Nieuwe Normering: de norm is vastgesteld, maar het onderliggend instrumentarium is nog niet stabiel. Onder het huidige instrumentarium zijn de dijken afgekeurd op stabiliteit - op basis van de nieuwe

normering kunnen andere faalmechanismen ook een probleem worden. Op cruciale momenten worden impactanalyses uitgevoerd (toetsen op basis van dan bekende informatie) of we niet teveel (maar ook niet te weinig) gaan doen.

Plaxis (grondmechanisch rekenmodel): onderzoek loopt parallel aan dijkversterking. Bij winst zal het meegenomen worden in het ontwerp.

5. Komende stappen project

■ geeft een toelichting op de planning.

- a. HHNK is gestart met de aanbesteding van de dijkversterking. De afgelopen maanden hebben gesprekken plaatsgevonden met drie geïnteresseerde partijen (combinaties). Uitvraag is het oplossen van het waterveiligheidsprobleem. HHNK zoekt een partij die het proces en ontwerp samen met HHNK oppakt en uitwerkt. Alle inzichten die op dat moment bekend zijn, worden dan meegenomen. Gunning ter oplossing van het veiligheidsprobleem staat gepland in september, na het besluit van de minister over het onderzoek Dijkversterking en pompen.
- b. ■ zijn de onderzoeken die nu lopen meegenomen als criteria i.r.t. de selectie van een partij? En wat als een partij met een oplossing komt die geen draagvlak heeft, en niet past in de omgeving?
■ Schetsen van de oeverdijk zijn meegegeven; het pompenonderzoek is zeer recent opgestart, evt. uitkomsten zouden ook meegenomen kunnen worden. Daarnaast geldt dat oplossingen die geen breed draagvlak hebben, geen oplossing zijn. We bepalen met elkaar – via o.a. ateliers – welke oplossing een breed draagvlak heeft. We zullen het misschien niet 100% met elkaar eens worden, maar zoeken naar de grootste mogelijke deler.
- c. ■ vindt het bijzonder dat de wetenschap niet betrokken wordt bij het zoeken naar innovatieve, duurzame oplossingen van de dijkversterking. Wordt er ook gedacht aan innovatieve manieren om energie op te wekken? Zijn wetenschap/innovatie meegenomen in de uitvraag?
■ de uitvraag is het oplossen van het waterveiligheidsprobleem. Er zijn bepaalde selectiecriteria waar de aannemer aan moet voldoen. Innovatieve oplossingen behoren uitdrukkelijk tot de mogelijkheden.
- d. ■ mist de aanwezigheid van een bestuurder bij dit soort bijeenkomsten. Wethouder Schütt was deze avond wel aanwezig, maar er was geen bestuurder van het hoogheemraadschap.
■ wij vertegenwoordigen de bestuurders in het project, en vertellen het verhaal. De bestuurders worden volledig door ons geïnformeerd over de stand van zaken, issues en gevoeligheden. Momenteel worden op veel plaatsen gesprekken gevoerd, de bestuurders worden ingezet op speciale momenten.

6. Waterprogramma 2016-2021: doel, zienswijzen

■ geeft een toelichting op het Waterprogramma (2016-2021). Het Waterprogramma is het inhoudelijke koersdocument voor HHNK, waarin HHNK zijn beleid op het gebied van het watersysteembeheer en de waterveiligheid voor de komende zes jaar kenbaar maakt. Het vormt voor een groot deel de basis voor het meerjarenplan, de begroting en de ambities.

In het Waterprogramma staan vijf maatschappelijke effecten centraal:

1. Waterveiligheid
2. Wateroverlast
3. Watertekort
4. Schoon water
5. Crisisbeheersing

Pagina
34

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0036555

Pagina
6 van 7

Datum
6 juli 2015

De zienswijzen op het Waterprogramma van de bewoners uit Warder en Zeevang gaan in op de zaken gelinkt aan het HWBP2 project Markermeerdijken; waterveiligheid. In totaal zijn er 41 zienswijzen ontvangen, waarvan 29 van bewoners van de Markermeerdijken.

Het Waterprogramma 2016-2021 is anders dan de voorgaande edities tot stand gekomen. De inhoud is dit keer samen met belanghebbenden bepaald en afgestemd op het meerjarenplan. Door middel van workshops en Watertafelbijekomsten met belanghebbenden zijn veel goede ideeën en nieuwe plannen ontstaan. In de periode januari – februari 2015 konden zienswijzen op het Waterprogramma worden ingebracht. Met zoveel mogelijk belanghebbenden/groepen bewoners die een zienswijze hebben ingediend, wordt een gesprek gevoerd. Dit om evt. achterliggende vragen naar boven te halen.

De zienswijzen komen terug in de integrale nota van beantwoording. Ook het verslag van het gesprek wordt hieraan toegevoegd, evenals de toezeggingen of extra antwoorden en de aanpassingen op het Waterprogramma. De concept nota van beantwoording volgt begin september.

Het Waterprogramma is zelfbindend voor HHNK. Belanghebbenden kunnen bezwaar maken, maar niet in beroep gaan.

U heeft een zienswijze ingediend, hierop is op 2 maart (15.11687) een eerste reactie gekomen. Op 17 juni heeft u een brief ontvangen met een aanvullende reactie.

- a. [redacted] kan het Waterprogramma consequenties hebben voor de dijkversterking? En hoe kan het dat de besluitvorming van het Waterprogramma al in november/december 2015 plaatsvindt?
[redacted] Het Waterprogramma staat los van de dijkversterking, het geeft op een hoog abstractieniveau de ambities van het hoogheemraadschap weer. De meer gedetailleerde invulling komt vanuit de projecten. Juist omdat het Waterprogramma een hoog abstractieniveau heeft, en losstaat van de dijkversterking, vindt besluitvorming eind 2015 plaats. Het Waterprogramma gaat in per 1 januari 2016. Het dijkversterkingsproject Markermeerdijken kent een eigen besluitvormingstraject, dit zal t.z.t. worden opgestart en gecommuniceerd met de belanghebbenden.
- b. [redacted] veel van de punten die als zienswijze zijn aangedragen, hebben betrekking op de tendens van zandige oplossingen in het WP. Impliciet wordt hiermee de focus gelegd op oeverdijken, en dat is juist waar de bewoners op tegen zijn. In uw brief van 17 juni staat dat de definitieve reactie volgt in november. Er is toch geen sprake van goede samenwerking als wij in november de definitieve reactie ontvangen, we geen beroep kunnen aantekenen en het besluit in december wordt genomen?
[redacted] de brief van 17 juni was inhoudelijk zeer formeel, niet uitnodigend tot interactie.
[redacted] Er zijn feitelijke vragen gesteld, de reactie hierop is schriftelijk zo precies mogelijk geformuleerd. Daarnaast bent u vanavond in de gelegenheid om aanvullende vragen te stellen en hierop een antwoord te krijgen.
- c. [redacted] wat denkt HHNK te gaan doen aan blauwalg en botulisme?
[redacted] de problemen zijn bij HHNK bekend. Het betreffende gebied is in eigendom van Staatsbosbeheer. De maatregelen zijn gecommuniceerd met de dorpsraad en gemeente, maar nog niet uitgevoerd. HHNK is niet gelukkig met de huidige situatie, zij proberen blauwalg te bestrijden. De voorgenomen maatregel is meer symptoombestrijding. [redacted] stelt voor de betreffende collega van HHNK in contact te brengen met [redacted]

Datum
6 juli 2015

- d. [redacted] blauwalg en botulisme zijn straks ook te verwachten in de tussensloot bij de oeverdijk.
[redacted] de sloot tussen bestaande dijk en oeverdijk wordt minimaal 10 meter breed en krijgt een gereguleerd peil. Dit zal d.m.v. een pomp worden gereguleerd. Uitgangspunt is dat de sloot een goede doorstroming heeft, zodat waterkwaliteit en waterpeil op orde blijven.
- e. [redacted] er is verteld dat er riet in de sloot van de oeverdijk komt.
[redacted] riet kan een oplossing voor de oeverversterking zijn, maar de sloot mag niet volgroeien met riet.

7. Wensen en eisen voor verschillende varianten (KES)

[redacted] geeft een toelichting op het klanteisenstyeem (KES). HHNK doet momenteel een inventarisatie van de wensen, zoals vastgelegd in het KES, zodat deze goed gevalideerd meegegeven kan worden aan de alliantie. De geïnventariseerde wensen zijn afkomstig uit de gevoerde gesprekken de afgelopen jaren, en de ateliers. Als de alliantie in overleg met de omgeving het definitieve ontwerp uitwerkt, wordt definitief duidelijk welke wensen uit de KES als eis kunnen worden meegenomen. Voor nu is van belang of de items in de KES op de juiste wijze verwoord staan, zodat de juiste informatie aan de alliantie kan worden meegegeven, zodat deze een goed beeld heeft van de belangen in de omgeving en wat er speelt. Verzoek aan de bewoners om (nog) te reageren op de KES controle-vraag die is uitgezet.
[redacted] wil benadrukken dat het geen bindend document is, maar puur een inventarisatie.
[redacted] kan desgevraagd een nieuwe - leesbare - versie opsturen per e-mail.

- a. [redacted] er staan momenteel conflicterende wensen in de KES. Hoe wordt daar mee omgegaan? Wie neemt de uiteindelijke beslissing?
[redacted] momenteel worden er geen besluiten genomen, alleen wensen geïnventariseerd. In de alliantiefase volgt het proces van toekennen van eisen en wensen, en het afwegen van conflicterende wensen. Daarover gaan we t.z.t. met u in gesprek.
- b. [redacted] is het niet zinvol om dit traject op te pakken als er meer bekend is over het pompenonderzoek? Het is nu lastig om wensen aan te geven, nu nog zoveel zaken openstaan.
[redacted] hoe eerder de wensen van de stakeholders bekend zijn, hoe beter er met deze wensen rekening gehouden kan worden in het ontwerp of vervolgproces.
- c. Afsproken wordt:
- Het is raadzaam om wensen zo vroeg mogelijk aan te geven;
 - De KES blijft open staan tot de alliantie de definitieve plannen heeft;
 - Voor de KES gesloten wordt, worden alle stakeholders hierover geïnformeerd;
 - Input voor de KES kan naar [redacted] worden gestuurd.

8. Afsluiting en vervolg aan tafels

Mevr. Faber bedankt de aanwezigen. Afsluiting plenaire deel om 21:45 uur.

Verslag

Vergadering
Gespreksverslag bewonerscomité 'Op de Westerdijk', HHNK, gemeente
Hoorn

Aanwezig

Afwezig

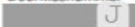
Kopie aan

Van

Doorkiesnummer

Registratienummer

15.0034139

Datum vergadering

24 juni 2015

1. Aanwezigen, voorstelronde

- [redacted] (Omgevingsmanager HHNK), [redacted] @hhnk.nl
- [redacted] (assistent omgevingsmanager HHNK), [redacted] @hhnk.nl 06 [redacted]
- [redacted] (strategisch beleidsadviseur, verantwoordelijk voor Waterprogramma HHNK), [redacted] @hhnk.nl
- [redacted] (projectleider Stadsstrand en Westerdijk gemeente Hoorn), [redacted] @hoorn.nl 06 [redacted]
- Cor Hoppe (projectleider Stadsstrand en Westerdijk gemeente Hoorn), [redacted] @hoorn.nl 06 [redacted]
- [redacted] voorzitter Bewonerscollectief, [redacted]
- [redacted] secretaris Bewonerscollectief, [redacted]
- [redacted] Adviesgroeplid MMD, woordvoerder Bewonerscollectief, [redacted]
- [redacted] lid Bewonerscollectief, [redacted]
- [redacted] lid Bewonerscollectief, [redacted]
- [redacted] lid Bewonerscollectief, [redacted]
- [redacted] penningmeester, [redacted]
- [redacted] lid Bewonerscollectief, [redacted]

Stichting Bewonerscollectief 'Op de Westerdijk' is een officiële vereniging, notarieel vastgelegd en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel.

2. Agenda

- Reden van bijeenkomst
- Proces en communicatie met gemeente Hoorn
- Procedures en planning HHNK
- Zienswijzen Waterprogramma

3. Reden van bijeenkomst

De bewoners Westerdijk hebben zich verenigd in het collectief 'Op de Westerdijk' omdat zij tegen de aanleg van een buitendijks fiets-voetpad langs de Westerdijk zijn, direct achter hun woningen. Het collectief heeft zich aangesloten bij de Zuyderzee Alliantie, omdat zij kennis (technisch, inhoudelijk) misten over de dijkversterking. Het hoogheemraadschap en ook de gemeente hebben geregeld aangegeven open te staan voor een gesprek om het proces en de procedures te komen toelichten. Dit is tot nu toe afgehouden. Redenen hiervoor waren o.a.:

Pagina
37

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0034139

Pagina
2 van 10

Datum
24 juni 2015

- Het Bewonerscollectief heeft een bezwaarschrift ingediend tegen het raadsbesluit over het vaststellen van het ontwerp en de uitgangspunten voor een buitendijks fiets-voetpad langs de Westerdijk. Sinds april correspondeert het collectief met juridische zaken van de gemeente Hoorn. Bezwaar is namelijk niet mogelijk tegen dit raadsbesluit; het collectief heeft schriftelijk toegelicht waarom dit volgens hen wel mogelijk is. Deze reactie is doorgestuurd naar de gemeente. Burgemeester en Wethouders (B&W) zullen binnenkort besluiten over de ontvankelijkheid van het bezwaarschrift. (noot: B&W heeft op 30 juni besloten om de gemeenteraad te adviseren het bezwaarschrift niet ontvankelijk te verklaren).
- Het contact en correspondentie met de gemeente Hoorn verlopen moeizaam. Ook omdat er op dit moment nog geen antwoorden met betrekking tot het ingediende bezwaar zijn, is het voor het collectief lastig om een constructief gesprek met de gemeente te voeren.
- Het collectief wil graag t.a.v. het bezwaarschrift rectificeren dat zij geen bezwaar hebben tegen de aanleg van het stadsstrand, maar tegen het fiets-voetpad langs de Westerdijk.
- Het collectief heeft vragen over de procedures en planning. Op welke momenten kunnen zij een bezwaar indienen tegen het besluit van de aanleg van het fiets-voetpad langs de Westerdijk? En hoe verhoudt het besluit zich tot het MER en projectplan – die nog in bewerking zijn?
- Hoe kan HHNK een fiets-voetpad meenemen in haar plannen, terwijl zij bekend zijn met het standpunt van de bewoners?

4. Proces en communicatie met gemeente Hoorn

Oopenheid en transparantie

Bewoners vragen om meer openheid en transparantie vanuit de gemeente omtrent de plannen Westerdijk. Men heeft het gevoel dat zaken al zijn besloten, alvorens deze worden gecommuniceerd met de direct betrokkenen, in dit geval de bewoners Westerdijk 8 t/m 52.

Doel van dit gesprek is om het vertrouwen tussen de gemeente en collectief te herstellen en te verbeteren.

- a. [] merkt op dat er conform procedures gewerkt moet worden, dit geldt voor zowel burgers als de overheid. Desondanks verloopt de correspondentie met juridische zaken i.r.t. het bezwaarschrift uiterst moeizaam. Dit moet beter.
- b. [] heeft begrepen dat op 30 juni het bezwaar wordt besproken in B&W. Kunnen de bewoners daar ook weer op reageren?
[]: Het is niet altijd mogelijk om tegen besluiten van het college of de raad bezwaar of beroep in te dienen. Dat kan bijvoorbeeld niet als uit het besluit niet rechtstreeks nadelige gevolgen voor u heeft (raadsbesluit) of tegen privaatrechtelijke besluiten (samenwerkingsovereenkomst). Of op het besluit van het college over de ontvankelijkheid weer gereageerd kan worden, is niet bekend bij [] en [].
(noot: bewoners krijgen begin juli een reactie op hun bezwaarschrift. In die brief staat ook een rechtsclausule, waarin staat aangegeven hoe zij in beroep kunnen gaan tegen het besluit van de raad om hun bezwaar niet ontvankelijk te verklaren).
[] biedt aan om vinger aan de pols te houden bij juridische zaken en het collectief direct te informeren over de ontwikkelingen.

Communicatie

In de communicatie van gemeente Hoorn (o.a. [nieuwsbrief Waterfront 18 juni 2015](#)) wordt positief gesproken over de komst van het stadsstrand en fiets-voetpad. Alsof het er ook daadwerkelijk gaat komen. Ook foto's en mediaberichten over de intentieovereenkomst, het raadsbesluit en de

Pagina
38

Datum
17 september 2015

Registratienummer
15.47864

Registratienummer
15.0034139

Pagina
3 van 10

Datum
24 juni 2015

samenwerkingsovereenkomst doen overkomen alsof de komst van het stadsstrand en het fiets-voetpad een voldongen feit zijn. Enige nuancering is hierbij noodzakelijk aldus het comité. De gemeente heeft ontwerpvaarders vastgelegd, maar HHNK heeft nog niet definitief besloten tot de uitvoer van deze plannen. Nu komt het over alsof er zaken achter de rug van de bewoners worden beklonken. Dit wekt argwaan.

De gemeente geeft aan dat HHNK proactief communiceert d.m.v. de adviesgroep, dit zou de gemeente ook moeten doen.

Nut en noodzaak - onderzoek naar pompen Houtribdijk

Naar aanleiding van de nut en noodzaakbijeenkomst op 17 maart zijn diverse technische vragen naar voren gekomen. Deze zijn behandeld tijdens de vervolgbijeenkomst op 18 mei. Een van de resultaten die uit deze bijeenkomsten volgde, is dat de minister opdracht heeft gegeven tot een onderzoek of pompen bij kunnen dragen aan minder dijkversterking.

- De twee hoofdvragen voor het onderzoek zijn:
 - i. Welke pompcapaciteit op de Houtribdijk is nodig om het Maatgevende hoogwater (MHW) op het Markermeer significant te verlagen (orde grootte 30 tot 90 cm)?
 - ii. Wat zijn de effecten daarvan op het ontwerp van de Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam?
 - o Kan door pompcapaciteit minder dijkversterking worden gerealiseerd?
 - o Wat zijn de voor- en nadelen?
 - Primair tussen Hoorn en Amsterdam
 - Maar ook voor de andere dijken rondom het Markermeer.

Het onderzoek wordt momenteel uitgevoerd; na de zomer is het concept-rapport gereed. Op basis van het onderzoek dat nu loopt, neemt de minister in september haar besluit. De minister kan besluiten om nader onderzoek te plegen, of door te gaan met de huidige plannen. Indien nader onderzoek leidt tot vertraging van de dijkversterking, moet de minister dit in de Tweede Kamer verantwoorden. Tot het besluit van de minister worden er geen onomkeerbare besluiten genomen.

De gemeente op plaatsen waar de dijk is afgekeurd op macrostabiliteit, zal de dijk hoe dan ook versterkt moeten worden. Alleen zou de mate van de dijkversterking kunnen wijzigen.

- c. De gemeente wijst erop dat de Westerdijk niet is afgekeurd op macrostabiliteit maar op hoogte. Wanneer blijkt dat het waterpeil beheersbaar is, zal opnieuw onderzocht moeten worden of de Westerdijk dan wel hoog genoeg is. Indien de dijk in die situatie hoog genoeg blijkt, is taludverflauwing wellicht niet meer nodig. En komt er ook geen fiets-voetpad. Wordt hier nu al op geanticipeerd door gemeente door alternatieve plannen te maken?
- d. De gemeente; vanwege de onzekerheden wacht de gemeente de resultaten van het onderzoek en het besluit van de minister in september af. Het is mogelijk dat de uitkomst gevolgen kan hebben op het stadsstrand en/of fiets-voetpad. Wat die gevolgen zijn en wat dat betekent, moet dan worden bepaald.
- e. De gemeente bij HHNK is het project niet stilgelegd, pas nadat de minister het besluit heeft genomen, zijn de effecten op het project bekend.
- f. De gemeente is verbaasd over het feit dat de minister nu heeft besloten tot nader onderzoek naar de capaciteit van pompen in de Houtribdijk.
De gemeente HHNK gaat niet over de waterstanden in het Markermeer, hiervoor is Rijkswaterstaat (RWS) verantwoordelijk. Omdat RWS onvoldoende bleek te kunnen onderbouwen waarom pompen niet voldoende zouden werken, is nu toch besloten om dit onderzoek te starten.

Op 18 juni heeft de Zuyderzee Alliantie een bijeenkomst gehouden in Volendam. Leden van het Bewonerscollectief waren hierbij aanwezig, alsmede HHNK. Tijdens deze bijeenkomst is ingegaan op het onderzoek pompen in de Houtribdijk.

- g. [redacted] Grote delen van Nederland worden droog gehouden door pompen. Dan kunnen pompen in de Houtribdijk toch ook voldoen?
[redacted] in tegenstelling tot een robuust dijklichaam moeten pompen onderhouden worden, en worden bediend op het moment supreme. Hier hangt een risico aan vast. Beleving van bewoners is dat pompen veel minder impact hebben op de ruimte dan een dijkversterking.

Samenwerkingsovereenkomst (SOK) en Raadsbesluit

- h. [redacted] wat is de status van de SOK?
- i. [redacted] HHNK en de gemeente hebben afspraken gemaakt over de gemeentelijke wensen, om die mee te nemen in de procedures van de dijkversterking. HHNK is in maart gesprekken gestart met een geselecteerd aantal aannemers in het kader van de aanbesteding van de dijkversterking. Wensen van gemeenten konden onderdeel vormen van deze zogenaamde dialoofase. Daarvoor was wel tijdig een raadsbesluit nodig, gevolgd door een SOK. In de SOK zijn de ontwerp-kaders voor het stadsstrand en het fiets-voetpad aan de buitenzijde van de Westerdijk opgenomen, alsmede financiële kaders.
[redacted] HHNK neemt de meekoppelkansen mee, maar alleen wanneer hier voldoende draagvlak voor is. Het HHNK beschouwt een democratisch genomen besluit door de gemeenteraad als draagvlak voor een meekoppel kans. Het besluit is democratisch tot stand gekomen, omdat de gemeenteraad alle belangen heeft afgewogen en vervolgens heeft aangegeven een fiets-voetpad graag te willen. Het college heeft daarop een overeenkomst gesloten met HHNK om haar plannen mee te nemen in de dijkversterking.
- j. [redacted] de raadsstukken voorafgaand aan 17 februari waren pas inzichtelijk nadat HHNK en de gemeente ambtelijk hadden besloten om het fiets-voetpad mee te nemen in de plannen.
[redacted] een bestuursbesluit wordt ambtelijk voorbereid. Deze stukken voor de raad worden voorafgaand aan een raadsvergadering openbaar gemaakt op de website van de gemeente Hoorn. In raadsvoorstel en het raadsbesluit van februari stond inderdaad vermeld dat er bij HHNK op IPM niveau (Integraal ProjectManagement) een beslissing was genomen om een berm mee te nemen in het ontwerp van de Westerdijk.
- k. [redacted] Het IPM is een ambtelijke organisatie structuur om een project aan te sturen. Dit bestaat uit een projectmanager, een omgevingsmanager, contractmanager en een technisch manager. Gezamenlijk hebben zij in december 2014 besloten om de bermvariant mee te nemen in het ontwerp. In de brief 'reactie zienswijzen Waterprogramma' d.d. 1 juni 2015 wordt hier nogmaals op ingegaan.
- l. [redacted] HHNK had tijdens de bewonersavond op 11 december 2014 kunnen melden dat zij voornemens waren om het fiets-voetpad mee te nemen in het ontwerp.
[redacted] tijdens deze bijeenkomst is de optie dijkversterking met meekoppelwens wel degelijk gepresenteerd. Zoals ook in de brief van de dijkgraaf aan het Bewonerscollectief is gemeld (d.d. 26 mei 2015), was het achteraf netter geweest om het collectief voorafgaand aan het IPM besluit expliciet op de hoogte te stellen. Belangrijk om te melden, is dat dit een voorkeursoplossing is, maar nog niet is vastgesteld door het bestuur van HHNK.
- m. [redacted] wat is de status van het raadsbesluit?
[redacted] Op 17 februari 2015 heeft de gemeenteraad van Hoorn de ontwerp-kaders vastgesteld voor het strand en het fiets-voetpad Westerdijk. Met dat besluit heeft de gemeente vastgesteld dat ze een strand en een fiets-voetpad over het strand, buiten langs de schouwburg en de Westerdijk tot aan Visserseiland wil. Dit besluit is onder andere nodig voor het aanvragen van subsidies, het afsluiten van overeenkomsten, het doorlopen van procedures en het aanvragen van